ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.

ΑΡΙΘ.— 14

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 8 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. . . . 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αἱ ἑορταὶ τοῦ Πάσχα ἐν τοῖς Πατριαρχείοις. — Ἐπίσκεψις πατριάρχου ἀρμενίων — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Συγχαρητικὰ τηλεγραφήματα —Πολυκάρπου μητροπολίτου Κολωνίας Ἐπιστολιμαία διατριβή.

ΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

ἐν τοῖς Πατριαρχείοις.

Ἐν ἀγαλλιάσει πνευματικῇ ἐπανηγυρίσθη ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων ἡ κλητὴ καὶ ἁγία ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, καὶ πλήρεις εὐσεβοῦς κόσμου οἱ ναοὶ τῶν ὀρθοδόξων ἐτεκμηρίουν ἐν τούτῳ τὴν εἰς τὴν πίστιν τῶν πατέρων ἀφοσίωσιν καὶ τὴν εὐλάβειαν τῶν ἐκκλησιαζομένων. Ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ ἡ τελετὴ διεξήχθη καθὼς πάντοτε καὶ ἐν πληρεστάτῃ γαλήνῃ καὶ ἠρεμίᾳ, ἣν οὐδεὶς διετάραξε κοσμικὸς κρότος καὶ θόρυβος. Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Ἀναστάσεως ἀνεγνώσθη ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ἐν τῇ ἐπὶ τούτῳ ἔξω τοῦ νάρθηκος ἐξέδρᾳ, ἐντὸς δὲ τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ, χάριν τῶν ἐν αὐτῷ μενόντων, κατὰ τὰ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εἰθισμένα, ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ ἐκ τῶν σεβ. συνοδικῶν μητροπολίτου Βελλᾶς καὶ Κονίτζης. Τῷ παναγιωτάτῳ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ συνιερούργησαν οἱ σεβ. συνοδικοὶ μητροπολῖται Κυζίκου, Πισσιδείας, Μεθύμνης, Χίου, Γάνου καὶ Χώρας, Δρυϊνουπόλεως καὶ Βελλᾶς. Ἐν τῇ εἰσόδῳ τῶν Τιμίων Δώρων ἡ Α. Θ. Π. ἐμνημόνευσε τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀειμνήστου μητροπολίτου Βάρνης Πολυκάρπου.

Ἡ τελετὴ τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς Ἀναστάσεως διεξήχθη μεγαλοπρεπέστατα καὶ ἐν μέσῳ πλήθους εὐσεβῶν, ὅπερ ἀδύνατον ἐγένετο νὰ περιλάβωσιν ὁ ναὸς καὶ ὁ περίβολος αὐτοῦ καὶ αἱ πρὸ αὐτοῦ ὁδοὶ καὶ ἡ πλατεῖα τοῦ Φαναρίου. Ἐν τῇ ἱερᾷ τελετῇ παρίσταντο οἱ ἐξοχώτατοι πρεσβευταὶ Ρωσσίας καὶ Ἑλλάδος μετά τινων ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τῶν οἰκείων πρεσβειῶν καὶ προξενείων, ὁ ἐπιτετραμμένος τῆς Σερβίας, ὁ γενικὸς πρόξενος τῆς Ἑλλάδος, ὁ α' διερμηνεὺς τῆς Γερμανικῆς πρεσβείας μετὰ τοῦ β' γραμματέως καὶ τοῦ στρατιωτικοῦ ἀκολούθου, ὁ α' διερμηνεὺς τῆς Ἀμερικανικῆς, ὁ παρεπιδημῶν ἀντιπρόεδρος τῆς ρουμανικῆς γερουσίας, καὶ ξένοι πολλοί. Ἐκ τῶν ἡμετέρων παρῆσαν ἐν στολῇ οἱ

ἔξοχ. Μ. λογοθέτης Σταυράκης βέης Ἀριστάρχης (παραμείνας καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ λειτουργίᾳ), οἱ ἀντιστράτηγοι ἰατροὶ Κοσμᾶ πασᾶς καὶ Ἀριστείδης πασᾶς, Γιάγκο βέης Ἰωαννίδης, Ἀριστείδης βέης Κυριακοῦ, Χ. Ραμφιάδης ἐφένδης, Δ. Νικολαΐδης ἐφένδης, Δ. Σωφρονιάδης ἐφένδης, Ι. Ζαγανιάρης ἐφένδης, καὶ ἱκανοὶ τῶν ἐχόντων κατώτερον πολιτικὸν ἢ στρατιωτικὸν βαθμόν. Ἐπίσης παρίσταντο τὰ μέλη τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου καὶ πολλοὶ τῶν τὰ πρῶτα παρ' ἡμῖν φερόντων ἐν τῷ ἐμπορίῳ ταῖς ἐπιστήμαις καὶ τοῖς γράμμασι.

Εἰς τὴν ἱερὰν τελετὴν ἔλαβον μέρος μετὰ τῆς Α Θ.Π. οἱ σεβ. συνοδικοὶ μητροπολῖται Κυζίκου, Τραπεζοῦντος, Πισσιδείας, Μεθύμνης, Χίου, Γάνου καὶ Χώρας, Σισανίου, Δρυϊνουπόλεως, καὶ Βελλᾶς, ὁ πανοσ. ἀρχιμανδρ. τῆς ρωσσικῆς πρεσβείας κ. Ἰωνᾶς μετὰ τοῦ ἱερέως τοῦ ρωσσικοῦ ἐνταῦθα νοσοκομείου κ. Ἰωάννου. Ἡ ἱερὰ πομπὴ περιελθοῦσα τὸν πατριαρχικὸν ναὸν εἰσῆλθε διὰ τῆς μεγάλης πύλης τοῦ περιβόλου αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἡ Α. Θ. Π. ἐδεήθη ὑπὲρ ὑγιείας καὶ μακροβιότητος τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου καὶ τῶν ΑΑ. ΜΜ. τῶν αὐτοκρατόρων καὶ βασιλέων τῶν ὀρθοδόξων κρατῶν Ρωσσίας, Ἑλλάδος, Ρουμανίας καὶ Σερβίας, ὡς καὶ τῆς Α. Β. Γ'ψ. τοῦ ἡγεμόνος τοῦ Μαυροβουνίου, ψαλέντων καὶ τῶν πολυχρονισμῶν αὐτῶν.—Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἑσπερινοῦ ἀνεγνώσθη ἑλληνιστὶ, λατινιστὶ, σλαυωνιστὶ. ρωσσιστὶ, τουρκιστὶ, ρουμανιστὶ καὶ ἀρμενιστί. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, ἀνερχομένων πάντων εἰς τὸ μέγα συνοδικὸν, ἡ Α. Θ. Π. ἔστη μικρὸν ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τὴν Μ. πρωτοσυγκελλίαν ἐξώστου καὶ πρὸς τὸ συμπαγὲς πλῆθος τῶν παρισταμένων ἀποταθεὶς ἐξέφρασε τὴν χαρὰν αὐτοῦ ὅτι λαμπρῶς ἑώρτασαν τὴν κοσμοσωτήριον Ἀνάστασιν, ἐν κοσμιότητι προσελθόντες εἰς τὰς ἱερὰς ἀκολουθίας, καὶ παρήνεσε νὰ πολιτεύωνται χριστιανικῶς πρὸς πάντας, ἀγαπῶντες τὸν πλησίον, καὶ τρέφοντες ἀφοσίωσιν καὶ πίστιν πρὸς τὸν φιλόλαον ἄνακτα, ὑπὲρ οὗ τὸ πλῆθος ἐζητωκραύγησεν, ὡς, κατόπιν, καὶ ὑπὲρ τῆς Α.Θ.Παναγιότητος. Μεθ' ὃ ἀνελθὼν εἰςτὸ Μ. Συνοδικὸν ἀφοῦ πρότερον ἀπεδύθη, καθὼς καὶ οἱ σεβ. ἀρχιερεῖς καὶ ὁ κλῆρος, τὴν ἱερὰν ἀμφίεσιν, προσηγόρευσε τοὺς ἐξοχ. πρεσβευτὰς, θεωρήσας τὴν παρουσίαν αὐτῶν ὡς μαρτύριον τῆς ἐν τῇ ἑνότητι τῆς πίστεως δυνάμεως τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἠξίωσε νὰ διαβιβάσωσιν ἕκαστος εἰς τὴν οἰκείαν κυβέρνησιν τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἐκκλησίας, προσδοκώσης πάντοτε δείγματα τῆς πρὸς αὐτὴν υἱικῆς στοργῆς αὐτῶν ἐν τῷ ἀκανθώδει σταδίῳ, ὅπερ ἡ Ἐκκλησία διανύει. Μετὰ ταῦτα δὲ διένειμεν ἡ Α. Θ. Π. τὰ κεχρυσωμένα καὶ κόκκινα ὠὰ τοῖς σεβασμ. συνοδικοῖς, τοῖς ἐξοχ. πρεσβευταῖς, καὶ τοῖς λοιποῖς ἐκκλησιασθεῖσιν.

*

Ἐπεσκέψαντο ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τὸν παναγιώτατον οἰκουμενικὸν πατριάρχην,ἐκφράζοντες διαπύρους εὐχὰς ὑπὲρ εὐσταθείας τῶν ἁγίων Ἐκκλησιῶν καὶ ὑπὲρ ὑγιείας καὶ μακροβιότητος τῆς Α. Θ. Π., οἱ παρεπιδημοῦντες καὶ οἱ σχολάζοντες πανιερώτατοι ἀρχιερεῖς, ὁ μακαριώτατος πατριάρχης τῶν καθολικῶν ἀρμενίων, οἱ θεοφιλ. ἐπίσκοποι, σύμπας ὁ ἱερὸς κλῆρος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, οἱ ἐπίτροποι τῶν Ἁγίων Τόπων, ὁ ραββῖνος τοῦ Χάσκιοϊ, ὁ ἀγγλικανὸς πρωθιερεὺς, οἱ πρῶτοι διερμηνεῖς τῶν πρεσβειῶν Ἀγγλίας, Αὐστρίας, Γαλλίας, Γερμανίας, Ὁλλανδίας, καὶ Περσίας, ἐντολῇ τῶν ἐξοχ. πρεσβευτῶν. Ἐπίσης ὑπέβαλον τὰ σεβάσματα αὐτῶν πάντες οἱ παρ' ἡμῖν τὰ κοινὰ πράττοντες καὶ οἱ βιθμοῦχοι καὶ ἀνώτεροι τοῦ κράτους ὑπάλληλοι ἐξοχ. Φενερλῆ πασᾶς καὶ Ζωηρὸς πασᾶς, Λ. Μαυρογένης βέης, Κ. Καραθεοδωρῆ ἐφένδης, Στ. Χρυσίδης βέης, Θεόδ. Παπαδόπουλος ἐφένδης, Ἀριστ. Πανόπουλος ἐφένδης. Ἐπίσης ἐκ τῶν τραπεζιτῶν οἱ ἐρίτιμοι κκ. Λ. Ζαρίφης, Θ. Μαυρογορδᾶτος, Θ. Μ. Κουρτζῆς, Α. Σούρλας καὶ πολλοὶ ἄλλοι.

Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα τῇ Α. Θ. Π. συνεχάρησαν ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς τῆς Σερβίας Πέτρος Α΄, τηλεγραφικῶς, εἰς ὃν ἀπήντησεν ἀμέσως εὐγνωμόνως ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης· διὰ γράμματος ὁ παναγ. πατριάρχης πρώην Κωνσταντινουπόλεως κ. Νεόφυτος ὁ ἀπὸ Νικοπόλεως, εἰς ὃν ἐγένετο ἀπαντητικὴ ἐπιστολή· οἱ μακαριώτατοι πατριάρχαι Ἀλεξανδρείας κ. Φώτιος, Ἱεροσολύμων κ Δαμιανὸς, πρώην Ἱεροσολύμων κ. Νικόδημος καὶ πρώην Ἀντιοχείας κ. Σπυρίδων τηλεγραφικῶς· ὁ σεβ. μητροπολίτης Ἀθηνῶν κ. Θεόκλητος, ὁ ἐνταῦθα πρεσβευτὴς τῆς Σερβίας (ἐν Βελιγραδίῳ διαμένων νῦν) κ. Γ. Σῆμιτς, πάντες τηλεγραφικῶς· δι' ἐπιστολῶν δὲ καὶ διὰ τηλεγραφημάτων οἱ σεβασμ. μη-

τροπολῖται τοῦ Οἰκουμεν. Θρόνου, καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων τῶν λοιπῶν θρόνων οἱ πανιερ. ἀρχιεπίσκοποι Ἰορδάνου κ. Ἐπιφάνιος, Διοκαισαρείας κ. Νικόδημος, καὶ Νεαπόλεως κ. Ἀρσένιος (Ἱεροσολύμων), Χαλεπίου κ. Νεκτάριος (Ἀντιοχείας, ἐκ Καΐρου), καὶ Ἀργολίδος κ. Νίκανδρος (Ἑλλάδος)· οἱ θεοφιλ. ὑπὸ τὸν Οἰκουμ. Θρόνον ἐπίσκοποι, ὁ πανοσιολογ. σκευοφύλαξ τοῦ Πανα-γίου Τάφου ἀρχιμ. κ. Εὐθύμιος, ὁ ἀρχιμ. κ. Γ. Ἀποστολᾶτος, τινὲς τῶν πανοσ. ἡγουμένων τῶν μεγάλων βασιλικῶν καὶ πατριαρχικῶν μονῶν σὺν τῇ Ἱερᾷ Κοινότητι τοῦ Ἁγίου Ὄρους, αἱ δημογεροντίαι Σαράντα Ἐκκλησιῶν, Σκοπίων, Πρεσρένης, Φιλαδελφείας, καὶ ἄλλαι, οἱ προϊστάμενοι τῶν ὀρθοδόξων ἑλληνικῶν ἐν Εὐρώπῃ κοινοτήτων Παρισίων, Βρασοβοῦ, Ὀδησσοῦ, Ρουστσουκίου, καί τινων ἄλλων πόλεων, ὁ πανιερ. ἀρχιεπίσκοπος Σιναίου μετὰ τῆς ἱερᾶς συναϊτικῆς συνάξεως (ἐγγράφως), πολλοὶ τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ διαπρεπῶν ὁμογενῶν καὶ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις κυβερνητικῶν ὑπαλλήλων, βαθμούχων καὶ προκρίτων τοῦ Γένους. Οἱ ἐξοχ. ὑπουργοὶ συνεχάρησαν δι' ἐπισκεπτηρίων, ὧν ἀναγραφὴν θέλομεν δώσει προσεχῶς.

*

Τὰς πρὸς αὐτὸν γενομένας ἐπισκέψεις τῶν ἐξοχ. πρεσβευτῶν Ρωσσίας καὶ Ἑλλάδος ὡς καὶ τοῦ ἐπιτετραμμένου τὰς ὑποθέσεις τῆς Σερβίας καὶ τὰς τῶν σεβασμ. συνοδικῶν, τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Σάρδεων καὶ τοῦ πανοσιολογ. ἐπιτρόπου τοῦ Παναγίου Τάφου ἀπέδωκεν αὐτοπροσώπως ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης τῇ δευτέρᾳ καὶ τῇ τρίτῃ. Πρὸς δὲ τοὺς ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν, τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ τῶν προαστείων τηλεγραφικῶς καὶ διὰ γραμμάτων ὑποβαλόντας ἀδελφικὰς καὶ υἱϊκὰς προσρήσεις καὶ εὐχὰς ἀπήντησε διὰ τοῦ αὐτοῦ μέσου. Τὰς τῶν βαθμούχων, καὶ τὰς λογάδων καὶ συμβούλων τοῦ Γένους ἐπισκέψεις ἀπέδωκε διὰ κληρικῶν πατριαρχικῶν ὑπαλλήλων.

*

Παλαιᾷ συνηθείᾳ στοιχῶν ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἀπέστειλε, κατὰ τὸ Μ. σάββατον εἷς τε τὰ αὐτοκρ. ἀνάκτορα, τοὺς ἐξ. ὑπουργοὺς καὶ μεγιστᾶνας τῆς Αὐλῆς καὶ τοὺς ἀνωτέρους κυβερνητικοὺς ὑπαλλήλους ἐντὸς κομψῶν κανίστρων ὠὰ ἐρυθρὰ καὶ χρυσᾶ, καθὼς καὶ τὰ συνειθιζόμενα ἐπὶ τῷ Μ. Πάσχᾳ τσουρέκια.

Ἡ παρατηρηθεῖσα τάξις ἐν τῇ τελετῇ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἀναστάσεως, ἐφελκύσασα τὴν προσοχὴν πάντων, ὀφείλεται εἰς τὴν τελεταρχικὴν ἐπιτροπείαν, ἣ συναρωγοὶ ἐν τῷ ἔργῳ ἐγένοντο φιλότιμοι νέοι, διεξαγαγόντες τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτοῖς ἐντολὴν μετὰ λεπτότητος ἐν αὐστηρότητι καὶ μετὰ ζήλου πολλοῦ. Τὸ ἔργον αὐτῆς ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς τηρήσεως τῆς τάξεως ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ καὶ πρὸ αὐτοῦ ὑπεβοήθησεν ὁ ἐνδοξ. ἀρχιαστυνόμος τοῦ Φαναρίου Βαχῆ βέης, ἐπισπώμενος πάντοτε τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὴν ἀγάπην τῶν ἐν τῷ Φαναρίῳ καὶ ταῖς πέριξ συνοικίαις οἰκούντων ἐπὶ τῇ μετ' εὐγενείας καὶ αὐστηρότητος ἐκπληρώσει τῶν καθηκόντων αὐτοῦ.

*

Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς, συμπανηγυρίζουσαι τοῖς εὐσεβέσι καὶ φιλοθέοις τὸ πάσχα καὶ οἰονεὶ γεραίρουσαι καὶ δοξάζουσαι τὰ σεπτὰ τοῦ Λυτρωτοῦ πάθη, αἱ παρ' ἡμῖν ἐφημερίδες ἔγραψαν ἄρθρα τινά, ὧν τὸ τέλος καὶ συμπέρασμα ἡ πρὸς ἀγαθοεργίαν παρόρμησις. Ἐν τισι τῶν ἄρθρων τούτων ἰδέαι καὶ φράσεις συμπλέκονται μετὰ τέχνης καὶ δεξιότητος ἵνα παραστήσωσι τὸ μέγα τῆς ἡμετέρας ἀπολυτρώσεως ἔργον· ὅμως ἐν πολλοῖς οἱ γράφοντες φαίνονται ζητοῦντες οὐχὶ τὴν κατὰ τὰ γραφόμενα τῶν Γραφῶν καὶ τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας παράστασιν καὶ ἐξύμνησιν τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν παθῶν τοῦ Σωτῆρος καὶ τῆς ἀναστάσεως, ἀλλὰ τὴν ἐν λέξεσι καὶ φράσεσι καί που ἐν ἰδέαις παρατόλμοις παρευδοκίμησιν· οὕτω δὲ δείκνυνται γράφοντες οἱονεὶ γύμνασμά τι ρητορικόν, ἐν ᾧ, ὅθεν ἐξ εὐσεβοῦς πόθου, «ὁ μέγας μάρτυς» συμπαρακάθηται καὶ σχεδὸν ἐπακολουθεῖ φιλοσόφοις ἀρχαίοις· καὶ σύγκρισιν καὶ ἀντιβολὴν τῶν ἀνθρωπίνων καὶ ἐπισφαλῶν λογισμῶν καὶ διδασκαλιῶν πρὸς τὴν θείαν τοῦ Λυτρωτοῦ διδασκαλίαν ἀποτολμῶσιν ὀρθόδοξοι οὐκ ἀσυνήθως ἀμέτοχοι παιδεύσεως ἐκκλησιαστικῆς.

Εὐτυχῶς ἔχουσι ζῆλον θρησκευτικὸν οἱ συντάκται τῶν ἑλληνικῶν ἐφημερίδων καὶ τὸ ψυχόμενον θρησκευτικὸν αἴσθημα, καλῶς ποιοῦσαι, ζητοῦσι ν' ἀναθερμάνωσιν· ἀλλ' ὅταν πρόκειται νὰ παρορμήσωσι πρὸς τοῦτο τὸν λαόν, ὅταν θέλωσι νὰ πανηγυρίσωσι τὰ σεπτὰ τοῦ Λυτρωτοῦ πάθη καὶ τὴν ἀνάστασιν, ἀφοῦ δύνανται νὰ γράψωσιν ἄγαν ἐλευθέρως, ἄνευ ἐπιτηρήσεως,

ἥτις ἤθελεν εἶναι ἀναγκαία ἐν δογματικοῖς ζητήμασι, καλὸν νὰ εὑρίσκωσι τοὺς δυναμένους ἄριστα καὶ πρεπόντως, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διδασκαλίας τῶν ἁγίων πατέρων, νὰ ἐξυμνήσωσι τὰς ἁγίας ἡμέρας, παρορμῶντες εἰς τὸ ἀγαθὸν, ἐξάγοντες ἐποικοδομητικὰ συμπεράσματα. Πλουτοῦμεν, εὐτυχῶς, ἀρκετοὺς διδασκάλους τῆς ὀρθοδόξου θεολογίας καὶ καθηγητὰς αὐτῆς καὶ κήρυκας τοῦ θείου λόγου δοκίμους, κάλλιστα τὴν γραφίδα χειριζομένους. Εἰς αὐτοὺς διευθυνόμεναι αἱ διευθύνσεις τῶν παρ' ἡμῖν ἐφημερίδων θέλουσιν εὕρει τοὺς μετὰ κύρους καὶ διὰ καταλλήλων ἰδεῶν τε καὶ λέξεων δυναμένους καὶ γινώσκοντας ὑμνῆσαι καὶ παραστῆσαι τὸ σήμερον οὐκ εὐσεβῶς ἐκλαϊκευόμενον ὕψιστον θέμα.

Ἐπίσης ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἐκδοτῶν τῶν ἐφημερίδων ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν δημοσιευομένων εἰκόνων, κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας. Ἐν σπουδαίοις βιβλίοις ἐννοοῦμεν τὴν δημοσίευσιν ἱερῶν εἰκόνων, ἀλλ' ἐν ἐφημερίσιν, ὧν ποικίλη τις ἡ χρῆσις καὶ κατάχρησις, ἡ ἔκδοσις ἱερῶν εἰκόνων ἥκιστα ἀνεκτή.

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΑΡΜΕΝΙΩΝ

Ἡ ἅλλοτε γινομένη διὰ τοῦ πρωτοσυγκέλλου καί τινων συμβούλων τοῦ ἀρμενικοῦ πατριαρχείου, ἀπὸ τετραετίας δὲ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου τῶν ἀνατολικῶν ἀρμενίων εἰς τὴν Μ. Ἐκκλησίαν ἐπίσκεψις ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ταύταις ἐγένετο καὶ ἐφέτος τῇ τρίτῃ τοῦ Πάσχα. Τὸν μακαριώτατον πατριάρχην κ. Μαλαχίαν Ὁρμανιὰν ἐλθόντα μετὰ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων Κιρκὸρ Ὀχανεζιὰν καὶ Γαβριὴλ Ζεβαερζιὰν τοῦ καὶ πρωτοσυγκέλλου καὶ μετὰ τῶν λαϊκῶν τοῦ πατριάρχου συμβούλων Γιουσουφιὰν καὶ Σεδιὰν καὶ τοῦ καπουκεχαγιᾶ Ἀρὶς ἐφέδη ὑπεδέξαντο μετὰ τῶν νενομισμένων τιμῶν οἱ πατριαρχικοὶ ἐφημέριοι μετὰ κλητήρων ἀπὸ τῆς μεγάλης θύρας τοῦ περιβόλου τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ καὶ ἐπὶ τῆς μεγάλης κλίμακος ὁ Μ. πρωτοσύγκελλος. Ἡ Α. Θ. Π. ὑπεδέξατο τὸν πνευματικὸν ἀρχηγὸν τοῦ ἀδελφοῦ ἀρμενικοῦ ἔθνους ἐν τῇ θύρᾳ τοῦ Μ. συνοδικοῦ, ἐν ᾧ βραχύν τινα χρόνον διαμείνασα ἡ ἐπίσημος συνοδεία ἐδέξατο ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς Α.Θ.Π. πασχαλινὰ ὠά, ὁ δὲ μακαρ. κ. Ὁρμανιὰν ἀνταλλάξας μετὰ τοῦ παναγ. οἰκουμενικοῦ πατριάρχου τὸν ἐν Χριστῷ ἀσπασμόν, κατῆλθεν εἰς τὸν πατριαρχικὸν ναὸν τιμητικῶς ὁδηγούμενος καὶ θυμιζόμενος ὑπὸ δύο διακόνων καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἅγιον βῆμα μετὰ τῶν δύο ἐπισκόπων, ἠσπάσθη τὸ ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης ἱερὸν Εὐαγγέλιον, εἶτα δὲ τὴν εἰκόνα τῆς Παμμακαρίστου καὶ τὸ λείψανον τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Εὐρημίας.

Ἀνελθὼν μετὰ ταῦτα βαθμίδάς τινας τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου ὁ Α. Μακαριότης ἀπήγγειλεν ἀρμενιστὶ προσφώνησιν, ἧς ἀκριβὴς μετάφρασις ἔχει οὕτω·

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν τελευταίαν νύκτα ὁπότε ἀπεχωρίζετο τῶν ἑαυτοῦ ἔθετο ὡς σφραγῖδα τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ τὴν τῆς ἀγάπης ἐντολήν. Αὕτη ἦν ἡ διαθήκη αὐτοῦ. Τὴν νύκτα ἐκείνην εἰς τὴν πρὸς τὸν οὐράνιον πατέρα αὐτοῦ εὐχὴν ἐξητήσατο, ὅπως οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὦσιν ἓν δι' ἀλύτου δεσμοῦ. Καὶ αὕτη ἐγένετο ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ. Ἡμεῖς δὲ ἐμπράκτως τὴν διαθήκην τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ἐκπληροῦντες, σπεύδομεν πρὸς ἑορτασμὸν τῆς ἐνδόξου αὐτοῦ ἀναστάσεως.

Ἡμεῖς, τὰ πνευματικὰ τέκνα τοῦ Θαδδαίου καὶ Βαρθολομαίου, ἐρχόμεθα πρὸς τὰ πνευματικὰ τέκνα τοῦ Ἰωάννου καὶ Ἀνδρέου, ἵνα συμπανηγυρίσωμεν τὴν τοῦ Χριστοῦ ἀνάστασιν ἐν πνευματικῇ ἀγάπῃ καὶ ἑνότητι, εὐχηθῶμεν εἰς τὸν ἱερὸν τοῦτον ναὸν, ὅπως φυλάξῃ στερεὰς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τὰς ὑπὸ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἱδρυθείσας Ἐκκλησίας καὶ καθὼς ἐν ἀγάπῃ διεβίβασαν οἱ ἱδρυταὶ αὐτῶν οὕτως ἐν ἀγάπῃ διαβιῶσι καὶ οἱ ὀπαδοὶ αὐτῶν.

Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἑνότης καὶ σύμπνοια εἶνε συγκοινωνία τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας, ἥτις μόνον ἐν σπουδαίοις ἀπαιτεῖ τὸν σύνδεσμον, ἐν ἄλλοις δὲ σημείοις προσήλωσιν ἑκάστου ἡμῶν εἰς τὰς παραδόσεις αὐτοῦ ἐπὶ τῇ βάσει ὅπως ἡ ἀγάπη κυριεύῃ πάντων.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς ταύτας βαδίζουσιν αἱ δύο Ἐκκλησίαι ἡμῶν, ὁ δὲ Θεὸς δοξάσαι καὶ τὰς δύο, ἐνισχύσαι τοὺς ἐργάτας ἀμφοτέρων καὶ μακροημερεύσαι καὶ ἐνδυναμώσαι τὸν πηδαλιοῦχον τῆς Ἐκκλησίας ὑμῶν παναγιώτατον κύριον κύριον Ἰωακείμ.

Εὔχομαι δὲ συγχρόνως ὑπὲρ εἰρήνης καὶ εὐημερίας τοῦ τόπου ἡμῶν, ὑπὲρ ἀναπτύξεως τῶν ἐργασιῶν καὶ ἐπιχειρήσεων πάντων καὶ ὑπὲρ μακροημερεύσεως τῆς Α. Α. Μ. τοῦ σεπτοῦ ἡμῶν Ἄνακτος.

Πάντα ἡ συνοδεία ἀνεχώρησεν ἐκ τῶν Πατριαρχείων προπεμπομένη μετὰ τιμῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος. — Τῇ τρίτῃ, 4 ἀρξαμένου, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ Συκῶν τῆς Βιθυνίας, πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν συγγενῶν αὐτοῦ,

ὁ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτης Βελλᾶς καὶ Κονίτσης κ. Κωνσταντῖνος.

Εὐσεβὲς κληροδότημα.— Διὰ τῶν ἐφημερίδων ἐξεδόθησαν ἐπιστολαὶ καὶ ψηφίσματα ἐκ Καισαρείας πιστοποιοῦντα ὅτι ὁ πρὸ διμηνίας σχεδὸν ἐν Μουχλίῳ ἀποβιώσας εὐσεβὴς τραπεζίτης Λάζαρος Ξανθόπουλος (Σαρόγλους) ἐκληροδότησε διὰ διαθήκης μυστικῆς, κατατεθειμένης ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, χιλίας μὲν λίρας ὑπὲρ τῆς ἐν Καισαρείᾳ, τῇ γενετείρᾳ αὐτοῦ, Ἱερατικῆς (Ροδοκανακείου) σχολῆς, χιλίας ὑπὲρ τοῦ Καππαδοκικοῦ ὀρφανοτροφείου, καὶ χιλίας ὑπὲρ τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς ὁμογενοῦς ἐν Ὑοσγάτῃ κοινότητος.

Μονὴ Σινᾶ.—Προχθὲς ἀνεχώρησεν εἰς Ζάκυνθον πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν συγγενῶν αὐτοῦ ὁ ἐνταῦθα πανοσιολογ. ἐπίτροπος τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ ἁγίου καὶ θεοβαδίστου ὄρους Σινᾶ ἀρχιμ. κ. Δανιὴλ Σουλίδης. — Ἐξ ἐπιστολῶν ἐμάθομεν ὅτι τὴν ἱερὰν ἐν Καΐρῳ σύναξιν τῆς σιναϊτικῆς ἀδελφότητος ἀποτελοῦσι νῦν οἱ πανοσιώτατοι πατέρες ἀρχιμ. κ. Νικόδημος (ὁ νῦν ἐν Σμύρνῃ ἐπίτροπος παρεπιδημῶν ἤδη ἐν Καΐρῳ), οἰκονόμος κ. Εὐγένιος, πρωτοσύγκελλος κ. Γρηγόριος καὶ Θεοδόσιος ἱερομόναχος, γραμματεύοντος τοῦ ἱερολ. διακόνου κ. Πορφυρίου Παυλίνου, ἐκ τῶν τελειοφοίτων τῆς ἱερᾶς ἐν Χάλκῃ θεολ.σχολῆς.

Ἡ Ἐκκλησιαστ. Ἀλήθεια ἕνεκα τῶν ἑορτῶν ἐκδίδεται σήμερον· τὸ προσεχὲς τεῦχος ἐκδοθήσεται τῇ παρασκευῇ, 14 μεσοῦντος, εἰς σελ. 16.

Μητρόπολις Πισιδείας. — Εὐχαρίστως ἀναγγέλλομεν ὅτι, εὐλογίᾳ καὶ ἐγκρίσει τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Πισιδείας, συνεστήθη ἐν Σπάρτῃ τῆς ἐπαρχίας ταύτης Ἀδελφότης Φιλόπτωχος, ἐργαζομένη πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἀγαθοῦ τούτου σκοποῦ καὶ κατὰ τὸ ἐνὸν τοῖς ἀπόροις καὶ πενομένοις μετ' ἀξιεπαίνου ζήλου καθιστα μένη χρήσιμος. Τοσούτῳ δὲ μᾶλλόν ἐστιν ἀξιέπαινος, ὅσῳ περὶ τὸ χριστιανικὸν τοῦτο ἔργον ἀσχολεῖται μακρὰν πατέρου καὶ κόμπου, εἰς τὴν διάπραξιν ἀποβλέπουσα τῆς ἀγαθοεργίας, οὐχὶ δὲ εἰς τὴν διαφήμισιν ὀνομάτων.

Ποιμαντικὰ μέριμνα.—Πρὸς ἐπίσκεψιν πνευματικὴν τῶν ἐν τῇ μητροπόλει Νικομηδείας ὀρθοδόξων, μερίμνῃ τοῦ κυριάρχου μητροπολίτου, πρό τινος ἀνεχώρησεν ὁ πανιερ. μητροπολίτης πρώην Μαρωνείας κ. Κωνστάντιος, ὃς θέλει περιοδεύσει χωρὶς τινὰ τῆς ἐπαρχίας ταύτης, ὡς καὶ ἄλλοτε.

Φιλογενεῖς πράξεις.—Καθὰ γράφουσιν εἰς τὴν «Ἀλήθειαν» Θεσσαλονίκης ἐκ Κοζάνης, πολὺς ἀνὰ τὴν ἐπαρχίαν Σερβίων καὶ Κοζάνης παρατηρεῖται ὀργασμὸς πρὸς θεραπείαν τῶν γραμμάτων. Τὸ ἀνεγειρόμενον ἐν Βελβενδῷ μεγαλοπρεπὲς ἀρρεναγωγεῖον δαπάναις τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τῆς κοινότητος ταύτης κκ. Ἀντωνίου Μπασάρα καὶ Νικ. Καμκούτη, ὡς καὶ ἡ καταβαλλομένη μεγίστη προσπάθεια πρὸς ἀνέγερσιν παρθεναγωγείων ἐν Κοζάνῃ, Βελβενδῷ, Καταφυγίῳ καὶ Σερβίοις, μαρτυροῦσι τὸν ὑπὲρ τῆς πατρίου παιδεύσεως ζῆλον. Καὶ ἐν Βελβενδῷ μὲν ἀναλαμβάνει τὴν ἐκ βάθρων ἀνέγερσιν τοῦ παρθεναγωγείου ὁ ἐν Ἀμερικῇ Σύλλογος τῶν Βελβενδηνῶν, ὑπὲρ τοῦ ἐν Καταφυγίῳ δέ, πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἱεροῦ τούτου σκοποῦ, νέος φιλότιμος καὶ φιλόμουσος, ὁ ἐν Βουκουρεστίῳ τὰς διατριβὰς ποιούμενος ἐκ τῆς κωμοπόλεως δὲ ταύτης ἕλκων τὸ γένος κ. Στέφανος Παπανίκου προτίνεγκε νῦν 600 περίπου φράγκα, ὑπὸ τὸν ὅρον ἵνα χρησιμεύσωσι ταῦτα πυρήν, δι' ὧν μετὰ τῶν προσδοκωμένων εἰσφορῶν γενήσεται ταχέως ἡ ἔναρξις τοῦ ἔργου.

Πατριαρχικαὶ εὐχαί.—Τῇ δευτέρᾳ τοῦ Πάσχα, τελουμένης ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ τῆς κηδείας τῆς μακαρίτιδος Ἑλένης συζύγου τοῦ ἄρχοντος πρωτοψάλτου κ. Γ. Βιολάκη, παρίστατο ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. ὁ πανοσιολογ. Μ. ἀρχιμανδρίτης κ. Νικόδημος. Τῆς κηδείας προΐστατο ὁ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτης Σισανίου κ. Σεραφείμ.—Ἡ Α. Θ. Π. ἀπέστειλε καὶ οἴκοι, ἐπὶ τῇ ἀναγγελίᾳ τοῦ θανάτου, τὸν ἱερολογ. τριτεύοντα διαβιβάζοντα τῷ συζύγῳ καὶ τοῖς συγγενέσι τῆς εὐσεβῶς μεταστάσης τὰς ὑπὲρ ἀναπαύσεως αὐτῆς πατριαρχικὰς εὐχάς.

Ἀρχεῖα πατριαρχικά.— Εἰς τὸ πατριαρχικὸν γραμματοφυλακεῖον προσηνέχθησαν ἄρτι ὑπὸ τοῦ συντάκτου τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ Μ. χαρτοφύλακος κ. Μ. Ι. Γεδεὼν δύο χειρόγραφα τεύχη, περιέχοντα τὸ μὲν τὴν ἀλληλογραφίαν (ἐκ Κρουσόβου καὶ τῶν πέριξ) τοῦ ἄλλοτε Πρεσπῶν καὶ κατόπι Μεσημβρίας Ἀνθίμου, τὸ δὲ συλλογὴν ἐπιστολῶν ἀποσταλεισῶν κατὰ καιροὺς εἰς Βιέννην πρὸς τὸν πρό πεντηκονταετίας ἐκεῖ προϊστάμενον, μετὰ ταῦτα δ' ἐπίσκοπον Μοσχονησίων Ἰάκωβον Λεβεντῖνον.

Ἐκκλησιαστικὴ μουσική. — Κατὰ τὰ γραφέντα ἐν ἀθηναϊκαῖς ἐφημερίσι, γενομένου τελευταίου διαγωνισμοῦ περὶ καταλήψεως δύο θέσεων ἱεροψαλτῶν ἐν τοῖς ἐν Λειψίᾳ καὶ Μονάχῳ ναοῖς τῶν ἑλληνικῶν ὀρθοδόξων κοινοτήτων, προεκρίθησαν οἱ προλύται τῆς θεολογίας κκ. Μακρῆς καὶ Στρατιώτης, δυνάμενοι καὶ νὰ συμπληρώσωσιν ἐν ταῖς γερμανικοῖς πόλεσι ταύταις

τὰς θεολογικὰς σπουδὰς αὐτῶν. Αἱ ἐφημερίδες οὐδὲν γράφουσι περὶ τῆς σχολῆς, ἢ περὶ τῶν διδασκάλων, παρ' οἷς ἐδιδάχθησαν τὴν ἡμετέραν ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν οἱ προτιμηθέντες ἱεροψάλται. — Ἐκ τοῦ τελευταίου φύλλου τῆς «Φόρμιγγος» ἐμάθομεν ὅτι οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ ἱεροψάλται, συνελθόντες ὑπὸ τὴν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Ἀθηνῶν ἐν ἡμέρᾳ τινὶ τοῦ φεβρουαρίου, — ἣν ἀποσιωπᾷ ἡ «Φόρμιγξ» — ἀπεράσισαν νὰ συστήσωσι «Σύνδεσμον τῶν ἱεροψαλτῶν» ὅπως οὗτος συνεποβοηθῇ μὲν ταῖς περὶ μουσικῆς ἀπορήσεσι τῆς Ἐκκλησίας, ἐπιτευχθῇ δὲ δι' αὐτοῦ «ἀγαθόν τι διά τε τὴν μουσικὴν ἡμῶν καὶ τὴν μόρφωσιν τῶν ἱεροψαλτῶν, ὁ σχηματισμὸς χορῶν μουσικῶν ἀπὸ διῳθέρας ψαλλόντων καὶ ὁμοιομόρφως, καὶ ἡ περίθαλψις τῶν ἐχόντων ἀνάγκην ταύτης ἱεροψαλτῶν». Οἱ συνελθόντες εἰς σύσκεψιν ἠριθμοῦντο τριάκοντα σχεδόν.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ Α. Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΑ

Βελιγράδιον, 1 ἀπριλίου, 6,50′ ἑσπέρας.

Συγχαίρων ὑμῖν ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Ἀναστάσεως συνίστημι ἑμαυτὸν ταῖς εὐχαῖς τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος.

Πέτρος Α΄.

Ἀλεξάνδρεια, 2 ἀπριλίου, 4,43′, ἑσπέρας.

Χριστὸς ἀνέστη. Αὐτὸς σώζοι θριαμβεύουσαν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ χαρίζοιτο αὐτῇ Ὑμ. Παναγιότητα ἐπὶ πλεῖστα καὶ εὐφρόσυνα ἔτη.

Πατριάρχης Φώτιος.

Ἱερουσαλήμ, 2 ἀπριλίου, 10 πρωΐας.

Χριστὸς ἀνέστη. Συγχαίροντες ἐπὶ ζωηφόρῳ Ἀναστάσει Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι περιπτυσσόμεθα φιλήματι ἀδελφικῷ αἰτούμενοι πάντα ὄλβον.

Πατριάρχης Δαμιανός.

Χάλκη, 1 ἀπριλίου, 7 ἑσπέρας.

Ὁ ἀναστὰς Κύριος ἡμῶν δοίη Ὑμ. Παναγιότητι ζωὴν μακροχρόνιον μεθ' ὑγιείας, ἡμῖν δὲ ἀπαλλαγὴν ἐκ συνεχούσης ἡμᾶς ἀσθενείας.

Πατριάρχης Νικόδημος
(πρώην Ἱεροσολύμων).

Νεοχώριον, 2 ἀπριλίου, 5,30′ πρωΐας.

Τὸν ἀδελφικὸν εἰς τὸ Χριστὸς ἀνέστη ἀποδίδοντες ἀσπασμὸν εὐχόμεθα ὑγιείαν ἀμετάπτωτον καὶ ἰσοβίαν διατήρησιν ἐπὶ οἰκουμενικοῦ θρόνου.

Πατριάρχης Σπυρίδων
(πρώην Ἀντιοχείας).

Ἀθῆναι, 2 ἀπριλίου, 11,30′ πρὸ μεσημβρίας.

Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Κύριος διαφυλάττοι Ὑμετέραν Παναγιότητα ἔτη πλεῖστα ἐπ' ἀγαθῷ Ἐκκλησίας.

Ἀθηνῶν Θεόκλητος.

Ἅγιον Ὄρος, 2 ἀπριλίου, 10 πρωΐας.

Ἀπεκδεχόμενοι εὐλογίας Ὑμετέρας Παναγιότητος προσαγορεύομεν ταπεινῶς τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.

Ἐπιστάται καὶ γραμματεῖς
Ἱερᾶς Κοινότητος.

Ἱερουσαλήμ, 2 ἀπριλίου, 1,40′ μετὰ μεσημβρίαν.

Χριστὸς ἀνέστη. Τελετὴ Ἁγίου Φωτὸς διεξήχθη ἡσύχως.

Εὐθύμιος σκευοφύλαξ.

Βελιγράδιον, 2 ἀπριλίου, 10 πρωΐας.

Χριστὸς ἀνέστη. Εὔχομαι τῇ Ὑμ. Παναγιότητι τὴν ἑορτὴν ἀγαθὴν καὶ εὐτυχῆ.

Ι. Σῆμιτς
(πρεσβευτὴς τῆς Σερβίας ἐνταῦθα).

Μόναχον, 2 ἀπριλίου, 11,30′ πρὸ μεσημβρίας.
(ἑλληνιστὶ)

Ἱκετεύω τὸν παντοδύναμον Θεὸν ἐπιδαψιλεῦσαι πᾶσαν εὐλογίαν τῇ Ὑμ. θειοτάτῃ Παναγιότητι σήμερον καὶ εἰς ἔτη πάμπολλα.

Λουΐζα Ριανκούρ.

Σόφια, 2 ἀπριλίου, μεσημβρία.

Ἀσπάζομαι εὐλαβῶς ὑμετέραν δεξιὰν ἀπευθύνων εὐχὰς διαπύρους ἐπὶ Ἁγίῳ Πάσχα.

Ε. Ζαλοκώστας
(διπλωμτ. πράκτωρ Ἑλλάδος).

Ἰάσιον, 2 ἀπριλίου, 2,25′ μ. μ.
(ἑλληνιστὶ)

Σὺν τῷ Χριστὸς Ἀνέστη εὔχομαι ἀρχηγῷ ὀρθοδοξίας ἔτη μακρόβια καὶ πανευδαίμονα.

Δραγομήρος Δημητρέσκος
(καθηγητὴς καὶ γερουσιαστής).

Bexhill, 1 ἀπριλίου, 7,35′ ἑσπέρας.

Κατασπάζομαι εὐλαβῶς σεβαστὴν ὑμῶν δεξιάν. Χριστὸς ἀνέστη.

Ε. Εὐγενίδης.

Ἀθῆναι, 1 ἀπριλίου 10 ἑσπέρας.

Χριστὸς ἀνέστη.

Ἰω. καὶ Στ. Πεσματζόγλου.

Μιτυλήνη, 1 ἀπριλίου, 5 μ. μ.

Καθυποβάλλων εὐσεβάστως συγχαρητήρια ἐπὶ σωτηρίῳ Πάσχα ἀπεκδέχομαι εὐλογίας Ὑμετέρας Παναγιότητος.

Π. Μ. Κουρτζῆς.

Ἀθῆναι, 1 ἀπριλίου, 8,10′ ἑσπέρας.

Ἐπὶ λαμπροφόρῳ Ἀναστάσει ἐπευχόμενοι ὑγιείαν ἀμετάπτωτον καὶ πατριαρχείαν ἰσόβιον, κατασπαζόμεθα ὑμετέραν δεξιάν.

Δ. Εὐγενίδης.
(μετὰ τῶν τέκνων αὐτοῦ).

Ἀθῆναι, 1 ἀπριλίου, 8,40′ ἑσπέρας.

Ἐπικαλούμενος εὐχὰς καὶ εὐλογίας Ὑμ. θειοτάτης Παναγιότητος καθυποβάλλω εὐσεβάστως ἐπὶ ἑορταῖς Ἁγίου Πάσχα βαθύτατα σέβη μετὰ ἐγκαρδίων ταπεινῶν εὐχῶν ὑπὲρ ἄκρας αὐτῆς ὑγιείας ἐπ' ἀγαθῷ Ἐκκλησίας καὶ Γένους.

Φρ. Μεζίκης.

Διαρβεκὶρ, 1 ἀπριλίου, 7,10' ἐσπέρας.

Χριστὸς ἀνέστη ἀναφωνῶν ἐπικαλοῦμαι θεοπειθεῖς εὐχὰς Ὑμ. Παναγιότητος.

Μηνᾶς (Χαμουδόπουλος)
(Μ. ῥήτωρ, βοηθὸς τοῦ νομάρχου)

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ ΨΩΜΙΑΔΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΟΛΩΝΙΑΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΙΜΑΙΑ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

Τῷ ἐλλογίμῳ κ. Εὐσταθίῳ Ἀβραμίδῃ, δημοδιδασκάλῳ ἐν τῷ χωρίῳ Σεμὲν τοῦ τμήματος Γιαπλᾶ-γιουζῆ τῆς καθ' ἡμᾶς θεοσώστου ἐπαρχίας.

Ἐλλόγιμε κύριε Εὐστάθιε Ἀβραμίδη, τέκνον ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὸν καὶ περισπούδαστον,

Ἐλάβομεν καὶ μετ' ἐπιστασίας διήλθομεν τὸ ἀπὸ τῆς κ' Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. χρονολογούμενον υἱϊκόν σου γράμμα, δι' οὗ, γνωρίζων ἡμῖν τὰς ἐκνόμους ἐνεργείας καὶ ἀντευαγγελικὰς παρεκτροπὰς τῶν αὐτόθι διαμαρτυρομένων, περικλείεις ἡμῖν ἐν τῷ γράμματί σου καὶ φυλλάριον πολυγραφημένον, δι' οὗ, ἐν δέκα κεφαλαίοις ἢ ἄρθροις περὶ νηστείας, ἀποπειρᾶται ν' ἀποδείξῃ ὁ διδάσκαλος αὐτῶν, διὰ τῆς Γραφῆς, ὅτι αὕτη ἀντίκειται τῷ πνεύματι τοῦ χριστιανισμοῦ.

Καὶ περὶ μὲν τῆς σκανδαλώδους πολιτείας καὶ τῆς ἀτασθάλου συμπεριφορᾶς τῶν λεγομένων τούτων χριστιανῶν καὶ δὴ καὶ τῶν ἀναφερομένων γυναικῶν Δεσποίνης Γ. Δεληγιαννίδου καὶ Μαρίας Παύλου Ἀνδρεάδου, ἀσυστόλως ὑβρισασῶν, τῆς μὲν πρώτης τὸν παρ' ἡμῖν ἁγιασμὸν τοῦ ὕδατος (1), τῆς δὲ ἑτέρας τὸν τύπον τοῦ τιμίου σταυροῦ (2) καὶ τὸν ἡμέτερον ναὸν τοῦ Ὑψίστου, ἐκδηλοῦμεν τὴν λύπην ἡμῶν ἐπὶ τῇ ἀτελεῖ ἀνατροφῇ, ἧς παρὰ τῶν γονέων αὐτῶν ἔτυχον· οἰκτείρομεν ἀληθῶς καὶ αὐτὰς καὶ τοὺς πρὸς αὐτὰς οὕτω τὰς ἀληθείας τοῦ Εὐαγγελίου διαστρεβλοῦντας ψευδευαγγελικοὺς διδασκάλους αὐτῶν (3). Οὐδόλως δ' ἀμφιβάλλομεν ὅτι, ἐὰν αἱ ἐν Ἀμερικῇ καὶ Ἀγγλίᾳ προτεσταντικαὶ ἑταιρίαι ἐγίγνωσκον τὰς ἀντευαγγελικὰς ἐνεργείας τῶν μισθάρνων αὐτῶν ὀργάνων, πάντως αὐταὶ αὗται θὰ κατεδίκαζον τοὺς ὑβριστὰς τούτους τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τοῦ ὀρθοῦ λόγου.

Περὶ δὲ τῶν περὶ νηστείας δέκα κεφαλαίων τοῦ περικλείστου φυλλαρίου παρατηροῦμεν ὅτι, καίτοι ἡ δαψιλὴς παράταξις τῶν Γραφικῶν χωρίων, ἄσχετος ὅλως πρὸς τὴν παρ' ἡμῖν κρατοῦσαν ἔννοιαν τῆς νηστείας, προδίδει ἄνθρωπον ἀγνοοῦντα τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν τῆς Ἁγίας Γραφῆς, καί πως παραλογιζόμενον, ἐν τούτοις ἐπειδὴ «σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέται» ἐσμέν, κατὰ τὸν Ἀπόστολον τῶν ἐθνῶν, πάνυ προθύμως καὶ εὐχαρίστως ἐπιχειροῦμεν τῇ ὀρθῇ τῶν ἀναφερομένων Γραφικῶν χωρίων ἑρμηνείᾳ καὶ τῇ ἀνασκευῇ καὶ ἀνατροπῇ τοῦ συλλογέως αὐτῶν.

Ἀλλὰ πρὶν ἢ προβῶμεν εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῶν Γραφικῶν χωρίων καὶ τὴν ἀνασκευήν, καλὸν νομίζομεν, ἵνα συντόμως καὶ ἀπερίττως ὀλίγα τινὰ περὶ νηστείας διαλάβωμεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ νηστείας·—ἔννοια αὐτῆς κατὰ τὴν Ἀνατολικὴν ὀρθ. Ἐκκλησίαν.

§ 1. *Ἐπειδὴ τρεῖς εἰσιν οἱ ἐχθροὶ τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου, κατὰ τὸν εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην* (Α'. *ἐπιστ. β'.* 16) *ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκός, ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, διὰ τοῦτο τρεῖς διαφόρους τρόπους προβάλλει καὶ ἡ ἁγία ἡμῶν Μήτηρ Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, πρὸς καταπολέμησιν τῶν τριῶν τούτων ἐχθρῶν·*

1. Περὶ τοῦ ἁγιασμοῦ τοῦ ὕδατος, ὡς ἀνάγοντος τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ εἰς τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ χριστιανισμοῦ ποιεῖται λόγον ὁ Τερτυλλιανός (περὶ Βαπτ.), Ὁ Κυπριανὸς (ἐπιστ. Ο' καὶ ΟΣΤ'), ὁ Ἀμβρόσιος (περὶ μυστ. Α'. 5. περὶ τοῦ Ἁγ. Πνευμ. Α. 6. καὶ Βασιλ. περὶ τοῦ αὐτοῦ ΚΖ'. Ἰωάν. Ε. 4. Ζ. 37. Μάρκ. Α'. 9. 10. 11). Ὁ δὲ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἐν τῇ περὶ τοῦ Βαπτ. ὁμιλίᾳ αὐτοῦ ἀναφέρει τὸν ἁγιασμὸν τῆς ε'. Ἰανουαρίου.

2. Ἐπίσης ἀπὸ τῶν πρώτων ἤδη αἰώνων οἱ χριστιανοὶ ἐσχημάτιζον τὸν τύπον τοῦ τιμίου σταυροῦ ἐπὶ τοῦ προσώπου καὶ τοῦ στήθους αὐτῶν ὡς ἀναφέρουσι Πέτρος ὁ Δαμασκηνὸς (Φιλοκ. σελ. 613, παράβ. Λεβαδ. Πνεῦμα Θρησ. σελ. 331), καὶ ὁ Τερτυλλιανός, ὅστις ἀναφέρει ἐπὶ λέξει τάδε «Κατὰ πᾶν βῆμα, κατὰ πᾶσαν εἴσοδον καὶ ἔξοδον, ὅταν ὑποδυώμεθα ἢ λουώμεθα, ὅταν καθεζώμεθα παρὰ τὴν τράπεζαν ἢ περὶ οἱονδήποτε ἄλλο ἔργον ἀσχολώμεθα, σημειοῦμεν τὸ μέτωπον ἡμῶν διὰ τοῦ σταυροῦ» (De Cor. militis. 3).

3. Μεταξὺ τῶν ἐρεσχελιῶν, ὧν οἱ ψευδευαγγελικοὶ τοῦ Πόντου ποιοῦνται χρῆσιν καταλέγεται καὶ ἡ καθ' ἡμῶν χλευαστικῶς ἐκφερομένη ὡς πατερικῶν πρὸς διαστολὴν τῶν Εὐαγγελικῶν· ἀλλ' ἐρωτῶμεν μὴ "Μεμέρισται ὁ Χριστός,, ὥστε τοὺς μὲν εἶναι Παύλου, τοὺς δὲ Ἀπολλώ, τοὺς δὲ Κηφᾶ, ἢ μήπως ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία παραδεχομένη τὴν ὀρθὴν ἑρμηνέαν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ Εὐαγγελίου τὴν ὑπὸ τῶν Ἁγίων Πατέρων γενομένην, τιμῶσα δὲ καὶ γεραίρουσα αὐτούς, ὡς ἀνθρώπους τοῦ Θεοῦ, ἀπορρίπτει μὲν τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὸν τοῦτο δόντα Σωτῆρα Χριστόν (μὴ γένοιτο), ἀναγνωρίζει δὲ αὐτοὺς καὶ λατρεύει ὡς σωτῆρας τοῦ κόσμου; ἐὰν οὕτω φρονῶσι περὶ ἡμῶν οἱ ψευδευαγγελικοὶ πλανῶνται πλάνην οἰκτρὰν καὶ ἀσύγγνωστον.

καὶ ἐναντίον μὲν τῆς ἀλαζονείας τοῦ βίου ἀντιτάττει τὴν προσευχήν, ἐναντίον τῆς ἐπιθυμίας τῶν ὀφθαλμῶν τὴν ἐλεημοσύνην, κατὰ τὴν πλατυτέραν τῆς λέξεως ἔννοιαν, ἐναντίον δὲ τῆς ἐπιθυμίας τῆς σαρκὸς τὴν νηστείαν.

§ 2. Ἔστι δὲ νηστεία α΄.) μὲν ἡ παντελὴς ἀποχὴ παντὸς βρώματος καὶ πόματος καὶ τοιαύτην νηστείαν ἐνήστευσεν ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ ἄλλοι ἅγιοι ἄνδρες (Ματθ. Δ΄. 1—11. Μάρκ. Α΄. 12—13. Λουκ. Δ΄. 1—12. Πράξ. ΙΓ΄. 3. 1—9. 1. 30. 32. Βασιλ. Γ΄. ΙΘ΄. 8. Ἔξοδ. ΛΔ΄. 28). β΄.) δὲ ἡ ἀποχὴ τροφῶν τινων ἐν τακταῖς ἡμέραις τοῦ ἐνιαυτοῦ· καὶ τοιαύτην νηστείαν, ἐνστερνιζόμενοι καὶ τὴν πρώτην, νηστεύομεν ἡμεῖς τε οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ καὶ ἄλλοι εἰς ἄλλας ἀνήκοντες Ἐκκλησίας· ἀπεχόμεθα δὲ τῶν τροφῶν ἐκείνων οὐχ' ὅτι αὗται κοινοῦσιν ἡμᾶς, καθότι ἀκραδάντως πιστεύομεν «ὅτι πᾶν κτίσμα Θεοῦ καλὸν καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον, μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμενον» (Α΄. Τιμ. Δ΄. 4), ἀλλὰ ποιοῦμεν τοῦτο χάριν ἐγκρατείας καὶ ὑπακοῆς εἰς τὰς ψυχωφελεῖς καὶ σωτηρίους διατάξεις τῆς Μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας. Τοιαύτην τινὰ, λόγῳ ὑπακοῆς, διέταξεν ὁ Θεὸς ἵνα φυλάττωσιν οἱ πρωτόπλαστοι. «Καὶ ἐνετείλατο Κύριος ὁ Θεὸς τῷ Ἀδὰμ, λέγων, ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ βρώσει φαγῇ· ἀπὸ δὲ τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρὸν, οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ· ᾗ δ' ἂν ἡμέρᾳ φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθανεῖσθε» (Γέν. Β΄. 16—18[1])!

§ 3. Ἡ νηστεία κατευνάζει τὴν ταραχὴν καὶ καταβάλλει τὴν ὁρμὴν τῶν σαρκικῶν παθῶν, νικᾷ τοὺς πειρασμοὺς (Ματθ. 17—21), καθαρίζει τὴν ψυχὴν καὶ ὁδηγεῖ ἀσφαλῶς εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς, ὡς τοιαύτη δὲ δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς ἀρετή. Τὴν ἀλήθειαν ταύτην ὡμολόγησαν καὶ αὐτοὶ οἱ ἐθνικοὶ φιλόσοφοι ὡς ὁ Πυθαγόρας, ὁ Πλάτων, ὁ Νουμᾶς καὶ πλεῖστοι ἄλλοι, ὁ δὲ διάσημος ἀστρονόμος καὶ φυσικὸς Νεύτων οὗτ' ἐνεθυμεῖτο πολλάκις ἐὰν ἔφαγε. Νηστείαν, κατά τε τὴν πρώτην τῆς λέξεως ἔννοιαν καὶ κατὰ τὴν δευτέραν, ἐτήρουν καὶ πολλοὶ τῆς ἀρχαιότητος λαοὶ, οἷοι οἱ Ἀσσύριοι, οἱ Φοίνικες, οἱ Αἰγύπτιοι, οἵτινες, κατὰ τὰς μεγάλας αὐτῶν ἑορτὰς, ἐνήστευον ἀπὸ τεσσαράκοντα δύο μέχρι τεσσαράκοντα ἑπτὰ ἡμερῶν, ἀπεχόμενοι κρεάτων, ἰχθύων, οἴνου, ἐλαίου καὶ ἄρτου ἢ καὶ ὀσπρίων, ἔτι δὲ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Ρωμαῖοι.

§ 4. Ἀλλὰ τὴν νηστείαν ὡς μέσον ἁγνισμοῦ καὶ ὁδὸν ἀσφαλῆ τῆς ἀρετῆς καὶ ὡς ἀρετὴν ἔτι ἐθεώρησαν οὐ μόνον πάντες οἱ ἅγιοι ἄνδρες τῆς Π. Δ., ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ τῆς Κ. Δ. καὶ δὴ καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν· οὕτω, ἵνα παραλάβῃ τὰς πλάκας τοῦ Νόμου ὁ Μωϋσῆς ἐνόμισεν ἀναγκαῖον ἵνα καθαρίσῃ ἑαυτὸν διὰ τεσσαρακονθημέρου νηστείας (Ἔξοδ. λδ΄. 28). Τὸ αὐτὸ ἐποίησαν καὶ οἱ προφῆται Ἠλίας (Βασιλ. Γ΄. ΙΘ΄. 8), Δανιὴλ καὶ οἱ τρεῖς παῖδες ἐν Βαβυλῶνι· ὁ δὲ προφητάναξ Δαυῒδ λέγει «τὰ γόνατά μου ἠσθένησαν ἀπὸ νηστείας»· οἱ Νινευῖται διὰ νὰ ἐξιλεώσωσι τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ, διὰ τὰς ἑαυτῶν ἁμαρτίας, πρῶτον αὐτῶν μέλημα ἐθεώρησαν τὴν νηστείαν, εἰς ἣν ὑπέβαλον ἑαυτούς τε καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν· ἐπίσης οἱ ἑβραῖοι ἐνήστευον ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ ἐξιλασμοῦ, ἐν ἡμέραις δημοσίων συμφορῶν, καὶ ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει μεγάλων γεγονότων (Λευϊτ. ις΄. 29—31. ΚΓ΄. 27—30 Κριτ. Κ΄ 23—26. Ἰωήλ. Α΄· 9—16. Ἰησ. Ναυῆ Ζ΄ 5—6. Βασιλ. Α΄. 5—6. Παράβαλ·καὶ Ἔσδρ. Β΄. Η. 21. Ζαχ. Η΄. 19. Ἰουδὴθ Η΄·16). Ἐνήστευσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ ὁ Πρόδρομος Ἰωάννης. Ἀλλὰ τὴν νηστείαν κατ' ἐξοχὴν καθηγίασε, διὰ τοῦ ἰδίου παραδείγματος, αὐτὸς ὁ Θεάνθρωπος, ὅστις οὐ μόνον περὶ τοῦ δαιμονιζομένου τοῦ θείου αὐτοῦ Εὐαγγελίου πρὸς τοὺς ἀπορήσαντας αὐτοῦ μαθητὰς εἶπεν ὅτι «τοῦτο τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰμὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ» (Ματθ. 17. 21), ἀλλὰ καὶ ἐνήστευσε τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας (Ματθ. Α΄. 1—11. Μαρκ. Α΄. 12—13. Λουκ. Δ΄. 1—12). Περὶ δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, πρὸς τοὺς ἐρωτήσαντας αὐτὸν διατὶ οὗτοι δὲν νηστεύουσιν, εἶπεν «ἐλεύσονται ἡμέραι, ὅταν ἀρθήσεται ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος καὶ τότε νηστεύσουσι» (Ματθ. Θ΄. 15). Πράγματι δὲ ἐνήστευσαν οὗτοι (Πράξ. ΙΓ΄. 3. 1—9—1. 80. 32).

(ἕπεται συνέχεια)

1. Τὸν θάνατον τοῦ ἀνθρώπου προύκάλεσεν κυρίως οὐχὶ ἡ ἁπλῆ βρῶσις τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν, ἀλλ' ἡ παράβασις τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ, ἡ παρακοή.

Τπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ.— 15

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. . . . 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γράμματα περὶ τῶν ἐν Βουκοβίνῃ κτημάτων τοῦ Παναγίου Τάφου — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Πολυκάρπου μητροπολίτου Κολωνίας Ἐπιστολιμαῖα διατριβή — Ἱστορία σχέσεις αὐτῆς πρὸς τὰς ἐπιστήμας κτλ. (τέλος) - Ὁ νεώτερος ἄνθρωπος καὶ ἡ θρησκεία (τέλος) —Πατριαρχικὰ γράμματα περὶ τοῦ Ἀντιοχειακοῦ ζητήματος: — Ἀγαθαὶ πράξεις — Ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐν τοῖς ἀρμενικοῖς Πατριαρχείοις - Συγχαρητήρια τῇ Α. Θ. Παναγιότητι — Δικαστικαὶ Ἀγγελίαι.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΒΟΥΚΟΒΙΝΗ ΚΤΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΟΥ ΤΑΦΟΥ

Περὶ τοῦ ἀπὸ ἐτῶν τὴν Ἐκκλησίαν Ἱεροσολύμων ἀπασχολοῦντος ζητήματος τῆς ἐκχωρήσεως τῶν ἐν Βουκοβίνῃ κτημάτων τοῦ Ἁγίου Τάφου, ἀπὸ πέρυσι δὲ συντονώτερον ὑπὸ τελειωτικὴν τεθέντος συζήτησιν ἱκανὰ μὲν ἐγράφησαν ἐν ἑλληνικαῖς ἐφημερίσιν ἐνταῦθα τε καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ἡ δὲ «Ἐκκλ. Ἀλήθεια» ἐδημοσίευσεν ἔγγραφά τινα ἐγγύθεν τε καὶ πόρρωθεν ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὴν ὑπόθεσιν, ἣν ἕκαστος τῶν γραφόντων ἐν πολιτικαῖς ἐφημερίσιν ἐξήταζε κατὰ τὴν ἀντίληψιν, ἣν ἐσχημάτιζε, καὶ κατὰ τὰς ἰδίας βλέψεις, ὑπ' ὄψιν ἔχων τὸ συμφέρον τὸ ὑλικὸν τῆς ἐν οἰκονομικῇ δυσπραγίᾳ διακειμένης ἁγιοταφιτικῆς ἀδελφότητος· τινὲς δὲ καὶ βαρέως ἔφερον τὴν ἀδελφικὴν παρρησίαν, ἣ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἡ ἁγιωτάτη Μ. Ἐκκλησία ἐχρήσατο πρὸς τὴν ἁγιωτάτην Ἐκκλησίαν τῆς Ἁγίας Πόλεως.

Οἱ μελετήσαντες ἀπαθῶς τὴν θέσιν τοῦ ζητήματος, ὡς αὐτὴν ἡμεῖς ἐξελαμβάνομεν, ἔβλεπον ὅτι τὰ γραφέντα ἐν ταῖς ἐφημερίσιν ὑπὲρ ἐκποιήσεως τῶν ἐν Βουκοβίνῃ ἁγιοταφιτικῶν κτημάτων, τὸ μὲν ἀνήρουν τὴν ἀπὸ αἰώνων ἐν πολλοῖς ζωτικοῖς ζητήμασιν ἐπικρατήσασαν μεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς ἀλληλεγγύην, τὸ δὲ ἐφαίνοντο προτιμῶντες τοῦ ἠθικοῦ συμφέροντος τῆς τε Ἱεροσολυμιτικῆς καὶ τῶν ἄλλων Ἐκκλισιῶν τὸ ὑλικόν, ἤτοι τοῦ διαρκοῦς καὶ παραμένοντος τὸ παροδικὸν καὶ παρερχόμενον. Ἡ παρρησία, μεθ' ἧς ἡ Μ. Ἐκκλησία πρὸς τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἀδελφοθέου περὶ τούτου τοῦ ζητήμιτος ἔγραφεν, ἀπέβλεπεν εἰς τὸ δεύτερον τοῦτο ἅτε ἀκριβῶς ἀναφερόμενον εἰς τὸ μέλλον· ἀλλὰ τὸ μέλλον τοῦτο πάσας τὰς Ἐκκλησίας ἐνδιαφέρει, τὰς ὀρθοδόξους τε καὶ τὰς ἀπὸ τῆς ὀρθοδοξίας διϊσταμένας, συνεχῶς ἐρχο-

μένας εἰς συζητήσεις καὶ προστριβὰς πρὸς τὰς κοσμικὰς ἀρχὰς ἐπὶ ὑποθέσεων ὁμοίας φύσεως. Ἐν ζητήμασι δὲ τοιούτοις καὶ παραπλησίοις, ὅπου μάλιστα τείνει νὰ δημιουργηθῇ μέλλον οὐχὶ εὐχάριστον, ὡς καὶ ἐν ζητήμασι δογματικοῖς, ἡ μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν ἀλληλεγγύη ἐπὶ αἰῶνας ὅλους ἀπεδείχθη σώζουσα τὰ ἠθικὰ αὐτῶν συμφέροντα, τὴν ὑπόστασιν καὶ ἐλευθερίαν αὐτῶν, τὴν κραταίωσιν τῆς αὐθυπαρξίας ἑκάστης.

Τὴν παρρησίαν, μεθ' ἧς ἔγραψεν ἡ Μ. Ἐκκλησία πρὸς τὴν τῶν Ἱεροσολύμων, ἐθεώρησάν τινες ἐπέμβασιν, νομίσαντες οὕτως ὅτι ὑποστηρίζουσι συμφέροντα ἁγίας Ἐκκλησίας καὶ ὁσίας ἀδελφότητος, οἰκονομικῶς δυσπραγούσης· ἀλλ' ἦν ἀδελφικὴ συμβουλὴ Ἐκκλησίας ἀδελφῆς, ἀεί ποτε χορηγησάσης συναντίληψιν ἰσχυρὰν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἀδελφοθέου καὶ πάντοτε μετὰ φόβου προσβλεπούσης εἰς τὸ δημιουργούμενον μέλλον, στερρῶς ἐχομένης τῶν δικαίων αὐτῆς καὶ πάσης τῆς ὀρθοδόξου κατ' Ἀνατολὴν Ἐκκλησίας, ἀπὸ τεσσαράκοντα τεσσάρων ἐνιαυτῶν διεξαγούσης ἀγῶνα κατὰ χριστιανικῶν κυβερνήσεων ἐκλαϊκευουσῶν ἱερὰ κτήματα. Ἡ Ἐκκλησία αὕτη, ἥτις καὶ πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους αὐτοκράτορας ἄλλοτε, διὰ στόματος τοῦ ἐν ἁγίοις οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Φιλοθέου, ἀπεφήνατο ὅτι «ἄδειαν οὐκ ἔχομεν ἐκδοῦναι τὰ τῆς Ἐκκλησίας κτήματα πρός τινα τῶν δυνατῶν, μή τοι γε καὶ βασιλεῖ», τῇ αὐτῇ παραδόσει καὶ τῷ αὐτῷ ἠκολούθησε παραδείγματι, στερεοῦσα τὰ δίκαια αὐτῆς. Ἀλλὰ καὶ νῦν, προκειμένου νὰ δοθῇ τέλος οὕτως ἢ ἄλλως, εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῶν ἐν Βουκοβίνῃ κτημάτων, εὐχαρίστως εἶδεν ὅτι συναντίληψίς τις ἀδελφικὴ τὸ ποθούμενον ἔσχεν ἀποτέλεσμα, κατὰ τὴν ὑλικὴν αὐτοῦ ὄψιν εὐχάριστον, ὡς τὰ τρία ἐπίσημα ἔγγραφα τὰ σήμερον δημοσιευόμενα διατρανοῦσι τοῦτο.

Οἱ ὀρθόδοξοι ὁμογενεῖς εὐχερῶ δύνανται νὰ ἐξαγάγωσιν ἐξ αὐτῶν τὰ συμπεράσματα, ὧν κύριον μὲν ὅτι τὰ κτήματα περιέρχονται εἰς χεῖρας ὀρθοδόξων, δεύτερον δὲ ὅτι ἀποστολαὶ ἐπιτροπῶν καὶ συμβούλων νομικῶν καὶ γραμματέων ἄχρι Δαλματίας, αἵτινες ἤθελον ζημιώσει ὑλικῶς τὸν Πανάγιον Τάφον, διά τε τὴν μετάβασιν, τὴν ἐκεῖ διαμονὴν καὶ τὴν ποικίλην διεξαγωγὴν τῆς ὑποθέσεως, ἀπεδείχθησαν περιτταί, ὠφεληθέντος οὕτω τοῦ ταμείου τῆς ἁγιοταφιτικῆς ἀδελφότητος πάντα ταῦτα τὰ ἀναλώματα, ἅτινα πιθανῶς ἔμελλον ν' ἀφαιρέσωσι μέγιστον μέρος τοῦ εἰς τὸ κοινὸν ταμεῖον εἰσαχθησομένου ποσοῦ.

Τῶν γραμμάτων τὸ πρῶτον ἀπευθύνεται πρός τινα τῶν παρ' ἡμῖν λαϊκῶν, τὸ δεύτερον πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ὡς καὶ τὸ τρίτον, καὶ καθίστανται ἡ μᾶλλον ἀξιόπιστος καὶ σαφὴς πληροφορία περὶ τῶν ἐν Βουκοβίνῃ ἁγιοταφιτικῶν κτημάτων.

Α΄.

Εὐγενέστατε κύριε,

Παρακλῶ θερμῶς ὅπως μὲ δικαιολογήσητε παρὰ τῇ Α. Θ. Παναγιότητι τῷ πατριάρχῃ ὅτι τὰς ποθουμένας πληροφορίας περὶ τῶν ἐν Βουκοβίνῃ μὲν εὑρισκομένων, τῷ ὀρθοδόξῳ δὲ Πατριαρχείῳ Ἱεροσολύμων ἀνηκόντων κτημάτων, σήμερον μόλις δύναμαι νὰ μεταδώσω, καθότον οὐ πρὸ πολλοῦ ἐπανέκαμψα ἐκ τοῦ ἐν Βιέννῃ καὶ Ἀββαζίᾳ ταξειδίου μου.

Διὰ τοῦ γραμματέως μου ἔλαβον ἐγκαίρως γνῶσιν τῆς ὑμετέρας παρακλήσεως, ἐν τούτοις δὲν μοὶ ἦν δυνατὸν νὰ ἀνακοινώσω τι θετικὸν περὶ τούτου πρὸ τῆς εἰς Τσερνοβίστην ἀριξεώς μου.

Ἀφοῦ ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἀκριβῶς ἐπληροφορήθην, ἤδη εὑρίσκομαι εἰς τὴν εὐάρεστον θέσιν ὅπως εἰς τὴν εὐμενῆ κρίσιν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ὑποβάλω τὰ ἑπόμενα.

Τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων κατέχει ἐν Βουκοβίνῃ τὰ ἑξῆς κτήματα.

I **Δράσσυνετς**· 800 στρέμματα μετά τινος οἰκίας, ἐκμισθούμενα ἐτησίως ἀντὶ 12,000 κορωνῶν

200 στρέμματα δένδρων πτελέας ἐκμισθούμενα κατ' ἔτος ἀντὶ 3,000 κορωνῶν

1000 στρέμματα ὑλοτομουμένου δάσους, ἅτινα μόλις καλύπτουσι τὰς δαπάνας τὰς διὰ τοὺς ξυλοκόπους καὶ τοὺς δασονόμους· οὐχ ἧττον δυνατὸν ἵνα τὰ 1000 ταῦτα στρέμματα ἐν μέρει μὲν μεταβληθῶσιν εἰς χέρσους, ἐν μέρει δὲ εἰς ἀγρούς.

Ὁλικὸν ποσὸν ἐκμισθώσεως 15,000 κορωνῶν.

Τὸ κτῆμα τοῦτο ἐπιβαρύνει ἐνυπόθηκον χρέος ἐκ 200,000 κορωνῶν, διὰ τὸ ὁποῖον πληρόνονται κατ' ἔτος ἄνω τῶν 10,000 κορωνῶν εἰς χρεωλύσιον καὶ τόκους. Τὸ κτῆμα ἐκμισθοῦται λίαν κακῶς, καὶ μάλιστα κατὰ τετραετίαν. Ἡ ἀνωτάτη τιμὴ αὐτοῦ εἶνε 480,000 κορωνῶν μέχρι καὶ 500 χιλιάδων.

Τὸ κτῆμα τοῦτο ἐπιθυμεῖ ν' ἀγοράσῃ ὁ κ. Modest Ritter Grigorcea καὶ προσφέρει πρὸς τοῦτο 500,000 κ.

II **Βόλσσυνετς, Βάσκοντς καὶ Χαλδ-Βαχρινέτσια.** Ταῦτα ἔχουσιν ἐν συνόλῳ 1265 στρέμ-

ματα καὶ ἐκμισθοῦνται κατ' ἔτος ἀντὶ 20,000 κορωνῶν. Ταῦτα μετὰ τῶν κυριωτέρων τμημάτων ἐν Δύνακ καὶ Φρεσλιάνῃ ὁμοῦ ἐπιβαρύνει ἐνυπόθηκον χρέος 200 χιλιάδων κορωνῶν· τούτου δὲ ἡ ἀπόσβεσις ἀπαιτεῖ ὁμοίως ἄνω τῶν 10,000 κορωνῶν κατ' ἔτος εἰς χρεωλύσια καὶ τόκους. Ἡ ὑψίστη τιμὴ τοῦ κτήματος τούτου εἶνε 440,000 ἕως 450,000 κορωνῶν.

Τὸ κτῆμα τοῦτο ἐπιθυμεῖ νὰ ἀγοράσῃ ὁ κ. Δρ Ἰωάννης Ρίττερ φὸν Βολσύνσκη καὶ προσφέρει 450,000 κορώνας· ἐν τούτοις ὁ αὐτὸς θὰ ἦν διατεθειμένος νὰ καταβάλῃ μέχρι τῶν 500,000 κορωνῶν.

III **Δύμκα καὶ Φρεσλιάνια**· 300 στρέμματα ἐκμισθούμενα ἐτησίως ἀντὶ 3600 κορωνῶν. Ἡ ἀνωτάτη τιμὴ τοῦ κτήματος τούτου εἶνε 80,000 κορωνῶν· ἐν τούτοις ὁ κ. φὸν Grigorcea, ἐὰν ἤθελεν ἀγοράσῃ τὴν Δράσυνετζ, ἤθελε καταβάλει διὰ τὴν Δράσυνετζ καὶ Δύμκα ὁμοῦ 600,000 κορωνῶν, ἐνῷ διὰ μόνην τὴν Δύμκα 100,000 κορωνῶν.

Αἱ ὁλικαὶ πρόσοδοι πάντων τῶν κτημάτων τούτων εἶνε 33,600 περίπου κορῶναι, ὧν ὅμως καταβάλλονται κατ' ἔτος εἰς χρέη ἄνω τῶν 20,000 κορωνῶν, ὥστε τῷ Πατριαρχείῳ μόλις ὑπολείπονται 18,000 κορ. ἐτησίως.

Ἐν περιπτώσει πωλήσεως τῶν κτημάτων τούτων πρὸς τοὺς ῥηθέντας δύο κυρίους, θὰ ἔμενον εἰς τὸ Πατριαρχεῖον καθαρῶς καὶ θὰ κατεβάλλοντο τοῖς μετρητοῖς διὰ τὴν

I Δράσυνετς 500,000 κορ. (ἐξαιρουμένου τοῦ ἐνυποθήκου χρέους 200,000)	300.000κ.
II Βόλσυνετς 500,000 κ. (ἐξαιρουμένου τοῦ ἐνυποθ. χρέους 200,000)	300,000 κ.
III Δύμκα 80,000 κ.	80,000 κ.
Ἐν ὅλῳ μετρητὰ	680,000 κ.

Ἐὰν θὰ ἐκρίνετο ἀναγκαῖον, οἱ κκ. Δρ Βολσύνσκι καὶ φὸν Γρηγόρτσεκ θὰ ἤρχοντο εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπως ἐκ τοῦ σύνεγγυς συζητήσωσι τὴν ὑπόθεσιν.

Ἀμφότεροι οἱ κύριοι οὗτοι ἀνήκουσιν εἰς τὰ ἔγκριτα μέλη τῆς ἡμετέρας ἁγίας ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Βουκοβίνης, καὶ ἐλπὶς ὑπάρχει ἵνα τὰ ὑποστατικὰ ταῦτα τοῦ Πατριαρχείου παραμένωσιν εἰς χεῖρας ὀρθοδόξων κατόχων.

Παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν εὐγένειαν ὅπως ἐπὶ τούτου ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Α. Πανιερότητος, ὅτι οἱ κύριοι οὗτοι ἀμφότεροι δηλοῦσι πρόθυμοι ὅτι πάντα τὰ μετὰ τῆς λύσεως τῆς πακτώσεως ἀπὸ τῶν ἐνεστώτων πακτωτῶν, ὡς καὶ μετὰ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ὅλης ὑποθέσεως τῆς ἀγορᾶς συνδεόμενα ἐν πάσῃ περιπτώσει λίαν σπουδαῖα ἔξοδα, ὡς καὶ πάντα τὰ δικαιώματα τῆς μεταγραφῆς, ταπία κτλ., ἀναλαμβάνουσιν αὐτοί, ὡς καὶ πάντα τὰ ἄλλα χρέη, οὕτως ὥστε τὸ Πατριαρχεῖον νὰ λάβῃ διὰ τὰ κτήματα ταῦτα τὸ ποσὸν 680,000 κορωνῶν καθαρὸν καὶ τοῖς μετρητοῖς.

Ὡς εἰς πᾶσαν ὑπόθεσιν ἀγορᾶς, οὕτω καὶ ἐνταῦθα θὰ παρουσιασθῶσιν ἀγοραστὶ, καὶ ἰδίᾳ μωσαϊκοῦ θρησκεύματος, οἵτινες θὰ προσφέρωσιν ἴσως ποσὰ ἀνώτερα τῶν προβληθέντων· ἐν τούτοις παρακαλῶ νὰ ἐπιστήσητε τὴν προσοχὴν τῆς Α. Θ. Πανιερότητος ὅτι οἱ κύριοι Δρ Βόλσυνετς καὶ Γρηγόρτσεκ αὐτοὶ ἀναλαμβάνουσι τὰς δαπάνας τῆς λύσεως τῆς πακτώσεως καὶ τῶν μεταγραφικῶν.

Ἐν τέλει παρακαλῶ ὑμᾶς ὅπως παρακαλέσητε τὴν Α. Θ. Πανιερότητα, ἵνα μοὶ ἀνακοινώσῃ ἐὰν ἄλλοι ἀγορασταὶ ἤθελον προσφέρει ἀνώτερα ποσὰ, καὶ προτιμήσῃ τοὺς εἰρημένους δύο ὀρθοδόξους κυρίους ὡς ἀγοραστάς· ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει θέλω ἀνακοινώσει αὐτοῖς, καὶ μάλιστα πρὸ τῆς πωλήσεως, ὁπόσον ἄλλοι ἀγορασταὶ προσφέρουσι.

Παρακαλῶν ὑμᾶς ὅπως διαβεβαιώσητε τὴν Α. Θ. Πανιερότητα τὸν πατριάρχην περὶ τῆς ἄκρας ὑπολήψεως, ἀφοσιώσεως καὶ σεβασμοῦ μου, διατελῶ μετ' εἰλικρινοῦς ἀσπασμοῦ Ὑμέτερος ὅλως πρόθυμος

Δρ ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΣ φὸν ΡΕΠΤΑ

Ἀρχιεπίσκοπος καὶ μητροπολίτης

Ἐν Τσερνοβίτσῃ 28 ὀκτωβρίου 1905.

Β'.

Παναγιώτατε δέσποτα,

Ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα δικηγόρου, διδάκτορος Μόριτζ Βλάουκοπφ, ἐδημοσιεύθη κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας ἐν ταῖς ἐφημερίσι τῆς Τσερνοβίτσης ἐν ὀνόματι τοῦ σεβαστοῦ ὀρθοδόξου Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων κοινοποίησις, καθ' ἣν τὸ σεβαστὸν Πατριαρχεῖον πάσας τὰς ἐν τῇ Βουκοβίνῃ μεγάλας αὐτοῦ γαιοκτησίας, τουτέστι τὰ ἐν τῷ κτηματολογίῳ τῆς Βουκοβίνης ἐγγεγραμμένα κτήματα Βόλσυνετς, Βάσκουτς καὶ Σερέτ, Βαρνεστίας, Φρεστιάνης ἢ Δούνακας καὶ Δράσυνετζ προτίθεται νὰ πωλήσῃ.

Ὡς ἀρχιεπίσκοπος καὶ μητροπολίτης, αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν ὑπόχρεων ἵνα συνεργήσω ὑπὲρ τῶν ἀγοραστῶν τοῦ ὀρθοδόξου δόγματος καὶ προτρέψω, εὐμενῶς τοῦτο ἀποσκοπῶν, ὅπως οἱ ὀρθόδοξοι ἀγορασταὶ, ἐὰν προσφέρωσι τὴν αὐτὴν τιμὴν, ἂν καὶ οἱ ἑτερόδοξοι, προτιμηθῶσι κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐκεῖνοι, καὶ ὅπως χάριν τοῦ σκοποῦ τούτου, ἐὰν οἱ ἑτερόδοξοι ἤθελον ὑπερθεματίσει ἐν τῇ τιμῇ, ἡ ὑπερθεμάτισις αὕτη γνωστοποιηθῇ τοῖς

ἀγορασταὶς τοῦ ὀρθοδόξου δόγματος πρὸ τῆς κατακυρώσεως τῆς πωλήσεως. Ἴσως τότε τινὲς τῶν ὀρθοδόξων ἀγοραστῶν θὰ ἦσαν εἰς θέσιν νὰ ἀναβιβάσωσι τὴν εἰς τὰ ποσὰ προσφορὰν αὐτῶν, ἣν καὶ οἱ ἑτερόδοξοι προσφέρουσι.

Πρὸ πάντων ἐπιθυμῶ ὅπως τοῦτο γένηται εἰς τὸν διδάκτορα κ. Ἰωάννην Ρίττερ, περὶ Βολσύνσκης προκειμένου, ἵνα οὗτος, ἐὰν ἡ περιπτώσει ἄλλοι ἤθελον ὑπερβάλῃ αὐτὸν ἐν τῇ προσφορᾷ περὶ Βολσύνσκης, κοινοποιουμένης αὐτῷ τῆς ἀνωτέρας προσφορᾶς, ἐρωτηθῇ ἐὰν ἦνε πρόθυμος νὰ κάμῃ ὑπερτέραν τινὰ προσφοράν. Τὸ κτῆμα Βόλσυνετς μετεβιβάσθη ὑπὸ τῶν προγόνων αὐτοῦ εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ Παναγίου Τάφου· πόθος αὐτοῦ λοιπὸν τυγχάνει ὅπως τὸ κτῆμα, ἐν περιπτώσει πωλήσεως αὐτοῦ, ἐπανέλθῃ καὶ αὖθις εἰς χεῖρας τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ.

Συγχρόνως περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἀποτείνομαι πρὸς τὸ σεβαστὸν ὀρθόδοξον Πατριαρχεῖον τῶν Ἱεροσολύμων.

Παρακαλῶν τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα ὅπως ἐν ταῖς προσευχαῖς Αὐτῆς ἀγαθυνθῇ νὰ μνημονεύῃ με, διατελῶ μετὰ σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης

Τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος

Δρ. ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΣ φὸν ΡΕΠΤΑΣ

ὀρθόδοξος ἀρχιεπίσκοπος καὶ μητροπολίτης τῆς Βουκοβίνης καὶ τῆς Δαλματίας.

Ἐν Τσερνοβίτσῃ 14 (27) φεβρουαρίου 1906.

Γ'.

Αὐστροουγγρικὴ ἐν Κων]πόλει Πρεσβεία

ἀριθ. 600.

Τοῦ Ὀρθοδόξου Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων ἀγγείλαντος ἐσχάτως τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ περὶ πωλήσεως τῶν ἰδιοκτησιῶν αὐτοῦ Wolezynitz, Waskouts, Bahrineste, Dymka καὶ Draegynetz, ἡ κοινότης Wolezynitz θὰ ἐπεθύμει νὰ καταστῇ ἀγοραστὴς ὅπως μεταπωλήσῃ ταύτας τμηματικῶς καὶ ἄνευ αὐξήσεως τοῦ ἀντιτίμου εἰς τοὺς κατοίκους τῆς κοινότητος καὶ τῶν γειτόνων χωρίων.

Τὸ σχέδιον τοῦτο, ὅπερ ἐστὶ φύσεως τοιαύτης ὥστε νὰ παράσχῃ μεγάλας ὑπηρεσίας εἰς τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμὸν τῆς Βουκοβίνης, ὑποστηρίζεται ἐνθέρμως ὑπὸ τῶν ἀρχῶν, καὶ διαταγῇ τῆς κυβερνήσεως αὐτῆς ἡ Καισαροβολικὴ Πρεσβεία ἔρχεται νὰ παρακαλέσῃ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ὅπως εὐαρεστηθῇ νὰ συστήσῃ εἰς τὴν Α. Μ. τὸν πατριάρχην Ἱεροσολύμων τὴν πρεσβείαν τῆς κοινότητος Volezynitz, ἥτις μεταβήσεται προσεχῶς παρ' αὐτῷ, καὶ νὰ διαβιβάσῃ ἅμα τὴν συνημμένην αἴτησιν, ὑπογεγραμμένην ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς ρηθείσης κοινότητος.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 12 ἀπριλίου 1906.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος.—Ἀφικόμενος τῇ τρίτῃ εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ὁ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτης Μαρωνείας κ.Νικόλαος, ἀντικαταστήσας τὸν πανιερ. μητροπολίτην Γάνου καὶ Χώρας κ. Κωνσταντῖνον. — Τῇ τρίτῃ ἐπίσης ἀφίκετο ἐκ τῆς πατρίδος αὐτοῦ Συκῆς τῆς Βιθυνίας ὁ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτης Βελλᾶς καὶ Κονίτσης κ. Κωνσταντῖνος.— Τῷ ἐκ τῶν συνοδικῶν μητροπολίτῃ Σηλυβρίας κ. Διονυσίῳ ἐπετράπη συνοδικῶς ἵνα παρατείνῃ, κατ' ἰδίαν αἴτησιν, τὴν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ διαμονὴν μέχρι τῆς προσεχοῦς παρασκευῆς.

Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον.—Κληρικὸν μέλος τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου διωρίσθη, κατὰ τὴν τῆς τρίτης συνοδικὴν συνεδρίαν, ὁ σεβ. μητροπολίτης Βελλᾶς κ. Κωνσταντῖνος, ἀντὶ τοῦ τέως τοιούτου μητροπολίτου Γάνου καὶ Χώρας.

Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἀνεγνώσθη ἐπὶ Συνόδου γράμμα συγχαρητικὸν τοῦ σεβ. μητροπολίτου Πετρουπόλεως κ. Ἀντωνίου, ὅπερ ἐκδίδοται ἐν ἑτέρᾳ σελίδι τοῦ παρόντος φύλλου, καθὼς ἀνεγνώσθησαν καὶ τὰ συγχαρητικὰ τηλεγραφήματα, ἃ ἐδημοσιεύσαμεν. Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς συνεχάρησαν τῷ παναγιωτάτῳ οἰκουμ. πατριάρχῃ καὶ οἱ προϊστάμενοι τῶν ἑλληνικῶν ἐν Ἀμβέρσῃ, Ἀτλάντᾳ, Βενετίᾳ, Νεαπόλει καὶ Μονάχῳ κοινοτήτων.

Ἐκκλησιαστ. Μουσικὸς Σύλλογος.— Τῇ τετάρτῃ συνῆλθεν, ὑπὸτὴν προεδρείαν τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, εἰς συνεδρίαν ὁ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Ἐκκλησιαστ. Μουσικὸς Σύλλογος, παρόντων ἐξήκοντα περίπου τακτικῶν μελῶν αὐτοῦ. Ἡ συνεδρία τῇ 2 μετὰ μεσημβρίαν ἀρξαμένη παρετάθη μέχρι τῆς 4, καὶ κατ' αὐτὴν ἀνεγνώσθησαν αἱ περὶ ὁμοιομόρφου ἐν ψαλμῳδίᾳ γνωμοδοτήσεις τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου κκ. Μελισσηνοῦ τοῦ θεοφιλ. ἐπισκόπου

Παμφίλου, Νικοδήμου τοῦ Μ. ἀρχιμανδρίτου, καὶ τῶν ἐλλογίμων κκ. Μάρκου Βασιλείου, Πολυχρον. Παχείδου καὶ Ν. Παγανᾶ, ἀναβληθείσης σχετικῆς τινος ἀνακοινώσεως τοῦ Μ. χαρτοφύλακος καὶ μέλους τοῦ Συλλόγου κ. Μ. Ι. Γεδεών. Προτάσει τῆς Α. Θ. Π. ἐνεκρίθη νὰ δημοσιευθῶσιν ἐν παραρτήματι τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» πάντα ταῦτα πρὸς γνῶσιν τῶν ἱεροψαλτῶν καὶ τῶν περὶ τὴν ἐκκλησιαστ. μουσικὴν ἀσχολουμένων, οἵτινες ἐν μέλλοντι θέλουσι πέμψει γνωμοδοτήσεις ἐπὶ τούτῳ. Ἡ Α. Θ. Π. καὶ πατρικῶς προέτρεψε τὰ μέλη νὰ προσέρχωνται πάντα τακτικῶς εἰς τὰς συνεδρίας καὶ ἐδήλωσεν ὅτι πρόθυμός ἐσιν, ἐὰν τὸ προεδρεῖον τοῦ Συλλόγου ζητήσῃ τοῦτο, νὰ προεδρεύσῃ δύο ἢ πλειόνων αὐτοῦ συνεδριῶν καὶ πρὸς εὐόδωσιν μὲν τοῦ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ὑπὸ τῆς Μ. Ἐκκλησίας ζητηθέντος ὁμοιομόρφου τῆς ψαλμωδίας καὶ πρὸς ἐμπέδωσιν ἑτέρου συναφοῦς σχεδὸν ζητήματος, τῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος τῶν ἱεροψαλτῶν, ὅπως ἀνεπηρεάστως δυνηθῶσι νὰ διεξάγωσι τὸ ἔργον αὐτῶν. Τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου μετὰ συγκινήσεως ἠκροάσαντο τῶν νουθεσιῶν τῆς Α. Θ. Π. εὐγνωμόνως ἀποδεξάμενα τὰς πατριαρχικὰς ἐπαγγελίας. Ἐλπίζομεν ὅτι θέλουσιν ἀποδείξει ἐν τῷ μέλλοντι ὅτι εἰσὶν ἄξιοι τῆς τοιαύτης προστασίας, ἐργαζόμενοι καὶ συμφέροντες ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς ἔρανον εὐπρεπῆ καὶ ἄξιοι καθιστάμενοι τῆς τε μερίμνης τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς στοργῆς τοῦ Γένους. Τῆς στοργῆς τούτης τεκμήριον μικρὸν ἦν ἡ διὰ διαθήκης ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Λαζάρου Ξανθοπούλου κληροδοτηθεῖσα τῷ Συλλόγῳ ποσότης 10 λιρῶν, ἀναγγελθεῖσα ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. τοῖς συνεδριάζουσι. Τὸ κληροδότημα τοῦτο, πρῶτον τῷ Συλλόγῳ γενόμενον, εὐχόμεθα νὰ ᾖ μελλόντων κληροδοτημάτων εὐοίωνος ἀπαρχή.

Κανονικὴ ἄδεια.—Ἀφίκετο τῇ τρίτῃ ἐκ τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ, τυχὼν τῆς νενομισμένης συνοδικῆς ἀδείας, ὡς ἐγράψαμεν, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Διδυμοτείχου κ. Φιλάρετος.

Ποιμαντικὴ μέριμνα.—Ὑπὸ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Κυζίκου κ. Ἀθανασίου, μεριμνῶντος πατρικῶς περὶ τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ ὀρθοδόξων, ἀπεστάλη πρὸ μικροῦ, πρὸς πνευματικὴν αὐτῶν ἐπίσκεψιν, ὁ θεοφ. ἐπίσκοπος Ξανθουπόλεως κ. Ἰωάννης.

Μητρόπολις Λέρου. — Δι' ἐπιστολῆς αὐτοῦ ἀπὸ 24 λήξαντος μηνὸς ὁ πανιερ. μητροπολίτης Λέρου καὶ Καλύμνου κ. Γερμανὸς ἠγγειλεν ὅτι ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τοῦ μητροπολιτικοῦ οἴκου, ὃν ἤγειρεν ἰδίαις δαπάναις ὁ ἐκ Λέρου ἐξοχ. Νικόλαος Τσιγαδᾶς πασᾶς.

Πρὸς τοὺς ἐπιστείλαντας τῷ ἀρχισυντάκτῃ τῆς «Ἐκκλησιαστ. Ἀληθείας» καὶ Μ. Χαρτοφύλακι καὶ ἐξαιτουμένους ἐπίλυσιν ἀπορίων ἐν τῇ ἱερᾷ Λειτουργικῇ καὶ τῷ Κανονικῷ δικαίῳ ἀπαντῶντες δηλοῦμεν αὐτοῖς, ὅτι παρεπέμφθησαν ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. αἱ αἰτήσεις αὐτῶν πᾶσαι τῇ Κεντρικῇ Ἐκκλ. Ἐπιτροπῇ, καθὼς τοῦτο θέλει γίνεσθαι καὶ ἐφεξῆς.

Φιλόμουσος δωρεά.— Ὁ ἐκ τῶν δοκίμων τελειοφοίτων τῆς Πατριαρχικῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς κ. Π. Καλβοκορέσης, ἐν Παρισίοις διαμένων νῦν, ἀπέστειλε τῷ πανιερ. σχολάρχῃ μητροπολίτῃ Σέρβεων κ. Μιχαὴλ Κλεοβούλῳ λίρας τουρκικὰς 15, ὅπως διαθέσῃ ταύτας, ὡς ἂν ἐγκρίνῃ, ὑπὲρ τῶν ἀπορωτέρων μαθητῶν τῆς Μ. Σχολῆς. Εὐχῆς ἔργον εἴπερ ἑκάστοτε προσήρχοντο καὶ ἕτεροι βοηθοῦντες τοιουτοτρόπως τοὺς ἀπόρους μαθητὰς ἐν ταῖς σπουδαῖς αὐτῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀρσένιος Ὕδρας. — Ἐν ἡλικίᾳ ἑβδομήκοντα καὶ ὀκτὼ ἐτῶν ἀπεβίωσεν ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ, κατὰ τὴν τελευταίαν ἑβδομάδα τοῦ λήξαντος μηνός, ὁ ἐπίσκοπος Ὕδρας καὶ Σπετσῶν Ἀρσένιος, τοὐπίκλην Γομποῦρος, μνήμην λιπὼν ἀγαθοῦ ποιμένος. Ἐξ Ἀραχώβης τῶν Καλαβρύτων ὁρμώμενος, ἐγένετο μοναχὸς τῆς ἐν Αἰγιαλείᾳ μονῆς τῶν Ταξιαρχῶν, ἐσπούδασε δὲ τὴν θεολογίαν ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ. Ποιμάνας τὴν ἐπισκοπὴν Ὕδρας καὶ Σπετσῶν ἀπὸ τοῦ 1882, ἐχρημάτισε καὶ τετράκις μέλος τῆς ἐν Ἀθήναις ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Μητρόπολις Ἀθηνῶν.—Τὰ ἐν τῷ Ἱερῷ Συνδέσμῳ τῶν κληρικῶν τῆς ἐπαρχίας Ἀθηνῶν γινόμενα δημόσια μαθήματα ἐξηκολούθησαν καὶ κατὰ τοὺς δύο λήξαντας μῆνας. Τῇ 28 φεβρουαρίου ὡμίλησε πρὸς τὸν κλῆρον αὐτοῦ ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Ἀθηνῶν περὶ τοῦ ἱεροῦ μυστηρίου τῆς ἐξομολογήσεως. Τῇ 8 μαρτίου ὡμίλησεν ὁ πανοσιολογ. ἀρχιμ. κ. Χρύσανθος Ἀντωνιάδης περὶ τῆς μετὰ θάνατον καταστάσεως τῶν ψυχῶν. Τῇ 14 μαρτίου ὁ αἰδεσ. οἰκονόμος Χρ. Παπαοικονόμος περὶ τῆς ἐν εἰλικρινεῖ μετανοίᾳ σωτηρίας τῶν ἁμαρτωλῶν.

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ ΨΩΜΙΑΔΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΟΛΩΝΙΑΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΙΜΑΙΑ ΔΙΑΤΡΙΒΗ*

§ 5. Ἐκ τῶν εἰρημένων καταδείκνυται ἄρα ὅτι ἡ νηστεία, κατά τε τὴν πλατυτέραν αὐτῆς ἔννοιαν καὶ τὴν εἰδικωτέραν οὐ μόνον δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀπόρροια οὖσα τοῦ πνεύματος τῆς τε Π. καὶ Κ. Διαθήκης, καθηγιάσθη διὰ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ θείου Λύτοῦ παραδείγματος καὶ καθωρίσθη ὡς θεσμὸς ἱερὸς καὶ εὐσεβὴς διὰ πάντα ἀνεξαιρέτως ἀληθῆ χριστιανὸν, ἐπιθυμοῦντα καὶ θέλοντα ν' ἀκολουθήσῃ τῇ οὐρανίῳ τοῦ Ἰησοῦ διδασκαλίᾳ καὶ τῷ θείῳ αὐτοῦ παραδείγματι· πᾶσαι δὲ αἱ ὀρθολογιστικαὶ περὶ νηστείας σοφιστεῖαι καὶ οἱ κατὰ τῆς περὶ νηστείας διδασκαλίας τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων καὶ διδασκάλων καὶ τῶν ἱερῶν αὐτῶν Κανόνων ὕθλοι τῶν γαστριμάργων καὶ λαιμάργων ψευδεναγγελικῶν καὶ λοιπῶν ἀποτελοῦσιν αὐτόχρημα προφάσεις ἐν ἀβουλίαις καὶ περιφρονήσεσι τῶν ἱερῶν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν θεσμῶν. Οἱ δὲ λέγοντες καὶ ἐξ ἡμῶν ὅτι δὲν νηστεύουσι διότι δὲν δύνανται ὀφείλουσι νὰ μετατρέψωσι τὴν φράσιν αὐτῶν ταύτην διὰ τοῦ δὲν θέλουσι· μία θέλησις ἱερὰ, μία πρόθεσις ἁγία καὶ εὐσεβὴς ἀρκεῖ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀπόδειξις τρανὴ τῶν ἡμετέρων ἰσχυρισμῶν. Ἀλλὰ καὶ τὸ εὐσεβὲς παράδειγμα τῶν πατέρων ἀποτελεῖ ἀκαταμάχητον ἐπιχείρημα τῶν ὑφ' ἡμῶν λεγομένων. «Ἡ κατάλυσις τῆς νηστείας, λέγει καί τις νεώτερος συγγραφεύς, καθὼς καὶ ἄλλων τοιούτων ἐθίμων, καταργεῖ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν. Οὕτω καὶ ἡ παραμέλησις τῶν ἐλαχίστων ἐλιγμῶν καὶ παραγγελμάτων τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας παραλύει τὸν στρατόν, ὥστε μετατρέπεται εἰς ὅμιλον θορυβώδη καὶ ἀνίκανον πρὸς ἀντίστασιν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Οὕτω προσέτι καὶ ἡ ἀδιαφορία περὶ τὰς ὥρας τῆς ἀσχολίας καὶ τῆς ἀναπαύσεως τὸν καιρὸν καὶ τὸ εἶδος τῆς τροφῆς, τὸ ὁμοιόμορφον τῆς στολῆς καταστρέφει τὴν τάξιν τῶν παιδαγωγείων, ὥστε οὔτε τῶν μαθημάτων, οὔτε τοῦ χρόνου γίνεται εὐκόλως ὑπολογισμὸς» (Λεβαδ· Πνεῦμα τῆς Θρησ· σελ. 330).

§ 6. Ἀλλ' ἡ νηστεία καὶ ὑπὸ ἔπυψιν ὑγιεινὴν θεωρητέα ὡς ἓν τῶν σπουδαιοτάτων προληπτικῶν καὶ θεραπευτικῶν μέσων· πόσαι ἆρά γε ἀσθένειαι ἀφορμὴν δὲν ἔχουσι τὴν πλησμονὴν καὶ ποικιλίαν τῶν βρωμάτων καὶ τὴν συχνὴν κρεοφαγίαν; πόσοι ἆρα γε δὲν παραπονοῦνται ἀδίκως ὅλως κατὰ τοῦ ἀτυχοῦς στομάχου αὐτῶν ἀντὶ νὰ ἐκφράζωσι δίκαια παράπονα κατὰ τῆς ἀπληστίας, τῆς γαστριμαργίας καὶ κοιλιοδουλίας αὐτῶν; Λίαν ὀρθῶς ἆρα καὶ οἱ σοφοὶ ἰατροὶ τὴν δίαιταν ὡς ἀσφαλῆ σύμμαχον οὐ μόνον κατὰ τὰς ὀξείας, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς χρονίας νόσους συνιστῶσιν. Εἶναι δὲ ὄντως ἄξιον παρατηρήσεως ὅτι ἐν ᾧ οἱ ἐν τοῖς χωρίοις οἰκοῦντες κρέατα δὲ καὶ ποικίλα ἄλλα φαγητὰ σπανίως ἐσθίοντες, ἀλλὰ τὴν τροφὴν αὐτῶν εἰς ὄσπρια, λαχανικὰ, πολλάκις δὲ καὶ εἰς ξηρὸν ἄρτον περιορίζοντες, εἶνε ὑγιεῖς καὶ εὔρωστοι, οἱ ἐν ταῖς πόλεσιν οἰκοῦντες καὶ ἐν ποικίλοις ἐδέσμασιν ἐντρυφῶντες τυγχάνουσιν ὄντες κακεκτικοὶ καὶ ἀσθενικοί. Οἱ δὲ ἰσχυριζόμενοι ὅτι αἱ συνήθειαι τοῦ βίου τῶν ἐν ταῖς μεγαλοπόλεσιν οἰκούντων ἀναγκάζουσιν αὐτοὺς νὰ κατολύωσι τὰς νηστείας, καθ' ἡμᾶς γε κριτὰς, σφάλλονται καὶ τῆς ἀληθείας πόρρω ἀπέχουσιν.

§ 7. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ὥρισεν ἡμέρας νηστησίμους πλὴν τῶν δύο ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ, τῆς Τετάρτης καὶ Παρασκευῆς, τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστὴν[1], τὴν τεσσαρακονθήμερον νηστείαν τῶν Χριστοῦ Γεννῶν, τὴν τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τὴν δεκα-

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 183—184.

1. Τὴν μὲν γὰρ ἁγίαν Τεσσαρακοστὴν νηστεύομεν, κατὰ τὸν θεῖον Χρυσόστομον [λόγῳ εἰς τοὺς τὰ πρῶτα Πάσχα νηστεύοντας] ὄχι διὰ τὸ Πάσχα, ὄχι διὰ τὸν Σταυρὸν, ἀλλὰ διὰ τὰς ἁμαρτίας μας . . . Ἐπειδὴ τὸ Πάσχα δὲν εἶναι ὑπόθεσις νηστείας καὶ πένθους, ἀλλ' εὐφροσύνης καὶ χαρᾶς. Ὅθεν δὲν πρέπει νὰ λέγωμεν ὅτι πενθοῦμεν, μὴ γένοιτο· ἀλλὰ διὰ τὰ ἰδικά μας ἁμαρτήματα. Νηστεύομεν δὲ τὴν Τεσσαρακοστὴν κατὰ τὴν μίμησιν τοῦ Κυρίου, ὅπου ἐνήστευσεν ἐπὶ τοῦ ὄρους ἡμέρας τεσσαράκοντα, τὰς δὲ δύο ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος νηστεύομεν τὴν μὲν Τετράδα, διατί, εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην ἔγινε τὸ συμβούλιον διὰ τὴν προδοσίαν τοῦ Κυρίου μας. Τὴν δὲ Παρασκευὴν, διατί, τὴν ἡμέραν ταύτην ἔπαθε σαρκὶ τὸν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας μας θάνατον, καθὼς ὁ ἱερομάρτυς Πέτρος λέγει ἐν τῷ ιε', αὐτοῦ Κανόνι καὶ ὁ θεῖος Ἱερώνυμος,, [Πηδάλ. σελ. 31 καὶ ὑπονημ. 1 σελ. 52·]

πενθήμερον τῆς Θεοτόκου. Τούτων δὲ ἀρχαιοτέρα πασῶν εἶνε ἡ τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἀνάγουσα τὴν ἀρχὴν αὐτῆς εἰς τοὺς ἀποστολικοὺς χρόνους. Τῶν δὲ χριστιανῶν τῶν πρώτων αἰώνων τινὲς μὲν ἐνήστευον τεσσαράκοντα ὥρας (Εὐσεβ. Ἐκκλησ. Ἱστορ. ε΄. 25), τινὲς δὲ τρεῖς ἢ ἓξ ἢ ἑπτὰ ἑβδομάδας (Σωκρ. Ἐκκλησ. Ἱστορ. ε΄. 22). Καὶ οἱ μὲν ἀπείχοντο παντὸς ἐμψύχου, οἱ δὲ ἤσθιον ἰχθύας μόνον, ἄλλοι δὲ καὶ πτηνὰ ὡς ὄντα καὶ ταῦτα ἐκ τῶν ὑδάτων, κατὰ τὸν Μωσέα· ἕτεροι πάλιν ἔτρωγον ξηρὸν μόνον ἄρτον, ἄλλοι δὲ μηδὲ τοῦτον, καὶ ἄλλοι νηστεύοντες μέχρις ἐννάτης ὥρας, ὕστερον μετελάμβανον διαφόρων τροφῶν (Σωκρ. ἔνθα καὶ ἀνωτέρω). Ἐν γένει δὲ οἱ ἀρχαῖοι χριστιανοὶ ἐδείπνουν μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου (παραβ. καὶ Λεβαδ. πνευμ. Θρησκ. σελ. 328—329).

§ 8. Ὁ χρυσοῦς τὴν γλῶτταν Ἰωάννης ὁμιλῶν περὶ τοῦ τρόπου τῆς νηστείας τῶν ἀρχαίων χριστιανῶν λέγει «Εἰσί τινες οἱ πρὸς ἀλλήλους φιλοτιμούμενοι καὶ θαυμασίαν ἄμιλλαν ποιούμενοι. Καὶ οἱ μὲν ὁλοκλήρους ἡμέρας δύω διατελοῦσιν ἄσιτοι. Οἱ δὲ οὐκ οἴνου μόνον, οὐδὲ ἐλαίου ἀλλὰ παντὸς ἐδέσματος χρῆσιν τῆς ἑαυτῶν ἐκβάλλοντες τραπέζης, ἄρτῳ καὶ ὕδατι χρώμενοι μόνον τὴν τεσσαρακοστὴν διανύουσιν ἅπασαν. Καὶ πάλιν λέγει· «Ἰδοὺ τὴν ἡμέραν ἄσιτοι διετελέσαμεν σήμερον ἅπασαν, καὶ τράπεζαν ἐν ἑσπέρᾳ παραθησόμεθα» (Χρυσοστ. λογ. δ΄. Ἀνδριάντ. σελ. 490 τοῦ στ΄. τόμου)[1].

§ 9. Τοῦ γενικοῦ τούτου κανόνος τῆς νηστείας ἐξαιροῦνται, κατὰ τὴν Ὀρθόδοξον ἡμῶν Μητέρα Ἐκκλησίαν, οἱ ἀσθενεῖς καὶ ὁδοιπόροι οἱ μὲν πρῶτοι ὡς ἔχοντες καθῆκον ἵνα φυλάττωσι τὸ τοῦ Θεοῦ δῶρον, τὴν ὑγίειαν (Ἀποστολ. Κανὼν ΞΘ΄.), ἄλλως τε τοῦ σκοποῦ τῆς νηστείας ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀναιρουμένου· οἱ δὲ δεύτεροι ὡς λαβόντες ἐπιταγὴν παρὰ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ἵνα ἐσθίωσι «πᾶν τὸ εἰς αὐτοὺς παρατιθέμενον, μηδὲν ἀνακρίνοντες, διὰ τὴν συνείδησιν» (Α΄. Κορινθ. Κεφ. 10. στ΄. 27).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Ἑρμηνεία τῶν ὑπὸ τοῦ ἐν Σεμὲν ψευδοδιδασκάλου τῶν Διαμαρτυρομένων προβαλλομένων σχετικ. Γραφικῶν χωρίων καὶ ἀνασκευὴ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀποδιδομένης ἐννοίας αὐτῶν.

§ 10. Μετὰ τὰ ὡς ἄνω εἰρημένα, φέρε νῦν ἑρμηνεύσωμεν τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτόθι (ἐν Σεμὲν) διαμένοντος ψευδοδιδασκάλου τῶν διαμαρτυρομένων προβαλλόμενα Γραφικὰ χωρία καὶ τῷ ἐλέγχῳ αὐτοῦ ἐπιχειρήσωμεν. Πρὸς τοῦτο δὲ παραθέσωμεν ἐνταῦθα ἀπαραλλάκτως, ὡς ἐν τῷ πολυγραφημένῳ αὐτοῦ φυλλαρίῳ παρατίθενται, τοὺς κατὰ τῆς νηστείας ἰσχυρισμοὺς αὐτοῦ καὶ δὴ καὶ ἐν γλώσσῃ ἐγχωρίῳ μετὰ πιστῆς παραφράσεως.

§ 11—1. «Φαγὶ χώριμα νηστεία σὸ Βαγγέλο κὲν» τ' ἔ. φαγητοῦ διάκρισις, νηστεία, ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ δὲν ὑπάρχει.

Ὅτι ἐν τῷ ἱερῷ Εὐαγγελίῳ πολλάκις περὶ νηστείας γίνεται λόγος ἀπεδείχθη διὰ τῶν ἄχρι τοῦδε εἰρημένων· ὅτι δὲ καὶ διάκρισίς τις τῶν τροφῶν, χάριν τῆς ἀγάπης τοῦ πλησίον διαβλέπεται ἔν τισι χωρίοις τῆς Κ. Δ· καὶ τοῦτο ἐφεξῆς ὁ λόγος δείξει. Ἡ Ὀρθόδοξος ἡμῶν Μήτηρ Ἐκκλησία νηφαλίως καὶ εὐστόχως ἑρμηνεύουσα καὶ κατανοοῦσα τὰ περὶ νηστείας εὐαγγελικὰ ῥήματα τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν καὶ τῶν Ἁγίων Αὐτοῦ Ἀποστόλων κυρίως οὐσιώδη μὲν διάκρισιν τῶν τροφῶν εἴτε ὡς πρὸς τὴν ποιότητα εἴτε ὡς πρὸς τὴν ποσότητα δὲν ἐθέσπισεν, ἀλλὰ φωτιζομένη ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θείου Αὐτῆς Θεμελιωτοῦ καὶ γινώσκουσα καλῶς τὴν θαυμασίαν ἐπιρροὴν τῶν τροφῶν ἐπὶ τῆς ὑγείας τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς τῶν ἰδίων Αὐτῆς τέκνων, λαβοῦσα ὑπ' ὄψει, χάριν αὐτῶν τὴν διαφορὰν τῆς ἡλικίας, τῶν φύλων, τῶν κράσεων, τῶν ζωτικῶν δυνάμεων καὶ τῶν περιστατικῶν τῆς ζωῆς ταύτης, ὥρισεν, ὡς ἐρρέθη, καιρούς τινας καὶ ἐποχὰς ἐγκρατείας καὶ νηστείας καὶ γυμνάζουσα αὐτὰ εἰς τὴν ὑπακοήν, συνέστησε τὴν ὀρθὴν μὲν καὶ φρόνιμον ἐκλογὴν τῶν τροφῶν, τὴν ἀποφυγὴν δὲ παντὸς ὅ,τι σκανδα-

1. Κατὰ τὴν νηστείαν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ἡ ὀρθόδ. Ἐκκλησία τοῖς μὲν συζύγοις συνιστᾷ σωφροσύνην καὶ ἐγκράτειαν, ἀπαγορεύει δὲ τὴν τέλεσιν γάμων ὑπείκουσα τῇ φωνῇ τοῦ Ἰωὴλ λέγοντος " Ἁγιάσατε νηστείαν, κηρύξατε θεραπείαν . . . ἐξελθέτω νυμφίος ἐκ τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ καὶ νύμφη ἐκ τοῦ παστοῦ αὐτῆς [Κεφ. β΄. 15, 16] καὶ τῇ τοῦ Παύλου συμβουλεύοντος "ἵνα οἱ σύζυγοι σχολάζωσι τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προσευχῇ,, [Α΄. Κορινθ. Ζ΄. 5 παραβαλ. καὶ πηδ. σελ. 53 ὑποσημ. 1].

λίζει τὸν πλησίον. Ἡ δὲ ἔνστασις τῶν διαμαρτυρομένων τῆς ἑλλόγου ταύτης τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας πράξεως ἀντίκειται καὶ πρὸς τὰς ἑαυτῶν ἔτι ἀρχάς, (δὲν λέγομεν τοῦ ἐν Σεμὲν ψευδοδιδασκάλου, διότι ἀμφιβάλλομεν ἐὰν ἔχῃ οὗτος τοιαύτας), διότι ἐν ᾧ ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁμολογοῦσιν οὗτοι, ὡς ἡμεῖς, τὴν ὑποχρέωσιν τῆς νηστείας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀνομολογοῦσι καὶ τὸν κίνδυνον τῆς πλησμονῆς, ἐν τούτοις ἀποδοκιμάζουσι τὴν παρ' ἡμῖν ἐν ταῖς νηστείαις χρῆσιν τῶν ἥττον θρεπτικῶν καὶ ἥττον ἐγχύμων τροφῶν δι' ὧν ὑπομιμνήσκεται καὶ ἐξασφαλίζεται ἡ λιτότης καὶ ἡ ἐγκράτεια. «Ὀπίσω τῶν ἐπιθυμιῶν σου μὴ πορεύου, λέγει καὶ ἡ Ἁγία Γραφή, καὶ ἀπὸ τῶν ὀρέξεών σου κωλύου, καὶ μὴ εὐφραίνου ἐν πολλῇ τρυφῇ. Καὶ μὴ ἀπλησταίνου ἐν πάσῃ τρυφῇ καὶ μὴ ἐκχυθῇς ἐπὶ πολλῶν ἐδεσμάτων. Ἐν πολλοῖς γὰρ βρώμασιν ἔσται νόσος». Ὁ δὲ Πέτρος λέγει «ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ἡμῶν τὴν ἀρετήν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν, ἐν δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν, ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην» (Β'. Πέτρ. Α'. 5—8). Μαθέτωσαν λοιπὸν τὰ τέκνα τῶν μεταρρυθμιστῶν τῆς ιστ'. ἑκατονταετηρίδος καὶ οἱ τούτοις ἀκολουθοῦντες μίσθαρνοι υἱοὶ καὶ θυγατέρες τοῦ Σεμὲν καὶ τῶν λοιπῶν μερῶν τοῦ Πόντου καὶ τῆς Ἀνατολῆς ἐν γένει ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος ἡμῶν Μήτηρ Ἐκκλησία, ἣν ἀντὶ πινακίου φακῆς, διὰ τὴν φιλαργυρίαν καὶ τὴν κοιλιοδουλίαν αὐτῶν ἠρνήθησαν, φρονεῖ πάνυ σοφῶς καὶ εὐαγγελικῶς ὅτι τὰ πάντα πρέπει νὰ γίνωνται ἐν ἀγάπῃ (Κορινθ. ιστ' 14), καθ' ἣν οἱ ἀληθεῖς τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων ὀπαδοὶ ὀφείλουσι νὰ χαίρωσι μετὰ τῶν χαιρόντων, νὰ κλαίωσι δὲ καὶ νὰ νηστεύωσι μετὰ τῶν κλαιόντων καὶ νηστευόντων. Μαθέτωσαν οἱ τοὺς Εὐαγγελικοὺς ἐπαγγελλόμενοι διαμαρτυρόμενοι ὅτι οἱ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων ἀληθεῖς ὀπαδοὶ ὀφείλουσιν ὑποταγὴν εἰς τοὺς διαδόχους ἐκείνων διότι Αὐτὸς πάλιν ὁ Κύριος ἡμῶν εἶπεν ὅτι «ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ, ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με» (Λουκ. ι' 16). Ἆρα ὁ ἀκούων τοῦ Κυρίου, τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν διαδόχων αὐτῶν, δύναται λίαν εὐχερῶς καὶ εὐσεβοφρόνως νηστεύων ν' ἀνεύρῃ ἐν τῷ θείῳ Εὐαγγελίῳ καὶ τὴν ἔλλογον διάκρισιν ἢ ὡς θέλει ὁ ἀγαθὸς ἱεροδιδάσκαλος τοῦ Σεμὲν, τὸ χώριμα τῶν φαγητῶν.

§ 12.—2. «Ὁ Χριστὸ ὅταν ἐπῆκεν κοινωνίαν ἐφάσεν τοὺς ἀποστόλους ἀρνί. Πάσχα ἀρνὶ ἔν.» (Ματθ. κστ'. 17—24 Μάρκ. ιδ'. 12—25. Ἔξοδ. ιβ'. 1—12), τ'. ἔ. Ὁ Χριστὸς ὅταν ἐποίησε κοινωνίαν, ὅταν συνέστησε τὸ μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας, ἔδωκεν εἰς τοὺς Ἀποστόλους καὶ ἔφαγον ἀμνόν. Πάσχα ἐστὶν ἀμνός.

Καὶ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν παραλογισμῶν τούτων καὶ ἐκ τῆς τῶν Γραφικῶν χωρίων, εἰς ἃ παραπέμπει ὁ σοφὸς τῶν ἐν Σεμὲν διαμαρτυρομένων ἱεροδιδάσκαλος πείθεταί τις ὅτι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ νηστείας, ἀλλὰ περὶ θείας εὐχαριστίας· ἀγνοεῖ δὲ ὁ πολυμαθὴς οὗτος διδάσκαλος ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ διασημότεροι διαμαρτυρόμενοι θεολόγοι συμφωνοῦσι πλέον μεθ' ἡμῶν περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν τελέσεως οὐχὶ Ἰουδαϊκοῦ ἀλλὰ καθαρῶς Χριστιανικοῦ Πάσχα[1]. Τὸ δὲ χωρίον τῆς Π. Δ. ὅπερ ἐκ τῆς ἐξόδου εἶνε εἰλημμένον λέγει «Λάβετε πρόβατον τέλειον, ἄρσεν, ἐνιαύσιον ἔσται ὑμῖν· ἀπὸ τῶν ἀρνῶν καὶ τῶν ἐρίφων λήψεσθε· καὶ ἔσται ὑμῖν διατετηρημένον ἕως τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης τοῦ μηνὸς τούτου, καὶ σφάξουσιν αὐτὰ πᾶν τὸ πλῆθος συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς ἑσπέραν. Καὶ λήψονται ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ θύσουσιν ἐπὶ τῶν δύο σταθμῶν, καὶ ἐπὶ τὴν φλιὰν, ἐν τοῖς οἴκοις ἐν οἷς ἂν φάγωσιν αὐτὰ ἐν αὐτοῖς. Καὶ φάγωσι τὰ κρέατα τῇ νυκτὶ ταύτῃ ὀπτὰ πυρὶ, καὶ ἄζυμα ἐπὶ πυκρίδων ἔδονται· οὐκ ἔδεσθε ἀπ' αὐτῶν ὠμὸν οὐδὲ ἡψημένον ἐν ὕδατι ἀλλ' ἢ ὀπτὰ πυρί. Κεφαλὴν σὺν τοῖς ποσὶ καὶ τοῖς ἐνδοσθίοις· οὐκ ἀπολείψεται ἀπ' αὐτοῦ ἕως πρωΐ· καὶ ὀστοῦν δὲ συντρίψεται ἀπ' αὐτοῦ τὰ δὲ καταλειπόμενα ἀπ' αὐτοῦ ἕως πρωΐ ἐν πυρὶ κατακαύσετε· οὕτω δὲ φάγεσθε αὐτό· αἱ ὀσφύες ὑμῶν περιεζωσμέναι, καὶ τὰ ὑποδήματα ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν καὶ αἱ βακτηρίαι ἐν ταῖς χερ-

1. Ὑπάρχουσι καί τινες τῶν θεολογούντων παραδεχόμενοι ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐτέλεσε δύο Πάσχα συγχρόνως Ἰουδαϊκόν καὶ Χριστιανικόν· ἀλλ' ἡμεῖς παραδεχόμεθα τὴν ὡς ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαν γνώμην ὡς στηριζομένην ἐπὶ πολλὰ τῆς Γραφῆς σχετικὰ χωρία.

σὶν ὑμῶν· καὶ ἔδεσθε αὐτὸ μετὰ σπουδῆς. Πάσχα ἐστὶ τῷ Κυρίῳ. (Ἔξοδ. ιβ΄. 1—12 Καὶ τὸ μὲν πρόβατον σύμβολόν ἐστι τοῦ ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἀχθέντος Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ἡσ. κεφ. 53. στ΄. 7), οὗ τὸ σῶμα ἡμεῖς μεταλαμβάνομεν· τὸ δὲ αἷμα τοῦ προβάτου, τύπος τοῦ Δεσποτικοῦ αἵματος, δι' οὗ, κατὰ μὲν τὸ ὁρώμενον ἁγιάζομεν τὰ δύω χείλη καὶ τὴν γλῶσσαν, κατὰ δὲ τὸ νοούμενον, χάριτος πληροῦμεν τὸ λογικὸν καὶ θυμοειδὲς καὶ ἐπιθυμητικὸν τῆς ψυχῆς (Ἀλ. Στούρξα Ἐγχειρ. Ὀρθοδ. Χριστ. σελ. 186 ἔκδ. Β΄. 1858). Ἡ δὲ λέξις Πάσχα σημαίνει διάβασιν· καὶ καθὼς οἱ Ἰσραηλῖται ἵνα διέλθωσι τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν ἀβρόχοις ποσὶ, πρὸς ἀνάμνησιν τῶν πικρῶν ἡμερῶν τῆς ἐν Αἰγύπτῳ δουλείας, ἔφαγον μετὰ πικρίδων τὸ ἐνιαύσιον τέλειον πρόβατον, καὶ διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἔχρισαν τοὺς σταθμοὺς καὶ τὰς φλιὰς τῶν οἰκιῶν αὐτῶν ἵνα σωθῶσιν ἐκ τοῦ ἐξολοθρευτοῦ ἀγγέλου ἔχοντες περιεζωσμένας τὰς ὀσφύας αὐτῶν ἐξῆλθον τῆς Αἰγύπτου, οὕτω καὶ οἱ Χριστιανοὶ ὀφείλουσι, ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας αὐτῶν (Α. Πετρ. 1. 13) νὰ φάγωσι τὸ Πάσχα τὸ Χριστιανικὸν, τεθωρακισμένοι, διὰ τῆς ἐγκρατείας καὶ τῆς νηστείας καὶ τῶν ἀγαθῶν ἔργων.

§ 13.—3. «Τὸ φαγὶ ἐμᾶς σὸν Θεὸν κιφὲρ» (Α΄ Κορινθ. Η΄. 8) τ'. ἔ. «Βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παρίστησι τῷ Θεῷ».

Ἐκ τῆς ἁπλῆς ἀναγνώσεως τῆς περικοπῆς τῆς ἀναφερομένης ἐπιστολῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πληροφορούμεθα ὅτι καὶ ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ τῆς νηστείας, ἀλλὰ περὶ βρώσεως εἰδωλοθύτων. Ὑπῆρχεν ἐν Κορίνθῳ τάξις τις Χριστιανῶν, οἵτινες ὄντες τέλειοι καὶ στερεοὶ ἐν τῇ πίστει καὶ, ὡς εἰκὸς, γνωρίζοντες ἀφ' ἑνὸς μὲν ὅτι αἱ τροφαὶ αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς δὲν κοινοῦσι τ'. ἔ. δὲν κάμνουσι τὸν ἄνθρωπον ἀκάθαρτον (Ματθ. ιε΄. 11) ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι τὰ εἴδωλα τῶν ἑλλήνων ἦσαν ἄψυχα ὄντα, ἐκ ξύλων καὶ λίθων καὶ ἄλλων μετάλλων ἐξειργασμένα, ἐθεώρουν τὰ κρέατα τῶν εἰς αὐτὰ θυσιαζομένων ζώων συνήθη καὶ καθαρὰ καὶ ἐπομένως εἰσήρχοντο εἰς τὰ εἰδωλεῖα καὶ ἔτρωγον ἐκ τῶν θυσιῶν, ἃς οἱ εἰδωλολάτραι εἰς τὰ εἴδωλα ἔθυον. Βλέποντες τούτους καὶ οἱ ἀστήρικτοι τῇ πίστει καὶ τὴν γνῶσιν τούτων μὴ ἔχοντες χριστιανοὶ εἰσήρχοντο ἐπίσης εἰς τὰ εἰδωλεῖα καὶ οὐ μόνον ἔτρωγον ἐκ τῶν θυσιῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ εἴδωλα προσέφερον θυσίας νομίζοντες ὅτι ταῦτα εἶνε ἄξια τιμῆς. Τοῦτο μαθὼν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λυπεῖται, ἀδημονεῖ καὶ διὰ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτὸν ἐν τῷ λέγειν δεινότητος, ἀποδεικνύει ὅτι καὶ οἱ τὴν γνῶσιν ἔχοντες τέλειοι χριστιανοὶ σφάλλονται, ἐσθίοντες τὰ εἰδωλόθυτα, καὶ ἀτελεῖς καὶ ἀστήρικτοι τῇ πίστει, θύοντες τοῖς εἰδώλοις καὶ ἀνεπισθήτως πρὸς τὴν εἰδωλολατρείαν φερόμενοι. Καὶ πρῶτον μὲν ἐλέγχει τοὺς ἐπὶ τῇ ἑαυτῶν γνώσει ἐπαιρομένους τελείους, λέγων αὐτοῖς ὅτι πάντες οἱ χριστιανοὶ ἔχουσι γνῶσιν, ἤτοι πάντες γνωρίζουσιν ὅτι τὰ εἴδωλα οὐδεμίαν ἔχουσι σημασίαν, τὰ δὲ εἰδωλόθυτα εἶνε κρέατα συνήθη, κοινὰ, ἀλλ' ἡ γνῶσις αὕτη ἄνευ τῆς ἀγάπης φυσιοῖ, φουσκόνει αὐτοὺς, καθιστᾷ ὑπερηφάνους καὶ ὑπερόπτας, ἐν' ᾧ ἡ ἀγάπη ταπεινοῖ μὲν αὐτοὺς οἰκοδομεῖ δὲ τὸν πλησίον καὶ στηρίζει ἐν τῇ πίστει. Εἶτα δὲ ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς ἀστηρίκτους ἔτι ἐν τῇ πίστει Χριστιανοὺς ἐξ εἰδωλολατρῶν καὶ φρονοῦντας ὅτι, τά εἴδωλα ἐνέχοντα θείαν τινὰ δύναμιν, δύνανται νά βλάψωσιν αὐτοὺς, ἔτρωγον μὲν τὰ εἰδωλόθυτα ἀλλὰ πάντοτε μέ τινας ἀνησυχίας τῆς συνειδήσεως, συμβουλεύει αὐτοῖς λέγων ὅτι καίτοι τὰ εἰδωλόθυτα εἶνα κοινὰ κρέατα καὶ τὰ εἴδωλα, εἰς ἃ προσφέρονται ταῦτα εἶνε ξύλα ἁπλᾶ καὶ λίθοι ἀναίσθητοι, «οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἴδωλον ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ὅτι οὐδεὶς Θεὸς ἕτερος εἰμὴ εἷς» ἐπειδὴ ὅμως ἡ βρῶσις αὐτῶν σκανδαλίζει καὶ μολύνει τὰς συνειδήσεις αὐτῶν ν' ἀπέχωσι τῆς τροφῆς αὐτῶν. Ἐπαναστρέφων ἀκολούθως τὸν λόγον πρὸς τοὺς τελείους ἐν τῇ γνώσει καὶ, ὡς εἰκὸς, ἐσθίοντας τὰ εἰδωλόθυτα ὡς κοινὰ κρέατα, χωρὶς κἂν νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψει τοὺς ἀσθενεῖς τῇ πίστει ἀδελφοὺς, ἀποδεικνύει αὐτοῖς ὅτι ἡ περιφρόνησις τῶν εἰδώλων καὶ ἡ βρῶσις τῶν εἰς αὐτὰ προσφερομένων θυσιῶν δὲν ἀποτελεῖ κατόρθωμά τι ἢ ἀρετὴν ἀφοῦ ἡ συνείδησις τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν σκανδαλίζεται· ἀλλὰ ἐὰν ἔτι ὁ ἀδελφὸς δὲν ἐσκανδαλίζετο καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν πρέπει νὰ νομίσῃ τις ὅτι θεάρεστον ἢ ἐπαινετόν τι ἔργον ἤθελε πράξῃ, καθόσον ἡ βρῶσις τῶν εἰδωλοθύτων ἢ οἱουδήποτε φαγητοῦ οὐδόλως καθιστᾷ ἡμᾶς οἰκείους τῷ

Θεῷ· δηλαδὴ συμβουλεύει ὁ Παῦλος ἵνα μὴ ὦσι λαίμαργοι οἱ Χριστιανοὶ καὶ πεφυσιωμένοι ἄνθρωποι, νομίζοντες ὅτι τὸ φαγητὸν θὰ καταστήσῃ αὐτοὺς οἰκείους τῷ Θεῷ. Ὅσοι λοιπὸν εἶνε ἀληθεῖς χριστιανοὶ καὶ ἀγαπῶσι τὸν Χριστὸν καὶ τὰς ἐντολὰς Αὐτοῦ καὶ τὰς τῶν Ἁγίων Αὐτοῦ Ἀποστόλων ὄχι μόνον κρέας, βούτυρον, καὶ ἄλλα εὔχυμα φαγητά, ἀλλὰ καὶ ξηρὸν ἄρτον δὲν πρέπει νὰ φάγωσιν εἰς τὸν αἰῶνα ἵνα μὴ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν σκανδαλίσωσιν «οὐαὶ δὲ καὶ τοῖς πολυγραφηταῖς καὶ παρερμηνευταῖς τῶν Ἁγίων Γραφῶν ψευδοδιδασκάλοις, δι' ὧν σκανδαλίζονται αἱ συνειδήσεις τῶν χριστιανῶν· συμφέρει αὐτοῖς νὰ ἐπιδίδωνται εἰς τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης καὶ νὰ μὴ ἐνσπείρωσι τὸν σπόρον τῆς διχονοίας καὶ τῶν σκανδάλων μεταξὺ τῶν φιλησύχων χριστιανῶν ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν αὐτῶν.

§ 14.—4. «Τὸ φαγὶ τὸν ἄνθρωπον ἀκάθαρτον κεφτὰγ». (Ματθ. ιέ. 11) τ'. ἔ. «Οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον».

Συνήθεια ὑπῆρχε παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις ἵνα πρὸ τοῦ φαγητοῦ νίπτωσι τὰς χεῖρας[1]. Οἱ γραμματεῖς καὶ Φαρισσαῖοι, οἵτινες ἤθελον νὰ ψέγωσι πάντοτε τὸν Ἰησοῦν καὶ τοὺς μαθητὰς Αὐτοῦ ὡς παραβάτας τοῦ νόμου καὶ τῆς παραδόσεως τῶν πρεσβυτέρων, ὡς οἱ σημερινοὶ ψευδοδιδάσκολοι τῶν ἐν Σεμὲν, Ὀρδοὺ καὶ ἄλλαις τοῦ Πόντου καὶ τῆς Ἀνατολῆς πόλεσι καὶ κώμαις διαμαρτυρομένων, θέλουσι νὰ ψέγωσι τοὺς Ὀρθοδόξους χριστιανοὺς ὡς παραβάτας βεβαίως τοῦ Εὐαγγελίου (sic) καὶ τῶν παραδόσεων τοῦ Λουθήρου, τοῦ Καλβίνου, καὶ τοῦ Σβιγγλίου, καὶ τῆς λοιπῆς τερατώδους χορείας τῶν ἀπειραρίθμων αἱρετικῶν τούτων, οἱ γραμματεῖς λέγομεν καὶ οἱ Φαρισσαῖοι ποιοῦνται παρατηρήσεις πρὸς τὸν Ἰησοῦν ὅτι οἱ μαθηταὶ Αὐτοῦ ἐσθίουσιν ἄρτον πρὶν ἢ νίπτωσι τὰς χεῖρας, δοξάζοντες ὅτι τὸ ἀνίπτοις χερσὶν ἐσθίειν ἄρτον κοινοῖ, μολύνει δηλ. τὸν ἄνθρωπον. Ὁ Ἰησοῦς ὅστις, ὡς Θεὸς καρδιογνώστης, ἐγνώριζε καὶ αὐτοὺς ἔτι τοὺς διαλογισμοὺς τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισσαίων ἤθελε δὲ νὰ καυτηριάσῃ τὴν ὑποκρισίαν αὐτῶν καὶ τὴν πονηρὰν διάθεσιν «προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον, παρόντων, ἐννοεῖται, καὶ τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισσαίων λέγει αὐτοῖς. «Ἀκούετε καὶ συνίετε· οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον». Καὶ ἐνταῦθα, ὡς βλέπει ὁ εὐσεβὴς ἀναγνώστης, δὲν πρόκειται περὶ κατακρίσεως τῆς νηστείας, ἀλλὰ περὶ κατακρίσεως τῆς πονηρᾶς διαθέσεως τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισσαίων καὶ τῆς πρὸς τοὺς τύπους προσηλώσεως αὐτῶν. Ἐὰν τῷ ὄντι προὔκειτο περὶ κατακρίσεως τῆς νηστείας οὔτε Αὐτὸς οὗτος ὁ Κύριος ἡμῶν θὰ ἐνήστευε (Ματθ. Δ'. 1—11 Μάρκ. Α'. 12—13. Λουκ. Δ' 1—12) οὔτε οἱ θεῖοι Αὐτοῦ Ἀπόστολοι (Ματθ. Θ'. 15. Πράξ. ΙΓ' 3 αὐτοθι 1—9). Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἔτι ἑρμηνεύσωμεν τὸ ρητὸν καθ' ἣν ἐκδοχὴν θέλει ὁ πολυγραφητὴς τοῦ Σεμὲν, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οἰκτείρομεν αὐτὸν, διότι ἐν ᾧ ἐγεννήθη πάντως ὀρθόδοξος, ἀγνοεῖ τὴν ὀρθὴν διδασκαλίαν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἢ προσποιεῖται ὅτι ἀγνοεῖ· ἀλλ' ἡμεῖς γνωρίζομεν αὐτῷ τε καὶ τοῖς διδασκάλοις αὐτοῦ ὅτι ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία διατάττουσα τὴν νηστείαν οὐδόλως φρονεῖ ὅτι ἡ τυπικὴ αὐτῆς ἄσκησις ἐξουδετεροῖ καὶ ἐκμηδενίζει τὰς ὀλεθρίους συνεπείας τῶν κακῶν διαλογισμῶν τοῦ χριστιανοῦ καὶ τῶν πονηρῶν αὐτοῦ λόγων, ἀλλὰ συνιστᾷ νηστείαν καὶ εἰς αὐτοὺς ἔτι τοὺς λόγους καὶ τοὺς διαλογισμοὺς τῶν τέκνων αὐτῆς, ὡς ἐν τῷ ὧδε παρατιθεμένῳ διδικτικωτάτῳ ᾄσματι τοῦ τριῳδίου αὐτῆς σαλπίζει «Νηστεύσωμεν νηστείαν δεκτὴν, εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ· ἀληθὴς νηστεία, ἡ τῶν κακῶν ἀλλοτρίωσις, ἐγκράτεια γλώσσης θυμοῦ ἀποχὴ, ἐπιθυμιῶν χωρισμὸς, καταλαλιᾶς ψεύδους καὶ ἐπιορκίας· ἡ τούτων ἔνδεια, νηστεία ἐστὶν, ἀληθὴς καὶ εὐπρόσδεκτος» (Τριῴδ. Δευτ. τῆς Α' ἑβδομ. πρωΐ εἰς τὰ Ἀπόστιχα).

§ 15.—5. «Ὁ χριστιανισμὸς μὲ τὸ φαγὶ καὶ τὸ ποτὶ ἔργον κές» (Ρωμ. ιδ'. 17). τ'. ἐ. «Οὐ γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις (προθετέον) ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν πνεύματι ἁγίῳ».

(ἕπεται συνέχεια)

1. Ἡ συνήθεια αὕτη ἐπικρατεῖ καὶ σήμερον ἔτι παρὰ τοῖς ὀθωμανοῖς καὶ χριστιανοῖς τῆς Ἀνατολῆς.

ΙΣΤΟΡΙΑ·

ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΣ ΑΥΤΗΣ ΚΑΙ ΣΧΕΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΛΟΙΠΑΣ ΕΠΙΣΤΗΜΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

§ 23.

Νομισματική.—**α'.** Οὐδεὶς σήμερον ὁ ἀρνούμενος τὴν σπουδαιότητα τῆς «Νομισματικῆς» ἐν τῇ ἀναπτύξει καὶ ἀκριβώσει τῶν γνώσεων ἡμῶν ἐν τῇ Ἱστορίᾳ. Ἀκριβῶς πρὸ ἑβδομάδος ἐδεξάμην παρὰ τοῦ ἐμοῦ σοφοῦ διδασκάλου von Schwabe φυλλάδιον κομψὸν, ἐν ᾧ ὁ πολυσέβαστος ἀνὴρ δημοσιεύει ἐπίσημον ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Τυβίγγης λόγον ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «ἡ Τέχνη καὶ ἡ Ἱστορία ἀπὸ τῶν ἀρχαίων Νομισμάτων[83]». Ἐν τῇ μελέτῃ ταύτῃ διδάσκεται ἐν ἀπόπτῳ τί ἐκ τῶν ἀρχαίων νομισμάτων διὰ τὴν Ἱστορίαν καὶ τὴν Τέχνην διδασκόμεθα. Δὲν εἰσέρχομαι εἰς ἀνάλυσιν τῶν τοῦ διδασκάλου διδαγμάτων, διότι μακρὰν ὁδὸν ἐργασίας διανοίξω, οἱ δὲ καιροὶ οὐ μενετοί· περιορίζομαι μόνον εἰς ὀλίγας ἐνδείξεις χρησίμους τῷ θέματι τοῦ ἐμοῦ λόγου. Ἡ «Νομισματικὴ», ἤτοι ἡ ἐξέτασις τῶν μικρῶν ἐκείνων ἐκ μετάλλου κερματίων, ἔλυσε πολλὰς ἀπορίας τῆς Φιλολογίας, τῆς Γεωγραφίας, τῆς Μυθολογίας[84] ἤτοι μύθων τινῶν ἐν τῇ Τέχνῃ, μάλιστα περὶ τῆς προελεύσεως, ἐξαπλώσεως, παραστάσεως, χρονολογίας αὐτῶν πολλῷ ἀσφαλέστερον ἢ ἐκ τῶν ἀγαλμάτων. Τίς ἀγνοεῖ ὅτι εἰς νομίσματα τῆς Ἤλιδος καὶ ταῦτα ὀλίγιστα ὀφείλομεν τὴν ἔννοιαν τῆς παραστάσεως τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς, τοῦ ἑτέρου τῶν ἀριστουργημάτων τοῦ Φειδίου[85]; Τίς ἀγνοεῖ ὅτι τῆς «Κνιδίας Ἀφροδίτης» τοῦ Πραξιτέλους τὴν παράστασιν ἐκ νομισμάτων ἐπίσης κατέχομεν; Ἀλλὰ καὶ ἀντίγραφον ἀγάλματος τῆς Λητοῦς φερούσης τὰ δύο αὐτῆς τέκνα, ἔργου τοῦ Εὐφράνορος, δὲν γνωρίζομεν ἐκ νομίσματος Μαγνησίας τῆς πρὸς Μαιάνδρῳ[86]; Τὸ ὄνομα ὅμως τῆς Ἰωνικῆς ταύτης πόλεως φέρει εἰς τὴν μνήμην μου ἀμέσως τὰ νομίσματα, ἅτινα ὁ Θεμιστοκλῆς, ὁ νικητὴς τῶν Περσῶν ἐν Σαλαμῖνι, ὡς σατράπης πέρσης ἐν τῇ πόλει ταύτῃ διατρίβων διέταξεν ἵνα κοπῶσι, διασώσαντα μάλιστα καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὅλον. Ταῦτα ἔστωσαν προχειρότατα[87], ἅτε γνωστά.

β'. Ἀλλ' ἐκ τῶν νομισμάτων ἐμάθομεν πολλά· καὶ σύμβολα ἐγνωρίσαμεν καὶ παραστάσεις καὶ τύπους καὶ ἑορτὰς καὶ ἐμπορικὰς σχέσεις καὶ δικαιώματα καὶ ἀγῶνας καὶ ὀνόματα πόλεων καὶ μηνῶν καὶ ἀρχόντων καὶ βασιλέων καὶ τίτλους αὐτῶν μάλιστα ἐκ τῆς πολυγραφίας καὶ πολυλεξίας τῆς ἐπ' αὐτῶν, ἥτις ἰδίως μετὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἀντικατέστησε τὴν ἀρχαιοτέραν φειδὼ καὶ λιτότητα. Οὕτως ἐπὶ τῶν «Ἀρσακιδῶν π. χ. (250 π. Χ.—227 μ. Χ.)» κάλλιστα δύναταί τις παρατηρῆσαι ἀπὸ τοῦ Ἀρσάκου προϊοῦσαν τὴν τῶν κοσμητικῶν εἰς τὸ οἰκεῖον τοῦ βασιλέως ὄνομα βαθμιαίαν προσθήκην[88].

Ὁ βασιλικὸς τίτλος ὁλονὲν σὺν τῷ χρόνῳ αὐξάνει κατὰ μῆκος καὶ ἐπὶ τὸ μεγαλορρημονέστερον, ἀντὶ δὲ τοῦ ἁπλοῦ ὀνόματος ὑπάρχει ἔκτοτε κατὰ σειρὰν τίτλος ἀπὸ δύο λέξεων μέχρι ὀκτὼ, ὧν ὁ σπουδαιότερος εἶναι ὁ τοῦ «Φιλέλληνος» εἰσαχθεὶς πρὸς ἐξευμένισιν ἢ περιποίησιν τῶν μεγάλων ἑλληνικῶν ἀποικισμῶν τῶν ἀνὰ τὸ κράτος αὐτῶν διεσπαρμένων, ὡς τινες ἐξηγοῦνται[89]. Πρὸς τούτοις ὠφελούμεθα καὶ τὴν χρονολογίαν καὶ τὴν μηνολογίαν αὐτὴν τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν.

γ'. Ἀφ' ἑτέρου καὶ ἡ «προσωπογραφία» ἀπὸ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, διότι ἑκάστου νομίσματος ἡ

---

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 170 – 173.

83. Kunst u Geschichte ans antiken Münzen, ἐν Τυβίγγῃ, 1905.

Σημειούμενος τἀνωτέρω δὲν εἶχον ὑπ' ὄψιν τὸ βιβλίον τοῦ Reinach «Histoire par les monnaies».

84. Gardner· Types of Greek coins 1883, Cambridge, 4ο

85. "πάντων, ὅσα ἔστιν ἐπὶ γῆς ἀγάλματα κάλλιστον καὶ θεοφιλέστατον„ κατὰ Δίωνα τὸν Χρυσόστομον.

Overbeck: Kunstmyth· Zeus σ. 35. (Λειψίᾳ, 1871)· ἀνάγνωθι καὶ τὸ ἐν Zeitsch· f· Numismatik (Βερολίνου 1880) ἄρθρον τοῦ Weil «περὶ τῶν νομισμάτων τῆς Ἤλιδος, ἐφ' ὧν ὁ τοῦ Φειδίου Ζεὺς» σ. 110—116.

86. Overbeck. Griech· Plastik τ. Β', σ. 87. ἐκδ. Γ'.

87. Ἡ ἐξέτασις τῶν νομισμάτων ὑπὸ καλλιτεχνικὴν ὄψιν προσιδιάζει τῇ Ἀρχαιολογίᾳ. Σώζονται τρία μόνον τοιαῦτα δίδραχμα, ὡς γινώσκω.

88. Οἱ Ἀρσακῖδαι χρονολογοῦσι ἀπὸ τοῦ 312 π. Χ. κατὰ τὸ τῶν Σελευκιδῶν χρονολογικὸν σύστημα. (1 ἔτος μ. Χ.= 312—313 κατὰ Σελευκίδας).

89. Δύναται κάλλιστα ὁ βουλόμενος ἵνα καταρτίσῃ πίνακα βαθμολογικὸν τῶν τίτλων τῶν Ἀρσακιδῶν· ἄρχεται· "Ἀρσάκου,, ἢ "βασιλέως Ἀρσάκου, „ καταντᾷ π. χ. μέχρι τοῦ "Βασιλέως Μεγάλου Ἀρσάκου, Θεοῦ, Εὐεργέτου, Ἐπιφανοῦς Φιλέλληνος„ [ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μέρους]· ὅρα Wroth· Catal. of the Coin of Parthia 1903. τοῦ Βρεττανικοῦ Μουσείου.

προσθία ὄψις φέρει τὴν μορφὴν τοῦ ἡγεμόνος, τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, ἡ «εἰκονολογία» ἰδίως τῶν ρωμαίων αὐτοκρατόρων ἐγνώσθη καὶ ἡ «νομισματοκοπία» διηυκρινίσθη, διότι ἑκάστη πόλις εἶχε τὸ δικαίωμα τοῦ κόπτειν νόμισμα, διὰ τοῦτο δὲ καὶ τὰ πολλὰ νομίσματα καὶ αἱ σειραὶ αὐτῶν ἀνάλογα τῆς μεγαλειότητος καὶ τῆς εὐδαιμονίας τῆς πόλεως, καὶ ἡ «μετρολογία» καὶ ἡ «παλαιογραφία» καὶ ἡ «ὀρθογραφία[90]».

δ'. Ἡ «Ἱστορία» ὀφείλει ὁλόκληρα κεφάλαια τῇ «Νομισματικῇ»· σειρὰς ὁλοκλήρους βασιλέων π. χ. διαδόχων τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐν τῇ Βακτριανῇ ἐν τῇ Ἰνδικῇ, ἐπίσης τῇ τῶν «Δανισμενδιδῶν», τῇ τῆς δυναστείας ὅπλα δὴ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες κατὰ τὰς πρώτας τρεῖς Σταυροφορίας σπουδαῖον διεδραμάτισαν πρόσωπον ἄλλοτε μὲν βοηθοῦντες τοῖς Σταυροφόροις, ἄλλοτε τοῖς Σελδζουκίδαις, ἐχρησίμευσαν δ' ὡς διάμεσον τοῦ ἀσιατικοῦ καὶ τοῦ βυζαντιακοῦ πολιτισμοῦ, ὡς ἐκ τῶν νομισμάτων αὐτῶν καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν σημαινομένων σήμερον διαβλέπομεν[91]. Εἰς τὴν λαμπρὰν δὲ νομισματικὴν κατάταξιν τῶν διαφόρων ἀπὸ τῆς Ἐγείρας Μωαμεθανικῶν δυναστειῶν ὀφείλομεν σήμερον ὀνόματα βασιλέων καὶ πράγματα ἱστορικὰ καὶ χρονολογίας· τῆς καθόλου Μωαμεθανικῆς δυναστείας ἐν ταῖς τρισὶν ἠπείροις καὶ τοιαῦτα, ἅτινα οὐδ' ἐν αὐτοῖς τοῖς καλλιτέροις συγγράμμασι καὶ ταῖς πολυτόμοις «Ἐγκυκλοπαιδείαις» δυνάμεθα ἵν' ἀνεύρωμεν[92].

ε'. Ὁ δὲ θησαυρὸς τῆς «Σανὰ», οὗ ἡ ἀνακάλυψις καὶ ἡ εἰς τὴν ἐπιστήμην μετάδοσις ὀφείλεται εἰς τὸν κ. Schlumberger τίνας σχέσεις πάλιν δὲν ἀπεκάλυψεν ἡμῖν ἐν τῇ Ἱστορίᾳ; Πόλις τῆς Εὐδαίμονος Ἀραβίας, τῆς Ἰεμένης, εὐδαίμων καὶ ἰσχυρὰ ἔκοπτε νομίσματα φέροντα ἀθηναϊκοὺς τύπους, τὴν γλαῦκα καὶ τὴν κεφαλὴν τῆς Ἀθηνᾶς, ἅμα δὲ καὶ χιμυαριτικὰ γράμματα[93].

Ἐκ δὲ τῆς «Σιγιλλογραφίας τῆς Βυζαντιακῆς», ἥτις τῷ αὐτῷ διαπρεπεῖ Γαλάτῃ ὀφείλεται (1884, Παρισίοις) ἠρύσθημεν οὐ μόνον σειρὰς αὐτοκρατόρων, στρατηγῶν, ἀξιωματικῶν τῆς αὐλῆς ἀλλὰ καὶ πατριαρχῶν καὶ ἐπισκόπων, πρὸς τούτοις καὶ πλεῖστα σημειώματα διὰ τὴν «Θεματοπολιτείαν» διὰ τὴν ὀνοματοθεσίαν μονῶν[94], διὰ τὴν ἱστορίαν τίτλων, οἰκογενειῶν, τὴν εἰκονογραφίαν ἁγίων τινῶν προσφιλεστέρων τοῖς Βυζαντίοις καὶ τοσαῦτα ἄλλα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

§ 24.

Φιλοσοφία. — α'. Ἡ **Φιλοσοφία** κατὰ τὴν νῦν ἐκδοχὴν τῆς λέξεως χρησιμεύει καὶ τῇ Ἱστορίᾳ ὡς καὶ παντὶ κλάδῳ τοῦ ἐπιστητοῦ, ἅτε πυξὶς καθοδηγοῦσα πάντα ἐν τῷ πελάγει τῶν ἐπιστημῶν. Ὁ ἱστορικὸς δι' αὐτῆς λαμβανούσης ὑπ' ὄψιν τὰ πάντα ὡς ἓν σύνολον ἀναζητεῖ τοὺς λόγους, οἵτινες προωδοποίησαν τὴν βαθμιαίαν ἀνάπτυξιν τῶν ἐθνῶν, ἀνευρίσκει, εἰ δυνατόν, τοὺς νόμους, οἵτινες διέπουσι τὰ γεγονότα, μελετᾷ τὰ συμβάντα ἵνα ἐξαγάγῃ διὰ συνδυασμοῦ, διὰ παραβολῆς παραδείγματα καὶ συμπεράσματα θεωρητικὰ καὶ πρακτικὰ καὶ προβάλλει τὸ ἠθικὸν ἐλατήριον τῶν ἱστορικῶν πράξεων ἐπὶ σκοπῷ, τῇ βελτιώσει τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἄλλο δέ τι ἐστὶν ἡ **Ἱστορία τῆς Φιλοσοφίας,** ἥτις σκοπὸν προτίθεται ἵνα δείξῃ τὰς ἀφορμὰς, ἀφ' ὧν ὁρμώμενος ὁ ἀνθρώπινος νοῦς ἦχθη εἰς τὴν φιλοσοφικὴν ζήτησιν, τὴν σειρὰν καὶ τὴν ἀλληλουχίαν τῶν ζητήσεων τούτων. Καὶ τοῦ ἱστορικοῦ τούτου ὑλικοῦ ἡ γένεσις, ἡ ἀνάπτυξις, ἡ πρόοδος ἐξήρτηται ἐκ τῶν θρησκευτικῶν, τῶν πολιτικῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν λόγων τοῦ περιβάλλοντος, ἐκ τῶν καιρικῶν περιστάσεων, ὡς λέγομεν σήμερον, ἐφ' ᾧ καὶ δυνάμεθα ἵνα παρακολουθήσωμεν τὴν ἀκμὴν καὶ τὴν παρακμὴν αὐτῆς διὰ τῶν αἰώνων διακληρονομουμένην[95]. Ὁ ἱστορικὸς ὁ μὴ

90. Πρβλ. π. χ. ἐν τοῖς νομίσμασι τῶν Σελευκιδῶν ἐνίοτε ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, τὸ Φ, κατὰ τέσσαρας τρόπους γραφόμενον, τὸ Θ, καὶ οὕτω καθεξῆς. Πρβλ. Λάρισα, ΜιθρΑβδάτης, περὶ ὧν πρὸ 15 ἐτῶν μακρότατον εἶχον γράψει ἄρθρον ἐν ἐν τῇ "Νέᾳ Ἐπιθεωρήσει„ τῆς 14 Μαΐου 1890.

91. Ὅρα τὴν πραγματείαν τοῦ Casanova ἐν R. de Numism· Paris 1894, 1895 καὶ 1896. Πρβλ. νεωτέραν δημοσίευσιν ἐν ἐκδόσει τοῦ αὐτοκρ. Μουσείου Κ]πόλεως τουρκιστὶ ὑπὸ τοῦ ἐξ. Χαλὴλ Ἐδχὲμ βέη, ἐν Κ]πόλει 1321. μετ' ἀπεικασμάτων τῶν νομισμάτων, ὧν τινα καὶ ἐν οἰκείῳ πίνακι παρατίθημι, σπανιώτατα.

92. Ὅρα " The Mohammadan Dynasties„ ὑπὸ I.. Poole. ἐν Westminster, 1894.

93. Trésor de San' a—Monnaies himyaritiques. Paris 1880. 4ο. Ἠγοράσθησαν τὰ νομίσματα ἐν Χρυσοπόλει τῷ 1879·

94. Ὅρα καὶ Pantchenko ἐν τῷ περιοδικῷ τοῦ ἐνταῦθα Ρωσικοῦ ἀρχαιολογ. Ἰνστιτούτου, 1903, ἐν Σοφίᾳ, ἐτ· Η. Καὶ ἐν τοῖς περιοδικοῖς τοῦ Ἑλλην. φιλολογ. Συλλόγου καὶ ἐν Διεθνεῖ Νομισμ. Ἀρχ. Ἐφημερίδι τοῦ κ. Σβορώνου ἐν Ἀθήναις.

95· Ὅρα Σύνοψιν Ἱστ. Φιλοσοφίας Zeller — Εὐαγγελίδου ἐν Ἀθήναις 1904 σ. 30—31. ', Μέθοδος ἱστοριογράφου „.

φιλοσοφικῶς κατηρτισμένος ἐκτίθησι τὰ τῆς Ἱστορίας μηχανικῶς, ἅτε μὴ δυνάμενος ἵν' ἀνυψωθῇ εἰς ἀνωτέρας ἰδεῶν σφαίρας, τοὺς δὲ ἀκροατὰς οὐχὶ ἐπιστημόνως διαμορφοῖ καὶ ἀναξίους τῆς ἀνατεθείσης αὐτῷ ἐντολῆς παρασκευάζει, ἐὰν φέρῃ τὸ πιναρὸν τοῦ διδασκάλου τριβώνιον, ἐπειδὴ τὸ κύριον ἐν τῇ ἐπιστήμῃ δὲν εἶναι ἡ εἰδικὴ ἱκανότης ἀλλ' ἡ καθολική, ἥτις ἐν τῇ καθολικότητι τὴν εἰδικότητα χειρίζεται μὴ ἀποκλειομένη τοῦ ὅλου τῆς καθολικότητος κύκλου ἐν τῇ μεταδόσει τοῦ νέου τῆς ἱστορικῆς γνώσεως.

β'. Ἀλλὰ τί λέγω; καὶ οἱ νεώτεροι προθύμως τῆς Φιλοσοφίας, ἅτε Δεσποίνης τῶν Ἐπιστημῶν, γλίχονται «μάλιστα ἐν τοιούτοις καιροῖς, ἐν οἷς ἡ Φιλοσοφία ἐξ ἀνθρώπων ἐλήλαται, οἱ δὲ ὀπωσοῦν ταύτης ἐχόμενοι μυρίοις δεινοῖς ὀσημέραι παλαίουσιν» ὡς ἔλεγεν ἀρχομένου τοῦ ΙΖ' αἰῶνος τῆς ἡμετέρας Πατριαρχικῆς Σχολῆς διδάσκαλος καὶ σχολάρχης οὐχὶ νώνυμος καὶ τῶν τοῦ Σταγιρίτου φιλοσόφου ἔργων ἑρμηνευτὴς οὐχὶ ἀδόκιμος Θεόφιλος ἐκεῖνος ὁ Κορυδαλλεύς[96], μετὰ τρεῖς δὲ περίπου αἰῶνας ἐπαναλαμβάνει ὑπ' ἄλλην ὅμως ὄψιν Μαργαρίτης ὁ Εὐαγγελίδης ἰσχυρισάμενος μὲν ὅτι ἡ πρὸς τὴν φιλοσοφίαν κλίσις ἡμᾶς τοὺς νεωτέρους οὐκ ἀπέλιπε ἀλλὰ καὶ μὴ διστάσας καὶ δημοσίᾳ ἵνα κηρύξῃ ὅσα ἐν τῇ διὰ τὴν Φιλοσοφίαν διαθέσει αὐτοῦ ἔπαθεν αὐτὸς καὶ ἡ Δέσποινα τῶν Ἐπιστημῶν ἐδοκίμασε, δι' αὐτὴν τὴν ὁμολογουμένως ἐθνωφελῆ Βιβλιοθήκην τοῦ Μαρασλῆ, ἥτις φαίνεται, ὡς ἐξ ὑστέρων ἀπεδείχθη, ἐγένετο δι' ὀλίγους προνομιούχους τῆς ἑταιρείας τοῦ ἀμοιβαίου θαυμασμοῦ, ἑταιρείας, ἧς τὴν λοξὴν ἀθηναϊκὴν φάλαγγα δύο ἢ τρεῖς ἄνδρες μόλις ἴσχυσαν ἵνα διασπάσωσι[97].

γ'. Ἀλλὰ σύγγνωθι, Παναγιώτατε Δέσποτα καὶ λοιπὴ σεβαστὴ ὁμήγυρις, διότι «ὁ τῆς ἱστορίας ἵππος τῆς λεωφόρου ἐξέδραμεν», ἵνα μεταχειριοθῶ δάνειον εὐφυΐαν ἐκ τῆς Κομνηνοβλάστου Ἄννης[98]. Καὶ «ἡμεῖς φιλοσοφοῦμεν ἄνευ μαλακίας[99] περὶ τὴν Ἱστορίαν, καὶ ἐργαζόμεθα, Παναγιώτατε, μελετῶμεν δῆλα δὴ καὶ φιλοτιμούμεθα ἵνα ζητῶμεν καὶ ἵνα μανθάνωμεν τοὺς λόγους τῶν πραγμάτων χωρὶς ὅμως ἕνεκα τούτου ν' ἀποβάλλωμεν τὴν πρακτικὴν ἡμῶν δύναμιν[100] τὴν παρέχουσαν τῷ κοινῷ βίῳ ἀσφάλειαν· διότι ἡ Ἱστορία εἶναι «φύλαξ μὲν τῆς τῶν ἀξιολόγων ἀρετῆς, μάρτυς τῆς τῶν φαύλων κακίας, εὐεργέτης δὲ τοῦ κοινοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων καὶ μητρόπολις οἱονεί», κατὰ τὸν Σικελιώτην, «τῆς ὅλης φιλοσοφίας[101]» τουτέστι πάσης ἐπιστήμης καὶ μαθήσεως πρὸς καλοκαγαθίαν προτρέπουσα.

Τούτου ἕνεκα ἡ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ραγδαίως χωροῦσα καθολικὴ παίδευσις κατέστησεν ἐπιτακτικωτέραν τὴν ἀνάγκην ἰδιαζούσης φροντίδος πρὸς παιδαγώγησιν καὶ μεθοδικωτέραν καὶ τῶν ἡμετέρων παίδων μόρφωσιν, ἀσφαλέστερον τὸ μέλλον αὐτοῖς παρασκευάζουσαν. Ἐφ' ᾧ καὶ ἡ διδασκαλία τῆς Ἱστορίας σήμερον καὶ περὶ διπλωματικῶν πραγμάτων καὶ περὶ συνθηκῶν καὶ περὶ νομοθετικῶν καὶ περὶ κοινωνικῶν καὶ γεωργικῶν καὶ ἐν γένει πάσης ἀναπτύξεως θεσμῶν ἐν μέτρῳ ἅπτεται[102].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

§ 25.

Δίκαιον ἄρα εἶχον οἱ ἀρχαῖοι μετὰ τὴν ἀπονομὴν ἑκάστῃ τῶν Μουσῶν οἰκείαν ἀρετῆς θέσιν, ἵνα παριστῶσι τὴν Κλειὼ ὀρθίαν ἢ καθημένην, ἀναγινώσκουσαν ὅμως ἀεὶ ἐν βιβλίῳ. Ἡ Κλειὼ κρατεῖ τὸ βιβλίον διὰ τῆς ἀριστερᾶς, ἔχει δὲ παρὰ τοὺς

96. "Εἰς ἅπασαν τὴν Λογικὴν τοῦ Ἀριστοτέλους Ὑπομνήματα καὶ ζητήματα ὑπὸ ταῦ σσφωτάτου Κυρίου Κυρίου Θεοφίλου τοῦ Κορυδαλλέως.... νῦν δὲ πρῶτον τύποις ἐκδοθέντα... Ἐνετίησι ᾳψκθ'. 4ον „ ἐν σελ. 2. Περὶ Κορυδαλλέως τοῦ Ἀθηναίου φιλοσόφου ὅρα ὅσα γράφει μὲν ὁ Σάθας (Νεοελλ. Φιλολογία) ἰδίως ὅμως ὁ κ. Γεδεὼν ἐν τοῖς "Χρονικοῖς τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας „ σελ. 74—86.

97. Μετίτω ὁ βουλόμενος ὅλα τὰ ἐν τῷ Προλόγῳ τοῦ ἀγαστοῦ μεταφραστοῦ τῆς Ἱστορίας τῆς Φιλοσοφίας εἰρημένα καὶ κρινάνω. Ἐν τῇ ὑποσημειώσει ταύτῃ κηρύττω ὅτι τὰ ἄνω λέγων οὐδένα προσωπικὸν ἢ ἀτομικὸν λόγον ἔχω, διότι οὐδὲν ἐζήτησα ἐὰν δὲ διάθεσιν καὶ καιρὸν εἶχον, πολλὰ ἴσως θὰ ὑπεδείκνυον ἵνα μάθωσιν οἱ σοφοὶ τῶν Ἀθηνῶν, ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν μεθ' ὅλας τὰς δυσχερείας, ὑφ' ὧν κυκλούμεθα ἔστι Μοῦσα καὶ ὅτι τὸ μονοπώλιον τῆς σοφίας καὶ τὰ σκῆπτρα αὐτοὶ μόνοι δὲν κατέχουσι καὶ κατέχοντες μάλιστα ἔπρεπε καὶ ἡμῶν ἀπόντων ἵνα μιμνήσκωνται ἐν καιρῷ δεδομένῳ καὶ παραθαρρύνωσι καὶ ἡμᾶς τοὺς μικροὺς.....

98. Ἀλεξιάδος Α'· 16.

99. Θουκ. Α'. 40.

100. "Ορα ἐξηγήσεις τοῦ χωρίου συνημμένας ἐν τῇ ὑπὸ Franz Müller ἐκδόσει. Paderborn—Münster. 1886. Erklærende Ausgabe.

101. Διόδ. Α', 2.

102. Ἐν Προγράμμ. τῆς Πρωσσίας περὶ τῆς διδασκαλίας τῆς Ἱστορίας (Geschichtsunter. 1901).... Belehrung... Wirtschaftlichen und gesells chaftlichen Fragen....

πόδας αὐτῆς δεξιὰ καὶ κιβώτιον, ἐφ' οὗ κατάκεινται ἓξ ἄλλα χειρόγραφα ἢ συνήθως κιβώτιον πλῆρες βιβλίων. Ἡ Κλειὼ εἶναι ἡ Μοῦσα ἡ χορηγοῦσα κλέος[103], ἡ Μοῦσα ἡ τῆς Ἱστορίας προστάτις, ἡ μὴ παραδεχομένη, ὅπως τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων τῷ χρόνῳ ἐξίτηλα γένωνται, ἢ τὰ μεγάλα καὶ θαυμαστὰ ἔργα μείνωσιν ἀκλεᾶ, ἀλλὰ διαβοῶνται τῷ θειοτάτῳ αὐτῆς στόματι καὶ διὰ σάλπιγγος μάλιστα. Οὕτως διεζωγράφησε τὴν ἡμετέραν Μοῦσαν ἐν τοῖς ἀνακτόροις τῶν Βερσαλλιῶν ὁ Ledrun δάφνῃ ἐστεμμένην ἐν μέσῳ μεγάλης στιβάδος βιβλίων, κρατοῦσαν πρὸς τῷ βιβλίῳ καὶ σάλπιγγα. Καὶ δικαίως ἵνα πληθύνηται ἡ γνῶσις, τὸ καλὸν προτίθηται εἰς μίμησιν καὶ διδάσκηται διὰ παραδειγμάτων ἐκ τῆς ἀληθοῦς Ἱστορίας· διὰ τοῦτο καὶ τὰ γραφόμενα καὶ ἐξιστορούμενα «σάλπιγξ περίτρανος» ὑπὸ τοῦ Χωνιάτου ὀνομάζονται.

Τοιαύτη τις ἡ Ἱστορία, Παναγιώτατε Δέσποτα, Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι καὶ λοιποὶ λογάδες καὶ πατέρες καὶ συνάδελφοι καὶ μαθηταί· τοιαῦτα τὰ ἐκ ταύτης δυνατὰ πορίσματα. Ὁ Μέγας Φριδερῖκος ὀρθῶς ἀπεφήνατο ὅτι der grosse Nutzen der geschichtlichen Thatsachen des Altertums liegt darin, sie mit der modernen zu vergleichen, die Ursachen darzulegen, welche Umwæelzugen hervorgebracht haben»· «ἡ ἐκ τῶν ἱστορικῶν πραγμάτων τῆς Ἀρχαιότητος μεγάλη ὠφέλεια κεῖται ἐν τῇ παραβολῇ τούτων πρὸς τὰ νεώτερα, ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν αἰτίων, ἅτινα μεταβολὰς καὶ ἀνατροπὰς προεκάλεσαν» διότι πράγματι ἡ Ἱστορία εἶναι τὸ ἀνεξάντλητον πρωτότυπον εἰς ὑποδείγματα καὶ εἰς πάντα μὲν ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον, ἰδίως ὅμως εἰς τὸν θέλοντα ἵνα δράσῃ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ τὸν δρῶντα μετὰ φιλοτιμίας καὶ συναισθήσεως τῆς ἀνθρωπίνης δυνάμεώς τε καὶ ἀδυναμίας. Εὐλόγησον λοιπόν, Παναγιώτατε Πάτερ, ἡμᾶς ὅλους τοὺς ὑπὸ Σὲ ἐνταῦθα ἐν τῇ Μεγάλῃ Πατριαρχικῇ Σχολῇ ἐργαζομένους καὶ ἀπανταχοῦ καὶ στήριξον ἡμᾶς ταῖς παναγίαις Σου εὐχαῖς, ὧν ἔχομεν ἀνάγκην. Στῶμεν καλῶς πάντες, φίλτατοι, ἐπ' αὐταῖς.

103. Διοδ. Σικ. Δ', 7, Πλουτ. Συμπ. Πρ. Θ', 713.

ΡΟΥΔΟΛΦΟΥ EUCKEN

Ὁ νεώτερος ἄνθρωπος καὶ ἡ θρησκεία*

Ἂς μὴ θολῶμεν λοιπὸν τὸ βλέμμα πρὸς τὴν οὐσίαν, διὰ πασῶν ἐκείνων τῶν παρεμπορρώσεων αἵτινες εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι προσκεκολλημέναι εἰς τὴν θρησκείαν, ἂς μὴ δεσπόζῃ τῆς κρίσεως ἡμῶν ἀντὶ τοῦ πράγματος αὐτοῦ ὁ ἐκφυλισμός του! Καὶ ἂς προσέχωμεν ἐν ζητήματι, ὅπου ἐμπεριέχονται τόσον σοβαραὶ ὑποθέσεις, ὅπου διακινδυνεύουσιν ἡ ἔννοια καὶ ἡ ἀξία τῆς ἰδίας ἡμῶν ζωῆς, νὰ προβαίνωμεν μὲ μακρὰς εὐφυολογίας καὶ τετριμμένας εἰρωνείας· εὐχερῶς θὰ ἐπανηγόμεθα εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν κατὰ τρόπον ὄχι ἥπιον, διὰ τῆς πορείας τῶν πραγμάτων. Διότι ἂς μὴ ἀπατώμεθα : ἰσχυρὸν αἴσθημα μὴ ἱκανοποιήσεως ἐκ τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ φέρεται διὰ μέσου τῆς ἀνθρωπότητος. Αἰσθανόμεθα τὸν πολιτισμὸν τοῦτον ὡς παρὰ πολὺ ὀλίγον διαπερῶντα μέχρι τῆς ῥίζης τῆς οὐσίας, ὡς ἀνικάνου νὰ δώσῃ εἰς τὸν βίον ἔννοιαν καὶ περιεχόμενον καὶ νὰ πληρώσῃ τὰς καρδίας διὰ τῆς μεγάλης ἐκείνης ἀγάπης, ἥτις ἐξαίρει ὑπὲρ πᾶσαν ἀνάγκην καὶ στενότητα. Ὁ ἄνθρωπος ζητεῖ μίαν ἀξίαν ἐν τῷ βίῳ του καὶ μίαν σημασίαν τῶν πράξεών του, καὶ ἡ κατεξανάστασις αὕτη κατὰ τῆς παντελοῦς ἐξολοθρεύσεως εἶναι πλέον ἢ ἰδιοτελὴς πόθος εὐτυχίας· ὄπισθεν αὐτοῦ ἵσταται μεταφυσικὴ ὁρμὴ ζωῆς, μαρτύριον πολυ μεγαλειτέρου βάθους καὶ πολὺ μεγαλειτέρων μυστηρίων τῆς πραγματικότητος· ἐὰν ὅμως ἡ ὁρμὴ αὕτη τῆς ζωῆς ἐκπηδήσῃ ποτὲ μετὰ πάσης δυνάμεως καὶ δικαιώσεως ἀπὸ τοῦ σημερινοῦ μαρασμοῦ καὶ τῆς σημερινῆς περικαλύψεως, θέλει καταρρίψει μετὰ στοιχειώδους δυνάμεως ὅ,τι ἀνθίσταται εἰς αὐτήν, καὶ θέλει ἀνοίξῃ τὸν δρόμον της μετὰ ἐπιβαλλούσης ἀσφαλείας. Διὰ τοῦτο ὑμεῖς, οἵτινες εἶσθε τεταγμένοι ὡς διοικηταὶ τῶν πνευματικῶν ἀγα-

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 174—176.

θῶν τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ κυρίως ὑμεῖς, οἵτινες κατέχετε τὸ ὑψηλὸν τοῦτο ἀξίωμα ἐνἐλευθερωτέρᾳ ἐννοίᾳ, μὴ ἐπιλαμβάνεσθε τοῦ προβλήματος τῆς θρησκείας τόσον εὐκόλως, οὐδέποτε δύναται τοῦτο νὰ προσκρούσῃ εἰς ὑμᾶς ὑμεῖς ὅμως δύνασθε κάλλιστα νὰ προσκρούσητε εἰς αὐτήν. Ἡ νεωτέρα κίνησις ἀνταποκριθήσεται εἰς τὰ ἀπέναντι πυργούμενα ἐμπόδια τότε μόνον, ὅταν κατορθώσῃ νὰ ἐνσαρκωθῇ τὰς θρησκευτικὰς ἀπαιτήσεις· μόνον μὲ τὸ στοιχεῖον τοῦτο, ὄχι ἐναντίον αὐτοῦ, εἶναι δυνατὴ ἡ ἐμβάθυνσις τοῦ πολιτισμοῦ, ἐκείνη ἡ τροπὴ πρὸς τὸ οὐσιῶδες καὶ γνησίως ἀνθρώπινον, παρ' ἧς ἤρτηται πᾶσα ἐλπὶς εὐτυχοῦς μέλλοντος. Πῶς δέον νὰ νοηθῇ καὶ νὰ στηριχθῇ ἡ θρησκεία ἐν ταῖς λεπτομερείαις, τοῦτο μενέτω ἐνταῦθα ἐντελῶς ἀνεξέταστον· ἐνταῦθα πρόκειται μόνον περὶ τούτου, νὰ ἀναγνωρισθῇ δηλ. αὕτη ὡς σπουδαῖον καὶ ἀναγκαῖον πρόβλημα, νὰ μὴ ἀποφασίζῃ ἡ μικροπόνηρος ἐκείνη, ἀηδὴς καὶ ἀκόπως ἑτοίμη ἄρνησις, ἥτις τόσον μεγάλως περὶ ἑαυτῆς φρονεῖ, καὶ ὄπισθεν τῆς ὁποίας τόσον ὀλίγον κρύπτεται. Εἶναι δεινὸν σφάλμα τὸ νομίζειν, ὅτι ἡ ἐξέλιξις τοῦ πολιτισμοῦ καθιστᾷ τὴν θρησκείαν περιττήν. Ἐξ ἐναντίας καθ' ὅσον ἐμβαθύνεται μᾶλλον ἡ ζωή, καθ' ὅσον αὕτη ἐπὶ μᾶλλον προβάλλει συγχρόνως ἀπαιτήσεις καὶ ὀφείλει νὰ προβάλλῃ, αἵτινες ἀντιφάσκουσι πρὸς τὸν ἐγγύτατον κόσμον, κατὰ τοσοῦτον γίνεται μεγαλειτέρα ἡ διάτασις, κατὰ τοσοῦτον ἀπελπιστικωκέρα γίνεται ἡ ἄποψις, ὅταν δὲν ἀνταποκρίνηται πρὸς τὴν αὔξησιν τοῦ ὄχι μία αὔξησις τοῦ ναί, ὅταν δὲν εἶναι δυνατὴ ἔναρξις οὐσιωδῶν ἀλληλουχιῶν, προσθήκη περαιτέρω δυνάμεων, ὅταν ἐπὶ τέλους δὲν ἐξεγείρηται, διὰ παντὸς ἐμποδίου, παραμορφώσεως, διαστροφῆς, ἓν αἰώνιον ναί, εἰς ὅπερ κατασυντρίβεται πᾶσα ἐναντιότης. Καὶ ἡ ἀντιπρόσωπος τοῦ αἰωνίου τούτου ναί εἶναι ἡ θρησκεία.

Μέχρις ἐκεῖ προῦκειτο ἀνασκοπὴ τῆς θρησκείας ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ πολιτισμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐναντία ἐρώτησις εἶναι δυνατή, ἐὰν δηλ. ὁ πολιτισμός, ἰδιαιτέρως ὁ νεώτερος πολιτισμὸς ἔχῃ ἀξίαν τινα, καὶ δὴ ἀναγκαιότητα, διὰ τὴν θρησκείαν. Καὶ ἐνταῦθα ἐρριζωμέναι προλήψεις ἐμποδίζουσι τὸν δρόμον. Πόσον συχνὰ ὁ πολιτισμὸς ὁλοσχερῶς καταδικάζεται ὑπὸ θρησκευτικῶν κύκλων, εἶναι γνωστόν. Τελευταίως ἐκυκλοφόρει διὰ τῶν ἐφημερίδων μία εἴδησις καθ' ἣν εἰς τὸ τελευταῖον εὐαγγελικόν, λουθηρανικὸν συνέδριον ἐν Lund ἐχαρακτήρισεν εἷς διακεκριμένος ῥήτωρ ὡς τοὺς δύο ἐχθροὺς τῆς λουθηρανῆς ἐκκλησίας «τὴν Ρώμην» καὶ «τὸν νεώτερον πολιτισμόν». Θὰ ἦτο λυπηρόν, ἐὰν ἡ εἴδησις αὕτη ἦτο ἀληθής, ἔτι λυπηρότερον ἐὰν αὕτη εὑρίσκεν ἐπιδοκιμασίαν εἰς εὐρυτέρους κύκλους, λυπηρὸν ἰδίᾳ ἀπὸ ἀπόψεως αὐτῆς τῆς θρησκείας. Ὁ Ἔγελος εἶχε λόγους, νὰ ἀποπρέπῃ ἀπὸ πάσης μικροκαπηλείας τῆς πίστεως, ἥτις ζητεῖ εὐχαρίστως μὲν εἰς τὰς τύχας τοῦ μικροτάτου ἀτόμου μίαν ὑψηλοτέραν ἀρχήν, τὴν δὲ ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος, τὴν κίνησιν τῆς παγκοσμίου ἱστορίας παραδίδωσιν τῇ αὐθαιρεσίᾳ, τῇ συμπτώσει, τῇ ἀλογίᾳ. Δὲν εἶναι ὀλιγοπιστία, αὐτόχρημα ἀπιστία εἰς τὴν δύναμιν τοῦ θείου ἐν τῷ ζωντανῷ ἐνεστῶτι, τὸ θεωρεῖν τόσον δραστικὰς μεταβολὰς τοῦ βίου, τόσον βαθείας μεταβολὰς τῆς πραγματικότητος, οἵας ἐπετέλεσεν ὁ πολιτισμὸς ἐκεῖνος, ὡς γενομένας ἐν εὐθείᾳ ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ὑψηλοτάτους σκοπούς, καὶ ἑπομένως ἀπορρίπτειν αὐτὰς καθ' ὁλοκληρίαν. Βεβαίως ἡ θρησκεία δὲν δύναται ἀπρουσέκτως ν' ἀποδέχηται τὸν πολιτισμόν, ὀφείλει νὰ διαχωρίζῃ ἐν τῇ οὐσίᾳ αὐτοῦ γνήσιον καὶ νόθον, αἰώνιον καὶ πρόσκαιρον, ἀνθρωπίνην γνώμην καὶ πνευματικὴν ὑπόστασιν· θὰ παρέδιδεν ἑαυτήν, ἐὰν ἤθελε νὰ παραιτηθῇ αὐτοῦ καὶ ἁπλῶς ἐκωλίετο πότ' ἐδῶ, πότ' ἐκεῖ, ἐπὶ τῶν κυμάτων τῆς ἐπιφανείας τοῦ πολιτισμοῦ. Ἀλλὰ τὸ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διαχωρίζειν ἐντὸς τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἐντὸς ἑνὸς ἰδιαιτέρου πολιτισμοῦ, εἶναι ἄλλο τι, ἢ τὸ καταδικάζειν αὐτὸν ἁπλῶς. Μία θετικὴ σχέσις πρὸς τὸν πολιτισμόν, καὶ πρὸς τὸν νεώτερον πολιτισμόν, κεῖται ἐν τῷ ἰδίῳ ἐπείγοντι συμφέροντι τῆς θρησκείας. Νέον, τοῦ κόσμου ὑπερκείμενον βίον δὲν δύναται αὕτη ν' ἀντιπροσωπεύῃ, χωρὶς ν' ἀναγνωρίζῃ ἐν αὐτῷ ἐν πρώτοις ἓν τεκμήριον θείας ζωῆς, διατηρῇ δὲ τοῦτο ἀπαρασαλεύτως ὡς αἰωνίαν ἀλήθειαν ἀπέναντι πάσης μεταβολῆς τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων καὶ πάσης ροῆς τῶν χρόνων. Ἀλλ' ἡ θρησκεία δὲν ἔχει μόνον θείαν, ἔχει καὶ ἀνθρωπίνην πλευράν, δὲν δύναται πλήρως νὰ ἐξελίζηται τὸν ὑπεσχημένον βίον ἄνευ ἰδιοποιήσεως ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου, ἄνευ ἐπικλήσεως τῆς ἀνθρωπίνης ἐνεργείας· κατὰ ταύτην τὴν πλευρὰν μόνον τότε θὰ κατορθώσῃ τὸν σκοπόν της, ὅταν ἡ διαμόρφωσίς της, ἡ μορφὴ τῆς ὑπάρξεώς της, ἀκολουθῇ τὴν γενικὴν ἐξέλιξιν τῆς ἀνθρωπότητος, ὅταν ἀνταποκρίνηται πρὸς τὴν κοσμοϊστορικὴν θέσιν τῆς πνευματικῆς ἐξελίξεως. Καὶ τὸ αἰώνιον θέλει πάντοτε ἐκ νέου νὰ ἀποκτᾶται, οὐδέποτε δὲ θὰ πείσῃ τελείως μίαν ἐποχήν, ὅταν ὁμιλῇ πρὸς αὐτὴν τὴν γλῶσσαν μιᾶς ἄλλης. Ἐν ὅσῳ παρὰ ταῦτα αἱ κινήσεις τοῦ πολιτισμοῦ ἀνυψοῦσι τὸν βίον, ἡ πρόοδος αὐτοῦ κατ' ἀνάγκην θὰ ὑποστηρίζῃ καὶ τὴν θρησκείαν ἐπὶ τέλους, ποιοῦσα αὐτὴν ἐνεργητικωτέραν, δραστηριωτέραν, ὀξυτέραν.

Δὲν δύναταί τις ἐν τούτοις ν' ἀρνηθῇ τὴν δυνατό-

τητα, τὴν πιθανότητα ὀδυνηρῶν ἀδημονιῶν καὶ δεινῶν κλονισμῶν. Ἡ πορεία τῆς ἱστορίας ἐπιφέρει ὄχι μόνον ἐλαφρὰς μετακινήσεις, ἀλλὰ καὶ μεγάλας μεταβολάς, καὶ μόλις εἶναι δυνατὸν ν' ἀπορευχθῇ ὅτι, ἐὰν αὗται ζητοῦσι μίαν ἀνακαίνισιν τῆς μορφῆς τῆς θρησκείας, θεωρηθῇ τοῦτο εὐκόλως ὡς ἀπειλὴ τῆς οὐσίας αὐτῆς, ὡς ἐγκατάλειψις αὐτῆς, θεωρηθῇ οὕτω τόσον ὑπὸ φίλων ὅσον ὑπὸ ἀντιπάλων τῆς θρησκείας. Ἀλλ' ὁσονδήποτε μεγάλα ἐμπόδια καὶ κωλύματα καὶ ἂν παράγωνται ἐντεῦθεν, ἐπὶ τέλους πᾶσα πλάνη καὶ ἀποπλάνησις τῶν ἀνθρώπων μένει ὑποτεταγμένη εἰς τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων· ἐὰν δὲν ἐπιθυμῶμεν νὰ παραδοθῶμεν εἰς χυδαῖον δυαδυσμόν, ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν τὴν ἐλπίδα. τὴν πεποίθησιν, τὴν βεβαιότητα, ὅτι καὶ τὸ φαινομενικῶς καὶ ἐν ταῖς προθέσεσι τῶν ἀνθρώπων ἐχθρικὸν συντελεῖ κατὰ βάθος διὰ πασῶν τῶν ἀμφιβολιῶν καὶ τῶν ἀγώνων πρὸς προαγωγήν.

Οὕτως ἔδει ἰδιαιτέρως προκειμένου περὶ τῆς σχέσεως τῆς θρησκείας πρὸς τὸν νεώτερον πολιτισμόν . . . . .

Ὑπερησπίσθημεν μίαν ἀμοιβαίαν συνεννόησιν τῆς θρησκείας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, θεωροῦμεν τοιαύτην τινὰ ἀναγκαίαν τόσον πρὸς ζωογόνησιν ἐκείνης ὅσον πρὸς ἐκβάθυνσιν τούτου. Τοῦτο δὲν πρέπει νὰ σημαίνῃ, ὅτι τὸ ἓν ὀφείλει νὰ ὑποταχθῇ εἰς τὸ ἄλλο καὶ νὰ προσκολληθῇ ὑπηρετικῶς, πολλῷ μᾶλλον καὶ ἐνταῦθα πᾶν μέγα δύναται νὰ προέλθῃ μόνον ἐκ πλήρους ἐλευθερίας καὶ ἕκαστον ἔχει ἐκ τούτου ἀνάγκην πλήρους αὐτεξουσιότητος, ὅπως ἀναπτύξῃ τὴν δύναμίν του, τὴν ἀλήθειάν του, τὴν ἰδιορυίαν του. Ἀλλ' εἶναι τεραστία διαφορὰ, ἐὰν αἱ τάσεις ὁριστικῶς ἀντιφάσκωσιν ἀλλήλαις ἢ ἐὰν ἐντὸς μιᾶς ἐκτεταμένης πορείας τῆς ζωῆς τείνωσιν αὗται ἀλλήλαις, ἔστω καὶ ὡς ἀντίπαλοι, ἔστω καὶ ἐν ἀδιαπτώτῳ διαστάσει· ἐὰν αὗται πρόκειται ν' ἀναζητῶσιν ἀλλήλας ἢ νὰ φεύγωσιν ἀλλήλας. Ἡ αὐτεξουσιότης τοῦ πολιτισμοῦ οὐδεμιᾶς σήμερον δεῖται ὑπερασπίσεως· ὅτι ὅμως καὶ ἡ θρησκεία ἔχει τὰς ἰδίας αὐτῆς ρίζας καὶ ἀναγκαιότητας, τοῦτο ἐπιβεβαιοῖ μετὰ καταναγκαστικῆς ἐμφανείας ἡ ἐγγὺς ἡμῖν κειμένη πεῖρα τοῦ ιθ' αἰῶνος. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ πολιτισμοῦ θεωρούμενος ὁ ὅλος οὗτος αἰὼν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς συνεχὴς ἀντίθετος κίνησις κατὰ τῆς παραδεδεγμένης μορφῆς τῆς θρησκείας, κατ' αὐτῆς ταύτης τῆς θρησκείας. Ἡ μεταβολὴ τῆς εἰκόνος τοῦ κόσμου διὰ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, ἀπέκτησε νῦν τὸ πρῶτον τὴν πλήρη ἔμφασιν καὶ νῦν τὸ πρῶτον εἰσέδυσεν εἰς τὰ πλήθη, συγχρόνως δὲ ἡ θεωρία τῆς ἐξελίξεως παρέχει νέαν λαβήν, πρὸς κατάταξιν τοῦ ἀνθρώπου μεθ' ὅλων τῶν πράξεων καὶ ὅλου τοῦ εἶναι αὐτοῦ ἐν τῇ φύσει· συγχρόνως νῦν τὸ πρῶτον ἦλθεν ἡ ἱστορικὴ ἐπισκόπησις μὲ τὴν σχετικότητά της (Relativismus) καλῶς εἰς ἀνάπτυξιν καὶ γίγνεται ἀδιάλλακτος ἐχθρὸς πάσης αἰωνίου ἀληθείας· τὰ πολιτικά, ἐθνικά, κοινωνικὰ ζητήματα ἠύξησαν τὴν σημασίαν τῆς ἀμέσου ὑπάρξεως ἀμέτρως, διεγείρουσιν ἰσχυρότατα πάθη καὶ κρατοῦσι στερεὰ τὸ διανοεῖσθαι καὶ προσπαθεῖν· συγχρόνως φαίνονται τὰ ἴδια στηρίγματα τῆς θρησκείας σαλευόμενα, ἡ ἱστορικὴ κριτικὴ κλονίζει τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἁγίας παραδόσεως καὶ καταστρέφει τὴν λάμψιν τοῦ θαυμασίου, ὅπερ περιέρρεε τὴν πεποίθησιν προηγουμένων γενεῶν, ἡ φιλοσοφία ἐπιτελεῖ διὰ μετατοπίσεως εἰς ὀρθολογισμὸν καὶ τὸ γενικῶς ἀνθρώπινον, μίαν μαλάκυνσιν καὶ διάλυσιν τῆς ἱστορικότητος· πανταχοῦ ἐκβάλλεται τὸ θαῦμα ἀπὸ τὸν βίον καὶ εἰσέρχεται μία φυσικὴ ἀντίληψις τῶν πραγμάτων. Ὁ σύνδεσμος τόσων πολλῶν παραγόντων δρώντων κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν, ἀφίνει ν' ἀναμείνῃ τις ἀσφαλῶς, ὅτι δῆθεν ἡ θρησκεία ὅλονὲν ἐξαφανίζεται ἀπὸ τῆς πραγματικότητος τῆς ζωῆς, ὅτι δῆθεν τὸ κράτος της ὅλονὲν διαλύεται εἰς ἁπλῆν αὐταπάτην. Ἀνταποκρίνεται πρὸς ταῦτα ἡ ἀληθὴς εἰκὼν, εἶναι πράγματι ἡ δύναμις τῆς θρησκείας κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ κ' αἰῶνος ἐλάσσων ἐκείνης ἣν εἶχεν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ιθ'; Γιγνώσκομεν ὅτι ἀκριβῶς τὸ ἐναντίον συμβαίνει· ἐν μέσῳ ὅλων τῶν ἐρίδων, ἐν πάσῃ φαινομενικῇ διαλύσει, ἐν πάσαις ταῖς ἀποδείξεσι τοῦ ἀδυνάτου αὐτῆς, τῆς στρεβλότητος, τοῦ ἀγόνου, ἀνῆλθεν ἡ θρησκεία πάλιν ἰσχυρῶς εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, κυριαρχεῖ τοῦ ἐνδιαφέροντος, διακαίει τὰ πάθη, συνδέει καὶ διαχωρίζει τοὺς ἀνθρώπους ἐν ἀγάπῃ καὶ ἐν μίσει πολὺ μᾶλλον ἢ οἱονδήποτε ἄλλο, καταδεικνύει ἐν πᾶσι τούτοις ἀκαθαίρετον δύναμιν ζωῆς. Ἐν ἔτει 1798 ἔγραφεν ὁ Winckelmann ἐκ Ρώμης, ὅτι ἴσως ἐντὸς πεντήκοντα ἐτῶν δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἐκεῖ οὔτε πάπας οὔτε ἱερεύς· θὰ ἑτοίμα σήμερον τις ὁμοίαν τινὰ εἰκασίαν; Μία τοιαύτη ἐκ νέου ἐνίσχυσις τῆς θρησκείας ἐν εὐθείᾳ ἀντιθέσει πρὸς τὴν κίνησιν τοῦ πολιτισμοῦ εἶναι βεβαίως σαφὲς μαρτύριον τοῦ ὅτι ἡ θρησκεία ἀντλεῖ ἐξ ἄλλων καὶ ἐξ ἰδίων πηγῶν.

Ἀλλὰ παρὰ πᾶσαν ἀνεξαρτησίαν δὲν εἶναι ἀνάγκη ὅπως θρησκεία καὶ πολιτισμὸς βαδίζωσιν ἐχθρικῶς· ἑκάστη, ὡς εἴδομεν, δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ ἴδιον ἔργον μόνον τῇ βοηθείᾳ τῆς ἄλλης· οὕτω θέλει φανῇ ἡμῖν καὶ ἡ πρὸς τὴν θρησκείαν σχέσις τοῦ ἰδιορρύθμως νεωτέρου βίου, ὅστις ὑπῆρξαν ἡ ἀφετηρία τῆς ἀνασκοπήσεως ἡμῶν ὑπὸ ἄλλο φῶς· αὐταὶ αἱ νεώτεραι τάσεις δύνανται τότε μόνον νὰ προαχθῶσιν ἐπιτυχῶς καὶ ν' ἀποβῶσιν ἀπὸ ἁπλῆς ἀντιδραστικῆς κινήσεως, ἄγουσα δύ-

ναμις τοῦ πνευματικοῦ βίου, ὅταν ἀποδεχθῶσιν ἐν ἑαυταῖς τὸ θρησκευτικὸν στοιχεῖον πρὸς ἰδίαν ἐκβάθυνσιν καὶ ἐνίσχυσιν. Ὁ νεώτερος βίος θέλει ἰσχυρὰν ἀντίληψιν τῆς στιγμῆς, δημιουργίαν καὶ σχηματισμὸν ἐκ τοῦ ἀμέσου ἐνεστῶτος· ἀλλὰ τί εἶναι ἡ στιγμὴ, ἐὰν δὲν εἶναι «ἀντιπρόσωπος τῆς αἰωνιότητος» καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ εὑρηλιθῆς, πνευματικῶς πεπληρωμένον ἐνεστὼς, ἐκεῖνος ὅστις ἄοπλος κινεῖται πρὸς τὰ κύματα τῆς ἐποχῆς; Θέλομεν ἰσχυρὰν ἀνάπτυξιν καὶ σαρῆ ἀποτύπωσιν τῆς ἀτομικότητος, ἀλλὰ τί ἐστὶν ἀτομικότης καὶ ποίαν ἀξίαν ἔχει αὕτη, ὅταν δὲν στηρίζηται ἐπὶ πνευματικοῦ κόσμου καὶ ἀπ' αὐτοῦ ὁρμωμένη ἰδιοποιῆται τὸ εὖρος καὶ τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων· χαίρομεν ἐπὶ τῷ θετικῷ πάθῳ τῆς ζωῆς καὶ ἐπιδιώκομεν ἓν τελειωτικὸν ναί, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ μὴ ληστρονήσωμεν, ὅτι δι' ἡμᾶς τοὺς ἐν μέσῳ τοῦ γίγνεσθαι καὶ ἀγῶνος εὑρισκομένους ἀνθρώπους, ὁ δρόμος ἄγει εἰς ἀληθὲς καὶ πλῆρες περιεχομένου ναὶ διὰ τοῦρῦ, ὅτι ἄνευ ἐσωτερικῆς ἀνακαινίσεως ἡ κατάρασις τῆς ζωῆς σημαίνει ἔκπτωσιν ἀπὸ τῆς πνευματικότητος, ὑποταγὴν ὑπὸ τὴν ἀγρίαν φύσιν. Σκέπτεσθε λοιπόν, οὕτως ἠθέλομεν φωνήσῃ πρὸς τοὺς συγχρόνους, μεγάλα περὶ τοῦ ἰδίου ὑμῶν ἔργου καὶ θὰ σκέπτησθε ἄλλως καὶ περὶ τῆς θρησκείας ἀφ' ὅτι σκέπτεσθε περὶ αὐτῆς συνήθως. Εἰς ὄντινα ἐπιλαμβάνεται τῆς ὑποθέσεως κατὰ τὸν τρόπον ἐκ τινων, κατ' ἀνάγκην θέλει φανῇ τὸ ἐνεστὼς ὡς χρόνος πλήρης σοβαρῶν περιπλοκῶν, πλήρης ἀδιαλύτων προβλημάτων. Ἀλλ' ἔπρεπεν ἕνεκα τούτου νὰ ἀποδειλιάσωμεν; διατί δὲν ἔπρεπε μετὰ τοῦ Φίχτη «νὰ χαίρωμεν, ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ἐκτενοῦς πεδίου ὅπερ ἔχομεν νὰ καλλιεργήσωμεν», «νὰ χαίρωμεν διότι αἰσθανόμεθα ἐν ἑαυτοῖς δύναμιν καὶ διότι τὸ ἔργον ἡμῶν εἶναι ἄπειρον;».

Σ. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ δ. ν. καὶ φ.

ΕΓΓΡΑΦΑ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

Ἐκ τῶν ἐν τῷ τύπῳ γραφέντων κατ' αὐτὰς περὶ τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀντιοχείας ἀπεδείχθη ἡ οὐχὶ εὐάρεστος ἐν αὐτῇ κατάστασις, ἀπὸ ἑπταετίας ἤδη δημιουργηθεῖσα. Ἡ παράτασις αὐτῆς καὶ ἡ ἔκρυθμος θέσις τῆς ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας ταύτης ἀπέναντι τῶν λοιπῶν ἁγιωτάτων Ἐκκλησιῶν δικαιολογεῖ τὴν ἐκ μέρους αὐτῶν συναντίληψιν πρὸς ἐπάνοδον ἐν ἐκείνῃ γαλήνης καὶ σχέσεων ἁρμονικῶν πρὸς αὐτάς. Τὸν κοινὸν πόθον τοῦτον τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν καὶ τὸ πῶς δέον ἵνα τῆς ἐκπληρώσεως αὐτοῦ ἐπιληφθῶσιν αὗται τεκμηριοῦσι τὰ σήμερον ἐκδιδόμενα ἐπίσημα ἔγγραφα, ὧν τὴν ἀποστολὴν ἠγγείλαμεν πρὸ δεκαπενθημερίας, ὑποσχόμενοι ἅμα τὴν δημοσίευσιν αὐτῶν, πρὸς σαφῆ γνῶσιν τῶν γινομένων.

Α'.

Ἐπιστολὴ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας.

Τῷ παναγιωτάτῳ καὶ σεβασμιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ κυρίῳ Ἰωακείμ, ἀδελφῷ ἐν Πνεύματι τιμιωτάτῳ καὶ συλλειτουργῷ περισπουδάστῳ χαίρειν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, τῷ Θεῷ.

Εἰρήνης τῆς πρὸς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας τοῖς μὲν χριστωνυμοῦσι λαοῖς τί ἀγαθὸν τιμιώτερον, ταῖς δ' Ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ τί γνώρισμα ἱερώτερον, ἢ συναφείας ἀρραγέστερος σύνδεσμος, ἢ στερρότερος θεμέλιος; Ταύτην γὰρ αὐτὸς ὁ Κύριος ἐνέχυρον μὲν πᾶσι κατὰ τὸ κήρυγμα καὶ ἀρραβῶνα θείας εὐηγγελίζετο υἱοθεσίας, ἐξιτήριον δὲ κατελίμπανε δῶρον τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς, ὅτε, μέλλων ἤδη τὴν ἐν σαρκὶ συμπληροῦν οἰκονομίαν διετίθετο αὐτοῖς λέγων «Εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν» ὡς, εἴπερ τις ἄλλος, ἡ μεγαλόνοια οἶδε τῆς Ὑμετέρας σεβασμιωτάτης Παναγιότητος. Τῆς ἱερᾶς μέντοι συναφείας ταύτης λυομένης καὶ τοῦ θεοτιμήτου θεμελίου τούτου διασαλευομένου, τῆς εἰρήνης, δῆλον ὅτι, ἐκ μέσου φυγαδευομένης τῶν Ἐκκλησιῶν, πῶς ἄν τις ἀξίως δοῦλος ὀνομασθείη Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἢ πῶς ἂν τοῖς κληθησομένοις Θεοῦ υἱοῖς συνταχθείη, εἰ μή γε τῆς εἰρήνης ὑπεραγωνίσαιτο, αὐτός τε πρὸς πάντας εἰρηνεύων καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰρηνεύειν τοὺς ἄλλους ἐλεθύμως συμβαλλόμενος; Διὰ τοῦτο καὶ ἐγκάρδιον μὲν ἀνεπέμψαμεν τὴν εὐχαριστίαν τῷ ἄρχοντι τῆς εἰρήνης, τὴν ῥῆμην δεξάμενοι τῶν θεοφιλῶν μεριμνῶν τῆς πεπνυμένης Αὐτῆς κορυφῆς ὑπὲρ τοῦ ἀποκατασταθῆναι καὶ αὖθις τὴν εἰρήνην ἐν τῇ χειμαζομένῃ ἁγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ τῶν Ἀντιοχέων, καθῆκον δ' ἐλογισάμεθα μὴ μόνον ὅσην ἔσχομεν παραμυθίαν δηλώσασθαι αὐτῇ ἐπὶ τῇ φροντίδι ταύτῃ, ἀλλὰ καὶ ἐπερωτῆσαι τὰ κατ' αὐτὴν, ἵνα βεβαιοτέραν λάβωμεν τὴν πληροφορίαν, γνωρίσαι δ' ἅμα καὶ

παρ' ἡμῶν Αὐτῇ ὅτι τοσοῦτο χρήζοντα σπουδῆς ἡγούμεθα τὰ ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὥστε καὶ ἁμαρτίαν λογίζεσθαι περὶ τὸ καθῆκον πᾶσαν περαιτέρω ἀναβολὴν τῆς ἐπιβεβλημένης φροντίδος.

Ὅτι μὲν γὰρ αὐτὴ λύεται ἡ ἱερὰ συνάφεια τῆς ἁγιωτάτης ἐκείνης Ἐκκλησίας πρὸς τὰς ἄλλας καὶ αὐτὸς διασαλευθῆναι κινδυνεύει ὁ θεμέλιος ἐν αὐτῇ λίθος, τί χρὴ καὶ λέγειν; Αἱ ἀνὰ τὴν Ἑῴαν λαῖξιν ἁγιώταται ἀποστολικαὶ Ἐκκλησίαι ἕως τῆς τελευτῆς αὐτοῦ «οὐκ εἶχον κοινωνικόν», κατὰ τὴν ἔκφρασιν τῶν πατέρων, τὸν τέως κρατοῦντα τοῦ ἁγιωτάτου ἀποστολικοῦ καὶ πατριαρχικοῦ θρόνου Ἀντιοχείας, καίτοι δ' ἐν θλίψει μεγάλῃ καὶ καρδίας ἀρρήτῳ συντριβῇ, πεπαυμένην ὅμως ἠναγκάζοντο ἀνέχεσθαι τὴν πνευματικὴν κοινωνίαν πρὸς ἀδελφὴν ἐπὶ γῆς ποθεινήν, τιμίαν, γερασμίαν, ἐξ αἰῶνος ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Εὐαγγελίου ὁμόζυγον, δόξῃ θεοδωρήτῳ ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς εὐσεβείας ἠγλαϊσμένην καὶ θριάμβους μυρίους ἀριθμοῦσαν κατὰ τοῦ ἀρχεκάκου τῆς σωτηρίας ἐχθροῦ, πρὸς τὴν σεπτὴν Ἐκκλησίαν, καθ' ἣς μάλιστα πᾶσαν ἐπιβουλὴν βυσσοδομεῖ καὶ τὰ βέλη αὐτοῦ ἐξακοντίζει τὰ πεπυρακτωμένα, «μνησικακῶν», ὡς μέγιστός τις καὶ σοφώτατος ἀποφαίνεται πατήρ, «μνησικακῶν αὐτῇ διὰ τὸ πρῶτον τοῖς ἐκεῖ τὴν τῶν χριστιανῶν προσηγορίαν ἐμπολιτεύσασθαι». Ἀλλ' ἰδοὺ καὶ νῦν, ἐκείνου τῶν τῇδε μετακεκλημένου, οἱ δι' ἐκείνου δραξάμενοι τῶν πραγμάτων καὶ κατακυριεύοντες τῶν Ἀντιοχέων, εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τῶν στοιχειωδεστάτων, ἀλλὰ καὶ ὑσιωδεστάτων ἀμελοῦσι τῆς ἀγάπης πρὸς τὰς ἄλλας ἁγιωτάτας Ἐκκλησίας, καὶ τοῦ εἰρηνεύειν μετ' αὐτῶν καταῤῥονοῦσι, καὶ ῥημῶν θρύλοις ἕως ἡμῶν μεταδίδοται ἡ εἴδησις ὅτι μετέστησε μὲν ὁ Κύριος ἐπὶ τὴν ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος τὸν τέως κρατοῦντα τοῦ θρόνου, συνετελέσθη δὲ καὶ ἐκλογὴ τοποτηρητοῦ, τῶν ἐπισκόπων νῦν τόπον ἐπεχόντων ἐν τῇ δοκιμαζομένῃ ἐκείνῃ ἁγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ, αὐτῶν λοιπὸν ἔργῳ μαρτυρούντων ὅτι οὐδὲ μία μὲν αὐτοῖς φροντὶς ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ, οὐδὲ μία δ' αὐτοῖς τιμὴ τῶν ἄλλων ἁγιωτάτων ἀποστολικῶν Ἐκκλησιῶν, οὐδ' εἰς δ' αὐτοὺς εἰρήνης πόθος, ἀλλὰ σκοπὸς εἷς, ὡς δοκεῖ, «τὸ ἑαυτῶν ζητεῖν» καὶ ἀγὼν εἷς τὸ διαιωνίσαι τὴν νῦν σύγχυσιν.

Οὐδὲ γὰρ ἄλλῳ θέλομεν ἀκριβεστέρῳ πάντες ὀνόματι τὴν ἐκεῖ κατάστασιν ὀνομάσαι, ἤν, ἐπ μεγίστῃ λύπῃ παντὸς τοῦ ὀρθοδόξου συστήματος, πάντες ἂν ὁμολογήσειαν καὶ προσομοιάζουσαν καθ' ὅλου καὶ ταὐτιζομένην ἐν πολλοῖς ταῖς ἀνωμαλίαις ἐκείναις καὶ διενέξεσι, δι' ὧν τὴν ὅλην Ἐκκλησίαν ἐριλονείκει κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἐξαφανίσαι ὁ τῷ θελήματι Θεοῦ ἀντικείμενος ἀεὶ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου. Παρὰ πάντα κανόνα ἐκκλησιαστικὸν, ἀνθρωπίνῃ δυναστείᾳ καταλαβὼν τὸν ἁγιώτατον ἀποστολικὸν καὶ πατριαρχικὸν θρόνον Ἀντιοχείας ὁ ἄρτι τὸν βίον τετελευτηκὼς μητροπολίτης Λαοδικείας Μελέτιος, πᾶσαν μὲν συγχέει καὶ ἀνατρέπει τὴν πάλαι εὐταξίαν, ἐκ παραβάσεων δ' εἰς παραβάσεις μεταπίπτων, ἄχρι καὶ διωγμῶν παρασύρεται, καὶ ἰδίᾳ μὲν αὐθεντίᾳ τοὺς κανονικοὺς ἐκβάλλει ἐπισκόπους, αὐθαιρέτως δὲ χειρὶ ἰδίᾳ προχειρίζεται, ἐπιβαίνων αὐτὸς, ἐπιβαίνοντας ἄλλων θρόνων, μήπω χηρευόντων, μάχην ἀντὶ τῆς εἰρήνης καὶ πόλεμον καθ' ἑαυτῶν ἐξαπολύων τοῖς λαοῖς αὐτῶν· καὶ νῦν γνήσιοι μὲν καὶ κανονικοὶ πεμένες μητροπόλεων οὐκ ἀρανῶν ταῖς πικρίαις προσομιλοῦσι τῆς ὑπερορίας, ἀνὰ τὰς ἄλλας διεσκορπισμένοι Ἐκκλησίας, δι' οὐδ' ἓν ἄλλο ἔγκλημα, ἀλλ' ἢ διὰ «τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν πατρικῶν παραδόσεων», τὰς δὲ μητροπόλεις ταύτας κατέχουσιν ἄνδρες, τιμῆς μὲν πάντως ἄξιοι καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἐργάται δόκιμοί τε καὶ χρήσιμοι, ἐν ἀγνοίᾳ μέντοι, ὡς πεισθῆναι ποθοῦμεν, τοὺς ἱεροὺς ἀθετοῦντες κανόνας καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς κανονικότητος καὶ τῆς εὐταξίας ἑαυτοὺς ἔξω ἀποκλείοντες· οἱ δὲ λαοί . . . . . ἀλλὰ τί τοῦ ἄλγους τὴν ὀξύτητα ἐπιτείνομεν τῇ ἀφηγήσει, ὅτε καὶ διαμαρτυρίαι ἔντονοι καὶ ἐπικλήσεις ἔνθερμοι πανταχόθεν ἐν στοναχῇ θρήνου καταγγέλλουσι τῆς τυραννίας τὴν ἀνομίαν, τῆς ἀνομίας τὴν ἀπόνοιαν, τῆς ἀπονοίας τὴν τόλμην, τῆς τόλμης τὰ ὀλέθρια ἐγχειρήματα, τὰς φθορὰς, τὴν καταστροφήν;

Ἡ χρόνοις μακροῖς καὶ πολιᾷ παραδόσει καθιερωμένη τάξις ἀνατέτραπται· «τῶν ἱερῶν κανόνων ἡ ἀκρίβεια ἠθέτηται»· ἡ ἀγάπη τῶν λαῶν πρὸς ἀλλήλους εἰς μάχας περιτρέπεται· ἡ ἐν ἀλλήλοις αὐτῶν εἰρήνη πεφυγάδευται, διχόνοια δ' ἀντ' αὐτῆς κρατεῖ καὶ διδασκαλιῶν σκοτίων ἀντευαγγελικοὶ κατηχηταί, ὡς ἅρπαγες ἐναδρεύοντες; καὶ ἐπιτηροῦσοι, καιρὸν τοῦ ἁρπάσαι τὰ Χριστοῦ πρό-

βατα, διαιροῦσι τὰ πλήθη καὶ ἐξωθοῦσιν αὐτὰ εἰς πόλεμον ἄσπονδον κατὰ συνείκων μὲν καὶ ἔκπαλαι ὁμοδόξων, μὴ συμπεριλαμβανομένων ὅμως ἐν τῷ συστήματι, ὡς λέγουσι, τῶν αὐτοχθόνων, ὑπὲρ ὧν τάχα ὁ ἀγών, καὶ ἐπίσκοποι δὲ, τίσιν, οὐκ οἴδαμεν, ὑπερβολαῖς διαβολῶν ἐπὶ «βεβήλους κενοφωνίας» πεπλανημένοι καὶ «μωρῶν ζητήσεων» καὶ «γενεαλογιῶν» τῇ μανίᾳ ἐκδεδομένοι, διώκειν οὐ ῥίπτουσι τοὺς συμμαίνεσθαι αὐτοῖς μὴ στέργοντας, καὶ τῶν ἐκεῖ ναυαγίων συχνὰ τὰ συντρίμματα τὸν κοινὸν μὲν ἔλεον ἐπισπᾶται, τὴν θείαν δ' ἐπικαλοῦνται δικαιοσύνην, ἐκεῖθεν τὰ τῆς εἰρήνης καὶ αἰτούμενοι καὶ προσδοκῶντες· καὶ ταῦτα διὰ τί; ἵνα μεταβολή τις ἐπενεχθῇ κατὰ τὴν σύγχυσιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἵνα διὰ τῆς μεταβολῆς ἡ ἐξασθένωσις ἐπιτευχθῇ τῆς Ἐκκλησίας, ἵνα ἡ Ἐκκλησία τίς οἰδέ τινος δοξης ἐπιθυμίαις καὶ τυραννίαις τίνος βουλαῖς ὑποδουλωθῇ. Οὐδὲ λέγομεν ταῦτα ἐξ ἰδίων· αὐτὰ μαρτυρεῖ τὰ πράγματα, μεταβολὴν καταγγέλλοντα παράλογον ἅμα καὶ παράνομον, ἐν τῇ τάξει τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως, ἐν τῇ ἀποκαταστάσει ποιμένων, ἐν τῇ συγκροτήσει τοῦ ἱεροῦ κλήρου, ἐν τῇ συστάσει τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἐν ταῖς σχέσεσι πρὸς τὰς ἄλλας ἁγιωτάτας Ἐκκλησίας, ἐν τῷ καθ' ὅλου βίῳ τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῶν Ἀντιοχέων, ἐξ ὅτου, ἐπ' ἀνατροπῇ τῆς πάλαι τάξεως, ἐξεβιάσθη μὲν παντοίῳ διωγμῷ καταλιπεῖν τὸν θρόνον ὁ τότε νομίμως ἐντεθρονιασμένος, ἀνεβιβάσθη δ' ἐπ' αὐτὸν ἀντικανονικῶς σπεύδων κρατῆσαι αὐτοῦ ὁ μητροπολίτης Λαοδικείας Μελέτιος.

Ἀλλὰ καταλειφθήσεται λοιπὸν ἀρωγῆς πάσης ἔρημος ἡ ἁγιωτάτη ἐκείνη Ἐκκλησία τῶν κορυφαίων Ἀποστόλων; Ἀλλ' ἀφεθήσεται λοιπὸν λάφυρον τῷ κοινῷ ἐχθρῷ τῆς σωτηρίας ἡμῶν, ὥστε διασαλευθῆναι ἐν αὐτῇ τὴν πίστιν; Καὶ βρῶμα λοιπὸν παραδοθήσεται, ἵνα καὶ αὖθις πατέρων χρησώμεθα φωνῇ, «εἰς κατάβρωσιν τοῖς ὠμοφάγοις ὀδοῦσι τοῦ ἐχθροῦ τοῦ Θεοῦ;» Μὴ γένοιτο! Ὁ γὰρ ἀπόστολος διατόρῳ βοᾷ τῇ κραυγῇ· «μὴ τὸ ἑαυτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ τοῦ ἑτέρου ἕκαστος ζητείτω»· οἱ γὰρ πατέρες σὺν τῷ ἀποστόλῳ δι' αἰώνων τὴν αὐτὴν ἐφ' ἑξῆς παραγγέλλουσιν ἐντολήν· «μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος σκοπεῖτε μόνον, μηδὲ τῆς οἰκείας τάχ' ἀσφαλείας ἕνεκεν τὰ τῶν πλησίον περιορᾶτε, ἀλλὰ καὶ ταῖς χειμαζομέναις τῶν Ἐκκλησιῶν χεῖρα ὀρέξατε». Ἡ γὰρ τεθεσπισμένη ὑπὲρ ἑαυτῶν τε καὶ τοῦ ποιμνίου προσοχὴ ἔνδοθεν ἀκούει τῆς συνειδήσεως ὑπαγορευούσης, φοβηθῶμεν «μή ποτε παντελῶς ἐγκαταλειφθεῖσαι αἱ δοκιμαζόμεναι Ἐκκλησίαι, παντελὲς, ὃ μὴ ἐπιτραπείη! τὸ ναυάγιον ὑποστῶσι», φοβηθῶμεν μὴ τὸ κακὸν, τὸ νῦν ἐκείνας λυμαινόμενον, ἀποτερῴωσῃ μὲν, ὡς πῦρ καταναλίσκον, τὰ ἐγγὺς, ἐπεκτείνῃ δὲ τὴν ἀπαισίαν ῥλόγα καὶ ἐπὶ τὰ πόρρω.

Διὰ τοῦτο καὶ παραμυθίαν ἔσχομεν οὐ τὴν ἐλαχίστην ἐπὶ τῇ μεριμνῃ τῆς ὑμετέρας σεβασμίας Παναγιότητος περὶ τούτων, ὡς ἐν ἀρχῇ ἡμῖν εἴρηται, καὶ σ' ἀδελφικὰ ἡμῶν ταῦτα γράμματα ἐπιστέλλοντες, ἅμα μὲν ἀξιοῦμεν ἀδελφικῶς μὴ ἀνακοπῆναι τὴν μέριμναν ταύτην, ἅμα δ' ἐν ἀγάπῃ δηλοῦμεν ὅτι καὶ αὐτοὶ, ἵνα μὴ εἰς ἀνίατον ἐκπέσῃ τὸ κατὰ τὴν Ἐκκλησίαν ἐκείνην δεινὸν πάθος, πρόθυμον παρέξομεν τὴν ἑαυτῶν ἐλαχιστότητα εἰς διακονίαν τῆς μερίμνης ταύτης, ὡς ἀνάγκης ἐπιβεβλημένης, ἀνάγκη γὰρ ἐπίκειται, κατὰ τὸν ἀπόστολον, τοῖς, εἰ καὶ ἀναξίως, ἠλεημένοις ὅμως παρὰ κυρίου διακονεῖν ταῖς Ἐκκλησίαις.

Τί δ' ἐπιτάσσει ἡ ἀνάγκη αὕτη; πᾶσαν πάντοτε ποιεῖσθαι σπουδὴν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τῆς Ἐκκλησίας καθ' ὅλου, καὶ πάσῃ δὲ νῦν ἀγωνίσασθαι δυνάμει, ὅπως ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ Ἀντιοχείας κατισχύσῃ μὲν αὖθις ἡ πάλαι εὐταξία, ἀπολάβωσι δ' οἱ λαοὶ τοὺς γνησίους αὐτῶν ποιμένας, ἀποκαταστῇ δὲ τὸ κῦρος τῶν ἱερῶν κανόνων, ἀνασυγκροτηθῇ δ' ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἐκ τῶν νομίμως αὐτὴν ἀποτελούντων, ἐκλεγῇ δ' ὑπ' αὐτῆς οὕτω νομίμως συγκεκροτημένης νόμιμος καὶ γνήσιος προστάτης ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ αὐτῆς, καὶ καθ' ὅλου ἀποδοθῇ αὐτῇ πλήρης ἡ ἐλευθερία, ἣν ἠλευθέρωσε μὲν αὐτὴν ὁ Κύριος καταλῦσαι δὲ φιλονεικοῦσιν οἱ τῶν βεβήλων κενοφωνιῶν εἰσηγηταὶ, τὴν δουλωσιν μηχανώμενοι τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Ὑπὲρ τούτων πάσῃ δυνάμει συμπράττοντας ἕξει ἡμᾶς ἡ Ὑμετέρα σεβασμιωτάτη Παναγιότης, ἵνα μηδ' ἐν μὲν ἀμεληθῇ τῶν δεόντων, πάντα δὲ καταπραχθῇ τὰ εἰς σωτηρίαν τῆς κινδυνευούσης ἁγιωτάτης ἐν Ἀντιοχείᾳ Ἐκκλησίας καὶ εἰς ἀπόκρουσιν τοῦ κινδύνου ὡς πορρωτάτω ἀπὸ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ, μὴ λυθῇ δ' ἡ ἀρραγὴς

ἐν εὐσεβείᾳ συναφεια αὐτῶν, ἄσειστον δὲ τηρηθῇ τὸ στερέωμα τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως, πλεονάσῃ δ' ἡ ἀγάπη καὶ θριαμβεύσῃ ἡ εἰρήνη, εἰς δόξαν τοῦ «εἰρηνοποιήσαντος τὰ πάντα διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ γῆς, εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς» παρ' οὗ αἰτούμεθα καὶ τῇ Ὑμετέρᾳ σεβασμιωτάτῃ Παναγιότητι ἰσχὺν ἐν τῷ καλῷ ἀγῶνι, δεόμενοι ἅμ' αὐτοῦ χαρίζεσθαι αὐτῇ ἔτη ὅ,τι πλεῖστα, ὑγιεινά, γηθόσυνα, καὶ σωτήρια.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμιωτάτης καὶ περισπουδάστου ἡμῖν Παναγιότητος

ἀδελφὸς ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ
ὅλως πρόθυμος
† Ὁ Ἀλεξανδρείας ΦΩΤΙΟΣ

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ 16 μαρτίου 1906.

Β'.

Τῷ πατριάρχῃ Ἀλεξανδρείας

Ἀριθμ. Πρωτοκ. 2035.

Μακαριώτατε καὶ ἁγιώτατε πάπα καὶ πατριάρχα Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης γῆς Αἰγύπτου ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ κεἰ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν μετριότητος κύριε Φώτιε· τὴν φίλην ἡμῖν σεβασμίαν Αὐτῆς Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν. Τὰ ἀπὸ ις' ἤδη λήγοντος μαρτίου μηνὸς ἀδελφικὰ αὐτῆς γράμματα, ληφθέντα ἐγκαίρως, ἀνεγνώσθησαν καὶ ἐμελετήθησαν, τῆς ἐπισταμένης κοινῶς ἀξιωθέντα μελέτης, ὡς καὶ σχετικαί τινες προτάσεις τοῦ κατὰ Πνεῦμα γερασμίου ἀδελφοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων κ. Δαμιανοῦ, ὑποβληθεῖσαι ἡμῖν ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα πανοσιωτ. ἐπιτρόπου τοῦ Παναγίου Τάφου. Εἰρήνην τὴν ἐν ἡμῖν, εἰρήνην δὲ καὶ τὴν πρὸς πάντας ἀρχὴν τῶν γραμμάτων αὐτῆς καὶ θεμέλιον ἡ ὑμετέρα ἀδελφικὴ ἀγάπη τεθεμένη, καλλιστον πλέκει τὸν ἀνήκοντα τῇ εἰρήνῃ στέφανον, γινώσκουσα «ὡς ὡραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων ἀκοὴν εἰρήνης», καὶ ποθοῦσα τὴν εἰρήνην ἀπὸ κοινοῦ χορηγηθῆναι τῇ χειμαζομένῃ τῶν Ἀντιοχέων Ἐκκλησίᾳ. Συνομολογοῦμεν τῇ ὑμετέρᾳ ἀδελφικῇ ἀγάπῃ ὅτι τὸν αὐτὸν πόθον, ὃν οὕτω καλῶς ἐν γράμμασι, χρήσεσι καὶ ῥήσεσι ταῖς ἀπὸ τῶν ἁγίων Γραφῶν καὶ τῶν πατέρων περιηνθισμένοις, γνώριμον ἡμῖν ποιεῖται, καὶ ἡμεῖς διακατέχομεν, καὶ τὴν εἰρήνην, κρίμασι Κυρίου, φυγαδευομένην ἐξ Ἀντιοχείας τε καὶ εἴτινος ἑτέρας ἀδελφῆς Ἐκκλησίας, ἐπιζητοῦμεν ἐπαναγαγεῖν, ὡς ἡμῖν ἔνεστι. Βεβαιοῦμεν δ' ὅτι καὶ πρὸ πολλοῦ καὶ νῦν εὐχόμεθα τὴν ἐπανατολὴν ἡμέρας κλητῆς, καθ' ἣν ὁ Σωτὴρ «ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἕν, ὁ τὸ μεσότειχον τοῦ φραγμοῦ λύσας» ἤμελλεν ἐκχέαι τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ἐφ' ᾧ καὶ ἡδέως διεξελθόντες τὰ τῆς ἀκαμάτου χειρὸς αὐτῆς φίλα χαράγματα, ἄσμενοι τῆς ἀδελφικῆς φωνῆς τῆς Ὑμετ. σεβασμίας Μακαριότητος ἐνωτίσθημεν, τὸ ὄνομα τοῦ εἰρηνάρχου Θεοῦ εὐλογήσαντες ἐπὶ τῷ παρ' αὐτῆς ἐγγράφως ἐκδηλωθέντι πόθῳ ὑπὲρ τοῦ χορηγηθῆναι εἰρήνην τῇ ἑτέρᾳ τῶν χειμαζομένων τῆς ἑῴας λήξεως ἀποστολικῶν Ἐκκλησιῶν, ὑπὲρ ὧν οὐ μόνον εὔχεσθαι ἔδει πάντας, ἀλλ' ἀντιλαμβάνεσθαι, τὴν πικρίαν τῶν θλίψεων ὑπογλυκαίνοντας ἀδελφικαῖς μακρόθεν νουθεσίαις καὶ προτροπαῖς καὶ χεῖρα βοηθείας ἐκ τοῦ σύνεγγυς ὀρέγοντας, μήποτε, τοῦ γνησίου τῆς ἀγάπης τέλεον ψυγέντος, «ὀλιγωθῶσι πάμπαν ἀπὸ υἱῶν ἀνθρώπων αἱ ἀλήθειαι» κατὰ τὸν ψαλμῳδόν. Ἡμῶν γὰρ καὶ δικαίωμα καὶ καθῆκον, ὥσπερεὶ μελῶν ἑνὸς σώματος, συμπασχόντων τῷ ἑνὶ πάσχοντι καὶ συγχαιρόντων τῷ ἑνὶ δοξαζομένῳ, τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων καὶ ἐργάζεσθαι καὶ μεριμνᾶν, «ἵνα μὴ ᾖ σχίσμα ἐν τῷ σώματι», κατὰ τὸν ἀπόστολον. Οὐδ' ἀγνοεῖ, ἀλλὰ καὶ κηρύττει σὺν ἡμῖν ἡ Ὑμ. σεβασμία Μακαριότης, ὅτι πλουτοῦμεν τὸ προνόμιον τοῦτο τοῦ κοινῶς συναντιλαμβάνεσθαι Ἐκκλησίαις ἀδελφαῖς δυσπραγούσαις, προηγουμένου τοῦ πατριαρχικοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς ὑπερκαθημένης τῶν πόλεων, τοῦ ἀπὸ τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ πρὸ ταύτης «τὰς μερίμνας τῶν ἄλλων ἐπισκόπων ἀναδεχομένου», οὗ ἕνεκα καὶ τῆς ἐξ αὐτοῦ προϊούσης τιμῆς οἱ τῶν λοιπῶν Ἐκκλησιῶν μετεῖχον ἐπίσκοποι, καθάπερ αὐτὰ τὰ πρακτικὰ τῆς θεοκινήτου ταύτης Συνόδου μαρτυροῦσι. Γινώσκει δὲ καλῶς καὶ μαρτυρεῖ ἡ Ὑμ. σεβασμιωτάτη Μακαριότης ὅτι τὴν ἀρχὴν πρεσβεύουσαι ταύτην καὶ τὸν ἀδιάρρηκτον ἐν Πνεύματι πρὸς ἀλλήλας σύνδεσμον ἐπὶ μακροὺς αἰῶνας αἱ λοιπαὶ πατριαρχικαὶ τῆς

καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς Ἐκκλησίαι κρατύνουσαι, μέχρι τοῦ νῦν ἀδελφικὴν ἐπεδείξαντο μέριμναν καὶ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας, ζητοῦσαι καὶ θέλουσαι ἵνα, καθὰ τέως, οὕτω καὶ ἐν τῷ μέλλοντι τηρῆται ἀπερίκλονος καὶ στερρὸς ὁ τῆς ἑνότητος σύνδεσμος ὁ μεταξὺ τῶν τεσσάρων τῆς Ἀνατολῆς Πατριαρχείων, τῶν τὸ ὅλον θεότευκτον τῆς ὀρθοδοξίας οἰκοδόμημα οἱάπερ θεοφυτεύτωνστύλωνὑπερειδόντων. Ἐπὶ δὲ τῇ νῦν καταστάσει τῆς ἁγιωτάτης ταύτης Ἐκκλησίας, ἐν ᾗ τὸ πρῶτον, κατὰ τὸν εἰπόντα, «τὸ τίμιον τῶν χριστιανῶν ἐχρημάτισεν ὄνομα», θλιβόμενοι καὶ συμπονοῦντες τῇ Ὑμ. Μακαριότητι, τοῖς πᾶσιν ἐσμὲν ἕτοιμοι γενέσθαι τὰ πάντα, ἵνα κατάστασιν εἰρηναίαν ἀπὸ κοινοῦ χορηγήσωμεν τοῖς ἐν τῷ κλίματι τῆς μεγάλης Θεουπόλεως ὀρθοδόξοις, ὧν ὑπὸ τοσαύτην δοκιμὴν ἡ εἰς Θεὸν ὑποβάλλεται πίστις, Κυρίου κρίμασιν, ἀλήπτοις ἀνθρωπίνῃ διανοίᾳ· ἀλλὰ συνομολογήσει ἡμῖν μέντοιγε ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης ὡς, μετὰ τὴν πρὸς τὰ ἄνω δικαιωτήρια μετάκλησιν τοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνης κρατήσαντος ἐπὶ ἑπταετίαν Μελετίου τοῦ Λαοδικείας, τοιαύτην παρίστησιν ἡμῖν τὴν ἑαυτῆς κατάστασιν, ὥστε πολλῆς δεῖσθαι φροντίδος καὶ σκέψεως καὶ πρώτης καὶ δευτέρας, τῆς καὶ σοφωτέρας, ἐνεργείας δ' εἶτα ἠρέμου καὶ λελογισμένης, εἴπως εὑρεθεῖεν μέσα καὶ τρόποι καταλλήλοι, ἀνεπιστρόφως τοῦ τῆς εἰρηνεύσεως σκοποῦ καταστοχαζόμενοι. Δραττόμενοι γὰρ ἄλλως τοῦ τῆς εἰρήνης ἔργου καὶ ἐπισκήπτοντες Ἐκκλησίᾳ χειμαζομένῃ, πρὸ τοῦ καταλλήλοις ἀδελφικαῖς ἐνεργείαις προλειάναι τὸ θεῖον ἔργον, κίνδυνος ἔσται μὴ δόξωμεν τοῖς ἐπιγινομένοις ἅπτεσθαι τῆς καλλίστης ὑποθέσεως πρὶν ὁ καταλλήλος ἐπιστῇ καιρὸς, καίπερ καιρὸν γινώσκοντες ἁρμόδιον παντὶ πράγματι. Καὶ ταῦτα, συναλγοῦντες τοῖς ἀπελαθεῖσιν ἱερωτάτοις ἀρχιερεῦσι καὶ τῶν θρόνων αὐτῶν ἐξωσθεῖσιν, ἀνδράσι γερασμίοις, πενίᾳ ταπεινωθεῖσι, καὶ ποθοῦντες δικαιωθῆναι τοὺς ἠδικημένους. Πιστεύομεν δ' ὅτι ταῖς ἀπὸ κοινοῦ μὲν ἀδελφικαῖς ἐνεργείαις τῶν ἁγιωτάτων πατριαρχικῶν θρόνων, τῇ σαφεῖ δὲ κατανοήσει τοῦ κινδύνου, ὃν οὐ παρορῶσι βεβαίως οἱ τοῦ πατριαρχικοῦ κλίματος τῆς Ἀντιοχείας ἐπίσκοποι, ὁ λύσας τὸ μεσότειχον τοῦ φραγμοῦ Θεὸς ἡμῶν «ἐμφανῶς ἥξει καὶ οὐ παρασιωπήσεται» ὡς συναγάγῃ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ τοὺς διατιθεμένους τὴν διαθήκην αὐτοῦ· ὅτι Θεὸς κριτής ἐστι». Ταῦτα πρὸς ὑμᾶς, ἁγιώτατε ἐν Κυρίῳ ἀδελφὲ, κατωδύνῳ τῇ ψυχῇ ἀποκρινόμενοι, ἅπερ καὶ τῷ μακαριωτάτῳ ἐπεστείλαμεν πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων, καὶ τὸν ὑπὲρ εἰρήνης τῶν Ἐκκλησιῶν ἐπαινετὸν αὐτῆς ζῆλον περὶ πολλοῦ ποιούμενοι, κατασπαζόμεθα αὐτὴν καὶ αὖθις ἐν φιλήματι ἁγίῳ καὶ διατελοῦμεν

ᾳϡς' μαρτίου κθ'.

Τῆς Ὑμετέρας λίαν ἡμῖν περισπουδάστου σεβασμίας Μακαριότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
καὶ ὅλως πρόθυμος
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ.

Γ'.

Τῷ πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων

Ἀριθ. Πρωτοκ. 2213.

Μακαριώτατε καὶ ἁγιώτατε πατριάρχα, τῶν Ἱεροσολύμων καὶ πάσης Παλαιστίνης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν μετριότητος κύριε Δαμιανὲ, τὴν φίλην ἡμῖν σεβασμίαν Αὐτῆς Μακαρ. κτλ. Περὶ τοῦ κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος ἐπισκήψαντος ἐν τοῖς ἐσχάτοις τούτοις χρόνοις ζητήματος τοῦ ἁγιωτάτου πατριαρχικοῦ θρόνου τῆς Ἀντιοχείας, ὅπερ καὶ πρότερον μὲν ἀπησχόλησε καὶ ἤδη δὲ μετὰ τὴν πρὸς Κύριον ἐκδημίαν τοῦ ὅπως ποτὲ καταλαβόντος καὶ ἐπὶ ἑπταετίαν τοῦ θρόνου τούτου κρατήσαντος μητροπολίτου Λαοδικείας Μελετίου πολλὰς ἡμῖν παρέχει μερίμνας, σχόντες προσφάτως γράμματά τε ἀδελφικὰ τοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας περιποθήτου ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ κ. Φωτίου καὶ προτάσεις σχετικὰς τῆς Ὑμετέρας ποθεινῆς Μακαριότητος, προφορικῶς διὰ τοῦ ἐν τῇ βασιλευούσῃ ταύτῃ ἐπιτρόπου τοῦ Παναγίου Τάφου διαβιβασθείσας ἡμῖν, ἔγνωμεν ἐξ αὐτῶν μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἱ. Συνόδου ὅσος πόθος ἱερὸς καὶ ἡλίκη μέριμνα ἀδελφικὴ κατέχει καὶ τὰς λοιπὰς ἁγιωτάτας τῆς ἐώας λήξεως πατριαρχικὰς Ἐκκλησίας ὑπὲρ τοῦ χορηγηθῆναι τῇ εἰρημένῃ δυσπραγούσῃ καὶ χειμαζομένῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀντιοχείας τὴν φυγαδευθεῖσαν εἰρήνην καὶ ἀποκατα-

στῆσαι τὴν προτέραν κανονικὴν μετ' αὐτῆς ἐπικοινωνίαν καὶ σχέσιν, πρὸ ἑπταετίας ἤδη ὡς μὴ ὤφελεν ἀνασταλεῖσαν. Καὶ δὴ παραμυθίαν καὶ θάρρος ἐν ταῖς σκέψεσιν ἡμῶν ἀντλήσαντες οὐ σμικρὰν καὶ ἐκ τῆς ἀδελφικῆς γνώμης τῆς Ὑμετέρας γερασμίας Μακαριότητος, συνομολογούσης ὅτι ἀπό τε δικαιώματος καὶ ἀπὸ καθήκοντος ἐπιβάλλεται συναντιλαβέσθαι κοινῶς πασχούσῃ τῇ ἑτέρᾳ τῶν τεσσάρων τῆς Ἀνατολῆς πατριαρχικῶν Ἐκκλησιῶν, ἤκομεν διαγνώμῃ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἱ. Συνόδου διαβεβαιώσασθαι αὐτὴν διὰ τῆς παρούσης, ὅτι θλιβόμεθα μὲν καὶ συμπονοῦμεν τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι καὶ ἕτοιμοί ἐσμεν καὶ ἡμεῖς τὰ πάντα τοῖς πᾶσι γενέσθαι ἵνα κατάστασιν εἰρηναίαν παράσχωμεν τοῖς ἐν τῷ κλίματι τῆς μεγάλης Θεουπόλεως ὀρθοδόξοις· ἀλλ' ὅμως ἐπειδή, ὡς γε νῦν ἔχουσι τὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνης, ἥρεμός τις καὶ λελογισμένη ἐνέργεια κρίνεται ὑφ' ἡμῶν ἀναγκαία πρὸς ἐξεύρεσιν τρόπων προασφαλιζόντων τὴν ἐπιτυχίαν μὲν τῆς ποθουμένης εἰρηνεύσεως, τὴν ἄρσιν δὲ τῶν τυχὸν ἐπιπροσθούντων ἐναντίων συναντημάτων, διὰ ταῦτα ἔγνωμεν, κοινολογοῦντες μετὰ τῶν δύο ἄλλων ἀδελφῶν πατριαρχικῶν Ἐκκλησιῶν, ὑποδεῖξαι ὅτι τὸ παρ' ἡμῖν φρόνημα ἀποβλέπει εἰς τὴν διὰ προσφόρων ἀδελφικῶν μέσων καὶ τρόπων ἐπιδίωξιν τῆς εἰρηνεύσεως τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνης ὅταν ἐπιστῇ ὁ κατάλληλος πρὸς τοῦτο καιρός. Ἐφ' ᾧ καὶ ἀπὸ γνώμης συνοδικῆς ἀνακοινούμενοι τὰ περὶ τούτου τῇ Ὑμετέρᾳ περισπουδάστῳ ἡμῖν σεβασμίᾳ Μακαριότητι καὶ δηλοῦντες ὅτι ταὐτὰ ἀπαντητικῶς ἐπεστείλαμεν καὶ τῷ μακαριωτάτῳ πατριάρχῃ Ἀλεξανδρείας κ. Φωτίῳ, οὐκ ἀμφιβάλλομεν ὅτι ἔξομεν αὐτὴν συμφρονοῦσαν ἐν τῷ πόθῳ τοῦ ἰδεῖν τὴν προτέραν κανονικὴν τάξιν μονίμως ἀποκαθισταμένην, ἔτι δὲ καὶ τὴν δικαιοσύνην ἀπονεμομένην εἰς μέλη τίμια τῆς ἁγιωτάτης ἐκείνης Ἐκκλησίας προφανῶς ἀδικηθέντα καὶ ἀναξια πάσχοντα.

,αῳς' ἀπριλίου ε'.

Τῆς Ὑμετέρας λίαν ἡμῖν περισπουδάστου σεβασμίας Μακαριότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
καὶ ὅλως πρόθυμος
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Α. Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΑ

Τῷ παναγιωτάτῳ καὶ θειοτάτῳ κυρίῳ κυρίῳ Ἰωακεὶμ τῷ Γ', ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ ἐν Χριστῷ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν χαίρειν καὶ ἐρρῶσθαι.

Ἐπὶ τῇ λαμπροφόρῳ ἑορτῇ τῆς ζωηφόρου ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καθῆκον ἐμαυτοῦ ἱερὸν λογίζομαι νὰ προσαγορεύσω Ὑμᾶς, Παναγιώτατε δέσποτα, διὰ τοῦ παγχαρμοσύνου Χριστὸς ἀνέστη.

Διὰ τὸ χριστιανικὸν αἴσθημα πράγματι δὲν ὑπάρχει ὑψηλοτέρα χαρὰ τοῦ νὰ δοξολογῇ τις τὸν ἀναστάντα Κύριον καὶ νὰ ᾖ μέτοχος τῆς δόξης τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ.

Καταπεσὼν καὶ μέχρις ᾅδου καταβιβασθεὶς διὰ τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς θρασείας παρακοῆς τῆς θείας ἐντολῆς ὁ ἄνθρωπος ἐγένετο κληρονομία τοῦ θανάτου καὶ τῆς φθορᾶς, ὡς υἱὸς τοῦ Ἀδάμ, ἐν τῷ ὁποίῳ πάντες οἱ ἄνθρωποι ἐγένοντο τέκνα ὀργῆς καὶ κατακρίσεως. Ἀλλ' ἀνέστη ὁ Χριστὸς νικητὴς τοῦ ᾅδου καὶ τοῦ θανάτου καὶ διὰ τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ ἔδωκεν ἡμῖν, τοῖς εἰς αὐτὸν πιστεύουσι, δόξαν καὶ μακαρίαν ἀθανασίαν, φῶς καὶ χαρὰν ἐν ἁγίῳ Πνεύματι.

Συχχαίρων ὅθεν τῇ Ὑμ. Παναγιότητι ἐπὶ ταῖς ἀρρήτοις ταύταις δωρεαῖς τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, εὔχομαι ὅπως τὸ φῶς τοῦτο καὶ ἡ χαρὰ αὕτη διὰ παντὸς ὦσιν ἐν τῇ ὑμετέρᾳ ψυχῇ καὶ ὅπως ὁ ἀναστὰς ζωοδότης Κύριος ἐνισχύσῃ τὰς σωματικάς τε καὶ πνευματικὰς δυνάμεις τῆς Ὑμ. Παναγιότητος ἐν τῷ πολυμόχθῳ ποιμαντικῷ αὐτῆς ἔργῳ, εἰς δόξαν τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἐπὶ τούτοις διαπυνθανόμενος τὰ τῆς πολυτίμου ὑγιείας αὐτῆς καὶ περιπτυσσόμενος αὐτὴν ἐν ἁγίῳ φιλήματι, ἅμα δ' ἐξαιτούμενος τὰς ἁγίας καὶ θεοδέκτους αὐτῆς εὐχὰς ἐμαυτῷ καὶ τῷ ποιμνίῳ μου, μετ' αἰσθημάτων βαθείας ἐκτιμήσεως καὶ ἀδελφικῆς ἀγάπης, διατελῶ

Τῆς Ὑμ. τιμιωτάτης καὶ προσκυνητῆς
Παναγιότητος
ἐν Χριστῷ ἀφωσιωμένος ἀδελφὸς
ΑΝΤΩΝΙΟΣ μητροπολίτης ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἐν Πετρουπόλει 27 μαρτίου 1906.

Ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἐν τοῖς Ἀρμενικοῖς Πατριαρχείοις.

Ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἀπέδωκε τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ τοῦ Θωμᾶ, συμφώνως τοῖς εἰθισμένοις, τὰς ἐπισκέψεις πρὸς τοὺς μακαριωτάτους πατριάρχας τῶν ἀνατολικῶν ἀρμενίων κ. Μαλαχίαν Ὀρμανιὰν, ἐν τῷ ἐν Κοντοσκαλίῳ Πατριαρχείῳ, καὶ τῶν δυτικῶν κ. Παῦλον-Πέτρον Σεμαγιὰν ἐν τῷ ἐν Πέραν. Ἡ Α. Θ. Π. κατ' ἀμφοτέρας τὰς ἐπισκέψεις ταύτας ἔσχε μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτας Κυζίκου κ. Ἀθανάσιον, Τραπεζοῦντος κ. Κωνστάντιον καὶ Μεθύμνης κ. Στέφανον καὶ τοὺς ἐκ τῶν συμβούλων ἐριτίμους κκ. Στέφ. Καραθεοδωρῆν, Ἐμμ. Ρακτιβὰν καὶ Σοφοκλῆ Μουράτην.

Τὴν Α. Θ. Π. μετὰ τῆς ἐπιλέκτου συνοδείας ὑπεδέξατο ἐν τῷ ἐν Κοντοσκαλίῳ Πατριαρχείῳ παρὰ τὴν πύλην αὐτοῦ ὁ πρωτοσύγκελλος τοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου κ. Ὀρμανιὰν μετ' ἄλλων ἀρμενίων κληρικῶν, ἐν τῇ ἐπὶ τούτῳ δὲ αἰθούσῃ ὁ πατριάρχης κ. Ὀρμανιὰν ἔχων περὶ ἑαυτὸν καὶ ἄλλους ἱεράρχας καὶ κληρικούς. Ἡ Α. Θ. Π. ἀνταλλάξας τὸν ἐν Χριστῷ ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν καὶ ἐπὶ μικρὸν συνδιαλεξάμενος κατῆλθε τιμητικῶς προπεμφθεὶς εἰς τὸν παρακείμενον πατριαρχικὸν ναὸν τῶν ἀρμενίων, κατάμεστον ἐκκλησιάσματος, καὶ ἀφοῦ ἠσπάσατο τὸ ἐπὶ τῆς ἁγίας τραπέζης ἱερὸν Εὐαγγέλιον ἀπέτεινε πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα προσφώνημα πλῆρες πατρικῶν νουθεσιῶν, ὅπερ ἀμέσως μετέφρασεν ἀρμενιστὶ ὁ καπουκεχαγιὰς τοῦ πατριαρχείου ἐνδοξ. Ἀρὶς ἐφέντης Φεστσιάν.

Ἐντεῦθεν ἡ Α. Θ. Π. μετὰ πολλῶν τιμῶν προπεμπόμενος μετέβη μετὰ τῆς συνοδίας εἰς τὸ ἐν Πέραν Πατριαρχεῖον τῶν δυτικῶν ἀρμενίων καὶ ἐπεσκέψατο τὸν μακαριώτατον πατριάρχην κ. Παῦλον-Πέτρον τυχὼν καὶ ἐνταῦθα τῆς αὐτῆς ἐγκαρδίου δεξιώσεως.

ΑΓΑΘΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

Δωρεὰ γενομένη κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἁγίου καὶ Μ. σαββάτου καὶ φέρουσα τὸν τύπον τῆς χριστιανικῆς ἀγαθοεργίας ἀναγκάζει ἡμᾶς ἵνα, ποιούμενοι μετ' ἐπαίνων μνείαν αὐτῆς, συστήσωμεν τὸ καλὸν παράδειγμα πρὸς μίμησιν πᾶσι τοῖς ποθοῦσι νὰ ἐξασκήσωσι τὸ ἔργον τῆς φιλανθρωπίας. Ὁμογενὴς φιλόπτωχος, ἀποστείλας πρὸς τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην, ὡς ἀνώτατον προστάτην τῆς ἐν Φαναρίῳ Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος, ἑκατὸν ἄρτους καὶ ἑκατὸν ἓξ ὀκάδας κρέατος (17 ἀμνῶν), ὅπως φροντίδι τῆς Ἀδελφότητος ταύτης καὶ δι' ἀνθρώπων ἀπολαυόντων τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Α.Θ.Π. διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ἐνδεεῖς τῶν περὶ τὸ Φαναρίων συνοικιῶν, ἀφῆκε τὴν ἐπιστολὴν ἀνυπόγραφον, δι' ἧς ἐδήλου τὴν προσφορὰν, παρακαλέσας ἅμα ἵνα μὴ διαθρυληθῇ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐὰν γένηται, τυχὸν, γνωστόν. Οὕτως οἱ ἄρτοι καὶ αἱ ὀκάδες τοῦ κρέατος διενεμήθησαν εἰς ἰσαρίθμους οἰκογενείας, καὶ οἱ μετασχόντες τῆς ἐπικαίρου ταύτης προσφορᾶς ηὐλόγησαν τὸν ἱλαρὸν δότην, ἄγνωστον τοῖς ἐλεουμένοις καὶ γνωστὸν τῷ ἄνωθεν καταπέμποντι τὰ ἐλέη αὐτοῦ Θεῷ.

Ἐπαινοῦντες τὴν ἀγαθὴν πρᾶξιν, ἐπανερχόμεθα εἰς τὴν αὐτὴν τοῦ λόγου ὑπόθεσιν, περὶ ἧς καὶ πέρυσι καὶ πρότερον ἐγράψαμεν ἐν ἐπαναλήψει, ἀποδοκιμάζοντες τὸν φαρισαϊκὸν τρόπον, καθ' ὃν αἱ ἀγαθοεργίαι, κατὰ τὰς ἡμέρας ἰδίᾳ μεγάλων ἑορτῶν, γίνονται γνωσταί. Ὑφ' ὃ πνεῦμα ἐγράψαμεν εἴδομεν εὐχαρίστως καὶ τὰ τῆς Σμύρνης ἑλληνικὰ φύλλα γράφοντα, καὶ πιθανῶς πάντα τὰ γραφόμενα ταῦτα συντέλεσαν εἰς τὸν μετριασμὸν τοῦ κακοῦ. Περιωρίσθησαν οἱ αὐτέπαινοι καὶ αἱ αὐτοφημίσεις, οὔτε ἐξεπομπεύθησαν ὀνόματα δωρητῶν, οὔτε δημοσίως ἐχλευάσθησαν ἢ κατηγγέλθησαν οἱ χορηγήσαντες τοῖς πτωχοῖς δωρεὰν λιποβαρεῖς ἄρτους, οὔτε ἐτόλμησάν τινες ἵνα προκαλέσωσι τὴν τοῦ δημοσίου προσοχὴν εἰς τὴν ὕπαρξιν ἀνθρώπων ἑαυτοὺς ἐπαινούντων ἢ συνιστώντων ὅτι περιῆλθον ἀγορὰς καὶ οἰκίας καὶ ἐργαστήρια πρὸς συλλογὴν εὐτελεστάτης καὶ λόγου παντὸς ἀναξίας ποσότητος τροφίμων. Δυστυχῶς ὅμως, ἀπεσώθησαν λείψανά τινα τῆς παλαιᾶς κακῆς συνηθείας, σωματεῖα δέ τινα τολμῶσιν, ὁμοιοτύπως ἀπό τινος καὶ νῦν ἔτι, ν' ἀναγγέλλωσιν ὅτι διένειμαν ἐλέη καὶ εἰσέπραξαν τοιαῦτα, «ἀθορύβως καὶ ἄνευ πατάγου» πράττοντα τὸ ἀγαθόν. Ἐλπίζομεν ὅτι καὶ ἡ τολμηρὰ αὕτη, ἡ λάθρα ζητοῦσα πάταγον ἀθόρυβον καὶ φαρισαϊκῶς ἀλλ' ἀνωνύμως αὐτεπαινοῦσα τὸν ἀθόρυβον, μορφὴν δ' ὕφαλον διατυποῦσα κατὰ τοῦ οὐχὶ ἀθορύβως ἀγαθοεργοῦντος, θέλει παύσει, ἐὰν, καθὰ πολλάκις ἡμῖν ὑπέμνησαν ὁμογενεῖς ἰδίᾳ καὶ κοινῇ, πᾶσαι αἱ παρ' ἡμῖν ἐφημερίδες ἀρνηθῶσι τὴν διὰ τῶν στηλῶν αὐτῶν ἐκπόμπευσιν τῶν ἀγαθῶν πράξεων. Οὕτω θέλουσιν ἐπιβάλει χαλινὸν καὶ εἰς τοὺς «ἑτέρῳ γε τύρῳ» πατοῦντας τὸν τῶν ἄλλων, καὶ θέλουσι δι-

δάξει ἀρνητικῶς τὴν ἀρετὴν τῆς εὐποιΐας εἰς τοὺς ἀφαιροῦντας ἀπ' αὐτῆς τὸ κύριον γνώρισμα.

Ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ, τῇ εὐκαίρῳ, ἀδελφικῶς ἀποτεινόμεθα πρὸς πάντας τοὺς διοικοῦντας τὰ παρ' ἡμῖν ἀγαθοεργὰ σωματεῖα, παρακαλοῦντες αὐτοὺς ὅπως παύσωνται πλέον διακωδωνίζοντες διὰ τῶν ἐφημερίδων ὀνόματα δωρητῶν καὶ παρατάσσοντες εἴδη δωρημάτων. Οἱ διοικοῦντες αὐτὰ βεβαίως ὑποβάλλουσι κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους ἐκθέσεις καὶ λογοδοσίας ἐνώπιον τῶν ἀποτελούντων αὐτὰ καὶ πρὸς εἴδησιν τοῦ δημοσίου. Δύνανται νὰ ἔχωσιν ὀλίγην ὑπομονὴν ἄχρι τῆς ἡμέρας τῶν εὐθυνῶν, καὶ νὰ μὴ βιάζωνται νὰ καταστήσωσι γνωστὴν ἀπὸ τοῦδε τὴν δῆθεν «ἀθόρυβον δρᾶσιν» αὐτῶν. Οἱ ἐντολεῖς ἀναμένουσι τότε τὴν λογοδοσίαν τῶν ἐντολοδόχων. Αἱ τῶν λογοδοσιῶν ἡμέραι καθορίζονται καὶ διὰ τῶν κανονισμῶν ἑκάστου σωματείου, κεκυρωμένοι δὲ τυγχάνουσι ὑπὸ τῆς Μ. Ἐκκλησίας πάντες οἱ κανονισμοί, καὶ πᾶν ὅτι γίνεται ἐν εἴδει λογοδοσίας δημοσίᾳ γίνεται παρὰ τοὺς ἐκκλησιαστικῶς κεκυρωμένους κανονισμούς. Τὸ δημόσιον καὶ δύναται καὶ δικαιοῦται νὰ προσέλθῃ κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν εὐθυνῶν τότε πρὸς ἀκρόασιν. Ἀρκεῖ τοῦτο. διότι ἄλλως αἱ διαρρημίσεις τῶν ὀνομάτων τῶν ἐλεούντων, γινόμεναι προδήλως οὐχὶ κατ' ἐπιθυμίαν καὶ ἐντολὴν αὐτῶν, καὶ αἱ βεβαιώσεις, ἃς πέμπουσιν εἰς τὰ γραφεῖα τῶν ἐφημερίδων οἱ διοικοῦντες ἀγαθοεργὰ σωματεῖα, ὅτι δῆθεν «ἄνευ πατάγου καὶ θορύβου ἐπιτελοῦσι τὸ καθῆκον» δεικνύουσιν ἕτερόν τινα σκοπόν· δεικνύουσιν ὅτι δίδουσιν ἢ προκαλοῦσιν εὐτελεῖς ἐλεημοσύνας ἐπὶ σκοπῷ νὰ γνωρισθῶσιν ὅτι γινώσκουσι νὰ διαπράττωσι τὸ καθῆκον «ἄνευ πατάγου καὶ θορύβου», λάθρα μὲν δημιουργοῦντες θόρυβον, κακοτέχνως δὲ μετὰ πατάγου ἀνωνύμου μονονοὺκ εὐχαριστοῦντες τῷ **Θεῷ** ὅτι «οὐκ εἰσὶν ὡς οὗτος ὁ τελώνης». **Καθῆκον** τῆς **δ**ημοσιογραφίας καὶ τῆς ἀνεπτυγμένης τῶν ὁμογενῶν τάξεως ἐστὶ τὸ περιστεῖλαι τὴν ἐκπόμπευσιν τῆς ἀρετῆς, τὸ διδάξαι πῶς αὕτη δέον νὰ ἐκδηλωθῇ κατὰ καιρούς, τὸ παραμυθῆσαι δὲ καὶ τοὺς πατάγοῦντας ὅτι ἐν καιρῷ γνωσταὶ γενήσονται αἱ πράξεις αὐτῶν καὶ δεόντως ἐκτιμηθήσονται.

*

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ἀπόσπασμα τῆς ὑπ' ἀριθ. 8 καὶ ἡμερομ. 9 φεβρουαρ. 1906 ἀποφάσεως τοῦ πνευματικοῦ δικαστηρίου

Διὰ ταῦτα

Ἰδὸν καὶ τὰ ἄρθρα 64, 77 καὶ ἐπ. 207. 517 καὶ ἐπ. τῶν Πατριαρχικῶν Ὀδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 7701 καὶ ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1905 ἀγωγὴν τῆς Μαρίας Λαζαρίδου κατὰ Ξενοφῶντος Λαζαρίδου ὡς βασίμον καὶ νόμιμον

Καταδικάζει τὸν ἐναγόμενον ἵνα καταβάλῃ τῇ ἐναγούσῃ συζύγῳ αὐτοῦ γρόσια ἀργ. ἑκατὸν πεντήκοντα (ἀριθμ. 150) κατὰ μῆνα ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς ἤτοι ἀπὸ τῆς 3 δεκεμβρ. 1905 καὶ ἐπ' ἀόριστον λόγῳ διατροφῆς αὐτῆς τε καὶ τοῦ κοινοῦ αὐτῶν τέκνου

Κηρύττει τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ ταύτην προσωρινῶς ἐκτελεστὴν,

Διατάσσει τὴν δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποράσεως ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Πρόοδου» καὶ,

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ ὡς ἐρημοδικήσαντι τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποράσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια τριακόσια δεκαπέντε (ἀρ. 315) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ὁ προεδρεύων 1

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Διὰ ταῦτα

Ἰδὸν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἐπέκ. 207 τῶν Δικον. Ὀδηγιῶν, δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου, καὶ ἀποφασίζον παμψηφεὶ,

δέχεται τὴν ὑπ' ἀρ. 105 ἀπὸ 8 ἰουνίου 1905 ἀγωγὴν Μαρίας Ἀργυρίου Ἰωσὴφ παπᾶ Νικολάου τὸ γένος Γρηγορίου Στεφάνου·

καταδικάζει τὸν ἐναγόμενον Ἀργύριον Ἰωσὴφ παπᾶ Νικολάου νὰ πληρώσῃ εἰς τὴν ἐνάγουσαν μηνιαίαν διατροφὴν ἑκλιρ. δύο (ἀρ. 2), πρὸς περιθαλψιν αὐτῆς ἀρχομένην, ἀπὸ μαΐου τοῦ 1899, ἐπιβάλλει αὐτῷ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποράσεως ἀνιόντα εἰς γρ. 390 προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τῆς ἐπισπευδούσης·

καὶ διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένων ἐφημερίδων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδος» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως.

Ἐγένετο ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη

Ἐν τῇ Ἱ. Μητροπόλει Καστορίας τῇ 14 φεβρουαρίου 1906·

Ὁ προεδρεύων

† Πρωτοσύγκελλος ΠΛΑΤΩΝ 1

Ὁ γραμματεὺς

ΝΑΟΥΜ ΠΑΠΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.

ΑΡΙΘ.— 16

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. . . . 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἔκδοσις Καινῆς Διαθήκης — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Ἐπιστολαὶ ἐξ ἐπαρχιῶν (ἐκ Πρισπῶν, ἐκ Πελαγονίας, ἐκ Νευροκοπίου) — Δικαστικαὶ Ἀγγελίαι — (Σημ. Μετὰ τοῦ παρόντος τεύχους δίδεται τοῖς συνδρομηταῖς ὁ πίναξ τῶν περιεχομένων τοῦ ΚΕ' τόμου τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας».

ΕΚΔΟΣΙΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Ἐξηντλήθη ἡ πρώτη ἔκδοσις τῆς ἐκ τοῦ πατριαρχικοῦ τυπογραφείου ἀπολυθείσης Καινῆς Διαθήκης, ἐντὸς ὀκτὼ μηνῶν, ἐνεκρίθη δὲ συνοδικῶς ἡ τῆς πρώτης ἐκείνης ἀνατύπωσις. Δεκακισχίλια ἀντίτυπα διετέθησαν ἐν μέσῳ ὀλιγίστου ἀριθμοῦ ὀρθοδόξων ἐν Ἀνατολῇ, ἐλπίζεται δ' ὅτι τοσαῦτα ἕτερα διατεθήσονται ἐν βραχυτέρῳ χρονικῷ διαστήματι, διότι ὑπάρχουσί τινες μητροπόλεις ὑπὸ τὸν Οἰκουμεν. Θρόνον δυνάμεναι νὰ λάβωσι καὶ νὰ διανείμωσιν ὅλον τὸ ἐκτυπούμενον ποσὸν μεταξὺ τῶν ὑπ' αὐτὰς ὀρθοδόξων. Ὡς αἱ ἱεραὶ μητροπόλεις Ἐφέσου καὶ Κρήτης ἐζήτησαν τὸ τέταρτον περίπου τῶν ἀντιτύπων τῆς πρώτης ἐκδόσεως, δυνατὸν ἵνα τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν ἐκ τῶν τῆς δευτέρας διανείμωσι τρεῖς ἢ τέσσαρες ἐκ τῶν λοιπῶν ὑπὸ τὸν θρόνον ἐπαρχιῶν. Ἐγνώσθη ἤδη ὅτι τοῦτο τὸ κείμενον, τὸ τῆς πατριαρχικῆς ἐκδόσεως δῆλα δή, ὀφείλουσι νὰ ἔχωσιν ἐν τε ναοῖς καὶ κατ' οἶκον εἰς χρῆσιν πάντες οἱ εὐσεβεῖς, καὶ τοῦτο πάλιν ἐπαναλαμβάνομεν, τοῦτο καὶ προσδοκῶμεν νὰ βεβαιώσωσι καὶ διδάξωσι τοὺς ὑπ' αὐτοὺς ὀρθοδόξους πάντες οἱ κατὰ τόπους ἐπίσκοποι καὶ μητροπολῖται, καὶ πάντες οἱ διδάσκαλοι τοὺς μαθητὰς αὐτῶν, καταλείποντες τὰ λοιπὰ κείμενα καὶ τὰς ὧδε κἀκεῖσε γινομένας ἐκδόσεις. Ἤθελεν εἶναι δὲ πολὺ λυπηρὸν ἐὰν ἀκουσθῇ καὶ πάλιν ὅτι μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι σχολῶν μεγάλων ἢ μικρῶν ἔχουσιν εἰς χρῆσιν ξένον ἡμῖν κείμενον, ὃι' ὃ δαπανῶσι πρὸς ἀγορὰν τὸ αὐτὸ ποσὸν, ὅπερ δίδουσι καὶ πρὸς ἀγορὰν τῆς πατριαρχικῆς ἐκδόσεως. Ἀφοῦ δὲ γινώσκομεν ὅτι τὸ ἱερὸν τοῦτο βιβλίον ἐν εὐρωπαϊκοῖς ἢ τοῖς ἐν Ἀνατολῇ τυπογραφείοις ἐκδιδόμενον ἀρκετῆς ἐν μέσῳ τῶν ὀρθοδόξων τυγχάνει κυκλοφορίας, ἀπορροῦμεν πῶς τόσος ὀλίγος ἀριθμὸς ἀντιτύπων ἐντὸς ὀκτὼ μηνῶν ἐξηντλήθη.

Δέον ἄρα νὰ κατανοηθῇ ὅτι τόσον ἐν ταῖς οἰκίαις, ὡς καὶ ἐν ταῖς σχολείοις, τῶν ὀρθοδόξων πρέπει νὰ κυκλοφορῇ τὸ πατριαρχικὸν τοῦτο κείμε-

νον. Τοιοῦτοι κόποι πρὸς παρασκευὴν αὐτοῦ κατεβλήθησαν, τοσούτων φροντίδων ἀντικείμενον ἐγένετο ἡ ἔκδοσις, καὶ τοσαύτην στοργὴν ἐπεδείξαντο πρὸς ὑλικήν τε καὶ ἠθικὴν εὐόδωσιν τῆς ἱερᾶς ἐπιχειρήσεως ἔγκριτοι κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, ὥστε νὰ ὦσι δικαιότατα καὶ αἱ περὶ τῆς ἐκδόσεως πρὸς τὸν παναγιώτατον οἰκουμενικὸν πατριάρχην κκ. Ἰωακεὶμ ἀπευθυνθεῖσαι κρίσεις, ἃς ἐξεδώκαμεν διὰ τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας». Ἡ πατριαρχικὴ τῆς Καινῆς Διαθήκης ἔκδοσις «σκοπὸν προέθετο τὴν κατὰ τὸ ἐνὸν ἀποκατάστασιν τοῦ ἀρχαίου κειμένου τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως καὶ μάλιστα τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως», καὶ πρὸς τοῦτο περὶ τὰ ἑξήκοντα χειρόγραφα ἐμελετήθησαν, ὧν τὰ πλεῖστα συνεβουλεύθη ὁ περὶ τὴν ἐξηγητικὴν τῶν Γραφῶν ἀπό τε μελέτης καὶ πολυετοῦς διδασκαλίας δόκιμος γενόμενος καθηγητὴς τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολ. Σχολῆς κ. Βασ. Ἀντωνιάδης, ὅτινι κυριολεκτικῶς ἡ ὅλη ἐργασία ὀφείλεται· ἱεράρχαι δὲ μελετήσαντες καὶ δοκιμάσαντες τὴν ἤδη γενομένην ἐργασίαν ἐπεθεώρησαν, τὸ κῦρος τῆς ἐγκρίσεως χορηγησάσης τῆς ἱερᾶς Συνόδου.

Ἀρχομένης μετ' ὀλίγον τῆς ἐκτυπώσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὸ δεύτερον, τύποις πατριαρχικοῖς, διατυποῦμεν καὶ πάλιν τὴν προσδοκίαν ὅτι ἐν βραχυτάτῳ χρονικῷ διαστήματι θέλουσι διατεθῇ τοσαῦτα ἐπίσης ἀντίτυπα, ἱερεῖς τε καὶ μοναχοὶ τῶν ὑπὸ τὸν Οἰκουμεν. Θρόνον ἱερῶν μονῶν καὶ διδάσκαλοι καὶ μαθηταὶ ταύτην θέλουσι προμηθεύεσθαι τὴν ἔκδοσιν, πασῶν τῶν λοιπῶν ἐπιμελέστερον γενομένην καὶ τὸ κῦρος φέρουσαν τῆς ἀμέσως αὐτὴν ἐπιβλεπούσης Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Μητρόπολις Διδυμοτείχου. — Καθὰ ἀναγινώσκομεν ἐν τῷ «Ἕβρῳ» τῆς Ἀδριανουπόλεως, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Διδυμοτείχου κ. Φιλάρετος Βαφείδης, πρὸ τῆς ἐκεῖθεν ἀναχωρήσεως αὐτοῦ, συσκεψάμενος ἐν ἐπανειλημμέναις συνεδρίαις περὶ τῶν κοινωφελῶν τῆς ἐπαρχίας ἱδρυμάτων, ἐδραίωσε καὶ τὰς ἐργασίας τῆς δεκαεξαμελοῦς ἐπιτροπείας, ἧς σκοπὸς ἐστὶν ἡ ἐκ βάθρων ἀνέγερσις τοῦ σεσαθρωμένου μητροπολιτικοῦ οἴκου. Μανθάνομεν ἐπίσης ὅτι ἐκ τῶν εἰσπράξεων ἰδίου κιβωτίου, περιφερομένου καθ' ἑβδομάδα ὑπὲρ τῆς ἐνδυμασίας καὶ τῆς ὑποδήσεως ἀπόρων μαθητῶν, ἐνεδύθησαν περὶ τοὺς ἑβδομήκοντα πτωχοὶ μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι τοῦ ἀρρεναγωγείου καὶ τοῦ παρθεναγωγείου Διδυμοτείχου.

Μητρόπολις Πρεσπῶν. — Ἐπιστολαὶ ἐκ Πρεσπῶν ἀγγέλλουσιν ὅτι ἐν τῷ ἀρρεναγωγείῳ καὶ παρθεναγωγείῳ τῆς ὁμογενοῦς ὀρθοδόξου κοινότητος τοῦ Πισοδερίου, ὅπερ κέκτηται καὶ συσσίτιον, τιμῶν τὴν εἰς τὰ πάτρια ἀφοσιωμένην κοινότητα ταύτην, τεσσαράκοντα πέντε μαθηταὶ καὶ δώδεκα μαθήτριαι, ἐκ τῶν περιχώρων, διαιτῶνται καὶ ἐνδύονται διδασκόμενοι δωρεάν, ἐνῷ καὶ 142 ἕτεροι ἐγχώριοι δωρεὰν ἐπίσης διδάσκονται.

Γάμος. — Ἐπὶ τῷ χθὲς ἐν Ἀθήναις τελεσθέντι γάμῳ τοῦ ἐκ τῶν ὑπασπιστῶν τῆς Α. Β. Ὑψ. τοῦ διαδόχου τοῦ βασιλικοῦ ἑλληνικοῦ θρόνου καὶ λοχαγοῦ τῶν ἐπιτελῶν κ. Ἱππ. Παπαβασιλείου μετὰ τῆς δεσποσύνης Ἀλεξάνδρας θυγατρὸς τοῦ παρ' ἡμῖν ἐριτίμου τραπεζίτου κ. Δημοσθ. Εὐγενίδου, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης τηλεγραφικῶς διεβίβασε τὰς εὐχὰς αὐτοῦ τοῖς τε γονεῦσι τῆς νύμφης κκ. Καλλιόπῃ καὶ Δημοσθένει ἐγκαρδίως συγχαίρων καὶ εὐλογῶν ἐπὶ τῷ γάμῳ τῆς θυγατρὸς, καὶ τοῖς εἰς κοινωνίαν γάμου συνερχομένοις πατρικῶς καὶ πατριαρχικῶς ἐπιστέφων αὐτοὺς διὰ τῶν ἐγκαρδίων αὐτοῦ εὐλογιῶν, εὐχόμενος ἅμα βίον οἰκογενειακὸν ἐν πᾶσιν εὐδαίμονα Οἱ τὰς εὐχὰς δεξάμενοι τηλεγραφικῶς ἀπήντησαν χάριν τῇ Α. Θ. Π. «εὐλαβῶς καὶ βαθυσεβάστως εὐγνωμονοῦντες ἐπὶ ὑψίστῃ τιμῇ καὶ νοερῶς τὴν δεξιὰν αὐτοῦ κατασπαζόμενοι».

Ὀφφίκια. — Τῷ νέῳ ἡγουμένῳ τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἱερᾶς μονῆς Σίμωνος Πέτρας ὁσιωτάτῳ κ. Ἰωαννικίῳ ἀπενεμήθη ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. καὶ τῆς ἱερᾶς Συνόδου τὸ ὀφφίκιον ἀρχιμανδρίτου τοῦ Οἰκουμεν. Θρόνου, ἕνεκα τοῦ ἱεροῦ ζήλου καὶ τῆς αὐστηρᾶς μοναχικῆς αὐτοῦ πολιτείας.

Ὀνομαστικαὶ ἑορταί. — Τῇ κυριακῇ τῶν Μυροφόρων (16 μεσοῦντος), ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης συνεχάρη τηλεγραφικῶς τῷ ἐν Χάλκῃ μακριωτάτῳ πατριάρχῃ πρώην Ἱεροσολύμων κ. Νικοδήμῳ, τὴν ὀνομαστικὴν αὐτοῦ ἑορτὴν ἄγοντι. Ἡ Α. Θ.

Π, καὶ προηγουμένως διηρώτησε τὰ κατὰ τὴν πολύτιμον τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑγείαν τοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου κ. Νικοδήμου ἀσθενοῦντος ἀπό τινων μηνῶν. — Ἐπίσης ἠξίωτο τὰ δέοντα διὰ τοῦ ἱερολογ. τριτεύοντος τῷ ἑορτάζοντι πανιερ. μητροπολίτῃ πρώην Νευροκοπίου κ. Νικοδήμῳ, ὡς καὶ τῷ πανοσιολ. Μ. ἀρχιμανδρίτῃ κ. Νικοδήμῳ Νεοκλεῖ.

Ἐπισκέψεις. — Τῇ κυριακῇ, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐπεσκέψατο τὸν ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτην Μαρωνείας κ. Νικόλαον, ἐπὶ τῇ ἀρίξει αὐτοῦ.

Μητρόπολις Σμύρνης. — Ἀγγέλλουσιν αἱ σμυρναϊκαὶ ἐφημερίδες ὅτι ὁ κανονισμὸς τοῦ συσταθέντος ἀρτίως ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Διδασκαλικοῦ Συνεδρίου, τῇ ἱερᾷ μητροπόλει ὑποβληθείς, ἔτυχε τῆς ἐγκρίσεως αὐτῆς.

Ἐπιστημονικαὶ ἀποστολαί. — Αἰτήσει τῆς παρ' ἡμῖν ΚΒ. πρεσβείας τῆς Αὐστροουγγρίας, ἀπεστάλη πατριαρχικὴ ἐπιστολὴ τῷ μακαριωτάτῳ πατριάρχῃ Ἀλεξανδρείας κ. Φωτίῳ, ζητοῦσα φωτογραφικὸν ἔκτυπον τῆς τελευταίας ἡμισείας σελίδος τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 917 χειρογράφου κώδηκος τῆς πατριαρχικῆς βιβλιοθήκης Ἀλεξανδρείας.

Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια. — Εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐφημερίδα «Ἄργος» ἐγένετο ἀρτίως δικαία μνεία τῆς ἐν τῇ «Ἐκκλ. Ἀληθείᾳ» δημοσιευομένης ὕλης, ἡ δὲ σύνταξις αὐτῆς, συνιστῶσα τάς τε διατριβὰς καὶ τὰ χρονικά, ἐκφράζει τὴν ἀδελφικὴν εὐχὴν, ἐπὶ τῇ εἰκοσιεξατεῖ ζωῇ τοῦ πατριαρχικοῦ φύλλου, ὑπὲρ μακροῦ βίου, ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ γένους.

Μνημόσυνον Ζήση Θ. Ζήση. — Κατὰ τὸ τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ τελεσθὲν ἐν τῷ ἐν Σταυροδρομίῳ ναῷ τῶν Εἰσοδίων μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀειμνήστου Ζήση Θ. Ζήση παρέστη ἐκ προσώπου τῆς Α. Θ. Π. ἑρμηνεύων τοῖς ἀδελφοῖς καὶ συγγενέσι τὰς πατριαρχικὰς εὐχὰς ὁ ἱερολογ. δευτερεύων· ἀποφάσει δὲ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου, παρῆταν ἐκπροσωποῦντες αὐτὸ ὁ ἐκ τῶν κληρικῶν μελῶν αὐτοῦ σεβασμ. μητροπολίτης Χίου κ. Κωνσταντῖνος καὶ ἐκ τῶν λαϊκῶν οἱ ἀξιότιμοι κκ. Κάρταλης καὶ Ῥακτιβὰν μετὰ τοῦ πρώτου γραμματέως κ. Π. Δ. Νικολοπούλου.

Μονὴ Σινᾶ. — Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς παρούσης ἑβδομάδος ἐπέστρεψεν ἐκ Καΐρου εἰς Σμύρνην ὁ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐπίτροπος τῆς ἱ. μονῆς τοῦ Σινᾶ πανοσ. ἀρχιμ. κ. Νικόδημος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ἔρανοι ὑπὲρ τοῦ Παναγίου Τάφου. — Ἐκ Κοριτσᾶς ἀπεστάλησαν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, ἵνα πεμφθῶσιν εἰς τὴν Ἁγίαν Πόλιν, 8564 γρόσια ἀργυρᾶ, προερχόμενα ἐξ ἐράνων γενομένων μεταξὺ τῶν ἐν Κοριτσᾷ εὐσεβῶν ὁμογενῶν ὑπὲρ τοῦ παναγίου Τάφου.

Μετόχια τοῦ Ἁγίου Τάφου. — Κατ' ἐπαρχιακήν τινα ἐφημερίδα, τὸ παρὰ τὸ Διδυμότειχον Μετόχιον τοῦ παναγίου Τάφου, κείμενον εἰς ἀπόστασιν εἴκοσι λεπτῶν πρὸς δυσμὰς τῆς πόλεως ἐπὶ λόφου τερπνοῦ, καὶ πρότερον ἐν ἐρημώσει διατελοῦν, ἐπεσκευάσθη πρό μικροῦ καὶ κατέστη εὐπρόσωπον. Μονίμων προσώπων τὸ Μετόχιον τοῦτο στερούμενον ἀπεκδέχεται τὴν ἀξιοπρεπῆ συντήρησιν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὑλικῶν προσφορῶν τῶν ὁμοδόξων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Κατὰ τὴν «Σάλπιγγα» τῆς Νεμεσσοῦ (Κύπρου) διωρίσθη, κατ' αἴτησιν τοῦ χωρίου Ὁμοδος, διαχειριστὴς τῆς περιουσίας τοῦ ναοῦ τοῦ Σταυροῦ καὶ συνάμα διδάσκαλος τῶν ἱερῶν καὶ τῶν ἑλληνικῶν ἐν τῷ ἐκεῖ σχολείῳ, ὁ ἕτερος τῶν ἱεροκηρύκων τῆς μητροπόλεως Κυρηνείας ἐλλ. κ. Στέφανος Κέλλουρας, ἐπινεύσει τοῦ σεβ. μητροπολίτου Κυρηνείας κ. Κυρίλλου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΣΙΑΣ

Μονὴ τῆς Θεομήτορος ἐν Καζάν. — Ὑπὸ τοῦ πρωθιερέως κ. Ἀλεξίου Ζελενέτσκη, ἐφημερίου τῆς ἐν Καζὰν μονῆς τῆς Θεομήτορος, τῆς ἡγουμένης ὁσιωτάτης κ. Μαργαρίτας καὶ τῆς ταμίου ὁσιωτ. μοναχῆς κ. Βαρβάρας ὑπεβλήθησαν τῷ πανιερ. οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ ἀντίγραφον τῆς κλαπείσης ἀρχαίας εἰκόνος τῆς Θεοτόκου τοῦ Καζὰν καὶ τινα δῶρα, πρὸς χρῆσιν λειτουργικήν, μετὰ τῆς παρακλήσεως ὅπως ἀποσταλῇ τῇ ἱερᾷ ταύτῃ μονῇ ἡ τελευταίως ἐκδοθεῖσα Ἀκολουθία τῆς ἁγίας εἰκόνος τῆς Παμμακαρίστου καὶ ἀντίτυπον τῶν ὑπὸ Μ. Ι. Γεδεὼν πρὸ εἰκοσαετίας ἐκδοθέντων «Χρονικῶν τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ». Εἰς τὴν ἱερὰν ταύτην μονὴν ἀπόκειται νῦν, πολλῆς ἀπολαῦον τῆς εὐλαβείας καὶ πολλοὺς ἑλκύον προσκυνητάς, τὸ ἀντίτυπον τῆς ἐν τῷ πατριαρχ. ναῷ φυλασσομένης βυζαντινῆς σεπτῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου Παμμακαρίστου. Τά τε δῶρα τῶν ὁσιωτάτων καλογραιῶν καὶ ἡ εὐσεβὴς αἴτησις ἐγένοντο δεκτά.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πανήγυρις Τήνου. — Ἀντὶ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Ἀθηνῶν, προσκληθέντος ἀλλὰ μὴ δυνηθέν-

τος ἵνα μεταβὰς προστῇ τῆς μεγάλης ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ πανηγύρεως, εἰς ἣν πολλοὶ συνέρρευσαν καὶ ἑράτεος ὀρθόδοξοι, ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἀπέστειλε πρὸς τοῦτο τὸν ἐκ τῶν σεβ. συνοδικῶν ἐπίσκοπον Οἰτύλου καὶ Γυθείου κ. Παρθένιον.

Κήρυγμα.— Οἱ ἱεροκήρυκες τῶν ἀρχιεπισκοπῶν Ἄρτης καὶ Ἠλείας (ἐν Πύργῳ) πανοσιολογ. ἀρχιμανδρῖται κκ. Ἰωακεὶμ Σπετσέρης (ὁ καὶ διευθυντὴς τῆς Ἱερατικῆς ἐν Ἄρτῃ Σχολῆς) καὶ Θεοφύλακτος Παπακωνσταντίνου ἐνήλλαξαν τὰς θέσεις αὐτῶν.

Μονὴς ἀποτέφρωσις. — Κατὰ τὴν ὁμώνυμον ἑορτερίδα τοῦ Ἄργους, πυρκαϊὰ ἐκραγεῖσα κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα ἐν τῇ οὐ μακρὰν μονῇ τῆς Θεοτόκου, κατέστρεψε πάσας τὰς οἰκοδομὰς αὐτῆς, σωθέντος τοῦ ἱεροῦ ναοῦ μόνον. Ἐγένοντο συνεισφοραί τινες ὑπὲρ τοῦ παθόντος μοναστηρίου, ἱκανοὶ δὲ τῶν πολιτῶν καί τινα σωματεῖα ἐδήλωσαν ὅτι θέλουσιν ὑποστηρίξει χρηματικῶς τὰς πρὸς ἀνέγερσιν αὐτοῦ ἐνεργείας.

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀκαρνανίας καὶ Ναυπακτίας.— Καθ' ἃ γράφουσιν ἡμῖν ἐκεῖθεν, παρατηρεῖται χαλάρωσίς τις τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος ἐν Μεσολογγίῳ, πρωτευούσῃ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς. Ἐν τοῖς τρισὶ ναοῖς τῆς πόλεως ταύτης, ὧν ὁ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος (ἰδίως ὁ τελευταῖος) πρό τινων ἐτῶν ἀνακαινισθέντες στεροῦνται πλήρους διακόσμου, ὀλίγιστοι συνέρχονται ἐκκλησιασθησόμενοι. Ἡ πόλις στερεῖται ἱεροκήρυκος, μετὰ τὴν εἰς Σπάρτην μετάθεσιν τοῦ δοκιμωτάτου ἱεροκήρυκος ἀρχιμ. κ. Πολυκάρπου Συνοδινοῦ, κηρύττει δὲ μόνον ὁ πανιερ. ἀρχιεπίσκοπος κ. Παρθένιος Ἀκύλας συνθέτων λόγους ἐντέχνως, ἀλλ' ἀπαιτεῖται σθεναρὰ πάντοτε ἐργατία πρὸς ἀναθέρμανσιν τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος, ὅ τε εὑρίσκεται πως θερμὸν ἐν Ἀγρινίῳ καὶ ἐν Αἰτωλικῷ. Ὁ λαὸς ὁμολογεῖ τὴν ἀνάγκην τακτικοῦ καὶ συνεχοῦς κηρύγματος. Οἱ γράφοντες ἐξαίρουσιν ἰδίως ὅτι ἐλλείπει ἡ κατὰ τοῦ πλησίον κατάκλισις. Ἐν τῇ ἐνορίᾳ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς ὑπάρχουσι πέντε μονὰι, ὧν ἡ ὑλικὴ συμβαδίζει μετὰ τῆς ἄλλης δυσπραγίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΕΝ ΤΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Ἑλληνικὴ κοινότης Σικάγου. — Βεβαιοῦσιν ἐκ Σικάγου ὅτι ἡ ὀρθόδοξος ἑλληνικὴ κοινότης τῆς πόλεως ταύτης εὑρίσκεται εἰς διαπραγματεύσεις πρὸς ἀγορὰν οἰκοπέδου, ἐν ᾧ θέλει ἀνεγείρει ναόν, νοσοκομεῖον καὶ σχολεῖον.

Ἑλλην. κοινότης Ἀτλάντας. — Οἱ ἐν ἁρμονίᾳ καὶ χριστιανικῇ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπῃ διαβιοῦντες ὁμογενεῖς Ἀτλάντας, εἰς τριακοσίους περίπου ἀριθμούμενοι, συνέλεξαν ἀπὸ ἐράνων μέχρι σήμερον περὶ τὰς 25,000 φράγκων, ἀφορῶντες εἰς τὸν σχηματισμὸν κεφαλαίου ἀρκοῦντος πρὸς ἀνέγερσιν ναοῦ.

Ἑλληνικὴ κοινότης Πιτσβούργης. — Ἡ κοινότης τῆς πόλεως ταύτης προέβη κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα εἰς ἀγορὰν ἰδιοκτήτου ναοῦ, μετά τινων παρακειμένων αὐτῷ ἐργαστηρίων, ἀντὶ 130 σχεδὸν χιλιάδων φράγκων, ὧν τὰ μὲν πεντακισχίλια κατεβλήθησαν ἀμέσως, εἰκοσακισχίλια δοθήσονται μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ συμβολαίου, εἰκοσιπέντε χιλιάδες φράγκων δυθήσονται τῇ 1 μαρτίου 1907 καὶ τὰ λοιπὰ θέλει καταβάλλει ἡ φιλότιμος καὶ εὐσεβὴς κοινότης ἀνὰ δεκακισχίλια κατ' ἔτος. Τὸν ναὸν παρέλαβεν ἤδη ἡ κοινότης, ἡ δὲ πρώτη λειτουργία ἔμελλε νὰ τελεσθῇ τῇ κυριακῇ τῶν Βαΐων.

Ἁγίου Λουδοβίκου κοινότης. — Ἡ κοινότης αὕτη, ἡ μέχρι πού τινος ἀριθμοῦσα τρισχιλίους σχεδὸν ὁμογενεῖς ἀπώλεσε τὸ ἥμισυ περίπου τοῦ πληθυσμοῦ τούτου, μεταβαίνοντος πρὸς εὕρεσιν ἐργασιῶν ἐπικερδεστέρων.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Σπαραξικάρδιοι ἐξακολουθοῦσι ν' ἀποστέλλωνται τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐπιστολαὶ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν τῶν ἐν τῇ τλήμονι ἡμῶν χώρᾳ. Αἱ βιαιοπραγίαι καὶ κακουργίαι αἱ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει τῶν κακουργούντων ἀναγεγραμμέναι διενεργοῦνται νηποινεὶ κατὰ τῶν προσκειμένων τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, οἵτινες σφαγιάζονται, ὡς τινες ἀγέλαι, μοιραίως ὑποκείμενοι τῇ αἰχμῇ τῶν φασγάνων αὐτῶν. Ἱκεσίαι πρὸς τοὺς δυναμένους καὶ μετὰ ῥωνὰς ὀδύνης ἐνέργεια πᾶσα καὶ πᾶσα ἐκλιπάρησις ἀποβαίνουσιν ἀ ειμώλιοι, καιριωτέραν καθιστῶσαι τὴν θλῖψιν ἡμῶν. Ἐπικαλούμεθα τὸν Θεὸν ἵλεω, καὶ τοῦτο τὸ πρόσφορον ἡμῖν, ἀείποτε, τοῦτο τὸ δυνάμενον νὰ καταστήσῃ τὴν εἰς αὐτὸν ἐλπίδα βαθυτέραν, ἅμα δὲ καὶ τὴν ὀδύνην ἡμῶν ἐλαφροτέραν. Ταῦτα ὡς ἐν προοιμίῳ τῶν ἐπιστολῶν, ἃς δημοσιεύομεν, καὶ ἐκ τούτων οἱ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἀναγνῶσται καταμανθάνουσι τὴν κατάστασιν, ἥτις καθιστᾷ τὸν τόνον ἡμῶν θανάσιμον.

Α΄.

Παναγιώτατε δέσποτα,

Σφόδρα συγκεκινημένος γνωρίζω τῇ Μητρὶ Ἐκκλησίᾳ ὅτι σήμερον πανδημεὶ κηδεύομεν ἐνταῦθα ἕνα ἐκ τῶν προγεγραμμένων λεοντοκάρδων προμάχων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους τὸν Λάκιον Μαρκόπουλον, δολοφονηθέντα χθὲς περὶ τὴν μεσημβρίαν παρὰ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ὑπὸ τῶν βδελυρῶν τοῦ βουλγαρισμοῦ ἐκβρασμάτων.

Ἐπὶ τούτοις ἀπεκδεχόμενος εὐλαβῶς τὰς παναγίας Αὐτῆς εὐχὰς καὶ εὐλογίας διατελῶ μετὰ τοῦ προσήκοντος βαθυτάτου σεβασμαῦ.

Ἐν Κρουσόβῳ τῇ 10 ἀπριλίου 1906.

Τῆς Ἁγ. Θ. καὶ πανσέπτου μοι Παναγιότητος

ταπεινὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

καὶ ὅλως πρόθυμος θεράπων

† ὁ Πρεσπῶν καὶ Ἀχριδῶν ΑΝΘΙΜΟΣ

Παναγιώτατε δέσποτα,

Μετὰ τὴν ἄνανδρον καὶ βδελυρὰν δολοφονίαν τοῦ μάρτυρος Λιάκου Μαρκοπούλου, ἣν ἐν συντομίᾳ περιέγραψα ἐν τῇ προλαβούσῃ μου, γενικὴ κατήφεια καὶ φοβερὰ ἀγανάκτησις κατέλαβεν οὐ μόνον τοὺς ἡμετέρους, οἵτινες δικαίως ἐθεώρουν αὐτὸν ὡς μοχλὸν τῆς ὁμοεθνοῦς ἡμῶν κοινότητος, ἀλλὰ καὶ τὸν σώφρονα αὐτοκρατορικὸν ἐπίτροπον, ὅστις δι' ἀπεριορίστου ἀγάπης περιέβαλλε τὸ θῦμα τῶν ἀγρίων δολοφόνων βουλγάρων καὶ ρουμούνων. Ἐνῷ δὲ πάντες οἱ ἀνωτέρω ἀπὸ κοινοῦ ἐκοπτόμεθα θρηνοῦντες τὴν ἀπώλειαν τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου παοάγοντος καὶ προσφιλεστάτου προσώπου, οἱ ἐχθροὶ τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας βούλγαροι καὶ ρουμοῦνοι ἐπανηγύριζον χαίροντες καὶ ἀγαλλόμενοι ἐπὶ τῇ πληξάσῃ τὴν ἡμετέραν κοινότητα ἀνεπανορθώτῳ συμφορᾷ. Ξένος δέ τις τοῦ τμήματος Περλεπὲ καὶ Κρουσόβου, ὅστις ἐπισκεπτόμενος ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸ Κρούσοβον καὶ καταλύων ὁτὲ μὲν εἰς ρουμουνικὴν, ὁτὲ δὲ εἰς βουλγαρικὴν καὶ οὐδέποτε εἰς ἑλληνικὴν οἰκίαν, ἐπὶ τῷ δολίῳ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐξερεθίζῃ κατὰ τῶν ὀρθοδόξων τὴν ἀπεχθῆ δυάδα τῶν ρουμούνων καὶ βουλγάρων, ὑποδεικνύων, δημιουργῶν καὶ καθοδηγῶν αὐτοὺς εἰς τὴν διάπραξιν παντοειδῶν φρικαλεοτήτων, καταλιμπάνει πρόγραμμα ἐνεργείας, μόλις μετὰ δεκαήμερον διαμονὴν ἀνεχώρησεν ἐντεῦθεν τὴν πρωΐαν τῆς κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, ὁπότε περὶ τὴν μεσημβρίαν διεπράχθη ἡ στυγερὰ δολοφονία, ἀμέσως ὑπέστρεψεν εἰς Κρούσοβον τὴν ἑσπέραν τῆς δευτέρας, τὸ μὲν ἵνα καθυποβάλῃ βεβαίως τὰ ἐγκάρδια αὐτοῦ συγχαρητήρια τοῖς ὑπ' αὐτοῦ προστατευομένοις ἐπὶ τῷ εὐστόχῳ αὐτῶν κατορθώματι, τὸ δὲ ὅπως περιφρουρήσῃ τοὺς δράστας καὶ ματαιώσῃ τὰς πρὸς σύλληψιν αὐτῶν ἐνεργείας τῶν ἀρχῶν. Προσκαλεσάμενος δὲ νύκτωρ παρ' ἑαυτῷ καὶ τοὺς ρουμούνους παρώτρυνεν αὐτοὺς ὅπως κλείσωσι τὰ σχολεῖα καὶ τὴν παρασυναγωγὴν καὶ ἀκολουθοῦντες αὐτὸν μεταβῶσι τὴν ἐπομένην εἰς Μοναστήριον καὶ διαμαρτυρηθῶσιν ἁρμοδίως εἰς τὰς ἀρχὰς κατά τε τῶν ἡμετέρων, ὡς σκοπούντων δῆθεν νὰ δολοφονήσωσιν αὐτοὺς, καὶ κατὰ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ στρατοῦ ὡς εὐνοοῦντος τοὺς ἕλληνας καὶ τρέφοντος μῖσος ἄσπονδον κατὰ τῶν ρουμούνων. Δὲν ἐδίστασε δὲ ὁ αὐτὸς νὰ μεταβῇ πρὸ τῆς μετὰ τῶν προστατευομένων του ἀναχωρήσεως αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ φαυλοβίου Γάκη Γιάννη Καλαϊτζῆ καὶ προτρέψῃ αὐτὸν, ξυλοκοπηθέντα ὑπ' ἀγνώστων, νὰ ἐγείρῃ ἀγωγὴν κατὰ τῶν ἡμετέρων προκρίτων, ὑποσχόμενος αὐτῷ γενναίαν ἀμοιβὴν καὶ ἠθικὴν ὑποστήριξιν. Ὁ ἐν λόγῳ Γάκης διατηρεῖ μὲν ἕνεκα συγγενείας τὸν ἕλληνα ἱερέα κ. Κωνσταντῖνον οἰκονόμον ὡς ἐφημέριον ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ εἰς στενὰς διατελεῖ σχέσεις πρὸς τοὺς κομίτας καὶ, ἀποτελῶν μέλος τοῦ ἐκτελεστικοῦ τμήματος αὐτῶν, πολλὰ διέπραξε κατὰ τῶν ἡμετέρων μέχρι τῆς σήμερον δεινά. Τοῦτον ἀμέσως μετὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ Λιάκου ἰδόντες ἡμέτεροί τινες τρέχοντα καὶ γνωρίζοντες τὸ ποιὸν αὐτοῦ ὑπέδειξαν εἰς τὸν στρατὸν, ὅστις ὡς συμμέτοχον ἐν τῇ δολοφονίᾳ συνέλαβε καὶ ἀπήγαγεν εἰς τὴν φυλακήν.

Ἀλλ' ἐπειδὴ, συνεπείᾳ πτώσεως ἢ δαρμοῦ, εἰς κακὴν διετέλει κατάστασιν, ἡ ἀρχὴ ἀπέστειλεν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ πρὸς νοσηλείαν.

Κατὰ ταῦτα, Παναγιώτατε, ἐὰν ἡ σεβαστὴ κυβέρνησις, εἰσακούουσα τὰ παράπονα τῶν ρουμούνων ὑποστηριζόμενα ὑπὸ ξένων ἰσχυρῶν ἐχθρικῶς πρὸς τὸ ἡμέτερον Γένος διακειμένων, ἀντικαταστήσῃ τὸν στρατὸν τοῦτον, ἡ θέσις ἡμῶν πολὺ θὰ δεινωθῇ. Ὅθεν θερμῶς παρακαλῶ ὅπως ἐγκαίρως ἐνεργηθῶσιν ἐντεῦθεν τὰ δέοντα πρὸς πρόληψιν καὶ ἀποσόβησιν παντὸς ἐπαπειλοῦντος ἡμᾶς κινδύνου. Ἐπὶ τούτοις, ἀπεκδεχόμενοι εὐλα-

δῶς τὰς παναγίας καὶ θεοπειθεῖς Αὐτῆς εὐχὰς καὶ εὐλογίας, διατελῶ μετὰ τοῦ προσήκοντος βαθυτάτου σεβασμοῦ,

Ἐν Κρουσόβῳ, τῇ 13 ἀπριλίου 1906

Τῆς Ὑμ. Θ. καὶ πανσέπτου μοι Παναγιότητος

ταπεινὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

καὶ ὅλως πρόθυμος θεράπων

† ὁ Πρεσπῶν καὶ Ἀχριδῶν ΑΝΘΙΜΟΣ

Β΄.

Παναγιώτατε δέσποτα,

Συνεχίζω τὸ μαρτυρολόγιον τῆς ἐπαρχίας μου κατὰ τὸ 1906.

Ὁ ἰανουάριος διῆλθεν ἐν αὐτῇ ἡσύχως, μόνον γείτονας ἐπαρχίας αἱματώσας.

1) Τῇ 16 φεβρουαρίου, ὥρᾳ 1)2 τῆς ἑσπέρας, μεταβαίνων εἰς τὸν οἶκόν του ἐν τῇ νέᾳ συνοικίᾳ τοῦ Μοναστηρίου ὁ πανδοχεὺς Ἰωάννης Βασιλείου, ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Σκότσιβιρ, ἐβλήθη πρὸ τῆς θύρας του διὰ τριῶν βολῶν περιστρόφου καὶ ἔμεινεν ἄπνους, κηδευθεὶς τῇ ἐπαύριον πομπωδῶς ὑπὸ τῆς κοινότητος. Ὁ δολοφονηθεὶς Ἰωάννης εἶναι ὁ 24ος Σκοτσιβιρίτης φονευόμενος κατὰ τὴν ἐν Πελαγωνείᾳ ἀρχιερατείαν μου. Μαρτυρικώτερον χωρίον δὲν ὑπάρχει ἄλλο ἐν Μακεδονίᾳ!

2) Τῇ 17 φεβρουαρίου ἐγένετο ἀπόπειρα φόνου ὑπὸ τῶν βουλγάρων κατὰ τοῦ Γεωργίου Γκικαδία ἐντὸς τοῦ καπνοπωλείου του· ἀλλ' εὐτυχῶς αἱ σφαῖραι ἠστόχησαν.

3) Τῇ 18 φεβρ. οἱ αὐτοὶ βούλγιροι ἀπεπειράθησαν νὰ φονεύσωσι καθ' ὁδὸν βαίνοντα μετὰ τῆς οἰκογενείας του τὸν κουρέα Λάζαρον Ἰωάννου· αἱ βολαὶ ἠστόχησαν.

4) Αὐθημερὸν ἐν ἄλλῃ συνοικίᾳ τοῦ Μοναστηρίου ἐγένετο ὑπὸ βουλγάρων ἀπόπειρα φόνου κατὰ τοῦ ἀστυνόμου Γρηγορίου Μητλώλη· καὶ αὗται αἱ βολαὶ ἀπέτυχον.

5) Τῇ 24 φεβρουαρίου μεταβάντες οἱ βούλγαροι εἰς τὴν ἔξωθι τοῦ Κροσόβου ἐπαρχιακὴν μου μονὴν Ζήτωψσε ἀπηγχόνισαν τὸν ἡγούμενον Πέτρον μοναχὸν καὶ εἶτα κατεκρεούργησαν αὐτόν.

6) Τῇ 25 φεβρουαρίου ἐσπέρας ἐν Μοναστηρίῳ ἐγένετο ἀπόπειρα φόνου κατὰ τοῦ Πέτρου Ἰωάννου ὁδεύοντος οἰκογενειακῶς· ἡ σφαῖρα διέτρησε τὴν παλάμην του.

7) Τῇ 28 φεβρουαρίου ἐν Περλεπὲ οἱ βούλγαροι ἐπέπεσον κατὰ τοῦ ἀρχιερατικοῦ μου ἐπιτρόπου παπᾶ Πέτρου καὶ ἐπυροβόλησαν κατ' αὐτοῦ εἰσερχομένου εἰς τὸν οἶκον του ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ· ἡ σφαῖρα διέτρησε τὸν μηρόν του.

8) Ἀρχομένῳ μαρτίῳ βούλγαρος ἐπετέθη ἐν Περλεπὲ διὰ σκεπάρνης κατὰ τοῦ γέροντος Γκίκα, ἀλλ' εὐτυχῶς ἠστόχησε τὸ κτύπημα.

9) Τῇ 27 μαρτίου ἄλλος βούλγαρος ἐπυροβόλησεν ἐν Περλεπὲ τὸν υἱὸν τοῦ προηγουμένου Κωνσταντῖνον Γκίκαν ἐν μέσῃ ἀγορᾷ, ἡ δὲ σφαῖρα διέτρησε τὸ φέσιον τοῦ νέου ἄνευ ἄλλου ἀποτελέσματος.

10) Τῇ 1ῃ τοῦ αὐτοῦ μαρτίου τρία μέλη, τοῦ βουλγαρικοῦ κομιτάτου ἐφόνευσαν πυροβολήσαντες ἐν μέσῃ ἀγορᾷ τοῦ Μοναστηρίου τὸν κουρέα Λάζαρον Ἰωάννου (βλ. ἀνωτ. 3) μεταβαίνοντα εἰς τὸ κουρεῖον του. Ἡ κοινότης ἐκήδευσεν αὐτὸν πομπωδῶς, συμμετασχόντος τῆς κηδειαίς καὶ τοῦ ἁγίου Μογλενῶν.

11) Τῇ 18 τοῦ αὐτοῦ μαρτίου, εἷς τῶν φονέων τοῦ ἀνωτέρω Λαζάρου, διαφεύγων τὴν δικαιοσύνην, ἐνδυθεὶς ὡς ξυλοκόπος ἐπυροβόλησε θανασίμως τὸν ἀστυνόμον Ναοὺμ Κωνσταντίνου, ὃν μεγαλοπρεπῶς ἐκήδευσε τῇ ἐπαύριον ἡ κοινότης Μοναστηρίου.

Ἔκτοτε τὸ Μοναστήρισν καὶ τὰ πέριξ ἡσυχάζουσιν. Ἴδωμεν!

Ἐπὶ τούτοις διατελῶ τῆς Ὑμετέρας σεβασμιωτάτης Παναγιότητος

ταπεινὸς καὶ ὁλοπρόθυμος ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

† Ο ΠΕΛΑΓΩΝΕΙΑΣ ΙΩΑΚΕΙΜ.

11 ἀπριλίου 1906.

Γ΄.

Παναγιώτατε δέσποτα.

Νέον αἱματηρὸν καὶ σπαραξικάρδιον ἆθλον τῶν ἀθέων καὶ αἱμοχαρῶν ἐξαρχικῶν τῆς ταπεινῆς μου παροικίας ἔρχομαι μετὰ βαρυαλγοῦς καρδίας ν' ἀναγγείλω εὐσεβάστως τῇ Ὑμετέρᾳ θειοτάτῃ καὶ προσκυνητῇ μοι Παναγιότητι διαπραχθέντα ὡς ἑξῆς. Ὁ ἐκ τῶν μᾶλλον εἰς τὰ πάτρια ἀφωσιωμένων μελῶν τῆς ἡμετέρας ἐνταῦθα κοινότητος Ἀποστολάκης Ἀθανασίου, μόλις τὸ 36ον ἔτος τῆς ἡλικίας του διατρέχων, οἰκογενειάρχης καὶ μόνος μετὰ Θεὸν προστάτης ἀτυχοῦς συζύγου, τριῶν ἀνηλίκων τέκνων, γραίας μητρὸς καὶ εἰς ὥραν γάμου ὀρφανῆς ἀδελφῆς ἀτρόμητος βιοπαλαιστὴς, ἐπηγγέλλετο ἀπό τινων

τὸν ἔφιππον ἀγωγιάτην δι' 1—2 ἰδίων καὶ ἄλλων ἐπὶ ἀγωγίῳ ὑποζυγίων μεταφέρων ὁδοιπόρους καὶ φορτία καθ' ἑβδομάδα ἐντεῦθεν εἰς Σέρρας καὶ τἀνάπαλιν, καὶ οὕτως ἐξοικονομῶν τὰ πρὸς συντήρησιν τῶν ἐξ αὐτοῦ καὶ μόνου ἀναμενόντων ταύτην οὐκ εὐαρίθμων οἰκογενῶν αὐτοῦ. Ὡς συνήθως λοιπὸν οὕτω καὶ ἀντιπροχθὲς πέμπτην, 13ην ὑπερμεσοῦντος ἤδη, ἀνεχώρησεν ἀπὸ πρωΐας ἐντεῦθεν διὰ Σέρρας μετὰ δύο ζώων, ὧν τοῦ μὲν ἐπέβαινεν ὁ χάριν ἐμπορίας πρὸ τοῦ Πάσχα ἀφικόμενος ἐνταῦθα ἐκ Σερρῶν ὑποδηματοποιὸς Ἀθανάσιος Κιτσιούκης, τοῦ δ' ἑτέρου ὁ ἴδιος, φέ_ων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ἱκανὰς χρηματικὰς παρακαταθήκας διαφόρων ἐνταῦθα μικρεμπόρων διὰ τοὺς ἐν Σέρραις ἀνταποκριτὰς αὐτῶν. Ἦτο ἤδη 8η ὥρα τῆς ἡμέρας τουρκιστὶ, ὅτε διέβαινον τὰ παρὰ τὸ χωρίον Τηρλίσιον λειβάδεια, ἐν οἷς τελεῖται ἡ ἐτησία ἐμπορικὴ κατὰ 8)βριον πανήγυρις τοῦ εἰρημένου χωρίου, καὶ ὅτε αἴφνης παρουσιάζεται ὄπισθεν τοῦ ἀτυχοῦς Ἀποστολάκη ἑπομένου τῷ προηγουμένῳ Ἀθ. Κιτσιούκῃ κατά τινα βήματα, ὁ τέως ἐνεδρεύων ἀναμφιβόλως ἐντὸς παρακειμένης μικρᾶς χαράδρας δολοφόνος, εἰκοσιδιέτης που νεαρὸς Σκύθης, ὃν ὁ δύστηνος Ἀποστολάκης προσηγόρευσε φιλικῶς, εὐξάμενος κατευόδιον καὶ ἐρωτήσας ποῦ διηυθύνετο, ἔμαθεν ὅτι εἰς Τηρλίσιον δῆθεν μετέβαινε, κατὰ περίεργον δὲ προαίσθησιν ἠρώτησεν αὐτὸν ἐὰν καλὸς ἢ κακὸς ἄραγε οἰωνὸς ἦσαν αἱ πέρδικες ἃς ἐπανειλημμένως τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἶχον συναντήσει καθ' ὁδὸν, λαβὼν εὐνοϊκὴν παρ' αὐτοῦ ἀπάντησιν, ἐνῷ συγχρόνως καὶ ἐν ἀκαρεῖ ὁ δολοφόνος, ὅλως ἀπαρατήρητος, ἐξάγει ἐκ τοῦ ζωναρίου,ὃ ἔφερε πεπληρωμένον ἐξάκροτον περίστροφον, καὶ πυροβολεῖ τετράκις ἀλληλοδιαδόχως κατὰ τοῦ ἔμπροσθεν αὐτοῦ Ἀποστολάκη μετὰ τοιαύτης σατανικῆς εὐστοχίας, ὥςτε ἡ πρώτη ἤδη σφαῖρα διατρήσασα τὸ κρανίον ὄπισθεν ἐξῆλθε διὰ τοῦ μετώπου μετὰ μέρους τοῦ ἐγκεφάλου ἐπιχυθέντος ἐπὶ τοῦ προσώπου, ὅπερ παρέσχε θέαμα πολυδάκρυτον καὶ σπαραξικάρδιον.

Ἐπὶ τῇ ἀδοκήτῳ καὶ τρομερᾷ ἐκπυρσοκροτήσει τοῦ πολυκρότου ὁ ἀμερίμνως προπορευόμενος ὑποδηματοποιὸς Ἀθανάσιος, στραφεὶς πρὸς τὰ ὀπίσω, βλέπει τὸν δύσμορον Ἀποστολάκην δίκην δύτου πίπτοντα κατὰ κεφαλῆς ἀπὸ τοῦ ζώου ἄπνουν, τὸν δὲ δολοφόνον, ὡς φονῶντα δαίμονα τῆς κολάσεως, ἐκσφενδονίζοντα κατ' αὐτοῦ νῦν ἀλληλοδιαδόχως τὰς ὑπολοίπους σφαίρας, αἵτινες ὡς ἐκ θαύματος αὐτοῦ μὲν τούτου, αὐτοστιγμεὶ καταπηδήσαντος ἀπὸ τοῦ ζώου, ἠστόχησαν καθ' ὁλοκληρίαν, ἐπέτυχον ὅμως τοῦ ὑποζυγίου, ὅπερ καὶ ἐφόνευσαν πάραυτα.

Ἐν τοσούτῳ ὁ μὲν δολοφόνος κατ' ἀνάγκην διέκοψε πρὸς στιγμὴν τὸν πυροβολισμόν· ἅτε ἐξανταληθεισῶν τῶν ἐν τῷ περιστρόφῳ σφαιρῶν, ἃς ἔσπευδε ν' ἀντικαταστήσῃ, ὁ δὲ ταλαίπωρος Ἀθανάσιος, ἡμιθανὴς ἐκ τοῦ τρόμου τραπεὶς εἰς φυγὴν, κατώρθωσε ν' ἀπομακρυνθῇ αὐτοῦ περὶ τὰ δύο στρέμματα, ἐπωφελούμενος δὲ τοῦ ἑλικοειδοῦς τῆς ὁδοῦ, καὶ ἰδὼν παρ' αὐτὴν ὑδρόμυλον ἀργοῦντα καὶ κεκλεισμένον, εἰσέδυσεν εἰς τὴν ὑδρορροὴν αὐτοῦ, ἔνθα μέχρι γονάτων ἐντὸς τοῦ ὕδατος καὶ ἄνωθεν βρεχόμενος ὑπὸ τοῦ ἄλλου καταπίπτοντος τοιούτου, ἐπὶ δίωρον ὑπέστη φοβερὸν μαρτύριον, ἐνῷ ὁ δολοφόνος μετὰ νέον, ἀλλ' ἐπὶ ματαίῳ, πυροβολισμὸν ἀπολέσας τὰ ἴχνη αὐτοῦ, ὑπέστρεψεν εἰς τὸν νεκρὸν, καὶ συλήσας αὐτὸν, διῆλθε πάλιν πρὸ τοῦ μύλου, χωρὶς μηδὲν νὰ ὑποπτευθῇ, καὶ πάντως ἐτράπη τὴν εἰς τὸ Τιρλήσιον ἄγουσαν. Τότε ὁ ἡμέτερος Ἀθανάσιος ἀναθαρρήσας καὶ βλέπων ὅτι, ἐὰν ἐπὶ μακρότερον παρέμενεν ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ἐκ τούτου θὰ διέτρεχε νέον θανάσιμον κίνδυνον, ἀναθεὶς πᾶσαν ἐλπίδα σωτηρίας τῷ Ὑψίστῳ, ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ πεζὸς ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον αὐτοῦ, κατορθώσας μόλις περὶ τὴν δευτέραν ὥραν τῆς νυκτὸς νὰ φθάσῃ αἰσίως εἰς Στάρτισταν, καὶ μεταβὰς αὐθωρεὶ παρὰ τῷ ἀποσπασματάρχῃ τοῦ ἐκεῖ ἐδρεύοντος αὐτοκρατορικοῦ στρατοῦ, κατήγγειλε τὰ διατρέξαντα. Ἐκεῖνος δὲ κρατήσας αὐτὸν τὴν νύκτα ἐν τῷ στρατῶνι, τῇ ἐπαύριον ἀπέστειλεν αὐτὸν ὀπίσω ἐνταῦθα πρὸς ἀνάκρισιν ἐν συνοδείᾳ στρατιωτῶν, ὧν τινας διέταξε νὰ μένωσι παρὰ τῷ νεκρῷ μέχρι τῆς ἐκ μέρους τῆς ἐνταῦθα δικαστικῆς ἀρχῆς νεκροψίας αὐτοῦ. Ταύτης δὲ μόνον χθὲς, ὡς ἐκ τῆς παρεμπεσούσης παρασκευῆς, διενεργηθείσης, αὐθημερὸν περὶ λύχνων ἁφὰς, ἐκομίσθη ἐπὶ ζώου παρὰ τῇ ἀπαρηγορήτῳ οἰκογενείᾳ αὐτοῦ ὁ πολύκλαυστος νεκρὸς, ὃν σήμερον μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν παρεπέμψαμεν εἰς τὴν ὑστάτην αὐτοῦ ἐπὶ γῆς κατοικίαν πανδήμως καὶ ἐν βαθυτάτῃ συγκινήσεις ἧς δὲν ἔμειναν ἀμέτοχοι οὐδ' αὐτοὶ οἱ ἀλλόφυλοι, ἐξ ὧν καὶ πολλοὶ σχισματικοὶ, συμπαθοῦν-

τες τῷ δυστυχεῖ διὰ τὸ ἀπολυπραγμόνητον αὐτοῦ πρὸς τὰς καταχθονιους ἐνεργείας τοῦ ἐπαράτου κομιτάτου καὶ τὴν ἀποκλειστικὴν ἀφοσίωσιν εἰς τὸ βιοποριστικὸν ἔργον αὐτοῦ καὶ μόνον.

Ἐν Νευροκοπίῳ, τῇ 16 ἀπριλίου 1906

Τῆς Ὑμ. Θ. καὶ προσκυνητῆς μοι Παναγιότητος

ταπεινὸς καὶ εὐπειθέστατος

ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

† ὁ Νευροκοπίου ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΣ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Εἰς τὸ ἐν Πισσιδείᾳ παρθεναγωγεῖον.

Πισιδῶν Γεράσιμος ὅτ' ἴθυνε πῶυ σοφίη,
Τανταλίδης ἐπίκλην, δὴ τότε δῆμος ἐὺς
δείματο, παρθενικῆσι χαριζόμενος περὶ κῆρι,
οἶκον μουσοπόλων τόν δε εὐκτίμενον.

Ἕτερον.

Θηλυτέρων νόον εὐσεβίη σοφίη τε πιαίνων
Γειράσιμος, Πισιδῶν ἀρχιθύτης βαθύφρων,
Τανταλίδης ἐπίκλησιν, δώματα εἴσατο τῇδε
Πιερίδων, δήμου πρόφρονος ἐξ ἐράνου.

Εἰς τὸν ἀείμνηστον καθηγητὴν Ἀν. Τάγην.

Λεύσσεις τύμβον, ὁδῖτα, Ἀναστασίου Τάγη ἀνδρὸς,
ὃς κλέος εὐρὺ ἔχει πᾶσιν ἐν ἠγαθέοις!
Οὐ γὰρ ἐῆς ἀρετῆς ἐπιλήσμονες οἵπερ ἐκείνου,
οὐ βρενθυομένου, τῆς διδαχῆς ἔτυχον.
Θέσφατα γὰρ πατέρων ὀπαδοῖς κατὰ κόσμον ἐνέπων
ἤδετο ὁπλοτέροις, κόμπου ἄτερ κενεοῦ.

Τ' ἀνωτέρω καὶ τὰ πρό τινων ἑβδομάδων εἰς τὸν ἀείμνηστον Ἰ. Καρολίδην, εἰς τὸν ἐν Ἀρτάκῃ μητροπολιτικὸν ναόν, εἰς τὸν αὐτόθι μητροπολιτικὸν οἶκον καὶ εἰς τὸν ἐν Φερίκιοϊ ναὸν ἐν τῇ δε τῇ σελίδι δημοσιευθέντα ἐπιγράμματα συνετέθησαν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Δ. Γ. Μοστράτου.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ἀπόσπασμα τῆς ὑπ' ἀριθ. 8 καὶ ἡμερομ. 9 φεβρουαρ. 1906 ἀποφάσεως τοῦ πνευματικοῦ δικαστηρίου

Διὰ ταῦτα

Ἰδὸν καὶ τὰ ἄρθρα 64, 77 καὶ ἐπ. 207. 517 καὶ ἐπ. τῶν Πατριαρχικῶν Ὀδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 7701 καὶ ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1905 ἀγωγὴν τῆς Μαρίας Λαζαρίδου κατὰ Ξενοφῶντος Λαζαρίδου ὡς βάσιμον καὶ νόμιμον

Καταδικάζει τὸν ἐναγόμενον ἵνα καταβάλῃ τῇ ἐναγούσῃ συζύγῳ αὐτοῦ γρόσια ἀργ. ἑκατὸν πεντήκοντα (ἀριθμ. 150) κατὰ μῆνα ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς ἤτοι ἀπὸ τῆς 3 δεκεμβρ. 1905 καὶ ἐπ ἀόριστον λόγῳ διατροφῆς αὐτῆς τε καὶ τοῦ κοινοῦ αὐτῶν τέκνου

Κηρύττει τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ ταύτην προσωρινῶς ἐκτελεστὴν,

Διατάσσει τὴν δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Πρόοδου» καὶ.

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ ὡς ἐρημοδικήσαντι τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια τριακόσια δεκαπέντε (ἀρ. 315) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ὁ προεδρεύων 2

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀριόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Διὰ ταῦτα

Ἰδὸν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἐπέκ. 207 τῶν Δικον. Ὀδηγιῶν, δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου, καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί, δέχεται τὴν ὑπ' ἀρ. 105 ἀπὸ 8 ἰουνίου 1905 ἀγωγὴν Μαρίας Ἀργυρίου Ἰωσὴφ παπᾶ Νικολάου τὸ γένος Γρηγορίου Στεφάνου·

καταδικάζει τὸν ἐναγόμενον Ἀργύριον Ἰωσὴφ παπᾶ Νικολάου νὰ πληρώσῃ εἰς τὴν ἐνάγουσαν μηνιαίαν διατροφὴν ἐκ λιρ. δύο (ἀρ. 2), πρὸς περίθαλψιν αὐτῆς ἀρχομένην, ἀπὸ μαΐου τοῦ 1899, ἐπιβάλλει αὐτῷ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως ἀνιόντα εἰς γρ. 390 προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τῆς ἐπισπευδούσης·

καὶ διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένων ἐφημερίδων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδος» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως.

Ἐγένετο ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη

Ἐν τῇ Ἱ. Μητροπόλει Καστορίας τῇ 14 φεβρουαρίου 1906.

Ὁ προεδρεύων

† Πρωτοσύγκελλος ΠΛΑΤΩΝ 2

Ὁ γραμματεὺς

ΝΑΟΥΜ ΠΑΠΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ.— 17

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ Ἐκκλησιαστικὰ χρονικὰ — Ἑλληνικαὶ κοινότητες ἐν Ἀνατολῇ (Μερσίνας, Ταρσοῦ, Ἀδάνων) — Χριστιανικὴ φιλαλφία — Ἐπιστολαὶ ἐξ ἐπαρχιῶν (ἐκ Βοδενῶν, ἐκ Φλωρίνης) — Ζαχαρίου ὁν Αἰγγενταλ Ἱστορία τοῦ ἑλληνο-ρωμαϊκοῦ δικαίου — Πολυκάρπου Κολωνίας Ἐπιστολιμαῖα διατριβή — Βιβλιολογία Δικαστικαὶ Ἀγγελίαι.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΕΝ ΤΗι ΔΙΑΣΠΟΡΑι

Διαρκῶς ἀναγράφομεν ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ», μεταγράφοντες ἐκ τῶν ἑλληνικῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐφημερίδων, εἰδήσεις εὐφροσύνους περὶ τῆς ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν προόδου καὶ τῆς ἠθικῆς καὶ θρησκευτικῆς εὐεξίας τῶν ἐν τῷ Νέῳ Κόσμῳ ὁμογενῶν ὀρθοδόξων, ὅσοι μακρύνονται πατρίδος καὶ γονέων καὶ συγγενῶν, ἀποβλέποντες εἰς ζωὴν καὶ κατάστασιν ὑλικῶς καλητέραν. Ἂν ἐν τῷ τύπῳ βλέπωμεν πολὺ συνεχῶς τὴν Ἀμερικὴν ἐπικαλουμένην γῆν καὶ τόπον τῶν παραδόξων, ἂν βλέπωμεν πολλοὺς ἐκπλαττομένους ἐπὶ ταῖς προόδοις τῶν ἑλλήνων ὀρθοδόξων καὶ ταῖς ὑπὲρ ἑλληνικῶν ἱερῶν καὶ κοινωφελῶν ἱδρυμάτων γενναίαις συνδρομαῖς, ἃς ὁ τύπος ἀναγράφει συνεχῶς, ἡμεῖς οὐδὲν παράδοξον βλέπομεν ἐν ταῖς ὑπὲρ σκοπῶν ἱερῶν δινενεκέσιν εἰσφοραῖς, ἐφ' αἷς οἱ ἐν Ἀμερικῇ διαμένοντες ὁμογενεῖς διακρίνονται. Ἀνήκουσιν εἰς ἔθνος, διακριθὲν ἐπὶ αἰῶνας ἐπὶ θυσίαις ἰδιωτικαῖς ὑπὲρ παντὸς ὑψηλοῦ, καλοῦ καὶ δικαίου, καὶ ἐν τῷ Νέῳ Κόσμῳ ἐργάζονται πάντες ἐπὶ τούτῳ οὐδαμῶς ἐννοοῦντες νὰ διαψεύσωσι τὸ θαυμάσιον τοῦτο γνώρισμα τοῦ ἕλληνος ὀρθοδόξου, ὅπερ ὑπὸ καλῶν ἱερέων καὶ καλῶν διδασκάλων ἀναπτυσσόμενον καὶ βασανιζόμενον δημιουργεῖ τὴν ὕπαρξιν καὶ συντήρησιν τοῦ πολυτίμου κληροδοτήματος, ὅπερ ἀπὸ πατέρων ὀρθοδόξων παρελάβομεν.

Εὐτυχῶς, οἱ ἐν τῷ Νέῳ Κόσμῳ ζῶντες ὁμογενεῖς ἀπό τινος δείκνυνται κατανοήσαντες τὴν ἀλήθειαν ταύτην καὶ τάσις καὶ πόθος ἀξιοτίμητος παρατηρεῖται παρ' αὐτοῖς ὅπως καὶ δοκίμους ἱερεῖς καὶ δοκίμους διδασκάλους καλέσωσι· πρόθυμοι δὲ πρὸς ὑποστήριξιν ναῶν καὶ σχολείων, οὐχὶ σπανίως ποσὰ γενναῖα χορηγοῦσιν ὑπὲρ ἐκείνων τε καὶ τούτων, ὡς δεικνύει τὸ λαμπρὸν παράδειγμα τῆς ἑλληνικῆς τοῦ Σικάγου κοινότητος, σκεπτομένης καὶ περὶ ἱδρύσεως ἑλληνικοῦ νοσοκομείου, μετὰ τὴν ἵδρυσιν ναοῦ καὶ σχολείου.

Ἐπαρκοῦσαι οὕτως εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτῶν αἱ ἑλληνικαὶ τῆς Ἀμερικῆς κοινότητες ἐξαπλοῦσιν εὐεργετικὴν χεῖρα καὶ ἐπὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς γενετείρας. Συνήθεις εἰσὶν αἱ μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτῶν γινόμεναι συνεισφοραὶ ὑπὲρ συμπληρώσεως οἰκοδομῶν, ἐπισκευῶν ἢ διακοσμήσεων ἱερῶν ναῶν ἐν ταῖς ἀνὰ τὸ βασίλειον τῆς Ἑλλάδος ἐπαρχίαις, δεικνύουσαι πασιφανῶς τὸν ἄρρηκτον δεσμὸν, ὃς δέον νὰ συνδέῃ, κατά τι πάτριον νόμιμον, τὰς ἀποικίας πρὸς τὰς μητροπόλεις. Εὐτυχῶς, τὰς ἑλληνικὰς ἐν Ἀμερικῇ κοινότητας ὑποστηρίζει καὶ σώζει μὲν ὁ ναὸς καὶ τὸ σχολεῖον, ὁδηγεῖ δὲ καὶ φωτίζει ἡ ἑλληνικὴ δημοσιογραφία, συγκρατοῦσι δ' οὕτως οἱ σύντρεις αἴσθημα θρησκευτικὸν καὶ αἴσθημα φιλοπατρίας ζῶντα καὶ μεγάλας ἐπιτελοῦντα καὶ ἀγαθὰς καὶ ἱερὰς πράξεις. Τοῦ τοιούτου εὐτυχήματος, τοῦ φωτὸς τῆς δημοσιογραφίας ἐστεροῦντο αἱ πρὸ αἰῶνος ἐν αὐτῇ τῇ γῇ τοῦ Κολόμβου κατεσπαρμέναι κοινότητες τῶν ὁμογενῶν, μόλις ἀμυδρά τινα διασώσασαι τὰ λείψανα, οὕτως εἰπεῖν, τῆς ἀναμνήσεως τοῦ ἐπιφανοῦς αὐτῶν παρελθόντος. Ἡ πρὸς τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων ἀφοσίωσις, ἡ πρὸς τὴν γενέτειραν ἀγάπη καὶ στοργὴ, ἡ πραγματικὴ φιλογένεια θέλει διατηρήσει τὰς ἑλληνικὰς ἀποικίας ζώσας καὶ μεγαλουργούσας, εὐτυχούσας ὑλικῶς, εὐεκτούσας ἠθικῶς, καὶ πάντοτε συντελούσας εἰς τὴν ἔξαρσιν τῆς πρὸς τὴν ἑλληνικὴν φυλὴν αὐξομένης ὁσημέραι παρὰ τοῖς ξένοις ὑπολήψεως καὶ τιμῆς.

Οἱ προϊστάμενοι πνευματικῶς τῶν κοινοτήτων τούτων, οἱ τὰς κοινὰς αὐτῶν ὑποθέσεις διοικοῦντες, οἱ τούτους ἀμφοτέρους περὶ τῶν πρακτέων ἀναλαβόντες διὰ τῶν ἐφημερίδων νὰ φωτίσωσι, δείκνυνται γινώσκοντες τί τὸ πρὸς τὴν ἐθνικότητα, τί τὸ πρὸς τὴν πίστιν τῶν πατέρων καθῆκον. Αὐτοὶ πρέπει καὶ νὰ προσέχωσι μή ποτε δελεασθῶσί τινες ὑπὸ διδαχῶν ποικίλων καὶ ξένων ἡμῖν, ὧν ἕνεκεν πιθανὸν, ὃ μὴ γένοιτο! νὰ χαλαρωθῇ ὁ θεότευκτος σύνδεσμος ὁ συγκρατῶν αὐτοὺς πάντας πρὸς τὴν ἔνδοξον καὶ μεγάλην οἰκογένειαν, εἰς ἣν ἀνήκουσιν.

Εὐχῆς ἔργον ἦν βεβαίως εἴπερ ἔμενον ἐν τῇ γενετείρᾳ μὴ ἐκπατριζόμενοι, διότι καὶ τῆς ἐν αὐτῇ ἁμαρτίας καὶ τῆς ἐργασίας ἀνάγκην ἔχει ἡ ἡμετέρα χώρα καὶ πατρὶς αὐτῶν καὶ φόβος ὑπάρχει μήπως τινες, προσκείμενοι λίαν τῇ ὕλῃ, παρατείνωσιν ἐπὶ μακρὸν τὴν μακρὰν τῆς γενετείρας διατριβὴν, ἐπανέλθωσι δ' εἰς αὐτὴν ἐν ἡλικίᾳ, καθ' ἣν οὐδεμίαν αὐτῇ δύνανται νὰ παράσχωσιν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν. Ἀλλ' ἀφοῦ ὁπωσδήποτε μεταβαίνουσιν εἰς τὴν ξένην, εὐχῆς ἔργον νὰ μὴ παραμένωσιν εἰς αὐτὴν ἐπὶ πολὺ καὶ νὰ μὴ δαπανῶνται ἀσκόπως ἐν ὅσῳ διατρίβουσιν ἐν αὐτῇ. Καλὸν νὰ φέρωσιν ἐν νῷ πάντοτε ὅτι μένουσιν ἐν γῇ ξένῃ προσωρινῶς, ὅτι ἐργάζονται καὶ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν οἰκείων καὶ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν κοινῶν τῶν ἐν τῇ γενετείρᾳ χώρᾳ. Τοῦτο φαίνονται καλῶς ἐννοήσαντες οἱ ἐν τῷ Νέῳ Κόσμῳ. Ἐπαίνων ἄξιοι πολλῶν γινόμενοι καὶ δικαίως τῶν εὐλογιῶν τῆς Ἐκκλησίας ἀξιούμενοι, καλὸν νὰ μιμνήσκωνται διηνεκῶς ὅτι ἔχει τούτων ἀνάγκην καὶ ἡ γενέτειρα, ὡς μήτηρ, ἥτις ποθεῖ πάντοτε τὴν παρουσίαν τῶν τέκνων αὐτῆς καὶ ἐν αὐτῇ ἔτι τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ἀκούει ταῦτα πολυτρόπως καὶ ἀμφιλαφῶς εὐδαιμονοῦντα μακρὰν αὐτῆς καὶ τῆς ὑλικῆς καὶ τῆς ἠθικῆς εὐπραγίας τῆς μητρὸς φροντίζοντα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος. — Προχθὲς ἐπέστρεψεν ἐκ τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ ὁ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτης Σηλυβρίας κ. Διονύσιος, προϋπαντηθεὶς ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ Σιρκετζῆ ὑπὸ τοῦ ἱερολογ. δευτερεύοντος.

Ἡ πατριαρχικὴ καὶ συνοδικὴ λειτουργία τῆς 23 ἀπριλίου, ἡ κοινῶς ὁρισθεῖσα ὑπὲρ τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τοῦ Γένους, ἐτελέσθη τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, ἐν μέσῳ πλήθους ὀρθοδόξων εὐλαβῶν, ἐν τῷ σεπτῷ πατριαρχικῷ ναῷ. Τῇ Α. Θ. Π. τῷ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ συνελειτούργησαν οἱ σεβασμ. συνοδικοὶ μητροπολῖται Κυζίκου, Νικομηδείας, Τραπεζοῦντος, Μεθύμνης, Χίου, Μαρωνείας, καὶ Βελλᾶς. Ἐν τῇ εἰσόδῳ τῶν τιμίων δώρων ἐμνημονεύθησαν ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. οἱ ἀείμνηστοι πατριάρχαι καὶ κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ, οἱ διὰ τοῦ ὑψίστου παραδείγματος τῆς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἀφοσιώσεως καὶ τῆς πρὸς τὸ Γένος στοργῆς, σώσαντες αὐτῶν τὰ δίκαια καὶ ἐπὶ αἰσθήμασι διακριθέντες φιλομουσίας ἄκρας καὶ εὐαγγελικῆς φιλανθρωπίας.

Βασιλικαὶ ἑορταί. — Τῇ κυριακῇ, 23 τοῦ μηνὸς, τελουμένης ἐν τῷ ἐν Σταυροδρομίῳ ναῷ τῶν Εἰσοδίων δοξολογίας ἐπὶ τῇ ὀνοματικῇ ἑορτῇ τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως τῶν ἑλλήνων Γεωρ-

γίου Α', ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης διεβίβασε τὰς προσρήσεις αὐτοῦ καὶ εὐχὰς τῷ ἐξοχ. πρεσβευτῇ τῆς Ἑλλάδος διὰ τοῦ πανοσιολ. Μ. πρωτοσυγκέλλου.

Κανονικαὶ ψῆφοι.—Χθὲς ἡ ἱερὰ Σύνοδος εἰς ἀνάδειξιν μητροπολίτου Βάρνης προβᾶσα ὠνόμασε τοὺς τρεῖς ἐπὶ τούτῳ ὑποψηφίους, ἤτοι τοὺς θεοφιλ. ἐπισκόπους Μοσχονησίων κ. Νεόφυτον, Παμφίλου κ. Μελισσηνὸν καὶ Ναζιανζοῦ κ. Γερμανόν· κατελθοῦσα δ' εἰς τὸν σεπτὸν πατριαρχικὸν ναὸν ἀνέδειξε διὰ ψήφων κανονικῶν τὸν θεοφ. ἐπίσκοπον Μοσχονησίων κ. Νεόφυτον Κοτζαμανίδην, πρὸ δεκαεννεαετίας ἐκ τῆς ἐν Χάλκῃ θεολογικῆς σχολῆς ἀποφοιτήσαντα, κατόπι χρηματίσαντα ἀρχιδιάκονον τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Σμύρνης καὶ ἀπὸ τοῦ 1897 θεοφιλῶς τὴν ἐπισκοπὴν Μοσχονησίων ποιμαίνοντα.—Ἐπίσης χθὲς, ἀποδεκτῆς γενομένης τῆς ἐν ἐπαναλήψει διατυπωθείσης ἐγγράφως αἰτήσεως τοῦ σεβ. μητροπολίτου Νικαίας κ. Ἱερωνύμου περὶ προσλήψεως βοηθοῦ ἐπισκόπου, καὶ τεθέντων ἐπὶ τούτῳ τριῶν ὑποψηφίων, ἤτοι τῶν ὁσιωτάτων ἀρχιμανδριτῶν κκ. Εὐγενίου πρωτοσυγκέλλου τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Νικαίας, Ἀθανασίου Λασκάρεως καὶ Αἰμιλιανοῦ Δάγγουλα, ἀνεδείχθη ἐπίσκοπος τιτουλάριος Ἀμφιπόλεως ὁ πρῶτος. Ὁ θεοφιλ. ἐψηφισμένος κ. Εὐγένιος Παπᾶ Θωμᾶ, ἀνεψιὸς καὶ συμπολίτης τοῦ μακαρίτου μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης Εὐγενίου, συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς αὐτοῦ πρὸ εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν ἐν τῇ Ἐκκλησιαστ. Ριζαρείῳ σχολῇ, ὑπηρέτησεν ὡς ἱεροκῆρυξ καὶ διδάσκαλος ἐν Κοζάνῃ, Κυζίκῳ καὶ ἀλλαχοῦ καὶ ἐπὶ ἑπταετίαν παρὰ ταῖς ἱεραῖς μητροπόλεσιν Ἡρακλείας καὶ Νιναίας.

Μητρόπολις Σαράντα Ἐκκλησιῶν.—Κατὰ τὴν χθεσινὴν αὐτῆς συνεδρίαν ἡ ἱερὰ Σύνοδος, ὑπ' ὄψιν λαβοῦσα καὶ δεόντως ἐκτιμήσασα τὴν ὁσημέραι γινομένην καταφανῆ σπουδαιότητα τοῦ μεγάλου τμήματος Σαράντα Ἐκκλησιῶν, αἰτοῦντος ἴδιον μητροπολίτην ἐκ τοῦ συνεγγὺς καὶ διηνεκῶς ἐπιβλέποντα καὶ περιφρουροῦντα τὰ ἠθικὰ καὶ θρησκευτικὰ συμφέροντα τῶν πολυπληθῶν τοῦ τμήματος ὀρθοδόξων, δυναμένων καὶ προθυμουμένων νὰ διατηρήσωσιν ἀξιοπρεπῶς ἴδιον μητροπολίτην, ἀνεκήρυξε μητρόπολιν τὸ μέγα τοῦτο τμῆμα τῶν Τεσσαράκοντα Ἐκκλησιῶν, ἀποσπώμενον ἀπὸ τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Ἀδριανουπόλεως.

Κανονικὴ ἄδεια.—Τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Βερροίας καὶ Ναούσης κ. Κωνσταντίῳ ζητήσαντι τὴν ἄδειαν τῆς ἐνταῦθα ἐλεύσεως, ἵνα περιθάλψεως τῆς ὑγιείας αὐτοῦ, ἡ ἱερὰ Σύνοδος συνέστησε νὰ καταβῇ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν εἰς Θεσσαλονίκην.

Ἐπισκέψεις.—Χθὲς ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ἡ Α. Ἐξ. ὁ παρὰ τῇ Υ. Πύλῃ πρεσβευτὴς τῆς Σερβίας κ. Γ. Σήμιτς.

Μνημόσυνον Ἑλένης Ν. Ζαρίφη.—Ἐπὶ τῇ ἐκ Παρισίων ἀνακομιδῇ τοῦ νεκροῦ τῆς μακαρίτιδος Ἑλένης Νικολάου Ζαρίφη, ταφείσης παρὰ τῷ ἀειμνήστῳ αὐτῆς συζύγῳ, ἐτελέσθη τῷ σεβάτῳ μνημόσυνον ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς Μεταμορφώσεως, τοῦ νεκροταφείου τοῦ Σισλίου, ἐν ᾧ παρέστησαν ἐκ μέρους μὲν τῆς ἱερᾶς Συνόδου οἱ σεβασμ. μητροπολῖται Νικομηδείας καὶ Τραπεζοῦντος, ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. ὁ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσύγκελλος, καὶ ἐκ μέρους τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου οἱ ἀξιότιμοι κκ. Ι. Κ. Χατζόπουλος καὶ Λ. Γ. Καζανόβας. Ἐν τῷ ναῷ παρῆν ὁ ἐξ. πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Ι. Γρυπάρης, ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Δέρκων, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Σάρδεων καὶ σχολάρχης τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς καὶ πολλοὶ τῶν παρ' ἡμῖν προεχόντων. —Ἀφ' ἑσπέρας, τῇ παρασκευῇ, μεταβὰς ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης εἰς τὸν ἐν Σισλίῳ ναόν, ἔδωκεν ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τρισάγιον, ὡς ἐπίσης ἔδωκε τρισάγιον καὶ ἐπὶ τῶν τάφων τῶν ἀειμνήστων Γεωργίου καὶ Νικολάου Ζαρίφων καὶ τοῦ Παντιᾶ Εὐστ. Εὐγενίδου.

Μοναστηριακὴ ἐπιτροπή.—Κατὰ τὰς τελευταίας συνεδρίας τῆς Μοναστ. ἐπιτροπῆς ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετάσθησαν ὑποθέσεις τῶν ἱερῶν μονῶν Γηρομερίου, Στύλου καὶ Διβρεως, Ραγίου, Γούνης καὶ Μακρυρράχης, ἧς ἐνεκρίθη νὰ μείνῃ ἡγούμενος, προτάσει τοῦ ἐπόπτου αὐτῆς θεοφιλ. ἐπισκόπου Κίτρους, ὁ τέως τοιοῦτος αἰδ. ἱερεὺς κ. Δημήτριος Ἀνατολοῦ.

Ἐθν. Φιλανθρ. Καταστήματα.—Ὁ νέος αὐτῶν κανονισμὸς ὑποβληθεὶς τῷ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίῳ ἐν σχεδίῳ ἐνεκρίθη νὰ ἐκτυπωθῇ πρὸς μελέτην ὑπὸ τῶν μελῶν αὐτοῦ.

Πανηγύρεις ναῶν.—Τῇ κυριακῇ, 23 λήγοντος, ἱκανοὶ τῶν ἱερῶν ναῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἦγον τὰς ἐπετείους αὐτῶν πανηγύρεις, σὺν τούτοις δὲ καὶ οἱ

ναοὶ τῶν ἁγιοταφιτικῶν μετοχίων ἐν Φαναρίῳ καὶ Νεοχωρίῳ. Τὴν θείαν λειτουργίαν ἐτέλεσεν ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ ὁ μακαριώτατος πατριάρχης πρώην Ἀντιοχείας κ. Σπυρίδων.

Ποιμαντικὴ μέριμνα. — Πατρικῇ προνοίᾳ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Δέρκων κ. Καλλινίκου, ἀπεστάλη εἰς τὰ χωρία, τὰ τῇ ἱερᾷ ταύτῃ μητροπόλει ὑποκείμενα, πρὸς πνευματικὴν τῶν ὀρθοδόξων ἐπίσκεψιν ὁ πανιερ. μητροπολίτης πρώην Νευροκοπίου κ. Νικόδημος.

Ὀνομαστικαὶ ἑορταί.—Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, μνήμῃ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, ἡ Α.Θ.Π. διεβίβασε πατρικὰς εὐχὰς καὶ προσρήσεις διὰ μὲν τοῦ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσυγκέλλου τῷ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου κ. Γ. Κάρτελῃ, διὰ δὲ τῶν ἱερολογ. πατριαρχικῶν διακόνων τοῖς ἐκ τῶν ὁμογενῶν λογάσι καὶ βαθμούχοις, τοῖς ἄγουσι τὴν ἐπέτειον ὀνομαστικὴν αὐτῶν ἑορτήν.

Ἐπιστημονικαὶ ἀποστολαί. — Ἐπὶ αἰτήσει τῆς ἐνταῦθα σερβικῆς πρεσβείας, ἀπελύθη τὸ νενομισμένον συστατικὸν γράμμα πρὸς τὴν ἱερὰν Κοινότητα τοῦ Ἁγίου Ὄρους ὑπὲρ τοῦ διδάκτορος τῆς φιλολογίας καὶ γνώστου τῆς βυζαντινῆς ἱστορίας ἐλλογίμου κ. Δραγουτίν Ἀναστασιέβιτς, ὃν ἀποστέλλει ἡ ἐν Βελιγραδίῳ σερβικὴ ἀκαδημία πρὸς μεταγραφὴν ἢ καὶ φωτογράφησιν τῶν ἐν ταῖς ἐκεῖ μοναῖς σωζομένων γραπτῶν μνημείων, τῶν ἑλληνιστὶ καὶ σλαυονοσερβιστὶ γεγραμμένων ἀναφερομένων δ' εἰς τὴν ἱστορίαν ἐν γένει τῆς Σερβίας.

Καθαίρεσις. — Ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου κατεδικάσθη εἰς καθαίρεσιν ἀπὸ τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιώματος ὁ ἐν Πλιάτσῃ τῆς ἐπαρχίας Κορυτσᾶς ἱερεὺς Ἀναστάσιος, ἱερουργῶν ἄνευ ἀδείας τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως, παρακούσας δ' εἰς τὰς διαταγὰς αὐτῆς καὶ εἰς τὰς συμβουλὰς καὶ νουθεσίας τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας.

Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια. — Ἡ ἐν Πάτραις ἐκδιδομένη θρησκευτικοκοινωνικὴ ἐφημερὶς «Σάλπιγξ τῆς ἀληθείας», ἧς τυγχάνει διευθυντὴς ὁ ἐπιθεωρητὴς τῶν δημοτικῶν σχολείων κ. Γ. Α. Χαραλάμπης, ἀνὴρ εὐσεβὴς καὶ εὐπαίδευτος, συνιστᾷ, ἐπὶ τῷ διανυομένῳ εἰκοστῷ ἕκτῳ ἡμῶν ἔτει, τὸ ἔργον τῆς ἡμετέρας «Ἀληθείας», ὅτι ἐν τῇ ἐμπρεπούσῃ αὐτῇ περιωπῇ πληροφορεῖ πάντας τοὺς εὐσεβεῖς καὶ ὀρθοδόξους ἀπανταχοῦ χριστιανοὺς περὶ πάντων τῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐν γένει κινήσεως.

Ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες. — Ἀπὸ τῆς 8 τοῦ μηνὸς τούτου ἤρξατο τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς ἐν Κύπρῳ νέα ἑλληνικὴ ἐφημερίς, ὁ «Κυπριακὸς φύλαξ» ὑπὸ ὑπεύθυνον ἰδιοκτήτην τὸν κ. Ἑρμαῖμ Κ. Πετρίδην. Ἡ ἐφημερὶς αὕτη γράφεται καλῶς, παραλαμβάνομεν δ' ἐξ αὐτῆς τὰ περὶ τῶν ἐν Κύπρῳ προσηλυτευτῶν, ἃ βλέπει ὁ ἀναγνώστης ἐν τῇ κατόπι σελίδι. — Εὐχαρίστως ἐπίσης εἴδομεν τὴν κρατίστην ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ συνάδελφον «Θερμοπύλας» ἀξιαμένην νὰ ἐκδίδηται τρὶς τῆς ἑβδομάδος, ἐνῷ ἡ συνδρομὴ αὐτῆς ἡ αὐτὴ μένει. Τὰ φύλλα τῆς καλῆς ἐφημερίδος κοσμοῦνται καὶ διὰ καλλιτεχνικῶν εἰκόνων.

Μνημόσυνον. — Ἡ ἐπιτροπὴ τῶν ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν τελεῖ τῇ μεθαύριον κυριακῇ ἐν τῷ πανσέπτῳ πατριαρχικῷ ναῷ μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἀοιδίμων μητροπολιτῶν πρώην Ἰμβρου Παϊσίου, Σκοπίων Φιρμιλιανοῦ, Ἰμβρου Φιλοθέου, πρώην Μεσημβρίας Ἀνθίμου, πρώην Δισκάτης Ἰωαννικίου καὶ Λήμνου Διοδώρου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ὁ ἀρχιγραμματεὺς τοῦ ἱεροῦ κοινοῦ τοῦ Παναγίου Τάφου πανοσιολογ. ἀρχιμανδρίτης κ. Μελέτιος Μεταξάκης ἀφίκετο πρὸ τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν, ἕνεκεν ὑποθέσεων τῆς Ἐκκλησίας, εἰς ἣν ἀνήκει.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Προσηλυτευταί. — Λεπτομέρειαι περὶ τῶν ἐν Βαρωσίοις σκηνῶν, εἰς ἃς προέβη κατὰ τῶν προσηλυτευτῶν ὁ λαός, ἔχουσιν ὡς ἑξῆς· Κατηχηθεὶς ὑπό ξένων ἱεραποστόλων κυβερνητικός τις ὑπάλληλος, ἀνήκων εἰς τὴν ἀρμενικὴν φυλήν, προσέλαβεν εἰς τὸ νέον αὐτοῦ δόγμα τήν τε σύζυγον καὶ τὰ τέκνα, γενόμενος μάλιστα καὶ κέντρον ἐνεργείας τῶν ἀγγλικανῶν ἱεραποστόλων, οἵτινες προσῆλθον τολμηρῶς καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ὀρθόδοξον ἱερέα προτείνοντες αὐτῷ ν' ἀποβάλῃ τὸ κληρικὸν ἔνδυμα καὶ ἐγκολπωθῇ τὴν μικρὰν αἱρετικὴν ὁμάδα, εἰς ἣν κατέταξεν ἀρχαῖόν τινα πτωχὸν διδάσκαλον, πατέρα πολυμελοῦς οἰκογενείας, καί τινα παντοιοπώλην, ἀμφοτέρους κυπρίους ὀρθοδόξους. Τότε ἡ τοῦ ὀρθοδόξου λαοῦ δικαία ἐπὶ τῇ θρασείᾳ προσηλυτεύσει ἀγανάκτησις ἐκορυφώθη, καὶ πάντες οἱ ἐν Βαρωσίοις ὀρθόδοξοι, κατὰ τῆς συναγωγῆς τῶν προσηλυτευτῶν ἐπιτεθέντες, ἠφάνισαν βιβλία τε καὶ σκεύη τοῦ οἴκου τῆς προσευχῆς, ὡς καὶ τὰ τοῦ παντοιοπωλείου, οὐδὲν βλάψαντες, οὐδὲ τὸ κείμενον ἐκεῖ χρηματικὸ

ποσὸν ἐγγίσαντες. Ἡ κυβέρνησις μετέθηκεν ἀμέσως τὸν ταραξίαν ἀρμένιον εἰς Νεμεσὸν, ἀλλ' ἐπὶ τῇ εὐλόγῳ διαμαρτυρίᾳ τῶν ὀρθοδόξων ἠναγκάσθη ν' ἀποστείλῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς ἑτέραν θέσιν ἀλλαχοῦ. Γενομένης εἶτα διαδικασίας, ἐπεβλήθησαν πρόστιμα εἰς τοὺς ἐν Βαρωσίοις ὀρθοδόξους· ἀλλ' ἠκούσθη τελευταῖον ὅτι ἡ διοίκησις ἐπανάγει τὸν ταραξίαν ἀρμένιον εἰς τὴν ἐν Βαρωσίοις προτέραν αὐτοῦ κυβερνητικὴν θέσιν. Τοῦτο θεωρεῖται νῦν ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων ὡς τις διωγμὸς κατὰ τῆς ἐπικρατούσης θρησκείας, ἐφ' ᾗς οἱ νόμοι δέον νὰ χορηγῶσι πᾶσαν προστασίαν, ἀφοῦ μάλιστα καὶ πᾶς προσηλυτισμὸς αὐστηρῶς ὑπ' αὐτῶν ἀπαγορεύεται.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Μητρόπολις Ἀθηνῶν.—Διατρίβουσιν ἀπό τινων ἡμερῶν ἐν Ἀθήναις οἱ πανιερ. ἐπίσκοποι Μεσσηνίας κ. Μελέτιος, Φωκίδος κ. Ἀμβρόσιος, Εὐρυτανίας κ. Σεραφείμ, Κυθήρων κ. Εὐθύμιος καὶ Θεσσαλιώτιδος κ. Εὐθύμιος.

Ἐπισκοπὴ Ὕδρας.—Εἰς τὴν χηρεύουσαν ἐπισκοπὴν Ὕδρας καὶ Σπετσῶν ἡ ἱερὰ Σύνοδος διώρισε, κατὰ τὰ νόμιμα, ἐπισκοπικὴν ἐπιτροπείαν ἐκ τῶν αἰδεσιμ. πρεσβυτέρων κκ. Εὐαγγ. Μπινάκη, Σταύρου Βιλνᾶ καὶ Δοσιθέου Κόκιζα. — Τῆς κηδείας δὲ τοῦ ἀοιδίμου ἐπισκόπου Ὕδρας καὶ Σπετσῶν Ἀρσενίου προέστη, κατὰ συνοδικὴν ἀπόφασιν, ὁ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν ἀρχιεπίσκοπος Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Ἰωάννης.

(ἐκ τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου» Ἀθηνῶν)

ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΕΝ ΤΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Ἑλληνικαὶ κοινότητες Βενετίας καὶ Νεαπόλεως.—Εἰς τοὺς ἐν Βενετίᾳ παραμένοντας ἄνευ ἀποστολῆς ὁσιωτ. ἱερεῖς κκ. Σεραφεὶμ Κόμην καὶ Ἀριστοτέλην Μοντεσάντον, ὡς καὶ τὸν ἐν Νεαπόλει τῆς Ἰταλίας ἐπίσης διατρίβοντα αἰδεσ. κ. Ἀντώνιον Πανδῆν, ἄλλοτε χρηματίσαντα ἐφημέριον ἐκεῖσε, ἐπέστειλε τηλεγραφικῶς ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, εἰς ἣν ὑπόκεινται, διατάττουσα αὐτοὺς ἵνα ὡς τάχος ἐπιστρέψωσιν εἰς Ἑλλάδα. Ἡ διαταγὴ διεβιβάσθη εἰς αὐτοὺς καὶ προηγουμένως.

Ἑλληνικαὶ κοινότητες ἐν Ἀνατολῇ.—Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ **Μερσίνης** τῆς Κιλικίας ὅτι εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὀρθόδοξον ἐν αὐτῇ κοινότητα, τελέσασαν πάνδημον τεσσαρακονθήμερον μνημόσυνον τοῦ ἀειμνήστου τῆς Μεγ. Ἐκκλησίας ὀρφανοτρόφου Συμεὼν Σινιόσογλου, οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ εὐχαριστήσαντες αὐτῇ ἀπέστειλαν ἑκατὸν λίρας τουρκικὰς, 50 μὲν ὑπὲρ τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, 50 δὲ ὑπὲρ τῶν σχολείων τῆς κοινότητος, ἤτοι τῆς σχολῆς τῶν ἀρρένων, διότι ἡ ἐν Μερσίνῃ ὀρθόδοξος ἑλληνικὴ κοινότης συντηρεῖ τοῦτο μόνον. Τὸ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἄριστα λειτουργοῦν καὶ λίαν καρποφόρως ἐπιτελοῦν τὸν προορισμὸν αὐτοῦ παρθεναγωγεῖον τῆς ἑλλην. κοινότητος, ἀριθμοῦν ἑπτὰ τάξεις, συντηρεῖται καθ' ὁλοκληρίαν ὑπὸ τῆς εὐγενοῦς καὶ τῇ κοινότητι λίαν εὐεργετικῆς ἀποδειχθείσης οἰκογενείας Κωνσταντίνου Μαυρομμάτη, ἥτις οὐ μόνον ὑπὲρ τὰς 300 ὑπὲρ αὐτοῦ λίρας δαπανᾷ κατ' ἔτος, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ λίαν ἐπίζηλον θέσιν ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς ἐν Κιλικίᾳ κοινότησι κατέχοντος τιμιωτάτου μέλους αὐτῆς κ. Ἀνδρέου Κ. Μαυρομμάτη παρακολουθεῖ καὶ προστατεύει τὴν χριστιανικῶς ἐθνοπρεπῆ μόρφωσιν τῶν ὁμογενῶν κορασίων. Οἱ τόσῳ φιλογενῶς ἐργαζόμενοι ὁμογενεῖς, ὧν ἡ φιλομουσία καὶ ἡ φιλογένεια καλὸν πρόκειται τοῖς περιοίκοις παράδειγμα, μιμητὰς εὑρίσκουσι καὶ ἀλλαχοῦ. Οὕτως ἡ χριστιανικὴ καὶ ἑλληνοπρεπὴς παίδευσις προάγεται καὶ ἐν **Ἀδάνοις**, ἔνθα ἡ ὁμογενὴς κοινότης συντηρεῖ κάλλιστα κατηρτισμένον (ἐξ ἑπτὰ τάξεων) ἀρρεναγωγεῖον, ὡς καὶ παρθεναγωγεῖον (ἑπτὰ τάξεων) καὶ νηπιαγωγεῖον. Οἱ τῶν κοινῶν τούτων ἐν ἀμφοτέραις ταῖς πόλεσι σχολείων ἔφοροι πολλῶν ἐπαίνων εἰσὶν ἄξιοι, ἀκατορθοῦντες, ἐν μέσῳ μεθημερινῶν ἀσχολιῶν καὶ φροντίδων, ν' ἀφιερῶσι καί τινας ὥρας ὑπὲρ τῶν εὐαγῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων, τιμώντων τὴν πατροπαράδοτον αὐτῶν φιλομουσίαν καὶ φιλογένειαν, καὶ ἁρμονικῶς ἐν εἰρήνῃ χριστιανικῇ μετὰ τοῦ πνευματικῶς προϊσταμένου συνεργαζόμενοι. Ἐλπίζομεν ὅτι κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν ὁμογενῶν κοινοτήτων Ἀδάνων καὶ Μερσίνης θέλει ἐπιδείξει τὴν αὐτὴν φιλομουσίαν καὶ τὴν αὐτὴν φιλογένειαν καὶ ἡ ὁμογενὴς ἐν **Ταρσῷ** κοινότης, μεριμνῶσα τῆς ὡς οἷόν τε ἀρτιωτέρας χριστιανικῆς καὶ πατρίου παιδεύσεως καὶ ἀγωγῆς τῶν ὁμογενῶν παίδων, ἀφοῦ μάλιστα ἠξιώθη συνετοῦ καὶ σεβασμίου ἐφημερίου.

Χριστιανικὴ φιλαδελφία.—Καθ' ἃ γράφουσιν ἐκ Μόσχας περὶ τοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Μετο-

χίου τοῦ πατριαρχ. Οἰκ. Θρόνου (ἁγ. Σεργίου), διεξήχθησαν ἐν τῷ Μετοχίῳ τούτῳ αἱ ἱεραὶ τελεταὶ τῆς τε Μ. ἑβδομάδος καὶ τοῦ πάσχα, καθὼς καὶ τῆς παρασκευῆς τῆς διακαινησίμου, μετὰ σεμνῆς μεγαλοπρεπείας καὶ τάξεως,πολλοῦ προσελθόντος ἐκκλησιάσματος ἐξ ὁμογενῶν καὶ ρώσσων. Ὁ πανοσιολογ. ἀρχιμανδρ. κ. Ἰάκωβος, ὡς διευθυντὴς τοῦ Μετοχίου καὶ ὡς πατριαρχικὸς ἀντιπρόσωπος, αὐτοπροσώπως καὶ τηλεγραφικῶς ὑπέβαλε τὰς συγχαρητικὰς αὐτοῦ προσρήσεις ταῖς ἐν Μόσχᾳ καὶ ἐν Πετρουπόλει πολιτικαῖς καὶ ἐκκλησιαστικαῖς ἀρχαῖς, πολλῆς ἀπολαύων φιλοφροσύνης καὶ τιμῆς ἐκ μέρους τῶν ἀδελφῶν ρώσσων. Καὶ ἐκ μὲν τῶν ἐν Μόσχᾳ προσῆλθον ἐπισκεψάμενοι αὐτὸν ἡ Α. Ἐξ. ὁ γραντινατσάλνικ Μόσχας (στρατιωτικὸς διοικητὴς) στρατηγὸς Πεϊμπὸτ, μείνας παρὰ τῷ πατριαρχικῷ ἀντιπροσώπῳ περὶ τὰ εἴκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας, εὐγενῶς δὲ καὶ λίαν φιλοφρόνως καὶ μετὰ σεβασμοῦ μνείαν ποιησάμενος τῆς Α. Θ Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ὡς ἀρχηγοῦ τῆς πρεσβυγενοῦς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, εὐλογήσαντος οὐ πρὸ πολλοῦ τὴν πόλιν τοῦ Καζὰν διὰ σεπτῆς εἰκόνος τῆς Θεομήτορος (ἀντιτύπου πιστοῦ τῆς βυζαντινῆς εἰκόνος τῆς Παμμακαρίστου), ἡν ἡ Α. Ἐξ. καθὸ γενικὸς διοικητὴς, ὡς εἶπεν, εἶχε τὸ εὐτύχημα νὰ προϋπαντήσῃ πανηγυρικῶς ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει.—Ἐκ δὲ τῆς πρωτευούσης τοῦ ρωσσικοῦ κράτους ὁ πατριαρχ. ἐπίτροπος κ. Ἰάκωβος ἔλαβε φιλοφρονεστάτας καὶ κολακευτινὰς ἐπιστολὰς τοῦ τε σεβασμ. μητροπολίτου Πετρουπόλεως καὶ προέδρου τῆς ἁγιωτάτης διοικούσης ρωσσικῆς Συνόδου κ. Ἀντωνίου, τοῦ παρὰ τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ ἐξοχ. αὐτοκρατορικοῦ ἐπιτρόπου καὶ τοῦ βοηθοῦ αὐτοῦ, ἐπὶ πᾶσι δὲ τῶν ΑΑ. Ἐξ. τοῦ τε πρωθυπουργοῦ καὶ ἐπιφανεστάτου πολιτικοῦ κόμητος Βίττε, τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν κόμητος Λάμσδορφ, τοῦ γερουσιαστοῦ καὶ ἐν ἐνεργείᾳ μυστικοσυμβούλου κ. Βλαδιμήρου Σάβλερ, τοῦ πνευματικοῦ τῆς Α. Α. Μ. τοῦ τσάρου καὶ ἀρχηγοῦ τοῦ ἀνακτορικοῦ κλήρου αἰδεσιμ. πρωτοπρεσβυτέρου κ. Γιάννισεφ, ὃν ἐτίμησεν ἡ Α. Α. Μ. διὰ τοῦ ἀνωτέρου τῆς Ρωσσίας αὐτοκρατορικοῦ παρασήμου τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἁγίου Πάσχα. Καὶ οὗτοι δὲ καὶ τινες ἕτεροι ἐν ταῖς πρὸς τὸν πατριαρχικὸν ἀντιπρόσωπον ἀπαντήσεσιν αὐτῶν, ἐπεδείξαντο μετὰ πολλῆς εὐγενείας ἀγάπην μὲν καὶ τιμὴν πρὸς αὐτὸν, εὐλάβειαν δὲ πολλὴν καὶ σεβασμὸν πρὸς τὸν παναγιώτατον οἰκουμενικὸν πατριάρχην, ὃν καὶ ἐν ἑτέραις περιστάσεσι τεκμηριοῦσιν οἱ εὐσεβεῖς ἀδελφοὶ ρῶσσοι.

Προσθετέον ἐνταῦθα ὅτι ἐν τῷ πρὸς τὴν Α. Θ. Π. πεμφθέντι ἀντιτύπῳ τῆς ἱερᾶς εἰκόνος τῆς θαυματουργοῦ Θεοτόκου τοῦ Καζὰν, περὶ ἧς ἐγράψαμεν ἐν προγενεστέρῳ τεύχει τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας», διετυπώσαν ἐγγράφως τὰ πρὸς τὴν Μ. Ἐκκλησίαν αἰσθήματα ἀφοσιώσεως καὶ σεβασμοῦ οἱ ἀποστείλαντες, ταῦτα γράψαντες: «Μετ' ἀληθοῦς πνευματικῆς ἀγαλλιάσεως καὶ δέους καὶ εὐλαβείας δεξαμένη τὸ πολύτιμον δῶρον τῆς Αὐτοῦ Παναγιότητος τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης, καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἰωακεὶμ τοῦ Γ', τὴν ἁγίαν εἰκόνα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου «τῆς Παμμακαρίστου», ἡ ἐν Καζὰν γυναικεία μονὴ τῆς Θεοτόκου, ἥτις ἵδρυται ἐπὶ τόπου τῆς φανερώσεως κατὰ τὸ ἔτος 1579 τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνος τῆς Θεομήτορος, εἰλικρινῶς εὐγνωμονοῦσα τῷ παναγιωτάτῳ πατριάρχῃ καὶ τῇ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, προσφέρει εὐσεβάστως εἰς σχετικὴν ἀνάμνησιν (τὸ παρὸν) ἀκριβὲς ἀντίγραφον τῆς θαυματουργοῦ πεφανερωμένης εἰκόνος τῆς Θεοτόκου, τῆς οὕτω κακούργως καὶ ἱεροσύλως κλαπείσης ἐκ τῆς μονῆς κατὰ τὴν νύκτα τῆς 28 πρὸς τὴν 29 ἰουνίου τοῦ 1904».

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Πρὸς γνῶσιν τῆς ἐν Μακεδονίᾳ καταστάσεως, ἣν ἀκριβῶς παριστῶσιν αἱ δημοσιευθεῖσαι ἐν τῷ προγενεστέρῳ ἡμῶν φύλλῳ ἐπιστολαί, ἐκδίδομεν σήμερον καὶ τὰς ἑξῆς δύο:

Α΄.

Παναγιώτατε,

Οἱ ἐν Γενιτσοῖς βούλγαροι ἐνῷ ἠσχολοῦντο χαίροντες καὶ ἀγαλλόμενοι εἰς τὴν κατάθεσιν τοῦ θεμελίου λίθου τῆς ἀναγειρομένης ἐκκλησίας των, οἱ ἐν Γουμέντσῃ ἀπόγονοι τοῦ Κρούμου διενοοῦντο νὰ παραδώσωσι τῷ πυρὶ τὴν ἑλληνικὴν σχολὴν, τὸ διοικητήριον, καὶ τὴν οἰκίαν τοῦ ἰατροῦ Ἀγγέλου Σακελλαρίου, θέτοντες κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ βόμβας καὶ δυ-

ναμίτιδα ἐν τοῖς ρηθεῖσι μέρεσιν. Ἀλλὰ, χάρις εἰς τὰς συντόνους ἐνεργείας καὶ ἐρεύνας ἐκ μέρους τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν, εὐτυχῶς ἄρδην ἀνετράπησαν τὰ καταχθόνια σχέδια αὐτῶν, ἀνακαλυφθέντος ἐντὸς τοῦ βουλγαρικοῦ σχολείου καλαθίου περιέχοντος τρεῖς βόμβας καὶ ἱκανὰ φυσίγγια δυναμίτιδος καὶ ἐπιστολὴν τοῦ βοεβόδα Ἀποστόλη ἀπευθυνομένην πρὸς τοὺς Γ. Κιόσσαν, ἀδελφοὺς Σταμενίτη καὶ Στάμον Πέτκου. Διὰ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἐνετέλλοντο οἱ ἀνωτέρω νὰ ρίψωσι τὰς βόμβας ἀνὰ μίαν εἰς τὸ διοικητήριον, τὸ ἑλληνικὸν σχολεῖον καὶ τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀγγέλου Σακελλαρίου τῇ 25 μαρτίου. Συγχρόνως διετάσσοντο δι' αὐτῆς καὶ ἐννέα ἔμπιστα πρόσωπα τοῦ ἀπαράτου δολοφονικοῦ κομιτάτου, συνεννοούμενα μετὰ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ βουλγαρικοῦ σχολείου νὰ δράσωσι κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἡμέραν. Ἐν τέλει δὲ διετυποῦντο καὶ αὐστηραὶ ἀπειλαὶ πρὸς τοὺς βουλγαρίζοντας τζορμπατζήδες τῆς κωμοπόλεως Γουμέντσας, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν θὰ συνετέλουν εἰς τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἐκτελέσεως τῆς καταχθονίου ἐντολῆς. Ἀμέσως δὲ, μετὰ τὴν γνῶσιν τοῦ περιεχομένου τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, αἱ ἀρχαὶ προέβησαν εἰς τὴν σύλληψιν ὅλων τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων ὡς συνενόχων, οὓς ὡδήγησαν εἰς τὰς φυλακάς.

Προκειμένου δὲ περὶ τῆς καταστάσεως ὁλοκλήρου τῆς ταπεινῆς μου ἐπαρχίας ἐν γένει γνωρίζω τῇ Ὑμετέρᾳ θειοτάτῃ καὶ προσκυνητῇ μοι Παναγιότητι, ὅτι παραμένει ἡ ἰδία, καθόσον ἡμέρα δὲν παρέρχεται ἄνευ δολοφονιῶν.

Ἐπὶ τούτοις,κατασπαζόμενος πανευλαβῶς τὴν ἁγίαν μοι δεξιὰν τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης καὶ προσκυνητῆς μοι Παναγιότητος, διατελῶ μετ' ἀπείρου σεβασμοῦ καὶ υἱϊκῆς ἀφοσιώσεως

Ἐν Βοδενοῖς, τῇ 25 μαρτίου 1906

τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης

καὶ προσκυνητῆς μοι Παναγιότητος

ταπεινὸς θεράπων

Ὁ Βοδενῶν ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Β'.

Παναγιώτατε δέσποτα,

Μετὰ λύπης πληροφοροῦμαι τὴν στιγμὴν ταύτην, ὅτι ἐν τῷ χωρίῳ Λούμπνιτσα τῆς ὑποδιοικήσεως Γευγελῆ ἐδολοφονήθη τὴν 1 μαρτίου ὑπὸ τῶν ρουμανιζόντων εἷς τῶν καλλιτέρων ἡμετέρων κατοίκων Στέφανος Παπᾶ Στεφάνου τοὔνομα, ἡλικίας 27 ἐτῶν περίπου. Εἰς τὴν κηδείαν αὐτοῦ μετέβη ἵνα λάβῃ μέρος ὁ ἐν Γευγελῆ ἐπίτροπος κ. Λεόντιος, ἀλλ' οἱ ρουμανίζοντες τοῦ χωρίου, ἐν ταῖς χερσὶ τῶν ὁποίων εὑρίσκονται εἰσέτι αἱ κλεῖδες τῆς ἐκκλησίας κατὰ διαταγὴν τοῦ ἐξοχ. Χιλμῆ πασᾶ, ἠρνήθησαν ἵνα ἀνοίξωσι ταύτην μεθ' ὅλας τὰς παρακλήσεις τῶν οἰκείων τοῦ νεκροῦ καὶ τὰς μεσολαβήσεις τῶν ἐκεῖ παρευρεθέντων ἀξιωματικῶν· ἕνεκα τούτου ὁ νεκρὸς μετηνέχθη κατ' ἀνάγκην εἰς Γευγελῆ καὶ ἐκηδεύθη μεγαλοπρεπῶς. Περὶ τούτου προτίθεμαι ὅπως ἐπιδώσω ἔντονον διαμαρτυρίαν τῷ ἐξοχ. Χιλμῆ πασᾶ καὶ τῷ ἐξ. νομάρχῃ Θεσσαλονίκης.

Ἄξιον ἰδιαιτέρας σημειώσεως εἶναι, Παναγιώτατε, τὸ γεγονὸς, ὅτι καίτοι παρῆλθον τεσσαράκοντα καὶ δύο ὅλαι ἡμέραι ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τοῦ τακριρίου μου, δι' οὗ ἀπῄτουν τὴν εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀπόδοσιν τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ σχολείου Λουμπνίτσης, ἅτινα ἀδίκως ὅλως καὶ αὐθαιρέτως παρεδόθησαν εἰς τοὺς ρουμανίζοντας, μόλις τὴν ἐπιοῦσαν ἀκριβῶς τῆς ἀναφερομένης ἄνωθι δολοφονίας παρεπέμφθη τὸ ρηθὲν τακριρίον μου εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν Γευγελῆ καὶ ἤρξατο συνεπῶς ἡ σχετικὴ περὶ τοῦ ζητήματος ἐξέτασις μετὰ τὸν καταλαβόντα ἤδη φυσικῶς τοὺς κατοίκους πανικὸν συνεπείᾳ τῆς δολοφονίας ταύτης. Τ' ἀποτελέσματα τῆς γιγνομένης ἤδη ἐξετάσεως, ἅτινα ἐκ τῶν προτέρων δὲν προοιωνίζομαι, δυστυχῶς, εὐάρεστα, μ' ὅλα τὰ νόμιμα καὶ δίκαια ἐπιχειρήματα, θέλω ὑποβάλει ἐκ καθήκοντος τῇ ὑμετέρᾳ σεπτῇ μοι κορυφῇ.

Ἐπὶ τούτοις ἀσπαζόμενος εὐλαβῶς τὴν ἁγίαν Αὐτῆς δεξιὰν καὶ ἐξαιτούμενος τὰς θεοπειθεῖς Αὐτῆς εὐχὰς ἀρωγούς μοι, ὑποσημειοῦμαι βαθυσεβάστως,

Ἐν Φλωρίνῃ τῇ 6 μαρτίου 1906.

Τῆς Ὑμ. προσκυνητῆς μοι Θ. Παναγιότητος

εὐγνώμων θεράπων

καὶ ὁλοπρόθυμος τοῖς ὁρισμοῖς

† **Ὁ Μογλενῶν ΑΝΘΙΜΟΣ**

Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς τεύχους ἀρχόμεθα συνεχίζοντες πάσας τὰς διατριβὰς, ὅσαι μένουσιν ἀσυμπλήρωτοι ἀπὸ τοῦ ΚΔ' καὶ τοῦ ΚΕ' τόμου καὶ εἴ τινος ἀπὸ τοῦ ΚΣΤ'. **Ἐν τῷ προσεχεῖ** τεύχει καὶ ἰδίᾳ περὶ τῶν ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀσίᾳ ἑλληνικῶν ἀποικιῶν διατριβή

ΖΑΧΑΡΙΑ ΦΟΝ ΛΙΓΓΕΝΤΑΛ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΟ-ΡΩΜΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

ΠΟΙΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ*

§ 71. Εἰσαγωγή.

Ἐνῷ ἡ Ἱστορία τοῦ βυζαντινοῦ ἀστικοῦ δικαίου κινεῖ ἰδιαζόντως τὸ ἐνδιαφέρον, ὡς παριστῶσα ἡμῖν τὴν φυσικὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἰουστινιανείου καὶ χρησιμεύουσα ὡς διδακτικωτάτη κριτικὴ αὐτοῦ, ἡ ἱστορία τοῦ βυζαντινοῦ ποινικοῦ δικαίου κατ' οὐδὲν συντελεῖ πρὸς κρείττονα γνῶσιν καὶ κρίσιν τοῦ Ἰουστινιανείου ποινικοῦ δικαίου. Διδάσκει κεφαλαιωδῶς μόνον, τίνι τρόπῳ ἐν τῇ μέσῃ βυζαντινῇ ἐποχῇ, διὰ τῆς νομοθεσίας τῶν αὐτοκρατόρων Ἰσαύρων, ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ ποινικόν τι σύστημα, ὅπερ τόσον ἰσχυρῶς καὶ ἐπιμόνως ἐπέδρασεν ἐπὶ τῶν ἰδεῶν τοῦ λαοῦ, ὥστε αἱ διαπραχθεῖσαι ὠμότητες κατὰ τοὺς νεωτάτους χρόνους ἐν τῇ Βαλκανικῇ χερσονήσῳ δυνατὸν θεωρηθῆναι ὡς ἀπόρροια ἐκείνου.

Ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ βυζαντινοῦ ἀστικοῦ δικαίου, καὶ μάλιστα ἐν τῇ περὶ κυριότητος ἀκινήτων ἱστορίᾳ, προτκρούει τις πολλαχῶς πρὸς νομικὰ ζητήματα, οἷα ἀνεπτύχθησαν συγχρόνως ἢ βραδύτερον ἐν ταῖς γερμανο-ρωμαϊκαῖς πολιτείαις τῆς δυτικῆς Εὐρώπης. Ἡ ἱστορία ὅμως τοῦ βυζαντινοῦ ποινικοῦ δικαίου οὐ παρέχει ὅμοια φαινόμενα. Ἰδίᾳ ξένον ἔμεινεν αὐτῇ τὸ δικαίωμα τοῦ συμβιβασμοῦ ἐπὶ ἀδικημάτων διὰ χρηματικῆς ἀποζημιώσεως τῷ παθόντι. Διότι, ἡ ἰδιωτικὴ ποινή,—χρηματικὴ ποινὴ πρὸς ὄφελος τοῦ βλαβέντος συνεπείᾳ κακουργήματος ἢ πλημελήματος,— ἡ γνωστὴ εἴς τε τὸ βυζαντινὸν καὶ τὸ ἰουστινιάνειον δίκαιον καὶ ἥτις ἐν ἐκείνῳ ἔλαβεν ἐν μέρει ἔτι πλατυτέραν ἀνάπτυξιν, ἐστὶ κατὰ τὴν ἐνδοτάτην αὐτῆς φύσιν διάφορος τῆς γερμανικῆς χρηματικῆς ἀποζημιώσεως. Ἕνεκα τῆς παντελοῦς ἐλλείψεως βυζαντινῆς ποινικῆς διαδικασίας, δέον ἵνα μὴ ἐκπλήττηταί τις, διότι ἐν τῷ κοινῷ βίῳ ὁ παθὼν ἐπροτίμα συμβιβαστικὴν διάλυσιν τῆς πρὸς τὸν ἐγκληματίαν διαφορᾶς. Ἐν τούτοις Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέννητος ἀπηγόρευσε ῥητῶς τὸ ἀπαιτεῖν τι παρὰ τοῦ δράστου ἕνεκα τραυμάτων καὶ τῶν τούτοις ὁμοίων.

Ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ βυζαντινοῦ ἀστικοῦ δικαίου μόνον ἐν τῷ οἰκογενειακῷ δικαίῳ διαγιγνώσκεται ἐπίδρασις τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐν περιωρισμένῳ μέτρῳ. Τὸ βυζαντινὸν ποινικὸν δίκαιον ἔτι ὀλιγώτερον διακρίνεται ἐπὶ ἐπιδράσει ἀγνοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος· αἱ πρὸς τὸ αὐστηρὸν Μωσαϊκὸν ποινικὸν δίκαιον σχέσεις ἐπιβλαβῶς μόνον ἐπέδρων. Τοὐναντίον τὸ δίκαιον τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, τὸ ἐκκλησιαστικὸν δίκαιον, οὐσιώδη ἐπιρροὴν πάντως ἐνήσκησεν ἐπὶ τῆς διαδικασίας τοῦ ποινικοῦ δικαίου. Ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀνεπτύχθη ἐντελὲς σύστημα μετανοίας, ὅπερ ἦν ἐγγὺς τῆς ἰδέας, ὅτι ὁ ἁμαρτωλός, ὁ τὸ ἔγκλημα αὐτοῦ δι' ἐκκλησιαστικῶν ποινῶν ἐξιλάσας, οὐκ ἦν ἄξιος κοσμικῆς ποινῆς. Τίνι τρόπῳ, ἡ ἰδέα αὕτη διὰ τοῦ δικαίου τῆς ἀσυλίας τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας πρακτικὴν ἰσχὺν ἀπέκτησε, δειχθήσεται κατωτέρω.

---

§ 73. Τὸ δίκαιον τῆς ἀσυλίας.

Τὸ δίκαιον τῆς **ἀσυλίας (ἐκ τοῦ ὅρου ἀσφάλεια)** τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας μέχρι τινὸς παρεῖχε προστασίαν τῷ τε ἐγκληματίᾳ καὶ τῷ ὀφειλέτῃ. Ἐὰν οὗτοι κατέφευγον ὡπλισμένοι εἰς τὸ ἄσυλον, ὤφειλον πρὸ παντὸς καταθεῖναι τὰ ὅπλα. Ἐν ταῖς περιτειχισμένοις αὐλαῖς ἢ κήποις **(ὅροις περιβόλοις)** τῶν ἐκκλησιῶν ἠδύναντο ἀκωλύτως περιφέρεσθαι καὶ κοιμᾶσθαι. Παρείχοντο δ' αὐτοῖς παρὰ τῆς ἐκκλησίας τροφαὶ καὶ ἐνδύματα. Ὁ ἐκβιάζων τὸ καταφύγιον τοῦτο ἐτιμωρεῖτο διὰ θανάτου, ὡς ἔνοχος ἐσχάτης προδοσίας, ἢ ὡς sacrilegus (ἱερόσυλος). Ἐπίσης οὐκ ἠδύναντο ἀπελαθῆναι παρὰ τοῦ ἐπισκόπου ἢ τοῦ προϊσταμένου τῆς ἐκκλησίας, ἐκτὸς ἂν ἠρνοῦντο καταθεῖναι τὰ ὅπλα, ἅτινα μεθ' ἑαυτῶν ἔφερον. Οἱ προϊστάμενοι τῶν ἐκκλησιῶν ὤφειλον ἀνακρίνειν κατὰ τὴν εἴσοδον καὶ ἠδύναντο ἐκκλησιαστικὰς ποινὰς ἐπιβάλλειν διὰ τὰ παρ' αὐτῶν διαπραχθέντα ἀδικήματα, μετὰ τὴν ἀπότισιν τῶν ὁποίων παρέδιδον αὐτοῖς γράμμα ἀφέσεως. Ἔδει ὅμως ταῦτο γνωστοποιηθῆναι τῷ ἁρμοδίῳ δικαστῇ, καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ αὐτοκράτορι. Κατὰ τὴν διαμονὴν αὐτῶν ἐν τῷ ἀσύλῳ, περιστάσεως τυχούσης, ἠδύναντο ὑπερασπίσαι ἑαυτοὺς διὰ πληρεξουσίου κατὰ ἀγωγῶν ἀστικῶν ἐκ μέρους τῶν δανειστῶν αὐτῶν. Ἐὰν ἡ ἐναντίον αὐτῶν ἀγωγὴ ἐγίνετο δεκτή, ἐξετελεῖτο ἐπὶ τῆς περιουσίας αὐτῶν. Ἐὰν διὰ τοῦ μέσου τούτου οἱ δανεισταὶ ἱκανοποιοῦντο, ἢ ἄλλως ἐπληρώνοντο, ἢ διὰ συμβιβασμοῦ ἐξώφλουν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ὀφειλέτης οὐκ ἐδικαιοῦτο μεῖναι πλέον

---

* Ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ» τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ τοῦ προπαρελθόντος ἐδημοσίευσα ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ Λίγγενταλ μέρη τινὰ τοῦ οἰκογενειακοῦ καὶ κληρονομικοῦ δικαίου. Θ. Α.

ἐν τῷ ἀσύλῳ. Ἐγκληματίαι ὅμως, διὰ τῆς ἀποτίσεως τῆς ἐπιβληθείσης αὐτοῖς ἐκκλησιαστικῆς ποινῆς καὶ διὰ τῆς ἀπονομῆς γράμματος ἀφέσεως, οὐκ ἀπέκτων ἀσφάλειαν κατὰ τῆς δικαστικῆς καταδιώξεως, ἐγκαταλείποντες τὸ ἄσυλον, ἐὰν μὴ ὁ αὐτοκράτωρ, ἢ ὁ ἐκπροσωπῶν αὐτόν, ἔδιδεν αὐτῷ γράμμα ἐλευθερίας (**λόγον**). Μόνον, ἐὰν οὗτοι μετὰ τοῦ ἐνάγοντος, ἢ τοῦ παθόντος, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐπετρέπετο, συνεβιβάζοντο, ἢ ἐὰν τὸ ἔγκλημα αὐτῶν παρεγράφετο, ἢ ἀμνηστεία ἢ χάρις ἐχορηγεῖτο, ἤρετο πᾶς λόγος διαμονῆς αὐτῶν ἐν τῷ ἀσύλῳ.

Ὀφειλέται τινές, ἢ ἐγκληματίαι, ἀπεκλείοντο τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀσυλίας καὶ δή,

1ον Ἰουδαῖοι, αἱρετικοὶ καὶ μὴ χριστιανοί, καὶ τοι δηλοῦντες φαινομενικῶς, ὅτι ἀποδέχονται τὴν ὀρθόδοξον θρησκείαν.

2ον Δοῦλοι φυγάδες. Οὗτοι δέον μετὰ τῶν τυχὸν κλαπέντων πραγμάτων παραδοθῆναι καὶ πάλιν τοῖς κυρίοις αὐτῶν, ἑνόρκως ὑπισχνουμένοις ἀτιμώρητον τὴν ἐπάνοδον. Τοῦτ' αὐτὸ γίνεται καὶ διὰ τοὺς ὑπαγομένους εἴς τινα conditio.

3ον Οἱ εἰσπράκτορες φόρων, μὴ εἰσενεγκόντες τούτους συλλεγέντας· τούτους οὐδὲ τὸ παρὰ τῶν ἐπάρχων ὑπὲρ αὐτῶν γράμμα ἐλευθερίας (**λόγος ἀσυλίας**) προστατεύει.

4ον Ὀφειλέται καθυστερουμένων φόρων. Οὗτοι δέον προστατεύεσθαι κατὰ τῶν πιέσεων τῶν εἰσπρακτόρων, ἀλλ' ὀφείλουσι καταβάλλειν τοὺς φόρους.

5ον Φονεῖς, μοιχοί, ἀπαγωγεῖς παρθένων.

6ον Τέλος, ἔνοχοι ἐσχάτης προδοσίας.

Οὐκ ἔλειπον αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς τὸ δικαίωμα τοῦ ἀσύλου τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας, συνεχῶς ἔδιδεν ἀφορμὴν εἰς συγκρούσεις πρὸς τὴν κανονικὴν ποινικὴν δικαιοδοσίαν, ὅπερ καθίστατο μᾶλλον ἐπαισθητόν, ὅτι αὐστηρὰ ἦν ἡ ἐπὶ τοῦ ἀδικήματος ἐπιβαλλομένη ποινή. Ἕνεκα τούτου οἱ αὐτοκράτορες Ἴσαυροι, ἐν τῷ περὶ ποινικοῦ δικαίου τίτλῳ τῆς Ἐκλογῆς, προέταξαν διατάξεις, οὐσιωδῶς περιοριζούσας τὸ δικαίωμα τοῦ ἀσύλου. Ἀφ' ἑνός, οἱ ἐκκλησιαστικοὶ προϊστάμενοι ὤφειλον ἐπὶ δεδικαιολογημένῃ αἰτήσει τοῦ παθόντος, παραδοῦναι τὸν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καταφυγόντα, ἵνα ἡ ὑπόθεσις αὐτοῦ παρὰ τοῦ κοσμικοῦ δικαστοῦ ἐξετασθῇ καὶ ἀποφασισθῇ, ἀφ' ἑτέρου, ὁ βίᾳ ἀποσπῶν τινα, καταφυγόντα εἰς ἐκκλησίαν, ἐκ τοῦ ἀσύλου τούτου, ὑφίσταται μόνον σωματικὰς τιμωρίας, ἡ διαδικασία ὅμως ἡ δικαστικὴ εἰσάγεται κατὰ τοῦ καταφυγόντος.

Ἀφοῦ ὅμως ἡ ἐκκλησιαστικὴ μεταρρύθμισις κατεπείσθη ὑπὲρ τοῦ ὀρθοδόξου κλήρου, ἐπανῆλθε τὸ τοῦ ἀσύλου δίκαιον ἐν εὐρυτέρᾳ ἰσχύϊ· καὶ οὐκ ἐπανῆλθε μὲν ἡ ἰσχὺς τῆς θανατικῆς ποινῆς, δι' ἧς τὸ ἀρχαιότερον δίκαιον πᾶσαν παρεβίασιν τοῦ ἀσύλου ἠπείλει, διάταξίς τις ὅμως ὥριζεν, ὅτι ὁ πνευματικὸς προϊστάμενος, ὁ τὸν καταφυγόντα ἐν τῷ ἀσύλῳ προδίδων, στερεῖται τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ καὶ ὑφίσταται τὴν αὐτὴν ποινήν, ἣν θὰ ὑφίστατο ὁ εἰς τὸ ἄσυλον καταφυγών. Ὁ ἄρχων, ὁ ἀποσπῶν τὸν φυγάδα ἐκ τοῦ ἀσύλου, ἐστερεῖτο ἐπίσης τοῦ βαθμοῦ καὶ προσέτι ἐμαστιγοῦτο καὶ ἐτιμωρεῖτο καὶ ἡ περιουσία αὐτοῦ ἐδημεύετο. Τὸ Πρόχειρον ὅμως διέτατταν, ὅτι πᾶς, ὅστις ἀποσπᾷ βίᾳ ἐκ τοῦ ἀσύλου τὸν εἰς ἐκκλησίαν καταφυγόντα, μαστιγοῦται, ἀποκείρεται καὶ ἐν ἰσοβίῳ ἐξορίᾳ ἀποπέμπεται. Ἡ διάταξις αὕτη περιελήφθη εἰς τὰ Βασιλικὰ καὶ ἔμεινε τὸ ἰσχύον δίκαιον ἐν τῇ πράξει. Αἱ καταχρήσεις τοῦ δικαίου τοῦ ἀσύλου προεκάλεσαν μὲν ἐπανειλημμένως τὴν ἐπέμβασιν τοῦ αὐτοκράτορος, ἀλλ' ὅμως τὸ δίκαιον τοῦ ἀσύλου ἐν συνόλῳ, ἰδίως τὸ τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἁγίας Σοφίας ἐν Κωνσταντινουπόλει, ρητῶς ἐπεκυρώθη καὶ ἐν ἔτει 1343 ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου Παλαιολόγου (ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν Ἰωάννου τοῦ Καντακουζηνοῦ). Οὕτω, βαθμηδὸν τὸ δίκαιον τοῦ ἀσύλου ἔλαβε τοσούτῳ μᾶλλον μεγαλειτέραν σημασίαν, καθ' ὅσον ἐξενίκα ἡ ἰδέα, ὅτι ὁ ἐν ἐκκλησίᾳ καταφυγών, ἐὰν ἐν τῷ ἀσύλῳ ἐκκλησιαστικὴν ποινὴν ὑπέστη καὶ ἔλαβε γράμμα συμπαθείας, οὐκ ἠδύνατο καὶ πάλιν παρὰ τοῦ κοσμικοῦ δικαστοῦ σωματικῶς τιμωρηθῆναι.

ΘΑΛΗΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ
δικηγόρος καὶ Καθηγητὴς τοῦ δικαίου
ἐν τῇ Θεολογ. Σχολῇ Χάλκης

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ ΨΩΜΙΑΔΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΟΛΩΝΙΑΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΙΜΑΙΑ ΔΙΑΤΡΙΒΗ*

Ἀφορμὴν εἰς τοὺς λόγους τούτους τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἔδωκε τὸ ἐξῆς γεγονός. Πολλοὶ τῶν ἐξ Ἰουδαίων Χριστιανῶν καὶ μετὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ὅτε ἀτελεῖς εἰς αὐτὴν ἦσαν τὸ διάκριτον τῶν φαγητῶν, ἀπολείποντες τὴν βρῶσιν τῶν χοιρείων καὶ ἄλλων ἀπηγορευμένων ὑπὸ τοῦ Νόμου ἐν ᾧ γεγεννήθησαν καὶ ἀνετράφησαν καὶ φαγεῖν τὸν οὖν. λέγεται ἐν τῷ Λευιτικῷ, ὅτι διχηλεῖ ὁπλὴν τοῦτο, καὶ ὀυχιζει

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 190—194.

ὄνυχας ὁπλῆς· καὶ τοῦτο οὐκ ἀνάγει μηρυκισμὸν, ἀκάθαρτον, τοῦτο ὑμῖν (Λευϊτ. ια΄ 7)· ἐν δὲ τῷ Δευτερονομίῳ «οὐ φάγεσθε τὸν ὗν, ὅτι διχηλεῖ ὁπλὴν τοῦτο καὶ ὀνυχίζει ὀνυχιστῆρας ὁπλῆς, καὶ τοῦτο μηρυκισμὸν οὐ μηρυκᾶται ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν» (Δευτερ. ιδ΄ 8). Διὰ τὸν λόγον λοιπὸν τοῦτον οἱ ἀσθενεῖς οὗτοι τῇ πίστει ἐξ ἰουδαίων χριστιανοὶ, ἀποφεύγοντες ἐπιμελῶς τὴν βρῶσιν τοῦ χοιρινοῦ κρέατος καὶ ἵνα μὴ κατακριθῶσιν ὡς ἐμμένοντες εἰς τὰ τοῦ Παλαιοῦ Νόμου ἀπεῖχον τῆς βρώσεως καὶ τῶν λοιπῶν κρεάτων, δι' ἐγκράτειαν, δῆθεν καὶ ἔτρωγον μόνον λάχανα[1]· ἕτεροι πάλιν ἐκ τούτων τελειότεροι ἐν τῇ πίστει, ἔτρωγον ἀδιακρίτως πάντα τὰ κρέατα ἐπέπληττον δὲ καὶ ἐκείνους καὶ ἐχλεύαζον, ὡς προσηλουμένους ἔτι εἰς τὸ γράμμα τοῦ Παλαιοῦ Νόμου, ποιουμένους διάκρισιν καθαρῶν καὶ ἀκαθάρτων κρεῶν καὶ φαγητῶν. Ὁ Ἀπόστολος λοιπὸν θέλων νὰ διδάξῃ καὶ τοὺς μὲν καὶ τοὺς δὲ, ποιεῖται τοῦτο μετὰ πολλῆς λεπτότητος καὶ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτὸν δεξιότητος. Καὶ τῶν μὲν «ἀσθενῶν τῇ πίστει» ἀποδοκιμάζει ἣν ποιοῦνται διάκρισιν τῶν κρεῶν καὶ τὴν ἀποφυγὴν τῆς χρήσεως αὐτῶν· τοὺς δὲ τελείους ἐν τῇ πίστει νουθετεῖ καὶ ὑποδεικνύει αὐτοῖς ὅτι ἔχουσιν οὗτοι καθῆκον «προσλαμβάνεσθαι» ἐκείνους καὶ ἐπιμελεῖσθαι, ἅτε ἀσθενεῖς καὶ ἀστηρίκτους ἐν τῇ πίστει· Προχωρῶν δὲ διδάσκει ὁ τῶν ἐθνῶν Ἀπόστολος ὅτι «ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ δὲν εἶνε βρῶσις καὶ πόσις, δηλαδὴ ἡ βρῶσις τοῦ χοιρινοῦ κρέατος, ἢ οἱουδήποτε φαγητοῦ καὶ ἡ πόσις δὲν ἔχουσι τὴν ἰδιότητα ἢ δύναμιν νὰ εἰσάγωσι τοὺς μεθ' ὑπερηφανείας ἐσθίοντας αὐτὰ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀπεργάζονται τὴν σωτηρίαν ἡμῶν καὶ τὴν εἴσοδον εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν εἶνε δικαιοσύνη καὶ χαρὰ ἐν πνεύματι ἁγίῳ τ', ἔ. ἡ καθόλου ἀρετὴ, ἡ καθαρὰ καὶ ἄμεμπτος πολιτεία καὶ ζωὴ τοῦ χριστιανοῦ, ἡ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς εἰρήνη καὶ ἀγάπη καὶ οὐχὶ ἡ φιλονικεία καὶ λογομαχία καὶ ὕβρις· εἶνε ἡ ἐν ἁγίῳ πνεύματι χαρὰ ἡ ἐκ τῆς ὁμονοίας τῶν ἀδελφῶν προσγιγνομένη καὶ οὐχὶ ἡ λύπη τῶν ἀδελφῶν[1]. Κατὰ δὲ τὴν χρυσήλατον τῆς Ἐκκλησίας Σάλπιγγα, ὁ θεῖος Παῦλος ἐνταῦθα μεταχειρίζεται τὴν λέξιν δικαιοσύνη ἵνα διδάξῃ τοὺς ἀπερισκέπτως ἐσθίοντας χοιρινὰ κρέατα, πρὸς σκάνδαλον τῶν συνειδήσεων τῶν ἀδελφῶν, ὅτι οὗτοι ἀδικοῦσιν αὐτοὺς εἰς αὐτὴν τὴν σωτηρίαν αὐτῶν, ἣν ὁ Χριστὸς διὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ αὐτοῖς περιεποιήσατο· ἐν ᾧ ἐκ τοὐναντίου ὁ ἀπέχων τῶν κρεῶν τοῦ χοίρου ἵνα κερδίσῃ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, οὗτος εἶνε ἐργάτης τῆς δικαιοσύνης καὶ πρόξενος τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

§ 16.—Ἐκ τῶν εἰρημένων κατάδηλον γίνεται ἄρα ὅτι καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ ψευδοδιδασκάλου προβαλλόμενον τοῦτο Γραφικὸν χωρίον δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸν παρὰ τοῖς ὀρθοδόξοις χριστιανοῖς καλῶς καὶ σοφῶς κρατοῦντα ἱερὸν θεσμὸν τῆς νηστείας, ἀλλὰ δυνάμεθα εἰπεῖν, ὅτι ἀναφέρεται τοῦτο εἰς τοὺς ἀπερισκέπτως, διὰ τῆς λαιμαργίας αὐτῶν, σκανδαλίζοντας τὰς συνειδήσεις τῶν ἀσθενῶν τῇ πίστει· ἀναφέρεται εἰς τὴν πρὸς τὸν πλησίον ὀφειλομένην ἀγάπην, ἧς ἡ ἄσκησις ἀποτελεῖ τὴν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν εἰσάγουσαν δικαιοσύνην.

§ 17.—6. «Ὁ Θεὸς κεφχαριστίγεται ἀπὸ φαγὶ χώριμα» (Α΄. Τιμοθ. δ΄ 1—5) τ', ἔ. ὁ Θεὸς ἐκ τῆς διακρίσεως τῶν βρωμάτων δὲν εὐχαριστεῖται.

Τὸ χωρίον εἰς ὃ παραπέμπει καὶ ἐξ οὗ ἐξάγει τὴν ἔννοιαν ταύτην ὁ κλεινὸς τῶν ἐν Σεμὲν διαμαρτυρομένων διδάσκαλος ἔχει ὡς ἑξῆς· «Τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει, ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀποστήσονταί τινες τῆς πίστεως, προσέχοντες πνεύμασι πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κεκαυτηριασμένων

1. Ὡς γνωστὸν ἐν Εὐρώπῃ ὑπάρχει τάξις ἀνθρώπων, χορτοφάγων, ἀποφευγόντων τὴν βρῶσιν τῶν κρεῶν οὐχὶ διότι ταῦτα θεωροῦσιν ἀκάθαρτα, ἀλλὰ διότι ὁρμῶνται ἐξ ἄλλων θεωριῶν, ἃς περιττὸν θεωροῦμεν ἵν' ἐνταῦθ' ἀναφέρωμεν.

1. Ἰδοὺ πῶς, ἔχουσα ὑπ' ὄψει τὸ ὡς ἄνω Γραφικὸν χωρίον τοῦ Ἀποστόλου Παύλου καὶ ἡ μήτηρ ἡμῶν ὀρθόδοξος ἐκκλησία, διδάσκει ἡμᾶς διὰ τοῦδε τοῦ ἱεροῦ αὐτῆς ἄσματος. «Οὐκ ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ ἄσκησις σὺν ἁγιασμῷ· ὅθεν οὐδὲ πλούσιοι εἰσελεύσονται ἐν αὐτῇ, ἀλλ' ὅσοι τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν ἐν χερσὶ πενήτων ἀποτίθενται. Ταῦτα καὶ Δαυῒδ ὁ προφήτης διδάσκει λέγων. Δίκαιος ἀνὴρ ὁ ἐλεῶν ὅλην τὴν ἡμέραν, ὁ καταπτυφῶν τοῦ Κυρίου, καὶ τῷ φωτὶ περιπατῶν, ὃς οὐ μὴ προσκόψῃ· ταῦτα δὲ πάντα, πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν γεγραπται· ὅπως νηστεύοντες χρηστότητα ποιήσωμεν καὶ δώῃ ἡμῖν Κύριος ἀντὶ τῶν ἐπιγείων τὰ ἐπουράνια» (Τριῴδ. τῇ ε΄ κυριακῇ τῶν νηστειῶν Δοξαστικὸν τῶν Αἴνων).

τὴν ἰδίαν συνείδησιν κωλυόντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων, ἃ ὁ Θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάληψιν μετὰ εὐχαριστίας τοις πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν· ὅτι πᾶν κτῖσμα Θεοῦ καλὸν καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον, μετ' εὐχαριστίας λαμβανόμενον» (Α΄ Τιμ· Δ΄ 1—5).

Ἡ ποιμαντορικὴ αὕτη ἐπιστολὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἀπευθύνεται πρὸς τὸν ἀγαπητὸν αὐτοῦ μαθητὴν Τιμόθεον, πρῶτον ἐπίσκοπον τῆς ἐν Ἐφέσῳ Ἐκκλησίας, ἔνθα χριστιανοί τινες ἰουδαΐζοντες προσεπάθουν νὰ πλανῶσι τοὺς ἁπλουστέρους ὅτι πρέπει νὰ φυλάττωσι τὸν παλαιὸν Νόμον. Ὁ Παῦλος λοιπὸν ὑπενθυμίζων τῷ Τιμοθέῳ ἣν ἔδωκεν αὐτῷ διδασκαλίαν, συμβουλεύει, ἐν Θ΄ κεφαλαίοις, ἵνα μὴ παρεκκλίνῃ ταύτης, μηδὲ ἐπιτρέπῃ τὰς ἑτεροδιδασκαλίας, καὶ ἐπιτιμᾷ τοὺς εἰσηγουμένους τοιαύτας. Ἐν τῶν ἀναπτυσσομένων κεφαλαίων τῆς ἐπιστολῆς ταύτης εἶνε καὶ τὸ Δ΄. ἐν ᾧ γίνεται λόγος καὶ περὶ βρωμάτων (ἐδάφ. 3) καὶ ὅπερ προβάλλει ἡμῖν μετὰ τῆς πλειάδος τῶν ἀδελφῶν του ὁ ἐν Σεμὲν δεινὸς τῆς θεολογίας διδάσκαλος τῶν διαμαρτυρομένων. Ἀλλ' ἐὰν οὗτος ἐγίνωσκε καλῶς τὴν ἑρμηνείαν τῶν Ἁγίων Γραφῶν καὶ τοὺς ἑρμηνευτικοὺς αὐτῶν κανόνας μετὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας, φρονοῦμεν ὅτι δὲν θὰ ἐτόλμα ν' ἀριθμήσῃ καὶ τὸ Γραφικὸν τοῦτο χωρίον, πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἀστηρίκτου θέματός του. Διδάσκει λοιπὸν ὁ μέγας τῶν ἐθνῶν Ἀπόστολος ὅτι, ὡς τὸ πνεῦμα τὸ Ἅγιον ρητῶς λέγει, ἐν ὑστέροις καιροῖς θ' ἀποστατήσωσί τινες τῆς πίστεως τ'. ἔ. θὰ ἐμφανισθῶσιν αἱρετικοὶ, οἵτινες κατ' ἔμπνευσιν καὶ ἐνέργειαν τῶν δαιμόνων πρόκειται νὰ κατηγορήσωσι καὶ τὸν γάμον καὶ τὰ φαγητὰ, ἰσχυριζόμενοι ὅτι ταῦτα εἶνε κακά· ἐννοεῖ δὲ ἐνταῦθα τοὺς Μαρκιωνίτας, καὶ Ἐγκρατίτας, καὶ Μανιχαίους καὶ Εὐσταθιανοὺς, οἵτινες συνεβούλευον ἵν' ἀπέχωσιν οἱ χριστιανοὶ τῶν φαγητῶν καὶ νὰ μὴ τρώγωσιν αὐτὰ διὰ τὸ εἶναι ταῦτα κακὰ, ἅτινα ὅμως, κατ' αὐτὸν, ἔκτισεν ὁ Θεὸς ἵνα ἐσθίωσιν οἱ πιστοὶ «ὅτι πᾶν κτίσμα Θεοῦ καλόν». Διὰ τῶν λέξεων δὲ τούτων ἀναφερόμενος ὁ Παῦλος εἰς τὸ Γραφικὸν «Καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς τὰ πάντα ὅσα ἐποίησε, καὶ ἰδοὺ καλὰ λίαν» (Γεν. Α΄. 31), κεραυνοβολεῖ καὶ ἄρδην ἀνατρέπει τὴν αἵρεσιν τῶν Μανιχαίων καὶ τῶν λοιπῶν αἱρετικῶν, καθ' οὓς ἡ ὕλη τοῦ σύμπαντος κόσμου εἶνε ἀγέννητος καὶ ἄναρχος καὶ κακὴ καὶ ἀρχὴ πάντων τῶν κακῶν. Ἐπειδὴ δὲ αἱ τροφαὶ πᾶσαι εἶνε ὑλικῆς φύσεως ἄρα, κατ' αὐτοὺς, εἶνε κακαὶ καὶ ἀπόβλητοι. Μετὰ τὰ οὕτω λεχθέντα οὐδόλως ἀμφιβάλλομεν ὅτι οἱ κύριοι διαμαρτυρόμενοι τοῦ Σεμὲν μετὰ τοῦ διδασκάλου αὐτῶν ἐνόησαν πλέον περὶ τίνος πρόκειται καὶ ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ.

§ 18—7. «Τὸ Βαγγέλο νεκρὶζ ὅποιος ἕνα πρᾶμα κιπιστὲβ καὶ ἐφτάγατο ἁμαρτία ἔν» (Ρωμ. ιδ΄. 23) τ'. ἔ. Κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον πᾶν ὅ,τι τις δὲν πιστεύει καὶ τὸ κάμνει ἁμαρτάνει. Τὸ Γραφικὸν χωρίον ἔχει ὡς ἑξῆς: Ὁ δὲ διακρινόμενος, ἐὰν φάγῃ, κατακέκριται, ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως· πᾶν δὲ ὃ οὐκ πίστεως, ἁμαρτία ἐστίν».

Ἀνωτέρω συνοπτικῶς ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ περιεχομένου τοῦ ιδ΄. κεφ. τῆς πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου· ἐλέχθη δὲ ὅτι δύο τάξεις χριστιανῶν ἔχων ὑπ' ὄψει οὗτος, τοὺς τελείους ἐν τῇ πίστει, καὶ τοὺς ἀσθενεῖς ἐν αὐτῇ, ἀνάλογον ποιεῖται καὶ τὴν διδασκαλίαν· ὅτι οἱ μὲν ἔτρωγον τὰ χοιρινὰ κρέατα ὅπως καὶ τὰ λοιπὰ, μηδεμίαν ποιούμενοι διάκρισιν, οἱ δὲ ἀπέφευγον τὴν βρῶσιν αὐτῶν καὶ, ἵνα μὴ φανῶσιν ὡς ἐμμένοντες εἰς τὰ τοῦ παλαιοῦ νόμου, ἀπέφευγον τὴν βρῶσιν καὶ τῶν λοιπῶν κρεῶν, τρώγοντες μόνον λάχανα, διάφορα χόρτα· οἱ δὲ πρῶτοι, οἱ τέλειοι ἐν τῇ πίστει, βλέποντες τοῦτο, κατέκρινον καὶ ἐπέπληττον αὐτούς. Ὁ Ἀπόστολος λοιπὸν συμβουλεύων αὐτοῖς συνιστᾷ ἵνα μὴ ἐκβιάζωσι τούτους εἰς τὴν βρῶσιν τῶν χοιρινῶν καθόσον, λέγει, ἐκεῖνος, ὅστις ἐν τῇ ἑαυτοῦ συνειδήσει φρονεῖ μὲν ὅτι τὸ χοιρινὸν εἶνε τροφὴ ἀκάθαρτος, ἐσθίει ὅμως αὐτὸ ἐκ φιλοτιμίας ἢ ἀνάγκης ὁ τοιοῦτος, κατακρίνεται, ὄχι διότι ἡ τροφὴ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν εἶνε ἀκάθαρτος, ἀλλὰ διότι καίτοι, κατὰ τὴν πεποίθησίν του, ἡ τροφὴ αὕτη εἶνε ἀκάθαρτος, ἐν τούτοις ὑπείκων εἰς τὴν βίαν καὶ ἀποφεύγων τοὺς χλευασμοὺς τῶν τελείων τῇ πίστει ἐσθίει αὐτὴν, διὸ καὶ ἁμαρτάνει ὁ τοιοῦτος, ὡς ἐσθίων οὐχὶ ἐκ πίστεως ἀλλ' ἐκ πονηρᾶς καὶ κατεγνωσμένης συνειδήσεως «πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πίστεως ἁμαρτία ἐστίν». Ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ τελειότεροι ἐν τῇ πίστει ἀναγκάζοντες τοὺς ἀτελεῖς εἰς ἔργα ἐναντία τῶν πεποιθήσεων αὐτῶν, γίνονται αὐτοῖς πρόξενοι ἁμαρτίας, διὰ τοῦτο,

συμβουλεύει ὁ Ἀπόστολος καὶ τούτοις ἵνα παύσωνται ἐπιπλήττοντες καὶ χλευάζοντες ἐκείνους.

§ 19. Μετὰ τὰ ἀνωτέρω ἐρωτῶμεν τοὺς διαμαρτυρομένους τί θέλουσι ν' ἀποδείξωσι διὰ τῆς προσαγωγῆς τοῦ ὡς ἄνω Γραφικοῦ χωρίου; φρονοῦσιν ἆρά γε ὅτι ἡ Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία ἀναγκάζει τὰ εὐσεβῆ αὐτῆς τέκνα, παρὰ τὰς ἰδίας πεποιθήσεις, ν' ἀπέχωσι τῶν κρεῶν καὶ λοιπῶν ἐδεσμάτων κατὰ τὰς νηστησίμους ἡμέρας, ἢ σαφέστερον εἰπεῖν, φρονοῦσιν ἆρά γε οὗτοι, ὅτι ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀποτροπιάζεται τὸ κρέας καὶ τὸ βούτυρον καὶ τὸ γάλα καὶ τὰ ὠὰ καὶ τὰ λοιπὰ λιπαρὰ φαγητὰ ὡς ἀκάθαρτα καὶ διὰ τοῦτο ἀπαγορεύει τὴν βρῶσιν αὐτῶν; ἢ μήπως ἐκ τοὐναντίου φρονοῦσιν οὗτοι ὅτι τὰ εὐσεβῆ τέκνα τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καίπερ ἀποτροπιαζόμενα τὰς νηστησίμους τροφὰς ὡς ἀκαθάρτους, ἐν τούτοις ἐκβιαζόμενα ὑπὸ τῆς Μητρὸς αὐτῶν Ἐκκλησίας ἐσθίουσιν αὐτάς, παρὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τῶν συνειδήσεων αὐτῶν, καὶ, ὡς εἰκὸς, κατὰ τοὺς διαμαρτυρομένους, ἁμαρτάνουσιν; ἀλλὰ τότε οἰκτείρομεν αὐτοὺς διὰ τὴν οὕτωσὶ γιγνομένην ὑπ' αὐτῶν ἑρμηνείαν τῶν Γραφῶν καὶ διὰ τὰ σόλικα συμπεράσματα, εἰς ἃ καταλήγουσιν.

§ 20.—8.] «Ὁ Παῦλο λέγ[τὰ φαγητὰ διὰ τὴν κοιλίαν καὶ ἡ κοιλία διὰ τὰ φαγητὰ» τ'. ἔ. «τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασι» (Α'. Κορινθ. στ'. 13).

(ἕπεται συνέχεια)

ΒΙΒΛΙΟΛΟΓΙΑ

Ἔχομεν ὑπ' ὄψιν ἀκτὼ μέχρι σήμερον ἐκδοθέντα τεύχη τοῦ περιοδικοῦ «Παιδικοῦ Κόσμου» δύο σχόντος ἔως τοῦ νῦν ἐκδότας καὶ ἀπὸ τετραμηνίας εὑρόντα τὸν ἄνθρωπον, ὅστις ἠδύνατο ν' ἀναλάβῃ παρ' ἡμῖν τοσοῦτῳ σπουδαίαν ἐπιχείρησιν. Τὸ περιοδικὸν τοῦτο ἀνέλαβε παιδαγωγικὸν ἔργον, διάπλασιν ἠθῶν, καλλιέργειαν τῶν πνευματικῶν δυνάμεων, διάδοσιν ὠφελίμων γνώσεων εἰς ὁμογενῆ παιδία καὶ ἐφήβους. Ὁ γνωστὸς εἰς τὸν κόσμον τῶν γραμμάτων ἕνεκα τῶν ποιημάτων, τῶν τε διδακτικῶν καὶ ψυχαγωγικῶν ἀναγνωσμάτων αὐτοῦ κ. Ἰω. Π. Ἰωαννίδης ὁ Βοσπορίτης ὑπῆρχεν ὁ κατάλληλος πρὸς ἔκδοσιν τοῦ «Παιδικοῦ Κόσμου» προορισθέντος εἰς ὑπηρεσίαν παιδίων, ἐφήβων καὶ οἰκογενειῶν. Ἡ ὕλη ἐκλέγεται καταλλήλως τῷ σκοπῷ, αἱ συνοδεύουσαι ταῖς διατριβαῖς εἰκόνες εἰσὶν ἄριστα, ἡ ἐκτύπωσις τοῦ περιοδικοῦ γίνεται μετὰ φιλοκαλίας· καὶ πάντα ταῦτα δίδονται ἀντὶ τιμήματος συνδρομῆς ἐλαχίστου. Ὁ φιλόκαλος ἐκδότης ἀποβλέπει μόνον εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ὠφέλειαν τῶν νέων, ἄξιος ὢν πάσης ὑποστηρίξεως. Ἐπιτρεψάτω ὅμως ἡμῖν νὰ εἴπωμεν ὅτι τὰ εἰς τὴν δημώδη καὶ λαλουμένην γλῶσσαν γραφόμενα διηγήματα ἢ διατριβαί τινες ἀνάγκη σὺν τῷ χρόνῳ νὰ περιορισθῶσιν εἰς ὀλιγωτέρας σελίδας ὅπως συνειθίσωμεν τὰ παιδία καὶ τοὺς ἐφήβους εἰς χρῆσιν γλώσσης ὅσον δυνατὸν καθαρᾶς, καὶ δυναμένης ὅπως εὐκολύνῃ τοὺς σπουδαστὰς εἰς εὐχερῆ κατάληψιν καὶ τῆς ἀρχαίας, ἀφοῦ πρόκειται νὰ σπουδάσωσιν αὐτὴν ἐν τοῖς σχολαρχείοις καὶ γυμνασίοις. Ἡ ἐτησία συνδρομὴ τοῦ «Παιδικοῦ Κόσμου» 40 γρόσια ἀργυρᾶ. Τὸ ποσὸν ἐστὶν εὐτελὲς ἀπέναντι τῶν κατὰ δεκαπενθημερίαν διδομένων 16 διστήλων σελίδων, τῆς φιλοκάλου ἐκτυπώσεως, τῆς ἐκλεκτῆς ὕλης καὶ τῶν ὡραίων εἰκονογραφιῶν.

Μ.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Διὰ ταῦτα

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 6619 καὶ ἡμερομ. 15 σεπτεμβρίου 1902 ἀγωγὴν τῆς ἐναγούσης Ἀναστασίας Μιχαὴλ ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην,

Κηρύττει τὸν ἐν τοῖς διαδίκοις ὑφιστάμενον γάμον διαλελυμένον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου Μιχαὴλ Χρήστου, ἄλλοτε μὲν κατοίκου Κοντοσκαλίου, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς,

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἀλλεπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων ἐφημερίδων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως, τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων καὶ τῶν διαζευκτηρίων ἐγγράφων, ἀνερχόμενα μὲν εἰς γρόσια

. . . . . .

Προκαταβαλλόμενα δὲ ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

ὁ Πρόεδρος

† Ὁ π. Δρυϊνουπόλεως Γρηγόριος

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀριόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ἐκ τοῦ πατριαρχ. ἀρχειοφυλακείου πρὸς τὰς αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω,

Ἐκδοθέντα ταῦτα, εὐλογίᾳ καὶ κελεύσει τοῦ παναγ. οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Ἰωακεὶμ Γ' τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης, ἀποτελοῦσι τόμους τρεῖς, ὧν ὁ μὲν περὶ Ἁγίου Ὄρους περιέχει σελ. 344 — ὁ περὶ τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου 729, καὶ ὁ περὶ τῶν ὁμοίων Ἐκκλησιῶν Ρωσσίας, Ρουμανίας καὶ Σερβίας καὶ τῶν ἄλλοτε ἀρχιεπισκοπῶν Ἀχριδῶν καὶ Πεκίου σελίδας 1115. Τιμῶνται ὁ Α' γροσίων ἀργυρῶν 20—ὁ Β' 30 ὁ Γ' 40, καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Γραφείῳ ἡμῶν.

Τυπ[illegible] Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.

ΑΡΙΘ.— 18

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 5 ΜΑΪΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. . . . 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Χρήσιμον σημείωμα Ἐπιστολαὶ ἐξ ἐπαρχιῶν (ἐκ Νευροκοπίου) — Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ — Πολυκάρπου Κολωνίας Ἐπιστολιμαία διατριβή — Βιβλία ἄξια σπουδῆς Δικαστικαὶ Ἀγγελίαι.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος. — Ἐκτὸς τῶν τακτικῶν συνεδριάσεων αὐτῆς συνῆλθε κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην ἐκτάκτως ἡ ἱερὰ Σύνοδος καὶ προχθὲς, τετάρτην, ἀσχοληθεῖσα περὶ ζητήματα διοικητικῆς φύσεως.

Κανονικαὶ ψῆφοι. — Χθὲς ἡ ἱερὰ Σύνοδος προέβη εἰς ἐκλογὴν μητροπολίτου τῆς ἄρτι συσταθείσης μητροπόλεως Τεσσαράκοντα Ἐκκλησιῶν, ἀναδείξασα διὰ ψήφων κανονικῶν τὸν τέως πανιερ. μητροπολίτην Πρεσπῶν καὶ Ἀχριδῶν κ. Ἄνθιμον, ἐκ τῶν προβληθέντων τριῶν ὑποψηφίων, αὐτοῦ τε, τοῦ πανιερ. μητροπολίτου πρῶην Μαρωνείας κ. Κωνσταντίου καὶ τοῦ πανοσιολογ. ἀρχιμ. κ. Αἰμιλιανοῦ Δάγγουλα. Ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει ἀνεγνώσθη καὶ ἐπεκυρώθη ὁ τόμος τῆς ἀνακηρύξεως τῆς ρηθείσης μητροπόλεως.

Μητρόπολις Τεσσαράκοντα Ἐκκλησιῶν. — Ἡ ἀρτισύστατος μητρόπολις 40 Ἐκκλησιῶν ἐτάχθη τελευταία, ἤτοι ὀγδοηκοστὴ τρίτη ἐν τῇ σειρᾷ τῶν μητροπόλεων τοῦ πατριαρχικοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, ἀπονεμηθέντος τῷ μητροπολίτῃ αὐτῆς τοῦ τίτλου «καὶ ὑπερτίμου». Τὰ ἀποτελοῦντα αὐτὴν χωρία καὶ κωμοπόλεις εἰσὶ δώδεκα μετὰ τῆς πρωτευούσης, τῆς καθέδρας τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιφερείας ταύτης· Βουνὰρ-Χισὰρ, Γέννα, Εὐκάριον, Καρὰ-Χαλὴλ, Κουγιοὺν Δερὲ, Κουροὺ Δερὲ, Παντζηκλὰρ, Πέτρα, Σκεπαστὸς, Σκόπελος καὶ Σκοπός.— Ἡ νέα μητρόπολις περιλαμβάνει ἐν τῇ ἐνορίᾳ αὐτῆς ἀρχαίας τινὰς ἐπισκοπὰς, ἐν αἷς τὴν τῆς Σκοπέλου, καὶ τὴν τῆς Βρύσεως (Βουνὰρ Ἰσὰρ), τὴν κατόπι γενομένην ἀρχιεπισκοπὴν, ὕστερον δὲ καὶ μητρόπολιν. Τὸ ὄνομα τῆς πόλεως 40—Ἐκκλησιῶν ἀναφέρεται ἐν παλαιοτάτῳ σουλτανικῷ ἐγγράφῳ γεγραμμένῳ πρὸ τοῦ ΙΕ' αἰῶνος. — Ἐπὶ τῇ συστάσει τῆς μητροπόλεως ἡ δημογεροντία ὑπέβαλεν εὐχαριστίας τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Μητρόπολις Βάρνης. — Ἡ δημογεροντία Βάρνης τηλεγραφικῶς ἐξέφρασε τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτῆς τῇ Α. Θ. Π. καὶ τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ

ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Βάρνης κ. Νεοφύτου, ἐπίσης εὐχαριστήσαντος τῇ μητρὶ Ἐκκλησίᾳ.

Περιοδευταί.—Κατ' αἴτησιν τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Νικαίας κ. Ἱερωνύμου, ἡ χειροτονία τοῦ ἐψηφισμένου ἐπισκόπου Ἀμφιπόλεως, ἐνεκρίθη ἵνα τελεσθῇ ἐν Κίῳ, ὑπό τε τοῦ μητροπολίτου Νικαίας καὶ τῶν σεβασμ. μητροπολιτῶν Προύσης καὶ Βελλᾶς, ἀναχωρήσαντος ἐντεῦθεν μετὰ τοῦ ἱερολ. δευτερεύοντος κ. Ἱεροθέου Ἀνθουλίδου.

Πατριαρχικὸς ναός. — Ἀποδεκτῆς γενομένης τῆς παραιτήσεως τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ, διωρίσθησαν ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου μέλη νέας ἐπιτροπῆς οἱ ἀξιότιμοι κκ. Νικ. Νικολαΐδης καὶ Ἀλέξ. Ξανθόπουλος (ἐκ τῶν πατριαρχικῶν γραμματέων), Κωνστ. Ν. Θωμάδης, Μιχ. Μπαλτζῆς, Κωνστ. Κύρκου καὶ Ἀχιλλεὺς Πρώϊος, εἰς οὓς ἀπεστάλησαν καὶ τὰ πιττάκια τοῦ διορισμοῦ.

Μοναστηριακὴ Ἐπιτροπή. — Κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίαν τῆς Μοναστηριακῆς Ἐπιτροπῆς ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν καὶ συνεζητήθησαν ὑποθέσεις τῶν ἱερῶν σταυροπηγιακῶν μονῶν ἁγίας Ἀναστασίας Φαρμακολυτρίας, Μύρων, Χουτουρᾶ, Πάτμου, Στύλου καὶ Δίβρεως καὶ Σουμελᾶ, ἧς ἀφίκοντο καὶ διαμένουσι παρ' ἡμῖν οἱ ὁσιώτατοι πατέρες ἡγούμενος κ. Ἰγνάτιος καὶ ἀρχιμανδρίτης κ. Γεράσιμος.

Ὀρφανοτροφεῖον θηλέων. — Ἔφοροι τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πρώτῃ Ὀρφανοτροφείου τῶν θηλέων διωρίσθησαν ὑπὸ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου, συνῳδὰ τῷ κανονισμῷ τοῦ φιλανθρωπικοῦ τούτου καθιδρύματος, οἱ ἀξιότιμοι κκ. Ἀλέξ. Σινιόσογλους, Γρηγ. Χιδήρογλους (ἐκ τῶν συγγενῶν τοῦ ἀειμνήστου ἱδρυτοῦ), Ἀντ. Σούρλας, Δημήτριος Μαυροκορδᾶτος ἐφέντης καὶ Στέφανος Ἀλ. Καραθεοδωρῆς, ἐκπροσωπῶν ἐν τῇ ἐφορίᾳ τοῦ Ὀρφανοτροφείου τούτου τὸ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον.

Ἐπιτροπὴ ἐράνων. — Ἀντὶ τοῦ σεβ. μητροπολίτου Πισιδείας κ Γερασίμου, παραίτησιν ὑποβαλόντος ἀπὸ τῆς προεδρείας τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἐράνων, διωρίσθη πρόεδρος ὁ σεβ. μητροπολίτης Χίου κ. Κωνσταντῖνος. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην ἀνατεθέντος, ἀποφάσει τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου, καὶ τοῦ ἔργου τῆς ἐπὶ τῶν πατριαρχικῶν γραφείων ἐπιτροπῆς, τούντεῦθεν τὴν ἐπὶ τῶν ἐράνων καὶ τῶν γραφείων ἐπιτροπὴν ἀποτελοῦσιν οἱ κκ. Ἀριστ. βέης Κυριακοῦ, Γ. Κάρταλης, Ι. Κ. Χατζόπουλος, Λ. Γ. Καζανόβας, Πιττακὸς Εὐστρατίου καὶ Παντ. Κοσμίδης, οἷς ἐχορηγήθη τὸ δικαίωμα νὰ ὑποδείξωσιν ὡς μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης καὶ ἓν ἢ δύο ἔτι πρόσωπα.

Ἐπιτροπὴ ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν. — Γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου ὁ ἑλλογ. κ. Ἰω. Ἀσπριώτης, ὁ καὶ γραμματεὺς τῆς Μοναστηριακῆς.—Φροντίδι τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν περιουσιῶν ἐτελέσθη τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἀοιδίμων μητροπολιτῶν Ἴμβρου Παϊσίου καὶ Φιλοθέου, Μεσημβρίας Ἀνθίμου, Δισκάτης Ἰωαννικίου, Σκοπίων Φιρμιλιανοῦ καὶ Σεβαστιανοῦ, Χαλδείας Γερβασίου, Λήμνου Διοδώρου καὶ Βάρνης Πολυκάρπου Τὴν θείαν λειτουργίαν ἐτέλεσαν οἱ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολῖται Σισανίου, Κολωνίας καὶ Βελλᾶς.

Σωματεῖα. — Ἐγκαίρως ὑποβληθεὶς τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐνεκρίθη, μετά τινων παρατηρήσεων, ὑπὸ τῆς Κεντρ. Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς ὁ κανονισμὸς τῆς ἀπὸ τεσσαράκοντα καὶ τεσσάρων ἐτῶν εἰς Ταταῦλα λειτουργούσης εὐδοκιμώτατα Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος.

Μητρόπολις Ἀδριανουπόλεως.—Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος ὁ σεβ. μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως κ. Κύριλλος διαμένει ἐν Φέρραις, πρὸς περιθαλψιν τῆς ὑγιείας αὐτοῦ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Μητροπολίτης Βηθλεέμ.—Διέτριβεν ἐν Σμύρνῃ, κατὰ τὰς ἑλληνικὰς ἐφημερίδας τῆς πόλεως ταύτης, ὁ ἐκ τῶν ἀρχιερέων τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων πανιερ. μητροπολίτης Βηθλεὲμ κ. Θεοφάνης Παπαδόπουλος, προτιθέμενος νὰ μεταβῇ εἰς Πρέβεζαν.

Ὁ ἐν Σμύρνῃ ἔξαρχος τοῦ Πανάγιου Τάφου πανοσιώτ. ἀρχιμ. κ. Βασίλειος Λεμονίδης ἐπέστρεψε πρὸ ἓξ ἡμερῶν εἰς Σμύρνην ἐκ Κρήτης, ὅπου μετέβη πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐκεῖ μετοχίων τοῦ Πανάγιου καὶ Ζωοδόχου Τάφου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Κήρυγμα τοῦ Θείου λόγου.— Ἀναγραφείσης ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῆς Κύπρου τῆς δαπάνης, τῆς ἀπαιτουμένης πρὸς ἀμοιβὴν ἱεροκήρυκος τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς χριστιανῶν κατηλίκων, διωρίσθη ἱεροκήρυξ τῶν ἐν Λευκωσίᾳ φυλακισμένων ὁ ἐν τῷ κυπριακῷ γυμνασίῳ καθηγητὴς καὶ ἱεροκῆρυξ ἅμα τῆς μητροπόλεως Κυρηνείας ἐλλογ. κ. Ι. Πετταρρυρείου.

(ἐκ τῆς «Φωνῆς τῆς Κύπρου»).

ΧΡΗΣΙΜΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ὑπομιμνῆσκον ὁμογενέσιν εὐσεβέσι καθεστὼς παλαιότατον ἐστάλη τῇ 29 ἀπριλίου πρὸς τοὺς ἀνὰ τὰς ἐπαρχίας τοῦ θρόνου σεβ. ἀρχιερεῖς. Δι' αὐτοῦ οἱ τὰ κοινὰ παρ' ἡμῖν πράττοντες, οἱ περιέποντες καὶ σεβόμενοι τὰς ἀπ' αἰώνων κρατησάσας συνηθείας ἔχουσιν ὑπ' ὄψιν τί πρέπει νὰ γίνηται ἐν περιπτώσεσιν, οἵα ἡ περὶ ἧς τὸ σημείωμα λαλεῖ, ὡς ἀνάγκη νὰ γινώσκωσι καὶ οἱ σεβ. ἀρχιερεῖς πῶς πρέπει νὰ προσφέρωνται ὅταν παρατηρῶσι παρέκκλισίν τινα ἀπὸ τῶν νενομισμένων. Τὸ σημείωμα ἀποβλέπει εἰς τοῦτο.

Παρατηρηθέντος ἀπό τινος ὅτι ἱκανὰ τῶν λαμβανομένων ὑψηλῶν αὐτοκρατορικῶν φιρμανίων ὑπὲρ ναῶν, σχολῶν, καὶ λοιπῶν εὐαγῶν κοινοτικῶν ἱδρυμάτων προκαλοῦνται καὶ ἐκδίδονται ἐπὶ τῇ βάσει αἰτήσεων, ὑποβαλλομένων ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων κοινοτήτων εἰς τὰς ἐπιτοπίους ἀρχάς, οὐχὶ δὲ, ὡς ἡ τάξις ἀπαιτεῖ, διὰ τῆς οἰκείας ἱερᾶς μητροπόλεως εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, ὅπως ταῦτα ἐνεργήσωσι τὰ περαιτέρω, διὰ τοιαύτης δ' ἐνεργείας ἐνίων κοινοτήτων ἀντιβαινούσης εἰς τὸ καθιερωμένον καθεστὼς προκαλεῖται μὲν παράλειψις ἐν τοῖς οὕτως ἀπ' εὐθείας ἐπιζητουμένοις καὶ ἐκδιδομένοις ὑψηλοῖς φιρμανίοις τῆς οὐσιώδους δηλώσεως ὅτι ἡ αἴτησις ἐγένετο ἐκ μέρους τοῦ Ρωμαϊκοῦ Πατριαρχείου, ἀντὶ ταύτης δὲ σημειοῦται συνεπῶς ἡ ἐν αὐτοῖς φράσις ὅτι ταῦτα ἐξεδόθησαν ἐπὶ τῇ βάσει ἐπιτοπίως ὑποβληθείσης αἰτήσεως, ἕνεκα τούτων, ἐφίσταται κατὰ συνοδικὴν ἀπόφασιν ἡ σύντονος προσοχὴ τῶν κατὰ τόπους ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου καὶ οὐσιώδους σημείου πρὸς ἀπαρέγκλιτον τήρησιν τῆς τεθεσπισμένης τάξεως, τοῦ ὑποβάλλειν δηλαδὴ πάντοτε διὰ τῶν Πατριαρχείων τὰς σχετικὰς αἰτήσεις. Καὶ ἂν δὲ δι' ἄγνοιαν συμβῇ τυχὸν νὰ ἐπιδοθῇ τις ἀπ' εὐθείας αἴτησις ὑπὸ κοινότητός τινος, οἱ κατὰ τόπους σεβασμ. ἀρχιερεῖς δύνανται νὰ προλαμβάνωσι τὸ πρᾶγμα ὑποβάλλοντες ἐγκαίρως σχετικὴν αἴτησιν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, καθόσον, ὡς γνωστὸν, τὰ τοιαῦτα θέματα ἐξελέγχονται καὶ συζητοῦνται ἐν τοῖς ἐπαρχιακοῖς διοικητικοῖς συμβουλίοις, ὅπου οἱ ἀρχιερεῖς παρακαθήμενοι, εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε διὰ τῶν ἀρχιερατικῶν ἐπιτρόπων, δύνανται νὰ λαμβάνωσιν ἐγκαίρως γνῶσιν τοῦ πράγματος.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Τὴν κατάστασιν, τὴν ἐπικρατοῦσαν ἔν τισιν ἐπαρχίαις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἣν παριστῶσιν αἱ τόσαι ἐπιστολαί, ἃς ἐδημοσιεύσαμεν, συμπληροῖ καὶ ἡ ἑξῆς ἐκ Νευροκοπίου πρὸς τὴν Α. Θ. Π. ἀποσταλεῖσα.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Μόλις ἰσχύων νὰ κρατήσω τὴν γραφίδα ἐξ ἀκρατήτου ἀγανακτήσεως καὶ δακεθυμοτάτης θλίψεως, ἔρχομαι εὐσεβάστως ν' ἀναγγείλω τῇ Ὑμετέρᾳ θειοτάτῃ καὶ προσκυνητῇ μοι Παναγιότητι καὶ ἕτερον τραγικώτατον ἀνοσιούργημα τῶν σχισματικῶν. Εἰσέτι δὲν εἶχον ξηρανθῆ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν ἐκ τῶν δακρύων ἐπὶ τῇ ἀλγεινοτάτῃ δολοφονίᾳ τοῦ δυσμοίρου Ἀποστολάκη καὶ ἰδοὺ νέον, φεῦ! εἵμαρτο νὰ θρηνήσωμεν πολύκλαυστον θῦμα τῆς πρωτακούστου καὶ ἀπαραδειγματίστου βουλγαρικῆς θηριωδίας!

Βουλγαρόφωνος μὲν, ἀλλ' εἰς τὰ πάτρια ὁλοψύχως ἀφωσιωμένος, ὁμογενὴς ἐνταῦθα νέος, Θεόδωρος Κ. Ζάϊκου καλούμενος, τίμιος καὶ ἐργατικώτατος βιοπαλαιστὴς, ἀπό τινων ἐτῶν τὸν παντοπώλην ἐπαγγελλόμενος, εἶχεν ἀποστείλει πρὸ ἔτους περίπου τὸν νεώτερον ἀδελφὸν αὐτοῦ Γεώργιον, νέον σφριγηλότατον καὶ μόλις εἰκοσαετῆ, εἰς τὸ τρίωρον σχεδὸν ἀπέχον ἐντεῦθεν καὶ ὑπ' ὀθωμανῶν καὶ σχισματικῶν οἰκούμενον χωρίον Σάδοβον, ἵνα μετέρχηται ἰὸ αὐτὸ ἐπάγγελμα, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἔπραττε τέως οὗτος ὁπωσοῦν ἐπικερδῶς. Οἱ ἐκεῖ ὅμως γνήσιοι τοῦ ἀδελφοκτόνου Κάϊν ἀπόγονοι, ἐν τοῖς βαρύτατα φέροντες, ὡς ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπεδείχθη, τὴν ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐπικερδῆ ἐμπορίαν ἑνὸς Γραικομάνου, οἵους ὡς γνωστὸν ἀποκαλοῦσι τοὺς βουλγαρο-

φώνους ὁμογενεῖς, δεινὰ κατ' αὐτοῦ ἐμελέτησαν. Ἱκανὰ καθ'ὅλον τὸ ἔτος ἐπὶ πιστώσει ἀγοράσαντες παρ' αὐτοῦ, ἵνα συγχρόνως ἀπαλλαγῶσι καὶ τούτου καὶ τῶν πρὸς αὐτὸν ὀφειλομένων, μεταβαίνουσι, Κύριος οἶδε πόσοι καὶ τίνες, τὴν ἑσπέραν τῆς προχθὲς, τετάρτης, 19 ὑπερμεσούντος, εἰς τὸ παντοπωλεῖον, ἵνα ἀγοράσωσι δῆθεν χρειώδη τινά· εὑρόντες δὲ τὸν δυστυχῆ νέον ἐντελῶς μόνον καὶ ὅλως ἀνύποπτον, διότι ἄλλως θὰ ἐπρόφθανεν ἴσως ὁ ταλαίπωρος νὰ κάμῃ χοῆσίν τινα τῶν παρ' ἑαυτῷ ὅπλων, περισφίγγουσι μετὰ σατανικῆς ταχύτητος καὶ σφοδρότητος τὸν μὲν λαιμὸν αὐτοῦ διὰ διπλοῦ βρόχου, τὴν δὲ ὀσφὺν καὶ τοὺς πόδας δι' ἄλλων σχοινίων καὶ ἀποπνίγουσι τραγικώτατα, μεθ' ὃ, ἀφαιρέσαντες ὅσα μετρητὰ εἶχε, τὰ ὅπλα, τὸ ὡρολόγιον καὶ τὸ βιβλίον τῶν καθυστερουμένων, χωρὶς νὰ θίξωσί τι τῶν διαφόρων ἐμπορευμάτων, ἀπῆλθον ἀνενόχλητοι καὶ ἀπαρατήρητοι ὅλως, καίτοι τὸ παντοπωλεῖον ἔκειτο ἐν μέσῳ ὀθωμανικῶν οἰκιῶν, σχόντες μάλιστα καὶ τὸ θράσος νὰ κλειδώσωσιν ἔξωθεν τὴν θύραν τοῦ παντοπωλείου καὶ ρίψωσι τὸ κλειδίον ἐκεῖ που πλησίον.

Τῇ ἐπαύριον, οἵ τε γείτονες καί τινες πελάται, μάτην ἀναμείναντες μέχρι μεσημβρίας σχεδὸν ἵνα ἀνοιχθῇ ἔνδοθεν ἡ θύρα τοῦ παντοπωλείου, καὶ παρὰ τὰς ἀλλεπαλλήλους καὶ ἐντονωτάτας φωνὰς αὐτῶν μηδεμίαν λαμβάνοντες ἔνδοθεν ἀπάντησιν, ὑπώπτευσαν ἀπευκταῖόν τι, καὶ θραύσαντες τὸ ἐκ σανίδων παραθυρόφυλλον εἶδον ἐκεῖθεν τὸν δύστηνον νέον ἐπὶ τῆς κλίνης, ἐφ' ᾧ καὶ ἀμέσως ἀπέστειλαν ἐνταῦθα πεζὸν ἀναγγελοῦντα τὴν ἀπαισίαν εἴδησιν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Θεοδώρῳ, ὅστις καὶ ἔσπευσε νὰ καταγγείλῃ τὸ ἔγκλημα τῇ ἐνταῦθα ἀρμοδίᾳ ἀρχῇ. Τὴν πρωΐαν λοιπὸν τῆς ἐπαύριον, παρασκευῆς, ὅ τε εἰσαγγελεὺς, ὁ δημαρχιακὸς ἰατρὸς καὶ ὁ ἐνταῦθα γάλλος ἀξιωματικὸς μετὰ τοῦ ἑκατοντάρχου τῆς χωροφυλακῆς μετέβησαν εἰς τὸ ἐν λόγῳ χωρίον καὶ βιάσαντες τὴν θύραν τοῦ παντοπωλείου εὑρέθησαν πρὸ ἀποτροπαίου θεάματος. Ὁ δύσμοιρος Γεώργιος, φέρων εἰσέτι τὸν διπλοῦν βρόχον περὶ τὸν λαιμὸν καὶ τὰ ἄλλα περὶ τὴν ὀσφὺν καὶ τοὺς πόδας σχοινία, μελάντατος ἐκ τοῦ βιαίου θανάτου, ὃν ὑπέστη, καὶ ἀδιακόπως ἐξεμῶν αἷμα μέλαν, ἔκειτο ἐν μέρει μὲν καθήμενος, ἐν μέρει δὲ κατακεκλιμένος ἐπὶ τῆς κλίνης, ἐφ' ἧς καθήμενον πάντως ἀπετελείωσαν οἱ αἱμοβόροι δήμιοι αὐτοῦ. Μετὰ τὴν νενομισμένην νεκροψίαν καὶ τὰς προχείρους προανακρίσεις, ἐξ ὧν οὐδὲν ἀπεδείχθη, αὐθημερὸν, περὶ τὴν ἑσπέραν, ἐκομίσθη ἐνταῦθα ὁ νεκρὸς, αὐθωρεὶ κηδευθεὶς πανδήμως καὶ οὗτος ἐν ζωηροτάτῃ ἀγανακτήσει καὶ λύπῃ γενικῇ. Ἐπὶ τῇ θλιβερᾷ ταύτῃ εὐκαιρίᾳ δέον νὰ προσθέσω, ὅτι ὁ προμνημονευθεὶς πρεσβύτερος ἀδελφὸς τοῦ θύματος Θεόδωρος πρὸ ἑξαμήνου εἶχέν ὑποστῇ ἑτέραν δοκιμασίαν, πυρποληθέντος τῇ νυκτὶ τῆς 14 ὀκτωβρίου 1905 καθ' ὁλοκληρίαν τοῦ παντοπωλείου αὐτοῦ ὑπὸ κακούργου χειρὸς, ἀτυχῶς μὴ ἀνακαλυφθείσης, ἐξ οὗ πανολεθρίαν σχεδὸν εἶχεν ὑποστῇ.

Ταῦτα, Παναγιώτατε, τὰ νεώτερα τερατουργήματα τῶν εἰς ἀληθῆ ἔκστασιν φερόντων τὸν κόσμον διὰ τῆς πρωτοφανοῦς ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἀθεοφοβίας, ἀσυνειδησίας καὶ αἱμοχαρείας αὐτῶν σχισματικῶν, οἵτινες, ὡς ἐπαχθέστατος σκόλοψ, ἐνεσφηνώθησαν, κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος, ἐν τῷ σώματι τῶν κατὰ τοὺς τόπους τούτους ὀρθοδόξων, καὶ ἀκαταπαύστως παρέχουσιν αὐτοῖς πράγματα ἀνυπόφορα.

Ἐπὶ τούτοις ἀσπαζόμενος τὴν παναγίαν δεξιὰν Αὐτῆς, διατελῶ μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ καὶ ὁλοψύχου ἀφοσιώσεως

Ἐν Νευροκοπίῳ, τῇ 23 ἀπριλίου 1906,

Τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης καὶ προσκυνητῆς μοι Παναγιότητος ταπεινὸς καὶ εὐπειθέστατος ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

† Ὁ Νευροκοπίου ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΣ

Υ. Γ. Τὴν στιγμὴν ταύτην ἐξωθίκως πληροφοροῦμαι ὅτι ὁ ἐκ τῶν ἐν Τσερεσιόῳ ἡμετέρων Στέφανος Νεδέλκου, τὸν κτίστην καὶ τέκτονα ἐπαγγελλόμενος, ἐξηρανίσθη πρότριτα καθ' ἣν ὥραν ἡτοιμάζετο μετὰ σχισματικῶν ν' ἀναχωρήσῃ εἰς Δράμαν χάριν ἐργασίας. Ἄνευ ἑτέρων λεπτομερειῶν. Ν. Θ.

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ἐκ τοῦ πατριαρχ. ἀρχειοφυλακείου πρὸς τὰς αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω. Ἐκδοθέντα ταῦτα, εὐλογίᾳ καὶ κελεύσει τοῦ παναγ. οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Ἰωακεὶμ Γ΄ τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης, ἀποτελοῦσι τόμους τρεῖς, ὧν ὁ μὲν περὶ Ἁγίου Ὄρους περιέχει σελ. 344 — ὁ περὶ τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου 729, καὶ ὁ περὶ τῶν ὁμοίων Ἐκκλησιῶν Ρωσσίας, Ρουμανίας καὶ Σερβίας καὶ τῶν ἄλλοτε ἀρχιεπισκοπῶν Ἀχριδῶν καὶ Πεκίου σελίδας 1115. Τιμῶνται ὁ Α΄ γροσίων ἀργυρῶν 20—ὁ Β΄ 30 ὁ Γ΄ 40, καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Γραφείῳ ἡμῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΕΝ ΤΗι ΔΙΑΣΠΟΡΑι

Καθὼς εἰς τὸν γράφοντα τὴν παροῦσαν διατριβὴν, οὕτως εἰς πολλοὺς τῶν ὁμογενῶν ἐπῆλθεν ἡ σκέψις περὶ τῶν αἰτίων, ἃ προεκάλεσαν τὴν μείωσιν καὶ κατόπι τὴν ἐξαφάνισιν ἑλληνικῶν τινων κοινοτήτων ἐγκατεστημένων ἄλλοτε ἐν ταῖς μεγάλαις ἢ μικραῖς πόλεσι τῆς Εὐρώπης, τῆς Ἀσίας, τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἀμερικῆς· διότι περὶ ἑλληνικῶν ἀποικιῶν ἐν Αὐστραλίᾳ, κατὰ τοὺς παρελθόντας αἰῶνας, οὐδὲν ἠκούσαμεν οὐδ' ἀνέγνωμεν. Ὑπῆρξαν ἑλλήνων ἀποικίαι ἔξω τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας. Ἐσώζοντο καὶ πρὸ τοῦ τέλους τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος ὁμογενῶν ὀρθοδόξων οὐκ εὐάριθμα συστήματα ἐν τῇ Ταυρικῇ χερσονήσῳ, ἐν μέσῳ ἀλλοπίστων ἀθροισμάτων, ἐν Ἀβησσυνίᾳ, μεταξὺ φυλῶν ἀλλοεθνῶν καὶ, πολὺ πιθανῶς, ἐν αὐτῷ τῷ Πεκίνῳ. Ἡ παλαιῶν ἀποικιῶν καὶ συνοικισμῶν ἑλλήνων ὀρθοδόξων ὄντες ἐλεεινὰ συντρίμματα, ἢ ὀπαδοὶ καὶ θεράποντες ἕλληνες διπλωματικοῦ τινὸς ἀπεσταλμένου ἕλληνος, ὑπηρετοῦντος ἀσιατικῇ τινι κυβερνήσει, διέμενον ὀλίγον χρόνον ἐν τῇ πόλει, εἰς ἣν γνωρίζουσιν ἡμῖν αὐτοὺς οἱ ξένοι περιηγηταὶ ἐργαζομένους. Καὶ οὗτοι μὲν οὐδέποτε δυνατὸν 'να θεωρηθῶσιν ὡς ἀποτελοῦντες ἀποικίας καθὼς σήμερον ἀποκαλοῦμεν ἀθροίσματα τοιαῦτα μετὰ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ ἱερέως αὐτῶν καὶ τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν, ἔχουσι δὲ βραχυχρόνιον τὴν ἱστορίαν καὶ πάντοτε περιοριζομένην εἰς τὴν βιογραφίαν ἑνὸς ἢ δύο προσώπων. Τὰ δὲ λείψανα συστημάτων παλαιῶν, ὁμάδων, οἷον εἰπεῖν, διαμενουσῶν μεταξὺ ξένων, ποικίλων ἕνεκεν ἐπηρειῶν, ἀλλὰ, τὸ καιριώτερον, οὔτε σχολεῖα κεκτημένα, καίπερ εὐμοιροῦντα ναοῦ, μειούμενα παρ' ὀλίγον, μόλις ἔσωσαν, ὡς ἐκ θαύματος, ἀνάμνησιν ἀμυδροτάτην τοῦ παρελθόντος αὐτῶν, ἣν ἔστι καιρὸς καὶ νῦν ἔτι 'να ἐνισχύσωμεν, ἀποδιώκοντες τὸν λήθαργον, ὑφ' οὗ τέως ἐπιέζοντο.

Αἴσθησιν οὐ μικρὰν ἐνεποίησάν μοι τὰ γραφέντα πρό τινος ἐν ἑλληνικαῖς ἐφημερίσι περὶ τοιούτων λειψάνων ἀρχαίων ἑλληνικῶν ἀποικιῶν ἐν Ἀμερικῇ. Κατά τινας φήμας, ἃς ἀνέγραφεν ἀμερικανική τις ἐφημερίς, οἱ κάτοικοι τῆς κεντρικῆς Φλωρίδος ἐγγράφως ἠτήσαντο 'να ἐπιτραπῇ αὐτοῖς ὅπως ὀνομάσωσιν «ἑλληνικὴν ἐπαρχίαν» τὴν χώραν, ἐν ᾗ νῦν οἰκοῦσι, στηριζόμενοι ἐπὶ τῆς ἱστορίας, ἀναγραφούσης που ὅτι πάντες οὗτοί εἰσιν ἕλληνες. Καὶ ὁ μὲν τὸν περὶ τούτου λόγον ἐκτείνων ἐν τῇ «Πατρίδι» τοῦ Πύργου(1) γράφει ὅτι μετὰ τὸ 1769, κατόπι τῶν γνωστῶν γεγονότων, ἱκανοὶ τῶν ἐν Μάνῃ κατοικούντων, παραπειθόμενοι ὑπὸ τοῦ τότε διατρίβοντος ἐν Μάνῃ Ἰωάννου Θόρμπουλλ, ἄγγλου, μετηνάστευσαν εἰς Ἀμερικὴν, ἱδρύσαντες ἀποικίαν ἑλληνικὴν, ἧς τὰ ἴχνη ἴσως μετ' ὀλίγον ἀπωλέσθησαν, ἀναφαινόμενα σήμερον. Ὁ δ' ἐν τῇ «Ἁρμονίᾳ» τῆς Σμύρνης ἐκτενέστερον γράφων(2) διηγεῖται μετανάστευσιν, κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου χρόνον, ἑλλήνων ἐκ Σμύρνης εἰς τὴν Φλωρίδα, ἧς ἐν τῇ πόλει Ἁγίῳ Αὐγουστίνῳ μέχρι που τῶν μέσων τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος «διετήρουν τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἑαυτῶν καταγωγῆς». Ἐγένοντο λοιπὸν ἑλλήνων εἰς ἑτέρας ἐγγὺς ἢ μακρὰν τῆς ἡμετέρας χώρας κειμένας πόλεις ἀποικισμοὶ καὶ περὶ τούτων ὀλίγα γινώσκομεν. Ἀλλὰ πότε καὶ διὰ τίνα λόγον ἔφευγον τὴν γενέτειραν; πῶς ἐσκέπτοντο 'να συγκρατήσωσι τὸν μεταξὺ τῆς νέας αὐτῶν κατοικίας καὶ τῆς πατρίδος σύνδεσμον; πῶς διῴκουν τὰ κατ' αὐτούς; τίνες οἱ τούτους πνευματικῶς διέποντες; τίνα τὰ παρ' αὐτοῖς κοινωφελῆ καταστήματα; Ταῦτα πάντα πρέπει 'να ἐξετάσωμεν καὶ μάθωμεν. Ἀπετάθην ἐπὶ τούτοις πρὸς τοὺς ἱερατικῶς προϊσταμένους ἑλληνικῶν κοινοτήτων ἐν Εὐρώπῃ (πρὸς τὸ παρὸν), ζητῶν ἐγκύρους εἰδήσεις ἐπὶ τῇ βάσει γραπτῶν μνημείων. Ἀλλὰ μόνον ΕΙΣ, ὁ τῆς ἐν Λονδίνῳ ἑλληνικῆς παροικίας προϊστάμενος πανοσιολ. ἀρχιμανδρίτης κ. Ἀντ. Παράσχης ἐπέστειλέ μοί τινας εἰδήσεις διὰ τοῦ Ζακύνθῳ φιλτάτου ἱστοριοδίφου κ. Λεωνίδα Χ. Ζώη. Δυστυχῶς, ὑπῆρξεν ἕτερός τις, ὃς ἐρωτηθεὶς πρὸ πολλοῦ ἠρνήθη τὴν ὕπαρξιν ἐγγράφων μνημείων, ἐν ᾧ ἡ ἔρευνα τούτων (ὑπαρχόντων) ἤνεγκεν εἰς μέσον ἀξίαν λόγου διατριβὴν περί τινος ἑλληνικῆς ἐν εὐρωπαϊκῇ πόλει κοινότητος.

1. φύλλον 12 μαρτίου 1906. Διατριβίδιον Δ. Ζελεχοβίτου. *Ἡ δ' ἀμερικανικὴ ἐφημερὶς ἦν ὁ Μόρνυγ τῆς Οὐασιγκῶνος.

2. «Ἁρμονία» 16 καὶ 17 μαρτίου 1906. Λέγουσιν ὅτι μετὰ τὸ 1763, ὅτε ἡ Ἱσπανία ἠναγκάσθη 'να παραχωρήσῃ τὰς ἐν Ἀμερικῇ τῇ βορείᾳ κτήσεις αὐτῆς εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἡ φήμη τῆς Φλωρίδος, ὡς εὐφόρου χώρας, μετεδόθη καὶ τοῖς ἐν Ἀνατολῇ. Turnbull ὁ ἄγγλος ἰατρὸς, ἐν Σμύρνῃ διατρίβων καὶ γυναῖκα λαβὼν ἐκ Σμύρνης ἑλληνίδα, παρέπεισεν ἕλληνάς τινας ἐκ Σμύρνης καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς, ὡς καὶ τυχοδιώκτας τινὰς καὶ φυγοπόνους ἐκ Λιβόρνου, περὶ τοὺς 1500 πάντας, ἦλθεν εἰς Φλωρίδα. Ἐξῆντα μίλια πρὸς τὰ νότια τοῦ Ἁγίου Αὐγουστίνου, παλαιᾶς πρωτευούσης τῆς Φλωρίδος, ἔκτισαν οἱ ἕλληνες ἄποικοι τὴν Νέαν Σμύρνην, διατηρούμενοι δῆθεν ὑπό τινος ἐμπορικῆς ἑταιρίας, ἧς πρὸς ὄφελος ἦσαν ὑποχρεωμένοι 'να ἐργάζωνται. Τὰς πολλὰς ἀγαθὰς αὐτῶν προςδοκίας ἰδόντες ψευδομένας ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν, ὑποστάντες ζημίας πολλὰς, ἰδόντες δὲ καὶ τὴν Νέαν Σμύρνην καταστρεφομένην τῷ 1776, μετῴκησαν κατόπιν εἰς Ἅγιον Αὐγουστῖνον, καὶ διὰ πολλῆς καὶ συνετῆς ἐργασίας, ἱκανῶν ἐτῶν παρελθόντων, κατώρθωσαν 'να φθάσωσί τινα σχετικὴν εὐημερίαν. Κατὰ τὴν μαρτυρίαν νεωτέρου περιηγητοῦ (Charles Vignolle) ἦσαν οἱ ἕλληνες οἱ φιλοπονώτεροι καὶ χρηστότεροι τῶν κατοίκων, ἐξηκολούθουν λαλοῦντες τὴν μητρικὴν αὐτῶν γλῶσσαν, ἰδιοκτῆται γενόμενοι μικρῶν ἐπαύλεων.

Κατέφυγον λοιπὸν πρὸς ἀναζήτησιν εἰδήσεων ἐν καταλόγοις συνδρομητῶν παλαιῶν καὶ νέων ἑλληνικῶν ἐκδόσεων τῶν μέχρι που τοῦ 1850 γενομένων, ὅπως ἐκεῖθεν ὁδηγηθῶ εἰς εὕρεσιν τῶν ὀνομάτων τῶν προϊσταμένων καὶ διδασκάλων. Πολλάκις τὸ πλῆθος τῶν ὡς συνδρομητῶν ἀναγραφομένων ὀνομάτων ἐκπληκτικὸν ἀποβαίνει, δεικνύον τὴν ἐν τῷ ἐμπορίῳ ἀκμὴν καὶ πρόοδον τῶν ἀποίκων, ὧν ὀλίγοι τινὲς σημειοῦσι καὶ τὰς πατρίδας αὐτῶν. Αἱ λοιπαὶ τῶν ὑπ' ὄψιν μου πηγῶν φαίνονται ἐν ταῖς ὑποσημειώσεσι τοῦ παρόντος συγγράμματος. Ἴδιαι μονογραφίαι περὶ ἑλληνικῶν ἀποικιῶν ἑλληνιστὶ γεγραμμέναι ὀλίγισται παρ' ἡμῖν ἐξεδόθησαν· ἀρίστη πασῶν ἡ τοῦ ἀειμνήστου βιβλιοφύλακος τῆς Μαρκιανῆς ἐν Βενετίᾳ βιβλιοθήκης Ἰωάννου Βελούδου, περὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ κοινότητος· ἄξιαι δ' ἀναγνώσεως ἐπίσης ἡ περὶ τῆς ἐν Βουδαπέστῃ γραικικῆς κοινότητος διατριβὴ τοῦ μακαρίτου ἀρχιμανδρίτου Γρηγορίου Γώγου, καὶ αἱ περὶ τῆς ἐν Ὀδησσῷ ἀποικίας εἰδήσεις αἱ ἐν τῷ φυλλαδίῳ «Πρώτη πεντηκονταετηρὶδι τῆς ἐν Ὀδησσῷ ἑλλην. σχολῆς». Περί τινων ἑτέρων ἀποικιῶν εἰδήσεις εἰσὶν ἐγκατεσπαρμέναι σποράδην ἐν βιβλίοις διαφόρου περιεχομένου καὶ τούτων ἐχρησιμοποίησά τινας ἐν τῇ μικρᾷ μου ταύτῃ διατριβῇ. Περὶ τῶν παλαιοτέρων ἑλληνικῶν ἀποικιῶν ἀπαιτεῖται μελέτη λιπαρὰ συγγραμμάτων πολλῶν. Ὡς παρ' ἀρχαίοις, οὕτω καὶ παρὰ βυζαντινοῖς, ἐμπορίου λόγοι ἐπέβαλλον τὴν μετανάστευσιν ἑλλήνων εἰς χώρας πολὺ μακρὰν τῆς πρωτευούσης τοῦ κράτους κειμένας. Κοσμᾶς ὁ Ἰνδικοπλεύστης ἀναφέρει (3) σωζομένην ὀλίγῳ πρὸ τῶν μέσων τῆς ΣΤ' ἑκατονταετηρίδος ἐκκλησίαν μὲν περσῶν χριστιανῶν ἐν Ταπροβάνῃ, προσβύτερον ἔχουσαν καὶ διάκονον ἀποστελλομένους ἐκ Περσίδος, ἕλληνα δ' αὐτόθι ἔμπορον, ὀνόματι Σώπατρον, ἀποβιώσαντα πρὸ τοῦ 500 πιθανῶς. Οὐδεμίαν εἶδησιν ἑτέραν ἔχομεν περὶ τῶν ἐν Ταπροβάνῃ ἑλλήνων τῶν μετὰ τὸν Σώπατρον ἢ πρὶν αὐτοῦ μεταβάντων ἐκεῖ καὶ τῶν ἀλλαχοῦ· διότι, ἐὰν βλέπωμεν ἄχρι τῶν νήσων τῆς Ἰνδίας ἀπωκισμένους ἕλληνας, πιστευτέον ὅτι καὶ εἰς σχετικῶς πλησιέστερα μέρη μετέβαινον ἕνεκεν ἐμπορίου. Μάρτυς ὁ χρονογράφος Θεοφάνης ἐν οἷς περὶ νήσου γράφει Ἰωτάβης, τῆς ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης (4), ἀναγράφων εἰς τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς Ε' ἑκατονταετηρίδος. Ἀλλὰ περὶ τῶν ἀρχαιοτέρων δύσκολόν ἐστι ἵνα ζητῶμεν εἰδήσεις ὅταν ἀγνοῶμεν τὴν ἱστορίαν, ἴσως δὲ καὶ τὴν ὕπαρξιν, τῶν νεωτέρων ἀποικιῶν, εἰς ἃς καὶ περιορίζω τὸν λόγον. Νομίζει τις ὅτι τὸ σκότος αὐτὸ τὸ περικαλύπτον τινὰς τῶν ἀποικιῶν κατέπνιξεν αὐτὰς, καίπερ δυσδιάκριτά τινα σημεῖα ζωῆς παραδεικνυούσας. Περὶ τὰ μέσα τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος εἶδεν ὁ Καισάριος Δαπόντες ἐν τῇ Ταυρικῇ χερσονήσῳ μικρὸν ἀριθμὸν ἑλληνικῶν χωρίων καὶ ἐξεπλάγη. Ὑπήγοντο ὑπὸ τὸν μητροπολίτην Γοτθίας. Οἰκογένειαι τριακόσιαι σχεδὸν ὡμίλουν τὴν τουρκικὴν, ἀλλὰ πολλαὶ ἐλάλουν τὴν μητρικὴν καὶ πάτριον γλῶσσαν (5), ἥτις ἦν ἐν χρήσει παρὰ τῷ πληθυσμῷ δέκα σχεδὸν χωρίων. Τοιοῦτος δὲ σήμερον πληθυσμὸς ἑλλήνων ἐν Καυκάσῳ, ζητούντων ἤδη ἐπίσκοπον ἕλληνα τὸ γένος ἐκπλήττει καὶ νῦν ἡμᾶς καὶ βοηθεῖ εἰς συμπεράσματα περὶ τοῦ θαύματος τῆς σωτηρίας τῆς ἑλληνικῆς ἐθνικότητος σωζούσης τὸ ὀρθόδοξον δόγμα ἐν ἐκείναις ταῖς χώραις, ἐνῷ ἀλλαχοῦ τέλεον ἀπεσβέσθησαν ἀμφότερα, καθὼς θέλο-

3. Κοσμᾶς παρὰ Migne, Πατρολογία, ΠΗ', 445, 448.

4. Θεοφάνης Βόννης σελ. 218 "Ἰωτάβην τὴν νῆσον (ἐπὶ αὐτοκράτορος Ἀναστασίου τῷ 498), ὑποτελῆ φόροις οὐκ ὀλίγοις ὑπάρχουσαν βασιλεῖ ρωμαίων, κατασχεθεῖσάν δὲ μεταξὺ ὑπό τῶν σκηνιτῶν ἀράβων, μάχαις ὁ Ρωμανὸς ἰσχυραῖς ἠλευθέρωσεν, αὖθις ρωμαίοις πραγματευταῖς δοὺς αὐτονόμως οἰκεῖν τὴν νῆσον, καὶ τὰ ἐξ Ἰνδῶν ἐκπορεύεσθαι φορτία καὶ τὸν τεταγμένον βασιλεῖ φόρον εἰσάγειν„. Ἦν δ' ὁ Ρωμανὸς στρατηγὸς Παλαιστίνης "ἀνὴρ ἄριστος ἐν βουλῇ καὶ στρατηγίᾳ„.

Αἱ λέξεις αὐτονόμως καὶ ρωμαίοις πραγματευταῖς δηλοῦσιν ἂν μὴ ἀπατῶμαι, ὅτι διά τε τὸν πληθυσμὸν τὸν ἐξ ἑλλήνων καὶ τὸ μετὰ τῆς Ἰνδίας διεξαγόμενον ἐμπόριον ἡ ἐν Ἰωτάβῃ ἑλληνικὴ ἀποικία ἦν ἀξιοσημείωτος, δι' ὃ δὴ καὶ πόλεμος ὑπὲρ αὐτῆς συνίστατο. Γινώσκομεν δὲ καὶ ἐπίσκοπον τῆς νήσου ταύτης, τῆς Ἰωτάβης, Ἀναστάσιον ἐν τῇ ἐπὶ Μηνᾶ πατριάρχου Συνόδῳ, τῷ 536, ὑποκείμενον τῷ πατριάρχῃ τῶν Ἱεροσολύμων, ὡς ἡ τάξις τῶν ὑπογραφῶν καταδείκνυσιν. Ὁ Ἀναστάσιος ἐν τῇ πρώτῃ πράξει τῆς Συνόδου, τῇ δευτέρᾳ, τῇ τρίτῃ καὶ τῇ τετάρτῃ ἐκαθέσθη ἐν τῷ δεξιῷ μέρει, ἐν ᾧ καὶ οἱ ἡμέτεροι Μιτυλήνης καὶ Σηλυβρίας, ἐν δὲ τῇ πέμπτῃ ἐκ τοῦ εὐωνύμου μέρους, σὺν τοῖς ἡμετέροις Ἐφέσου, Ἡρακλείας, Κυζίκου, Νικομηδείας, Νεοκαισαρείας καὶ Κολωνείας.

5. Καθρέπτης γυναικῶν· ἐν Λειψίᾳ, 1766, βιβλίον Β', σελ. 293—299, ἐξ ὧν ἀποσπῶ·

Ἡ δὲ μητρόπολις αὐτοῦ καὶ ἡ ἐπισκοπή του,
ἀλλὰ κ' ἡ ἐνορία του καὶ ὅλη ἡ τιμή του
ὁ Ἅγιος Νικόλαος εἶναι, καὶ τοῦτος πάλιν
εἰς μίαν ἀθλιότητα, ὡς οὐδεμίαν ἄλλην.
Εἰς μίαν ἀπὸ ταῖς πολλαῖς ταῖς πέτραις ἀπὸ κάτω
ὁ ἱερός μου Γεδεὼν ἐκεῖ ἐλειτουγᾶτο.
Εἶναι καὶ ἔτι ἄλλη μιὰ ἁγία ἐκκλησία,
πλὴν εἶναι εἰς τὰ σύννεφα αὐτὴ τῇ ἀληθείᾳ·
καὶ πρέπει της ἀληθινὰ, ὅτι σιμᾷ τὴν θείαν
εἰς οὐρανοὺς Μετάστασιν τῆς τοῦ Κυρίου λίαν.
Ἐγὼ ἐπῆγα δυὸ φοραῖς, καὶ εἰς τὴν ἑορτήν της,
εἰς τὴν ὁποίαν ἔρχονται, εἰς δόξαν καὶ τιμήν της,
ἀπὸ μακρὰν ἀπ' τὰ χωριὰ, δύο καὶ τρεῖς ἡμέραις,
μὲ τὰ ἀμάξια, παιδιὰ, μάναις τε καὶ πατέρες.
Ἐγὼ ἀκούσας νὰ μιλοῦν οἱ χωριανοὶ ρωμαΐκα,
εἶναι μὲ εἴπασι χωριὰ σωστὰ πέντε καὶ δέκα,
ὁποῦ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΛΑΙΟΝ τοὺς ἔμεινεν ἡ γλῶσσα,
κι' ὅλο ΤΗΝ ΓΛΩΣΣΑΝ ΜΑΣ ΜΙΛΟΥΝ χρόνια τίς οἶδε πόσα.

Προσθετέον ὅτι ὁ ἀναφερόμενος ἐνταῦθα Γεδεὼν ἦν ὁ μητροπολίτης Γοτθίας. Σήμερον ἀγνοοῦμεν πόσα τῶν ἀναφερομένων δέκα χωρίων γινώσκουσι τὴν ἑλληνικήν.

μεν ἰδεῖ παρατάττοντες ὅσα συνήχθησαν ἔνθεν κακεῖθεν ἀπὸ βιβλίων, ὡς εἶπον, ὀνόματα ἀποικιῶν ἑλληνικῶν καὶ διδασκάλων καὶ ἱερέων. Καθ' ὅσον ἡ ἀναγραφὴ τῶν ὀνομάτων προχωρεῖ, συμπλατομένη ἐξ ἑτέρων ἀναγραφῶν ὀνομάτων, καθ' ἃς ὑποδεικνύω μαρτυρίας, ἐλπίζω ὅτι λόγιοι ὁμογενεῖς, δυνάμενοι 'να συντελέσωσι πρὸς ἀκρίβωσιν καὶ συμπλήρωσιν τῆς παρούσης διατριβῆς, θέλουσι θεωρήσει καθῆκον πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ ἔθνος ἡμῶν 'να χορηγήσωσιν ὅσας ἂν ἔχωσι συνειλεγμένας ἐκ χειρογράφων ἐπιστολῶν ἢ κωδήκων εἰδήσεις.

(ἕπεται συνέχεια)

Μ. Ι. Γ.

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ ΨΩΜΙΑΔΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΟΛΩΝΙΑΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΙΜΑΙΑ ΔΙΑΤΡΙΒΗ*

Καίτοι ἐνταῦθα ὁ Παῦλος διὰ μὲν τῆς λέξεως βρώματα ἐννοεῖ τὴν ἀμετρίαν καὶ ἀκρασίαν τῶν βρωμάτων καὶ φαγητῶν, διὰ δὲ τῆς λέξεως κοιλία τὸ πάθος τῆς γαστριμαργίας καὶ κοιλιοδουλίας καὶ οὐχὶ τὸ μέλος τοῦ σώματος, τὴν κοιλίαν, ἐν τούτοις καὶ ἐὰν ἔτι ἐπὶ λέξει τὸ παρατιθέμενον χωρίον ἑρμηνεύσωμεν, ἤτοι ἐὰν παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ μὲν λέξις κοιλία δηλοῖ αὐτὸ τὸ μέλος τοῦ σώματος, ἡ δὲ λέξις βρώματα, τὰς τροφὰς, καὶ κατὰ τὴν ἐκδοχὴν ταύτην παρατηροῦμεν εἰς τὸν πολυγραφητὴν διαμαρτυρόμενον ὅτι σφάλλεται φρονῶν ὅτι διὰ τοῦ χωρίου τούτου δύναται ν' ἀποδείξῃ τὸ θέμα του. Ἐὰν τὰ φαγητὰ ἦνε προωρισμένα διὰ τὴν κοιλίαν, αὕτη δὲ προωρισμένη διὰ τὴν ἀποδοχὴν αὐτῶν, δὲν ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι ἁμαρτάνει ὁ χριστιανὸς ἀπέχων φαγητῶν τινων, πρὸς κατεύνασιν τῶν σαρκικῶν παθῶν καὶ χαλιναγώγησιν αὐτῶν, καθ' ὡρισμένους, χρόνους καθ' οὓς πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ τιμίου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν, λίαν σοφῶς καὶ φιλοστόργως ὥρισεν ἡ ὀρθόδοξος Μήτηρ Ἐκκλησία ἵνα τὰ εὐσεβῆ αὐτῆς τέκνα, μιμούμενα τὸν φρόνιμον ἐκεῖνον οἰκοδεσπότην, ὅστις προτιθέμενος νὰ ὑποδεχθῇ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ μεγιστάνα τινά, σαρώνει αὐτὸν καλῶς καὶ προευτρεπίζει παντοιοτρόπως, καθαρίζωσι τὰς καρδίας αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ ἁγνίζωσι, διὰ τῆς νηστείας καὶ τῆς ἐγκρατείας, αἵτινες εἰσάγουσιν ἀσφαλῶς εἰς τὰ προπύλαια καὶ τὸν βασιλικὸν προθάλαμον τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν· ἄλλως δὲ ὁ Θεὸς « καὶ ταύτην (τὴν κοιλίαν) καὶ ταῦτα (τὰ βρώματα) καταργήσει». Τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων, παυσάσθωσαν πλέον οἱ ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἀναφανέντες λαοπλάνοι ψευδοδιδάσκαλοι τῶν διαμαρτυρομένων φωνασκοῦντες καὶ κατὰ τῶν νηστειῶν τῆς Ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ διὰ τῆς διαστρόφου ἑρμηνείας τῶν Γραφικῶν χωρίων πεπλανημένας εἰκοτολογίας ἐξάγοντες.

§ 21.—9. «Τὸ ἀληθινὸ πνεῦμα τῆς νηστείας εἶνε τὸ λέγ ὁ Ἡσαΐας· νη' 3—12» τ'. ἔ. Τὸ ἀληθινὸν πνεῦμα τῆς νηστείας, ὁποῖόν ἐστι, λέγει ὁ Ἡσαΐας·

Διὰ τῆς εἰς τὸ ιη' κεφάλαιον τοῦ μεγαλοφωνοτάτου Ἡσαΐου παραπομπῆς ὁ ἐν Σεμὲν ψευδοδιδάσκαλος ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐλέγχεται ὡς πλατὺν γέλωτα ὀφλισκάνων, καθόσον ἐν ᾧ δὲν παραδέχεται νηστείαν, παραπέμπει ἡμᾶς εἰς τὸν προφήτην Ἡσαΐαν, ὁμιλοῦντα περὶ νηστείας, ἀφ' ἑτέρου δὲ πάσχει ἢ ἐθελοκάκως ἢ ἀφελῶς ἄγνοιαν τοῦτο μὲν τῆς περὶ νηστείας τῶν διδασκάλων του θεωρίας, παραδεχομένων νηστείαν ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς παντελοῦς ἀπὸ τῶν τροφῶν ἀποχῆς, τοῦτο δὲ τῆς περὶ νηστείας ὀρθοδόξου ἡμῶν διδασκαλίας. Ἀκριβῶς δὲ καὶ ἡ μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία ἐπὶ τῇ βάσει οὐ μόνον τῆς ἀναφερομένης ὡραίας περικοπῆς τοῦ Ἡσαΐου, ὡς παρακατιὼν ὁ λόγος δείξει, ἀλλὰ καὶ ἄλλων σχετικῶν κεφαλαίων τῆς Γραφῆς, διδάσκει τὰ εὐσεβῆ Αὐτῆς τέκνα, διὰ τῶν θαυμασίων κατανυκτικῶν τροπαρίων τοῦ Τριῳδίου, τίνι τρόπῳ ὀφείλουσι ταῦτα νηστεύειν. Εἶνε δὲ λυπηρὸν τῇ ἀληθείᾳ ὅτι κατὰ τὸν παρόντα αἰῶνα τῶν φώτων καὶ τῆς γιγαντιαίας τῆς θεολογικῆς ἐπιστήμης προόδου οὐ μόνον οἱ ἐπιπόλαιοι καὶ ἀμαθεῖς μαθηταὶ τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ Μισσιοναρίων τοῦ Προτεσταντισμοῦ, ἀγνοοῦντες τὴν ὀρθὴν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας διδασκαλίαν εἰς ζητήματα περιεργίας κατατρίβουσι τὸν πολύτιμον αὐτῶν χρόνον καὶ εἰς ἄτοπα ἀκαίρων καὶ κενῶν συζητήσεων συμπεράσματα λογομαχίας καὶ διαπληκτισμοῦ καταλήγοντες, τὰς συνειδήσεις τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν σκανδαλίζουσι

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 225—228.

καὶ ταῦτα ἵνα ἕνα προσήλυτον ποιοῦντες ἐξαπατήσωσι τὰς ἐν τῇ Ἀμερικῇ καὶ Ἀγγλίᾳ ἐδρευούσας ἑταιρίας χάριν χρηματισμοῦ, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τῶν σοφῶν καθηγητῶν καὶ ἱεροδιδασκάλων τῶν διαμαρτυρομένων, ἀδικοῦντες, καθ' ἡμᾶς γε κριτὰς. ἑαυτούς τε καὶ τὴν θεολογικήν, αὐτῶν ἐπιστήμην, χωρὶς νὰ ἐγκύψωσι βαθύτερον εἰς τὴν μελέτην καὶ ἔρευναν τῶν δογμάτων τῆς ἁγίας ἡμῶν πίστεως καὶ τῶν ἱερῶν αὐτῆς θεσμῶν, κατακρίνουσιν, ἐκ προκαταλήψεως πάντως, καὶ ἀποκηρύττουσιν ὡς ἀπόβλητον καὶ ἀνωφελῆ πάντα αὐτῆς θεσμὸν ἱερὸν, ὡς μὴ συνάδοντα δῆθεν πρὸς τὸ ἀληθὲς τοῦ Εὐαγγελίου πνεῦμα, ἐν ᾧ ἡ βαθεῖα μελέτη καὶ ἐξακρίβωσις τῆς ἀληθείας πείθει περὶ τοῦ ἐναντίου. Ὅτι δὲ πράγματι καὶ ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ἐπακολουθεῖ ὁ αὐτὸς παρὰ τοῖς διαμαρτυρομένοις εἱρμὸς τῶν ἐννοιῶν ἀρκεῖ, πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ ἡμῶν ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ παραθέσωμεν ἐνταῦθα τὸ ἀναφερόμενον χωρίον τοῦ προφήτου Ἡσαΐου ἀπ' ἀρχῆς τοῦ κεφαλαίου μέχρι τοῦ στίχου 13, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰ εἰς τὸ χωρίον τοῦτο ἀναφερόμενα ἱερὰ ἄσματα τῆς Ἐκκλησίας δι' ὧν Αὕτη, ἅτε δὴ Μήτηρ φιλόστοργος, ποδηγετοῦσα καὶ παιδεύουσα τὰ ἑαυτῆς τέκνα ἐν ταῖς σωτηρίοις τοῦ Εὐαγγελίου ἀρχαῖς, διδάσκει αὐτὰ καὶ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν καὶ τὸν σκοπὸν τῆς νηστείας.

§ 22. Ἀναβόησον ἐν ἰσχύϊ, καὶ μὴ φείσῃ· ὡς σάλπιγξ ὕψωσον τὴν φωνήν σου καὶ ἀνάγγειλον τῷ λαῷ μου τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, καὶ τῷ οἴκῳ Ἰακὼβ τὰς ἀνομίας αὐτῶν. Ἐμὲ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ζητοῦσι καὶ γνῶναί μου τὰς ὁδοὺς ἐπιθυμοῦσιν, ὡς λαὸς δικαιοσύνην πεποιηκώς, καὶ κρίσιν Θεοῦ αὐτοῦ μὴ ἐγκαταλελοιπώς. Αἰτοῦσί με νῦν κρίσιν δικαίαν, καὶ ἐγγίζειν Θεῷ ἐπιθυμοῦσι, λέγοντες. Τί ὅτι ἐνηστεύσαμεν καὶ οὐκ εἶδες; ἐταπεινώσαμεν τὰς ψυχὰς ἡμῶν. καὶ οὐκ ἔγνως; ἐν γὰρ ταῖς ἡμέραις τῶν νηστειῶν ὑμῶν εὑρίσκετε τὰ θελήματα ὑμῶν, καὶ πάντας τοὺς ὑποχειρίους ὑμῶν ὑπονύσσετε· εἰ εἰς κρίσεις καὶ μάχας νηστεύετε, καὶ τύπτετε πυγμαῖς ταπεινὸν ἵνα τί μοι νηστεύετε ὡς σήμερον, ἀκουσθῆναι ἐν κραυγῇ τὴν φωνὴν ὑμῶν, οὐ ταύτην τὴν νηστείαν ἐξελεξάμην, καὶ ἡμέραν ταπεινοῦν ἄνθρωπον καὶ ψυχὴν αὐτοῦ, οὐδ' ἂν κάμψῃς ὡς κρίκον τὸν τράχηλόν σου, καὶ σάκκον καὶ σποδὸν ὑποστρώσῃ, οὐδ' οὕτω καλέσετε νηστείαν δεκτήν. Οὐχὶ τοιαύτην νηστείαν ἐξελεξάμην, λέγει Κύριος, «ἀλλὰ λύε πάντα σύνδεσμον ἀδικίας, διάλυε στραγγαλιὰς βιαίων συναλλαγμάτων, ἀπόστελλε τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, καὶ πᾶσαν συγγραφὴν ἄδικον διάσπα. Διάθρυπτε πεινῶντι τὸν ἄρτον σου, καὶ πτωχοὺς ἰστέγους ὕπαγε εἰς τὸν οἶκον σου· ἐὰν ἴδῃς γυμνὸν, περίβαλε, καὶ ἀπὸ τῶν οἰκείων τοῦ σπέρματός σου οὐχ ὑπερόψει» (Ἡσ. κεφάλ. ΝΗ'. 1—13).

Φέρε δὴ νῦν ἀντιπαραβάλλοντες πρὸς τὴν περικοπὴν ταύτην τῆς Γραφῆς καὶ τὴν ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ἔτι ᾄσμασιν διατετυπωμένην διδασκαλίαν τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἀποδείξωμεν, καὶ διὰ τῶν λέξεων αὐτῶν τῆς Γραφῆς, τὴν περὶ αὐτῆς πλάνην τῶν ψευδευαγγελικῶν διαμαρτυρομένων. «Νηστεύοντες ἀδελφοὶ σωματικῶς, νηστεύσωμεν καὶ πνευματικῶς· λύσωμεν πάντα σύνδεσμον ἀδικίας· διαρρήξωμεν στραγγαλιὰς βιαίων συναλλαγμάτων· πᾶσαν συγγραφὴν ἄδικον διασπάσωμεν· δώσωμεν πεινῶσιν ἄρτον, καὶ πτωχοὺς ἀστέγους εἰσαγάγωμεν εἰς οἴκους, ἵνα λάβωμεν παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ τὸ μέγα ἔλεος» (Τριῴδ. τῇ δ' τῆς Α' ἑβδομ. εἰς τὸν ἑσπερινόν).

Νηστεία καθαρὰ, μακρυσμὸς ἁμαρτίας, ἀλλοτρίωσις παθῶν, ἀγάπη πρὸς Θεὸν, προσευχῆς ἐπιμέλεια, δάκρυα σὺν κατανύξει καὶ πενήτων προμήθεια, ὡς ὁ Χριστὸς ἐν Γραφαῖς ἐπηγγείλατο» (Τριῴδ. Δευτ. τῆς Β' ἑβδομ. πρωΐ ᾠδὴ α'). — Μετὰ τὴν ἁπλῆν μόνον ἀνάγνωσιν τῶν τροπαρίων τούτων, οἷς ὅμοια ὑπάρχουσι πολυάριθμα, πείθεται πλέον, νομίζομεν, ὁ ἐν Σεμὲν διδάσκαλος μετὰ τῶν παροίκων διαμαρτυρομένων τοῦ ὅτι ἐκεῖνο, ὅπερ ἠθέλησε νὰ διδάξῃ ἡμᾶς, διὰ τῆς εἰς τὸ ΝΗ' κεφ. τοῦ προφήτου Ἡσαΐου παραπομπῆς ἤδη πρὸ πολλῶν αἰώνων ἐδίδαξαν καὶ διδάσκουσιν ἔτι οἱ ἁσματογράφοι τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας· ἀδίκως ἄρα ἠγωνίσθη τὸν ἄχαρι τοῦτον ἀγῶνα.

§ 23. Ἐν τῷ 10ῳ ἄρθρῳ τοῦ περὶ νηστείας φυλλαρίου αὐτοῦ ὁ αὐτόθι μαθητὴς μέν, ὡς ὑποδηλοῖς ἡμῖν, τοῦ ἐν Τραπεζοῦντι Μισσιοναρίου, διδάσκαλος δὲ τῶν ψευδευαγγελικῶν διαμαρτυρομένων, παραπέμπει εἰς τὴν 85 σελίδα τοῦ Πηδαλίου, χωρὶς νὰ εἴπῃ καὶ ποίαν ἔκδοσιν ἔχει ὑπ'

ὄψει, καθ' ὃ τὴν νηστείαν δὲν παρελάβομεν ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους, ἀλλὰ ἀπὸ τοὺς πατέρας ἐλάβομεν νηστείας τινάς. «Τὸ πηδάλιο λέγ τὴν νηστείαν ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους κεπήραμα· ἐπήραμα ἀπὸ τοὺς πατέρας κάμποσα νηστείας». Τύχῃ ἀγαθῇ· ἐπὶ τέλους ὁ μίσθαρνος οὗτος διδασκαλίσκος ἐνεθυμήθη καὶ τὸ πηδάλιον, ὅπερ περὶ πλείστου ἐποιοῦντο οἱ προπάτορες αὐτοῦ Ὀρθόδοξοι χριστιανοί, ὡς περιέχον τοὺς ἱεροὺς Κανόνας τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν τούτων διαδόχων. Ἐν αὐτῷ δέ, οὐχὶ ἐν σελίδι 85, ἀλλ' ἐν σελίδι 52 γίνεται λόγος, ἐν ὑποσημειώσει καὶ περὶ τῆς τεσσαρακονθημέρου νηστείας τῶν Χριστοῦ Γενῶν, τῆς τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῆς κατ' Αὔγουστον δεκαπενθημέρου νηστείας τῆς Θεοτόκου, περὶ ὧν λέγει ὁ συγγραφεὺς τοῦ πηδαλίου ὅτι «Ἀγκαλὰ καὶ ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων δὲν εἶνε διωρισμέναι αἱ νηστεῖαι αὗται, ὅμως χρέος ἔχομεν νὰ φυλάττωμεν καὶ τὰς τῶν πατέρων παραδόσεις διὰ τὴν μακρὰν συνήθειαν τὴν ἀντὶ νόμου κρατοῦσαν, κατὰ τοὺς ἱεροὺς καὶ πολιτικοὺς νόμους» (Πηδαλ. Ἔκδοσις Β΄. Ἀθην, 1841 σ. 52). Ἀλλ' ἐκ τῶν λόγων τούτων δὲν ἐξάγεται ὅτι αἱ νηστεῖαι δὲν ἀνάγουσι τὴν ἀρχήν των εἰς τοὺς Ἀποστολικοὺς χρόνους· τοὐναντίον μάλιστα αἱ πράξεις τῶν Ἀποστόλων πληροφοροῦσιν ὅτι οὗτοι «τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς, (τῷ Βαρνάβα καὶ Σαύλῳ), ἀπέλυσαν» (Πραξ. ιγ΄ 3)· καὶ ἀλλαχοῦ ἀναγινώσκομεν ἱκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου καὶ ὄντος ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοὸς διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι παρήνει ὁ Παῦλος λέγων αὐτοῖς (Πράξ. 27—9)· ὁ δὲ ξθ΄ Ἀποστολικὸς Κανὼν ἐπὶ λέξει διακελεύεται τάδε «Εἴτις ἐπίσκοπος, ἢ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, ἢ ὑποδιάκονος, ἢ Ἀναγνώστης ἢ ψάλτης, τὴν Ἁγίαν Τεσσαρακοστὴν οὐ νηστεύει ἢ Τετράδα ἢ Παρασκευήν, καθαιρείσθω. Ἐκτὸς εἰμὴ δι' ἀσθένειαν σωματικὴν ἐμποδίζοιτο· ἐὰν δὲ λαϊκὸς ᾖ ἀφοριζέσθω».

§ 24 Καταφαίνεται ἐκ τῶν εἰρημένων ἀριδήλως ὅτι ὁ συγγραφεὺς τοῦ Πηδαλίου χαλκέντερος Νικόδημος, ὅστις, καθ' ἡμᾶς γε κριτὰς, ἦτο θεολογικώτερος καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν κορυφαίων διαμαρτυρομένων θεολόγων, οὐδαδῶς ἰσχυρίζεται ὅτι τὰς νηστείας δῆθεν δὲν παρελάβομεν ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους, ὡς συκοφαντεῖ ὁ ἐπιπόλαιος ψευδοδιδάσκαλος τῶν αὐτόθι διαμαρτυρομένων, ἀλλ' ἁπλῶς ποιεῖται λόγον περὶ τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων νηστειῶν, περὶ ὧν λέγει ὅτι καὶ ταύτας ὀφείλομεν νὰ φυλάττωμεν, ὅπως δηλ. τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστὴν καὶ τὰς Τετράδας καὶ Παρασκευάς.

§ 25. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ νηστείας δογματίζουσιν οἱ αὐτόθι τε καὶ ἀλλαχοῦ τοῦ Πόντου καὶ τῆς Ἀνατολῆς ἀρνησίθρησκοι διαμαρτυρόμενοι· ἀλλ' ἡμεῖς μίαν πρὸς αὐτοὺς ἀποτείνομεν συμβουλὴν, ἣν ἀποτείνει πᾶσι τοῖς εἰς Θεὸν πιστεύουσιν ὁ προφήτης Σειρὰχ «Τέκνον ἐν τῇ ζωῇ σου πείρασον τὴν ψυχήν σου· καὶ ἴδε τί πονηρὸν αὐτῇ, καὶ μὴ δῷς αὐτῇ· οὐ γὰρ πάντα πᾶσι συμφέρει καὶ οὐ πᾶσα ψυχὴ ἐν παντὶ εὐδοκεῖ. Μὴ ἀπλησταύου ἐν πάσῃ τρυφῇ, καὶ μὴ ἐκχυθῇς ἐπὶ ἐδεσμάτων» (Σειρὰχ λζ΄. 27) «Ἐν πολλοῖς γὰρ βρώμασιν ἔσται πόνος· καὶ ἡ ἀπληστία ἐγγιεῖ ἕως χολέρας· δι' ἀπληστίαν πολλοὶ ἐτελεύτησαν· ὁ δὲ προσέχων προσθήσει ζωὴν» (Σειρ. λς΄. 30).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

Περὶ προτεσταντισμοῦ ἢ Διαμαρτυρήσεως·—Περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν αἰτιῶν αὐτῆς.—Περὶ τῆς ἐν τῇ Δύσει διαδόσεως αὐτῆς καὶ τῶν μετὰ τῆς Ἀποστολικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας γενομένων πρὸς συνεννόησιν καὶ ἕνωσιν ἀποπειρῶν. — Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν αἱρέσεων τοῦ προτεσταντισμοῦ καὶ περὶ τοῦ σκοποῦ, ὃν οἱ ἐν τῇ Ἀνατολῇ Μισσιονάριοι ἐπιδιώκουσι.

§ 26. Καὶ ταῦτα μὲν ἅλις· ἐπειδὴ δὲ ὡς ἔστι γνωστὸν καὶ τῇ σῇ ἐλλογιμότητι, πολλοὶ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἐν Πόντῳ τε καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἀνατολῆς, μηδ' αὐτῶν τῶν ἀποπλανηθέντων ἐκ τῆς μάνδρας τῆς Ὀρθοδοξίας ἐξαιρουμένων, ἀγνοοῦσι τὰ περὶ τοῦ προτεσταντισμοῦ ἢ τῆς διαμαρτυρήσεως, φέρε δὴ διὰ βραχέων περὶ αὐτῆς διαλάβωμεν· καὶ δὴ α΄.) μὲν περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν αἰτίων αὐτῆς καὶ κατὰ τίνος καὶ ὑπὸ τίνων αὕτη ἐγένετο· β΄.) δὲ περὶ τῆς ἐν τῇ Δύσει διαδόσεως αὐτῆς καὶ τῶν μετὰ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας γενομένων πρὸς συνεννόησιν καὶ ἕνωσιν ἀποπειρῶν· γ΄.) περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν αἱρέσεων τοῦ Προτεσταντισμοῦ καὶ

δ΄.) περὶ τοῦ σκοποῦ, ὃν οἱ ἐν τῇ Ἀνατολῇ Μισσιονάριοι ἐπιδιώκουσιν.

§ 27. Ἡ ἀρχὴ καὶ τὰ αἴτια τῆς διαμαρτυρήσεως ὑπῆρξαν αἱ καταχρήσεις τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Παπισμοῦ ἀφ' ἑνὸς καὶ ὁ ἀγὼν τῶν Παπῶν ἵνα ἐπιβάλωσι τὴν κυριαρχίαν αὐτῶν ἐπὶ τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης καὶ διὰ τῆς θρησκείας νὰ δεσπόσωσι τῶν συνειδήσεων ἀφ' ἑτέρου. Καὶ ἐξηγέρθη μὲν κατὰ τῆς ἀξιώσεως ταύτης καὶ κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα ἡ συνείδησις τῶν γερμανικῶν μάλιστα λαῶν καὶ ἐντεῦθεν μακρὰ μεταξὺ τῆς παππωύνης καὶ τῆς Γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας προέκυψε πάλη, ἀλλ' αὕτη κυρίως κατέστη σφοδροτέρα κατὰ τὴν ις΄ ἑκατονταετηρίδα. Ἐπίσης ἀφορμὴν εἰς τὴν διαμαρτύρησιν καὶ μεταρρύθμισιν ἔδωκεν ἡ τοῦ κλήρου τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἠθικὴ κατάπτωσις καὶ δεινὴ παραλυσία, ἥτις ἐχαρακτήριζεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ πάπα αὐτοῦ μέχρι τοῦ κατωτέρου κληρικοῦ. Οἱ πάπαι ἐπιλαθόμενοι τέλεον τῶν πνευματικῶν αὐτῶν καθηκόντων κοσμικὴν ὅλως ἐξήσκουν ἐξουσίαν, ὁ δὲ βίος αὐτῶν ἦτο πᾶν ἄλλο ἢ εὐαγγελικὸς καὶ σύμφωνος πρὸς τὴν ἱερὰν αὐτῶν ἀποστολήν. Οὕτω λοιπὸν τοῦτο μὲν διὰ τῆς ἐκβιάσεως τῶν συνειδήσεων τῶν λαῶν τῆς Δύσεως καὶ τῆς ἐξασκουμένης κοσμικῆς ἐξουσίας, τοῦτο δὲ διὰ τοῦ σκανδαλώδους βίου, καὶ διὰ τῆς διαστροφῆς τοῦ πνεύματος τοῦ Εὐαγγελίου, προὐκάλεσεν ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία τὴν μεταρρύθμισιν, ἥτις διέσπασε τὴν θρησκευτικὴν ἑνότητα τῆς Εὐρώπης καὶ ἐγένετο ἀφορμὴ μακρῶν ἐμφυλίων πολέμων ἐν Γερμανίᾳ ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ. ἐνῷ δὲ οὕτω τὰ πράγματα ἐξετραχύνοντο, ἡ δὲ διαμαρτύρησις ὁτὲ μὲν λεληθότως, ὁτὲ δὲ ἀναφανδὸν προπαρεσκευάζετο καὶ ἐτελεσφόρει, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ὁ ἐρεθισμὸς ἰδίᾳ τῶν ἰσχυρῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν λογίων ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο, αἴφνης τῷ 1517 ἔτει ὁ Πάπας Λέων ὁ Ι΄. πρὸς ἀποπεράτωσιν καὶ διακόσμησιν τοῦ ἐν Ρώμῃ ναοῦ τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου, ἐκδίδωσι πλήρη ἄφεσιν (indulgentia plemaria). Διὰ τῶν ἀφέσεων τούτων ἐπιστεύετο ὅτι, πᾶς ὁ ἀγοράζων ἐπὶ χρήμασι μίαν τοιαύτην ἠδύνατο ν' ἀφεθῇ τῶν ἑαυτοῦ ἁμαρτιῶν καὶ νὰ κερδίσῃ τὸν παράδεισον. Τὴν δὲ τοιαύτην τοῦ λαοῦ πεποίθησιν ὑπέθαλπον καὶ πολλοὶ ἱεροκήρυκες, πωληταὶ τῶν ἀφέσεων τούτων. Οὕτω ὁ δομινικανὸς Τέτσελος (Tetzel) ἐπιτετραμμένος τὴν πώλησιν τῶν ἀφέσεων κατὰ τὴν βορειον Γερμανίαν, φθὰς καὶ ἐν τοῖς πέριξ τῆς[1] Βιττεμβέργης πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ θεοκαπηλικοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου Λούθηρον[1] ἵνα τὸ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐλέγξῃ οὗτος δημοσίᾳ τὴν κατάχρησιν ταύτην, εἶτα δὲ τῇ 1ῃ Νοεμβρίου 1517 τοιχοκολλήσῃ ἐπὶ τῆς θύρας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βιττεμβέργης τὰς πολυκρότου αὐτοῦ 92 ἢ 95 θέσεις, αἵτινες προὐκάλεσαν μεταξὺ τοῦ Λουθήρου καὶ τοῦ Τετσέλου ζωηρὰν συζήτησιν, χαρακτηρηθεῖσαν κατ' ἀρχὰς ὑπὸ τοῦ πάπα Λέοντος τοῦ Ι΄. ὡς ἀντιζηλίαι δύο ἀντιπάλων μοναχικῶν ταγμάτων. Καὶ ὅμως πόσον ἠπατᾶτο ὁ Πάπας, κατεδείχθη ἐκ τῶν ὑστέρων. Ἤδη ὁ ἐρεθισμὸς ἐκορυφώθη καθ' ὅλας τὰς τάξεις τῶν χριστιανῶν, ἡ δὲ δημοσίευσις τῶν θέσεων τοῦ Λουθήρου ἐχρησίμευσεν ὡς εὔφλεκτός τις ἀφετηρία, ἀφ' ἧς ἐξερράγη ἡ κατὰ τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας πυρκαϊὰ τῆς διαμαρτυρίας. Ὁ Λούθηρος ἀναφανδὸν πλέον κατεπολέμει τὸν πάπαν καὶ τοὺς ὀπαδοὺς αὐτοῦ, κατ' αὐτοῦ δὲ ἀντεπεξῆλθον πολλοὶ θεολόγοι τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ὁ δὲ πάπας δι' ἰδιαιτέρων ἀπεσταλμένων, προσεπάθει νὰ μεταπείσῃ αὐτὸν ἵν' ἀποστῇ τοῦ ἀγῶνος τούτου καὶ ἀνακαλέσῃ τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ. Ἀλλ' οὗτος μηδεμίαν προσοχὴν διδοὺς εἰς τὰς προσκλήσεις τοῦ μεγάλου Ποντίφηκος, καὶ τὰς δι' ἀφορισμοῦ ἀπειλὰς αὐτοῦ, διεμαρτυρήθη κατὰ τῆς

1. Ὁ Μαρτῖνος Λούθηρος ἐγεννήθη τῷ 1483 ἐν Ἐϊσλέβεν (Eisleben) τῆς Σαξωνίας. Ἦτο υἱὸς πτωχοῦ ἐργάτου μεταλλευτοῦ· τὰ πρῶτα ἔτη τῆς νεότητος αὐτοῦ διῆλθεν ἐν πενίᾳ, τὰς δὲ σπουδὰς αὐτοῦ ἐποιήσατο ἐν μυρίαις κακουχίαις, ἦτο λίαν φιλομαθὴς καὶ χαρακτὴρ ἔξοχος· κατ' ἀρχὰς εἰσελθὼν εἰς τὸ Πανεπιστήιον τῆς Ἐρφούρτης κατέγινε περὶ τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὰ νομικά. Ἀλλὰ φύσει ἔχων κλίσιν πρὸς τὴν θεολογίαν ἐγκατέλιπε τοὺς κλάδους τούτους καὶ ἐπεδόθη εἰς αὐτήν, εἰς ἣν καὶ τεραστίας ἐποιήσατο προόδους. Τῷ 1507 μετὰ διετῆ αὐστηρὰν δοκιμασίαν ἐν τῇ ἐν Ἐρφούρτη Μονῇ τῶν Αὐγουστινιανῶν, χειροτονηθείς, ἱερεύς προσκαλεῖται ὁ Λούθηρος ὑπὸ τοῦ ἐκλέκτορος τῆς Σαξωνίας Φρειδερείκου καθηγητὴς τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἱδρυθέντος Πανεπιστηρίου τῆς Βιττεμβέργης (Wittemberg). Τῷ 1510 ἐπισκεφθεὶς τὴν Ρώμην, ὡς ἀπεσταλμένος τοῦ τάγματος αὐτοῦ, μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἐχαιρέτισε τὴν ἱερὰν μητρόπολιν τοῦ Καθολικισμοῦ. ἀλλ' ἐνδιατρίψας ἐκεῖ ὀλίγον χρόνον καὶ ἰδὼν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰς καταχρήσεις καὶ τὰ διαπραττόμενα ὄργια ἀπῆλθε καταρώμενος καὶ τὴν Ρώμην καὶ τὸν καθολικὸν κλῆρον ὡς διαστρέφοντα τὸ ἀληθὲς τοῦ χριστιανισμοῦ πνεῦμα.

ἐπαράτου βούλλας τοῦ ἀντιχρίστου ὡς ἀπεκάλει τὸν ἀφορισμόν, καὶ τῇ 10ῃ Δεκεμβρίου 1520 ἐνώπιον τῶν καθηγητῶν, τῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βιττεμβέργης καὶ ἀπείρου λαοῦ ἤναψε πυρὰν καὶ ἔκαυσε δημοσίᾳ τὴν βούλλαν τοῦ Πάπα, πάντα τὰ διατάγματα τῶν Παπῶν, τὸ Κανονικὸν Δίκαιον τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας καὶ τὰ συγγράμματα ἑνὸς τῶν ἀντιπάλων αὐτοῦ, τοῦ Ἰωάννου Ἐκκίου.

§ 28. Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα ὅτε κατὰ πρόσκλησιν τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας Καρόλου τοῦ Ε΄. ἐλθὼν ὁ Λούθηρος εἰς Βόρμς ἵν' ἀπολογηθῇ διὰ τὰς πράξεις καὶ τὰ συγγράμματα αὐτοῦ ἐνώπιον εἰδικοῦ συνεδρίου, ἐπέμενεν εἰς τὰς ἰδέας αὐτοῦ μεθ' ὅλας τὰς κατ' αὐτοῦ ἀπειλάς. Διὸ καταδικασθείσης ὑπὸ τοῦ συνεδρίου τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ, διαταχθείσης δὲ ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῆς ἐξαλείψεως τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ, κατέφυγεν ὁ Λούθηρος εἰς τὸ φρούριον Βαρτβοῦργον, ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ἐκλέκτορος τῆς Σαξωνίας Ἰωάννου καὶ ἐκεῖ ἐπεδόθη εἰς τὴν μετάφρασιν τῆς Ἁγίας Γραφῆς εἰς τὴν Γερμανικὴν γλῶσσαν.

§ 29. Ἐν τῷ μεταξὺ γενομένης μὲν ἀποπείρας συμφιλιώσεως τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας μετὰ τῶν Λουθηρανῶν ἐπὶ πάπα Παύλου τοῦ Γ΄ ἀποτυχούσης ὅμως, μετὰ αἱματηροὺς εἶτα ἀγῶνας ἐγένετο εἰρήνη ἐν Αὐγούστῃ καὶ ἐκηρύχθη γενικὴ ἐλευθερία θρησκευτικῆς συνειδήσεως, οὕτω δὲ ἡ ἐν Γερμανίᾳ θρησκευτικὴ μεταρρύθμισις ἐθριάμβευσε.

§ 30. Ἕτερος μεταρρυθμιστὴς ἀναφέρεται ὁ Ἑλβετὸς Ἑρρῖκος Σβίγγλιος (Zwingli), ὅστις, μὴ ἀνεχόμενος τὸν δεσποτισμὸν καὶ τὰς καταχρήσεις τῶν Παπῶν, ἤρξατο προσβάλλων ἐν Ἑλβετίᾳ τὴν Ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν· ὅτε δὲ τῷ 1519 ἀπεσταλμένος τοῦ Πάπα, ὁ Βερνάρδος κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Τετσέλου, περιερχόμενος τὴν Ἑλβετίαν ἐπώλει τὰς ἀφέσεις, ὁ Σβίγγλιος κατεξανέστη σφόδρα κατὰ τοῦ Πάπα καὶ, διὰ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ζυρίχης, κατώρθωσε τὴν ἐκεῖθεν ἐκδίωξιν τοῦ Βερνάρδου.

Ὁ Σβίγγλιος συνεφώνει κατὰ πάντα πρὸς τὸν Λούθηρον, διεφώνει δὲ μόνον ὡς πρὸς τὴν περὶ Εὐχαριστίας διδασκαλίαν αὐτοῦ.

§ 31. Τοῖς μεταρρυθμισταῖς τούτοις εἵπετο ὁ ἐν Γενεύῃ Ἰωάννης Καλβῖνος, ὅστις ἀπὸ τοῦ 1540 κατώρθωσε νὰ γενικεύσῃ τὰς ἰδέας αὐτοῦ καὶ νὰ θεωρηθῇ ὡς εἷς τῶν κορυφαίων μεταρρυθμιστῶν. Ὁ Καλβῖνος ἠσπάζετο τὰς ἰδέας τοῦ Λουθήρου καὶ τοῦ Σβιγγλίου, ἐτροποποίει ὅμως αὐτὰς ἐν μέρει, ἐν δὲ τῇ περὶ εὐχαριστίας διδασκαλίᾳ εἶχε διάφορον γνώμην.

(ἕπεται συνέχεια)

ΒΙΒΛΙΑ ΑΞΙΑ ΣΠΟΥΔΗΣ·

Ταῦτα δὲ γράφομεν φρονοῦντες ὅτι τοιαῦται ἐπιγραφαὶ περὶ νερῶν καὶ ὑδραγωγῶν ἀτέχνων καὶ μάλιστα κάκιστα γεγραμμέναι εἰς οὐδὲν δύνανται 'να ὠφελήσωσιν οὔτε τὴν ἱστορίαν τῆς συγρόνου κοινωνίας, οὔτε τὴν ἐξέτασιν τῆς καταστάσεως τῶν τεχνῶν καὶ τῆς βιομηχανίας. Πληροῦσι δ' ἄλλως καὶ σελίδας βιβλίων, ἐκτυπουμένων παρ' ἡμῖν δυσχερῶς, καὶ μάλιστα βιβλίων ὀλιγοσελίδων, ὧν τὸν βραχὺν χῶρον δέον 'να χρησιμοποιῶμεν ὑπὲρ ὠφελίμων καὶ σπουδαίων ἀνακοινώσεων.

*

Σπουδαῖον ἐπίσης ἀποβαίνει τὸ σταλὲν ἡμῖν φιλοφρόνως «Δελτίον τῆς ἐν Ἀλμυρῷ Φιλαρχαίου Ἑταιρείας «Ὄθρυος», ὅπερ ἀπὸ τοῦ 1899 ἀρξάμενον ἐκδίδοσθαι, μέχρι τοῦ 1903 ἐξέδωκε πέντε τεύχη καὶ, καθὼς ἐμάθομεν, ἡτοίμασε καὶ ἕκτον. Τὰ μέχρι τοῦδε τεύχη. τὰ πέντε, μόλις συναπαρτίζουσι σῶμα ἐξ 150 σελίδων εἰς ὀγδοὸν, ἀλλὰ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν ἐστιν ἀξιοσπούδαστον. Ἡ Ἑταιρία αὕτη, ἱδρυθεῖσα τῇ 28 ἀπριλίου 1896, μόλις ἀριθμεῖ, ὡς ἐκ τοῦ τελευταίου τεύχους ἐμάθομεν, τεσσαράκοντα δύο τακτικὰ μέλη, ὧν ἕκαστον καταβάλλει συνδρομῆς ποσὸν ἐλάχιστον. Ἀλλὰ τὸ τῆς Ἑταιρείας ἔργον ἐστὶ σπουδαιότατον· διότι κατώρθωσε 'να ἐμπνεύσῃ τὸν πρὸς τὰ ἀρχαῖα ζῆλον οὐ μόνον τοῖς μαθηταῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς τὴν γῆν ἐργαζομένοις, οὕτω δ' οὗτοι προσκομίζουσιν ἑκάστοτε τῇ «Ὄθρυϊ» συντρίμματα ἐπιγραφῶν καὶ λείψανα τῆς εἰδωλολατρικῆς τέχνης· καὶ δωρεαὶ γίνονται πρὸς αὐτὴν ἀρκεταὶ χειρογράφων, καὶ διὰ δινεκοῦς ἐργασίας περιαθροίζεται τοιουτοτρόπως ὑλικὸν, κατὰ τὸν κανονισμὸν τῆς Ἑταιρίας, συμβαλλόμενον εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ἡ συλλογὴ παντὸς εἰς τοῦτο συμβαλλομένου

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 390 ΚΕ΄ τόμου.

ἐπιδιώκεται μετὰ ζήλου, καὶ τὰ πέντε τοῦ Δελτίου τεύχη γίνονται μάρτυρες ὅτι καὶ ἐπιγραφῶν κέκτηται σπουδαίων ἡ Ἑταιρία συλλογὴν, καὶ νομισμάτων καταρτίζει τοιαύτην καὶ χειρογράφων, περισώζουσα δι' ἐκδρομῶν ἀρχαιογραφικῶν τῶν μελῶν αὐτῆς τὰ λείψανα τῆς ἀρχαίας τέχνης, μελετᾶ αὐτὰ καὶ τὰ χειρόγραφα, καὶ τὰ συμπεράσματα τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς καθιστᾶ γνωστὰ διὰ τοῦ Δελτίου, ἀξίου πάσης ὑποστηρίξεως ὑλικῆς. Ὑπὲρ τὰς τὰς 120 ἐπιγραφὰς ἐκδίδουσιν ἑταῖροι φιλόπονοι διὰ τοῦ Δελτίου, ἐκ δὲ τούτων καὶ τῶν ἐκθέσεων τῶν ἀρχαιογραφικῶν ἐκδρομῶν ὀνόματα πολλὰ γίνονται ἡμῖν γνωστὰ, ἰδίως δὲ ἐπισκόπων, ὧν ἀρχαιότερος ὁ τοῦ Βελεστίνου Μιχαὴλ τῷ 1275, οὗ τὸ ὄνομα ἀφορμὴν παρέχεται πρὸς ἐξέτασιν τῆς ὑπάρξεως ἐπισκοπῆς ὑπὸ τοῦτον τὸν τίτλον· διότι παρὰ ταῖς ἡμῖν γνωσταῖς ἀναγραφαῖς ἐπισκοπικῶν καὶ μητροπολιτικῶν θρόνων, Ἀλμυροῦ μὲν ἐπισκοπὴ ἀναφέρεται, μέχρι καὶ τοῦ τέλους τῆς ΙΖ΄ ἑκατονταετηρίδος, οὐχὶ δὲ Βελεστίνου, δηλαδὴ Φερρῶν τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ. Καὶ ἐν τούτοις ὑπῆρχεν ἐπισκοπὴ τοιαύτη.

Τῷ 1256, κατὰ ὀκτώβριον, ἐν πατριαρχικῷ γράμματι τοῦ ἐν ἁγίοις Ἀρσενίου τοῦ Αὐτωριανοῦ, σαφῶς ἀναφέρεται μὲν «ἐπίσκοπος Βελεστίνου» ἀλλ' ἄνευ ὀνόματος, τότε δὲ γνωρίζεται καὶ «μονὴ τοῦ ἱεροῦ Ἰλαρίωνος» ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς ἐπισκοπῆς ταύτης, προσαρτωμένη τῇ μονῇ Μακρινιτίσσης (Μακρινίτσης τῆς Δημητριάδος) ὡς μετόχιον (Acta monasteriorum Miklosich καὶ Mueller, Α΄, σελ. 356), καί τοι τὸ μονύδριον τοῦτο «τοῦ κυροῦ Ἰλαρίωνος» ἀλλαχοῦ (σελ. 359) γράφεται, ἐν ὑπομνήματι τοῦ πατριάρχου Ἰωσὴφ, δέκα καὶ ἓξ ἔτη μετὰ τὸν Ἀρσένιον, «ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Ἀλμυροῦ διακείμενον». Ἀνάγκη δὲ 'να ἀναμένωμεν ἀπὸ τοῦ χρόνου τὴν λύσιν τῆς ἀπορίας πῶς ἐν γράμμασι πατριαρχικοῖς συνάπτονται ὁ Βελεστῖνος, ἔχων ἐπίσκοπον τῷ 1274 (ὡς εἶχε καὶ τῷ 1256) μετὰ τοῦ Ἀλμυροῦ, πρότερον μὲν ἐπισκοπῆς, ἐπὶ τοῦ Σοφοῦ Λέοντος (Ποτλῆ καὶ Ράλλη Σύνταγμα ἱερῶν κανόνων· τόμου Ε΄ σελ. 282), ἐπὶ δὲ τοῦ κυροῦ Ἰωσὴφ ἡνωμένου ὡς ἐπισκοπῆς μετὰ τῆς ἐπισκοπῆς Δημητριάδος. Ὁ γὰρ Δημητριάδος τῷ 1272 γράφεται ἐπίσκοπος Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ (σελ. 365 Acta monaster)· οἷος ἦν τότε **Μιχαὴλ** ὁ Πανάρετος, οὗ τὸ ὄνομα φέρεται ἐν γράμμασι κατὰ τὰ ἔτη 1271—1273, καὶ ὅστις ἐτετίμητο καὶ τῷ διαπρεπεῖ ὀφφικίῳ τοῦ πρωτοσυγκέλλου, ἔχων ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν αὐτοῦ καὶ «τοὺς κληρικοὺς τῆς ἁγιωτάτης ἐπισκοπῆς Βελεστίνου» (Acta, σελ. 401, στίχῳ 10). Ἦν δὲ κατὰ νοέμβριον τοῦ 1271 ταβουλάριος τῆς πόλεως Ἀλμυροῦ Κωνσταντῖνος ὁ Ραγκαβὲ ὁ καὶ ἀναγνώστης.— Τούτου λοιπὸν τοῦ Μιχαὴλ ἐπισκόπου Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ καὶ «κατ' ἐπίδοσιν» Βελεστίνου, ὡς ἔοικεν, ἡ ἐπιγραφὴ μιμνήσκεται.

Τῶν ἐν τῷ Δελτίῳ τῆς «Ὄθρυος» ἀναφέρονταί τινα καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν γραμμάτων καὶ τὴν ἡμετέραν ἐν γένει τῶν κάτω χρόνων, εὐχῆς δ' ἔργον ἦθελεν ἀποβῇ ἡ σύντονος ἔρευνα τῶν ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας ἑκάστοτε προσθησαυριζομένων χειρογράφων ὅπως ἀρυσθῶμεν ἐξ αὐτῶν εἰδήσεις περὶ τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, τῶν σχολείων, τῶν πρὸ τοῦ 1850, καὶ τῶν λογίων καὶ διδασκάλων, τῶν κοινωφελῶν ἱδρυμάτων, τῶν νομίμων καὶ τῶν ἐθίμων τῶν ὁμογενῶν. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκδοθεῖσα μέχρι σήμερον ὕλη τυγχάνει σπουδαῖον προϊὸν ζήλου φιλαρχαίου καὶ τοῦτο τὸ προϊὸν ὑποστηρίζουσι τεσσαράκοντα μόνον ἑταῖροι. Οἷον ἔργον ἤθελον ἐπιτελέσει εἴπερ ἦσαν τριπλάσιοι!

Καὶ ἤδη μεταβαίνομεν εἰς συγγραφὴν ἑτέραν, πράγματι σπουδαίαν, ἑρμηνευτικὴν ἐπιστολῆς τινὸς τοῦ μακαρίου ἀποστόλου Παύλου.

(ἕπεται συνέχεια).

Μ. Ι. Γ.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Γεώργιος Σταθόπουλος, λιθογράφος ὀρθόδοξος χριστιανὸς, ὑπήκοος Ἕλλην, πρώην κάτοικος Κωνσταντινουπόλεως, ἤδη δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον Πέμπτην καὶ ὥραν 2αν μ. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς (ἀριθ. 31) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου Θεοδώρας Γεωργίου Σταθοπούλου, τὸ γένος Φιλιποὺτζη, χριστιανῆς ὀρθοδόξου, ὑπηκόου Ἑλληνίδος, τὰ οἰκιακὰ μετερχομένης, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἑρμηρίδος».

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος.**

ὁ Ἁγ γραμματεὺς 1

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

Ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ.— 19

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 12 ΜΑΪΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. . . . 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

Πολυκάρπου Κολωνίας Ἐπιστολιμαία διατριβὴ Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ — Ἑλληνικαὶ κοινότητες ἐξωτερικοῦ — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Δικαστικαὶ Ἀγγελίαι.

ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Παρακολουθοῦντες προσεκτικῶς τὰ γραφόμενα τῶν ἡμετέρων καὶ ξένων ἐφημερίδων περὶ τῆς καθόλου θρησκευτικῆς καὶ ἐθνικῆς κινήσεως καὶ ζωῆς τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὁμογενῶν κοινοτήτων, εὐαρέστως ἀναγράφομεν πᾶν ὅ,τι ἀνάγεται εἰς τὴν ἔξαρσιν τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ἐπαγγελίας τῶν ἑλλήνων ὀρθοδόξων, τηρούντων μὲν ζῶσαν τὴν τοῦ μεγάλου ἡμῶν παρελθόντος συναίσθησιν, ἅμα δὲ διαφυλαττόντων καὶ τὴν ἀδελφικὴν ἀγάπην πρὸς ἀλλήλους τε καὶ πρὸς τοὺς συνοίκους χριστιανούς, οἵτινες ζῶσαν ἐν τοῖς ὁμογενέσι καὶ τοῖς ὀρθοδόξοις τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην βλέποντες καὶ τοὺς ἐν ξένῃ παροίκους ἀεὶ μιμνησκόμενους τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τῆς γενετείρας καὶ ταύτας ἀγαπῶντας, σχηματίζουσι τὴν πρέπουσαν ἰδέαν, ἀρίστην ἰδέαν ὑπὲρ τῆς σωτείρας ὀρθοδόξου πίστεως, ἐφ' ᾗ σεμνύνονται, καὶ τῆς ἐπιφανοῦς ἐθνικότητος, εἰς ἣν ἀνήκουσιν. Εὐχόμεθα θερμῶς ὅπως συνεχίσωσι τὴν θεάρεστον ταύτην χριστιανικὴν πολιτείαν «τὴν ἀναστροφὴν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλήν» — κατὰ τὸν ἱερὸν ἀπόστολον Πέτρον (Καθολ. ἐπιστ. Α', β', 12) — «ἵνα, ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ἡμῶν, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύσαντες δοξάσωσι τὸν Θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς».

Καὶ ἡ πολιτεία αὕτη, ἡ μὴ αἰσχύνουσα «γένος πατέρων, οἱ μεγ' ἄριστοι», κατὰ τὸν πάλαι σοφόν, ἡ συνετὴ αὕτη ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἀναστροφὴ πληροῖ ἡμᾶς ἀγαλλιάσεως, ἐν ᾧ χρόνῳ πιθανῶς κληρικός τις, τίς εἶδε πόθεν ἀποσταλείς, κινδυνεύει νὰ δημιουργήσῃ, διὰ κουρότητα βεβαίως, σάλον καὶ ταραχὴν πολλὴν ἐν κοινότητι ζώσῃ ἐν μέσῳ καὶ ἑτεροδόξων καὶ ἑτεροφύλων ἐν χώρᾳ πολλῷ ἡμῶν μεμακρυσμένῃ. Ἐὰν ἀλγῶμεν ἐπὶ τῇ καταστάσει ταύτῃ, ἣν ἀποδοκιμάζουσι σύμπαντες οἱ ἐν τῇ μεγάλῃ χώρᾳ τῶν βραχμάνων ὀρθόδοξοι, τὴν θλῖψιν ἡμῶν μετριάζει ἡ τῶν ἐν ἀπωτάτῃ ἠπείρῳ ζώντων ὁμογενῶν ζῶσα πίστις καὶ ἡ πρὸς τὰ πάτρια

συνετὴ ἀφοσίωσις καὶ προσκόλλησις. Ταύτης τεκμήριον ἡ τῶν ἐν Μελβούρνῃ τῆς Αὐστραλίας ὀρθοδόξων, ὑπὸ τὸν εὐλαβέστατον ἱερέα τὸν ἀγιοταφίτην κ. Ἀθανάσιον Καντόπουλον, πρὸς τὰ πρόσω πρόοδος, καὶ ἡ πρὸς τὴν πίστιν τῶν πατέρων ἡμῶν ἀφοσίωσις, καὶ ἡ κατὰ τὰς θείας ἐντολὰς ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἀναστροφή, ἐφ' ᾗ παντὸς ἐπαίνου ἀπεδείχθησαν ἄξιοι ὅ τε ποιμὴν καὶ οἱ ποιμαινόμενοι. Πράγματι δὲ τὰς τοιαύτας ἀγαθὰς αὐτῶν πράξεις οἱ μανθάνοντες καὶ βλέποντες χαίρουσιν, ὡς ἐν τοῖς χρόνοις τῶν Ἀποστόλων, κατὰ τὰ ἐν ταῖς Πράξεσι (ιγ', 48) «ἀκούοντα τὰ ἔθνη ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ Κυρίου».

Πολιτεία χριστιανική, τῶν πατρίων ἐχομένη, ἐφελκύει καὶ τῶν περιοίκων τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἀγάπην, ὡς βλέπομεν παρὰ ταῖς ἑλληνικαῖς ἐν Ρωσσίᾳ κοινότησιν. Πρὸ μικροῦ ἀνέγνωμεν ἐν τῇ σπουδαίᾳ ἑλληνικῇ ἐφημερίδι «Κόσμῳ» τοῦ Βουκουρεστίου πῶς ἐπανηγύρισαν οἱ ἐν τῇ Ὑάλτα τῆς Κριμαίας ὁμογενεῖς τὴν κυριακὴν τῶν μυροφόρων, 16 ἀπριλίου, καὶ πῶς ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, Ἕλληνές τε καὶ ῥῶσσοι, ὑπὸ τὴν εὐλογίαν τοῦ πανιερ. ἀρχιεπισκόπου πρώην Ταυρίδος καὶ Συμφερουπόλεως κ. Νικολάου, συνηνώθησαν ἐν τῷ τόπῳ τῆς αὐτῆς ἡμῶν λατρείας, συνηντήθησαν ἐν τῇ πίστει καὶ ἐν τῇ ἀγάπῃ. Ἡ χαρὰ τῶν ἐκκλησιασθέντων ἡ πνευματικὴ, ἡ πραγματικὴ ἀγαλλίασις ἐγένετο κοινὴ καὶ τοῖς Ἕλλησι καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ῥώσσοις, ὁ δὲ ἱερουργῶν καὶ ἑλληνιστὶ διεξαγαγὼν τὴν θείαν λειτουργίαν ἀρχιεπίσκοπος, ἄριστα γινώσκων τὴν ἠθικήν τε καὶ θρησκευτικὴν κατάστασιν τῶν ἐν Κριμαίᾳ ὁμογενῶν, ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας ἁγίας ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πολλὰ καὶ καλὰ διδάξας, προέτρεψε τοὺς ὁμογενεῖς ἡμῶν ὅπως τηρῶσι μὲν καὶ κατέχωσι τὴν πατρῴαν κληρονομίαν τῆς εὐσεβείας καὶ τὴν τῆς ἀγάπης πρὸς τὰ ἑλληνικὰ γράμματα, φυλάττωσι δ' ἀμετάβλητα καὶ ἀγνὰ τὰ τῆς πατρίδος αὐτῶν ἤθη, ἐν οἷς δέον ν' ἀνατρέφωσι καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν. «Διαμείνας ἐν Ἀμερικῇ ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ὑπηρετήσας ὡς ἐπίσκοπος τῇ Ἐκκλησίᾳ—εἶπεν ὁ πανιερ. κ. Νικόλαος— ἐγνώρισα τοὺς Ἕλληνας ἐκεῖ, ἐγνώρισα τὴν πρὸς τὸν Θεὸν εὐσέβειαν, τὴν εἰς τὰ πάτρια ἐμμονὴν αὐτῶν, τὴν πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπην». Ἡ μαρτυρία αὕτη ἀνδρὸς ὑπηρετοῦντος ἀπὸ ἐτῶν τῷ Θεῷ τῆς ἀληθείας ἀρκούντως ἀποδεικνύει πόσον ὁ χριστιανοῖς ὀρθοδόξοις πρέπων βίος ἐφελκύει τὴν προσοχὴν τῶν συνοίκων καὶ πόσον ἐπισπᾶται ἐπὶ τῶν ὁμογενῶν ὀρθοδόξων τὸν κοινὸν ἔπαινον, τὸν κοινὸν θαυμασμόν, τὴν ἀγάπην ὅλων εἰς αὐτοὺς τούτους πρώτιστα πάντων, εἰς τὴν κοινὴν αὐτῶν πατρίδα, εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, τὸ κυριώτερον ἐν ᾗ ἐξετράφησαν, ἐμεγαλύνθησαν, ἐσώθησαν καὶ ἐμακαρίσθησαν οἱ ἀείμνηστοι πατέρες ἡμῶν. Βίος καὶ πολιτεία χριστιανοῖς ὀρθοδόξοις πρέπουσα, ἀναστροφὴ χρηστὴ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἔσται τὸ κάλλιστον πάντων τῶν συστατικῶν, ἐφ' οἷς πρέπει νὰ γνωρίζωνται καὶ νὰ σεμνύνωνται πάντες οἱ μακρὰν τῆς γενετείρας ζῶντες ὁμογενεῖς. Καὶ οὕτω δὲ θέλουσι πείσει πάντας τοὺς περὶ τῆς ἡμετέρας ὀρθοδόξου ἐθνικότητος κρίνοντας καὶ γράφοντας, βουλευομένους τε καὶ ἀποφασίζοντας περὶ τῶν δικαίων αὐτῆς καὶ τοῦ μέλλοντος αὐτῆς, τόσον εὐμενῶς καὶ τόσον δικαίως, ὅσον εὐμενῶς καὶ δικαίως ἀποφαίνονται καὶ κρίνουσι περὶ τοῦ παρόντος. Ἡ Ἐκκλησία ἀγάλλεται ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ πολιτείᾳ καὶ διακαῶς εὔχεται νὰ συνεχίσωσιν οἱ ὁμογενεῖς τὸν αὐτὸν χριστιανικὸν βίον μακρὰν τῆς πατρίδος, εὐημεροῦντες μὲν ἐν τῇ γῇ κατ' ἄμφω, τὴν δὲ μέλλουσαν εὐδαιμονίαν καὶ δόξαν ἑαυτοῖς καὶ τῇ μελλούσῃ γενεᾷ προμνηστευόμενοι.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος.— Ὁ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτης Βελλᾶς καὶ Κονίτζης κ. Κωνσταντῖνος, μετὰ τὴν τῇ κυριακῇ γενομένην ἐν Κίῳ χειροτονίαν τοῦ θεοφιλ. ἐπισκόπου Ἀμφιπόλεως κ. Εὐγενίου, ἀνεχώρησεν εἰς Προῦσαν σὺν τῷ σεβ. μητροπολίτῃ Προύσης κ. Ναθαναὴλ, ἐπανῆλθε δὲ χθὲς, σὺν τῷ ἱερολογ. δευτερεύοντι κ. Ἱεροθέῳ.

Αὐτοκρατορικὴ εὔνοια. — Ἡ Α. Α. Μ. ὁ φιλόλαος μονάρχης, διατρανῶν τὴν πρὸς τὸ ἡμέτερον γένος ὑψηλὴν αὐτοῦ εὔνοιαν καὶ δεῖγμα προστασίας πρὸς τὴν εὐσεβῆ καὶ πάτριον ἡμῶν παίδευσιν παρεχόμενος, ηὐδόκησε νὰ δηλώσῃ τὴν ἐκ τοῦ ἰδιαιτέρου Αὐτοῦ ταμείου εἰς τὸ Ἰωακείμιον ἐθνικὸν παρθεναγωγεῖον δωρεὰν ἑκατὸν ὀθωμανικῶν λιρῶν.

Αὐτοκρατορικὴ ἑορτή. — Τῷ παρελθόντι σαββάτῳ, τελουμένης ἐν τῇ αὐτοκρ. Ρωσσικῇ πρεσβείᾳ δοξολογίας ἐπὶ τοῖς γενεθλίοις τῆς Α. Α. Μ. τοῦ τσάρου Νικολάου τοῦ Β', ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης διεβίβασε τῷ ἐξοχ. πρεσβευτῇ κ. Ι. Ζηνοβιέφ τὰς ὑπὲρ ὑγιείας καὶ ἀμφιλαφοῦς εὐδαιμονίας τοῦ ἑορτάζοντος μονάρχου πατρικὰς εὐχὰς αὐτοῦ καὶ προσρήσεις διὰ τοῦ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσυγκέλλου.

Παρασημοφορία. — Καθὰ δι' ἐπιστολῆς ἤγγειλε τῇ Ἐκκλησίᾳ ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Ἀλέξανδρος, ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων Γεώργιος Α' εὐηρεστήθη ν' ἀπονείμῃ αὐτῷ τὸν Σταυρὸν τῶν Ταξιαρχῶν τοῦ Σωτῆρος.

Κοινὴ συνεδρία. — Τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ, μετὰ τὴν ἰδιαιτέραν διοικητικὴν τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου συνεδρίαν, ἡ ἱερὰ Σύνοδος συνεσκέψατο ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ ἐντίμου Μ. Συμβουλίου περί τινων ζητημάτων τῶν ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει ἀναγεγραμμένων. Ἐν τῇ κοινῇ ταύτῃ συνεδρίᾳ ἀναγνωσθείσης ἐπιστολῆς τῆς εὐγενεστάτης κ. Εὐλαμπίας Συμεὼν Σινιόσογλου, δηλούσης ὅτι ἡ οἰκογένεια Σινιόσογλου νέαν ποιεῖται δωρεὰν ὑπὲρ τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πρώτῃ ἐθν. Ὀρφανοτροφείου θηλέων ἐκ λιρῶν τουρκικῶν 2500, προοριζομένων ἵνα ἐκ τοῦ τόκου αὐτῶν προικίζωνται κοράσια ἐκ τῶν ἐν τῷ Ὀρφανοτροφείῳ τούτῳ ἀνατρεφομένων, ἐνεκρίθη κοινῶς, ἐπὶ τῇ δηλώσει τῶν δωρητῶν, ὅπως οἱ ἐτήσιοι τόκοι τοῦ ποσοῦ τούτου προστίθενται εἰς τὸ κεφάλαιον ἄχρις οὗ γένηται ἀνάγκη τῆς προικίσεως ὀρφανῶν νεανίδων. Ἐπὶ ταῖς ἐν γένει δὲ δωρεαῖς τῆς φιλοπτώχου οἰκογενείας Σινιόσογλου ὑπὲρ τοῦ τῶν θηλέων ὀρφανοτροφείου, ὁμοφώνως ἐνεκρίθη ν' ἀπονεμηθῇ μὲν τῇ εὐγεν. κ. Εὐλαμπίᾳ Σ. Σινιόσογλου σταυρὸς εὐεργεσίας, ἀναγραφῇ δ' ἡ οἰκογένεια προστάτις τῶν πτωχῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν, ὅπερ ἐδηλώθη αὐτῇ διὰ σεπτῆς πατριαρχικῆς ἐπιστολῆς.

Κανονικὴ ἄδεια. — Τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Αἴνου κ. Λεοντίῳ, κατ' ἰδίαν αἴτησιν ἐχορηγήθη συνοδικῶς ἡ ἄδεια τῆς εἰς Σμύρνην μεταβάσεως, ὅπου θέλει διαμείνει ὀκτὼ ἡμέρας ἕνεκα λόγων ὑγιείας· διὰ παρόμοιον λόγον, ὡς ἤγγειλεν ἐγγράφως τῇ Ἐκκλησίᾳ, μετέβη τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα καὶ εἰς Θεσσαλονίκην. — Ὡσαύτως ἐχορηγήθη ἡ ἄδεια καὶ τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Φιλιππουπόλεως κ. Φωτίῳ, αἰτήσαντι ὅπως ἔλθῃ εἰς βασιλεύουσαν πρὸς περίθαλψιν τῆς ὑγείας αὐτοῦ.

Ὀρφανοτροφεῖον θηλέων. — Πρόεδρος τῆς ἐφορίας τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πρώτῃ Ὀρφανοτροφείου τῶν θηλέων διωρίσθη συνοδικῶς ὁ ἐκ τῶν σεβ. συνοδικῶν μητροπολίτης Τραπεζοῦντος κ. Κωνστάντιος.

Ἐθνικὸν Ζάππειον παρθεναγωγεῖον. — Ἀρχομένων μετ' ὀλίγον τῶν ἐξετάσεων τοῦ παρθεναγωγείου τούτου, διωρίσθη, κατὰ τὰ νόμιμα, ἡ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπεία ἥτις θέλει ἐποπτεύσει τῶν ἐξετάσεων τῶν ἐπὶ διπλώματι τελειοδιδάκτων. Τὴν ἐπιτροπείαν ἀποτελοῦσιν, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Κολωνίας κ. Πολυκάρπου, οἱ ἑλλόγιμοι καθηγηταὶ τῆς πατριαρχικῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς κκ. Δ. Η. Οἰκονομίδης καὶ Α. Μαζαράκης.

Ἐπιτροπὴ ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν. — Εἰς τὸν ἐπὶ εἴκοσι καὶ ἓν ἔτη διατελέσαντα γραμματέα τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν καὶ ταμίαν τῶν Πατριαρχείων κ. Συμεὼν Παπαδάκην ἐξεφράσθη ὁμοφώνως ὑπὸ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ἡ εὐαρέσκεια αὐτοῦ ἐπὶ τῇ εὐσυνειδήτῳ καὶ μετὰ πόνου πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς Ἐκκλησίας ὑπηρεσίᾳ. Ὁ κ. Σ. Παπαδάκης μετὰ τοσαύτην κόπωσιν καὶ κατόπι παραδειγματικῆς πολυετοῦς ὑπηρεσίας εἶχεν ὑποβάλει τὴν ἀπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης παραίτησιν μετὰ τῆς παρακλήσεως ὅπως αὕτη γένηται δεκτή.

Μουσικὴ Σχολή. — Τῇ δευτέρᾳ ἤρξαντο αἱ ἐξετάσεις τῶν μαθητῶν τῶν τεσσάρων τάξεων τῆς Μουσικῆς Σχολῆς, παρόντος τοῦ σεβ. προέδρου τῆς ἐφορίας αὐτῆς μητροπολίτου Σισανίου κ. Σεραφεὶμ, τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Σάρδεων καὶ σχολάρχου τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς καί τινων φιλομούσων. Τῇ ἐπιούσῃ τρίτῃ παρῆσαν ἐν ταῖς ἐξετάσεσιν, οἱ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολῖται Μαρωνείας καὶ Σισανίου καὶ οἱ πανιερ. μητροπολῖται Ναζαρὲτ καὶ Σάρδεων. Ἀτυχῶς, ὀλίγιστα τῶν μελῶν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου παρευρέθησαν.

Μητρόπολις Ἀδριανουπόλεως.—Ἀπὸ τῆς ἑβδομάδος ταύτης διατρίβει ἐν τῇ Ἀδριανουπόλει, ἐπανελθὼν ἐκ τῶν ἐν Φεραῖς λουτρῶν, μετὰ βραχεῖαν διαμονήν, ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως κ. Κύριλλος.

Μητρόπολις Βάρνης. —Ἀφίκετο σήμερον εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Βάρνης κ. Νεόφυτος.

Μητρόπολις 40-ἐκκλησιῶν.—Τηλεγραφικῶς ὑπέβαλεν εὐχαριστίας ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ὁ ἀπὸ Πρεσπῶν πανιερ. μητροπολίτης Τεσσαράκοντα-Ἐκκλησιῶν κ. Ἄνθιμος.

Μοναστηριακὴ ἐπιτροπή. — Ἀντὶ τοῦ τέως ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ ταύτῃ κ. Ἀγγέλου Ἰωαννίδου, τοῦ τὸ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον ἐκπροσωποῦντος, διωρίσθη ὁ ἐκ τῶν συμβούλων ἔνδοξ. Στεφανος βέης Καραθεοδωρῆς.

Ἐφορία Ἰωακειμείου Παρθεναγωγείου. —Μέλος ἀντιπροσωπευτικὸν τοῦ Ἐθν. Μ. Συμβουλίου ἐν τῇ ἐφορίᾳ τοῦ ἐθν. Ἰωακειμείου παρθεναγωγείου διωρίσθη σήμερον κατὰ τὴν διοικητικὴν αὐτοῦ συνεδρίαν, ὁ ἀξιότιμος. κ. Φρ. Μεζίκης εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἐξοχ. Ἀριστείδου βέη Κυριακοῦ, παραμένοντος ὡς ἁπλοῦ μέλους.

Ἐφορία Ἀρχιγενείων.—Μέλος τῆς ἐφορίας τῶν Ἀρχιγενείων Ἐκπαιδευτηρίων, ἐκπροσωποῦν ἐν αὐτῇ τὸ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον διωρίσθη σήμερον ὁ ἀξιότιμος σύμβουλος κ. Σορ. Μουράτης, ἀντικαθιστῶν τὸν κ. Κ. Ταχιντζῆν. ἰατρόν, οὗ ἔληξεν ἡ περίοδος.

Ὀνομαστικαὶ ἑορταί. — Σήμερον, μνήμη τοῦ μακαρίου Γερμανοῦ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, ἡ Α. Θ. Π. συνεχάρη τηλεγραφικῶς τοῖς τὴν ὀνομαστικὴν αὐτῶν ἑορτὴν ἄγουσι σεβ. μητροπολίταις Χαλκηδόνος καὶ Καστορίας· δι' ἐπιστολῆς δὲ τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Λέρου καὶ Καλύμνου, ἅτε μὴ καταστατθείσης ἔτι τηλεγραφικῶς συγκοινωνίας μεταξὺ τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν νήσων τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ.

Πατριαρχικαὶ προσρήσεις. — Τῇ τετάρτῃ κατ' ἐντολὴν τῆς Α. Θ. Π. ὁ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσύγκελλος μεταβὰς εἰς τὴν ἱερὰν μητρόπολιν Δέρκων ἐν Θεραπείοις διηρώτησε τὰ τῆς ὑγείας τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Δέρκων κ. Καλλινίκου, ἧς εὐχόμεθα τὴν τελείαν ἀποκατάστασιν.

Ἐπισκέψεις.— Τῇ τρίτῃ ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ὁ παρεπιδημῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει κ. Μιχαὴλ Ἀναγνωστόπουλος, πρόεδρος ἐν Βοστώνῃ τῆς Ἀμερικῆς ὀρθοδόξου ἑλληνικῆς ἀποικίας, ὃν ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Π. ἀντεπεσκέψατο τὴν ἐπιοῦσαν ὁ Μ. ἀρχιδιάκονος κ. Βενιαμίν.—Τῇ τετάρτῃ ὁ ἐξοχ. πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Ι. Γρυπάρης.

Ἀνξιαρχικὸν γραφεῖον.—Πρὸς εὐκτακτοτέραν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ἀνξιαρχικοῦ γραφείου τῶν Πατριαρχείων ἀνετέθη ὑπὸ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου ἡ ἐξέτασις καὶ διακρίβωσις τῶν ἐκδιδομένων πιστοποιητικῶν τῷ πανοσιολ. ἀρχιμανδρίτῃ καὶ ἀρχειοφύλακι τῶν Πατριαρχείων κ. Καλλινίκῳ Δελικάνῃ.

Πατριαρχικὴ βιβλιοθήκη.—Ἐξ ἀφορμῆς ἐκθέσεως ἐγγράφου τοῦ βιβλιοφύλακος τῆς Πατριαρχ. βιβλιοθήκης πανοσιολογ. Μ. ἀρχιμανδρίτου κ. Νικοδήμου, τὸ Συμβούλιον ὡνόμασε σήμερον ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ κκ. Σ. Καραθεοδωρῆ καὶ Κ. Σπαθάρη, ἥτις ἐν συνεργασίᾳ τοῦ ἀρχειοφύλακος, ἐξετάσει τὴν πραγματικὴν κατάστασιν τῆς βιβλιοθήκης καὶ τὸ τί δέον γενέσθαι ὑπὲρ αὐτῆς.

Ἅγιον Ὄρος.—Ἀφίκετο ἐξ Ἁγίου Ὄρους ἐνταῦθα διὰ λόγους ὑγείας ὁ ἐκ τῶν προεχόντων μοναχῶν τῆς ἱερᾶς τῶν Ἰβήρων μονῆς καὶ πρώην γραμματεὺς αὐτῆς ὁσιολογ. διάκονος γέρων Σπυρίδων Ἰβηρίτης.—Γνωστοῦ γενομένου ἐξ ἰδιωτικῆς ἐπιστολῆς ὅτι νέος ὡρίσθη εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν Ἐσφιγμένου ἡγούμενος, ἀντὶ τοῦ τέως τοιούτου ὁσιωτάτου πατρὸς κ. Νικήτα, ἐδόθη κατὰ τὰ νόμιμα ἡ ἄδεια εἰς τὸν πανιερ. μητροπολίτην πρώην Καρπάθου κ. Νεῖλον νὰ χειροθετήσῃ αὐτὸν ἀρχιμανδρίτην.

Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια. — Ἡ ἐφημερὶς «Μικρὰ» τῆς Λαρίσσης, ἡ ἀπὸ τετραετίας ἐκδιδομένη, συνιστᾷ ἐνθέρμως ἔν τινι τῶν τελευταίων αὐτῆς φύλλων τὰς διατριβὰς καὶ καθόλου τὴν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ «Ἀληθείᾳ» δημοσιευομένην ὕλην, διατυποῦσα τὴν εὐχὴν ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τοῦ πατριαρχικοῦ φύλλου. Τῇ συναδέλφῳ ὑπομιμνήσκομεν ὅτι ἡ «Ἐκκλησ. Ἀλήθεια» διανύει αἰσίως τὸ ΣΚΤ' ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως αὐτῆς ἔτος.

Σωματεῖα.—Κατ' ἀπόφασιν ληφθεῖσαν ἐν τῇ χθὲς συγκροτηθείσῃ ΤΚΘ' συνεδρίᾳ, καλοῦνται τὰ μέλη τῆς Μεσαιωνλγ. Ἑταιρίας εἰς συνεδρίαν ἔκτακτον, γενησομένην αὔριον 13 μεσοῦντος, 10 1/2 τουρκιστί, ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ κοινοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ὁ πανιερ. μητροπολίτης Ναζαρὲτ κ. Θεοφάνης (Παπαδόπουλος) οὗ τὴν εἰς Σμύρνην ἄφιξιν ἀνήγγειλαν αἱ σμυρναϊκαὶ ἐφημερίδες, ἐξ ὧν ἐμάθομεν καὶ ἡμεῖς, ἀφίκετο τῇ δευτέρᾳ τῆς ἑβδομάδος ταύτης εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν.

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ ΨΩΜΙΑΔΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΟΛΩΝΙΑΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΙΜΑΙΑ ΔΙΑΤΡΙΒΗ*

§ 32. Ἡ μεταρρυθμισις δὲν περιωρισθη μόνον ἐν ταῖς μνημονευθείσαις χώραις, ἀλλ' εἰσήχθη αὖτη καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐν Γαλλίᾳ, ἐν Ὁλλανδίᾳ καὶ Κάτω Χώραις· τοσούτῳ δὲ ἐκ τῶν θρησκευτικῶν ἐρίδων τὰ πάθη μεταξὺ τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης ἐξήφθη ταν, ὥστε πανταχοῦ ἠκολούθησαν πολυετεῖς πόλεμοι καὶ ἐμφύλιοι σπαραγμοί. Τὸ δὲ Εὐαγγέλιον τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης κατέστησαν ἐν τῇ Δύσει ἀφορμὴν μίσους, διχονοίας καὶ αἱματοχυσίας.

§ 33. Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ ὅτε τῷ 1564 Φίλιππος ὁ Μελάγχθων, μετριοπαθὴς τοῦ Λουθήρου διάδοχος καὶ καθηγητὴς τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας ἐν Βιττεμβέργῃ, ἐπιθυμῶν συνεννόησίν τινα μεταξὺ τῶν Διαμαρτυρομένων καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀποστέλλει διὰ τοῦ ἱεροδιακόνου Δημητρίου Μυσίου πρὸς τὸν Πατριάρχην Ἰωάσαφ, ἐν Ἑλληνικῇ μεταφράσει τὴν ὑπ' αὐτοῦ συνταχθεῖσαν Αὐγουσταίαν ὁμολογίαν μετ' ἐπιστολῆς,[1] ἐν ᾗ ἔχαιρε πληροφορούμενος ὅτι ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐν μέσῳ τόσων δεινῶν περιστάσεων ἐσώζοντο αἱ ἄλλοτε ἔνδοξοι Ἀνατολικαὶ Ἐκκλησίαι καὶ ἐβεβαίου αὐτὸν ὅτι οἱ διαμαρτυρόμενοι οὐδόλως ἐξηγέρθησαν κατὰ τῆς Γραφῆς καὶ τῆς παραδόσεως, καθόσον καὶ τὰς πρώτας Οἰκουμενικὰς Συνόδους σέβονται καὶ τὰς ὑπ' αὐτῶν κατακριθείσεις αἱρέσεις ἀποκηρύττουσι, καὶ τὴν διδασκαλίαν τῶν πατέρων Ἀθανασίου, Βασιλείου, Γρηγορίων, καὶ τῶν λοιπῶν παραδέχονται, ἀλλ' ὅτι ἐξηγέρθησαν κατὰ τῶν Λατίνων Μοναχῶν, οἵτινες διέστρεψαν τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν. Ἀλλ' ὁ ἀγχίνους Πατριάρχης οὐδὲ κἂν ἀπήντησεν εἰς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην.

§ 34. Δευτέρα ἀπόπειρα πρὸς συνεννόησιν μετὰ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ἐγένετο ἐπὶ Πατριάρχου Ἱερεμίου τοῦ Β'. (1574—81) ὑπὸ τῶν θεολόγων τῆς Τυβίγγης Ἰακώβου. Ἀνδρέου καὶ Κρουσίου, ἀλλὰ μετ' ἀνταλλαγὴν ἐπιστολῶν τινων ἔλαβον οὗτοι ἀπάντησιν παρὰ τοῦ Πατριάρχου, δηλώσαντος αὐτοῖς ὅτι καλὸν νομίζει ἵν' ἀπαλλάξωσιν αὐτὸν τοῦ λοιποῦ τῆς τοιαύτης ἀηδοῦς συζητήσεως.

§ 35. Τρίτη ἀπόπειρα περὶ ἑνώσεως τῶν διαμαρτυρομένων μετὰ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ἐγένετο τῷ 1599, ἐπιτροπεύοντος τοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Ἀλεξανδρείας Μελετίου τοῦ Πηγᾶ· ἀλλὰ καὶ πάλιν ἀπέτυχεν αὖτη. Ἐπίσης καὶ ἐπὶ Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως φαίνονται τάσεις πρὸς ἕνωσιν, αἵτινες ὅμως ἐπίσης δὲν ἐτελεσφόρησαν.

§ 36. Αἱρέσεις τῶν διαμαρτυρομένων. Καί τοι ἕκαστος διαμαρτυρόμενος ἀποτελεῖ καὶ μίαν ἰδιαιτέραν αἵρεσιν, ἐν τούτοις πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ χάους καὶ τῆς ἀβύσσου εἰς ἃ φέροντες ἔρριψαν ἑαυτοὺς οἱ διαμαρτυρόμενοι, ἀναφέρομεν ἐνταῦθα τὰς κυριωτέρας· εἶνε δὲ αὗται αἱ ἑξῆς:

1. Λουθηρανοί, ἀπὸ τοῦ Λουθήρου.

2. Καλβινισταί, λεγόμενοι γαλλιστὶ Huguenots ἢ καὶ Σβιγγλιανοί.

3. Ἀρμινιανοί· ὠνομάσθησαν οὕτω οἱ ἐν Βατανίᾳ καὶ Ὁλσατίᾳ Καλβινισταί, ἀπὸ τοῦ Ἀρμινίου 1609), οὗτοι καλοῦνται καὶ Ἐλεγκταί.

4. Καθαροὶ (Puritani) ἢ πρεσβυτεριανοί· λέγονται δὲ οὕτω τινὲς αὐστηροὶ Καλβινισταὶ (1565) ἐν Καληδονίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ ὡς καὶ ἐν ταῖς Ἀγγλοαμερικανικαῖς ἐπαρχίαις, ὀπαδοὶ τοῦ Ἰωάννου Κνωκὸς (Jean Knox).

5. Ἀγγλισταὶ ἢ Ἀγγλικανοὶ λεγόμενοι καὶ ἐπισκοπικοὶ διακρίνονται τῶν ἄλλων Καλβινιστῶν ἀπὸ τῆς βασιλείας τῆς Ἐλισάβετ 1559, καθότι ἔχοντες τὰ δόγματα τούτων διατηροῦσι τὴν ἱεραρχικὴν τάξιν, ἔχοντες ἐπισκόπους καὶ ἑορτὰς καὶ νηστείας τινας τῶν Λατίνων[1].

6. Κλωνηταὶ (Shacers) περιμένοντες τὴν ἔλευσιν δευτέρου Μεσσίου καὶ χορεύοντες ἐν τοῖς ναοῖς αὐτῶν πρὸς δόξαν Θεοῦ.

---

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 235—239.

1. Τὸν Ἱεροδ. Δημ. Μύσιον ἔπεμψεν ὁ πατριάρχης εἰς Βιττεμβέργην ὅπως λάβῃ ἀκριβῆ γνῶσιν τῶν ἐν Γερμανίᾳ περὶ θρησκευτικῆς μεταρρυθμίσεως γεγονότων.

1. Ἡ Ἀγγλικὴ Ἐκκλησία κυβερνᾶται ὑπὸ τριῶν ἀρχιεπισκόπων καὶ εἴκοσι τεσσάρων ἐπισκόπων. Ὁ πρῶτος τῶν ἀρχιεπισκόπων λεγόμενος Primate (ἔξαρχος), στέφει τοὺς βασιλεῖς καὶ τὰς βασιλίσσας, ἔχει δὲ ὑποτελεῖς ἐπισκόπους εἴκοσι καὶ ἕνα.

7. Ὁμηγυρικοὶ ἢ Ἀνεξάρτητοι (Congregationalistes ἢ independants).

8. Ἰανσενισταὶ ἀπὸ τοῦ Βατανοῦ ἐπισκόπου τοῦ Λουβανίου (Louva) Jansenius Ἰανσενίου 1638.

9. Δούγκαρδοι, ἢ Δούμπλεροι (Dunkards ἢ Dumplers) νέα αἵρεσις ἀναχωρητῶν, μᾶλλον μεμακρυσμένων τοῦ κόσμου ἀσκητῶν.

10. Μολλινισταὶ ἀπὸ τοῦ Ἰσπανοῦ Ἰησουΐτου Μολλίνα, καθηγητοῦ τῆς θεολογίας, 1600, ὀρθῶς φρονοῦντος ὅτι ὁ ἄνθρωπος σώζεται οὐ μόνον διὰ τῆς χάριτος, ἀλλὰ καὶ τῆς ἑαυτοῦ θελήσεως ἅμα, δηλαδὴ διὰ τῆν ἰδίων ἀγαθῶν ἔργων.

11. Μοραυοὶ (ἀδελφοὶ Μοραυοὶ ἢ Βοημοὶ) καταγόμενοι ἐκ τῆς Μοραυΐας, νομίζουσιν ἀπὸ τοῦ 1457 ὅτι διὰ θείας ἐλλάμψεως γίνονται τέλειοι.

12. Σβεδενβοργιανοὶ ἀπὸ τοῦ Σβεδενβοργίου σοφοῦ Σουηδοῦ παραδεχόμενοι μόνον τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια καὶ τὴν Ἀποκάλυψιν.

13. Σωκινιανοὶ ἀπὸ τοῦ Ἰταλοῦ Λαιλίου Σωκίνου (1562) καὶ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ (ἐκ Σιέννης) Φαύστου Σωκίνου 1603—4. Οὗτοι λέγονται καὶ Ἀντιτριαδίται Μοναδικοὶ ἢ Μονυποστατικοί. Οἱ Σωκινιανοὶ ἀρνοῦνται πρὸς ταῖς ἄλλαις αὐτῶν αἱρέσεσι καὶ τὴν θεοπνευστίαν τῶν Ἁγίων Γραφῶν.

14. Ἀναβαπτισταὶ ὀπαδοὶ τῶν μαθητῶν τοῦ Λουθηριστοῦ Νικολάου Storch 1530 καὶ Θωμᾶ Muncer 1500· παραδεχόμενοι τὴν ἐπανάληψιν τοῦ βαπτίσματος κατὰ τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν. Ἀπὸ τοῦ 1566 ἡ αἵρεσις αὕτη μετερρυθμίσθη καὶ ἐν μὲν τῇ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ συγχέονται μετὰ τῶν Πρεσβυτεριανῶν, ἐν δὲ τῇ Βαταυΐᾳ ὠνομάσθησαν καὶ λέγονται Πρεσβυτεριανοί.

15. Μενωνίται ἀπὸ τοῦ Meno Simonis (1561) σχεδὸν ὅμοιοι πρὸς τοὺς ἀναβαπτιστάς.

16. Σπασμῴδεις, ἢ (Κουακῆροι) (quakers) ὡς ἔχοντες τὸ πάλαι ἐνθουσιώδεις τινας σπασμοὺς (quake)· λέγονται καὶ Φίλοι· θεμελιωτὴς τῆς αἱρέσεως ταύτης εἶνε ὁ Ἄγγλος σκεπτικὸς ἱερεὺς George Fox (1690).

17. Μεθοδικοί· ὠνομάσθησαν οὕτω παρὰ τὴν μεθοδικὴν διόρθωσιν δηλαδὴ ἀκριβῆ φροντίδα τῶν ἠθῶν· ἀρχηγὸς αὐτῶν ἦτο ὁ Whitfield 1770 καὶ ὁ Ἰωάννης Οὐέσλεϋν 1791· παραδέχονται μᾶλλον τὸν ἀρχαῖον καὶ πρωτότυπον Καλβινισμὸν, ἀναγινώσκοντες δὲ συνεχῶς τὴν Ἁγίαν Γραφὴν νηστεύουσι πολλάκις.

18. Πουσευισταὶ ἀνεφάνησαν πρὸ 80 ἐτῶν καὶ ἀμφιταλαντεύονται μεταξὺ τῶν Δυτικῶν καὶ τῶν Διαμαρτυρομένων. Καὶ τῶν μὲν Δυτικῶν παραδέχονται τὴν διὰ τῆς θείας χάριτος, δικαίωσιν καὶ τὴν περὶ καθαρτηρίου πυρὸς διδασκαλίαν αὐτῶν, τῶν δὲ διαδαρτυρομένων τὴν ἄρνησιν τῆς μετουσιώσεως.

Μόρμωνες, φρονοῦντες τὰ τῶν χιλιαστῶν, ἐκτὸς πολλῶν κακοηθειῶν, ἔχουσι καὶ ἄλλας ἀνοήτους ἰδέας.

Τέλος Φυσιολάτραι ἢ ἄθεοι καὶ ἄλλη ὁλόκληρος στρατιὰ παντὸς εἴδους καὶ γένους αἱρετικῶν τε καὶ ἀθέων.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Μετὰ τὴν σύντομον καὶ ἀπέριττον ὅλως ἱστορικὴν ἐξέλιξιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν γεγονότων τῆς μεταρρυθμίσεως τῆς ισ΄ ἑκατονταετηρίδος εἰς ἣν ἀφορμὴν ἔδωκαν, ὡς εἴρηται, αἱ καταχρήσεις τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Παπισμοῦ, καὶ ἡ ἠθικὴ κατάπτωσις καὶ παραλυσία τοῦ κλήρου τῆς Ἐκκλησίας ταύτης, ἐρωτῶμεν τοὺς ἐν Πόντῳ τε καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἀνατολῆς ἀποπλανηθέντας ὀρθοδόξους χριστιανοὺς καὶ ἀπὸ τῆς μάνδρας τῆς ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς ἡμῶν Ἐκκλησίας ἀποσκιρτήσαντας, ἀφοῦ ὁ Λούθηρος καὶ οἱ πρῶτοι αὐτοῦ ὀπαδοί, ὁ Καλβῖνός τε καὶ Σβίγγλιος καὶ οἱ λοιποὶ ἀρχηγοὶ τῆς Μεταρρυθμίσεως κατεξανέστησαν, κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῶν ὁμολογίαν, οὐχὶ κατὰ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, τῆς στοιχούσης τῷ κανόνι τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ ὀρθοῦ λόγου, ἀλλὰ κατὰ τῆς Καθολικῆς, τῆς παρεκκλινάσης τοῦ Κανόνος τούτου, καὶ ἧς μέλη ἐπίλεκτα ἦσάν ποτε καὶ οὗτοι, ἀφοῦ τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν, εἰς ἣν οἱ ἡμέτεροι οὗτοι συμπολῖται τέως ἀνῆκον, ἐχαρακτήρισαν ἐκεῖνοι ὡς ἔνδοξον Ἀνατολικὴν, ἀπεπειράθησαν δὲ καὶ νὰ ἑνωθῶσι μετ' αὐτῆς, ὡς ἀνωτέρω ἱστορικῶς κατεδείξαμεν, ἐρωτῶμεν, δὲν φρονοῦσιν ἆρά γε οὗτοι ὅτι περιπίπτουσιν εἰς ἄτοπον ἀσύγγνωστον, παραδεχόμενοι τὴν διδασκαλίαν τοῦ Λουθήρου ἢ τοῦ Καλβίνου ἢ τοῦ Σβιγγλίου ἢ τοῦ Βίκλεφ ἢ τοῦ Φ. Μελάχθονος καὶ τῶν λοιπῶν μεταρ-

ρυθμιστῶν, καὶ διαμαρτυρόμενοι κατὰ τῆς Ἐκκλησίας τῶν πατέρων αὐτῶν, ἐν ᾗ ἐγεννήθησαν ἐβαπτίσθησαν καὶ ἀνετράφησαν; Ἀφοῦ ἐκεῖνοι διεμαρτυρήθησαν καὶ ἀπεσχίσθησαν ἀπὸ τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, δι' οὓς ἐξεθήκαμεν λόγους, οὗτοι δὲ παραδέχονται τὰς τούτων θεωρίας, δὲν δισμαρτύρονται, ὡς εἰκὸς, καὶ οὗτοι μετ' ἐκείνων κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνης καὶ τῆς παπωσύνης; Καὶ ὁ μὲν Λούθηρος καὶ οἱ τούτου ὀπαδοὶ ἐδικαιοῦντο νὰ ἐξανιστῶσι κατὰ τῆς ὑπὸ τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἀσκουμένης πιέσεως τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως τῶν χριστιανῶν καὶ τῆς διαστροφῆς τῆς Γραφῆς, ἅτε δὴ εἰς αὐτὴν ἀνήκοντες, καὶ μὴ ἀνεχόμενοι τὴν κατάχρησιν ταύτην καὶ αὐθαιρεσίαν τῆς ἑαυτῶν Ἐκκλησίας, ἀλλ' οἱ ἐν Πόντῳ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἀνατολῆς, τὴν ἁγίαν τῶν Πατέρων αὐτῶν πίστιν ἀρνούμενοι καὶ ἐπὶ τὴν [illegible] τοῦ προτεσταντισμοῦ φερόμενοι, τίνας κατὰ τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν Ἐκκλησίας ἔχουσι λόγους πρὸς εὐχερῆ ἀποσκίρτησιν; Ὑποθέτομεν ὅτι τινὲς μὲν δελεάζονται διὰ τοῦ ἐπ' ὀλίγον μόνον χρόνον ἀφειδῶς διδομένου αὐτοῖς χρήματος, τινὲς δὲ ὑπὸ τῆς ἐκ μέρους τῶν Μισσιοναρίων παρεχομένης ὑποστηρίξεως, ἕτεροι ὑπὸ τῆς λαιμαργίας καὶ τῆς νωχελείας καὶ ἄλλοι διὰ ἐνδεχομένην πρὸς ὑπέροχα πρόσωπα δυσαρέσκειαν. Ἀλλ' ἐρωτῶμεν, ταῦτα συνετά; ταῦτα χριστιανικά; ταῦτα ἐπαινετά; οὕτως ἐπολιτεύοντο οἱ Πατέρες ἡμῶν, οἱ ἀείμνηστοι ἐκεῖνοι, ἀμαθεῖς μὲν καὶ πτωχοὶ, πλὴν γνῶσται ἀληθεῖς τῶν Γραφῶν καὶ πλούσιοι ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ διδασκαλίᾳ καὶ πίστει πατέρες ἡμῶν καὶ πρόγονοι; ὢ πόσον ὑπολειπόμεθα ἡμεῖς οἱ σημερινοὶ λεγόμενοι χριστιανοὶ τῶν πρώτων ἐκείνων ὀπαδῶν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ! Ἐκεῖνοι καταδιωκόμενοι, ὑπὸ τῶν Ρωμαίων Αὐτοκρατόρων, τῶν Νερώνων, Διοκλητιανῶν, Δεκίων καὶ ἄλλων ὠμῶν βασιλέων, κακουχούμενοι, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, τοῖς θηρίοις τοῖς ἀγρίοις βορὰ παρατιθέμενοι, τῷ πυρὶ καὶ τῷ σιδήρῳ καταβασανιζόμενοι, τὰς ἐγκαρδίους αὐτῶν πρὸς τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου εὐχὰς ἐν ὀπαῖς τῆς γῆς καὶ ἐν κατακόμβαις ἀναπέμποντες, δὲν ἠρνοῦντο τὴν πίστιν αὐτῶν, ἀλλὰ στερρῶς αὐτῆς ἀντείχοντο· ἡμεῖς, καίπερ ἐλευθέρως καὶ ἀφόβως ὑπὸ τὴν ἀμφιλαφῆ αἰγίδα τῆς Α. Α. Μ. τοῦ τρισεβάστου ἡμῶν Ἄνακτος ἐν μεγαλοπρεπέσιν εὐκτηρίοις οἴκοις, ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς τὸν ἐν Τριάδι Θεὸν λατρεύοντες, μηδεμίαν ὑφιστάμενοι πίεσιν, μηδέα διατρέχοντες κίνδυνον τῆς ζωῆς, πάντων τῶν ἀγαθῶν τοῦ Θεοῦ ἐν εἰρήνῃ καὶ εὐλογίᾳ ἀπολαύοντες, ἀντὶ πινακίου φακῆς, διὰ λόγους εὐτελεῖς, τὰ πρωτοτόκια τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως πωλοῦμεν τοῖς ἐκ τῆς Ἑσπερίας πρὸς ἡμᾶς ἐρχομένοις ἐν σχήματι προβάτων βαρέσι λύκοις. Ἀλλὰ καὶ οἱ πρὸς ἡμᾶς ἐκεῖθεν ἐρχόμενοι Μισσιονάριοι πρὸς τί ἀναλαμβάνουσι τοσούτους καὶ τηλικούτους ἀγῶνας καὶ ἀπεράντους διαπλέουσιν ὠκεανοὺς καὶ θαλάσσας, καὶ ὁδοιπορίας δὲ μακρὰς ποιοῦνται, ἀφοῦ ἐγγὺς αὐτοῖς ὑπάρχουσι τόσαι πεπλανημέναι χριστιανικαὶ ψυχαί; πρὸς τί δὲν ἀνατρέπουσι τὰς ὑφ' ἡμῶν ὑποδειχθείσας αἱρέσεις τῶν ὁμαιμόνων γειτόνων προτεσταντῶν, ἀλλ' ὡς σμήνη μελισσάων κατὰ τῆς εἰς αὐτοὺς μεταλαμπαδευσάσης τὰ φῶτα τῆς παιδείας καὶ τῶν ἐπιστημῶν Ἀνατολῆς ἐπιπίπτοντες, τοὺς μὲν ἁπλοϊκοὺς ἡμῶν ἀδελφοὺς πλανῶσι καὶ τὴν εἰδεχθῆ ἔριδα μεταξὺ ἡμῶν διασπείρουσιν ἀδιάλλακτον δὲ μῖσος πανταχοῦ ὑπούλως ὑποδαυλίζουσιν, ἀπατῶσι δὲ, χάριν χρηματολογίας, καὶ τὰς ἀποστελλούσας αὐτοὺς ἑταιρίας, διαστρέφοντες πάντως πρὸς αὐτὰς τὴν πραγματικὴν τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ χριστιανῶν πνευματικὴν κατάστασιν; Τίνα τὰ ἐλατήρια τῆς τοιαύτης αὐτῶν ἐνεργείας; τίς ὁ σκοπὸς αὐτῶν; Μὴ ἡ εἰς Χριστὸν ἡμῶν πίστις; ἀλλ' ἡμεῖς πιστεύομεν ἀκραδάντως εἰς Χριστὸν καὶ τὰς σωτηρίους Αὐτοῦ ἐπαγγελίας· Μὴ ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἡ πρὸς ἡμᾶς τῶν Ἁγίων Γραφῶν ἑρμηνεία; ἀλλὰ μήπως πρὸ πολλῶν ἤδη αἰώνων Βασίλειος ὁ Μέγας, Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, Ἰωάννης ὁ Χρυσορρόας καὶ ἡ λοιπὴ τῶν Ἁγίων ἡμῶν Πατέρων καὶ διδασκάλων πλειὰς, δὲν ἀνέπτυξεν ἡμῖν τὰς ἀληθείας τοῦ θείου εὐαγγελίου καὶ ἐδίδαξεν ἡμᾶς τε καὶ αὐτοὺς ἔτι τὴν ἀληθινὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν; ἦ μὴ ὁ σκοπὸς αὐτῶν εἶνε ἡ ἀπόκτησις τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ ἡ γνῶσις αὐτῆς; Ἀλλ' ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ παραστήσωμεν αὐτοὺς ὄχι ἕνα, ἀλλὰ πολλοὺς χριστιανοὺς ὀρθοδόξους, ἀγνοοῦντας μὲν τὴν θεολογίαν καὶ τὴν ἀνάγνωσιν ἄλλων βιβλίων, κατέχοντας δὲ ἐν τοῖς λασίοις αὐτῶν στήθεσι τὴν Γραφὴν καὶ γινώσκον-

τας Αὐτὴν ἀπὸ στήθους.— Τί δὲ νὰ εἴπωμεν περὶ τῆς κακοήθους ἐκείνης τακτικῆς τῶν μισθάρνων αὐτῶν ὀργάνων, ἣν ἀσκοῦσι καὶ ἐν τοῖς οἴκοις καὶ ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ ἐν τοῖς καφφείοις καὶ ἐν παντὶ τόπῳ καὶ χρόνῳ, ψευδῆ καὶ φαρισαϊκὸν ἐπιδεικνύοντες ζῆλον ὑπὲρ τῆς σωτηρίας δῆθεν τῶν ψυχῶν τῶν χριστιανῶν δι' ἀκαίρων καὶ γελοίων ὅλως θεολογικῶν συζητήσεων; ἵνα καταδειχθῇ δεόντως ἡ σκανδαλώδης καὶ προκλητικὴ εἰς διενέξεις πολιτεία τῶν λεγομένων τούτων Εὐαγγελικῶν χριστιανῶν ἀναφέρομεν ἐνταῦθα, ἐκ τῶν ἀπειραρίθμων σκηνῶν μίαν ἱλαροτραγῳδίαν ἧς μάρτυρες αὐτόπται παρέστημεν.

Ἐπιβάντες πρὸ ἔτους περίπου ἐκ Κερασοῦντος τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀτμοπλοίου «Σ ά μ ο ς» διευθυνόμεθα ἐνταῦθα· ὅτε δὲ διηρχόμεθα δι' Ἀμισοῦ ἀνῆλθον ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου χριστιανοί τινες ὀρθόδοξοι, ἐν οἷς καὶ ὁ νεωκόρος τοῦ ἐκεῖ ἱεροῦ ναοῦ· συνανῆλθε δὲ καί τις νεανίσκος ἐκ Καλλιουπόλεως μὲν ὁρμώμενος ἐν τῷ κατὰ Μερζεφοὺν δὲ κολλεγίῳ τῶν προτεσταντῶν τὰς ἑαυτοῦ σπουδὰς ποιούμενος. Μόλις ἀπῆρε τὸ ἀτμόπλοιον καὶ ὁ νεανίας ἐκεῖνος πλησιάσας τὸν ἐκεῖ που μετά τινων ἄλλων ὀρθοδόξων χριστιανῶν συνδιαλεγόμενον νεωκόρον, ἄρχεται συζητῶν μετ' αὐτοῦ περὶ . . . . . ἀ ν ο η σ ι ῶ ν· ἠκούομεν αὐτοῦ μετ' εἰρωνείας πειράζοντος τὸν ἀτυχῆ νεωκόρον, προκαλοῦντος δὲ καὶ ἡμᾶς εἰς τὴν ἀηδῆ συζήτησίν του. Ἐπειδὴ δὲ περιεφρονήθη οὗτος ὑφ' ἡμῶν, βωμολοχῶν ἐπιλέγει τῷ νεωκόρῳ «αἴ! τώρα εἶσαι κανδηλάπτης, ὕστερον θὰ γείνῃς διάκος, ὕστερα παπᾶς, ἀρχιμανδρίτης, δεσπότης καὶ Πατριάρχης».

Ἐρρίψαμεν ἐπ' αὐτοῦ βλοσυρὸν βλέμμα, ὅπερ ἀντιληφθεὶς ὁ γενναῖος πλοίαρχος Δημήτριος Καλαμίδας διέταξεν αὐτὸν ἵνα κατέλθῃ εἰς τὸν κοιτῶνα αὐτοῦ καὶ μὴ ἐκεῖθεν ἐξέλθῃ· ἄλλως, εἶπεν, θὰ κατέλθῃ εἰς τὸ κύτος τοῦ πλοίου. Ἐπειδὴ δὲ οὗτος ἀντέστη, θεολογικὴν ἐπιδεικνύμενος δεινότητα, ὁ πλοίαρχος διατάττει τὴν σύλληψιν αὐτοῦ καὶ τὴν εἰς τὸν κοιτῶνα αὐτοῦ κάθοδον. Μετὰ τὴν ἀφήγησιν τοῦ ἱστορικοῦ τούτου γεγονότος, πᾶν ἐπ' αὐτοῦ σχόλιον ἀφίνοντες εἰς τὴν κρίσιν τοῦ εὐσεβοῦς ἀναγνώστου μίαν ἀποτείνομεν τελευταίαν συμβουλὴν πατρικὴν καὶ νουθεσίαν πατριωτικὴν τῇ τε σῇ περιποθήτῳ ἡμῖν ἐλλογιμότητι καὶ πᾶσι τοῖς φίλοις ἡμῖν συμπολίταις τε καὶ λοιποῖς ἀδελφοῖς ὀρθοδόξοις χριστιανοῖς. «Κράτει ὃ ἔχεις ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου» (Ἀποκάλ. 3· 11).

Ἔγραφον ἐν Φαναρίῳ, τῇ 20 Μαρτίου 1906.

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ εὐχέτης.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΕΝ ΤΗι ΔΙΑΣΠΟΡΑι

Ἐμπορικοὶ λόγοι πάντοτε παρεκίνουν τοὺς Ἕλληνας εἰς ἐγκατάστασιν ἐν χώραις ξέναις, ὅπου πληθυνόμενοι καὶ ἐκπαιδευόμενοι καὶ μετὰ τῶν νέων αὐτῶν γειτόνων καὶ συνοίκων γνωριζόμενοι καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐκτιμώμενοι προσελαμβάνοντο εἰς θέσεις κυβερνητικὰς, ὥς τε στρατιῶται τοῦ πεζικοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ καὶ ὡς ἀξιωματικοὶ αὐτῶν, ὥς τε διδάσκαλοι σχολείων ἐπιστημονικῶν καὶ ὡς ἰατροί. Οἱ εὐδοκιμοῦντες εἰς τοιαύτας θέσεις ἐκάλουν μὲν παρ' ἑαυτοῖς συγγενεῖς καὶ συμπολίτας, ὡς πᾶς ἔμπορος καὶ βιομήχανος, εὐημερῶν, εἶχε καθῆκον εἰς ἑαυτὸν καὶ τὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν γενέτειραν αὐτοῦ 'να καλέσῃ παρ' ἑαυτῷ συγγενεῖς καὶ συμπολίτας. Οὕτως ἐπληθύνοντο σὺν τῷ χρόνῳ οἱ ἐν ταῖς ἀποικίαις Ἕλληνες, ὧν πολλοὶ καὶ διὰ λόγους ἐπιβαλλομένους ὑπὸ νέας πραγμάτων καταστάσεως, παραδείγματος χάριν μετὰ τὰ 1453, μετὰ τὰ 1571, μετὰ τὰ 1669, μετὰ τὰ 1769, ἠναγκάζοντο 'να συνοικίζωσιν ἀλλαχοῦ νέας οὕτως εἰπεῖν μικρὰς πατρίδας. Ἄλλαι τινὲς αἰτίαι φόβον ἐπάγουσαι πιέσεως θρησκευτικῆς, ἂν ἡ φράσις ὀρθῶς ἔχῃ, συνετέλεσαν εἰς σύστασιν νέων ἀποικιῶν. Ταῦτα λέγομεν ἐξ ὅσων γινώσκομεν ἤδη συμπεραίνοντες καὶ συνεικάζοντες. Ἐξ ὅσων δ' ἔχει τις εἰπεῖν πολλῶν ἀρκοῦσιν ὀλίγα. Ἡ ἐν Βενετίᾳ ἑλληνικὴ κοινότης, ἀρχαιοτάτη οὖσα, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς ΙΕ' ἑκατονταετηρίδος, ἐγένετο μήτηρ ἑτέρων μετὰ τὴν ἅλωσιν, ἡ δὲ ἐν Πόλᾳ τῆς Ἰστρίας συνεστήθη τῷ 1583, (μετὰ τὰ ἐν ἔτει 1571 ἐν Κύπρῳ συμβάντα), ὑπὸ κυπρίων, οἵτινες συνεπεσοῦντο κατ' ἀρχὰς εἰς πεντήκοντα σχεδὸν οἰκογενείας κεκτημένας ἔκτοτε καὶ ναὸν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Νικολάου. Ἐκείνους ἐμιμήθησαν ἀλλαχόθεν ἀλλαχοῦ ἐγκατασταθέντες ἕτεροι ὁμογενεῖς, καθὼς καὶ εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἰταλίας. Ἀπὸ τῆς ΙΣΤ' ἑκατονταετηρίδος ὑπῆρχεν ἀποικία ἑλληνικὴ σπουδαία ἐν Νεαπόλει ναὸν κεκτημένη τῶν

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 233—235.

ἁγίων Πέτρου καὶ Παύλου, τούτου δὲ τὸν ἀρχαιότερον τῶν ἡμῖν γνωστῶν ἱερέων, τῶν προστάντων τῆς ἀποικίας, τὸν Κορτέσιον Κράνην, ὁ Ροδοτᾶς παριστᾶ συγγραφέα (6) θεολογικοῦ συγγράμματος, ἐκ τῆς ἄνω Ἠπείρου καταγόμενον, ἀκμάσαντα πρὸ τοῦ 1610. Γνωστοὶ ἐπίσης οἱ πρὸ τῶν μέσων τῆς αὐτῆς ἑκατονταετηρίδος ἐφημέριοι τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου ἐν τῇ Νεαπόλει παροικίας, ὁ Νεόφυτος Ροδινὸς καὶ ὁ μαθητὴς αὐτοῦ Νεόφυτος, ἀποθανόντες ὁ μὲν δεύτερος τῷ 1654, ὁ δὲ πρῶτος τῷ 1669, καθολικοὶ καὶ οἱ τρεῖς, ὑπόθεσις ἕνεκα τούτου μετ' ὀλίγον ἡμῖν λόγου κείμενοι (7).

Σύγχρονοι τῆς ἑλληνικῆς ἐν Νεαπόλει τῆς Ἰταλίας ἀποικίας ἐγένοντο αἱ ἐν Φερράρᾳ, Παταυΐῳ, Βονωνίᾳ καὶ Ἀγκῶνι, παλαιὰ δ' ἐπίσης ἡ ἐν Βαρλέττᾳ, δὶς ἡ δυστυχὴς ἐντὸς διακοσίων ἐτῶν ἀποσυντεθεῖσα, ὡς ἡ παρὰ πόδας ἀφηγεῖται (8) σημείωσις. Ἡ ἀποσύνθεσις τῆς ἐν Βαρλέττᾳ συνδυάζει τὸν περὶ τούτου λόγον μετὰ τοῦ λόγου περὶ τῶν λοιπῶν, οὗ νύξιν ἔδωκα μικρὰν ἀνωτέρω. Διότι ἡ αἰτία ἡ προκαλέσασα πρὸ ἑξήκοντα πέντε ἐνιαυτῶν τὴν μείωσιν καὶ τὴν ἀποσύνθεσιν τῆς ἐν Βαρλέττᾳ αὐτὴ προὐκάλεσε καὶ πολλῶν ἑτέρων ἐν Ἰταλίᾳ καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς ἐν Βενετίᾳ τὴν ἐλάττωσιν καὶ τὴν κακοδαιμονίαν. Ἀνὴρ ἀπό τε τοῦ λόγου καὶ τοῦ βίου σεβαστὸς ὁ ἐξ Οἰκονόμων Κωνσταντῖνος ἀναγράφει παρέργως που, μετὰ θλίψεως ψυχικῆς, ὅτι τοιαύτην ὑφίσταντο πίεσιν ἐκ μέρους τῶν καθολικῶν κληρικῶν αἱ ὀρθόδοξοι ἑλληνικαὶ κοινότητες Ἀγκῶνος, Βονωνίας, Παταυΐου καὶ Φερράρας, ὥστε καὶ μέχρι τῶν μέσων τῆς παρελθούσης (ΙΘ') ἑκατονταετηρίδος θάπτεσθαι κατὰ τὴν νύκτα τοὺς ὀρθοδόξους ἕλληνας δίκην κακούργων, (9) προστιθεὶς «κἄποτε τοῦτο γίνεται καὶ εἰς τὸν Ἀγκῶνα». Ἀλλαχοῦ μάλιστα ἠναγκάζοντο οἱ ὁμογενεῖς ἡμῶν 'να λαμβάνωσι καὶ τοὺς ὀρθοδόξους ἱερεῖς αὐτῶν ὑπὸ γραικοκαθολικῶν χειροτονουμένους, ἐνιαχοῦ δὲ 'να ὑφίστανται τὴν ἁρπαγὴν τοῦ ἰδίου αὐτῶν ναοῦ, κοχλίου δίκην ἐν εὐκτηρίοις συστρεφόμενοι μικροῖς, ὡς ἡ παρὰ πόδας σημείωσις ἀφηγεῖται (10) πληρέστερον, τῷ 1335 γραφεῖσα, ἣν ὁ ἀναγνώστης εὐαρεστηθήτω συνδυάσαι πρὸς τὴν περὶ τῶν καθολικῶν ἱερέων τῶν ἐν Νεαπόλει ὀρθοδόξων γενομένην ἀνωτέρω μνείαν.

Περιττὸν εἰπεῖν ὅτι οἱ πιεζόμενοι τοιουτοτρόπως ἀνεχώρουν εἰς ἑτέρας χώρας, ἐν αἷς ἦσαν βέβαιοι περὶ ζωῆς ἀκαταθλίπτου καὶ ἐλευθέρας ἐξασκήσεως τῶν θρησκευτικῶν αὐτῶν καθηκόντων· μικρὸν παράδειγμα νομίζω ἀρκετὸν εἰς ἀπόδειξιν τῶν λόγων τούτων. Ὅτε, κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος, ἡ παπικὴ αὐλὴ κατώρθωσε 'να ἐνσπείρῃ ταραχὰς ἐν τῇ εὐτυχεῖ καὶ εὐανδρούσῃ ἑλληνικῇ κοινότητι τῆς Βενετίας διὰ τοῦ ψευδοφιλαδελφείας Μελετίου τοῦ Τυπάλδου, ἐν ἡμέραις στυγηταῖς, καθ' ἃς καὶ δι' ἐπισήμου μάλιστα ἀποφάσεως ἐπεβάλλετο κατά τινα τρόπον ἡ τῶν ὀρθοδόξων ἀπὸ τῶν καθολικῶν ἐξάρτη-

---

6. Σάθα Νεοελλην. Φιλολ. σελ. 650.

7. Ζαβίρα, Θέατρον Ἑλλην. σελ. 477. Σάθα σελ. 266.

8. τῆς ἐν Βαρλέττᾳ ἑλληνικῆς κοινότητος, ὑπαρχούσης πρὸ τῆς ΙΖ' ἑκατονταετηρίδος καὶ ναὸν ἴδιον κεκτημένης, πανώλης διεσκόρπισε καὶ ἐξωλόθρευσε τὰς οἰκογενείας τῷ 1656, ὅτε, ὡς ἔρμαιον ἡ καθολικὴ τῆς χώρας ἀρχὴ τὸν ναὸν εὑροῦσα ἥρπασε καὶ παρέδωκε μοναχαῖς καθολικαῖς. Τῷ 1786, δῆλον οὖν ἑκατὸν τριάκοντα ὅλα ἔτη μετὰ τὴν ὑπὸ πανώλους ἀποσύνθεσιν τῆς κοινότητος, ἑλληνές τινες ἔμποροι συνοικισθέντες ἐκ νέου ἐν Βαρλέττᾳ ἐζήτησαν τὸν ναόν, ἤδη καὶ πεπαλαιωμένον, καὶ μόλις τῷ 1789, κατόπι δίκης καὶ μετά τινα χρηματικὴν ἀποζημίωσιν, ἀνέλαβον τὸν ναόν, ἑλληνικῇ ὀρθοδόξῳ οὐχὶ δὲ καθολικῇ ἀνήκοντα κοινότητι, καί, βασιλικῷ διατάγματι, ἀναγνωρισθέντες κύριοι τοῦ δι' ὀρθοδόξους κτισθέντος εὐκτηρίου τούτου, συνέστησαν καὶ διοικητικὴν ἐπιτροπείαν, καὶ ἱερεῖς ἤρξαντο λαμβάνοντες ὀρθοδόξους ἕλληνας ἔκ τε τῆς ἀπέναντι κειμένης Ἠπείρου καὶ ἑτέρων μερῶν. Ταῦτα δ' ἔπραττον ἀνενοχλήτως μέχρι τοῦ 1827. Ἔκτοτε ἐπιέζοντο ὑπὸ τοῦ καθολικοῦ κλήρου τῆς χώρας διὰ κρυφίων μέσων, ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1842 καὶ ἀναφανδόν, βιαζόμενοι 'ν' ἀλλάξωσι δόγμα. Ἡ πίεσις αὕτη ἠνάγκασε τότε τοὺς ἕλληνας ἀποίκους εἰς ἐκχώρησιν τοῦ ναοῦ αὐτῶν καὶ τῷ 1847, διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, ἐπετράπη αὐτοῖς ἵνα παρασκευάσωσιν εὐκτήριον ἐν οἴκῳ, καπέλλαν, καὶ προσεκάλεσαν ἴδιον ἱερέα. Ἀλλ' ἔνεκα πάντων τούτων τῶν αἰτίων ἡ δυστυχὴς ἑλληνικὴ ἐν Βαρλέττᾳ κοινότης ἔπλεε πλησίστιος εἰς τὸ ναυάγιον. Βλέπε τὸ βιβλίον «Φαρμακίδου Τὰ διπλᾶ» ἐν Ἀθήναις 1855, σελ. 246, 258, 259.

9. Περὶ τῶν τριῶν ἱερατικῶν τῆς Ἐκκλησίας βαθμῶν Ἐπιστολιμαία διατριβὴ ἐν Ναυπλίῳ, 1835, σελ. 330—332.

10. περὶ τοῦ ναοῦ τῆς ἐν Ἀγκῶνι ἑλληνικῆς ἀποικίας ἰδού τι γράφει ἐν ὑποσημειώσει τῆς σελ. 380 " αὐτοῦ μάλιστα πρό τινων ὀλίγων ἐνιαυτῶν ἥρπασεν ἡ φρατορικὴ κυβέρνησις τὴν ΑΡΧΑΙΟΤΑΤΗΝ γραικικὴν ἐκκλησίαν μετὰ πάντων τῶν κτημάτων αὐτῆς! καὶ νῦν ἠναγκάσθη ἡ ἐκεῖ Ἀδελφότης ἵνα δι ἐράνου πήξωσιν οἰκιακὸν παρεκκλήσιον, ὅπου τελοῦσι τὰς ἱεροπραξίας ἐν κρυπτῷ καὶ παραβύστῳ„! Κατωτέρω δὲ περὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ναοῦ τοῦ ἐν Νεαπόλει γράφονται τὰ ἑξῆς διδακτικώτατα περὶ τῆς ἐν χριστιανικῇ δηθεν εὐνομουμένῃ πολιτείᾳ μεσαλλοδοξίας, ἥ, κατὰ τὸν σοφὸν Οἰκονόμον, διωξιθρησκείας· "καὶ τὸ γαληνότατον κράτος τῆς Νεαπόλεως ἐπιδαψιλεύσει φιλανθρώπως εἰς τοὺς ἐκεῖ κατοικοῦντας ὀρθοδόξους ἕλληνας τὴν ἐλευθερίαν, ἣν καὶ πρότερον εἶχον, ἵνα μετακαλῶσιν ἐκ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἱερεῖς ὀρθοδόξως κεχειροτονημένους. Ἡ ἐλευθερία αὕτη πρό τινων ἐτῶν διεκόπη, κατὰ δυστυχίαν· καὶ ἤδη ποιμαίνουσι τὴν ἐν Νεαπόλει τῶν γραικῶν Ἐκκλησίαν ἱερεῖς ἀπό τῶν ἑλληναλβανῶν κατοίκων τῆς Σικελίας μετακαλούμενοι, τοὺς ὁποίους χειροτονεῖ ὁ ἐκεῖ τιτλωνυμούμενος Λαμψάκου δυτικὸς ἐπίσκοπος. Καὶ οὗτοι μὲν οἱ σεβάσμιοι πρεσβύτεροι ἐπιτελοῦσι πάσας τὰς ἱεροτελεστίας ἀπαραχαράκτως καὶ ἀκριβῶς κατά τε τὴν δογματικὴν ὁμολογίαν καὶ τὴν κανονικὴν διατύπωσιν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας· ἀλλ' ὅμως τὸ τῆς χειροτονίας κεντρῷ βαθέως τὴν συνείδησιν τῶν ἐκεῖ ὀρθοδόξων ἀδελφῶν, καὶ στυγνάζουσιν· οἵτινες οὕτω πιστῶς καὶ ἐπισήμως ὑπηρέτησαν πολλάκις καὶ νῦν ὑπουργοῦσι τὸ βασίλειον κράτος τῆς Νεαπόλεως„.

σις καὶ τὸ παπικὸν μνημόσυνον ἐν ταῖς ἱερουργίαις, πλεῖστοι τῶν ἀποίκων, τὴν τυραννίαν φεύγοντες, τὴν νέαν αὐτῶν πατρίδα κατέλιπον, εἰς χώρας ἑτέρας μεταβαίνοντες καὶ νέας συνιστῶντες ἀποικίας. Ἐκ τετρακοσίων ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐν Βενετίᾳ ἐμπορευομένων ὁμογενῶν ἔμειναν κατὰ τὸν μεταξὺ τῶν ταραχῶν καὶ τῆς καθαιρέσεως τοῦ Τυπάλδου (1712) χρόνον ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ μόνον, αἱ δὲ ἀναχωρήσασαι συνέστησαν πρῶτον τὴν ἐν Λιβόρνῳ ἑλληνικὴν κοινότητα μετὰ ναοῦ ἰδίου ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὡς καὶ τὴν ἐν Τεργέστῃ, μετὰ ναοῦ τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, ἔπειτα δὲ τὴν ἐν Πέστῃ, τὴν ἐν Βιέννῃ καὶ τὰς ἀλλαχοῦ τῆς Αὐστρίας, ὅπου τῶν δύο πρώτων ναῶν ἡ ἀνέγερσις διὰ βασιλικῶν ἐκυρώθη διαταγμάτων τῆς Μαρίας Τερέζας, 20 φεβρουαρίου 1751, καὶ Ἰωσὴφ Β', τῷ 1757 ἔτει (11).

Αἱ τοιαῦται αἰτίαι, δῆλον οὖν αἱ τῶν θρησκευτικῶν πιέσεων προεκάλουν τὴν φυγὴν τῶν ὁμογενῶν, οἳ στερρῶς εἶχοντο τῶν δογμάτων τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, κεκτημένοι μάλιστα ὑπὲρ ἑαυτῶν, ἤτοι τῆς θρησκευτικῆς αὐτῶν ἐλευθερίας καὶ παπικὰ θεσπίσματα. Καθὼς δὲ, φυγόντες ἐκ Βενετίας ἀπῆλθον ἀλλαχοῦ, ὀλιγωθέντος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν αὐτόθι ἑλλήνων ἀποίκων, συμπεραίνω ὅτι διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὠλιγώθησαν καὶ ἐσβέσθησαν ἐκ βίβλου ζώντων αἱ ἀρχαιόταται ἐν Ἀπουλίᾳ καὶ Καλαβρίᾳ καὶ Σικελίᾳ ἑλληνικαὶ κοινότητες αἱ καὶ ναοὺς ἰδιοκτήτους ἔχουσαι. Τούτων ἁπλῆ μνεία κεῖται παρὰ τῷ Ἰωάννῃ Βελούδῃ (12). Τὰ αὐτὰ λέγομεν καὶ περὶ τῆς ἐν Μεσσήνῃ ἑλληνικῆς ἀποικίας, ἥτις, πρὸ τῆς ΙΖ' ἑκατονταετηρίδος, ὡς συμπεραίνω, συσταθεῖσα καὶ κεκτημένη ναὸν ἴδιον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Νικολάου ὑπέστη κατὰ τὸν ὀκτώβριον τοῦ 1842 κακοηθεστάτην ἐπιδρομὴν ἐκ μέρους τῆς ἀρχῆς καὶ πίεσιν ἀσυγχώρητον (13), ἀποσυντεθεῖσα σχεδὸν καὶ μόλις ζωῆς ἀμυδρότατα σημεῖα μετὰ ταῦτα παραδεικνῦσα.

*

Καθὼς εἶδεν ὁ εὐμενὴς ἀναγνώστης, οἱ τὰς ἐπηρείας τοῦ καθολικοῦ κλήρου φεύγοντες ἀπήρχοντο εἰς Αὐστρίαν, ὅπου τὰ τῆς πατρίου θρησκείας τε καὶ λατρείας ἐτέλουν μᾶλλον ἐλευθέρως καὶ ἀνεπηρεάστως· διὸ δὴ καὶ παρ' ἡμέραν ὁ τῶν ἑλληνικῶν ἀποικιῶν ἀριθμὸς ἐπληθύνετο, ἀπὸ τῶν πρώτων ἤδη χρόνων τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος. πρὸ τοῦ 1720, ὡς ὁ Βενετότης καὶ Ζαβίρας, ὁ τὰ τούτου μεταγράφων (14), μαρτυροῦσι, Γεώργιος Θεοδώρου Τραπεζούντιος ὁ τῆς ἐν Βουκουρεστίῳ αὐθεντικῆς ἀκαδημίας διδάσκαλος (15) ἐλέγετο «αἴτιος ἐν Βιέννῃ καὶ οἱ ὀρθόδοξοι ἀνατολικοὶ ἔλαβον ἄδειαν νὰ ἔχωσιν ἕνα οἶκον προσευκτήριον, ἤγουν καπέλλαν». Τοῦ αὐτοῦ δικαιώματος ἀπήλαυον οἱ ἐν Τοκαΐᾳ τῆς Οὐγγαρίας ἕλληνες ὀρθόδοξοι, προσκαλέσαντες προϊστάμενον αὐτῶν τῷ 1719 τὸν ἐξ Ἀδριανουπόλεως τῆς ἐν Θράκῃ ἱερομόναχον Θεόκλητον Πολυείδη τὸν Ἰβηρίτην, διαμείναντα παρ' αὐτοῖς ἄχρι τέλους τοῦ 1724, κατὰ τὰς παρὰ Ἀνδρονίκῳ Δημητρακοπούλῳ κειμένας εἰδήσεις (16). Ἔμποροι δὲ ἦσαν οἱ τὰς ἐν Αὐστρίᾳ νέας ἑλληνικὰς ἀποικίας συστήσαντες, ὡς καὶ τὰς ἐν Γερμανίᾳ, εὐποροῦντες ἐν ταῖς ἐπιχειρήσεσιν αὐτῶν καὶ δυνάμενοι 'να συντηρῶσι ναόν τε καὶ σχολεῖον, ἱερέα τε καὶ διδάσκαλον, ὡς θέλει δειχθῇ τοῦ λόγου προϊόντος. Διότι πολλὰ τῶν ἑλληνικῶν ἐμπορευμάτων, ἰδίᾳ Θεσσαλίας καὶ Μακεδονίας, ἀντηγωνίζοντο πρὸς τὰ τῆς Αὐστρίας, καθὸ τούτων ὑπέρτερα, τοσοῦτον ἐπιτυχῶς, ὥστε ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωσὴφ 'να ἐκδῷ διάταγμά τι (17) κατ' αὐτῶν ἀπαγορευτικόν. Τὰ ἑλληνικὰ ἐργοστάσια ἐπλούτουν ἐκ τῆς ἐμπορίας ὑφασμάτων καὶ δερμάτων, ἐξ ἑλληνικῶν χωρῶν μεταφερομένων. Τῷ 1783 οἱ ἐν Γιόγγιος ἕλληνες ἄποικοι ἦσαν πάντες σχεδὸν μοσχοπολῖται καὶ καστοριανοί. Συγχρόνως οἱ ἐν Κοὺμ-Σὲν-Μαρτὸν,

---

11. Ἰωάννου Βελούδου Ἑλλήνων ὀρθοδόξων ἀποικία ἐν Βενετίᾳ· 1872, ἐκδόσεως πρώτης σελ. 12, 86, 87, 166 κλπ. Τὴν τοῦ κακομελετίου Τυπάλδου καθαίρεσιν ἐξέδωκεν ὁ αὐτὸς ἀπὸ σελ. 66—78 Χρυσοβούλλων καὶ γραμμάτων περὶ τῆς ἀποικίας ἐν Βενετίᾳ, 1873.

12. Ἑλλήνων ἀποικία ἐν Βενετίᾳ· σελ. 60.

13. Φαρμακίδου Τὰ διπλᾶ· σελ. 218 καὶ ἑξῆς, ὅπου μετεξεδόθησαν καί τινα ἐπίσημα γράμματα περὶ τῶν ἐν Νεαπόλει, Βαρλέττᾳ καὶ Μεσσήνῃ ἑλληνικῶν ἀποικιῶν, ἀπὸ τοῦ 1516.

14. Προσθήκη Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας Μελετίου Ἀθηνῶν (ἢ) τόμος Δ', σελ. 142. Ζαβίρα Ἕλλην. Θέατρον· σελ. 230.

15. εὗρον ἐν χειρογράφῳ κώδηκι τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος ἔργα τινά, κανόνας εἰς ἑορτὰς κυρίως, συγγραφέα φέροντα Γεώργιον Θεοδώρου Τραπεζούντιον, ἐπικαλούμενον καὶ Ἀδαμίτην· τὸν κώδηκα δωρηθέντα μοι ὑπὸ τοῦ λογίου ἐπισκόπου Λέρου Δανιὴλ Κεφαλιάνου τοῦ ἐκ Πάτμου, τῷ 1878, ἐδωρησάμην τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Βουλῆς τῶν ἑλλήνων. Καὶ περὶ μὲν τοῦ Τραπεζουντίου ἔγραψά τινα ἐν Α' τόμῳ τοῦ περιοδικοῦ «Παρνασσοῦ» (1877) ἐκδοὺς καί τινα στιχουργήματα· περὶ δὲ τοῦ τὸν κώδηκα δωρησαμένου μοι Λέρου Δανιὴλ γινώσκω ὅτι κάτοχος ἦν καί τινων ἑτέρων χειρογράφων, ὧν περὶ τῆς τύχης πολλὰ ἐρευνήσας οὐδὲν ἔμαθον.

16. Προσθῆκαι καὶ διορθώσεις εἰς τὴν Νεοελληνικὴν Φιλολογίαν Κ. Ν. Σάθα· ἐν Λειψίᾳ, 1871, σελ. 81—82. Ἐν τινι παλαιῷ βιβλίῳ, δωρηθέντι ὑπ' ἐμοῦ τῷ μακαρίτῃ Γεωργίῳ Ἀλεξ. Μαυροκορδάτῳ, ὑπῆρχεν ἐν ἀρχῇ αὐτόγραφος ἀφιέρωσις τοῦ Θεοκλήτου Πολυείδους, τιτλοφοροῦντος ἑαυτόν, οὐχὶ καθὼς ὁ Ζαβίρας καλεῖ ἐκκλησιάρχην, ἀλλὰ "ἀρχιεκκλησιάρχην" τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Εἰρήσθω δ' ὅτι ἡ διόρθωσις, ἣν ὁ Δημητρακόπουλος ποιεῖται εἰς τὰ τοῦ κ. Σάθα, γράφων διδασκαλικώτερον ὅτι "Θεόκλητος Ἰβηρίτης ὁ γράψας "Κόσμον καὶ Ψυχὴν" δὲν εἶναι ἕτερος ἀλλ' ὁ αὐτὸς Πολυείδης" εἰκασία τίς ἐστι μᾶλλον, οὐχὶ βεβαίωσις. Ἥκμαζον γὰρ ἀπὸ τοῦ 1710—1760 ἐν τῇ γεραρᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων οὐχ εἷς μόνος Θεόκλητος, ἀλλὰ δύο, μᾶλλον δὲ τρεῖς, ἴσως δὲ καὶ τέσσαρες, περὶ ὧν ὄρα ἐν τῇ ἐμῇ "Χρονογραφίᾳ τῆς ἐν Ἄθῳ μονῆς τῶν Ἰβήρων".

17. Περὶ τοῦ ἐν Βλάχοις ἑλληνισμοῦ, ὑπὸ Γ. Γ. Παπαδοπούλου· ἐν Ἀθήναις, 1859, σελ. 23.

Μισκόλιτζα, Κεσκεμὲτ, (ἦν ὁ Ζαβίρας Αἰγόπολιν γράφει), Ζέμονι, Τεμισβαρίῳ καὶ Πέστῃ πάντες ἦσαν ἐκ Βιθοκουκίου τῆς Ἠπείρου, οἱ δὲ ἐν Σέντες πάντες ἐκ τῆς Κοζάνης κατήγοντο (18). Εὐποροῦντες δὲ, καθὼς εἶπον, ὑπὸ κυβερνήσεως φιλοτίμου προστατευόμενοι, προῆγον ναοὺς καὶ σχολεῖα, τὰ τῶν κοινοτήτων. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν, οἵτινες ἐφοίτων εἰς τὰ σχολεῖα τῶν ἑλληνικῶν ἐν Αὐστρίᾳ παροικιῶν, βοηθεῖ βεβαίως εἰς σχηματισμὸν ἰδέας τινὸς περὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῶν ἀποίκων. Κατὰ δυστυχίαν, ἡ καταστατικὴ, ἣν ἔχω ὑπ' ὄψιν, ἀνάγεται εἰς τὸ ἔτος 1823, συνταχθεῖσα ὑπὸ τῆς αὐστριακῆς κυβερνήσεως, καὶ, κατὰ τὴν μαρτυρίαν αὐτῆς, ὑπῆρχον ἐν Αὐστροουγγαρίᾳ τότε δώδεκα σχολεῖα κοινοτήτων ἑλληνικῶν, ἀριθμοῦντα 687 μαθητάς· Βιέννης 70 — Βενετίας 43 — Ἐρλάου 24— Ἐρμαννουπόλει 20 — Ζέμονος (Σεμλίνου) 123!!! — Κετσκεμὲτ 26 — Μίσκολιτζ 47 — Νιουσὰτζ 40 — Πέστης 39 — Στεφανουπόλεως (Βρασοβοῦ) 40 —Τεμεσβαρίου 30 — καὶ Τεργέστης 185!!! ΕΞΑΚΟΣΙΟΙ ΟΓΔΟΗΝΤΑ ΕΠΤΑ (19).

Ἐκ τῆς ἐν λόγῳ καταστατικῆς ἀναμανθάνομεν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν Αὐστροουγγαρίᾳ ἑλλην ἀποικιῶν τῶν εἰς τοσαύτην ἀκμὴν τότε διατελουσῶν. Ἀλλὰ γινώσκομεν προηγουμένως καὶ τὴν ἐν Τοκάϊᾳ, ἧς ἐποιησάμην πρὸ μικροῦ μνείαν ἐπαρκῶς καὶ ἤτις ἤκμαζε καὶ μετὰ τὸ 1795 ἔτος (20)—γινώσκομεν κατὰ τὸ 1783 ὑπάρχουσαν τὴν ἐν Γιόγγες μετὰ ναοῦ τοῦ ὁσίου Ναοὺμ (21)—τὴν ἐν Ἄγρᾳ, πρὸ τοῦ 1796, κεκτημένην καὶ σχολεῖον (22), καὶ εἴ τινα ἑτέραν (23). Ἕλληνες ἔμποροι καθίδρυσαν τὰς ἀποικίας Βρατισλαυΐας, Σέμνιτς καὶ Λειψίας ἐν Γερμανίᾳ (24). Ἕλληνες ἔμποροι, ἐξ Ἀδριανουπόλεως συνέστησαν τὴν ἐν Καλκούτᾳ τῶν Ἰνδιῶν, ἕτεροι δὲ τὴν ἐν Δάκκᾳ καὶ τὴν μικρὰν ἐν Νόριγγεντζ ἀποικίαν(25) καὶ τὰς τρεῖς ἐν ταῖς Ἰνδίαις. Ὁ δ' αὐτὸς, ὡς φρονῶ, λόγος παρεκίνει τοὺς ἕλληνας εἰς ἀποδημίαν μακρότερον, ἴσως καὶ εἰς ἄξενα μέρη, ὅπου συνίστων μικροτέρας ἀποικίας, ὡς ἐν Λονδίνῳ, Τύνιδι, Μελίτῃ, Μαϊόρκᾳ τῶν Βελεαρίδων καὶ Κοὺμ-Σαὶν-Μαρτόν (26). Περὶ τῶν ἐν Ρωσσίᾳ καὶ Γεωργίᾳ ὡς καὶ τῶν ἐν ταῖς παριστρίοις ἡγεμονίαις οὐδένα ποιοῦμαι λόγον ἐν τούτῳ γε τῷ κεφαλαίῳ· τοιαύτης φύσεως ἦσαν αἱ μεταξὺ τῶν βλάχων, καὶ τῶν Μολδαυῶν, τῶν γεωργιανῶν καὶ τῶν ρώσσων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἀφ' ἑτέρου σχέσεις, ὥστε ἵνα καταστῶσιν ἡμῖν γνωριμώτεραι αἱ χῶραι αὗται (27), καίτοι αἱ παρὰ τὸν Ἴστρον ἔδειξαν ἔσθ' ὅτε δυσμενείας ἄγρια αἰσθήματα, (28), ὧν τὰ λυπηρότατα καὶ φονικὰ συμπεράσματα γενναίως ἔρριπτον εἰς πυθμένα λήθης οἱ ὀρθόδοξοι ἕλληνες, ὕψιστον καὶ διδακτικώτατον παράδειγμα χριστιανικῆς ἀνεξικακίας καὶ μεγαλοφροσύνης ἑλληνικῆς παρεχόμενοι βλάχοις καὶ μολδαυοῖς. Τοὐναντίον, ἐν Ρωσσίᾳ μεγάλης ἀπήλαυον περιποιήσεως καὶ στοργῆς ἀδελφικῆς διαρκοῦς· διότι περὶ παροδικῆς ἀγάπης οὐδεμία σπουδαία μνεία χωρεῖ ἐν διατριβῇ, οὐχὶ τῆς ἡδονῆς τῆς εἰς τὸ παραχρῆμα καταστοχαζομένη. Διότι τὸ παροδικὸν ἔχει πάντοτε ὡς ἐλατήριον ὑλικόν τι συμφέρον, ἢ πολιτειακὸν, οὗ ἕνεκα καὶ ἐν Ἀβησσυνίᾳ καὶ ἐν Ἰαπωνίᾳ καὶ ἐν Κίνᾳ καὶ ἐν Σιὰμ δυνατὸν ἵνα ἴδωμεν ἕλληνας παροδικῶς ἄλλοτε διαμείναντας, ἴσως καὶ ἐν τῇ Μαδαγασκάρῃ. Εὗρε δ' ἐν αὐτῇ ὁ φίλος μου Albert Wirth μνημεῖα συ-

18. Μελετίου Ἀθηνῶν Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία· κατάλογος συνδρομητῶν (1783) κείμενος ἐν τῷ Β' αὐτῆς τόμῳ.

19. Δημητρακοπούλου Ἐπανόρθωσις σφαλμάτων Νεοελληνικῆς Φιλολογίας Κ. Ν. Σάθα· ἐν «Ἡμέρᾳ» Τεργέστης (1872)· ἔτους ΙΖ', ἀριθμ. 875.

20. Δημητρακοπούλου Προσθῆκαι εἰς Κ. Ν. Σάθαν, σελ. 81. Ζαβίρα Ἕλλην. Θέατρον· σελ. 519.

21. Μελετίου Ἐκκλ. Ἱστορία κατάλογ. συνδρομητῶν (ἐν τῷ Β' τόμῳ . Ζαβίρα Θέατρον Ἕλλην. σελ. 201 καὶ 240.

22. Ζαβίρα σελ. 462.

23. εὑρίσκω λόγου χάριν ἀποικίαν ἑλλήνων ἐν Σέντες (Μελετίου τόμ. Β') τῷ 1783, καὶ παρὰ Ζαβίρᾳ σελ. 240 καὶ 490) ἑτέρας ἐν Διασὲγ καὶ ἐν βανάτῳ Σὰντ-Μικλὺς, περὶ τὰ 1800 —1803, μετὰ εὐκτηρίων καὶ ἱερέων, ἀλλὰ, ὑπονοῶν μήπως ὦσί τινες τῶν ἄλλοθεν ἐγνωσμένων ὑπὸ ἀλλοῖον ὄνομα, ἐπέχω τῆς ἀναγραφῆς, ἕως ἂν εἰδήμονες ἄνδρες διδάξωσί με τἀληθές.

24. διατριβὴ ἐν τῇ ἐφημερίδι "Κωνσταντινουπόλει,, ἔτους 1898, ἀριθμ. φύλλων 162 καὶ 163, Ἰουλίου 21 καὶ 22· ὁ διατριβογράφος μεταγράφει ἐκ τοῦ κώδηκος τῆς ἑλληνικῆς ἐν Λειψίᾳ κοινότητος τὴν προδιοίκησιν τοῦ ἐφημερίου Καλλινίκου (1808) ὡς καὶ τὴν τοῦ μετ' αὐτὸν Ἰγνατίου Σκαλιώρᾳ (1817) ἀγνοῶν ὅτι πολλῷ πρὶν αὐτοῦ μετά τινων κριτικῶν ἐπιστάσεων ἐξέδωκεν ἀμφοτέρας ὁ ἀείμνηστος Σοφοκλῆς Οἰκονόμος ὁ ἐξ Οἰκονόμων ἐν προλόγῳ τοῦ " Ψόγου νικοτιανῆς τοῦ Νικολάου Μαυροκορδάτου,, . ἐν Βενετίᾳ, 1876, σελ. 63—67.

25. Ἰνδικὴ Ἀλληλογραφία· ἐπιστολαὶ κλπ. ἐκδιδόντος Ἡλιοὺ Τανταλίδου· ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1852. Ἀναγνωθι τόν τε πρόλογον καὶ πάσας τὰς ἐπιστολάς.

26. περὶ τούτων γενήσεται κατόπι λόγος· ἡ δὲ Σαὶν Μαρτὸν ἴσως ἡ ἐν Ἀντίλλαις Σαὶντ-Μαρτέν.

27. ὑπ' ὄψιν ἔχω μικρὸν φυλλάδιον 20 σελίδων ὑπὸ τὸν τίτλον "Ἱστορικὴ ἐξέτασις περὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας, ἐν Καυκάσῳ,, , ἐκδοθὲν ἐν Βατοὺμ, πρό τινων ἡμερῶν, ὑπὸ τοῦτον λόγιον καὶ τὸν ἐμπολαῖον Ἑρμῆν θεραπεύοντος κ. Ἰω. Κάλφογλου. Ἐν σελ. 17 γράφεται ὅτι τελευταῖος ἀποικισμὸς ἑλλήνων ἐν Ἰβηρίᾳ καὶ ἐν γένει ἐν Καυκάσῳ ἐγένετο τῷ 1490, ὅτε μικρασιᾶταί τινες ἦλθον τὸ πρῶτον· τοσοῦτον δ' ὁ τῶν ἑλλήνων ἀριθμὸς ηὐξήθη, ὥστε ἵνα ἀπολαύωσι τοῦ δικαιώματος τοῦ χειροτονεῖσθαι χάριν αὐτῶν ἕλληνα τὸ γένος τὸν ἀρχιεπίσκοπον Ἀχτάλης, ὡς ὁ ἰθαγενὴς ἱστοριογράφος Πλάτων Ἰοσελιάνης μαρτυρεῖ τοῦ δικαιώματος ἀπήλαυον μέχρι τοῦ 1827.

28. Φωτεινοῦ Ἱστορία τῆς πάλαι Δακίας· τόμ. Β', σελ. 151, 156, 168, 176, 238. Διήρκεσαν οἱ διωγμοὶ ἀπὸ τοῦ 1611—1617, καὶ ἀπὸ τοῦ 1633—1659 μετά τινων διαλειμμάτων. Οἱ μεταξὺ τῶν βλάχων καὶ μολδαυῶν ἀμερόληπτοι ἱστοριογράφοι γινώσκουσι τί μετὰ τὰ 1659—1820 ἔπραξαν οἱ ἕλληνες ὑπὲρ αὐτῶν.

νοικισμῶν ἑλληνικῶν ἀρχαιοτάτων, ἀναβιωσάντων ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν.

(Ἕπεται συνέχεια)

Μ. Ι. Γ.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ἡ Αἰκατερίνα Γρηγόρεβνα, Μιτιούτνα, χριστιανὴ ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ρωσσίς, ἄνευ ἔργου, τέως μὲν κάτοικος Ὀδησσοῦ, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, καλεῖται, ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον πέμπτην καὶ ὥραν 2 μ. μ. εὐρωπαϊστὶ μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ δικαστηρίου ὡς ἐναγομένη ὑπὸ τοῦ ἑαυτῆς συζύγου Λουδοβίκου Ἰβάνοβιτς Χμελένσκη, εἰσοδηματίου, κατοίκου Κωνσταντινουπόλεως καὶ ὑπηκόου ρώσσου, ἐπὶ διαζυξίᾳ. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην αὐτῆς.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως» καὶ διὰ τοῦ ἐν Ὀδησσῷ «Βεδομόστη Ὀδέσκαβο Γραδονατσάλνικα».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 28 ἀπριλίου 1906.

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος** 1

Ὁ Α' Γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Διὰ ταῦτα

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφαίζον παμψηφεί,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 6619 καὶ ἡμερομ. 15 σεπτεμβρίου 1902 ἀγωγὴν τῆς ἐναγούσης Ἀναστασίας Μιχαὴλ ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην,

Κηρύττει τὸν ἐν τοῖς διαδίκοις ὁριστάμενον γάμον διαλελυμένον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου Μιχαὴλ Χρήστου, ἄλλοτε μὲν κατοίκου Κοντοσκαλίου, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς,

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἀλλεπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων ἐφημερίδων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως, τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων καὶ τῶν διαζευκτηρίων ἐγγράφων, ἀνερχόμενα μὲν εἰς γρόσ.α

. . . . . .

Προκαταβαλλόμενα δὲ ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

ὁ πρόεδρος 2

† **Ὁ πρ. Δρυϊνουπόλεως Γρηγόριος**

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ἀπόσπασμα τῆς ὑπ' ἀριθ. 8 καὶ ἡμερομ. 9 φεβρουαρ. 1906 ἀποφάσεως τοῦ πνευματικοῦ δικαστηρίου

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 64, 77 καὶ ἐπ. 207. 517 καὶ ἐπ. τῶν Πατριαρχικῶν Ὁδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφαίζον παμψηφεί,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 7701 καὶ ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1905 ἀγωγὴν τῆς Μαρίας Λαζαρίδου κατὰ Ξενοφῶντος Λαζαρίδου ὡς βάσιμον καὶ νόμιμον.

Καταδικάζει τὸν ἐναγόμενον ἵνα καταβάλῃ τῇ ἐναγούσῃ συζύγῳ αὐτοῦ γρόσια ἀργ. ἑκατὸν πεντήκοντα (ἀριθμ. 150) κατὰ μῆνα ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς ἤτοι ἀπὸ τῆς 3 δεκεμβρ. 1905 καὶ ἐπ ἀόριστον λόγῳ διατροφῆς αὐτῆς τε καὶ τοῦ κοινοῦ αὐτῶν τέκνου,

Κηρύττει τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ ταύτην προσωρινῶς ἐκτελεστὴν,

Διατάσσει τὴν δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Προόδου» καὶ

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ ὡς ἡρημοδικήσαντι τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια τριακόσια δεκαπέντε (ἀρ. 315) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ὁ προεδρεύων 3

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

ὁ Α γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἐπέκ. 207 τῶν Δικον. Ὁδηγιῶν, δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου, καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί, δέχεται τὴν ὑπ' ἀρ. 105 ἀπὸ 8 ἰουνίου 1905 ἀγωγὴν Μαρίας Ἀργυρίου Ἰωσὴφ παπᾶ Νικολάου τὸ γένος Γρηγορίου Στεφάνου·

καταδικάζει τὸν ἐναγόμενον Ἀργύριον Ἰωσὴφ παπᾶ Νικολάου νὰ πληρώσῃ εἰς τὴν ἐνάγουσαν μηνιαίαν διατροφὴν ἐκ λιρ. δύο (ἀρ 2), πρὸς περίθαλψιν αὐτῆς, ἀρχομένην ἀπὸ μαΐου τοῦ 1899, ἐπιδάλλει αὐτῷ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως ἀνιόντα εἰς γρ 390 προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τῆς ἐπισπευδούσης·

καὶ διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένων ἐφημερίδων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδος» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως

Ἐγένετο ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη

Ἐν τῇ Ἱ. Μητροπόλει Καστορίας τῇ 14 φεβρουαρίου 1906.

Ὁ προεδρεύων

† Πρωτοσύγκελλος ΠΛΑΤΩΝ 3

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ.— 20

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 20 ΜΑΪΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. . . . 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ὑπὲρ τῆς Ἁγίας Σιών — Ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν — Ὑπὲρ ὀρφανῶν ἐπίσης — Ὑπὲρ τῶν πατρίων — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Ἐθνικὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα — Κατάστασις τῶν ἐν Χίῳ σχολείων — Ἐπιστολαὶ ἐξ ἐπαρχιῶν (ἐκ Νευροκοπίου, ἐκ Φλωρίνης) — Χαρακτῆρες φιλόφρονες.

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΙΩΝ

Νέα ἐγκύκλιος πατριαρχικὴ καὶ συνοδικὴ πρὸς τοὺς ὑπὸ τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον πανιερ. μητροπολίτας καὶ τοὺς θεοφιλ. ἐπισκόπους ἀποστέλλεται ἀναγομένη εἰς τὴν ὑλικὴν ὑποστήριξιν τοῦ Παναγίου καὶ Ζωοδόχου Τάφου καὶ τῆς ἀγρύπνου αὐτοῦ φυλακος Ἁγιοταφιτικῆς ἀδελφότητος. Ἀπολυθεῖσα τῇ 12 διανυομένου μαΐου μηνός, καὶ ἀναφερομένη εἰς τὴν ἀπὸ 14 ἰανουαρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ πατριαρχικὴν καὶ συνοδικὴν ἐγκύκλιον, ἐγκαθιστᾷ νῦν τρόπον καὶ σύστημα ἀποτελεσματικώτερον ἐράνων ὑπὲρ τῆς ἁγιοταφιτικῆς ἀδελφότητος, πᾶσι γνωστὸν ποιουμένη τὸν ἐπὶ τούτῳ κανονισμόν, ὃν ἐκ τῆς Ἁγίας Πόλεως ἀποσταλέντα καὶ κατά τι τροποποιηθέντα δημοσιεύομεν ἐν οἰκείῳ χώρῳ τοῦ παρόντος φύλλου. Ἡ ἁγιωτάτη τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἐκκλησία νέον καὶ πάλιν δεῖγμα ἀγάπης ἀδελφικῆς καὶ δυνατῆς συναντιλήψεως παρέχεται τῇ δοκιμαζομένῃ ἀρχεγόνῳ τῶν Ἱεροσολύμων Ἐκκλησίᾳ, ὑπὲρ ἧς πᾶν τὸ δυνατὸν ἔπραττεν ἐν παρελθοῦσι χρόνοις, ὑλικὰς μὲν προκαλοῦσά τε καὶ ἐνεργοῦσα συνδρομάς, ἠθικῶς δ' αὐτῇ σύνδρομος ἐπερχομένη ἐν περιστάσεσι δυσπραγιῶν, καθ' ὧν ἐπὶ αἰῶνας ἀμφότεραι ἠγωνίζοντο.

Ἡ Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία βαίνει καὶ νῦν τὴν ὑπὸ τῶν πρὸ ἡμῶν γενεῶν καὶ τῶν ἀειμνήστων πατριαρχῶν καὶ ἀρχιερέων, τῶν λογάδων καὶ προκρίτων τοῦ Γένους χαραχθεῖσαν ὁδόν. Εἰς τὰς δυσχειμέρους τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν καὶ ἐκκλησιαστικοῦ βίου νύκτας, καθ' ἃς ἀλγεινὴν ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ Γένος ἠσθάνοντο καὶ ἐπιζήμιον τὴν ἀπὸ τῶν ψευδαδέλφων ἐπιβουλήν, οἱ μὲν πρόβουλοι αὐτῶν τὰ ἴδια τοῖς κοινοῖς συμφέρουσι θυσιάζοντες ὑπεστήριζον τὸ σωστικὸν καὶ ἁγιαστικὸν ἔργον τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, ὁ δὲ εὐσεβὴς καὶ φι-

λογενὴς ἡμῶν λαός, ἐξ οὗ προήρχοντο ἄνδρες ὑποστηρίζοντες καὶ διὰ τῆς αὐτοθυσίας τὰ κοινὰ δικαιώματα καὶ τὴν εἰς τὸ δόγμα τὸ πάτριον ἀφοσίωσιν, ὁ εὐσεβὴς ἡμῶν λαὸς παρεῖχε καὶ τὴν ὑλικὴν αὐτοῦ συνδρομὴν εἰς ἀναξίως τῆς πάλαι εὐκλείας πάσχοντα ἱερὰ συστήματα, εἰς Ἐκκλησίας καὶ μονὰς παλαιούσας κατὰ κακοδαιμονίας ποικιλομόρφου καὶ ποικιλωνύμων ἐπηρειῶν. Ὁ εὐσεβὴς ἡμῶν λαὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τῆς εὐρείας τῶν Ὀσμανιδῶν αὐτοκρατορίας, ἐν ταῖς ἀνὰ τὴν δυσμικὴν Εὐρώπην ἀποικίαις, συνίστα θεσμοὺς καὶ τρόπους ἀποτελεσματικοὺς εἰσφορῶν ὑπὲρ δυστυχουσῶν Ἐκκλησιῶν καὶ πενομένων ἱερῶν προσκυνημάτων τῆς ὀρθοδόξου καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς.

Πρὸς τοὺς διαδόχους τῆς κληρονομίας, τῆς εὐσεβείας, τοῦ ὀνόματος τῶν παρελθουσῶν εὐσεβῶν γενεῶν ἀπευθύνει νῦν ἡ Ἐκκλησία ἔκκλησιν ὑπὲρ τῆς ἀδελφότητος τῆς Ἁγίας Σιών. Ἄλλοτε ἀπετείνετο πρὸς τὰς πρὸ ἡμῶν γενεὰς ἐκλιπαροῦσα συνδρομὰς ὑπὲρ τῶν πατριαρχικῶν θρόνων τῆς ὀρθοδοξούσης Ἀνατολῆς, ὑπὲρ τοῦ θεοβαδίστου ὄρους Σινᾶ, ὑπὲρ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω, ὑπὲρ τῆς ἐν Πάτμῳ γεραρᾶς μονῆς, ὑπὲρ μοναστηρίων ἐν Μικρασίᾳ, ὑπὲρ ἐκκλησιῶν πενομένων, ἐπαιτουσῶν τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως, ὧν ἐστεροῦντο. Συνίστα διαρκῶς ὑπὲρ αὐτῶν ἐπιτροπάς, συναθροιζούσας ἐλεημοσύνας, καὶ κυτία συνδρομῶν. Καὶ πάντες οἱ ὀρθόδοξοι, κυρίως οἱ Ἕλληνες ὀρθόδοξοι τῆς πρωτευούσης ταύτης καὶ τῆς Θράκης, τῆς Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας καὶ Μακεδονίας, καὶ τῶν νήσων καὶ τῆς Μικρασίας, καὶ οἱ ἐν ταῖς ἀποικίαις, ἐχορήγουν μικρὰς ἢ μεγάλας ποσότητας· καὶ ὁ ὀβολὸς τῶν ὀρθοδόξων ἑλλήνων αὐτὸς συνετήρησε κατὰ τὸ πλεῖστον τὸ Πατριαρχεῖον τῶν Ἱεροσολύμων, τὸ Πατριαρχεῖον τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τὸ Πατριαρχεῖον τῆς Ἀντιοχείας καί τινας τῶν ἱερῶν μονῶν ὅσαι διαρκῶς καὶ μονίμων πόρων ἐστεροῦντο

Ὁ λαὸς ἡμῶν ὁ εὐσεβὴς παρεῖχεν ἀγογγύστως, ὑπὲρ ἱερῶν ἱδρυμάτων, παρεῖχεν ὑπὲρ ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων, παρεῖχεν ὑπὲρ φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων, ὑπὲρ φιλανθρωπικῶν θεσμῶν. Χορηγεῖ καὶ σήμερον· καὶ διὰ ποσοτήτων, μικρῶν ἐπὶ σμικρῶν κατατιθεμένων, διατηρεῖ πενομένους ναοὺς καὶ πτωχὰς σχολὰς καὶ φιλανθρωπικὰ καθιδρύματα. Χάρις εἰς τὰ φῶτα τοῦ πολιτισμοῦ, χάρις εἰς τὴν πατρικὴν κηδεμονίαν κυβερνήσεων ἀνεπτυγμένων, ἀπηλλάγη πολλῶν ἀναγκαστικῶν χορηγιῶν ὑπὲρ εὐαγγελικῶν καὶ χριστιανικωτάτων σκοπῶν. Ἄλλοτε δίδων ἔσωζεν ἐθνικότητα καὶ δόγμα, πολεμουμένας καὶ ἐπηρεαζομένας. Ἀμφότερα καὶ πάλιν ἐπηρεάζονται, ἀμφότερα πολεμοῦνται καὶ πάλιν. Οἱ σύγχρονοι πρέπει νὰ βαδίσωσιν ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν προγενεστέρων. Ἡ μήτηρ Ἐκκλησία, οὐδαμῶς ἀμφιβάλλουσα περὶ τῆς εὐσεβείας καὶ φιλοπατρίας τῶν ὁμογενῶν καὶ τῶν ὀρθοδόξων ἐν γένει, ὑπομιμνήσκει πᾶσι τὸ καθῆκον, καὶ πρὸς τὴν φωνὴν τῆς Ἐκκλησίας πιστεύομεν ὅτι θέλουσι σπεύσει νὰ συμμορφωθῶσι πάντες, ἐγκαινίζοντες καὶ πάλιν ἔθος πάτριον διαρκῶν ὑπὲρ τῆς Ἁγίας Σιὼν ἐράνων καὶ συνδρομῶν.

Οὕτω δὲ καὶ παλαιοτάτη συνήθεια τῆς Ἐκκλησίας, ἀπὸ αἰώνων διατηρουμένη, ὑπὸ τῶν προφητῶν καὶ τῶν ἀποστόλων ἐν ἀνάγκαις ἐπιβαλλομένη καὶ διαταχθεῖσα, καὶ πάλιν, ἀνάγκης ἐπιστάσης, εἰσάγεται καὶ καθιεροῦται παρ' ἡμῖν. Οὕτω τὸ τοῖς Κορινθίοις (Α', ις', 1—2) καὶ πρότερον τοῖς ἐν Γαλατίᾳ (β', 10) χριστιανοῖς ἐπιβληθὲν ὑπὸ Παύλου τοῦ οὐρανοβάμονος αἱ σύγχρονοι γενεαὶ βλέπουσιν εἰσαγόμενον καὶ πάλιν, ἐπιστάσης ἀνάγκης, καὶ οἱ δόκιμοι ἐπιστάται καὶ ἐπίτροποι τῶν κιβωτίων τῶν συνδρομῶν, ἤτοι τῆς τῶν πάλαι χριστιανῶν «λογίας», ἐγκαθιδρύονται πάλιν, εὐλογίᾳ καὶ ἐπινεύσει τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας. Οὕτως ἐπὶ τῶν πρώτων αἰώνων, οὕτως ὑπὸ Παύλου «οὓς ἂν δοκιμάσητε δι' ἐπιστολῶν» παρηνοῦντο οἱ πιστοί, «τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ». Ἐγίνετο τῷ τότε χρόνῳ λόγος περὶ τῶν ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει πτωχῶν. Περὶ πενομένης ἀδελφότητος ἁγιοταφιτῶν, ὑποστηριζούσης ἀπὸ αἰώνων τὰ ἐν τῷ ἁγιωτάτῳ ἐκείνῳ τόπῳ δικαιώματα τῶν ὀρθοδόξων, περὶ ταύτης αἱ «λογίαι» καὶ νῦν. Ὑπὲρ τῶν ἐν τῷ ἁγιωτάτῳ ναῷ τοῦ Θεοῦ δουλευόντων, ὑπὲρ τοῦ ἁγίου αὐτοῦ Οἴκου καὶ νῦν αἱ «λογίαι», καθὼς ἀπὸ τῶν χρόνων Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ (Ἰησ. στ', 19, καὶ Δ' Βασιλ. ιδ', 9) πᾶσαι αὗται αἱ προσφοραὶ καὶ οἱ ἔρανοι τῶν ὀρθοδόξων «εἰς θησαυρὸν Κυρίου εἰσενεχθήσεται». Οὕτω συνετηρήσαμεν εἴ τι ἂν ἔχωμεν τιμαλφὲς σήμερον, οὕτως αὐτὸ συντηρήσομεν ἐν

τῷ μέλλοντι, τεκμήριον εὐσεβείας ἔξοχον τοῖς ἐπιγιγνομένοις παρεχόμενοι.

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΟΡΦΑΝΩΝ

Ἑορτὴν ἀρετῆς, ἑορτὴν φιλανθρωπίας εὐλογεῖ ἡ Ἐκκλησία, τῇ κυριακῇ, 4 Ἰουνίου, τελοῦσα τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πρώτῃ Ὀρφανοτροφείου τῶν θηλέων. Ἡ Ἐκκλησία ηὔχετο ὑπὲρ ἱδρύσεως τοιούτου εὐαγοῦς καθιδρύματος, ἀναμιμνήσκοντος ἔν τινι μέτρῳ τοὺς παρὰ τοῖς βυζαντινοῖς ἡμῶν πατράσι παρθενῶνας. Ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐπόθει τὴν ἵδρυσιν αὐτοῦ καὶ τόπον ἄριστον, τόπον ἐπὶ τῷ ἱερῷ σκοπῷ καταλληλότατον, ἐξεῦρε, συννευούσης τῆς ἱερᾶς Συνόδου. Ὁ ἀείμνηστος εὐεργέτης τῶν ἐθνικῶν ἱερῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων Ἀνδρέας Συγγρὸς ἐμνήσθη τῆς ἱδρύσεως τοιούτου καταστήματος, ἄρρενά τε καὶ θήλεα ὀρφανὰ περιθάλποντος, ἀνατρέφοντος καὶ διαπαιδαγωγοῦντος (1). Τὴν κοινὴν εὐχήν, τὸν κοινὸν πόθον, τὴν τοῦ ἐθνικοῦ εὐεργέτου ἐκείνου θέλησιν ἐπραγματοποίησεν ὁ ἀείμνηστος τῆς τοῦ Χ. Μ. Ἐκκλησίας ὀρφανοτρόφος Συμεὼν ὁ Σινιόσογλους διὰ τῆς μεγάλης αὐτοῦ καὶ φιλανθρώπου δωρεᾶς, καὶ τοιούτῳ τρόπῳ νέον ἵδρυμα κοινωφελέστατον εἰς τὰ μέχρι σήμερον ὑπάρχοντα προσετέθη καὶ μετ' ὀλίγον ἄρχεται λειτουργοῦν.

Ἐπὶ τὸ «μετεωρότερον μέρος» τῆς νήσου Πρώτης, ὅπου Ρωμανὸς αὐτοκράτωρ ὁ Διογένης ἤγειρε τὴν ἑαυτοῦ μονήν, ὅπου διήγαγε τὰς ὑστάτας ἡμέρας τὸ τῶν βιοτικῶν πραγμάτων ἐπίκηρον τέλεον ἀπογυμνούμενον βλέπων καὶ μελετῶν, ὅπου σεμνὰ μοναχῶν ἀθροίσματα τὸν κοινὸν πατέρα τῆς ὅλης ἀνθρωποτητος ἐξιλέουν ὑπέρ τε τῶν κοινῶν δεόμενα καὶ τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων, ἐν τῷ ἱερῷ σεμνείῳ τούτῳ, μεταβεβλημένῳ, δικαίῳ πατριαρχικῷ καὶ συνοδικῷ, εἰς σεμνεῖον κορασίων ὀρφανῶν, μελλόντων ἐκεῖ νὰ λαμβάνωσιν ἐκ παιδικῆς ἡλικίας ἀνατροφὴν χριστιανικὴν καὶ παίδευσιν πάτριον, ὁ καταρτιζόμενος αἶνον ἐκ στόματος θηλαζόντων καὶ νηπίων, ἐκεῖ θέλει ὑμνεῖσθαι ὑπ' ἐκείνων, εἰς ἃ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἐδίδαξεν ἀνήκουσαν. Πρὸς αὐτὸν εὐγνωμονοῦντα καὶ πρὸς τὴν εὐλογουμένην ὑπ' αὐτοῦ κοινωνίαν ὀφειλὴν ἀποτινύοντα τὰ ὀρφανὰ θέλουσι περιθάλπεσθαι τυγχάνοντα χριστιανικῆς ἀγωγῆς, ἐκπαιδευόμενα, καὶ διὰ τῆς ἐκμαθήσεως τῶν εἰς τὸν μέλλοντα βίον αὐτῶν χρησιμευσόντων ἐπαγγελμάτων ἑαυτοῖς καὶ τῇ κοινωνίᾳ χρήσιμα γινόμενα. Οὕτω θέλουσιν ἀποδίδει χάριν τοῖς ὑπὲρ αὐτῶν μεριμνῶσιν.

Ἐμερίμνησεν ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως αὐτῶν κατὰ μέγα μέρος ὁ ἀείμνηστος Ἀνδρέας Συγγρὸς, οὗ μέρος τοῦ καθορισθέντος κεφαλαίου, καθὼς εἶδεν ὁ ἀναγνώστης ἀνωτέρω, κοινῇ ἀποφάσει Ἐκκλησίας καὶ Γένους ὑπὲρ τῶν θηλέων ὀρφανῶν διατεθὲν ἐξησφαλίσθη (2) εἰς τὸ διηνεκές. Ἐμερίμνησεν

---

1. «Κληροδοτῶ εἰς τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει Φιλανθρωπικὰ Ἐθνικὰ λεγόμενα Καταστήματα, τὰ ἀπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐξαρτώμενα, τὰ κατὰ τὸ Ἑπταπύργιον (Ἑπτὰ κουλάδες) κείμενα, λίρας ὀθωμανικὰς δεκαπέντε χιλιάδας (15000), ἐπίσης ἀνὰ λίρας ὀθωμανικὰς πέντε χιλιάδας εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολὴν καὶ τὸ Ἰωακείμειον Πτωχεναγωγεῖον· ἑτέρας λίρας δεκαπέντε χιλιάδας ὀθωμανικὰς ὁρίζω νὰ καταβληθῶσιν εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὅπως δι' αὐτῶν ἱδρυθῇ καὶ συντηρῆται ἐν ἄλλῃ θέσει τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅπου ἤθελεν ἐγκριθῇ, Ὀρφανοτροφεῖον ἀρρένων καὶ θηλέων, καὶ τοῦτο ἐπειδὴ ἡ θέσις τῶν Ἑπτὰ κουλάδων τυγχάνει ἀπομεμακρυσμένη, συνεκεντρώθησαν δὲ ἐκεῖ καὶ πλεῖστοι φιλανθρωπικοὶ κλάδοι, ὥστε φοβοῦμαι ὅτι ἡ διοίκησις αὐτῶν ὅλων ὁμοῦ καθίσταται δυσχερής. Εἰς τὸ αὐτὸ ταμεῖον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐντέλλομαι νὰ καταβληθοῦν ὡς κληροδότημά μου λίραι ὀθωμανικαὶ προσέτι δέκα πέντε χιλιάδας (15000), αἵτινες νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς σχηματισμὸν ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου, οὗ αἱ ἐτήσιαι πρόσοδοι ν' ἀνακουφίζωσι τὰς πολυειδεῖς ἀνάγκας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἤτοι τοῦ Γένους καὶ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας».

Ἀκριβὲς ἀπόσπασμα ἐκ τῆς ἀπὸ 12 φεβρουαρίου 1896 διαθήκης τοῦ ἀποβιώσαντος Ἀνδρέου Συγγροῦ, δημοσιευθείσης τὴν 13 φεβρουαρίου 1899.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 φεβρουαρίου 1899.

Ὁ ὑπογραμματεύς

(τύπος σφραγῖδος πρωτοδικείου)

2. «ΑΡΘΡΟΝ 2. Τὸ κατάστημα τοῦ ἐν Πριγκήπῳ Ἐθν. Ὀρφανοτροφείου, ἀγορασθὲν καὶ ἐπισκευασθὲν καταλλή-

ὁ μέγας εὐεργέτης αὐτῶν καὶ ἱδρυτὴς ἅμα γενόμενος τοῦ τῶν θηλέων Ὀρφανοτροφείου Συμεὼν Σινιόσογλους. Ἐμερίμνησαν καὶ τῆς ἀποκαταστάσεώς τινων ἐκ τούτων ἥ τε εὐλαβὴς καὶ φιλογενὴς τοῦ εὐεργέτου σύζυγος Εὐλαμπία καὶ τὰ πατρώζοντα ἐκείνου τέκνα. Αἱ δὲ ὀηλωθεῖσαι ἤδη καὶ γενόμεναι συνδρομαὶ ὑπὲρ αὐτῶν ὑπό τε ὁμογενῶν καὶ ξένων, τεκμηριοῦσαι τὴν πρὸς τὸ κοινωφελέστατον ἵδρυμα στοργὴν τῆς ἡμετέρας κοινωνίας καὶ τῶν συναίκων ἡμῖν, ἀποδεικνύουσιν ὅτι πάντες ἔκριναν καὶ κρίνουσι τὸ ἐν τῇ Πρώτῃ Ὀρφανοτροφεῖον τῶν θηλέων ἀναγκαιότατον, ἐκπληρῶσον μεγίστην παρ' ἡμῖν ἀνάγκην. Εὐχόμεθα ἵνα ὁ πατὴρ τῶν ὀρφανῶν ὁ οὐράνιος ἐμπνέῃ πᾶσι τοῖς φιλανθρώποις αἰσθήματα εὐγενῆ ὑπὲρ τοῦ εὐαγγελικοῦ τούτου καθιδρύματος, ἐκπαιδεύωνται δ' ἐν αὐτῷ καὶ λαμβάνωσι τὰ πρῶτα θεμέλια τῆς χριστιανικῆς ἀγωγῆς ἐκεῖνα τὰ πτωχὰ καὶ τέως ἐγκαταλελειμμένα κοράσια, ὅσα ἐνόμιζον ἑαυτὰ ἀπροστάτευτα. Ἔχουσι νῦν προστάτας καὶ παιδευτάς, ἔχουσιν ἐποπτεύουσαν καὶ φροντίζουσαν ὑπὲρ αὐτῶν τὴν κοινὴν μητέρα τῶν ὀρθοδόξων Μ. Ἐκκλησίαν, ἔχουσι τὸ Γένος ὅλον καὶ πάντα φιλάνθρωπον ἕτοιμον εἰς συνδρομὴν ὑλικήν. Εἴη ὁ Θεὸς εὐλογῶν τὰ ἔργα τῶν φιλανθρώπων καὶ παντας ἐνισχύων ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ καθήκοντος.

ΥΠΕΡ ΟΡΦΑΝΩΝ ΕΠΙΣΗΣ

δείκνυσι προθυμίαν καὶ μέριμναν ἀξίαν ἀποδοχῆς ἡ κατωτέρω ἐκδιδομένη ἐπιστολὴ τῆς προέδρου τῆς Φιλοπτώχου τῶν κυριῶν Ἀδελφότητος κ. Εὐφροσύνης Λεωνίδου Ζαρίφη. Τόσον εὐλήπτως καὶ σαφῶς ἐκτίθησι τὴν ὑπόθεσιν, ἧς ἐπιλαμβάνεται ἡ τόσῳ καλῶς ὑπὲρ τῆς Ἀδελφότητος ταύτης ἐργαζομένη πρόεδρος, ὥστε περιττὴν λογιζόμεθα οἱανδήτιν' ἀνάπτυξιν τοῦ θέματος. Οἱ ἀναγνῶσται τῆς «Ἐκκλησιαστ. Ἀληθείας» δύο ἔγγραφα σπουδαῖα δέον ν' ἀναγνῶσιν, ὅπως πεισθῶσι περὶ τοῦ θεαρέστου, περὶ τοῦ δικαίου, περὶ τοῦ κοινωφελοῦς τῆς αἰτήσεως. Τὸ πρῶτόν ἐστιν ἡ ἐπιστολὴ τῆς κυρίας Εὐφροσύνης Ζαρίφη, αὕτη·

Παναγιώτατε,

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀδελφότητος εὐσεβάστως καθυποβάλλει τῇ Ὑμετέρᾳ θειοτάτῃ Παναγιότητι τὴν ἑξῆς πρόθεσιν αὐτοῦ.

Κατὰ τὸ ἐπισυνημμένον ἀντίγραφον τοῦ ἀποσπάσματος τῆς διαθήκης τοῦ ἀειμνήστου Γεωργίου Ζαφειροπούλου, ἡ Ἀδελφότης ὀφείλει νὰ συντηρῇ, ἀναλόγως τοῦ κληροδοτηθέντος αὐτῇ εἰσοδήματος, καὶ ἀνάλογον ἀριθμὸν ὀρφανῶν εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Ὀρφανοτροφεῖον Χατζῆ Κώνστα, ἐν ἐλλείψει ἐκείνου, ὅπερ ἔμελλε νὰ ἱδρύσῃ ἐνταῦθα ὁ ἀείμνηστος ἀδελφὸς αὐτοῦ Στέφανος.

Ἀλλ' ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἡ φιλογενεστάτη καὶ φιλάνθρωπος κυρία Ἑλένη Γ. Ζαρίφη, σεβομένη τὴν μνήμην καὶ τὴν πρὸς ἀνέγερσιν Ὀρφανοτροφείου ἐπιθυμίαν τοῦ ἀειμνήστου ἀδελφοῦ αὐτῆς, ἱδρύσατο τὸ ἐν Πριγκήπῳ Ἐθνικὸν ὀρφανοτροφεῖον, ἐπειδὴ ὁ πρὸς συντήρησιν ὀρφανῶν ὅρος τοῦ πρὸς τὴν Ἀδελφότητα κληροδοτήματος δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐκπληρούμενος ἐὰν, ἀντὶ τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν εἰς Ἀθήνας, συντηρῶνται τὰ ὀρφανὰ εἰς τὸ ἐνταῦθα Ἐθνικὸν Ὀρφανοτροφεῖον, διὰ ταῦτα τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τῆς Ἀδελφότητος ἔγνω ἵνα ἐπὶ τούτῳ ἐξαιτήσηται διὰ τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης Παναγιότητος, ὡς πρυέδρου, τὴν γνώμην καὶ ἐπιδοκιμασίαν τῆς ἐπὶ τῶν κληροδοτημάτων Γεωργίου τοῦ Ζαφειροπούλου διαχειριστικῆς ἐπιτροπῆς, ὅπως ἐγκαίρως συνεννοηθῇ διὰ τὰ περαιτέρω μετὰ τῆς ἐφορείας τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀρφανοτροφείου Πριγκήπου πρὸς εἰσαγωγὴν καὶ συντήρησιν ἐν αὐτῷ τῶν ὀρφανῶν τοῦ μνησθέντος κληροδοτήματος.

Ἐπὶ τούτοις ἐπικαλούμενον τὰς σεπτὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης Παναγιότητος διατελεῖ μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ

Πέραν, τῇ 8 μαΐου 1906.

(Τ. Σ.) Ἡ πρόεδρος
ΦΡΟΣΩ Λ. ΖΑΡΙΦΗ

Το δεύτερον ἐστιν ἀπόσπασμα τῆς διαθήκης τοῦ πρὸ δέκα καὶ τριῶν ἐτῶν ἀποβιώσαντος Γεωρ-

---

λως, ἐδωρήθη πρὸς τὸ ἔθνος ἡμῶν ὑπὸ τῆς οἰκογενείας Γεωργίου Ζαρίφη, συντηρεῖται δὲ ἐκ τοῦ ἐτησίου ἐπιδόματος τῶν Ἐθν. Φιλανθρ. Καταστημάτων ἐκ λιρῶν ὀθωμ. 1800, ἐκ τῶν προσόδων τοῦ ἡμίσεως τοῦ κεφαλαίου τοῦ κληροδοτήματος Α. Συγγρού, τῶν προσόδων καὶ τοῦ ἑτέρου ἡμίσεος διατιθεμένων ὑπὲρ τοῦ ὀρφανοτροφείου τούτου μέχρι τῆς ἱδρύσεως ὀρφανοτροφείου θηλέων, ἐκ τῶν συνεισφορῶν, δωρεῶν καὶ κληροδοτημάτων, ἅτινα ἤθελε λάβῃ εἰς τὸ μέλλον καὶ ἐκ τῶν εἰσοδημάτων, ἅτινα ἡ τῶν τροφίμων αὐτοῦ ὀρφανῶν ἐπαγγελματικὴ ἐργασία ἤθελε τῷ προσπορίσει».

γίου Ζαφειροπούλου, ἔχον οὕτω· «Τὸ τέταρτον μέρος (τοῦ εἰσοδήματος 74 μετοχῶν τῆς Ἐθν. Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος) προορίζω ὑπὲρ τοῦ Ὀρφανοτροφείου, ὅπερ ὁ ἀδελφός μου Στέφανος Ζαφειρόπουλος προτίθεται νὰ ἱδρύσῃ. Ἀλλὰ, ἐὰν ἀποθάνω πρὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ, τὸ τέταρτον τοῦτο θέλει τίθεσθαι εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἀνωτέρω μνημονευθείσης Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος τῶν κυριῶν, ἵνα χρησιμεύσῃ εἰς τὴν συντήρησιν ἀναλόγου ἀριθμοῦ ἐγκαταλελειμμένων παίδων ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις Ὀρφανοτροφείῳ Χατζῆ Κώστα, τοῦτο δὲ μέχρις οὗ συστηθῇ τὸ ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ μου ἱδρυθησόμενον κατάστημα».

Ἐὰν λειτουργῇ σήμερον τὸ ἀπὸ πεντηκονταετίας ἱδρυμένον, ἀλλαχοῦ μὲν πρότερον, φιλανθρωπῳ δὲ χορηγίᾳ τῆς εὐγενεστάτης κ. Ἑλένης Γ. Ζαρίφη ἀπὸ τριετίας ἐν Πριγκήπῳ, Ἐθνικὸν Ὀρφανοτροφεῖον, ἐὰν βλέπωμεν ὅτι μετὰ τὸν ἀείμνηστον εὐεργέτην τῆς ἐθνικῆς παιδεύσεως Στέφανον Ζαφειρόπουλον, τὸν ποθοῦντα νὰ συστήσῃ τοιοῦτο φιλανθρωπικὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει καθίδρυμα, παρῆλθεν ὁ μακαρίτης Ἀνδρέας Συγγρὸς, ζητήσας τοιοῦτό τι καὶ προικίσας ἀσφαλέσι πόροις Ὀρφανοτροφεῖον ἀρρένων καὶ θηλέων, εὐχαρίστως παρατηροῦμεν σήμερον ὅτι μέλος τῆς αὐτῆς οἰκογενείας ἡ σεβαστὴ δέσποινα Ἑλένη Γ. Ζαρίφη ἐπραγματοποίησε τὸν πόθον τοῦ ἀειμνήστου αὐτῆς ἀδελφοῦ Στεφάνου Ζαφειροπούλου. Οἱ ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης τοῦ Γεωργίου Ζαφειροπούλου θέλουσιν ἰδεῖ ὅτι καὶ ὁ πόθος τοῦ Σεφάνου ἐκπληροῦται, ἅμα δὲ καὶ ἡ ἐπὶ τῶν ὀρφανῶν ἐποπτεία τῆς Ἀδελφότητος τῶν κυριῶν καὶ ἡ φροντὶς ἀποβαίνει ἀποτελεσματικὴ, καὶ οὕτω τὸ ἔργον τῆς διαπλάσεως καὶ παιδεύσεως τῶν ὀρφανῶν, εἰς ὃ κυρίως ἀπέβλεπεν ὁ ἀείμνηστος διαθέτης, θέλει ἐπιτύχει μᾶλλον διὰ τῆς ἐνταῦθα ἀνατροφῆς αὐτῶν καὶ τῆς ἐκ τοῦ συνεγγὺς ἐπιβλέψεως τῆς Ἀδελφότητος, εἰς ἣν ἐνεπίστευσεν αὐτό. Ἡ ἀδελφότης, εἰς ἣν ἀνέθηκε τοῦτο τὸ ἔργον, φρονεῖ ὅτι τὸ ζητούμενον ὑπ' αὐτῆς διὰ τοῦ πρὸς τὸν παναγιώτατον οἰκουμενικὸν πατριάρχην γράμματος ἔστιν ὠφελιμώτερον, δικαιοῦται δ' αὕτη νὰ ζητῇ τὴν ἀποτελεσματικωτέραν ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος χρησιμοποίησιν τοῦ τε κληροδοτηθέντος ποσοῦ καὶ τῆς περὶ αὐτοῦ μερίμνης καὶ ἐποπτείας τῆς Ἀδελφότητος.

Οἱ ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης, ἧς μόλις πρὸ πενταετίας ἤρξατο ἡ ἐφαρμογὴ, ἕνα μᾶνα δηλαδὴ μετὰ τὴν τὸ δεύτερον ἐπὶ τὸν θρόνον ἀνάβασιν τῆς Α. Θ. Π., φρονοῦμεν ὅτι συμφώνως ἀποφασίσουσι περὶ τῆς κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ διαθέτου χρησιμοποιήσεως τοῦ τετάρτου τῶν εἰσοδημάτων τοῦ ὑπὲρ τῶν κοινῶν κληροδοτήματος τοῦ Γεωργίου Ζαφειροπούλου, ἀφοῦ πρῶτον μὲν ὀρφανοὶ παῖδες θέλουσιν ἀνατραφῇ καὶ μορφωθῇ, μέριμνα δ' ἐπ' αὐτῶν θέλει γίνεσθαι συνεγγὺς καὶ ἀποτελεσματικὴ· καὶ τρίτον, ἵδρυμα κοινωφελὲς, τὴν ἐγκατάστασιν ἐν τόπῳ καταλλήλῳ ὀφεῖλον εἰς ἐρίτιμον αὐτῶν καὶ σεβαστὴν συγγενῆ ἀναγνωρισθήσεται καὶ ὑπ' αὐτῶν οὐ μόνον πραγματοποιοῦν τὸν πόθον τοῦ θείου αὐτῶν Στεφάνου, ἀλλὰ καὶ λαμπρῶς καὶ εὐδοκίμως ἐπιδιῶκον τὸν φιλανθρωπικὸν αὐτοῦ σκοπὸν καὶ ἄξιον οὐ μόνον αὐτῆς ἀλλὰ καὶ πολλῶν συνδρομῶν ἀποδεικνύμενον.

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ

Τὴν ἱερὰν Σύνοδον ἀπησχόλησαν κατ' αὐτὰς αἱ μεγάλαι πρὸς τὴν γενέτειραν ἑκάστου χρηματικαὶ χορηγίαι δύο ὁμογενῶν φιλομούσων καὶ φιλοπατρίδων, τοῦ ἐκ Λήμνου κ. Ὀδυσσέως Παντελίδου καὶ τοῦ ἐκ Παπίγκου τῆς Ἠπείρου κ. Μιχαὴλ Ἀναγνωστοπούλου. Καὶ πρὸς τὸν πρῶτον ἐξεφράσθη ἡ μητρικὴ τῆς Ἐκκλησίας εὐαρέσκεια, καὶ πρὸς τὸ δεύτερον «ἀγλαὸν τέκνον τῆς Ἐκκλησίας», καὶ ἀμφότεροι τῶν εὐχῶν καὶ τῶν εὐλογιῶν αὐτῆς ἀμερίστων ἔτυχον. Ὁ πρῶτος τούτων συμπληροῖ ἔλλειψιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ Λήμνῳ, ἀγοράσας οἴκημα εὐπρεπὲς πρὸς ἐγκατάστασιν τοῦ παρθεναγωγείου, ἐξοδεύσας πρὸς διασκευὴν αὐτοῦ, καὶ καθορίσας σταθερὸν πόρον 120 λιρῶν ἀγγλικῶν, τόκον δηλαδὴ κεφαλαίου τρισχιλίων λιρῶν, νῦν μὲν ἐν τῷ ἰδίῳ καταστήματι ἐξασφαλισθεισῶν, μετὰ θάνατον δ' αὐτοῦ κατατεθησομένων ἐν τῇ Αἰγυπτιακῇ Τραπέζῃ. Εὐμενῶς ἀκροασαμένη ἡ ἡ Ἐκκλησία τῶν ὅρων τῆς δωρεᾶς καὶ τοῦ κανονισμοῦ τοῦ Παντελιδείου πανθεναγωγείου, ἀπεδέξατο καὶ ἐπεκύρωσεν ἀμφότερα.

Ὁ δεύτερος, ὁ πρόεδρος τῆς ἑλληνικῆς ἐν Βοστῶνι τῆς Ἀμερικῆς κοινότητος καὶ διευθυντὴς

τῆς αὐτόθι περιωνύμου σχολῆς τῶν τυφλῶν κ. Μ Ἀναγνωστόπουλος ἀνήγγειλε τῇ Ἐκκλησίᾳ, διὰ τοῦ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτου Βελλᾶς καὶ Κονίτσης, εἰς οὗ τὴν ἐνορίαν ὑπάγεται ἡ γενέτειρα χώρα Παπίγκου ὅτι ἐχορήγησε, πρὸς διατήρησιν ἐς τὸ διηνεκὲς τῶν ἐν τῇ κωμοπόλει ταύτῃ Καλλινείων σχολῶν, πεντακισχιλίας ἀγγλικὰς λίρας καὶ τὴν γνωστὴν ἐν Ἰωαννίνοις μάνδραν, ὁρίζει δ' ὅπως ἐκ τῶν τόκων αὐτῶν, πεντάκις χιλίων κατ' ἔτος φράγκων, τὰ μὲν δύο τρίτα διατίθενται ὑπὲρ τῶν σχολείων τῆς μεγάλης ἐν Παπίγκῳ συνοικίας, τὸ δὲ τρίτον ὑπὲρ τῶν σχολείων τῆς μικρᾶς. Προνοούμενος τῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ μελλούσης ἐπιδόσεως τῶν ἐκ τῶν σχολείων τούτων ἀπολυομένων, ἐπιβάλλει τὴν σπουδὴν τῆς ἀγγλικῆς καὶ τῆς γαλλικῆς γλώσσης. Ἀλλὰ τὸ πᾶσι δῆλην ποιοῦν τὴν εὐσέβειαν τοῦ ἀνδρὸς καὶ τὴν ἀφοσίωσιν εἰς τὴν Μ. Ἐκκλησίαν ἐστὶ τὸ τελευταῖον μέρος τῆς δωρητηρίου ἐπιστολῆς. «Ἐὰν δὲ ὡς μὴ ὤφελεν, ἡ κοινότης Παπίγκου διαλυθῇ ποτέ, ἢ μειωθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὰ σχολεῖα φοιτώντων μαθητῶν νὰ καταστῇ ἐλάσσων τῶν εἴκοσιν, ἢ ἂν λαὸς ἀλλόφυλος ἐπικρατήσας ἐκεῖ . . . . . παραγκωνίσῃ τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἐντελῶς, τότε τὴν διαχείρισιν τῶν ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ κατατεθειμένων χρημάτων καὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν κτιρίων τῆς ἐν Ἰωαννίνοις μάνδρας ἀνατίθημι τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ Κωνσταντινουπόλεως καὶ παρακαλῶ αὐτὸ νὰ δαπανᾷ τοὺς τόκους τῶν χρημάτων καὶ τὸ εἰσόδημα τοῦ κτήματος ὁπουδήποτε ἂν κρίνῃ ἀναγκαῖον ἢ συμφέρον εἰς διάδοσιν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης».

Ἀμφοτέρων τῶν δωρητῶν ὁ πόθος ἀξιέπαινος, στεφάνων ἀξία ἡ φιλογένεια, καὶ τοῦ δευτέρου ἡ εὐσέβεια, τεσσαράκοντα μὲν ἔτη μακρὰν τῆς πατρίδος ζήσαντος, αὐτὴν δὲ καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ἀγαπῶντος καὶ λατρεύοντος. Ἀμφότεροι καθίστανται ὑπογραμμοὶ τῆς ἀρετῆς τῆς φιλογενείας, ἐμπράκτως πολλοῖς διδάσκοντες τί πρέπει νὰ πράττωσιν ὑπὲρ τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τῆς πατρίου καὶ κατὰ Χριστὸν παιδεύσεως.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἡ πατριαρχικὴ καὶ συνοδικὴ λειτουργία, ἡ τελουμένη κατ' ἔτος ἐν τῷ σεπτῷ ναῷ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ὑπὲρ τῶν ζώντων τε καὶ τεθνεώτων εὐεργετῶν καὶ προστατῶν τῶν ἐθνικῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων, τῶν ἔξω τῆς τοῦ Ρηγίου πύλης, ἐτελέσθη τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, τῇ τῶν Ἁγίων Πατέρων. Τῇ Α. Θ. Π. τῷ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ συνελειτούργησαν οἱ σεβ. μητροπολῖται Τραπεζοῦντος, Μεθύμνης, Χίου, Μαρωνείας, Βάρνης, Σηλυβρίας, Δρυϊνουπόλεως, Κολωνίας καὶ Βελλᾶς. Ἐν τῇ εἰσόδῳ τῶν Τιμίων Δώρων ἐμνημονεύθησαν οἱ ζῶντες καὶ τεθνεῶτες εὐεργέται καὶ πάντες οἱ διαφοροτρόπως ὑπὲρ τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων ἐργαζόμενοί τε καὶ ἐργασθέντες. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς θείας λειτουργίας, ὁ τῆς ἱερᾶς τελετῆς προεξάρχων παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἔψαλε τρισάγιον ἐπὶ τῶν ἔξω τοῦ νάρθηκος τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τάφων τῶν ἀειμνήστων οἰκουμενικῶν πατριαρχῶν, κατὰ τὸ ἀπὸ ἐτῶν καθιερωμένον ἱερὸν ἔθος, ὡς καὶ τῶν εὐεργετῶν τῶν φιλανθρ. τοῦ Γ'ένους ἱδρυμάτων.

Ἱερὰ Σύνοδος.—Τῷ σαββάτῳ, παραστὰς ἐπὶ Συνόδου ὁ πανιερ. μητροπολίτης Βάρνης κ. Νεόφυτος ηὐχαρίστησεν ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτοῦ· κατελθόντων δ' εἶτα τῶν σεβασμ. συνοδικῶν εἰς τὸν σεπτὸν πατριαρχικὸν ναόν, ἐποιήσατο τὴν νενομισμένην εὐχαρίστησιν. — Σήμερον, σαββάτῳ τῶν ψυχῶν ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἀργεῖ.

Αὐτοκρατορικὴ ἑορτή. — Τῇ κυριακῇ, 14 μεσοῦντος, ἀγομένης ἐν τῇ Ρωσσικῇ αὐτοκρατορικῇ πρεσβείᾳ τῆς δεκάτης ἐπετείου τῆς ἱερᾶς στέψεως τοῦ μεγαλειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ρωσσιῶν Νικολάου τοῦ Β', παρῆν ἑρμηνεύων τῷ ἐξοχ. πρεσβευτῇ κ. Ι. Ζηνοβιὲφ τὰς πατριαρχικὰς προσρήσεις καὶ εὐχὰς ὑπὲρ ἀμφιλαφοῦς εὐτυχίας τοῦ ἑορτάζοντος μονάρχου ὁ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσύγκελλος. Παρῆσαν ἐπίσης ἐν τῇ πρεσβείᾳ οἱ παραμένοντες ἐν τῇ πόλει ἡμῶν πανοσιολογ. ἐπίτροποι τῶν Ἁγίων Τόπων.

Κανονικὴ ἄδεια — Τυχὼν τῆς ἀπαιτουμένης κανονικῆς ἀδείας, ἀφίκετο τῇ κυριακῇ εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ὁ πανιερ. μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως κ. Φώτιος, προτιθέμενος νὰ μεταβῇ, χάριν λουτρῶν, εἰς Προῦσαν.

Ἔρανοι ὑπὲρ τοῦ παναγίου Τάφου.—Συνοδικῶς ἐγκριθέντος, ὡς ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος ἡμῶν φύλλου λέγομεν, ἵνα κατασταθῶσιν ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀνὰ τὰς ἐπαρχίας τοῦ πατριαρχ. Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ναοῖς κιβώτια συνδρομῶν ὑπὲρ τοῦ δυσπραγοῦντος κοινοῦ τοῦ Παναγίου Τάφου, συνετάχθη ἐνταῦθα ὁ παρὰ πόδας κανονισμὸς τῆς ὑπηρεσίας καὶ λειτουργίας αὐτῶν, ὃν καὶ δημοσιεύομεν, πρὸς γνῶσιν τῶν ὀρθοδόξων. Ἔχει δ' οὕτω· α') Ἐν ἑκάστῳ ναῷ, ἐν περιβλέπτῳ θέσει, ὑπάρχει τοποθετημένον κυτίον μετὰ εἰκόνος τῆς Ἀναστάσεως καὶ ἐπιγραφῆς «Ὑπὲρ τοῦ Παναγίου Τάφου», ἀποστελλόμενον ὑπὸ τοῦ Παναγίου Τάφου—β') Δι' ἕκαστον ἱερὸν ναὸν ὑπάρχει εἷς ἐπίτροπος τοῦ Παναγίου Τάφου, διὰ πιττακίου τοῦ πατριάρχου Ἱεροσολύμων διοριζόμενος, ἔχων ὡς καθῆκον τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ κυτίου.—γ') Τὸ κυτίον διατελεῖ ἐσφραγισμένον τῇ σφραγῖδι τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ Παναγίου Τάφου καὶ τοῦ ἱερατικῶς προϊσταμένου τοῦ ναοῦ.—δ') Μετὰ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας τῆς ζ' ἰανουαρίου ἀποσφραγίζεται τὸ κυτίον ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ Παναγίου Τάφου, καὶ τοῦ προϊσταμένου καὶ τῶν ἐπιτρόπων τοῦ ναοῦ, μετροῦνται τὰ χρήματα καὶ συντάσσεται πρακτικὸν εἰς τριπλοῦν, κατὰ τὸν κάτωθι τύπον, ὑπογραφόμενος ὑπὸ τῶν προμνημονευθέντων προσώπων, οὗ τὸ μὲν ἓν ἀντίγραφον παραμένει ἐν τῇ ἱερᾷ μητροπόλει, τὸ ἕτερον ἀποστέλλεται ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, καὶ τὸ τρίτον ἀποστέλλεται τῷ μακαριωτ. πατριάρχῃ τῶν Ἱεροσολύμων ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ Παναγίου Τάφου.—ε') Τὰ εὑρεθέντα χρήματα ἀποστέλλονται ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ Παναγίου Τάφου, ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἐπισήμου τῆς καταγραφῆς πρακτικοῦ, ἐπικεκυρωμένου ὑπὸ τοῦ κατὰ τόπους μητροπολίτου ἢ τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ, τῷ πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων· καὶ ς') Ἡ κατὰ τὴν ἀποσφράγισιν τοῦ κυτίου γινομένη πρᾶξις φέρει τὸν ἑξῆς τύπον· «Σήμερον τῇ . . . τοῦ ἔτους 190 . . . . ἑορτῇ . . . , συνελθόντες οἱ ὑποσημειούμενοι ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ . . . τῆς πόλεως (ἢ τοῦ χωρίου . . . .) τῆς ἐπαρχίας . . . καὶ τὸ ἐν αὐτῷ κυτίον ὑπὲρ τοῦ Παναγίου Τάφου ἀποσφραγίσαντες, εὕρομεν ἐν αὐτῷ γρόσια . . . (ἀρ. . . . .), ἅτινα καὶ παρεδόθησαν τῷ συνυποφαινομένῳ ἐπιτρόπῳ τοῦ Παναγίου Τάφου πρὸς ἀποστολὴν μετὰ τοῦ παρόντος πρακτικοῦ τῷ πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων.

Ὁ προϊστάμενος Οἱ ἐπίτροποι τοῦ ναοῦ

. . . .

Ὁ ἐπίτροπος τοῦ Παναγίου Τάφου

. . . . . .

Μοναστηριακὴ Ἐπιτροπή.—Τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ, συνελθοῦσα εἰς τακτικὴν συνεδρίαν ἡ Μοναστηριακὴ Ἐπιτροπὴ ἠσχολήθη εἰς ὑποθέσεις τῶν ἱερῶν σταυροπηγιακῶν μονῶν Θεοτόκου Σουμελᾶ καὶ ἁγίου Νικολάου Μύρων.

Ἐπιτροπὴ ἀρχιερ. περιουσιῶν.—Κατὰ τὴν τελευταίαν διοικητικὴν τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου συνεδρίαν, διωρίσθη μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν ὁ ἐκ τῶν συμβούλων ἀξιότιμος κ. Φρ. Μεζίκης, ἀντὶ τοῦ κ. Κ. Ταχιντζῆ, οὗ ἔληξε πρὸ διμηνίας ἡ ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ συνεργασία.

ΕΘΝΙΚΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ — Τῇ κυριακῇ, μετὰ τὸ μνημόσυνον τὸ ἐν τῷ ναῷ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ἡ Α. Θ. Π. μετὰ τῶν συνιερουργησάντων ἀρχιερέων μετέβησαν εἰς τὸ ἐθνικὸν Νοσοκομεῖον, ἐν ᾧ διέμειναν ἐπί τινα χρόνον, πάντα τὰ τμήματα τῶν φιλανθρ. τούτων καθιδρυμάτων ἐπισκεψάμενοι· παρακαθήσαντες δὲ εἰς γεῦμα, ἐν ᾧ προέπιεν ἡ μὲν Α. Θ. Π. ὑπὲρ τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου, ὁ δὲ πρόεδρος τῆς ἐφορίας αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου. Ἐκ τῆς ὑποβληθείσης δὲ λογοδοσίας περὶ τῆς ἐν τῷ παρελθόντι ἔτει καταστάσεως τῶν φιλανθρ. καταστημάτων τῆς καὶ γνωστῆς ἤδη γενομένης τύποις, ἐδείχθη ὅτι πολλοὶ καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ὑπεστήριξαν ὑλικῶς ταῦτα, ὅτι εἰσέπραξε μὲν τὸ ταμεῖον αὐτῶν 21,853 λίρας καὶ 38 γρόσια, ἐξώδευσε δὲ 21, 481, καὶ 22, μένοντος περισσεύματος ἐκ λιρῶν 376 καὶ 16.

Μέγας εὐεργέτης τῶν καταστημάτων ἀνεδείχθη ἡ φιλάνθρωπος οἰκογένεια Ἀμβροσίου Μαυρογορδάτους ἧς ἀναγγέλλομεν ἑκάστοτε τὰς μεγάλας πρὸς αὐτὰ δωρεάς. Ἡ λογοδοσία ἀναφέρει τὴν ἐκ 300 λιρῶν δωρεὰν τοῦ κ. Περικλέους Γ. Ζαρίφη (ἐκ Μασσαλίας) «πρὸς πλήρωσιν μιᾶς τῶν πολυειδῶν ἀναγκῶν αὐτῶν», τὸ κληροδότημα τοῦ ἐν τῷ Νοσοκομείῳ θανόντος Ἰωάννου Ἀναστασιάδου, τοῦ ἐκ Σερρῶν, καταλιπόντος 561 λίρας εἰς χρεώγραφα, τὴν ἐκ 50 λιρῶν τοῦ ἀξιοτίμου κ. Μιχαὴλ Ε. Παπάζογλου (ἐκ Κερμίρας τῆς Καππαδοκίας), ἀλλ' ὑπὲρ αὐτὰς τὴν τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος, ἐξακολουθούσης νὰ χορηγῇ καθ' ἡμέραν 67 ὀκάδες ἄρτου καὶ 61 ½ ὀκάδες κρέατος, ὧν αἱ 6 καὶ 150 δράμια ἀποστέλλονται εἰς τὸ ἐν Πριγκήπῳ Ἐθν. Ὀρφανοτροφεῖον.

Ἐκ τοῦ ὅλου ποσοῦ τῶν ἐσόδων, 5405 λίραι προέρχονται ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῶν κτημάτων, 3003 ἐκ τῶν προσόδων τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, 1019 λίρας ἐκτι-

μᾶται ἡ εἰς ἄρτον καὶ κρέας αὐτοκρατορικὴ χορηγία. Τόκοι ἐκ δωρεῶν καὶ κληροδοτημάτων ἀναφέρονται 1673 λίραι, 1868 τὰ νοσήλεια τῶν φρενοβλαβῶν, 1283 τὰ συναχθέντα διὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἐλεῶν, 668 ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ σιγαροχάρτου, αἱ δὲ λοιπαὶ ποσότητες σημειοῦνται λεπτομερῶς πόθεν προέρχονται. Σημειοῦμεν τὴν ποσότητα 2951 λιρῶν προερχομένων ἐκ νοσηλείων καὶ λίρας 900 δικαίωμα εἰσόδου ἀσθενῶν. Ἐκ δὲ τῶν ἐξόδων ἡ μὲν τροφοδότησις ἀπερρόφησεν 6794 λίρας, τὰ γενικὰ ἀντιμίσθια 5710 καὶ τὰ εἰς τὸ Ἔθν. Ὀρφανοτροφεῖον δοθέντα 1800 λίρας.

Λεπτομερῶς ἐπίσης σημειοῦται τῶν καταστημάτων ἡ φιλάνθρωπος ἀποστολή, ἧς ἀπήλαυσαν ὀρθόδοξοι καὶ μὴ τοιοῦτοι, μωαμεθανοὶ καὶ ἰσραηλῖται· τούτων δὲ προέρχονται ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν τῆς τουρκικῆς αὐτοκρατορίας 6377, ἐκ τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος 511, ἐκ Μαυροβουνίου 17, ἐξ Αὐστρίας 10, ἐκ Βουλγαρίας 5, ἐκ Ρουμανίας 3 καὶ ἐκ Ρωσσίας 2.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΧΙΩ ΣΧΟΛΕΙΩΝ. — Ἔκθεσις τῶν ἐν τοῖς ὀρθοδόξοις δημοσίοις σχολείοις Χίου πεπραγμένων κατὰ τὰ τρία σχολειακὰ ἔτη 1902—1905 ἐξεδόθη τύποις ἐσχάτως ἐν Χίῳ. Καταλαμβάνουσα σελίδας 88 εἰς ὄγδοον, ἐκτίθησι σαφῶς τί μὲν ἐγένετο τῶν δεόντων, τί δ' οὐκ ἐτελέσθη. Μαρτύριον κεῖται καὶ αὕτη παραμόνιμον τῆς ἀκραιφνοῦς φιλοπατρίας τῶν ἐν Χίῳ καὶ τῶν ἐκ Χίου τιμώντων πανταχοῦ τοῦ κόσμου τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα. Κατὰ τὴν ἔκθεσιν ταύτην, τὰ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἐφορίας σχολεῖά εἰσι τὸ γυμνάσιον, τὸ ἐκ τριῶν τάξεων ἐμπορικὸν αὐτοῦ τμῆμα, τέσσαρες ἀστικαὶ σχολαί, δύο ἐκ τάξεων ἓξ καὶ δύο ἐκ πέντε, καὶ τέσσαρα παρθεναγωγεῖα, ὧν τὸ παρὰ τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ ἐξ ὁκτὼ τάξεων.]— Κατὰ τὸ σχολειακὸν ἔτος 1902—1903 ἐφοίτησαν ἐν ταῖς σχολαῖς τῶν ἀρρένων 1223, ἐν ταῖς τῶν θηλέων 712, κατὰ τὸ ἀκόλουθον ἔτος 1251 καὶ 712 καὶ κατὰ τὸ τρίτον 1218 καὶ 752. Ἐκ τοῦ γυμνασίου, συμπληρώσαντες τὰς σπουδὰς αὐτῶν, ἀπελύθησαν κατὰ τὰ τρία ταῦτα ἔτη 54, τούτων δὲ 43 ἐκ Χίου, οἱ δὲ λοιποὶ ἐκ Κρήνης, ἐκ Κρήτης, ἐξ Ἀταλλίας, ἐξ Ἰκαρίας καὶ ἐκ Λαμψάκου. Ἐκ τοῦ ἐμπορικοῦ τμήματος ἀπεφοίτησαν 13, ἐκ δὲ τοῦ παρθεναγωγείου κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη 33, προσληφθεῖσαι διδασκάλισσαι παρ' οἰκογενείας ἢ ἐν παρθεναγωγείοις τῆς Χίου. Ἐπίσης ἐκ τῶν κατὰ τὸ τρίτον ἔτος ἀπολυθέντων ἐκ τοῦ ἐμπορικοῦ τμήματος πάντες σχεδὸν ἀποκατεστάθησαν ἐν καταστήμασιν ἐμπορικοῖς ἐν Χίῳ καὶ ἔξω αὐτῆς. — Ἐπὶ τῶν παραρτημάτων τοῦ γυμνασίου ἡ Ἔκθεσις δίδωσι τὰς ἐξῆς εὐχαρίστους εἰδήσεις· τὸ φυσιογραφικὸν καὶ χημικὸν ἐργαστήριον γίνεται χρήσιμον ἕνεκα τῆς συλλογῆς τῶν ὀρυκτῶν καὶ τῶν ὀργάνων χημείας καὶ φυσικῆς· τὸ ἀρχαιολογικὸν μουσεῖον, πλουτιζόμενον παρ' ἡμέραν, ἐπιτροπεύεται ὑπὸ τῆς ὑπαρχούσης ἀδελφότητος· ἐκτήσατο τοῦτο κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν πήλινά τινα ἀγαλμάτια καὶ μικρὰ κύπελλα, λυχνίσκους καὶ ληκύθους· ἡ βιβλιοθήκη κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν ἐπλουτίσθη διὰ 947 τόμων καὶ φυλλαδίων.—Εὐάρεστός ἐστιν ἡ κατὰ τὴν τριετίαν οἰκονομικὴ κατάστασις τῶν σχολείων—Ἀριθμὸς διδασκάλων ἀναφέρεται κατὰ τὸ τρίτον ἔτος 35, διδασκόντων ἔν τε τῷ γυμνασίῳ, τῷ ἐμπορικῷ τμήματι, καὶ ταῖς ἀστικαῖς σχολαῖς, διδασκαλισσῶν 20. Γυμνασιάρχης ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν διατελεῖ ὁ ἄλλοτε κ. Γεώργιος Ζολώτας, διευθύντρια δὲ τοῦ κεντρικοῦ παρθεναγωγείου ἡ κ. Α. Κατσιούπη. Διδάσκαλος ἐν τῷ γυμνασίῳ τῶν ἱερῶν—οἱ λοιποὶ σημειοῦνται ὡς καθηγηταί—ἀναφέρεται ὁ κ. Δ. Ζαννάρας, ἐπὶ λιτῷ μισθῷ διδάσκων (4814—6358 κατ' ἔτος). Ἐπίσης ἀναγράφονται ἐν τῇ Ἐκθέσει τὰ ὀνόματα καὶ οἱ μισθοὶ τοῦ ἐπόπτου τῆς διαγωγῆς τῶν μαθητῶν (5000 ἐτησίως) καὶ τοῦ κλητῆρος (4800) καὶ πάντων τῶν ὑπηρετῶν. Λεπτομερεῖ ἀναγραφαὶ καὶ πίνακες καθιστῶσι πᾶσι κατανοητὴν τὴν ἐν γένει κατάστασιν τῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ τῆς Χίου σχολείων, τιμῶσαν τὴν φιλοπατρίαν τῶν χίων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ὁ ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου Ἱεροσολύμων πανοσιολ. ἀρχιμανδρ. κ. Μελέτιος Μεταξάκης ἀνεχώρησε προχθὲς εἰς Εὐρώπην. — Ἐπίσης ἀνεχώρησε εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ Συγῆν τῆς Βιθυνίας **ὁ πανιερ. μητροπολίτης Ναζαρὲτ** κ. Θεοφάνης, ἐπιθυμῶν νὰ τελέσῃ τὴν ἀνακομιδὴν τῶν ὀστῶν τοῦ μακαρίτου πατρός αὐτοῦ, καθὼς ἐδήλωσε τῇ Α. Θ. Π. ὁ μακαριώτατος πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ. Δαμιανός.

Ἅγιον Ὄρος. — Ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς πόλεως ἡμῶν τῇ προχθὲς τετάρτῃ, μεταβαίνων εἰς Ἅγιον Ὄρος, ὁ ἐκ τῶν προκρίτων γερόντων τῆς ἱερᾶς τῶν Ἰβήρων μονῆς ὁσιολογ. ἐν διακόνοις κ. Σπυρίδων.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Αἱ παρατιθέμεναι ἐπιστολαὶ ζωηρῶς συμπληροῦσι τὴν εἰκόνα τῆς ἐν Μακεδονικαῖς τισι μητροπόλεσι τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου καταστάσεως τῶν ὀρθοδόξων ὁμογενῶν αἵτινες πιστοὶ εἰς τὸ πάτριον δόγμα καὶ τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν οὐδαμῶς ἐννοοῦσι νὰ ἐξομώσωσιν ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ τὴν πάτριον πίστιν.

Παναγιώτατε δέσποτα,

Εὐσεβάστως καθυποβάλλω τῇ Ὑμετέρᾳ θειοτάτῃ καὶ προσκυνητῇ μοι Παναγιότητι τὰς οἰκτρὰς λεπτομερείας καὶ τοῦ τρίτου τραγικοῦ δράματος, ὅπερ θρηνοῦμεν ἐν Τσερεσιόβῳ, καὶ οὗτινος ἁπλῶν μόνον μνείαν καὶ ἐν ὑστερογράφῳ ἐποιησάμην ἐν τῇ ὑπ' ἀριθμὸν 38 καὶ ἡμερομ. 23 λήγοντος ταπεινῇ μου. Τὸ νέον τοῦτο θῦμα τῶν ἀθέων Καϊνιτῶν ἐκαλεῖτο Στέφανος Νιδέλτσιου, ἦν δὲ ἡλικίας μόλις 35 ἐτῶν, ἔγγαμος, πατὴρ δύο τέκνων, ὧν τὸ δεύτερον ἀρτιγέννητον, καὶ ἐπηγγέλλετο τὸν τέκτονα, ᾐμιζόμενος μάλιστα ὡς ἄριστος τεχνίτης, εἰργάζετο δὲ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καθὼς καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν συνεγχωρίων ὁμοτέχνων αὐτοῦ ἐν τοῖς χωρίοις τῆς ἐπαρχίας Δράμας, ὁπόθεν ἐπανελθὼν οἴκαδε χάριν τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα, τούτων διαγενομένων, τῇ 12 λήγοντος, ἡμέρᾳ τετάρτῃ, μέλλων καὶ αὖθις ν' ἀποδημήσῃ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας αὐτοῦ καὶ πληρώσας τὴν ὁδοιπορικὴν αὐτοῦ πήραν διὰ τῶν ἀναγκαίων ἐργαλείων καὶ ἐνδυμάτων, διὰ πρώτην δὲ φορὰν παραλαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ, ὡς βεβαιοῖ ἡ χήρα αὐτοῦ, ὅσα χρήματα εἶχεν, ἀριθμούμενα εἰς 15 λίρας, μετέβη, πάντως κατὰ προηγουμένην πρόσκλησιν, ἄνευ τῆς πήρας, τὸ πρῶτον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐπ' ἀδελφῇ σχισματικοῦ γαμβροῦ του, καὶ εἶτα εἰς τὴν τοῦ ἐπίσης σχισματικοῦ ὁμοτέχνου καὶ συνεργάτου του τοῦ Γ. Μπασλῆ, ἐξ ἧς ἐπέπρωτο νὰ μὴ ἐξέλθῃ πλέον. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐν τῇ ἐν λόγῳ ἐπαράτῳ οἰκίᾳ ἐνήδρευον οἱ δήμιοι, οἵτινες αἴφνης ἐμφανισθέντες πρὸ τοῦ ὅλως ἀνυπόπτου θύματος, καὶ λαβόντες πάντα τὰ προφυλακτικὰ μέτρα, ἵνα μηδεμία κραυγὴ αὐτοῦ ἀκουσθῇ, ἄνευ ὅπλων, πάντως δὲ διὰ ροπάλων μόνον ἐπιπεσόντες κατ' αὐτοῦ καὶ ἀποτελειώσαντες, τὴν νύκτα ἔρριψαν τὸ πτῶμα αὐτοῦ ἐν τῷ ρεύματι τοῦ παραρρέοντος Νέστου ποταμοῦ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι βεβαίως, ὅτι οὗτος θὰ παρέσυρεν αὐτὸ μέχρι τῆς θαλάσσης, καὶ οὕτω μυστήριον θὰ ἐκάλυπτε τὸ ἀποτρόπαιον ἔγκλημα, τοῦθ' ὅπερ καὶ συνέβη, ἀλλὰ δι' ὀλίγας μόνον ἡμέρας. Διότι ἡ ταλαίπωρος σύζυγος τοῦ θύματος, μάτην ἀναμείνασα τὴν οἴκαδε ἐπάνοδον αὐτοῦ πρὸς παραλαβὴν τῆς πήρας καὶ ἀναχώρησιν, καὶ περίεργος διὰ τὴν πολύωρον βραδύτητα αὐτοῦ, μετέβη μὲν καὶ αὕτη εἰς τὰς εἰρημένας οἰκίας πρὸς ἀναζήτησιν αὐτοῦ, μαθοῦσα ὅμως παρὰ τῶν γυναικῶν, ὅτι ὅλοι ὅθεν οἱ ἄνδρες εἶχον ἀναχωρήσει εἰς Δράμαν, ὁπόθεν ὁ σύζυγός της θὰ ἔγραφεν αὐτῇ μετὰ 3 ἡμέρας, κατὰ μοιραίαν δὲ ἀπομωρίαν, μήτε αὕτη ὑποπτευθεῖσα κακόν τι, μήτε ἄλλῳ τινὶ τῶν ἡμετέρων ἀνακοινωσαμένη τὸ πρᾶγμα, ἡσύχαζε τέως καὶ μακαρίως ἀνέμενε τὴν ἐπηγγελμένην ἐπιστολήν. Ἀλλ' ἐπειδὴ τοιαύτη ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας δὲν ἐφάνη, τούναντίον δὲ ἐλήφθησαν πληροφορίαι, ὅτι ὁ δύσμοιρος Στέφανος οὔτε εἰς Δράμαν εἶχε μεταβῇ, οὔτε ἀλλαχοῦ που ἐθεάθη, αὐτή τε καὶ πάντες οἱ ἐκεῖ ἡμέτεροι περιδεεῖς ἔγνωσαν μὲν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ κακουργήματος, μυστήριον ὅμως ἐκάλυπτεν αὐτό.

Ἐν τούτοις, κατὰ τὸ ἀδέσποτον λόγιον «ἄλλα μὲν βουλαὶ ἀνθρώπων, ἄλλα δὲ Θεὸς κελεύει». Τὸ ἀπαίσιον μυστήριον δὲν διήρκεσεν, εἰμὴ ἐπὶ ὀλίγας μόνον ἡμέρας, ὡς ἔφθην εἰπών. Τὸ ἐν τῷ ποταμῷ ριφθὲν πτῶμα, βυθισθὲν τὸ πρῶτον καὶ παραμεῖναν ἐν τῷ πυθμένι μέχρι τῆς ἐξοιδήσεως αὐτοῦ, εἶτα ἀνῆλθεν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν καὶ παρασυρὲν ἐπί τινα ἀπόστασιν, ἐξεβράσθη μετά τινας ἡμέρας ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ παρὰ τὸ πομακικὸν χωρίον Στράνεν, καὶ ἔκειτο ἐκεῖ ἡμίγυμνον, εὐχάριστον ἑλώριον τῶν ἁρπακτικῶν ὀρνέων, εἰς τὴν ἐπισώρευσιν τῶν ὁποίων καὶ ὀφείλεται ἡ ἀνεύρεσις αὐτοῦ ὑπὸ τῶν παροικούντων πομάκων, ὑφ' ὧν εἰδοποιήθη ἡ ἀρχὴ τῇ 24 λήγοντος καὶ ἐξετέλεσε τὴν νενομισμένην νεκροψίαν, μεθ' ἣν τὸ πτῶμα κομισθὲν εἰς Τσερέσιοβον ἔτυχε τῶν ὑστάτων τιμῶν ἐν γενικῇ συντριδῇ καὶ ἀθυμίᾳ τῶν ἐκεῖ ἡρωϊκῶν χριστιανῶν ἡμῶν, ἐχόντων ἐπὶ τοῦ παρόντος τουλάχιστον ἀμετάτρεπτον ἀπόφασιν, ὅπως πάντες μέχρις ἑνὸς ἀποθάνωσι μᾶλλον μαρτυρικῶς ἢ προδώσωσι τὴν πάτριον πίστιν καὶ ἕξιν. Ὡς νῦν θρυλλεῖται ἐν Τσερεσιόβῳ, ὁ δυστυχὴς Στέφανος εἶχε προγραφῇ ὑπὸ τῶν αἱμοχαρῶν δολοφόνων

ἤδη ἀπὸ τοῦ παρελθόντος θέρους διὰ τὴν ἑξῆς αἰτίαν: Πρὸ ἔτους μεταβὰς δι' ὑπόθεσίν τινα εἰς τὸ ἐπάρατον πλησιόχωρον χωρίον Λειβάδιστον, ὁλόκληρον σχισματικόν, ἐνέπεσεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν τότε παρεπιδημούντων ἐκεῖ λησταντartῶν οἵτινες ἐξηνάγκασαν αὐτὸν νὰ ὁμώσῃ τὸν ἀνόσιον λησταντartικὸν ὅρκον ἐπὶ τοῦ ξίφους, μεθ' ὃ ἔδει ἀμέσως ν' ἀποσκιρτήσῃ εἰς τὸ σχίσμα. Ἀλλ' οὗτος, ἐπιορκῶν κατὰ τοὺς δολοφόνους, τὸ παρελθὸν ἔτος κατὰ τὴν ἀπογραφὴν ἐτόλμησε νὰ ἀπογραφῇ ὀρθόδοξος, διὸ καὶ προεγράφη. Ἐπειδὴ δὲ ἐσχάτως οὐ μόνον τὸ ἀρτιγέννητον τέκνον αὐτοῦ ἐβάπτισεν ὀρθοδόξως, ἀλλὰ καὶ τὸν τέως ἀνάδοχον, σχισματικὸν ὄντα, ἀντικατέστησε δι' ὀρθοδόξου, ἀπεφασίσθη καὶ διὰ σατανικῆς ἀναμφιβόλως πλεκτάνης ἐξετελέσθη ἡ θανατικὴ αὐτοῦ καταδίκη.

Ἐπὶ τούτοις ἀσπαζόμενος τὴν παναγίαν
Αὐτῆς δεξιὰν, διατελῶ βαθυσεβάστως ταπεινὸς
καὶ εὐπειθέστατος ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

Ἐν Νευροκόπῳ, τῇ 30 ἀπριλίου 1906
† ὁ Νευροκοπίου ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΣ.

Παναγιώτατε καὶ θειότατε δέσποτα,

Μετὰ βαθυτάτης λύπης προάγομαι ὅπως φέρω εἰς γνῶσιν τῆς Ὑμετέρας προσκυνητῆς μοι θειοτάτης Παναγιότητος ἀπαίσιον γεγονὸς καὶ τραῦμα καιριώτατον, πλῆξαν ἐσχάτως καὶ πάλιν τοὺς εὐσεβεῖς ὀρθοδόξους χριστιανοὺς τῆς ταπεινῆς μου ἐπαρχίας, ὑπερβὰν κατά τε τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν ἀγριότητα πάσας τὰς μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῶν αἱμοβόρων ὀργάνων τοῦ βουλγαρορουμουνικοῦ κομιτάτου διαπραχθείσης φρικαλεότητος.

Τῇ 21ῃ ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἡμέρᾳ παρασκευῇ, δέκα τρεῖς φιλήσυχοι κάτοικοι τῆς ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Καϊλαρίου κωμοπόλεως Κατρανίτσης τῆς ταπεινῆς μου ἐπαρχίας, ἐν οἷς συγκατελέγοντο καί τινα παιδία, ὡς κατωτέρω ἐκ τοῦ καταλόγου αὐτῶν φαίνεται, μεταβαίνοντες μετὰ τῶν ὑποζυγίων των εἰς τὴν πόλιν Νάουσαν, χάριν τῆς ἐν αὐτῇ τελουμένης ἑβδομαδιαίας ἀγορᾶς, πρὸς εὕρεσιν ἐργασίας καὶ σμικρὰν οὕτω ἀνακούφισιν τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν ἀπὸ τῆς κατατρυχούσης αὐτὰς πενίας, ἐνέπεσον οἱ δυστυχεῖς ἀπροσδοκήτως εἰς ἐνέδραν, καὶ, σκληρῶς βασανισθέντες καὶ ἀνηλεῶς κατὰ κεφαλῆς καὶ τοῦ ὅλου σώματος διὰ πελέκεων πλήγματα λαβόντες, ἐτελεύτησαν μετὰ φρικωδεις ἀγωνίας τὸν ἔνδοξον μαρτυρικὸν θάνατον· μεταξὺ δ' αὐτῶν εὑρέθη πεφονευμένος κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ παῖς τις Παντελῆς Μπέκας τοὔνομα ἐκ Νεβέσκης τῆς ἐπαρχίας Καστορίας πρὸ ἡμερῶν ὑπὸ τῶν ἰδίων, ὡς φαίνεται, κακούργων ἀπαχθεὶς εἰς τὰ ὄρη.

Τὰ ὀνοματεπώνυμα δὲ τούτων ἔχουσιν ὡς ἑξῆς 1) Πέτρος Γ. Παράσχου ἡλικίας 45 ἐτῶν, ἐγκαταλείψας χήραν σύζυγον καὶ 5 τέκνα· 2) Μιχαὴλ Γ. Παράσχου, 30 ἐτῶν, ἐγκαταλείψας χήραν σύζυγον· 3) Ἰωάννης Ἀν. Σταμπουλῆς, 55 ἐτῶν, ἐγκαταλείψας χήραν σύζυγον καὶ 4 τέκνα· 4) Νικόλαος Ι. Μπίτσιου, 30 ἐτῶν, χήραν σύζυγον· 5) Θεοδόσιος Κ. Θεοδώρου, 32 ἐτῶν, χήραν σύζυγον καὶ 3 τέκνα· 6) Μιχαὴλ Ι. Γιούρου, 35 ἐτῶν χήραν σύζυγον καὶ 3 τέκνα· 7) Θωμᾶς Χ. Καπετανόπουλος, 28 ἐτῶν, ἐγκαταλείψας μητέρα καὶ ἓν τέκνον· 8) Μιχαὴλ Ἐμ. Μπασδέκης, 45 ἐτῶν, χήραν σύζυγον καὶ 4 τέκνα. 9) Ἀντώνιος Γ. Δήμου, 25 ἐτῶν, ἄγαμος ἐγκαταλείψας μητέρα καὶ ἀδελφήν· 10) Σταῦρος Ι. Τσίτση, 28 ἐτῶν, ἄγαμος. 11) Μάρκος Γ. Χ" Τάσκου, 13 ἐτῶν, μαθητής· 12) Σταῦρος Μ. Χ" Τάσκου, 14 ἐτῶν, μαθητής· 13) Γεώργιος Α. Σιώνη, 16 ἐτῶν, ἄγαμος.

Συνεπείᾳ τοῦ ἀποτροπαίου τούτου γεγονότος ἡ συγκοινωνία τῆς ρηθείσης κωμοπόλεως Κατρανίτσας μετὰ τῶν πόλεων Βοδενῶν καὶ Ναούσης παντελῶς ἐπὶ τοῦ παρόντος διεκόπη, ἅτε πάντων τῶν κατοίκων φοβουμένων καὶ μὴ τολμώντων πλέον νὰ διαβῶσι τὰς ὁδοὺς ἐκείνας, αἱ δὲ οἰκογένειαι τῶν περισσοτέρων ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἀνωθι θυμάτων μένουσιν ἐνδεεῖς καὶ ἀπροστάτευτοι, οὐδὲν ἄλλο ἔχουσαι στήριγμα ἐκτὸς τῶν ἀπολεσθέντων οἰκείων των, ἐφ' ᾧ καὶ ἄξιαι τυγχάνουσιν οἰκτου καὶ πάσης βοηθείας.

Λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν κατοίκων τῆς τε Κατρανίτσης καὶ τοῦ παρακειμένου χωρίου Γραμματικόβου τυγχάνουσι πένητες καὶ ἐνδεεῖς, διὰ τῆς ἡμερησίας αὐτῶν ἐργασίας ἀποζῶντες καὶ μετὰ δυσκολίας προφανοῦς ὡς ἐκ τούτου τὰς οἰκογενείας αὐτῶν συντηροῦντες, ἅμα δὲ καὶ ὅτι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συναλλάσσονται οὗτοι καὶ ἐργάζονται μετὰ τῶν πόλεων Βοδενῶν καὶ Ναούσης, εὐχερῶς κατανοεῖται ὁπόσον ἦν βαρὺ διὰ τοὺς κατοίκους τῶν μερῶν ἐκείνων τὸ διὰ τοῦ τραγικωτάτου τούτου ἀνοσιουρ-

γήματος προσγενόμενον αὐτοῖς πλῆγμα καὶ ὁπόσον ἐπιβάλλεται ἡ ταχυτέρα τῶν ρηθεισῶν ὁδῶν ἐξασφάλισις πρὸς ἔναρξιν καὶ πάλιν τῆς ἐλευθέρας ἐν αὐταῖς κινήσεως τῶν κατοίκων.

Καὶ περὶ μὲν τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν μνησθεισῶν ὁδῶν καὶ τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν παθουσῶν οἰκογενειῶν ἀπὸ τῆς πληρωμῆς τοῦ στρατιωτικοῦ φόρου ἔσπευσα ἐξαιτησάμενος παρά τε τοῦ γενικοῦ ἐπόπτου ἐξοχωτάτου Χιλμῆ πασᾶ καὶ τοῦ νομάρχου Μοναστηρίου τὴν σύντονον λῆψιν τῶν καταλλήλων κυβερνητικῶν μέτρων καὶ τὴν παροχὴν τῶν προσηκουσῶν διαταγῶν. Περὶ δὲ τῆς παρηγορίας καὶ ὑλικῆς ἀνακουφίσεως τῶν βαρέως πληγεισῶν καὶ ἀπορφανισθεισῶν εἰρημένων οἰκογενειῶν προστρέχω εἰς τὴν Μητέρα ἡμῶν τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, ἐξαιτούμενος παρ' Αὐτῆς θερμῶς τὴν παροχὴν ταῖς ρηθείσαις οἰκογενείαις τῶν ἀναγκαίων βοηθημάτων. Παρόμοιον κακούργημα διεπράχθη, Παναγιώτατε δέσποτα, τῇ 12 ἀπριλίου ἐ. ἔ. καὶ εἰς τόπον δίωρον τῆς Φλωρίνης ἀπέχοντα καὶ πλησίον τοῦ ἑλληνορθόδοξου χωρίου Ἀρμέντσκου τῆς ταπεινῆς μου ἐπαρχίας, κατακρεουργηθέντος ἀνηλεῶς ὑπὸ τῶν βουλγάρων κομιτῶν πτωχοῦ τινος ἐργάτου, φιλησύχου κατοίκου τοῦ ρηθέντος χωρίου καὶ πιστοῦ ὀρθοδόξου χριστιανοῦ, Χρήστου Θωμᾶ τοὔνομα, καθ' ἣν ὥραν ἠσχολεῖτο οὗτος ἐργαζόμενος ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. Ὁ ρηθεὶς ἦν ἡλικίας 55 ἐτῶν, ἐγκαταλείπει δὲ σύζυγον καὶ 4 τέκνα.

Ἐπὶ τούτοις ἀσπαζόμενος εὐλαβῶς τὴν ἁγίαν καὶ χαριτόβρυτον δεξιὰν τῆς Ὑμετέρας σεπτῆς μοι κορυφῆς καὶ ἐξαιτούμενος τὰς θεοπειθεῖς Αὐτῆς εὐχὰς ἀρωγούς μοι, ὑποσημειοῦμαι βαθυσεβάστως

Ἐν Φλωρίνῃ τῇ 6 μαΐου 1906.

Τῆς Ὑμετ. προσκυνητῆς μοι Θ. Παναγιότητος
εὐγνώμων θεράπων καὶ
ὁλοπρόθυμος τοῖς ὁρισμοῖς
† ὁ Μογλενῶν ΑΝΘΙΜΟΣ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ ΦΙΛΟΨΟΓΟΙ

Ἐν πάσῃ κοινωνίᾳ ὑπάρχει τάξις ἀνθρώπων φιλοψόγων. Ἐὰν ὅμως διισχυρισθῇ τις ὅτι ἐν τῇ ἑλληνικῇ κοινωνίᾳ πλεονάζει ἰδίᾳ ἡ τάξις αὕτη, δὲν θὰ διισχυρισθῇ πρᾶγμα, οὗ περ τὴν ἀλήθειαν ἀδυνατεῖ ν' ἀποδείξῃ καὶ διὰ τῶν πραγμάτων. Ἡ παρ' ἡμῖν τάξις αὕτη ἀδιαλείπτως ψέγει καὶ μέμφεται καὶ τὰ καλῶς κείμενα καὶ τὰ ἐμμόνως καὶ συνεπῶς ἐπιτελούμενα. Ψέγουσι πάντα καὶ πάντας χωρὶς νὰ ὑποτυπώσι τῶν συντετελεσμένων πραγμάτων οὔτε ποῦ ἔγκειται τὸ ἐπιβλαβὲς ἢ κοινωνικῶς ὀλέθριον, οὔτε νὰ διαβλέπωσι τὸ ἀνύσιμον καὶ τελεσφόρον. Ἀλλ' ἐν τούτῳ ἀκριβῶς ἐμφαίνουσι τὸν φιλόψογον αὐτῶν χαρακτῆρα, διότι ὁ σκοπὸς αὐτῶν δὲν εἶνε νὰ καταδείξωσι τὴν ζημίαν τὴν προσγενησομένην ἐκ τῆς τοιαύτης ἢ τοιαύτης ἐκβάσεως τῶν γινομένων, ἀλλ' ἁπλῶς νὰ ψέξωσι τὰ πραχθέντα. Εἰς τοὺς φιλοψόγους χαρακτῆρας τὰ πάντα ἀπαρέσκουσι, καὶ αἱ φρόνιμοι καὶ συνεταὶ νουθεσίαι τῶν ἡγουμένων ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς πράγμασι, καὶ αἱ φιλοπάτριδες πράξεις—ἐὰν θέλητε ἐνίοτε καὶ αἱ δωρεαὶ—αὐτῶν ὑπὲρ εὐσεβείας τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμάτων ἐν γένει. Ὁ φιλόψογος ἄνθρωπος πολλὴν ἔχων τὴν ὁμοιότητα πρὸς τὸν ἐγωϊστήν, ἀποβαίνει, καθ' ἡμᾶς, ἐν τῇ κοινωνίᾳ πολλῷ ἐπαχθέστερος καὶ ἐπιζημιώτερος τοῦ ἐγωϊστοῦ, καθ' ὅσον ὁ μὲν ἐγωϊστὴς ποιεῖ ἑαυτὸν κατάβηλον διὰ τῶν ἐγωϊστικῶν αὐτοῦ σκέψεων καὶ γνωματεύσεων, ἐπιζητῶν νὰ ἐπιβάλῃ τὰς ἰδίας αὐτοῦ σκέψεις ὡς ἀνυσιμωτέρας τῶν τῶν ἄλλων, ὁ φιλόψογος ὅμως οὐδὲν ἀποκλύπτει ἡμῖν ἢ τοὺς λάθρους ψόγους ἐπὶ τῶν γινομένων ἢ γενησομένων. Ὁ φιλόψογος προκατακρίνει, προκαταδικάζει, προεξορλεῖ καὶ πᾶν ἐκβησόμενον. Ἡ θεωρία αὐτοῦ εἶνε μόνον τὸ ψέγειν, μόνον τὸ ἀποδοκιμάζειν τὰ λαμβανόμενα περί τινος ὑποθέσεως μέτρα, χωρὶς νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων καλῶς ἐσκεμμένα, σωρρόνως θεσπιζόμενα καὶ ὑπὸ πολλῶν ὁλοψύχως ἐγκρινόμενα. Ὁ φιλόψογος ἄρα κατακρίνει, δὲν κρίνει, καταδικάζει, δὲν δικάζει ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῆς συνειδήσεως αὐτοῦ· ἐξελέγχεται μωρίαν ὀρλισκάνων διὰ τοὺς ψόγους αὐτοῦ, ἀλλ' οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τούτου. Ἐνῷ ὁ συναδελφος αὐτοῦ ἐγωϊστὴς ἀποπειρᾶται μὲν νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν κυριαρχίαν τῶν ἰδίων αὐτοῦ φρονημάτων καὶ σκέψεων ἐπί τινος ἀντικειμένου, ὀπισθοχωρεῖ ὅμως διὰ τῆς σιγῆς πρὸ τοῦ φωτὸς τῶν ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων προσαγομένων ἐπιχειρημάτων πρὸς καταπολέμησιν τῶν σκέψεων αὐτοῦ· ὁ φιλόψογος ἐποδύρεται ἐπὶ πᾶσιν ὡς κακῶς κειμένοις, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ οὐδέποτε λαλεῖ ἔπαινον περὶ τῶν εὖ κειμένων, εὖ τηρουμένων καὶ καλῶς φυλαττομένων.

Ὁ φιλόψογος, ὡς ἐκ τῆς ἐμφύτου αὐτῷ τάσεως τοῦ ψέγειν, ἀφοῦ ψέγῃ καὶ πολιτείας ἰδιωτῶν καὶ ἰδιωτικὰς πράξεις καὶ ἐπιχειρήσεις, πολλῷ εὐχερέστερον προβαίνει νὰ ἐπιχύσῃ τὸ ἔλαιον τῶν ψόγων αὐτοῦ ἐπὶ τὰ κοινὰ ἡμῶν πράγματα καὶ τοὺς ταῦτα ἐκ τῶν ἡμε-

τέρων πράττοντας. Προκειμένου μάλιστα περὶ τῶν κοινῶν καὶ ἐθνικῶν ἡμῶν πραγμάτων, ὁ λάρυγξ αὐτοῦ εἶνε τάφος ἀνεῳγμένος, διότι τὰ πάντα εὑρίσκει ἐπίμεμπτα, πανταχοῦ ὀσφραίνεται ἰδιοτέλειαν καὶ αἰσχροκέρδειαν τῶν ἐργαζομένων, καὶ ἐκτοξεύει εἰς βάρος τούτων βέλη συκοφαντικά, ἐρεσχηλίας παμμίκτους, οὕτως ὥστε νὰ προκαλέσῃ πᾶσαν ἀπογοήτευσιν καὶ ἀποσβέσῃ πάντα σπινθῆρα ζήλου καὶ ἀφοσιώσεως ὑπὲρ τῆς τῶν κοινῶν εὐημερίας. Τῆς τοιαύτης δὲ φιλολοιδόρου σταυροφορίας πρωτοστατοῦσιν ἐνίοτε δημοσιογραφικά τινα ὄργανα ἐν μέσῳ τῶν κοινωνιῶν ἃς διὰ τῶν ἑκάστοτε ἐπιμόρφων αὐτῶν δημοσιευμάτων ἀναστατοῦσι καὶ διεγείρουσι, τὰ μίση καὶ τὰ πάθη ὑπεκκαίοντα καὶ φατρίας ἐπὶ φατριῶν δημιουργοῦντα καὶ ἐνσφηνοῦντα. Τὴν πρώτην ἐπίσκωψιν τοῦ ἑνὸς φύλλου ἐπακολουθεῖ ἀχαλίνωτος χλευαστικὴ ἀπάντησις τοῦ δευτέρου, καὶ οὕτω δίδεται τὸ σύνθημα ἐπιμώμου τινὸς συναυλίας, χαλκοκτυπουμένων τῶν ὤτων τοῦ δημοσίου οὐ μόνον ὀχληρῶς ἄγαν, ἀλλὰ καὶ ὀλεθρίως τὰ μάλα.

Κατὰ τοσοῦτον δὲ λυμαίνεται καὶ διαστρεβλοῦται τὸ φρόνημα τοῦ καθ' ἡμᾶς δημοσίου, καθόσον ἀτυχῶς δὲν εἰθίσθημεν εἰσέτι εἰς ἀνάγνωσιν σοβαρῶν καὶ ἀνυσίμων ἀναγνωσμάτων, ἀλλ' ἐνασμενιζόμεθα εἰς ἀνάγνωσιν, ἐν ᾗ θὰ ἀπαντήσωμεν ἀρθόνους τὰς φιλοσκώμμονας κρίσεις τοῦ γράφοντος περί τινος ἀντικειμένου—καὶιμάλιστα ἐθνικοῦ ἐνδιαφέροντος—τὰς ὀξυχόλους παρερμηνείας τῶν γραφομένων, τὰς ἀσέμνους καὶ ἀσεβεῖς ἀπεικονίσεις τῶν προτεινομένων καὶ ἐν τέλει τὴν ἐκπόμπευσιν καὶ ἐκβάκχευσιν τῶν θειοτέρων καὶ ἱερωτέρων.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι τοὺς τοιούτους, ὡς ἐπικινδύνους καθισταμένους φιλοψόγους χαρακτῆρας, ἀποφεύγουσι πάντες οἱ σωφρονοῦντες πολῖται καὶ πᾶσα τὰ ἀμφιλαφῆ αὐτῆς συμφέροντα περιέπουσα κοινότης καὶ κοινωνία, ἀλλὰ καὶ ἡ δημοσιογραφία δέον ἐν τῇ ὑψηλῇ καὶ μορφωτικῇ αὐτῆς ἀποστολῇ νὰ συντελῇ ἑκάστοτε εἰς τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν τοιούτων στοιχείων, δι' οὗ αὐτὴ εἶδε μέσον.

Τὰς βραχείας ταύτας παρατηρήσεις ἡμῶν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου διατυποῦντες περατοῦμεν αὐτὰς διὰ τοῦ ῥητοῦ τοῦ ἀποστόλου Παύλου φωνοῦντος «πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν σὺν πάσῃ κακίᾳ, γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὔσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ Θεὸς ἐν Χριστῷ ἐχαρίσατο ὑμῖν».

Ἄϊροντες ἄρα ἐκ τοῦ μέσου ἡμῶν τοὺς ἀλεπαλλήλους ψόγους ὠφελοῦμεν ἡμᾶς αὐτοὺς περισσότερον, διότι τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐλλιπῶς, ἢ καί πως καὶ κακῶς γιγνομένων ὑφ' ἡμῶν ποιούμεθα, ὅταν ὦμεν ἀφειδεῖς εἰς τοὺς ἐπαίνους καὶ ἄγαν φειδωλοὶ εἰς τοὺς ψόγους. Ὠφελοῦμεν ψέγοντες, ἀλλὰ μᾶλλον ὠφελοῦμεν καὶ διορθοῦμεν καὶ τὰ πράγματα καὶ τοὺς πράττοντας ἐπαινοῦντες. Ψέγοντες προκαλοῦμεν ἐριθείας καὶ ὀργὰς καὶ ἀντεκδικήσεις· ἐπαινοῦντες, προκαλοῦμεν φιλοτιμίαν κατεύνασιν ψυχικῶν παθῶν καὶ γαλήνην ἐν ταῖς κοινωνικαῖς τριβαῖς, χαριζόμενοι οὕτω καὶ τοῖς ψέγουσι καὶ ἡμῖν αὐτοῖς καὶ τοῖς συμφέρουσιν ἡμῶν ἐθνικοῖς τε καὶ ἰδιωτικοῖς.

ΙΑΚΩΒ. ΒΑΣΙΑΔΗΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ

Τῇ κυριακῇ, 14, μεσοῦντος, ἐν τῷ κατὰ τὸ Σταυροδρόμιον ἱερῷ ναῷ τῶν Εἰσοδίων ἐγένετο ἡ κηδεία τοῦ τὴν προτεραίαν ἀποδιώσαντος **Βασιλείου βέη Σαρακιώτη**, λιπόντος τὸν βίον τοῦτον, ἐν ἡλικίᾳ ὑπερεβδομήκοντα ἐτῶν. Ἠπειρώτης τὴν πατρίδα, ἰατρὸς τὸ ἐπάγγελμα, βαθμοῦχος τοῦ κράτους, ἐχρημάτισεν ἐπὶ πέντε περιόδους μέλος τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου ἀπὸ τοῦ 1870—1804, καὶ μέλος συμβουλίων κοινωφελῶν συλλόγων. Τῇ κηδείᾳ αὐτοῦ, γενομένῃ ἀπερίττως, θελήσει ῥητῇ τοῦ ἀοιδίμου, ἠκολούθησαν οἱ τὰ πρῶτα παρ' ἡμῖν φέροντες, ἰδίᾳ δ' οἱ ἐξ. πρεσβευταὶ Ἑλλάδος καὶ Σερβίας. Ἐκ μέρους τῆς Α.Θ.Π. παρέστη ὁ ἱερολ. δευτερεύων κ. Ἱερόθεος.

Μετὰ λύπης ἀγγέλλομεν τὸν θάνατον τοῦ ἐν Σιατίστῃ διδασκάλου **Φιλίππου Σακελλαρίου**, θανόντος ἐν ἡλικίᾳ 63 ἐτῶν. Ἠπειρώτης τὴν πατρίδα, σπουδάσας ἐν Ἀθήναις καὶ Γερμανίᾳ τὴν φιλολογίαν, ὑπηρέτησεν ὡς διδάσκαλος καὶ γυμνασιάρχης ταῖς ἑλληνικαῖς ὀρθοδόξοις ἐν Μακεδονίᾳ κοινότησι Καστορίας, Κοζάνης, Πελαγονίας, Σιατίστης, ἐν Τσοτυλίῳ, καὶ τῇ τῆς Φιλιππουπόλεως ἐν Θράκῃ, τριάκοντα καὶ ἓξ ὅλα ἔτη. Ἡ κοινότης Σιατίστης ἐκήδευσεν αὐτὸν δαπάνῃ τοῦ Τραμπαζείου γυμνασίου, φόρον εὐγνωμοσύνης ἐλάχιστον ἀποδίδουσα αὐτῷ ἀντὶ καρποφόρου πολυετοῦς ἐργασίας.

Ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ.— 21

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 27 ΜΑΪΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. . . 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δήλωσις περὶ ἐκδόσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόψεως - Ἐκκλησιαστικὰ χρονικὰ — Τὸ ἐν Ἀθήναις χριστιανικὸν ἀρχαιολογ. Μουσεῖον — Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ Βιβλιολογία — Νεκρολογία (Νικηφόρος Ζερβὸς ἀρχιμανδρίτης) — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι,

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ – ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΨΙΣ

Προκειμένου νὰ γένηται νέα ἔκδοσις τῆς Ἱερᾶς Συνόψεως ἐγκρίσει τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἡ διευθύνουσα τὸ Πατριαρχικὸν Τυπογραφεῖον καὶ τὴν «Ἐκκλησιαστικὴν Ἀλήθειαν» Ἐπιτροπὴ ἐν συνεδρίᾳ αὐτῆς ἐνέκρινεν ὅπως ἡ ἔκδοσις αὕτη, ἐξ 20 χιλ. ἀντιτύπων, ἐκχωρηθῇ εἰς ἐκδότην-βιβλιοπώλην ὑποβάλλοντα τοὺς μᾶλλον συμφέροντας ὅρους.

Οἱ βουλόμενοι τῶν ἐκδοτῶν βιβλιοπωλῶν δύνανται νὰ ὑποβάλωσι τοὺς σχετικοὺς περὶ τῆς ἐκδόσεως ταύτης ὅρους.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Κανονικαὶ ψῆφοι.—Τῇ τρίτῃ, 23 τοῦ μηνὸς τούτου, ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἐσκέψατο περὶ ἐκλογῆς μητροπολίτου Πρεσπῶν καὶ ἐπισκόπου Μοσχονησίων. Τεθέντων δὲ ὑποψηφίων διὰ τὴν μητρόπολιν ταύτην τοῦ θεοφιλ. ἐπισκόπου Ναζιανζοῦ κ. Γερμανοῦ, τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Νευροκοπίου κ. Θεοδωρήτου καὶ τοῦ ἀρχιμανδρίτου κ. Σπυρίδωνος Βλάχου, προέκρινε τὸν θεοφιλ. ἐπίσκοπον Ναζιανζοῦ κ. Γερμανὸν, τελειόφοιτον τῆς ἱερᾶς ἐν Χάλκῃ θεολογικῆς σχολῆς, ἐπὶ τετραετίαν μὲν ὑπηρετήσαντα μετὰ ζήλου παρὰ τῇ ἱερᾷ μητροπόλει Νικομηδείας, ἐπὶ διετίαν δὲ προστάντα τῆς ἐν Τυρολλόῃ κοινότητος, ὡς ἐπίσκοπος διὰ τὸ τμῆμα Τυρολλόης καὶ Σερεντζίων, βοηθὸς τοῦ μητροπολίτου Ἡρακλείας, ἔνθα δεόντως ἐξετιμήθη ἡ δραστηριότης αὐτοῦ.—Ἐπίσης ἐπὶ τῇ ἐπισκοπῇ Μοσχοννησίων, τεθέντων ὑποψηφίων τῶν θεοφιλ. ἐπισκόπων Ἀδύδου κ. Νικοδήμου καὶ Τρωάδος κ. Τιμοθέου καὶ τοῦ πανοσ. ἀρχιμανδρίτου καὶ ἱεροκήρυκος κ. Φωτίου Μαρινάκη, προεκρίθη διὰ τὴν ἐπισκοπὴν Μοσχοννησίων ὁ πρῶτος, διακούσας μὲν μαθήματα πρὸ χρόνων ἐν τῇ Θεολογ. Σχολῇ Χάλκης, εἰκοσαετίαν δὲ σχεδὸν ὑπηρετήσας παρὰ τῇ ἱερᾷ μητροπόλει Κυζίκου ὡς ἀρχιδιάκονος καὶ ὡς ἐπίσκοπος (1892—1900) καὶ ἀπὸ ἑξαετίας σχεδὸν προστὰς τῆς ἱερᾶς μονῆς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς,

διακριθεὶς δὲ πάντοτε ἐπί τε πείρᾳ καὶ ἐπὶ συνέσει διοικητικῇ.— Ἡ ἱερὰ Σύνοδος, ἀποδεξαμένη πρότερον τὴν αἴτησιν τῶν ἐν Βλάγκᾳ ὀρθοδόξων περὶ διορισμοῦ ἀρχιερέως προϊσταμένου τῆς ἐνορίας ταύτης, καὶ ἐγκρίνασα τὴν χειροτονίαν τοιούτου ὑπὸ τὸν ψιλὸν τίτλον τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης ἐπισκοπῆς Μυρέων, προέκρινεν, ἐκ τῶν τεθέντων ὑποψηφίων ἀρχιμανδριτῶν κκ. Ἀθανασίου Λασκάρεως, προϊσταμένου Βλάγκας ἀπὸ ἑξαετίας, Γερμανοῦ Πολίτου καὶ Φωτίου Παγιώτα, τελειοφοίτων καὶ τῶν τριῶν τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογ. Σχολῆς, τὸν πρῶτον, συμπληρώσαντα τὰς σπουδὰς αὐτοῦ πρὸ δεκαετίας – Οἱ ἐψηφισμένοι Πρεσπῶν, Μοσχοννησίων, καὶ Μυρέων πύχαρίστησαν χθὲς ἐπὶ Συνόδου, κατὰ τὰ νόμιμα, κατελθόντων δ' εἶτα τῶν σεβασμ. συνοδικῶν εἰς τὸν πατριαρχικὸν ναόν, ἐποιήσαντο καὶ τὴν κεκανονισμένην εὐχαριστίαν.

Κανονικὴ ἄδεια. — Χρησιμοποιῶν τὴν πρὸ πολλοῦ χορηγηθεῖσαν αὐτῷ κανονικὴν ἄδειαν ὁ πανιερ. μητροπολίτης Καρπάθου καὶ Κάσου κ. Ἀγαθάγγελος, ἀφίκετο κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα, εἰς Σμύρνην, ἐπὶ περιθάλψει τῆς ὑγιείας αὐτοῦ. — Συνοδικῶς ἐπίσης ἐχορηγήθη χθὲς ἡ ἄδεια τῆς εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ἐλεύσεως τῷ σεβασμ. μητροπολίτῃ Βερροίας καὶ Ναούσης κ. Κωνσταντίῳ, ζητήσαντι καὶ προηγουμένως αὐτὴν καὶ πέρυσι τυχόντι τῆς τοιαύτης ἀδείας ἕνεκα λόγων ὑγιείας.

Μητρόπολις Μεσημβρίας.—Κατὰ τὴν χθεσινὴν τῆς ἱερᾶς Συνόδου συνεδρίαν ἀπηλλάγη τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ὁ πανιερ. μητροπολίτης Μεσημβρίας κ. Χαρίτων, καθ' οὗ πολλαὶ διεβιβάσθησαν ἐγκαίρως τῇ Ἐκκλησίᾳ κατηγορίαι καὶ ὧν συνεπείᾳ ὁ πανιερ. πρώην Μεσημβρίας ἐγγράφως ἐδήλωσεν ὅτι παραιτεῖται τὴν μητρόπολιν, ἀπεκδεχόμενος τὴν ἐκκλησιαστικὴν ὑπὲρ ἀνέτου διατηρήσεως αὐτοῦ μέριμναν.

Μητρόπολις 40-Ἐκκλησιῶν. — Ὑπὸ τῶν κοινοτήτων τῶν ἀρτισυστάτου μητροπόλεως Σαράντα Ἐκκλησιῶν ὑπεβλήθη ἐγγράφως εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἡ εὐγνωμοσύνη τῶν ὀρθοδόξων ἐπὶ τῇ ἱδρύσει τῆς μητροπόλεως ταύτης, ἀποσκοπούσῃ εἰς τὴν ἐκ τοῦ συνεγγὺς ἐπίβλεψιν καὶ μέριμναν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐν τῷ σπουδαίῳ τούτῳ τμήματι τῆς Θράκης συμφερόντων.

Χοροστασία.— Τῇ δευτέρᾳ τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἡ Α. Θ. Π. ἐχοροστάτησεν ἐν μέσῳ πολλοῦ πλήθους εὐσεβῶν ὀρθοδόξων, κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, ἐν τῷ αὐθήμερον πανηγυρίζοντι κατὰ τὸ Σταυροδρόμιον ἱερῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Μουσικὴ σχολή. — Συμπληρωθεισῶν τῶν ἐξετάσεων τῆς Σχολῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν μουσικῆς, ὧν τὴν ἔναρξιν ἐγκαίρως ἠγγείλαμεν, ὁ σύλλογος τῶν διδασκάλων αὐτῆς συνελθὼν ἀπένειμεν ἑκάστῳ τῶν ἀποφοίτων τὸν δίκαιον βαθμόν. Ἐκ τῶν 146 μαθητῶν τῆς Μουσικῆς Σχολῆς—ὧν 121 εἰσὶ καὶ μαθηταὶ τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς—ἡ τάξις τῶν ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ μουσικῇ τελειοδιδάκτων ἀριθμεῖ τριάκοντα καὶ τέσσαρας. Τούτων οἱ εἴκοσι καὶ εἷς εἰσὶ μαθηταὶ καὶ τῆς Μ. Σχολῆς, οἱ δὲ δέκα καὶ τρεῖς ἐξασκοῦσιν ἐπάγγελμά τι ἢ ὑπηρετοῦσι παρὰ κληρικοῖς. Ἐκ τῶν 34 τελειοδιδάκτων τοῦ λήξαντος σχολειακοῦ τούτου ἔτους 26 ἔτυχον τοῦ βαθμοῦ ἄριστα, 6 τοῦ βαθμοῦ λίαν καλῶς, καὶ 2 τοῦ βαθμοῦ καλῶς. Οἱ τελειοδίδακτοι, καταβάλλοντες τὰ καθωρισμένα δικαιώματα, δύνανται νὰ λαμβάνωσι τὰ πτυχία αὐτῶν ἀπὸ τοῦ γραφείου τοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου.—Ἡ ἔκθεσις τῆς ἐν τῷ λήξαντι ἔτει καταστάσεως τῆς Σχολῆς γενήσεται γνωστὴ τῇ 11 Ἰουνίου.—Τὴν Μουσικὴν Σχολὴν διηύθυνε λελογισμένως καὶ μετὰ τῆς ἐνούσης αὐτῷ συνέσεως ὁ πανιερ. σχολάρχης τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς μητροπολίτης Σιρδέων κ. Μιχαὴλ Κλεόβουλος, ὁ καὶ μέλος τῆς ἐφορίας αὐτῆς ἀποτελῶν.

Ἅγιον Ὄρος. – Ἐπίτροπος τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἐν Θεσσαλονίκῃ διωρίσθη ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Κοινότητος ἐσχάτως ὁ πανοσιολογ. διάκονος κ. Κοσμᾶς Βλάχος, κληρικὸς τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἁγίου Παύλου λόγιος, γράψας δόκιμον περὶ Ἁγίου Ὄρους σύγγραμμα. — Κατ' ἐπιστολὴν ἐξ Ἄθῳ, πρό τινος ἐγένετο ὑπὸ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου πρώην Σωζοαγαθοπόλεως κ. Κωνσταντίνου, κατ' ἐντολὴν πατριαρχικήν, ἡ χειροθεσία τῶν πανοσιολογιωτάτων ἀρχιμανδριτῶν κκ. Χρυσοστόμου, τέως προηγουμένου, Λαυριώτου, καὶ Ἰωαννικίου, νῦν ἡγουμένου Σίμωνος Πέτρας. Ἡ χειροθεσία τῶν κληρικῶν τῶν ὑπὸ τῶν ἱερῶν σταυροπηγιακῶν μονῶν τιμωμένων τῷ τίτλῳ τοῦ ἀρχιμανδρίτου θέλει γίνεσθαι, κατὰ τὰ πατριαρχικὰ δίκαια, ὑπό τινος τῶν πανιερ. μητροπολιτῶν, λαμβάνοντος τὴν ἐπὶ τούτῳ πατριαρχικὴν ἄδειαν. Ὁ χειροθετῶν, ἐντολῇ πατριαρχικῇ, νέον ἀρχι-

μανδρίτην πανιερ. μητροπολίτης ἢ ἐπίσκοπος θέλει ἔχει ὑπ' ὄψιν τὸν ἐξῆς τύπον τῆς ἀναγορεύσεως· «Ἡ ταπεινότης ἡ ἐμὴ, ἐντολῇ καὶ ἀδείᾳ τοῦ παναγιωτάτου καὶ σεβασμιωτάτου ἡμῶν αὐθέντου καὶ δεσπότου, τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου κυρίου (Ἰωακεὶμ) προχειρίζεται τὴν σὴν πανοσιολογιότητα, τῇ ἐπικλήσει καὶ χάριτι τοῦ παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ Πνεύματος, εἰς ἀρχιμανδρίτην τοῦ ἁγιωτάτου ἀποστολικοῦ καὶ πατριαρχικοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως» (ἢ ἁπλῶς «εἰς ἀρχιμανδρίτην»)—Κατὰ τὸν τύπον τοῦτον ἐγένετο ἡ χειροθεσία τῶν δύο τούτων ἀρχιμανδριτῶν, ὡς ἤγγειλε διὰ τῆς ἀπὸ 4 μαΐου ἐπιστολῆς αὐτοῦ ὁ πανιερ. μητροπολίτης πρώην Σωζοαγαθοπόλεως.

Ὀνομαστικαὶ ἑορταί. — Τῇ κυριακῇ, 21, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐπεσκέψατο τοὺς ἄγοντας τὴν ὀνομαστικὴν ἑορτὴν αὐτῶν σεβ. συνοδικοὺς μητροπολίτας Τραπεζοῦντος, Χίου καὶ Βέλλας, συνεχάρη δὲ τηλεγραφικῶς τοις ἐπίσης ἑορτάζουσι πανιερ. μητροπολίτας Βερροίας καὶ Ναούσης κ. Κωνσταντῖνο, Γάνου καὶ Χώρας κ. Κωνσταντῖνο, ἐν Χάλκῃ διαμένοντι, καὶ Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Κωνσταντῖνο· τηλεγραφικῶς ἐπίσης ἠύξατο τὰ δέοντα τοῖς ἐξοχ. Κωνστ. Μακρίδῃ πασᾷ καὶ Κωνστ. Βαγιάννῃ ἐφέντῃ, καὶ τοῖς ἐριτίμοις κκ. Κ. Ἠλιάσκῳ, Κ. Σεβαστοπούλῳ καὶ Κ. Ψωμιάδῃ· τοῖς δὲ λοιποῖς τῶν λογάδων καὶ προκρίτων κκ. Κ. Καραθεοδωρῇ, Κ. Βλαστάρῃ, Κ. Ἀναγιάδῃ, Κ. Ταχιντζῇ, Κ. Κωνσταντινίδῃ δικηγόρῳ, τῷ διερμηνεῖ τῆς Σερβικῆς πρεσβείας κ. Κ. Κρούπτσεβιτς καὶ τισιν ἑτέροις διά τε τοῦ πανοσιολ. Μ. πρωτοσυγκέλλου καὶ τῶν ἱερολογ. πατριαρχικῶν διακόνων.

Μητρόπολις Κῶ. — Κατὰ τὰ μέσα τοῦ μηνὸς τούτου διέμενεν ἐν Καλύμνῳ, χάριν ἰδιωτικῆς τινος ὑποθέσεως, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Κώου κ. Ἰωακείμ.

Ἐπισκοπὴ Μοσχοννησίων. — Ἡ ἐφοροδημογεροντία Μοσχοννησίων καὶ ὁ πανοσιολ. πρωτοσύγκελλος κ. Κύριλλος Κοκκίνης, ὃν ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Σμύρνης διώρισε, πρὸ τῆς ἐκλογῆς τοῦ νέου ἐπισκόπου, ἀρχιερατικὸν ἐν Μοσχοννησίοις ἐπίτροπον, τηλεγραφικῶς ὑπέβαλον τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτῶν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ νέου ἐπισκόπου, συνεχάρησαν δὲ καὶ τῷ θεοφιλ. ἐπισκόπῳ Μοσχοννησίων κ. Νικοδήμῳ.

Περιοδευταί. — Ἐπανῆλθε πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν ἐκ Κυζίκου ὁ πρὸς πνευματικὴν τῶν ὀρθοδόξων ἐπίσκεψιν ἐκεῖσε ἀποσταλεὶς ὑπὸ τοῦ σεβασμ. γέροντος Κυζίκου θεοφ. ἐπίσκ. Ξανθουπόλεως κ. Ἰωάννης.

Πατριαρχικαὶ εὐχαί. — Τῇ παρασκευῇ ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης διεβίβασε τῷ εἰς Ἑσπερίαν ἀπελθόντι καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ἀμερικὴν κ. Μιχαὴλ Ἀναγνωστοπούλῳ τὰς πατρικὰς αὐτοῦ καὶ κατευοδίους εὐχὰς καὶ τὰ εὐχετικὰ γράμματα τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ εἰς τὸ γενέθλιον χωρίον Παπίγκον γενομένῃ μεγάλῃ δωρεᾷ, ἣν διὰ τοῦ προγενεστέρου τεύχους ἀνηγγείλαμεν—χθὲς ἡ Α. Θ. Π. διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀτεσταλμένου ηὔξατο τὰ δέοντα ταῖς εἰς Εὐρώπην ἀναχωρησάσις ἐριτίμοις κκ. Ἐριφίλῃ Γ. Ζαφειροπούλου καὶ Ἀρτεμισίᾳ Κ. Πουρναρᾶ.

Ἐπισκέψεις. —Τῇ τρίτῃ ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ὁ παρεπιδημῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει ἀνταποκριτὴς τῆς «Ἀστραπῆς» καὶ τῆς «Πατρίδος» τῶν Παρισίων ἔλλογ. κ. Ἰωάννης Ρόδ.

Σωματεῖα.—Τοῦ κανονισμοῦ τῆς εἰς Τὰ-ταῦλα Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος τυχόντος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐγκρίσεως, τὸ κοινωφελέστατον τοῦτο σωματεῖον ἀπολαύει καὶ πάσης εὐλογίας καὶ ἀναγνωρίσεως, ἣν ἡ μήτηρ Ἐκκλησία δαψιλεύει παντὶ σωματείῳ τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ καταστοχαζομένῳ, ὅταν ὑποβάλῃ αὐτῇ πρὸς ἔγκρισιν ἑκάστοτε τὸν κανονισμὸν αὐτοῦ. Ὁ νέος κανονισμός, ὑποβληθεὶς ἔντυπος, ἔτυχέ τινων διορθώσεων, αἵτινες δέον ἵνα κοινοποιηθῶσι τοῖς μέλεσι τοῦ χρησιμωτάτου τούτου σωματείου.

Τὸ ἐν Ἀθήναις ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ ἐξέδωκεν ἐσχάτως Κατάλογον καὶ Ἱστορίαν αὐτοῦ, εἰς μικρὸν φυλλάδιον ἐξ 80 σελίδων, ὧν αἱ ἑπτὰ ἀφηγοῦνται τὴν ἱστορίαν αὐτοῦ ταύτην. Τὴν σύστασιν αὐτοῦ τὸ Μουσεῖον ἀναγράφει τῇ 4 μαρτίου 1890, ὅτε Γερμανὸς ὁ ἀείμνηστος τῶν Ἀθηνῶν μητροπολίτης ἐτέλεσε τὸν ἁγιασμὸν ἐπὶ τῇ ἐγκαταστάσει τοῦ Μουσείου ἐν τῷ ἄνω πατώματι τοῦ οἴκου τῶν συνοδικῶν συνεδριάσεων, παρόντων τῶν μεγαλειοτάτων βασιλέων, τῆς ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως Ἀθηνῶν. Ἀπὸ τῆς 14 ἀπριλίου 1893 τὸ Μουσεῖον ἔστιν ἐγκατεστημένον ἐν τῷ Κεντρικῷ ἐθνικῷ Μουσείῳ. Τὸ Μουσεῖον τῶν χριστιανικῶν ἀρχαιοτήτων βλέπομεν ἐπονομαζόμενον νῦν καὶ μουσεῖον χριστιανικῆς τέχνης, διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐν αὐτῷ

θησαυριζομένων ἀντικειμένων, ὧν τινά εἰσι τῆς συγχρόνου τέχνης καὶ βιομηχανίας. Τινὰ τῶν ἐν αὐτῷ παλαιοτέρων ἀντικειμένων, τῶν προϊόντων δῆλα δὲ τέχνης πρὸ τῆς ἁλώσεως, ἀποτελοῦσιν ἀληθῆ πλοῦτον τοῦ Μουσείου, τινὰ δὲ προϊόντα τέχνης τῶν μετὰ τὴν ἅλωσιν χρόνων καὶ μέχρι τῶν ἀρχῶν τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος, ἰδίως ἄμφια. δυνατὸν νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς συμπλήρωσιν ἐπισκοπικῶν καταλόγων, ἄλλα δ' ἀναφέρονται εἰς ἱστορίας ἱερῶν μονῶν καὶ ναῶν καὶ ἁγιογράφων, ὡς καὶ εἰς τὸ μαρτυρολόγιον τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν.

Ἐν τῷ μικρῷ φυλλαδίῳ ὁ ἐκδοὺς, ὑφηγητὴς τῆς χριστιανικῆς ἀρχαιολογίας κ. Γ. Λαμπάκης, εἰς οὗ τὸν ζῆλον καὶ τὰς ἐνεργείας ἡ τοῦ Μουσείου σύστασις ὀφείλεται, παρατίθησι καί τινας ἐξηγητικὰς γραμμὰς, χάριν βεβαίως τῶν τῆς χριστιανικῆς ἀρχαιολογίας σπουδαστῶν· ἴσως τινὲς ἐκ τούτων εἰσὶ βεβιασμέναι, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιστήμη τηρουσα σιγὴν ἄρτι διδάσκει ὅτι συμφωνία τις οὔπω ἐπῆλθεν ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῶν ἐπὶ βυζαντινῶν πλίνθων γεγραμμένων· οὐδεὶς δὲ δύναται ν' ἀποφανθῇ ὅτι λέξις τις σημαίνει ναὸν, ἐξ οὗ πλίνθος τις προέρχεται, οὐχὶ δὲ τὸν ἱδρυτὴν τοῦ πλινθουργείου. Οὔτε συμφωνοῦμεν πάντες ἐν ταῖς ἑρμηνείαις, αἷς ἐπεχείρησεν ὁ Dethier ποῦ μὲν αὐτοκράτορας, ποῦ δὲ πατριάρχας παρεισάγων πλινθοποιοὺς, καὶ ἄλλοτε πάλιν ἀλλοίας ἑρμηνείας εἰσάγων. Ἀλλαχοῦ πάλιν, καίτοι ἀπητεῖτο νὰ γραφῶσιν ἐξηγήσεις ἢ μᾶλλον περιγραφὴ, παραλείπεται ἡ ἀπαραίτητος αὕτη ἐργασία· οὕτω λ.χ. γράφεται «συλλογὴ ἱερῶν ἀντιμινσίων». Ἐν τούτοις τὰ ἀντιμίνσια κατὰ διαφόρους τύπους καὶ σχέδια κατεσκευάζοντο, καὶ διάφορον ἕκαστον φέρει τὴν ἐπιγραφὴν καὶ πολλῶν τοιούτων ἡ σπουδὴ δυνατὸν νὰ γνωρίσῃ ἡμῖν ὀνόματα μητροπολιτῶν καὶ ἐπισκόπων, τῶν ταῦτα καθιερωσάντων.

Ἀλλ' ἡ λεπτομερὴς τοῦ βιβλίου μνεία ἐν ταῖς στήλαις τῆς «Ἐκκλησιαστ. Ἀληθείας» ἀναφέρει ἡμᾶς εἰς τὸν ἐν γένει λόγον περὶ τῶν τοιούτων ἱερῶν καθιδρυμάτων. Συγγνωστοὶ δ' ἐσόμεθα γράφοντες περὶ «ἱερῶν» ἱδρυμάτων, ἐνῷ τοιούτων ἓν καὶ μόνον παρ' ἡμῖν ὑπάρχει. Συνέστησε πρὸ πενταετίας ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης κκ. Ἰωακεὶμ τὸ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τοιοῦτο Μουσεῖον, ἀλλ' ὀλίγοι εἰσὶν οἱ δωρησάμενοι μνημεῖόν τι τέχνης ἱερᾶς εἰς αὐτὸ, καὶ ὀλίγοι οἱ στοργὴν ὑπὲρ τῶν χριστιανικῶν ἀρχαιοτήτων ἐπιδειξάμενοι. Καὶ ἔχει τόσα κειμήλια ἡ γενέτειρα ἡμῶν χώρα νὰ ἐπιδείξῃ, τινὰ δὲ τούτων ἀρχαιοκάπηλοι χωρικοὺς ἁπλοϊκοὺς ἀπατῶντες ἐκπατρίζουσιν. Αἱ ἐπαρχίαι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου διατηροῦσιν ἔτι προϊόντα χριστιανικῆς τέχνης ἀρχαίας, καὶ τὸ κατάντημα τούτων ἐστὶ τὸ πατριαρχικὸν Μουσεῖον τῶν χριστιανικῶν ἀρχαιοτήτων. Πατριάρχης ἱδρυτὴς καὶ μετ' αὐτοῦ τῶν ἐπιστημόνων οἱ θίασοι ἀπεκδέχονται τὸν πλουτισμὸν αὐτοῦ, ἀφορῶντες εἰς τὰς ἐν αὐτῷ μελέτας τῶν ἐπιστημόνων καὶ λογίων καὶ τὴν ἐξ αὐτῶν προσγενησομένην τῇ ἐπιστήμῃ ὠφέλειαν. Ἀντικείμενα τέχνης ἱερᾶς σώζουσι πολλοὶ παρ' ἑαυτοῖς, σώζουσι πολλαὶ κοινότητες, καὶ παρακαλοῦμεν αὐτὰς νὰ πιστεύσωσιν ὅτι ζημιοῦσι τὴν ἐπιστήμην, ἀφίνοντες αὐτὰ νὰ καταστρέφωνται, καὶ δεικνύοντες ἀστοργίαν πρὸς ἱερὰ καθιδρύματα.

*

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ἐκ τοῦ πατριαρχ. ἀρχειοφυλακείου πρὸς τὰς αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω.

Ἐκδοθέντα ταῦτα, εὐλογίᾳ καὶ κελεύσει τοῦ παναγ. οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Ἰωακεὶμ Γ΄ τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης, ἀποτελοῦσι τόμους τρεῖς, ὧν ὁ μὲν περὶ Ἁγίου Ὄρους περιέχει σελ. 344 — ὁ περὶ τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου 729, καὶ ὁ περὶ τῶν ὁμοίων Ἐκκλησιῶν Ρωσσίας, Ρουμανίας καὶ Σερβίας καὶ τῶν ἄλλοτε ἀρχιεπισκοπῶν Ἀχριδῶν καὶ Πεκίου σελίδας 1115. Τιμῶνται ὁ Α΄ γροσίων ἀργυρῶν 20—ὁ Β΄ 30 ὁ Γ΄ 40, καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Γραφείῳ ἡμῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΕΝ ΤΗι ΔΙΑΣΠΟΡΑι

*
* *

διότι ἡ πρὸς ἐκπατρισμὸν τάσις οὐδὲν ὅριον γινώσκει· ὅπου δ' ἔκρινον κατάλληλον διὰ λόγον ἐμπορίας ἐκεῖ καὶ μετέβαινον οἱ ὁμογενεῖς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καὶ μάλιστα περισσότεροι ἢ δι' οἱονδήτινα λόγον ἕτερον· ἕτεροι μετέβαινον ἁπλούστατα θηρεύοντες τύχην· καί τινες, πολλοὶ καὶ οὗτοι, πρὸς ἐκπαίδευσιν ἐν ταῖς ἐπιστήμαις. Ὀλίγιστοι δ' ἐξεπατρίζοντο δουλεύοντες ἱερωτέροις καὶ σπουδαιοτέροις σκοποῖς καὶ ἀειμνήστοις ἀποστολαῖς. Οἱ διὰ τὸν πρῶτον τῶν λόγων τοῦτον γινόμενοι συνοικισμοὶ ἦσαν μὲν ἐδραιότεροι, ὡς εἰπεῖν, καὶ παραμόνιμοι, διεσπείροντο δὲ εἰς τὰς τέσσαρας ἠπείρους, εἰς ἃς ἀπὸ ὀλιγίστων ἐτῶν προσετέθη καὶ ἡ Αὐστραλία. Οἱ διὰ τὸν δεύτερον λόγον γινόμενοι συνοικισμοὶ οὐδέποτ' ἦν δυνατὸν 'ν ἀποτελέσωσιν ἀποικίας, ὡς ἐννοοῦμεν αὐτὰς, διότι ἦσαν παροδικοὶ καὶ σχεδὸν ἐφήμεροι, διαρκοῦντες ἀριθμόν τινα ἐτῶν βραχύτατον, ἑνόσῳ διετέλει ἐν ἰσχύϊ τὸ πρῶτον καὶ κύριον πρόσωπον τὸ συναγεῖρον περὶ ἑαυτὸ συγγενεῖς τινας καὶ φίλους. Οἱ δὲ λόγῳ σπουδῆς μεταβαίνοντες διέμενον τὸν χρόνον τῆς ἐκπαιδεύσεως αὐτῶν ἀποτελοῦντες ὁμάδας τινὰς, οὐδένα λόγον ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν ἀποικιῶν δυναμέναις ἔχειν ἀλλὰ μᾶλλον ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν ἐπιστημῶν. Καὶ οἱ μὲν θηρεύοντες τύχην καὶ θέσεις κυβερνητικὰς ἔσπευδον πρὸς τὰ τέσσαπα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος, οἱ δὲ τὴν ἐκπαίδευσιν αὐτῶν ποθοῦντες εἶχον ὡρισμένας πόλεις τὴν Βονωνίαν, τὴν Φερράραν, τὸ Παταῦϊον, τὴν Φλωρεντίαν, τὴν Βενετίαν, τὴν Νεάπολιν καὶ αὐτὴν τὴν nunquam amicam Graecorum Ρώμην, κατὰ τὴν ΙΕ΄ καὶ ΙΣΤ΄ ἑκατονταετηρίδα, εἰς ἃς καὶ μετέβαινον· κατὰ τὰς μετὰ ταῦτα, τὴν ΙΖ΄ καὶ τὴν ΙΗ΄, ἡ πρὸς σπουδὴν ἐπιστημῶν μετάβασις τῶν φιλομαθῶν ἑλλήνων ἐγίνετο, καθὼς εἰς τὴν Πίζαν τῆς Ἰταλίας, οὕτως εἰς τὸ Λονδῖνον, εἰς Παρισίους, εἰς Ὀξώνιον, εἰς Ἀμστελόδαμον καὶ εἰς πόλεις τῆς Γερμανίας ὅπου ἀκμαζούσας ἤκουον τὰς ἀκαδημίας ἐπιστημῶν καὶ τὰ πανεπιστήμια. Χῶραι, οἷα ἡ τότε Ρωσσία, καὶ ἤπειροι μεγάλαι, ὡς ἡ Ἀφρικὴ καὶ ἡ Ἀμερικὴ, ἦσαν κατὰ τοὺς αἰῶνας ἐκείνους ἀνεπίβατοι τοῖς ἐφιεμένοις ἀνωτέρας παιδεύσεως. Ὥστε λόγος τις ἐκτενὴς πως καὶ συστηματικὸς δυνατὸν 'να γένηται μόνον περὶ τῶν ἐν ταῖς τέσσαρσιν μεγάλαις ἠπείροις συνοικισμῶν, τῶν ἕνεκεν ἐμπορίας καθισταμένων. Αὐτοὶ μόνον οἱ συνοικισμοὶ εἰσὶν ἄξιοι λόγου καὶ διότι μακροὺς χρόνους, τινὲς δὲ καὶ αἰῶνας, διετηρήθησαν, καὶ διότι ἐπὶ μακρὸν ἡ βραχὺν χρόνον ἔσωσαν τὴν ἀκραιφνῆ συναίσθησιν τοῦ παρελθόντος τοῦ ἔθνους ἡμῶν, καὶ διότι ἔζησαν ὡς κοινότητες, ἔχουσαι ἱερεῖς καὶ διδασκάλους, καὶ διότι διὰ ταῦτα πάντα καὶ τῇ γενετείρᾳ ἐγένοντο ὠφέλιμοι, ναοὺς καὶ μοναστήρια καὶ σχολεῖα χρηματικῶς ὑποστηρίζουσαι, καὶ νέους φιλομαθεῖς ἕλληνας ἐκπαιδεύουσαι, καὶ τὰ μεγάλα κέντρα τῆς καθ' ἡμᾶς ἐθνικῆς καὶ θρησκευτικῆς ζωῆς καὶ κινήσεως ὑποστηρίζουσαι.

*

Πρὶν εἰσέλθωμεν εἰς τὸν λόγον περὶ τῶν τῆς πρώτης, ὡς εἰπεῖν, κατηγορίας συνοικισμῶν, ἀνάγκη 'να μάθωμεν πόσας ἀποικίας ἑλλήνων ὀρθοδόξων δυνάμεθα'ν' ἀνακαλύψωμεν ἐπιδιωξάσας σκοπὸν ἱερώτερον καὶ ὑψηλόν. Ὑπῆρχον μικραί τινες ἀποικίαι μέγιστον ἔργον ἀναλαβοῦσαι, ἱερὸν μὲν τὴν διάδοσιν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἢ τὴν ὑποστήριξιν αὐτῆς ἐπηρεαζομένης ἢ ταῖς καιρικαῖς ἐπηρείαις οὐχὶ ὀρθῶς περιπατούσης, ὑψηλὸν δὲ τὴν διάδοσιν τοῦ πολιτισμοῦ. Διὰ τοῦ ἱεροῦ τούτου σκοποῦ αἱ μετὰ τὴν ἅλωσιν ὀλιγάριθμοι καὶ βραχύβιοι ἐκ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν ἑλληνικαὶ ἀποικίαι ἀπεδείκνυντο διάδοχοι τοῦ ἔργου καὶ μέτοχοι τῶν τρόπων τῶν ἁγίων ἀποστόλων τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ὅσοι κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας ἔξοχον καὶ θαυμασιώτατον ἑαυτοὺς ὑπογραμμὸν αὐταπαρνησίας καὶ ζήλου ἱεροῦ παρείχοντο. Διὰ τοῦ ὑψηλοῦ ἐκείνου σκοποῦ αἱ κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας ὀλιγαριθμόταται καὶ βραχυβιώταται ἑλληνικαὶ ἀποικίαι ἀπεδείκνυον, εἰ καὶ κατ' ἐλάχιστον μέτρον, ὅτι τὸ πάτριον ἐκεῖνο πνεῦμα, τὸ διαιωνῖσαν τὴν μνήμην τῶν ἱδρυτῶν τῶν ἀρχαίων μεγάλων ἑλληνικῶν ἀποικιῶν, τὸ δοξάσαν τὸν μέγαν βασιλέα τῶν μακεδόνων, τὸ τῆς ἑλληνικῆς ἐθνικότητος ἀγλάϊσμα, τὸν υἱὸν τοῦ Φιλίππου καὶ μαθητὴν τοῦ Ἀριστοτέλους (29), αὐτὸ τοῦτο τὸ πνεῦμα διήκει διὰ τοῦ

---

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 248—252.

29. ἀνάγνωθι ὁλόκληρον τὸ λαμπρὸν τοῦ Κωνστ. Ἀσωπίου σύγγραμμα τὸ ἐπιγραφόμενον "Λόγος Κ. Ἀσωπίου, ἐπὶ τῆς δευτέρας αὐτοῦ πρυτανείας, τῇ κε΄ σεπτεμβρίου 1856,,, ἐκδοθὲν τὸ δεύτερον, ἐν Ἀθήναις, 1858, εἰς σελίδας 336 καὶ νστ' 392 δῆλον οὖν) εἰς ὄγδοον, καὶ πραγματευόμενον περὶ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου. Ἐν αὐτῷ δὲ καταφαίνεται ἡ περὶ τὰς ἱστορικὰς μελέτας ἐμβρίθεια τοῦ ἀειμνήστου διδασκάλου τοῦ Γένους· οὗ τῶν γνώσεων ἀρκετὸν μνημεῖον καὶ περιφανέστατον διαιωνίζον τὴν μνήμην τοῦ γράψαντός, ἐστιν ὁ περὶ Ἀλεξάνδρου λόγος οὗτος. Περὶ δὲ τῶν ὑπ' Ἀλεξάνδρου κτισθεισῶν ἑβδομήκοντα, καθὰ λέγουσι, πόλεων καὶ τῶν ἐν αὐταῖς ἑλληνικῶν ἀποικιῶν κείσθωσαν αἱ κρίσεις τοῦ Πλουτάρχου ("περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου τύχης,, λόγος Α΄, ε΄) καὶ Διοδώρου Σικελιώτου [βιβλ. ΙΗ΄, 4] ὧν ὁ πρῶτος ἔγραψεν "Ἀλέξανδρος, ὑπερεβδομήκοντα πόλεις βαρβάροις ἔθνεσιν ἐγκτίσας καὶ κατασπείρας τὴν Ἀσίαν ἑλληνικοῖς τέλεσι, τῆς ἀνημέρου καὶ θηριώδους ἐκράτησε διαίτης . . . . Οὐκ ἂν εἶχεν Ἀλεξάνδρειαν Αἴγυπτος, οὐδὲ Μεσοποταμία Σελεύκειαν, οὐδὲ Προφθασίαν Σογδιανοί, οὐδ' Ἰνδία Βουκεφαλίαν, οὐδὲ πόλιν Ἑλλάδα Καύκασος περιοικοῦσαν, αἷς ἐμπ[εδωθείσαις;] ἐσβέσθη τὸ ἄγριον

μυελοῦ, τρόπον τινὰ, τῶν ὀστέων τοῦ ἐθνικοῦ σώματος, τοῦ καταπονηθέντος μὲν ἐνίοτε, οὐδέποτε δ' ἐν τῇ περιθάλψει καὶ διαδόσει τῶν τοῦ ἀληθοῦς πολιτισμοῦ στοιχείων ὀκλάσαντος, οὐδ' ἀποδυσπετήσαντος.

*

Εἴχομεν καὶ μετὰ τὴν ἅλωσιν ἱεραποστόλους, ἀποικίας τινὰς ἢ missions ἱερὰς ἀνδρῶν εὐσεβῶν, μακρὰν τῆς πατρίδος μεταβαινόντων ἐπὶ στηριγμῷ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ τὸν ἱερώτατον ἀγῶνα τοῦτον, αἰτήσει ξένων ἀρχόντων καὶ ἡγεμόνων, ἀναλαμβανόντων. Καὶ τοὺς μὲν εἰς Ρωσσίαν μεταβαίνοντας παρατρέχομεν, διότι ἐν βιβλίοις ἑλληνικοῖς, οὐχὶ σπανίοις, (30) δύναταί τις εὑρεῖν εἰδήσεις περὶ τούτων· ἄλλως τε, ἡ μετάβασις αὐτῶν εἰς τὴν μεγάλην πρὸς βορρᾶν αὐτοκρατορίαν, προσκλήσει τῶν τζάρων ἢ τῶν ἀρχιερέων ἐκείνου τοῦ κλίματος, ἀπέβλεπε, τὸ κυριώτερον, εἰς διδασκαλίαν ἐν σχολείοις, ἢ εἰς ἐπιστασίαν ἐν ἐκδόσει βιβλίων. Ἀλλ' ἡ μετάβασις εἰς ἑτέρας χώρας ἀσιάτιδας καὶ ἀφρικανικὰς ἀπέβλεπε πραγματικῶς εἰς τὴν διάδοσιν καὶ τὴν ὑποστήριξιν τῆς ὀρθοδοξίας.

Ἐπὶ τοῦ πολύτλα οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως ἐζητήθησαν ὑπό τινων ἐν Ἰνδίαις χριστιανῶν διδάσκαλοι τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ὑπὸ τῶν ἰησουϊτῶν, ὡς ἐθρύλλουν τότε διωκομένης (31), ἤτοι μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1620—1635. Δυστυχῶς, ὁ ἀείμνηστος ἐκεῖνος πατριάρχης, ἐκ τοῦ συστάδην πολεμῶν τοὺς ἰησουΐτας ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν καὶ περισσότερον. ἀπὸ τοῦ 1595 δῆλον οὖν, ἀφῆκεν ἀπαραμυθήτους τοὺς συνδρομῆς ἀξίους, τοὺς συνδρομὴν οὕτω γενναίαν καὶ ἀξιωλογωτάτην ἐπιζητοῦντας. Παρεῖδε τὸν εἰς τὰ μακρυνὰ μέρη κατ' ἰησουϊτῶν πόλεμον. Καὶ οὕτως ἡ μετὰ τῶν ἐν Ἰνδίαις χριστιανῶν ἐπικοινωνία, ἡ ἐλπίδας ἀμυδρὰς ἐπιτυχίας τοῦ τῶν ἑλλήνων ἱεραποστόλων ἔργου προεπαγγελλομένη, ἐξ ἧς καὶ εὐδοκίμησις ἑλληνικῶν ἀποικιῶν ἦν προσδόκιμος, οὔτε κἂν εἰς τὸν οὐδὸν ὁδοῦ ποθητῆς—ἂν ἡ καινολογία συγχωρῆται—προῆλθεν. Ἐνῷ ἀλλαχοῦ καὶ ἐν χρόνοις ὀλίγῳ μεταγενεστέροις τοιαύτη τις αἴτησις, ἡ μὲν πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον γενομένη τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἡ δὲ πρὸς τὸ τῆς Ἀλεξανδρείας, ἔσχον ἀποτελέσματά τινα μνείας ἄξια τιμιωτάτης.

Ἡ πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον τῆς βασιλευούσης τῶν πόλεων αἴτησις ἐγένετο κατὰ τὴν πατριαρχίαν Κυρίλλου Ε' τοῦ ἀπὸ Νικομηδείας καὶ πάντως ἐν ἔτεσι 1752—1754, κατὰ τὴν παρὰ Σεργίῳ Μακραίῳ συνέχειαν αὐτός ἐστιν ὁ βεβαιῶν (32) ὅτι Βασίλειος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰβήρων, ἀναπαύλας ἀπὸ τῶν πρὸς τοὺς πέρσας πολέμων τυχὼν καὶ τούτων ἀπομακρύνας τὴν ἐπικειμένην τυραννίαν, ἐκκρούων τοὺς ἀπὸ κακοδόξων κατ' ὀρθοδόξων ἐπηρεασμοὺς, ἐζήτησε τὴν τοῦ Πατριαρχείου βοήθειαν· ὁ δὲ πατριάρχης Κύριλλος ἀπέστειλε «ζηλωτὴν τῶν ὀρθῶν δογμάτων ἄνδρα ἐν ἱερομονάχοις διδάσκαλόν τινα Μακάριον», προτρεπτικὰ πρὸς εὐσέβειαν γράμματα δούς. Εἰς τὴν Ἄνω μεταβὰς Ἰβηρίαν ὁ Μακάριος καὶ γενόμενος ἀσπασίως δεκτὸς ὑπό τε τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ ὀρθοδόξου ἀρχιεπισκόπου «ἐξήλασε τοὺς αἱρετικοὺς» καὶ μετὰ διετίαν ἐπανῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Καὶ τίς μὲν καὶ ποδαπὸς ὁ Μακάριος ἄγνωστον ἐμοί, ἐπειδὴ δὲ τοιαύτη εἰς Ἰβηρίαν ἀποστολὴ ἀπήτει καὶ γνῶσιν τῆς τοῦ τόπου γλώσσης, ἠδύνατό τις εἰπεῖν ὅτι ἦν ὁ Μακάριος τῆς τῶν Ἰβήρων μονῆς τῆς ἐν Ἄθῳ μοναχός· διότι συχνοτέραν τὴν μετὰ τῆς Ἰβηρίας σχέσιν ἐκ πάντων τῶν ἑλλήνων εἶχον οἱ μοναχοὶ τῆς τῶν Ἰβήρων μονῆς ταύτης, καὶ κτήματα ἐν Ἰβηρίᾳ ἐκέκτηντο καὶ ἀναθήματα καὶ δωρεὰς ἀπὸ τῶν Ἰβήρων αὐθεντῶν ἡ καθ' ἡμᾶς αὕτη γεραρὰ μονὴ τῶν Τορνικίων (33) ἐδέχετο.

Καὶ ἡ μὲν ἀποικία αὕτη βραχύβιος, ἀλλ' ἐπιφανὴς οὖσα, τὴν τῶν ἑλλήνων διδασκάλων καὶ κληρικῶν ἀγαθὴν ὑπόληψιν παρ' ἀλλοεθνέσιν ὀρθοδόξοις ἐστερέωσεν ὡς ἐστερέωσε, τὴν τῶν ἑλλήνων ἀγαθὴν φήμην ἐν Ρωσσίᾳ πρὸ τῆς ἀποστολῆς τοῦ Μακαρίου ἡ τῶν ἀδελφῶν Λιχουδῶν, τῶν ἱεροκηρύκων καὶ πρὸ τούτων ἡ τοῦ Μαξίμου τοῦ μοναχοῦ. Οὕτως ἐστερέωσε τὴν ἀγαθὴν φήμην ταύτην μετὰ τούτους καὶ μέχρι τῶν μέσων τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος ἡ παρὰ ρώσσοις αὐτοκράτορσι καὶ μεγιστᾶσιν ὑπηρεσία δοκίμων ἐπιστημόνων ἑλλήνων καὶ δοκίμων ἑλλήνων κληρικῶν (34),

---

καὶ μετέβαλε τὸ χεῖρον ὑπὸ τοῦ κρείττονος ἐθιζόμενον„—ὁ δὲ δεύτερος "Ὁ δ' Ἀλέξανδρος καὶ ἄλλας πόλεις ἔκτισεν, ἡμέρας ὁδὸν ἀπεχούσας τῆς Ἀλεξανδρείας [τῆς τοῦ Καυκάσου]· κατῴκισε δ' εἰς αὐτὰς τῶν μὲν βαρβάρων ἑπτακισχιλίους, τῶν δὲ συνακολουθούντων ἐκτὸς τάξεων τρισχιλίους„ [ΙΖ', 83] καὶ "ἦν δὲ τῶν ὑπομνημάτων τὰ μέγιστα καὶ μνήμης ἄξια..... πόλεων [κατασκευάσαι] συνοικισμούς, καὶ σωμάτων μεταγωγὰς ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ κατὰ τοὐναντίον, ἐκ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Ἀσίαν, ὅπως τὰς μεγίστας ἠπείρους ταῖς ἐπιγαμίαις καὶ ταῖς οἰκειώσεσιν εἰς κοινὴν ὁμόνοιαν καὶ συγγενικὴν φιλίαν καταστήσῃ„.

30. πολλὰ δύνανται ἵνα μάθωσιν οἱ φιλίστορες ἐκ τῆς Ἱστορίας τῆς ρωσσικῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Καραμζίνου, μεταφρασθείσης εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὑπὸ Κ. Κροκιδᾶ, καὶ ἐκ τῆς ὑπὸ Θεοδώρου Βαλλιάνου μεταφρασθείσης, ἐπίσης εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν, Ἱστορίας τῆς ρωσσικῆς Ἐκκλησίας.

31. Δοσιθέου Ἱστορία περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχευσάντων· σελ. 1174. Οὐ λέγει δ' ὁ Δοσίθεος τίνες ἦσαν οἱ διδασκάλους τῆς πίστεως ζητοῦντες τότε χριστιανοὶ καὶ ποῦ τῆς Ἰνδίας διέμενον.

32. Μακραίου Ὑπομνήματα ἐκκλησ. ἱστορίας· παρὰ Κ. Ν. Σάθᾳ, ἐν τόμῳ Γ' Μεσαιωνικῆς Βιβλιοθήκης· σελ. 215.

33. βλέπε δωρεῶν τοιούτων μνείας σποράδην ἐν τῷ μικρῷ βιβλίῳ "Χρονογραφία τῆς ἐν Ἄθῳ μονῆς τῶν Ἰβήρων„.

34. περὶ μὲν Μαξίμου μοναχοῦ τῆς τοῦ Βατοπεδίου μονῆς ἐπαρκῆ σημείωσιν ἔχομεν τὴν τοῦ μακαρίτου Ἰωάννου Πα-

ὧν τοῖς ἴχνεσιν ἠκολούθησεν ὁ τὴν ὀρθοδοξίαν ἐν Ἀλεούταις στηρίξας καὶ τὸν ἀκραιφνῆ πολιτισμὸν εἰσαγαγὼν ἔλλην (35), οὗ παρεμορφώθη τὸ ἐπώνυμον.

Ἐπιφανεστέρα, συγχρόνως τῇ τοῦ Μακαρίου, ἑτέρα ἐγένετο ἀποικία, μακρὰν τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὴν φιλέλληνα τῆς Ἀβησσυνίας ἀποσταλεῖσα γῆν, καὶ ταύτης δὶς καὶ τρὶς ἐν συγκινήσει καὶ μετ' ἐθνικῆς ὑπερηφανίας μιμνήσκεται Καισάριος ὁ Δαπόντες (36), ᾧ καὶ πειθόμεθα, σύμψηφον ἱερὸν ἔχοντι τὸν ἀείμνηστον Ματθαῖον πατριάρχην Ἀλεξανδρείας (37) τὸν κουτλουμουσιανὸν καλόγηρον (38). Ἐπειδὴ δ' ἐγράφησαν ἄλ-

ραπαντοπούλου παρὰ Ματθαίῳ Παρανίκᾳ ἐν τῷ Σχεδιάσματι περὶ σχολείων, σε'. 177—179, ἐν ὑποσημειώσει γραφείσῃ κατὰ ρωσσικὰ συγγράμματα. Αὐτόθι μνεία γίνεται βραχυτάτη καί τινων ἑτέρων ἐν Ρωσσίᾳ διδασκάλων ἑλλήνων· σελ. 179—181. Τῶν ἀδελφῶν Λιχουδῶν τὸ λαμπρὸν ἔργον ἐξέθηκεν, ἐπὶ τῇ βάσει ρωσσικῶν πηγῶν, ὁ μακαρίτης διδάσκαλος ἡμῶν Ἀλέξανδρος Λάσκαρις [εἶτα μητροπολίτης Σισανίου] ἐν τῷ περιοδικῷ τοῦ ἐν Κων]πόλει Ἕλλην. Φιλολογικοῦ Συλλόγου, τόμῳ Β', ἐξ οὗ μετέγραψεν ὁ κ. Σάθας· σελ. 358—371 Νεοελλ. Φιλολογίας. Παρ' αὐτῷ καὶ παρὰ Ζαβίρᾳ καὶ Βρετῷ ἀναγράφονται πολλὰ ὀνόματα ἑλλήνων ἐπιστημόνων ἐν Ρωσσίᾳ διωσάντων, κληρικῶν καὶ λαϊκῶν· πολλοὶ δ' ἕλληνες ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ αὐτοκρατορίᾳ ζήσαντες καὶ τιμηθέντες ἐδιδάχθησαν ἐν τῇ στρατιωτικῇ σχολῇ, ἣν ἡ αὐτοκράτειρα Αἰκατερίνα Β' ἵδρυσεν ἐν Πετρουπόλει, καὶ ἐν ᾗ διακόσιοι ἕλληνες ἐπαιδεύοντο συγχρόνως, αὐτοκρατορικῇ δαπάνῃ. Ἰακώβου Ρίζου [Νερουλοῦ] Histoire moderne de la Grèce, ἐν Γενεύῃ, 1828, σελ. 88, 90. Ἑλλήνων ἐπιστημόνων ποιοῦνται μνείαν ὁ Henri Storch ἐν Tableau historique et statistique de l'empire de Russie καὶ ὁ Richter ἐν τῷ Geschichte des Transalpin Daciens, ἐν Βιέννῃ, 1782, πολλὰ ἀναγράφων ἑλλήνων ἐπιστημόνων καὶ λογίων ἐν ταῖς παριστρίαις χώραις ζησάντων ὀνόματα, καίτοι παρίστησί τινας βλάχους, ἐνῷ γινώσκομεν αὐτοὺς ἕλληνας, οἷον τὸν διδάσκαλον Βιλαρᾶν. Εἰρήσθω δ' ὅτι ὁ Σοῦλζερ [τόμ. Γ', σελ. 40] μιμνήσκεται συγγράμματός τινος Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρεως, ὃ μετηνέχθη εἰς τὴν βλαχικὴν γλῶσσαν.

35. Κωνσταντῖνος ὁ ἐξ Οἰκονόμων ἐν Βιογραφικῷ σχεδιάσματι περὶ Ἀλεξάνδρου Στούρζα [ἐν Ἀθήναις, 1855] ἀναφέρει μετ' ἐπαίνων, ἐπὶ τῇ βάσει "ἀξιολόγου ρωσσικοῦ συγγράμματος,, τὸν ἐν Καδιάκῃ, μιᾷ τῶν Ἀλεούτων νήσων, πρῶτον διευθυντὴν τῆς αὐτόθι κατασταθείσης ρωσσικῆς ἐμπορικῆς ἐν Ἀμερικῇ ἑταιρίας Δελαρέβην, γραικόν, ὡς οἱ ρῶσσοι μαρτυροῦσιν, ὃς, "διὰ τῆς πραότητος τοῦ τρόπου, κερδήσας τὴν ἀγάπην τῶν Καδιακῶν, κατήχησεν οὐκ ὀλίγους εἰς ἀκοὴν πίστεως· ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΣ Ο ΓΡΑΙΚΟΣ ΟΥΤΟΣ ἤνοιξεν ἐν ταύτῃ τῇ νήσῳ τὰ προεισόδια τῆς μετὰ ταῦτα [τῷ 1793] πρώτης ἀποστολῆς τῶν ρώσσων ἀποστολικῶν ἱεροκηρύκων,, · βλ. Βιογρ. σχεδ. σ. 86.

36. Κατάλογος ἐπισήμων ρωμαίων, ἐν Μεσαιων. Βιβλιοθήκῃ Κ. Ν. Σάθα, τομῳ Γ, σ. 87. Καθρέπτης γυναικῶν· τόμου Β' σελ. 338—339. Κῆπος χαρίτων ἐν τῷ τόμῳ Γ' τῆς τοῦ Emile Legrand Bibliothèque Grecque Vulgaire, σελ. 250—251.

37. μέτιθι τὸ ἐν τόμῳ ΚΔ' Ἕλλην. Φιλολογ. Συλλόγου ἄρθρον μου "Ἡ ἀλληλογραφία τοῦ πατριάρχου Ματθαίου,, καὶ ἰδίᾳ σελ. 39.

38. ἦν ὁ Ματθαῖος ἐκ παίδων καλόγηρος τῆς τοῦ Κουτλουμουσίου μονῆς, εἰσαχθεὶς εἰς αὐτὴν ὑπό τινος θείου αὐτοῦ, μοναχοῦ ἐπίσης κουτλουμουσιανοῦ. Οὐκ ἀσυνήθης δὲ ἡ παρὰ τὰ τῶν πατριαρχῶν ὀνόματα παράθεσις τῆς μοναχικῆς αὐτῶν

λοτέ τινα περὶ τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου τοῦ Ματθαίου, σήμερον ἀρκετόν ἐστι 'να σημειωθῇ ὅτι περὶ τὰ 1750, κατ' αἴτησιν Ἰησοῦ τοῦ τῆς Ἀβησσυνίας αὐτοκράτορος, ὁ Ματθαῖος ἀπέστειλεν εἰς τὴν φιλόχριστον «Χαμπεσίαν» ἄνδρας πλήρεις ζήλου, Στέφανον ἱερομόναχον, τὸν τῆς Σίφνου διδάσκαλον, καὶ (Νικόλαον) Σισίνιον τὸν ἰατρὸν καὶ πέντε ἢ ἓξ νέους ἕλληνας, οἳ μεταβάντες εἰς Ἀβησσυνίαν εὗρον, ὡς ἔοικε, καὶ ζῶσαν τὴν μνήμην ἑλλήνων, πρὶν αὐτῶν ἀπελθόντων ἐκεῖσε (39), καὶ ὑποδοχήν. Ἀποβιώσαντος δὲ τοῦ Ἰησοῦ μετὰ μικρὸν, ὁ Στέφανος, παρ' ἑτέρῳ μένων ἡγεμόνι, συνεστήσατο σχολεῖον, κατὰ Δαπόντε, καὶ σκοπὸν εἶχε 'να ἱδρύσῃ καὶ ναόν. Διδακτικὴ λίαν ἡ μαρτυρία τοῦ πατριάρχου Ματθαίου ὅτι Στέφανος

ἰδιότητος, τοὐλάχιστον κατὰ τὴν Ε' καὶ ΣΤ' ἑκατονταετηρίδα· «διὰ τὸ μὴ κοινωνεῖν με τῷ ἀββᾷ Μακαρίῳ τῷ ἐπισκόπῳ Ἱεροσολύμων» καὶ "περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἡλία τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων,, καὶ "περὶ τοῦ ἀββᾶ Γρηγορίου τοῦ πατριάρχου Θεουπόλεως,, . Μόσχου, Λειμών, ἐν Πατρολογίᾳ Migne, τόμου ΠΖ' στήλη 2865, 2884, 3004. Ἡ δὲ λέξις "καλόγηρος,, , καθὼ προσηγορικόν, ἴσα δύναται παρὰ Μόσχῳ τῇ λέξει μοναχός· καὶ ὡς κύριον ἐν τούτοις ὄνομα ἀπαντᾶται· Καλόγηρος ὁ Κλαυδιουπόλεως ἐν τῇ τρίτῃ πράξει τῆς ἐν Χαλκηδόνι Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, Μήλια Νέα Συλλογὴ Συνόδων· τόμου Β' σελ. 126 καὶ 128, ἔνθα ὁ Καλόγηρος ὑπογράφει, κατὰ τὴν πέμπτην πρᾶξιν, δι' Ἀπραγμονίου ἐπισκόπου.

39. Ἰδοὺ οἱ περὶ τούτου στίχοι τοῦ Δαπόντε·

Ἰησοῦς λέγεται αὐτὸς ὁ νῦν Αἰθιωπίας,
καὶ Μάρθα ἡ μητέρα του, ναίσκε, ἐπ' ἀληθείας.
Καὶ εἶδα καὶ ἐπιστολάς αὐτοῦ καὶ τῆς μητρός του
. . . . . .
Θέλεις καὶ ἄλλο νὰ σὲ πῶ, νὰ πιστωθοῦν τὰ λόγια;
Τοῦ στάλθηκαν καὶ μιὰ ζυγὴ δικά μου κομπολόγια,
καὶ ἕνα τετραβάγγελον, καὶ μερικὰ βιβλία,
ὁποῦ αὐτὸς ἐζήτησε, φιλευσεβὴς καρδία.
Καὶ τί βιβλία νὰ σὲ πῶ; γιὰ νὰ τὰ μακαρίσῃς,
τὰ τῶν Συνόδων Πρακτικά. Δὲν εἶναι ν' ἀπορήσῃς;
Ἀκόμη κι' ἄλλο νὰ σὲ πῶ; Καὶ ἐπαρακινήθην
νὰ πάγω εἰς τὸν ἴδιον, κ' ἐγὼ οὐκ ἠβουλήθην.
. . . . . .
Καὶ εἶδα εἰς τοῦ λόγου τους ἄκραν ἐπιθυμίαν
διὰ τὴν ἀνατολικὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν·
καὶ οὐ μόνον ἐν γράμμασιν, ἐν λόγοις γεγραμμένην,
ἀλλὰ ἐνεργουμένην τε ζήλῳ καὶ ζητουμένην.
Τὸ ἄκουα ἀπὸ παιδὶ πῶς τοῦτ' ἡ βασιλεία
τὰ δόγματά μας ἀγαπᾷ, κ' ἡμὴν ἐν ἀπορίᾳ
. . . . . .
Ἔχει ἀγάπην περισσὴν καὶ πόθον νὰ πηγαίνῃ
εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα· τὸ γράμμα του τὸ κρένει·
τὸν τάφον τοῦ Κυρίου μας διὰ νὰ προσκυνήσῃ.
. . . . . .
Ἔχει ρωμαίους ἓξ ἑπτὰ μὲ περισσὴν τιμήν τους
καὶ μὲ ἀνάπαυσιν αὐτῶν καὶ εὐχαρίστησίν τους·
τὸν ἕναν, ὥντας ἀπ' τὴν Νιὸ, Γεώργην τὄνομά του
τὸν ἔχει χέρι του δεξὶ καὶ συμβουλάτορά του·
τὸν ἔδωκε τὴν ἀδελφὴν, τὸν ἔκαμε γαμβρόν του,
τὸν εἶχεν ὡς ἐπίτροπον εἰς τὸ βασίλειόν του.

ὁ διδάσκαλος «εἰς ἕνα ἡγεμόνα κοντὰ, εὑρισκόμενοι σὺν αὐτῷ καὶ μερικοὶ χριστιανοὶ» (δῆλον οὖν Ἕλληνες) ἐσκέπτετο καὶ «ἐκκλησίαν νὰ ἀποκαταστήσῃ». Ὑπῆρχον ἄρα καὶ πρὸ τοῦ Στεφάνου Ἕλληνες ἐν Ἀβησσυνίᾳ καὶ ἀπετέλουν καλὴν ἀποικίαν, ἥτις τυχοῦσα καὶ ἱεροδιδασκάλου καὶ πρεσβυτέρου καλοῦ, συστατικὰ γράμματα φέροντος αἰδεσίμου πατριάρχου, ἐσκέψατο περὶ ἱδρύσεως σχολείου καὶ ναοῦ.

Ὁ ἱερὸς σκοπὸς τῶν ἀποικιῶν τούτων, ὧν ἡ μὲν διετίαν ἀναφέρεται διαρκέσασα, ἡ δὲ εἰς Ἀβησσυνίαν περισσότερον χρόνον (1750—1757), ἐπισπᾶται τὸν ἔπαινον καὶ σεβασμὸν ἡμῶν ἐπὶ τοὺς ἀποτελοῦντας αὐτὰς· ἀλλὰ μετέβαινον αὗται καὶ ἐγκαθίσταντο ἐν μέσῳ χριστιανῶν εὐσεβῶν. Ἐκπλήττει ἐν τούτοις ἡ μετάβασις ἑλλήνων τολμηρῶν εἰς χώρας, οὕπω δεξαμένας τὰ φῶτα τοῦ πολιτισμοῦ οὔτε γινωσκούσας Εὐαγγέλιον καὶ κινεῖ καθηκόντως εἰς σεβασμὸν ὁ ἀγὼν αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ πολιτισμοῦ, συνιστῶν εἰς τὸν θαυμασμὸν ἡμῶν τοὺς ἐν μέσῳ τόπων ἀξένων καὶ βαρβάρων λαῶν θαρραλέως ἄγνωστα διδάγματα καὶ καινὰς διδαχὰς κηρύττοντας.

(ἕπεται συνέχεια).

Μ. Γ.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΖΕΡΒΟΣ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

Μετὰ λύπης ἀγγέλλομεν τὸν αἰφνίδιον θάνατον τοῦ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ Καλύμνῳ τὰς διατριβὰς ποιουμένου ἀρχιμανδρίτου Νικηφόρου Ζερβοῦ, συμβάντα τῇ 12 τοῦ μηνὸς τούτου. Πρὸ τριακονταετίας περίπου συμπληρώσας ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ Χάλκης τὰς σπουδὰς αὐτοῦ, ὑπηρετήσας δ' ἐπί τινα χρόνον παρὰ τῷ παναγιωτάτῳ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ, κοσμοῦντι τότε τὸν θρόνον τῆς μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, ἐκλήθη μετὰ ταῦτα εἰς ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ ἀοιδίμῳ πατριάρχῃ Ἀλεξανδρείας Σωφρονίῳ, καὶ μετ' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, προσεκλήθη προϊστάμενος τῆς ἐν Λίβερπουλ ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου ἀποικίας, ὡς διάδοχος τοῦ ἀειμνήστου Κωνσταντίνου Στρατούλη, χειροτονηθέντος ἐπισκόπου Κυθήρων. Ἀσθενήσας ἠναγκάσθη νὰ ἀπέλθῃ πρὸ ἐτῶν ἐκ Λίβερπουλ, καὶ μεταβὰς εἰς Κάλυμνον διέμενε παρὰ τοῖς συγγενέσιν αὐτοῦ, ὠφέλιμος τῇ πατρίδι γινόμενος καὶ διὰ τὴν πρὸς οἰκοδομὴν εὐπρεποῦς κτιρίου παρθεναγωγείου συνδρομὴν αὐτοῦ καὶ διὰ τὰς πρὸς τοὺς εὐποροῦντας τῶν συμπολιτῶν παραινέσεις ὅπως τὸν πλοῦτον αὐτῶν ὑπὲρ τῶν ἐν Καλύμνῳ κοινωφελῶν ἔργων χρησιμοποιήσωσι. Τῆς κηδείας αὐτοῦ, γενομένης τῇ 13 τοῦ μηνός, ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς θλίψεως τῶν κατοίκων, προεξῆρχεν ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Κῴου κ. Ἰωακείμ.

ΒΙΒΛΙΟΛΟΓΙΑ

Α. Δερεβίτσκη καὶ Σ. Παπαδημητρίου Πρόχειρον Λεξικὸν τῆς Νεοελληνικῆς καὶ ρωσσικῆς γλώσσης Μέρος πρῶτον Ρωσσοελληνικὸν Leigzig Otto Holtzes Nachtolger σχῆμα μικρὸν, σελ. 424. τιμὴ 5.75 μάρκα.

Μετὰ χαρᾶς χαιρετίζομεν τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον χρησιμωτάτου βιβλίου. Ἡ ὁλοσχερὴς ἔλλειψις ἐν τῇ ἡμετέρᾳ γλώσσῃ λεξικοῦ πρὸς σπουδὴν μιᾶς ἐκ τῶν σπουδαιοτάτων καὶ πλουσιωτάτων εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν, ἣν καὶ δι' ἐμπορικὸν ἔτι λόγον καὶ διὰ τὴν ἄλλην ἐπικοινωνίαν τοσαύτη πλῆθος ὁμογενῶν ἐκμανθάνει, ἀπατέλει φαινόμενον ἀληθῶς παράδοξον.

Τὸ ἔργον τῶν καθηγητῶν κκ. Α. Δερεβίτσκη καὶ Σ. Παπαδημητρίου διακρίνει ἰδίᾳ εὐσυνείδητος ἐργασία ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐπιτυχῆ ἀπόδοσιν τῶν ρωσσικῶν λέξεων· ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην τὸ ἀρτιφανὲς λεξικόν, παρ' ὅλην τὴν συντομίαν καὶ τὸ πρόχειρον αὐτοῦ, ἀποτελεῖ ἄριστον βοήθημα τοῖς ἐκ τῶν ἑλλήνων περὶ τὴν γνῶσιν τῆς ρωσσικῆς ἀσχολουμένοις. Ὅσον διὰ τὴν ἐκτύπωσιν, γνωστὴ ἡ φιλοκαλία καὶ ἡ λοιπὴ περὶ τὰ τοιαῦτα ἐπιμέλεια τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου Holtge.

*

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Διὰ ταῦτα

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 6619 καὶ ἡμερομ. 15 σεπτεμβρίου 1902 ἀγωγὴν τῆς ἐναγούσης Ἀναστασίας Μιχαὴλ ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην,

Κηρύττει τὸν ἐν τοῖς διαδίκοις ὑφισταμένων γάμον διαλελυμένον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου Μιχαὴλ Χρήστου, ἄλλοτε μὲν κατοίκου Κωνσκαλίου, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς,

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἀλλεπαλλήλοις ἀριθμοῖς ἐν τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων ἐφημερίδων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως, τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων καὶ τῶν διαζευκτηρίων ἐγγράφων, ἀνερχόμενα μὲν εἰς γρόσια . . . . . .

Προκαταβαλλόμενα δὲ ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

ὁ πρόεδρος 3

† **Ὁ πρ. Δρυϊνουπόλεως Γρηγόριος**

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

Ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ.— 22

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ
Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ.·· 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἀγῶνες ἀνωφελεῖς — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Ὀρθόδοξαι ἐν Μικρασίᾳ παροικίαι — Βουλγαρικὴ μυθολογία — Ἐπιστολαὶ ἐξ ἐπαρχιῶν — Ζαχαρία φὸν Λίγγενταλ· Ἱστορία τοῦ ἑλληνορωμαϊκοῦ δικαίου — Ροβέρτος Σάλγερος Ἰησουίτης — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΑΓΩΝΕΣ ΑΝΩΦΕΛΕΙΣ

Ἐκθέσεις ἐπίσημοι καὶ ἰδιωτικαὶ ἐπιστολαί, Βίβλοι Πράσιναι καὶ Ἐρυθραὶ καὶ Κυαναῖ εἰσμελαίνας μεταβεβλημέναι, ἄρθρα καὶ ἀλληλογραφίαι ἐφημερίδων, ἀναγράφουσι γεγονότα λυπηρὰ ἐν Ἠπείρῳ, καὶ Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ, στίγμα προσάπτοντα εἰς τὸν λεγόμενον πολιτισμόν, ἐφ' ᾧ σεμνύνονται οἱ λαοὶ ἐκεῖνοι, ὧν ἀποβράσματα κατέρχονται ἐκ μερῶν βορείων ἐπὶ τῶν μέχρι πρὸ τετραετίας ἠρεμούντων ὀρθοδόξων καὶ τὴν προαγωγὴν καὶ εὐεστὼ τῶν κατ' ἰδίαν καὶ τῶν κοινῶν αὐτῶν πραγμάτων ἐπιδιωκόντων. Ἀγὼν ἐξοντώσεως κροτεῖται κατὰ τῶν πιστῶν τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ προσκειμένων, ἐνῷ δὲ τῶν δολοφόνων ὀρδαὶ αἱμοδιψεῖς ἀφαιροῦσι τὴν ζωήν, ὑπὲρ ἧς ἡ κραταιὰ ἡμῶν Αὐτοκρατορία μεριμνᾷ, προπαγάνδαι διατιθεῖσαι χρῖμα ἱερὸν, πηγάζον ἐξ ἀφιερωμάτων εἰς ἱερὰ σκηνώματα ὑπὸ ἑλλήνων ὀρθοδόξων διεπόμενα καὶ συντηρούμενα, ζητοῦσι νὰ συμπληρώσωσι τὸ ἐπιδιωκόμενον τῆς ἐξοντώσεως ἔργον· καὶ ἄρθρα ἐφημερίδων ἀδρῶς ἀμειβομένων, καὶ διατριβαὶ ἐν φυλλαδίοις ἀχρείοις, καὶ διαλέξεις δημόσιαι ἐν συλλόγοις καὶ ὑπαίθροις συλλαλητηρίοις ζητοῦσι μὲν νὰ παραστήσωσιν ἀνύπαρκτα δίκαια ὡς ἐπιβληθῆναι δυνάμενα, καταχέουσι δ' ἀφειδῶς ὕβρεις καὶ λοιδορίας ἐναντίον τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τῆς αὐτῇ πιστῆς ἀπ' αἰώνων ἡμετέρας ἐθνικότητος· καὶ πάντα τὰ στοιχεῖα ταῦτα τὰ ζητοῦντα τὴν ἀποσύνθεσιν, τὴν ἀδυνάτισιν, τὴν καταστροφὴν τοῦ θεοφυτεύτου κέντρου τῆς ὀρθοδοξίας ἀγνοοῦσι βεβαίως ὅτι πρὸς κέντρα λακτίζουσιν.

Ἂν ὑπάρχωσιν ἀργυρώνητοι γραφεῖς ἐφημερίδων ἐπαινοῦντες τοὺς ἐπινοοῦντας τὸν λυσσώδη κατὰ τῆς ὀρθοδοξίας πόλεμον, ὑπάρχουσιν οἱ τὰς κακούργους ἐνεργείας καὶ τὰ φληναφήματα ἀπαθῶς κρίνοντες καὶ τὰς ἐκ πάθους ἀσυγγνώστου λοιδορίας τῶν προπαγανδιστῶν ἀποδοκιμάζοντες. Τὰ

πρὸ μηνὸς ἐν τῷ περιπτέρῳ *Schoenbrunn-Restaurant-Tivoli* τῷ ἐν Βιέννῃ γενόμενα, ὁπότε ῥήτωρ ἀναγωγὸς, ζητῶν ν' ἀναιρέσῃ τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ ὁμογενοῦς κ. Κλ. Νικολαΐδου, ἐπίστευσεν ὅτι τὸ κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς ὑπ' αὐτὸ ἱεραρχίας ἀχρεῖον ὑβρεολόγιον ἀποτελεῖ ἀναίρεσιν ἐπιστημονικὴν τῶν ἐν ὀνόματι τῆς ἐπιστήμης εὐσχήμως, ὡς ἔδει, λεχθέντων, ἀποδεικνύουσιν οἵας πρέπει νὰ τύχωσιν ὑποδοχῆς αἱ ρουμανικαὶ ἐωλοκρασίαι. Πρὸς τὰς ρουμανικὰς τοῦ δῆθεν καθηγητοῦ κακολογίας ἐναντίον τῆς καθ' ἡμᾶς ἱεραρχίας, παριστανομένης κακούργου καὶ συμμάχου λῃστῶν, ἐδόθη ἡ πρέπουσα ἀπάντησις ἐκ μέρους τῆς σεμνῆς ὁμηγύρεως, ἣν ἐτίμα, ὁ πανιερ. ἀρχιεπίσκοπος τῆς Βιέννης. Ἐκ τε τῶν ἐφημερίδων καὶ ἀπὸ γράμματος εὐπαιδεύτων ὁμογενῶν ἐμάθομεν ὅτι καὶ ὁ προεδρεύων τῆς ὁμηγύρεως ἐξέφρασε τὴν ἀποδοκιμασίαν αὐτοῦ διὰ τὰς ὕβρεις καὶ μετὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ συναθροίσματος (οὗ τὴν σεμνότητα ἐβεβήλωσαν αἱ ἐρεσχελίαι τοῦ δῆθεν καθηγητοῦ) καὶ τῶν παρισταμένων οἱ σημαίνοντες. Εἰς τοιαῦτα συμπεράσματα ἦν ἀδύνατον νὰ ὁδηγήσῃ ἡ διαλεξις τοῦ κ. Κλεάνθους Νικολαΐδου, καὶ τοῦτο οἱ καθηγηταὶ τῆς Ὑβρεολογίας ρωμοῦνοι ἀναγκασθήσονται νὰ ὁμολογήσωσιν. Ἡμεῖς δὲ σὺν αὐτοῖς ὁμολογοῦμεν ὅτι πάντα τὰ ρουμανικὰ ἐπιχειρήματα τῆς αὐτῆς ὑποδοχῆς θέλουσι τύχει, καθὸ πάσης ὑποστάσεως ἐστερημένα.

Πῶς σκέπτονται, πῶς γράφουσιν οἱ λεγόμενοι ρουμᾶνοι λογιώτατοι, μαρτυρεῖ τὸ νέον φυλλάδιον τοῦ παπᾶ Κορνηλίου Σαμπρεάνου, πιθανῶς αὐτοῦ τοῦ συλληφθέντος ἐν Ἀθήναις ρουμάνου καὶ ἴσως ἀπελαθέντος ἄχρι σήμερον ἕνεκα ραδιουργιῶν ἀνοικείων τῷ ἐπαγγέλματι καλογήρου ὀρθοδόξου καὶ δῆθεν ἀγιορείτου. Ὅταν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ ὁσιώτατος παπᾶς ζητεῖ ν' ἀποδείξῃ ὅτι τὰ προνόμια τῶν ἐν Μακεδονίᾳ δῆθεν ρουμάνων εἰσὶν ἀρχαιότερα τῶν προνομίων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ συγχέῃ λαμπρῶς ἄρθρα συνθηκῶν καὶ παραχωρήσεις διὰ συνθηκῶν γενομένας ὑπὸ τοῦ σουλτάνου Βαϊαζὴδ τοῖς ἐν Βλαχίᾳ καὶ Μολδαυίᾳ κατεσκηνωμένοις λαοῖς, ὅταν ἐκ τούτων ἐξάγῃ συμπέρασμα ὅτι δικαιοῦται ὁ βλάχος καὶ ὁ μολδαυὸς νὰ δοξολογῇ τὸν ἀνεχόμενον τὰς κακουργίας αὐτοῦ Θεὸν ἐν τῇ ἰδίᾳ γλώσσῃ, πρέπει νὰ συμπεράνωμεν ἐκ τούτων πῶς αἱ προπαγάνδαι ζητοῦσι νὰ ῥωτίσωσιν ἐσκοτισμένους, τυφλοὶ τυφλοὺς ὁδηγοῦντες ἵν' ἀμφότεροι ἐμπέσωσιν εἰς βόθυνον.

Καὶ οἱ μὲν παπᾶδες καὶ οἱ δῆθεν καθηγηταὶ γράφουσι καὶ φλυαροῦσιν, ἀδολεσχοῦσι καὶ ὑβρίζουσιν· ἀναρριπίζουσι, δυστυχῶς, πάθη μισάδελφα ὀρθοδόξων, ἅτινα καὶ νὰ προλαμβάνωσιν εἶχον καθῆκον οἱ κληρικοί, καὶ νὰ μετριάζωσιν οἱ λαϊκοί. Τὸ λυπηρὸν εἰς τὸν κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ἀγῶνα τοῦτόν ἐστιν ὅτι αὐτὴ ἡ ρουμανικὴ κυβέρνησις ἀνέχεται καὶ ἀναγνωρίζει τὴν μισάδελφον πολιτείαν τῶν προπαγανδῶν καὶ ὁμολογεῖ, δυστυχῶς, ὅτι οὔτε τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ Ρουμανίᾳ ἀπειλοῦντας τὴν ζωὴν τῶν ἑλλήνων δικαιοῦται νὰ ἐπιπλήξῃ. Κυβέρνησις ἀνεχομένη τοιαύτην ἡμιβάρβαρον τοῦ λαοῦ τοῦ ὑπ' αὐτὴν κατάστασιν, μόλις ἐπιπλήττουσα τοὺς ἐν τοῖς ναοῖς βανδαλικῶς τὴν θείαν λατρείαν διακόπτοντας, ἐπιτρέπουσα καὶ αὐτὴν τὴν μετὰ σχισματικῶν συνεννόησιν τῶν ὀρθοδόξων ρουμάνων ὅπως τιμωρήσῃ τοὺς τῇ ὀρθοδόξῳ Μ. Ἐκκλησίᾳ προσκειμένους, δείκνυσιν ἑαυτὴν ἥκιστα συνετὴν ὁμάδα κυβερνητῶν, ἀγνοούντων τοὺς τόπους καὶ τοὺς λαούς, ἔνθα στέλλουσι τοὺς ἀποστόλους κούρων καὶ κακούργων ἰδεῶν πρὸς δημιουργίαν ἐθνοτήτων ἀνυπάρκτων.

Ἡ Μ. Ἐκκλησία στοιχοῦσα τῷ παραδείγματι τῶν πρὸ αὐτῆς, ἀπαρεγκλίτως ἀκολουθοῦσα τῇ διδασκαλίᾳ τῶν πατέρων, καὶ τὸ ἐπιφανὲς αὐτῆς συνεχίζουσα παρελθόν, ἡ γινώσκουσα ὅτι αἱ ἀρχαὶ τοῦ σκότους πᾶν κακοῦργον, πᾶν ἐπίβουλον μέσον μετῆλθον κατ' αὐτῆς, ἡ γινώσκουσα καὶ ἰδοῦσα παρομοίας καταδρομὰς, καὶ ρωμαΐας ἠτιμασμένας καὶ ξίφη κατ' αὐτῆς ἠκονημένα, εἶδεν οὐ πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἑτέραν κυβέρνησιν ὑπὸ τὸν ἡγεμόνα Κούζαν ἐπηρεάζουσαν τὴν ἱερὰν τῆς Ἐκκλησίας διδασκαλίαν καὶ τὸ ἀπ' αἰώνων καθεστὼς. Εἶχε τότε συμφρονοῦντα τὸν ἀείμνηστον Νήρωνα τὸν Οὐγγροβλαχίας, οὗ τῆς ἀρετῆς εὐχόμεθα νὰ ἴδωμεν καὶ νῦν μιμητάς. Καὶ πιεζομένη τότε καὶ πάσχουσα ὑπέμνησεν οἱονεὶ προρητικῶς τοῖς ἀσεβέσιν ὅπερ καὶ νῦν δύναται νὰ ἐπαναλάβῃ, τὸ τῶν ἁγίων πατέρων τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου, ὅτι «οὐδεὶς κατὰ τῶν Εὐαγγελίων, οὐδεὶς κατὰ τῆς Ἐκκλησίας χωρὶς κινδύνου ἐπῆρσε».

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Κανονικαὶ ψῆφοι. — Τῷ παρελθόντι σαββάτῳ, 27 λήξαντος, ἡ ἱερὰ Σύνοδος σκεψαμένη περὶ πληρώσεως τῆς χηρευσάσης μητροπόλεως Μεσημβρίας, ἐκ τῶν τριῶν τεθέντων ὑποψηφίων τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Λιτίτσης κ. Νικηφόρου καὶ τῶν θεοφιλ. ἐπισκόπων Εἰρηνουπόλεως κ. Ἀρσενίου καὶ Τρωάδος κ. Τιμοθέου, ἀνέδειξε ψήφοις κανονικαῖς μητροπολίτην Μεσημβρίας τὸν τελευταῖον, παίδευμα τυγχάνοντα τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογ. Σχολῆς καὶ δοκίμως ὑπηρετήσαντα παρὰ ταῖς ἱεραῖς μητροπόλεσι Ρόδου καὶ Κυζίκου. Ὁ πανιερ. μητροπολίτης Μεσημβρίας κ. Τιμόθεος παραστὰς ἐπὶ Συνόδου τῇ τρίτῃ πύχαρίστησε τῇ Ἐκκλησίᾳ, κατελθόντων δὲ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ ἐποιήσατο καὶ τὴν νενομισμένην εὐχαριστίαν. — Χθὲς ἡ ἱερὰ Σύνοδος, ἀποδεξαμένη ἤδη τὴν παραίτησιν τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Ἰωαννίνων κ. Σωφρονίου, ἀνέδειξε μητροπολίτην Ἰωαννίνων τὸν ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτην Πισιδίας κ. Γεράσιμον, προκρίνασα τῶν λοιπῶν δύο συνυποψήφων, ἤτοι τῶν πανιερ. μητροπολιτῶν Ἰκονίου κ. Ἀθανασίου καὶ Σερρῶν κ. Γρηγορίου. Ὁ νέος μητροπολίτης Ἰωαννίνων κ. Γεράσιμος συμπληρώσας τὰς θεολογικὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν Χάλκῃ τῷ 1879 καὶ σπουδάσας ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τετραετίαν τὰ νομικά, ὑπηρετήσας δ' ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ὡς γραμματεὺς τοῦ Ἐκκλησιαστ. δικαστηρίου ἐπὶ ἑπταετίαν, ἐποίμανεν ἀπὸ τοῦ 1892—1893 τὴν ἐπαρχίαν Σερβίων καὶ Κοζάνης, ἔκτοτε δὲ ἐπὶ δεκατρία σχεδὸν ἔτη τὴν τῆς Πισιδίας, ἀναμνήσεις ἐν ἀμφοτέραις λιπὼν τῆς συνετῆς ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαίων ἐργασίας αὐτοῦ καὶ τεκμήρια παρασχὼν ἀκεραιότητος χαρακτῆρος.

Εὐσεβὴς δωρεά.—Οἱ ἐν Βλαδιβοστὸκ διαμένοντες ὁμογενεῖς κκ. Δημ. καὶ Ἀλέξ. Σ. Γιαγτζόγλους ἀπέστειλαν τῇ Α. Θ. Π. 200 χρυσᾶ φράγκα ὑπὲρ τοῦ εὐκτηρίου τῶν πατριαρχικῶν κελλίων, ὅπως ἐν αὐτῷ μνημονεύωνται τὰ ὀνόματα τῶν εὐσεβῶν αὐτῶν γονέων.

Μοναστηριακὴ Ἐπιτροπή. — Τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ συνῆλθε μετὰ μεσημβρίαν ἡ Μοναστηριακὴ Ἐπιτροπή, προεδρεύοντος τοῦ σεβ. προέδρου αὐτῆς μητροπολίτου Κολωνίας. Ἐν ταύτῃ τῇ συνεδρίᾳ ἐπελήφθη ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς ἐξελέγξεως τῶν λογαριασμῶν τῆς ἱερᾶς μονῆς Σουμελᾶ. Ἀπεφάσισε περὶ τῶν ὑπὸ τῆς ἱερᾶς μονῆς τῶν Ταξιαρχῶν (Καισαρείας) πωληθησομένων σκευῶν κοινῆς χρήσεως ὅπως ἡ ἐπὶ τούτῳ πρᾶξις ἐπιτελεσθῇ ἐπὶ τῇ βάσει πρακτικῶν τακτικῶν, ὧν δέον ἀντίγραφα ἐπίσημα ν' ἀποσταλῶσι τῇ Ἐπιτροπῇ. Ἐνέκρινεν, ἐπὶ αἰτήσει τῆς ἱερᾶς μονῆς Ζάβορδας (Γρεβενῶν), ὅπως ὑποβληθῶσι τῇ Ἐκκλησίᾳ λεπτομερεῖς πληροφορίαι περὶ τῶν ἐν ταῖς κτήσεσι τῆς μονῆς μεταλλείων χρωμίου καὶ τῆς ἀναλαβούσης τὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτῶν ἑταιρίας, συστηθῇ δ' ἅμα τῷ ἡγουμένῳ κ. Διονυσίῳ ν' ἀποστείλῃ τοὺς πολλάκις ζητηθέντας κώδηκας τῶν διαχειρίσεων, ἐπίσημα γράμματα καὶ προϋπολογισμὸν τῆς μονῆς. Ἡ ἐπιτροπή, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς ἀξιώσεις τῶν κατοίκων τῶν χωρίων Ἁγίου Βλασίου καὶ Καστρὶ-δάγ, περὶ τῆς ὑπὸ τῆς μονῆς Ραγίου χορηγίας συνδρομῆς εἰς τὰ σχολεῖα αὐτῶν, ἀπεφάσισεν ἵνα διαταχθῶσιν αἱ κοινότητες αὗται νὰ ὁρίσωσιν ἀνὰ δύο πληρεξουσίους ἐκ τῶν ἐνταῦθα συμπολιτῶν αὐτῶν, εἰς οὓς ἡ Ἐπιτροπὴ θέλει ἀνακοινώσει τὰς σκέψεις καὶ ἀποφάσεις αὐτῆς ἐπὶ τούτῳ.

Μ. τοῦ Γ. Σχολή. — Συμπληρωθεισῶν τῶν γραπτῶν ἐξετάσεων τῆς Πατριαρχ. Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς ἤρξαντο χθὲς αἱ προφορικαὶ τῆς τάξεως τῶν τελειοφοίτων. Τὰς ἐξετάσεις ἐτίμησαν σήμερον οἱ σεβασμ. συνοδικοὶ Ἰωαννίνων, Μεθύμνης, Σισανίου, χθὲς δὲ καὶ οἱ πανιερ. Γρεβενῶν, πρώην Δρυϊνουπόλεως, πρώην Δεβρῶν, καὶ πρώην Κώου.

Ροβέρτειον λύκειον. — Κατὰ τὴν γενομένην τῇ τετάρτῃ, 31 λήξαντος, πανηγυρικὴν ἀπονομὴν τῶν πτυχίων καὶ βραβείων τοῦ ἐν Ρούμελι Χισὰρ Ροβερτείου λυκείου παρέστη ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. ὁ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσύγκελλος. Ἐκ τῶν τριακοσίων περίπου μαθητῶν τοῦ Λυκείου ὑπὲρ τὸ ἥμισυ σχεδὸν εἰσὶν ἕλληνες· ἐπίσης δὲ ἓξ ἐκ τῶν δώδεκα τελειοδιδάκτων εἰσὶν ὁμογενεῖς· οἱ κκ. Ἀλέξ. Σ. Δαρακτσόγλους καὶ Σάβας Νικολαΐδης ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, Κωνστ. Χατζῆ Ζωΐδης ἐξ Ἰωαννίνων, Μιχαὴλ Θ. Βοϊατζίδης ἐξ Ἄνδρου, Νικόλαος Γ. Μαυρῆς ἐκ Κάσσου καὶ Νικόλαος Θ. Μουρμούρης ἐκ Κουτάλεως. Τὴν τελετὴν ἐτίμησαν οἱ ἐξ. πρεσβευταὶ Ἀγγλίας καὶ Ἑλλάδος.

Μονὴ Σινᾶ. — Προχθὲς ἐπέστρεψεν ἐνταῦθα

ὁ πανοσιολογ. ἀρχιμ. κ. Δανιὴλ Σουλίδης, ἐπίτροπος τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ ἁγίου καὶ θεοβαδίστου Ὄρους Σινᾶ, ἐπισκεψάμενος πρὸς τῇ Ζακύνθῳ καὶ τὴν Χίον, ἐν ᾗ διαμένει ὁ πανιερ. ἀρχιεπίσκοπος πρώην Σιναίου κ. Πορφύριος.

Ἐκκλησιαστ. μουσική. — Συμφώνως τοῖς παρ' ἡμῖν γενομένοις, συνῆλθεν ὁ ἐν Ἀθήναις ἀρτισύστατος «Σύνδεσμος τῶν ἱεροψαλτῶν» εἰς σύσκεψιν τῇ 9 μαΐου λήξαντος, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Ἀθηνῶν κ. Θεοκλήτου, καθὼς ἀναγινώσκομεν ἐν τῇ «Σάλπιγγι τῆς ἀληθείας» τῶν Πατρῶν. Ἡ συνεδρία ἀπεδέξατο τὴν πρότασιν τοῦ ἐκ τῶν σεβ. συνοδικῶν ἐπισκόπου Οἰτύλου καὶ Γυθείου κ. Παρθενίου περὶ λήψεως δρακοντείων μέτρων κατὰ τῶν περὶ τὴν μουσικὴν νεωτεριζόντων ἱεροψαλτῶν, παρὰ τὰς ἐγκυκλίους καὶ προτροπὰς τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἐγκριθέντος ἅμα ἵνα ἐπιβληθῇ τοῖς ἱεροψάλταις τὸ ψάλλειν ὁμοιομόρφως.

Χοροστασία. — Ἐν τῷ ἐν Σταυροδρομίῳ ἱερῷ ναῷ τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, δυσκριθμήτου παρισταμένου εὐσεβῶν ἐκκλησιάσματος, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν τῆς παρελθούσης κυριακῆς, 28 λήξαντος, ἀντὶ τῆς προπαρελθούσης κυριακῆς, 21, καθ' ἣν ἐχοροστάτει ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ, συμπεσούσης τῆς Πεντηκοστῆς.

Μητρόπολις Μεσημβρίας. — Τὰ κοινοτικὰ σωματεῖα τῆς ἐπαρχίας ταύτης ὑπέβαλον τηλεγραφικῶς τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτῶν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Μεσημβρίας κ. Τιμοθέου.

Μητρόπολις Βάρνης. — Ἀνεχώρησε σήμερον εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ὁ πανιερ. μητροπολίτης Βάρνης κ. Νεόφυτος.

Περιοδευταί. — Τῇ κυριακῇ ἐγένετο ἐν τῷ ἐν Βλάγκᾳ ναῷ τῶν ἁγίων Θεοδώρων ὑπὸ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολιτῶν Δρυϊνουπόλεως, Κολωνίας καὶ Βελλᾶς ἡ χειροτονία τοῦ θεοφιλ. ἐπισκόπου Μυρέων κ. Ἀθανασίου, παρόντος ἀπείρου πλήθους εὐσεβῶν.

Ἅγιον Ὄρος. — Ὑπὸ τοῦ πανοσιολογ. ἡγουμένου τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἱερᾶς μονῆς Ἐσφιγμένου κ. Γερασίμου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ὁσιωτάτων ἀδελφῶν ὑπεβλήθη ἐγγράφως ἡ πρὸς τὴν μητέρα Ἐκκλησίαν εὐγνωμοσύνη ἐπὶ τῇ, κατ' ἐντολὴν πατριαρχικήν, γενομένῃ χειροθεσίᾳ αὐτοῦ ὡς ἀρχιμανδρίτου. — Αἰτήσει τῆς αὐστριακῆς πρεσβείας, ἀπελύθη ἡ κατάλληλος συστατικὴ γραφὴ πρὸς τὴν ἱερὰν Κοινότητα ὑπὲρ τοῦ εὐλαβεστάτου ἀββᾶ Μαρτίνου Τζερμίνσκυ ἐπισκεψομένου τὸ Ἅγιον Ὄρος.

Παθήματα ἑλληνικῶν κοινοτήτων. — Ὁ τῆς ἑλληνικῆς ἐν Καλαφατίῳ κοινότητος προϊστάμενος πανοσιολογ. κ. Ἰωάννης Ἀνδρεάδης ἠναγκάσθη νὰ καταλίπῃ τὴν θέσιν αὐτοῦ ταύτην, ἐπανελθὼν ἀπὸ προχθὲς ἐνταῦθα. Τὸ Καλαφάτιον κεῖται ἐν Ρουμανίᾳ, ὑπόκειται δὲ τῷ πανιερ. ἐπισκόπῳ Ριμνίκου κ. Ἀθανασίῳ, πρώην καθηγητῇ τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τοῦ Βουκουρεστίου.

Ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες. — Ἡ συνάδελφος «Κωνσταντινουπόλις» ἤγγειλε συμπλήρωσιν τεσσαρακονταετίας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς. Τεσσαράκοντα ἔτη κατηνάλωσεν ὁ φιλόπονος αὐτῆς ἰδιοκτήτης καὶ ἐκδότης κ. Δημήτρ. Νικολαΐδης εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐφημερίδος ταύτης, ὑπὸ τὰ ὀνόματα «Ἑπταλόφου» — «Κωνσταντινουπόλεως» — «Θράκης» — καὶ πάλιν «Κωνσταντινουπόλεως» — ὑποστηρίζων τὰ κοινὰ συμφέροντα, χορηγῶν δ' ἀναγνώσματα χρήσιμα τοῖς φιλομαθέσιν, ὡς τε ἐκδότης τῆς ἐφημερίδος ταύτης καὶ ὡς ἐκδότης τοῦ περιοδικοῦ «Ἑπταλόφου». Νεανικὴ καὶ ἀνδρικὴ ἡλικία ἀφωσιώθη εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, ἐν δὲ τοῖς γραφείοις τῆς ἐφημερίδος ταύτης ἐμόρφωσαν ἑαυτοὺς δοκίμους τοῦ καλάμου χειριστὰς ἱκανοὶ τῶν παρ' ἡμῖν δημοσιογράφων. Εὐχόμεθα τῷ φίλῳ ἐκδότῃ παράτασιν δημοσιογραφικοῦ βίου εὐτυχοῦς καὶ ἀπερικλόνου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εἰσφοραὶ μονῶν ὑπὲρ τοῦ κηρύγματος. — Ἐκ τοῦ τελευταίου τεύχους τῆς «Ἱερᾶς Συνδέσμου» τῶν Ἀθηνῶν μανθάνομεν ὅτι πᾶσαι αἱ μοναὶ τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου συνεισφέρουσιν ὑπὲρ τοῦ κηρύγματος τοῦ θείου λόγου κατ' ἔτος 45000 δραχμῶν· τὰ κυριώτερα ποσὰ δίδουσιν αἱ ἑξῆς ἱεραὶ μοναί· Πεντέλης 3491 — Πετράκη 3142 (Ἀθηνῶν ἀμφότεραι) — Ταξιαρχῶν ἐν Καλαβρύτοις 2920 — Μεγάλου Σπηλαίου 2442 — Ἁγίου Στεφάνου Μετεώρων 1803 — Ὁσίου Λουκᾶ Λεβαδείας 1387 — Προφήτου Ἠλιοῦ Φωκίδος 1355 — Ἁγίου Γεωργίου Ἠλιὰ Εὐβοίας 1095 — Γαλατάκη Εὐβοίας 1072 — Φανερωμένης Σαλαμῖνος 506 — Προυσοῦ Εὐρυτανίας 946 — Καστορείου Λακεδαίμονος 862 — Ξενιᾶς Θεσσαλίας 820 — Μεγάλων Πυλῶν (ἁγίου Βησσαρίωνος ἢ Δούσκου) 955 — Κάτω Παναγίας Ἄρτης 862 — Χοζοβιωτίσσης (Ἀμοργοῦ; Τρικκάλων καὶ Θήρας κατὰ τὸν «Ἱερὸν Σύνδεσμον») 933 — Ἐν τούτοις τὰ εἰσοδήματά τινων ἐξ αὐτῶν εἶσιν ἄξια σημειώσεως καὶ προσοχῆς. Ἡ μονὴ Πεντέλης ἔχει κατ' ἔτος ἔσοδα

139,100 δραχμὰς — ἡ μονὴ Πετράκη 125,200 — ἡ τῶν Ταξιαρχῶν ἐν Καλαβρύτοις 116,231 — ἡ τοῦ Μ. Σπηλαίου 97,315 — ἡ τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ Λεβαδείας 55,288 — ἡ μονὴ Γαλατάκη 42,690 — ἡ τῶν Μεγάλων Πυλῶν (Δούσκου) 38,025 — ἡ τοῦ Προυσοῦ 37,700. Αἱ λοιπαὶ μικρότερα εἰσοδήματα. Ἀριθμοῦνται δὲ 118 πᾶσαι αἱ ἐν Ἑλλάδι μοναί.

Σωματεῖα κοινωφελῆ. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ τεύχους ἐμάθομεν εὐχαρίστως ὅτι ἡ Ἀδελφότης «Φιλαδελφία» ἀπεφυλάκισεν ἐξ ἀτυχεῖς, ἐν φυλακῇ κρατουμένους ἕνεκα χρηματικῶν ὀφειλῶν, ἃς ἐξ ἰδίων κατέβαλεν ἀποδοῦσα τὴν ἐλευθερίαν εἰς προστάτας πολυμελῶν οἰκογενειῶν.

Χριστιανικαὶ ἀρχαιότητες. — Ἐπίσης μανθάνομεν ὅτι καταβάλλονται ἐνέργειαι περὶ τῆς ἐν τῷ χριστιανικῷ ἀρχαιολογικῷ Μουσείῳ συγκεντρώσεως πάντων τῶν χριστιανικῶν κειμηλίων τῶν ἐν ταῖς ἱεραῖς μοναῖς καὶ ἀλλαχοῦ εὑρισκομένων. Φρονοῦμεν ὅτι πρόκειται περὶ τῶν «ἀλλαχοῦ», διότι τὰ ἱερὰ κειμήλια εἰσὶ κτήματα τῶν ἱερῶν μονῶν ἀναπαλλοτρίωτα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΔΑΛΜΑΤΙΑΣ

Κατάρου Γεράσιμος. — Ἐκ τοῦ ἐν Σεραγέβῳ τῆς Βοσνίας ἐκκλησιαστικοῦ περιοδικοῦ «Πηγῆς» ἐμάθομεν τὸν θάνατον τοῦ γέροντος ἐπισκόπου Κατάρου Γερασίμου. Δαλάτης τὴν πατρίδα, γεννηθεὶς τῇ 20 ἀπριλίου τοῦ 1820, ἐσπούδασεν ἐν τῇ θεολογικῇ σχολῇ Κάρλοβιτς καὶ ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Ζάρας ἰδίᾳ τὴν φιλοσοφίαν, ἐχρημάτισε δ' ἐπὶ μακρὸν καθηγητὴς ἐν γυμνασίῳ. Ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος Κατάρου τῇ 25 φεβρουαρίου 1871.

Ζάρας Νικόδημος. — Εἰς τὸν πανιερ. ἐπίσκοπον Ζάρας κ. Νικόδημον Μιλάς, τὸν γνωστὸν διὰ τὰς πολλὰς αὐτοῦ διατριβὰς ἰδίᾳ περὶ τὸ κανονικὸν δίκαιον, ἡ Α. Α. Μ. ὁ τσάρος ἀπένειμε τὴν μεγάλην ταινίαν τῆς ἁγίας Ἄννης.

ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΕΝ ΜΙΚΡΑΣΙΑ ΠΑΡΟΙΚΙΑΙ. — Ἡ λογοδοσία τῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐργασιῶν τοῦ ἐν Ἀθήναις Μικρασιατικοῦ Συλλόγου κατέστησε γνωστὴν τὴν μετὰ λελογισμένης φιλοπατρίας ἀκαταπόνητον ἐργασίαν τῆς σπουδαιοτάτης ταύτης τῶν παρ' ἡμῖν κοινωφελῶν Ἀδελφοτήτων. Τεσσαράκοντα καὶ τρεῖς ὑποτρόφους ὁ Σύλλογος διετήρησε κατὰ τὸ παρελθὸν ἤδη σχολικὸν ἔτος, ὧν ἑπτὰ ἐκ Πισιδίας, πέντε ἐκ Κυζίκου, τέσσαρας ἐκ Μυσίας, τέσσαρας ἐξ Ἰκονίου, τρεῖς ἐξ Ἀγκύρας, τρεῖς ἐξ Ἀμασείας, τρεῖς ἐξ Ἡλιουπόλεως, δύο ἐκ Κολωνίας, δύο ἐκ Νικαίας, δύο ἐκ Προύσης, δύο ἐκ Ρόδου, δύο ἐκ Βιθυνίας, ἕνα ἐξ Ἐφέσου, ἕνα ἐκ Νικομηδείας, ἕνα ἐκ Μιτυλήνης καὶ μίαν ἐκ Κάσου. Συμπληρώσαντες τὰς σπουδὰς αὐτῶν ἀπελύθησαν ἐκ μὲν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ριζαρείου Σχολῆς τρεῖς (εἷς ἐκ Πισιδίας, εἷς ἐκ Κυζίκου, καὶ εἷς ἐκ Χουδὶ τῆς Βιθυνίας), ἐκ δὲ τοῦ Διδασκαλείου Ἀθηνῶν τέσσαρες, ἐκ Πισιδίας. Ἑπτὰ κοράσια, ἐκ τῶν τεσσαράκοντα καὶ τριῶν ὑποτρόφων, ἐκπαιδεύονται ἐν τῷ Ἀρσακείῳ Ἀθηνῶν, πέντε ἐν τῇ Ριζαρείῳ, εἷς ἐν τῷ Διδασκαλείῳ, εἷς ἐν τῇ θεολογικῇ σχολῇ τοῦ πανεπιστημίου καὶ εἴκοσιν ἐννέα ἐν τῷ Ἱεροδιδασκαλείῳ τῆς Ἀποκαλύψεως ἐν Πάτμῳ. Ὁ ἀναγνώστης ἐννοεῖ ὅτι τριάκοντα καὶ ἓξ ὑπότροφοι τοῦ Συλλόγου εἰσὶν ἄρρενες.

Καταρτίσας ὁ Σύλλογος ἀκριβῆ, καθὰ λέγει, κατάστατικὴν 967 κοινοτήτων ὀρθοδόξων ἑλληνικῶν ἐν Μικρασίᾳ, κατ' ἐπανάληψιν ἐξήλεγξεν ἐξακριβώσας τὰς παρασχεθείσας αὐτῷ πληροφορίας. Τὰς ἐννεακοσίας ἑξήκοντα καὶ ἑπτὰ κοινότητας ταύτας συναποτελοῦσιν 1.739,359 ὁμογενεῖς ὀρθόδοξοι, κεκτημένοι 1336 ναούς, ἐν οἷς ἡ θεία τελεῖται ἱερουργία — ἐκτὸς ἀπειραρίθμων παρεκκλησίων — 1948 ἱερεῖς — ὧν 262 ὁπωσοῦν ἀνεπτυγμένοι καὶ λόγιοι. Παρὰ ταῖς 967 κοινότησι ταύταις ὑπάρχουσι 985 σχολεῖα ἀρρένων, 252 θηλέων, μετὰ 2079 διδασκάλων καὶ 857 διδασκαλισσῶν, ἀριθμοῦντα μαθητὰς ἄρρενας μὲν 82,187, κοράσια δὲ 33,328. Πρὸς συντήρησιν αὐτῶν αἱ κοινότητες ἐτησίως δαπανῶσιν 124,385 λίρας τουρκικάς. Ἕνδεκα ἔτι ἐπαρχιῶν ἐλλείπουσιν αἱ παρόμοιαι κατάστατικαί.

Ὁ μικρασιατικὸς Σύλλογος ἄριστα ἐργαζόμενος ὑπὲρ τῆς πατρίου καὶ κατὰ Χριστὸν ἐκπαιδεύσεως τῶν ἐν Μικρασίᾳ ὀρθοδόξων ὁμογενῶν, τῶν ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν διασωσάντων ἐθνικότητα καὶ πάτριον πίστιν, κατέστη ἄξιος τῶν συμπαθειῶν καὶ τῆς ὑλικῆς ὑποστηρίξεως τῶν ὁμογενῶν, οἵτινες ἀρκούντως ἐβοήθησαν τῷ ἔργῳ τοῦ Συλλόγου. Πρωτεύουσιν ἐν ταῖς ὑλικαῖς ὑπὲρ τοῦ Συλλόγου συνδρομαῖς οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ὁμογενεῖς, ὧν ἔκθεσις ἀκριβὴς ἀναγράφει τὰ ὀνόματα μετὰ τῶν προσενεχθέντων ποσῶν. Τοῦ Συλλόγου προεδρεύει ὁ ἀκάματος καθηγητὴς τῆς Ἱστορίας τῆς φιλοσοφίας ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ κ. Μαργαρίτης Εὐαγγελίδης, ἀρχαῖος τελειόφοιτος τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς, ἐκ Μηχανιώνας τῆς Κυζίκου ὁρμώμενος, καὶ γνώσκων μὲν πολλὰς ἀνάγκας πολλῶν ἐπαρχιῶν, μετὰ λελογισμένης δὲ φιλοπατρίας ἐργαζόμενος, ὡς καὶ ὁ ὑπὸ τὴν προεδρείαν αὐτοῦ Σύλλογος.

ΒΟΥΓΑΡΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ. — Πρό τινος καιροῦ, βούλγαρος ἑλληνιστής, ὁ τέως διευθυντὴς τοῦ ἐν Σόφιᾳ Ἀρχαιολογ. Μουσείου κ. Γεώργιος Δ. Μπαλάς

τσεβ, οὐχὶ κάτοχος ἐπαρκῶν ἀρχαιολογικῶν γνώσεων, καίπερ εἰς Ἀθήνας, ὡς ἠκούσαμεν, μεταβὰς ὅπως σπουδάσῃ, δαπάνῃ τῆς βουλγαρικῆς κυβερνήσεως, ἀρχαιολογίαν, ἐξέδωκε τύποις, εἰς ἑλληνικὴν γλῶσσαν, φυλλάδιον τίτλον φέρον «Περιληπτικὴ πραγματεία περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχριδῶν καὶ πάσης Βουλγαρίας». Ἐν αὐτῷ ζητεῖ ν' ἀποδείξῃ ἐπιστημονικῶς, ὡς φρονεῖ, ὅτι ἡ τῆς Βουλγαρίας Ἐκκλησία ἀπὸ τῆς Θ' ἑκατονταετηρίδος ἕως τοῦ 1763 ἦν αὐτοκέφαλος, ἔχουσα καὶ πατριάρχην ἴδιον, μετὰ πολλὰς περιπετείας ἀποκατασταθέντα ἐν τῇ νῦν Ἀχρίδι, ζητεῖ δὲ νὰ πείσῃ τὸν ἀναγνώστην ὅτι αὐτοκέφαλος οὖσα μέχρι πρὸ ἡμιολίου αἰῶνος οὐδὲν ἀντικανονικὸν ἔπραξε ζητήσασα νὰ ἐπανακτήσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτῆς, ἣν τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως κατήργησεν.

Ἀναίρεσις τοῦ φυλλαδίου τούτου περιττὴ νῦν. Ἐν τῷ τρίτῳ τόμῳ τῶν, πατριαρχικῇ μερίμνῃ, ἐκδιδομένων Ἐγγράφων τῶν ἀφορώντων εἰς τὰς κατὰ μέρος ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας τῆς Ἀνατολῆς σωζομένων δ' ἐν τοῖς πατριαρχικοῖς κώδηξιν, ὁ τῆς ἐκδόσεως ἐπιμελούμενος πανοσιολογ. ἀρχειορύλαξ ἀρχιμ. κ. Κ»λλίνικος Δελικάνης παρασυνῆψεν (ἀπὸ σελ. 930—1052) Ἱστορικὴν μελέτην περὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχριδῶν, ταύτην δὲ παρέδραμεν ὁ κ. Μπαλάστσεβ. Ἐπειδὴ δὲ τῆς διατριβῆς ταύτης ἐγένετο καὶ κατ'ἰδίαν ἀνατύπωσις, ἡ σύνταξις τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» πρόθυμός ἐστι νὰ καταστήσῃ ταύτην γνωστὴν τῷ βουλγάρῳ διατριβογράφῳ βοηθοῦσα ταῖς ἐρεύναις αὐτοῦ. Φρονεῖ βεβαίως οὗτος ὅτι ἡ τῆς ἀληθείας ἀπροσπαθὴς ζήτησις ἐπιβάλλεται μὲν παντὶ ἐπιθυμοῦντι νὰ παραγάγῃ τι δόκιμον ἔργον, τιμᾷ δὲ τὸν μελετῶντα. Βεβαίως δὲ ἐκ τῆς ἀζόρου μελέτης τῶν ἐγγράφων, ὧν ἄνω μιμνηκόμεθα, θέλει προβῇ τις εἰς συμπεράσματα καὶ κρίσεις διαφόρους ἐκείνων, εἰς ἃς εὐαρεστοῦνται νὰ διατρίβωσιν οἱ ἐν Σόφιᾳ λογιώτατοι.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Συμπληροῦται διὰ τῶν δύο τούτων ἐπιστολῶν ἡ εἰκὼν τῆς καταστάσεως ἐπαρχιῶν μακεδονικῶν, ὧν οἱ ὀρθόδοξοι δίδουσιν ἀπὸ ἐτῶν τεκμήρια ἀφωσιώσεως εἰς τε τὴν πίστιν τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ τὴν ἀπὸ αἰώνων αὐτοὺς σώζουσαν Μ. Ἐκκλησίαν.

Παναγιώτατε δέσποτα,

Συνεχίζω τὸ μαρτυρολόγιον τῆς ταπεινῆς παροικίας μου ἀπὸ τῶν μέσων παρελθόντος ἀπριλίου.

1) Τῇ 11 ἀπριλίου, βούλγαροι λῃσταὶ εἰσελθόντες νύκτωρ εἰς Κρουσόβιτσαν τοῦ Μοριχόβου, μὴ δεξαμένην κατὰ τὸ Πάσχα τὸν ἀπὸ ἔτους ἐπιβεβλημένον αὐτῇ βούλγαρον ψευδοϊερέα, ἀπήγαγον καὶ κατεκρεούργησαν τὸν ἰσχυρότερον ὀρθόδοξον τοῦ χωρίου Χρήστον Μπογόγιαν, ἐτῶν 55, οἰκογενειάρχην.

2) Τῇ 14 ἀπριλίου, βούλγαροι λῃσταὶ εἰσδύσαντες εἴς τι δίσος, ἀπήγαγον 16 ξυλευομένους ὀρθοδόξους τῶν χωρίων Βρὸτ καὶ Γαρδιλόβου μετὰ τῶν ἵππων των, ἐφόνευσαν τὸν ἐκ Βρὸτ Βογόγιον Νάκην, ἐτῶν 26, οἰκογενειάρχην, καὶ ἀπέλυσαν τοὺς λοιποὺς ὑποσχεθέντας ν' ἀποσχισθῶσι.

3) Τῇ 12 ἀπριλίου, δεκαπενταμελὴς συμμορία ρουμουνιζόντων καὶ γκέγκιδων ἐπέδραμε τὴν καλύβην ἐν τῷ ὄρει Περισῶρι τῆς Ναούσης ἐξ ἀνθρακέων ἐκ Ροκοτίνας τῆς Πελαγωνείας, ἔδησεν ἅπαντας, ἁφήρπασε 16 λίρας, 8 ἵππους, καὶ τὰς ἀποσκευὰς τῆς καλύβης, ἐφόνευσε τοὺς τέσσαρας Ἀπόστολον Εὐαγγέλου ἐτῶν 35, Λάζαρον Κίρστεν ἐτῶν 30, Σταῦρον Κωνσταντίνου, ἐτῶν 28 οἰκογενειάρχας, καὶ Νάϊδον Κόλεν ἐτῶν 20, φυγῇ ἐν τῷ σκότει τῆς νυκτὸς διασωθέντων τῶν ἄλλων δύο Μήτρου καὶ Γκόσε—οἳ καὶ ἐκόμισαν εἰς Μοναστήριον τὴν εἴδησιν—καὶ εἶτα διεσκορπίσθη.

4) Τῇ 22 ἀπριλίου, βούλγαροι λῃσταὶ ἀπήγαγον ἐκ τοῦ χωρίου Σφέτα—Πέτκας τὸν ἄρτι ἐξ Ἀμερικῆς ἐπανελθόντα ὀρθόδοξον Χρῆστον Δημητρίου Τσέκουταν, ἐτῶν 25, οἰκογενειάρχην, καὶ ἀπέκτειναν μαχαίρᾳ.

5) Τῇ 26 ἀπριλίου, ἐν Μοναστηρίῳ, ἐν μέσῃ ἡμέρᾳ καὶ ἀγορᾷ, ὁ Ρέσναλης κομίτατζης Μιχαὴλ ζαχαροπλάστης ἐπυροβόλησεν ἐξόπισθεν τὸν ὀρθόδοξον οἰκογενειάρχην Ἰωάννην Κόνιον, ἐτῶν 40, καὶ διέτρησε τὴν ὠμοπλάτην αὐτοῦ,

6) Τῇ 28 ἀπριλίου, ἐν τῷ Βαϊρίῳ Μοναστηρίου ὁ ὀθωμανὸς καβάσης τοῦ βουλγάρου Στέφου Νικολάου ἐπυροβόλησε τὸν οἰκαδε ἀπερχόμενον ὀρθόδοξον Νικόλαον Σλαμάρνη, ἐτῶν 30, οἰκογενειάρχην· ἡ βολὴ ἠστόχησεν εὐτυχῶς.

7) Τῇ 3 μαΐου, ἐν Μοναστηρίῳ ὁ ὀθωμανὸς καβάσης τοῦ βουλγάρου Γιώφκου. ἐπυροβόλησε πλειστάκις κατὰ τῶν οἰκαδε ἀπερχομένων ὀρθο-

δόξων, τοῦ καφεψοῦ Ἄτση, τοῦ πρώην ζαπτιὲ Σπύρου καὶ τοῦ ὑπηρέτου Κωνσταντίνου· αἱ βολαὶ ἀπέτυχον εὐτυχῶς.

8) Τῇ 5 μαΐου, ἐν Μοναστηρίῳ, ἔξωθι τοῦ ἡμετέρου νοσοκομείου, ὁ βούλγαρος Γιῶβος καὶ οἱ δύο ὀθωμανοὶ καβάσιδες ἐπυροβόλησαν ἐπανειλημμένως τὸν 70ούτην διευθυντὴν τῆς δημοτικῆς σχολῆς τῆς νέας συνοικίας Μοναστηρίου Ἀνδρέαν Δημητρίου, ὃς θανατηφόρως βληθεὶς ἐξέπνευσε τῇ 8 μαΐου καὶ ἐκηδεύθη πομπωδῶς.

9) Τῇ 5 μαΐου βουλγαρικὴ συμμορία, εἰσβαλοῦσα εἰς τὸ ἐν Μοριχόβῳ ὀρθόδοξον χωρίον Μπέτσιστα ἀπήγαγε πέντε προκρίτους πρὸς σφαγήν· ἀλλὰ συμπλοκῆς γενομένης διέφυγον ἄτρωτοι οἱ πρόκριτοι.

10) Τῇ 6 μαΐου, ἐν Μοναστηρίῳ τρεῖς κομιτατζιδες, πέρυσι μὲν σέρβοι, ἐφέτος δὲ βούλγαροι ἐπυροβόλησαν τὸν ὀρθόδοξον ἔμπορον Μήτιον Ρουσίδην ἐν ᾧ ἐξυρᾶτο ἐν κουρείῳ· ἀλλ' αἱ σφαῖραι ἔβαλον καὶ διέτρησαν τὸν πόδα τοῦ κουρέως Δημητρίου Στεργίου, 30 ἐτῶν, αἰκογενειάρχου.

11) Τῇ 13 μαΐου, ἐν Πριλάπῳ, ἐπιστρέφων ἐκ τοῦ περιπάτου μετὰ τοῦ καϊμακὰμ-μουαβίνη Κυριακοῦ ἐφέντη ὁ Κωνσταντῖνος Ἀλευρᾶς, ἐτῶν 25 ἄρτι ἐκ Παρισίων ἐπιστρέψας παρὰ τοῖς οἰκείοις του, ἐπυροβολήθη καθ' ὁδὸν ὑπὸ βουλγάρου καὶ ἔμεινεν ἄπνους· ἦν ὑπήκοος Ἑλλην, σπουδαστὴς τῆς νομικῆς καὶ ἰατροῦ υἱός.

12) Τῇ 15 μαΐου, ἔξωθι τοῦ Μοναστηρίου τριμελὴς βουλγαρικὴ συμμορία ἐπέπεσε κατὰ τῶν εἰς Βρὸτ μεταβαινόντων χωρικῶν, ἀλλ' αἱ βολαὶ ἐθανάτωσαν μόνον ἕνα ἵππον, τῶν λοιπῶν (περὶ τοὺς 40) κρυβέντων ἐν τῇ βρύζῃ τῶν παρακειμένων ἀγρῶν.

13) Τῇ 18 μαΐου, ἐν Μοναστηρίῳ ὁκταμελὴς βουλγαρικὴ συμμορία, ἀναθεῖσα τῷ 18ετεῖ Εὐαγγέλῳ Πέτκου ὀρθοδόξῳ νὰ φονεύσῃ ἕλληνας καὶ ἐξέλθῃ εἰς τὰ ὄρη μετ' αὐτῆς καὶ ἀρνηθέντι τοῦτο ἔδησεν αὐτὸν καὶ ἀπέκτεινεν.

14) Τῇ 19 μαΐου, ἐν Μέσῳ Ὑγρι εἰσελθοῦσα ὁκταμελὴς βουλγαρικὴ συμμορία εἰς τὸν οἶκον τοῦ στύλου τῆς ὀρθοδοξίας Χρήστου κατεκρεούργησεν αὐτὸν, ἐτῶν 40, τὸν πρεσβύτερον ἀδελφόν του Κόταν, ἐτῶν 50, τὴν τούτου χήραν θυγατέρα Στόϊναν, ἀπήγαγε δὲ καὶ τὴν σύζυγόν του μεθ' ἑνὸς ἵππου εἰς ἄγνωστον διεύθυνσιν. Πάντως θὰ σφαγιασθῇ καὶ αὕτη.

Ὁ ὁρίζων λίαν τεθολωμένος.

Ἐπὶ τούτοις διατελῶ μετὰ σεβασμοῦ

Ἐν Μοναστηρίῳ 20 μαΐου 1906,

Τῆς Ὑμετέρας σεπτῆς Παναγιότητος

ταπεινὸς καὶ ὁλοπρόθυμος ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

† Ὁ Πελαγωνείας ΙΩΑΚΕΙΜ

Παναγιώτατε δέσποτα,

Ἡ κρίμασιν, οἷς οἶδε Κύριος, τὴν δύστηνον ταύτην χώραν ἀπὸ ἱκανοῦ διὰ φόνων καὶ ἄλλων καταστροφῶν λυμαινομένη σχισματικὴ προπαγάνδα τελευταῖον ἐνεφανίσθη διὰ φόνου καὶ δὴ φόνου ἱερέως καὶ ἐν τῇ ἐμῇ ἐπαρχίᾳ. Ὀπαδοὶ δηλονότι τοῦ ἀπαισίου βουλγαρικοῦ κομιτάτου μεταβάντες εἰς τὸ βουλγαρόφωνον χωρίον τῆς ἐπαρχίας μου Βιμπέλι, τὴν ἑσπέραν τῆς 10 τρέχοντος μηνὸς, ἐφόνευσαν τὸν ὀρθόδοξον ἱερέα αὐτοῦ παπᾶ Χρῆστον καὶ κυριολεκτικῶς κατεκερμάτισαν αὐτόν. Τὰ ἀνωτέρω μετὰ πόνου ψυχῆς φέρων εἰς γνῶσιν τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης Παναγιότητος καὶ κατασπαζόμενος τὴν παναγίαν Αὐτῆς δεξιὰν διατελῶ.

Ἐν Κορυτσᾷ, τῇ 19 μαΐου 1906.

Τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης καὶ προσκυνητῆς μοι Παναγιότητος

ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

καὶ ὅλως πρόθυμος

† Ὁ Κορυτσᾶς ΦΩΤΙΟΣ

ΖΑΧΑΡΙΑ ΦΟΝ ΛΙΓΓΕΝΤΑΛ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΟ-ΡΩΜΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ·

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

ΠΟΙΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ*

§ 76. Εἴδη ποινῆς.

Τὸ σύστημα τῶν ποινῶν, ὡς παριστῶσι τοῦτο οἱ νόμοι τῶν Ἰσαύρων αὐτοκρατόρων, (—ἡ Ἐκλογὴ, οἱ ἀγροτικοὶ νόμοι, οἱ στρατιωτικοὶ καὶ οἱ ναυτικοί—) ἐπουσιωδῶς οὐκ ἀπομακρύνεται τοῦ συστήματος τοῦ ἰουστινιανείου δικαίου.

Ὡς γενικὴν ποινὴν ἀνωτάτην (**κεφαλικὴν** ἢ **ἐ-**

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 224—225.

σχάτην τιμωρίαν) θέτει ἡ Ἐκλογὴ τὸν διὰ ξίφους ἀποκεφαλισμόν (**ξίφει τιμωρεῖσθαι**). Μόνον ἐν εἰδικαῖς περιπτώσεσιν ἐστὶ γνωστὴ ἡ διὰ πυρὸς ποινὴ (**πυρὶ παραδίδοσθαι**) καὶ ὁ ἀπαγχονισμὸς (**φουρκίζεσθαι**). Ἕτεραι κεφαλικαὶ ποιναί, ὡς τὸ bestiis objecti τὸ ἐν σάκκῳ τιθέναι, οὐκ ἀπαντῶνται ἐν τῇ Ἐκλογῇ πλέον.

Τοὐναντίον, ἐν τῇ Ἐκλογῇ ὑρίσταται τέλειον σύστημα σωματικῶν ποινῶν ἀκρωτηριασμοῦ. Κατὰ τοὺς ἀρχαιοτέρους ρωμαϊκοὺς ποινικοὺς νόμους οὐκ ἐπεβάλλοντο ποιναὶ ἀκρωτηριασμοῦ· μόνον οἱ ἀνώτεροι λειτουργοὶ φαίνονται ἐπιβάλλοντες ἐνίοτε τοιαύτας ποινὰς extra ordinem. Τὸ πρῶτον, ἐν ταῖς μεταγενεστέραις αὐτοκρατορικαῖς νομοθεσίαις διὰ τινα ὀλίγιστα ἀδικήματα, ἡ ἀποκοπὴ τοῦ ποδὸς ἢ τῆς χειρὸς ὡς ποινὴ ἐτέθη. Ἀλλ' οἱ αὐτοκράτορες Ἴσαυροι ἠπείλουν κατὰ προτίμησιν ἀκρωτηριασμούς, ἀποκοπὴν τῆς χειρὸς (**χειροκοπεῖσθαι**), ἀποκοπὴν τῆς γλώσσης (**γλωσσοκοπεῖσθαι**), τύφλωσιν, ἤτοι ἐξαγωγὴν τῶν ὀφθαλμῶν (**τυφλοῦσθαι**), ἀποκοπὴν τῆς ῥινὸς (**ῥινοκοπεῖσθαι**), ἢ τοῦ ἀνδρικοῦ μορίου (**καυλοκοπεῖσθαι**).

Ἡ κατωτέρα σωματικὴ ποινὴ ἐστὶν ἡ μαστίγωσις. Ἡ Ἐκλογὴ καὶ οἱ ἀγροτικοὶ νόμοι ποιοῦσι χρῆσιν διὰ ταύτην τοῦ ὅρου **τύπεσθαι, δαίρεσθαι ἢ δέρεσθαι, ἀλλακτὰ λαμβάνειν ἢ τύπτεσθαι, μαστίζεσθαι ἢ μάστιγας τύπτεσθαι.** Οὐ φανερόν ἐστιν, ἂν διὰ τῶν διαφόρων τούτων ὅρων ἐδηλοῦντο διάφορα εἴδη σωματικῶν ποινῶν.

Ποινὰς κατὰ τῆς ἐλευθερίας γνωρίζει ἡ Ἐκλογὴ μόνον τὴν ἐξορίαν καὶ τὴν ἀποπομπὴν (**ἐξορίαν**)· αὕτη παρίσταται ἐν γένει ὡς ἡ κατωτέρα ποινή· κατὰ κανόνα συνδέεται μετὰ προηγουμένων σωματικῶν κολάσεων, τῆς ἀποκοπῆς τῆς κόμης (**κουρᾶς**). Ἡ φυλάκισις ἀπαντᾶται καὶ ἐν τῇ Ἐκλογῇ, ὡς κατὰ κανόνα ἐν τῷ Ἰουστινιανείῳ δικαίῳ, ὡς προανακριτικὴ (**φυλακή**). Περὶ καθείρξεως ἐν μοναστηρίῳ, εὐνόητον ἐστίν, ὅτι ὑπὸ τῶν αὐτοκρατόρων Ἰσαύρων, τῶν ἐχθρικῶς διακειμένων πρὸς τοὺς μοναχούς, οὐδαμῶς γίνεται λόγος ἐν τῇ νομοθεσίᾳ.

Τέλος, ποιναὶ ἐπὶ τῆς περιουσίας ἐπιβάλλονται εἴς τινας περιπτώσεις πρὸς ὄφελος τοῦ βλαβέντος. Ἡ **δήμευσις** τῆς περιουσίας μόνον εἰς μίαν περίπτωσιν διετηρήθη, ἐκ τοῦ Ἰουστινιανείου δικαίου.

Ἐὰν ἐκ πρώτης ὄψεως κλίνῃ τις ὑπολαβεῖν τὸ δίκαιον τῆς Ἐκλογῆς ὡς βάρβαρον, ἕνεκα τῆς πληθύος τῶν ποινῶν τοῦ ἀκρωτηριασμοῦ, ἐν τούτοις δέον ἀναμνησθῆναι, ὅτι οἱ Ἴσαυροι αὐτοκράτορες ἐθεώρουν τὰς ποινὰς ταύτας ὡς δεδικαιολογημένας ἐκ τῆς ῥήσεως τοῦ Κυρίου, τῆς ἐν τῷ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίῳ 5, 29, 30, καὶ ὅτι οὗτοι, ἐν πάσῃ περιπτώσει, διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ποινῶν τούτων, ἐσκόπουν τὴν ἐπὶ τὸ ἐπιεικέστερον μετατροπὴν τοῦ ἰουστινιανείου ποινικοῦ δικαίου, καθόσον αἱ ποιναὶ αὗται, εἰς τὰς πλείστας περιπτώσεις, ἀντικατέστησαν τὴν κεφαλικὴν ποινήν. Ἐὰν τοῦτο συνδυάσῃ τις πρὸς τὸν ἐκ τῆς Ἐκλογῆς κατὰ μέγα μέρος ἀποκλεισμὸν θανατικῶν ποινῶν τοῦ ἰουστινιανείου δικαίου, καὶ τῶν δημεύσεων τῶν περιουσιῶν, καὶ τὴν οὐδαμοῦ πλέον μνείαν τῆς ἐν μοναστηρίῳ βίᾳ καθείρξεως, θέλει κρίνει ἧττον δυσμενῶς τὴν ποινικὴν νομοθεσίαν τῶν εἰκονοκλαστῶν. Φέρομεν δὲ ὑπὲρ τῆς νομοθεσίας ταύτης καὶ τὸ ἐπιχείρημα, ὅτι ἡ Ἐκλογὴ τὰς αὐτὰς ποινὰς ἐπέβαλλεν ἀδιακρίτως μικροῖς καὶ μεγάλοις, πένησι καὶ πλουσίοις, ἐνῷ τὸ Ἰουστινιάνειον δίκαιον εἰς τούτους ἢ ἐκείνους, οὐχὶ σπανίως, ἄνευ ἐπαρκοῦς λόγου, διάφορον τιμωρίαν ἐπέβαλλε.

Τὸ ποινικὸν δίκαιον τῆς Ἐκλογῆς, καθόλου θεωρούμενον, ἔμεινε διὰ τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους ὡς ὑπόδειγμα. Τὰ σχετικὰ χωρία τῆς Ἐκλογῆς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν μέρει μὲν αὐτολεξεί, ἐν μέρει δὲ καθ' ἕτερον τύπον, περιελήφθησαν ἐν τῷ Προχείρῳ, τῇ Ἐπαναγῇ καὶ δὴ τοῖς Βασιλικοῖς. Βεβαίως ὅμως τὸ ποινικὸν σύστημα τῆς Ἐκλογῆς, οὔτε διετηρήθη, οὔτε ἐφηρμόσθη ἐν πάσῃ ἀκριβείᾳ. Οἱ περιέχοντες τὸ ποινικὸν δίκαιον τῶν Πανδεκτῶν καὶ τοῦ Κώδικος τίτλοι εὗρον ἐν συνόλῳ ἐπίσης ἀποδοχὴν ἐν τοῖς Βασιλικοῖς. Οὕτως ἀπαντῶνται ἐν αὐτοῖς ἰδίως ποιναὶ κακουργημάτων καὶ πλημμελημάτων, αἵτινες ἐν τῇ Ἐκλογῇ οὐδαμῶς ῥητῶς θίγονται, καὶ αἵτινες εὑρίσκονται ἐν ἀντιφάσει πολλαχῶς πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ νέου ποινικοῦ συστήματος.

Ἐπίσης, μεταγενέστεραι αὐτοκρατορικαὶ διατάξεις εἰσάγουσι καὶ πάλιν ποινάς, ἃς σκοπίμως ἡ Ἐκλογὴ ἀπέβαλεν. Οὕτω ποικιλοτρόπως ἐπιβάλλεται καὶ αὖθις ἡ δήμευσις, εἰσήχθη ἐκ νέου ὑπὸ τοῦ Λέοντος τοῦ σοφοῦ καὶ Κωνσταντίνου τοῦ πορφυρογεννήτου ἡ ἐν μοναστηρίῳ κάθειρξις, ἣν ἐν τούτοις Μανουὴλ ὁ Κομνηνὸς ὡς ἀνάρμοστον ποινὴν χαρακτηρίζει καὶ διὰ τῆς ἰσοβίου φυλακίσεως ἀντικαθίστησιν.

Εἰς τὸ πνεῦμα τῆς Ἐκλογῆς ὀφείλεται μᾶλλον, ἡ ἐν τοῖς μεταγενεστέροις χρόνοις σπανιωτέρα, βαθμηδὸν ἀποβαίνουσα, ἐκτέλεσις τῆς θανατικῆς ποινῆς. Οὐ μόνον δὲ ὁ αὐτοκράτωρ Νικηφόρος ὁ Βοτανιάτης ἐνίσχυσεν ἐκ νέου τὴν διάταξιν τοῦ Θεοδοσίου καὶ ἐθέσπισεν, ἵνα μὴ ἡ ἀπαγγέλλουσα θάνατον ἀπόφασις

ἐκτελῆται πρὸ τριάκοντα ἡμερῶν, καὶ τοῦτο τότε μόνον, ἐὰν ὁ αὐτοκράτωρ ἐπικυρώσῃ αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ ἐνδείκνυται, ὅτι ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰωάννου τοῦ Κομνηνοῦ (1118—1142) οὐδεμία ἀπόφασις θανατικῆς ποινῆς ἐξετελέσθη, καὶ ὁ Βαλσαμὼν φαίνεται θεωρῶν τὴν θανατικὴν ποινὴν ὡς ἐντελῶς μὴ ἰσχύουσαν.

§ 77. Ψευδορκία.

Ἡ Ἐκλογὴ καὶ ἡ μεταγενεστέρα βυζαντινὴ νομοθεσία, καθ' ἑαυτὴν καὶ κατ' ἀντιπαράθεσιν πρὸς τὸ ἰουστινιάνειον δίκαιον, παρέχει ποικίλας ἰδιορρυθμίας, ἐν μέρει μὲν καθόσον θεωρεῖ γενικῶς πράξεις τινὰς ὡς ἀξιοποίνους, ἐν μέρει δὲ καθόσον ἐγκληματικάς τινας πράξεις ἀπειλεῖ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον δι' αὐστηρῶν ποινῶν. Δέον δὲ κατὰ τὴν κατάταξιν τῆς Ἐκλογῆς ἐξάραι τὰς σπουδαιοτέρας καὶ οὕτως ἐν πρώτοις περὶ ψευδορκίας (**ἐπιορκίας**) πραγματευθῆναι.

Τὸ ἰουστινιάνειον δίκαιον ἀναχωρεῖ ἐκ τῆς ἀρχῆς, ὅτι ἡ ψευδορκία ἢ ἡ ἐπιορκία καθ' ἑαυτὴν μὴ τιμωρητέα ἐστὶν ὑπὸ κοσμικοῦ δικαστοῦ. Μόνον ἐπί τινων εἰδικῶν περιπτώσεων ἐπιβάλλεται ποινή. Ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων τούτων, ἐπιβάλλεται ποινή, ὅταν ἡ ψευδορκία συντρέχῃ μετ' ἄλλων ἐγκλημάτων. Ἡ Ἐκλογὴ τούναντίον ἐξ ἑτέρας ἀπόψεως ὁρμωμένη, διατάσσει:

«Ὁ ἐκ δικαστικῆς ψήφου ἢ καὶ ἐπὶ μαρτυρίᾳ παραγόμενος ἢ ἐξ ἐπαγωγῆς ἀντιδίκου ἁπτόμενος τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Εὐαγγελίων καὶ ἐπομνύμενος, ἐπίορκος δὲ μετὰ ταῦτα ἀποδεικνυόμενος, γλωσσοκοπείσθω».

Ἡ διάταξις αὕτη δι' ἑτέρων κατά τι ἐκφράσεων περιελήφθη ἐν τῷ Προχείρῳ καὶ ἐν τῇ Ἐπαναγωγῇ. Ὅτι ὅμως ἡ διάταξις αὕτη ἀντιφάσκει πρὸς τὸ ἰουστινιάνειον δίκαιον, ἐξαίρει ῥητῶς ὁ σχολιαστὴς τῆς Ἐπαναγωγῆς. Τὰ Βασιλικὰ τούναντίον ἀγνοοῦσι τὴν διάταξιν ταύτην καὶ μεταδίδουσιν ἁπλῶς τὸ ἰουστινιάνειον δίκαιον. Ἐπὶ τῶν Βασιλικῶν βασίζονται οἱ σχολιασταὶ αὐτῶν ὡς καὶ ἡ Πεῖρα. Ἐν τοῖς μεταγενεστέροις νομικοῖς βιβλίοις ἐπανέρχονται πρὸς τοῖς σχετικοῖς χωρίοις τῶν Βασιλικῶν καὶ αἱ διατάξεις τῆς Ἐκλογῆς οὕτως, ὥστε ἐν τῇ πρακτικῇ τῶν δικαστηρίων ἐπεκράτει πιθανῶς μεγάλη ἀβεβαιότης.

§ 78. Ἔγκλημα καθοσιώσεως καὶ ὕβρις πρὸς τὴν Μεγαλειότητα.

Ἡ προδοσία τῆς πατρίδος (**καθοσίωσις**) ἐτιμωρεῖτο κατὰ τὸ ἰουστινιάνειον δίκαιον διὰ θανάτου καὶ δημεύσεως τῆς περιουσίας. Ἕνεκεν ὅμως ἁπλῆς ἀσεβείας πρὸς τὴν Μεγαλειότητα, ὁ δράστης οὐκ ἐτιμωρεῖτο ἐξίσου. Διό, ἐὰν ἐξ ἐλαφρότητος ἐνήργησεν, ἥρμοζεν αὐτῷ περιφρόνησις· ἐὰν ἐκ παραφροσύνης, ἦν ἄξιος οἴκτου· ἐὰν ὡς ὑποστὰς ἀδικίαν, ἦν ἄξιος συγγνώμης. Περὶ τούτου ἔδει πάντοτε γίγνεσθαι πρῶτον γνωστοποίησις τῷ αὐτοκράτορι, ὅπως οὗτος κρίνῃ, ἐὰν καί τίνι τρόπῳ ἡ ὕβρις ἔδει τιμωρηθῆναι.

Οἱ ἐκτεθέντες λόγοι, ἐφ' ὧν καὶ ὁ Βαλσαμὼν ἰδιαιτέρως ἐφιστᾷ προσοχήν, εἶχον ἀναγκαίως ὡς συνέπειαν, ὅτι προκειμένου περὶ ἐγκλήματος καθοσιώσεως, ἔδει πρῶτον ἵνα ληφθῇ ἡ γνώμη τοῦ αὐτοκράτορος· τοῦτο ἑπομένως διατάσσει ἡ Ἐκλογή, λέγουσα:

«Ὁ κατὰ βασιλέως φατριάζων ἢ βουλευόμενος συνωμοσίας κατ' αὐτοῦ ἢ τῆς πολιτείας τῶν χριστιανῶν ποιῶν, τὸν μὲν τοιοῦτον ἥρμοζε κατὰ τὴν ὥραν θανατοῦσθαι ὡς τὴν τοῦ παντὸς κατάλυσιν μελετήσαντα, ἀλλ' ἵνα μή τινες καὶ ἐχθρωδῶς πολλάκις διακείμενοι πρός τινα ἀκρίτως φονεύσωσιν, ἀπολογίαν ἐσχάτως προσφέροντες ὡς κατὰ τῆς βασιλείας ἐλάλησε, δέον τὸν τοιοῦτον κατὰ τὸν τόπον ὑπὸ στερεὰν φυλακὴν γενέσθαι καὶ τὰ περὶ τούτου τῷ βασιλεῖ ἀναφέρεσθαι καὶ καθὼς λοιπὸν αὐτὸς ἀνακρίνει καὶ βουλεύσεται ποιεῖν».

Τὸ μεταγενέστερον βυζαντινὸν δίκαιον ἀρῆκε τοὺς ὁρισμοὺς τούτους ἵνα καταπέσωσι. Τὸ Πρόχειρον καὶ ἡ Ἐπαναγωγὴ λέγουσι συντομώτατα: **ὁ κατὰ τῆς σωτηρίας τοῦ βασιλέως μελετήσας φονεύεται καὶ δημεύεται.** Τὰ Βασιλικὰ ἐπεισάγουσι μόνον τὸ ἰουστινιάνειον δίκαιον, ἐπίσης καὶ εἰς τὰ μεταγενέστερα νομικὰ βιβλία τὰ χωρία τῆς Ἐκλογῆς οὐ περιελήφθησαν.

§ 79. Ἐγκλήματα κατὰ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως.

Ὡς ἡ νομοθεσία ἀπὸ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, καὶ ἰδίως ὑπὸ τὸν Ἰουστινιανόν, ἐστὶ πλουσία εἰς προνόμια διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τοὺς ὑπηρέτας αὐτῆς, διὰ τὰ μοναστήρια καὶ τοὺς μοναχούς, οὕτως ὑπῆρξεν ἐπίσης παραγωγὸς εἰς νόμους ποινικοὺς κατὰ μὴ χριστιανῶν καὶ αἱρετικῶν τῶν διαφόρων αἱρέσεων. Ἐπίσης ἐπὶ τῶν διαδόχων τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐξεδόθησαν τοιοῦτοι νόμοι, ὡς ὑπὸ Ἰουστίνου τοῦ Β' περὶ Σαμαρειτῶν.

Οὐκ ἐστὶ σαφὲς, πῶς οἱ αὐτοκράτορες Ἴσαυροι ἐπολιτεύθησαν ἐναντι τῆς νομοθεσίας ταύτης. Κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν βυζαντινῶν χρονογράφων ἀφηγούμενα περὶ

τῆς συμπεριφορᾶς αὐτῶν ἔναντι τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν λατρευόντων τοὺς ἁγίους καὶ τὰς εἰκόνας, ἔδει προσδοκᾶν τὴν μὴ παράλειψιν ποινῶν κατ' αὐτῶν ἐν τῇ Ἐκλογῇ. Ἐξ ἑτέρας ἀπόψεως ὅμως ἔδει τις ἐν αὐτῇ ἀναζητῆσαι ἴχνη ἐπιεικείας, τοὐλάχιστον πρὸς ἐκείνας τὰς χριστιανικὰς αἱρέσεις, αἵτινες ἀπέρριπτον τὴν λατρείαν τῶν εἰκόνων, ὡς καὶ οἱ εἰκονοκλάσται. Εἰς τὰς προσδοκίας ταύτας οὐκ ἀνταποκρίνεται ἐν τούτοις ἡ Ἐκλογή. Ὡς τεκμήριον τῆς ἀνεκτικότητος ἠδύνατο ὑποδειχθῆναι, ὅτι ἡ Ἐκλογὴ πρὸς μετάνοιαν τῶν ἀποστατῶν ἀποκρούει τὴν συνδρομὴν κοσμικῆς βίας, ἐπαρίνουσα τὴν περὶ τούτου φροντίδα μόνον τῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἀφ' ἑτέρου ὅμως ἀπειλεῖ τοὐλάχιστον τοὺς Μανιχαίους καὶ Μοντανιστὰς διὰ τῆς ποινῆς τοῦ ξίφους.

Ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν καταδίωξιν τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν λατρευόντων τοὺς ἁγίους καὶ τὰς εἰκόνας, ἐντελῶς σιωπᾷ ἡ Ἐκλογή. Δέον ὅμως μὴ ἐξετάσαι, ἐὰν τοῦτο προκύπτῃ ἐκ τῆς συμπτώσεως τῆς δημοσιεύσεως ἤδη τῆς Ἐκλογῆς, ζῶντος τοῦ αὐτοκράτορος Λέοντος, ἐνῷ ἡ εἰκονομαχία ἐν τῇ μεγάλῃ αὐτῆς ἐντάσει τὸ πρῶτον ἐξερράγη ἐπὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου, ἢ ἐὰν τὰ περισωθέντα χειρόγραφα, ἀκριβῶς ἴσως τὸν τίτλον τῆς Ἐκλογῆς, τὸν περὶ ποινῶν πραγματευόμενον, οὐχὶ ἐντελῶς πλήρη καὶ γνήσιον μεταδίδωσι.

Σὺν τῇ ἐπανιδρύσει τῆς ὀρθοδοξίας εὐνόητον καθίσταται, ὅτι οἱ ἀρχαιότεροι ὁρισμοὶ τοῦ κανονικοῦ δικαίου, ὡς ἐπίσης καὶ οἱ τοῦ κοσμικοῦ, κατὰ τῶν μὴ χριστιανῶν καὶ αἱρετικῶν, ἐπανῆλθον ἐν ἰσχύϊ. Τὰς διατάξεις τοῦ ἰουστινιανείου δικαίου, σχετικῶς πρὸς τὸ εἶδος τῶν ποινῶν, μετά τινων ἀλλοιώσεων ἐπαναλαμβάνουσι τὸ Πρόχειρον καὶ ἡ Ἐπαναγωγή, πληρέστερον δὲ τὰ Βασιλικά· ἡ δὲ μεταγενεστέρα νομοθεσία μόνον ὀλιγίστους τινὰς ὁρισμοὺς περὶ ποινῶν παρενέβαλεν, εἰς τὰ καιριώτερα ὅμως, περιορίζεται εἰς τὴν κύρωσιν καὶ ἐπέκτασιν τῶν παραχωρηθέντων προνομίων ταῖς Ἐκκλησίαις καὶ τοῖς ἱερεῦσι, ταῖς μοναῖς καὶ τοῖς μοναχοῖς.

§ 80 Κλοπή.

Ἐν τῷ ἰουστινιανείῳ δικαίῳ ἡ κλοπὴ θεωρεῖται ὡς ἰδιωτικὸν ἀδίκημα, τοὐτέστιν ὁ καθ' οὗ διεπράχθη δύναται ἀπαιτῆσαι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν κλαπέντων καὶ συνάμα ἐνάξαι διὰ τὸ πολλαπλοῦν τῆς ἀξίας αὐτῶν ἐπὶ ἰδιωτικῇ ποινῇ. Μόνον ἐν εἰδικαῖς περιπτώσεσιν ὁ κλέπτης ἐπεβαρύνετο extra ordinem διὰ δημοσίας ποινῆς.

Ἡ Ἐκλογὴ τοὐναντίον, ἀντιλαμβάνεται τὴν κλοπὴν κυρίως ὡς ἀδίκημα, διὰ δημοσίου ποινῆς μᾶλλον τιμωρητέον· διατάσσει δέ·

«ια'. Ὁ κλέπτων ἐν φουσάτῳ ἤτοι ἐν ἐξπεδίτῳ, εἰ μὲν ὅπλα, τυπτέσθω, εἰ δὲ ἄλογον χειροκοπείσθω».

«ια'. Ὁ κλέπτων ἐν ἑτέρῳ τόπῳ τῆς πολιτείας, ἐν πρώτοις μὲν τοῦτο ποιῶν, ἐὰν ἐλεύθερος ἐστὶ καὶ εὐπορεῖ, πρὸς τῇ ἀποδόσει τοῦ κλαπέντος μετὰ τοῦτο διπλῶν τὴν τοῦ κλαπέντος τιμὴν παρεχέτω· εἰ δὲ ἄπορος ἐστὶ, τυπτέσθω καὶ ἐξοριζέσθω· δεύτερον δὲ χειροκοπείσθω».

Ἐκτὸς δὲ τούτου θέτει εἰδικὰς ποινὰς διὰ τοὺς abigei (**ἀπελάτας**), διὰ τοὺς sepulcrorum violatores (**τυμβωρυχοῦντας**), διὰ τοὺς sacrilegi (**ἱεροσύλους**), διὰ τοὺς plagiarii (**ἀνδραποδιστάς**).

Οἱ ὁρισμοὶ οὗτοι τῆς Ἐκλογῆς κατὰ τὰ οὐσιωδέστερα ἔμειναν ὡς γνώμων ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις. Μετηνέχθησαν οὗτοι ἐν Προχείρῳ, Ἐπαναγωγῇ καὶ τοῖς Βασιλικοῖς, καίτοι τὰ τελευταῖα ταῦτα, οὐχὶ τὰ κύρια χωρία τῆς Ἐκλογῆς ἀλλ' ἀντὶ τούτων τὰς ἰουστινιανείους διατάξεις παρέλαβον. Ἐν τούτοις οὐκ ἐλλείπουσιν οὗτοι ἐκ τῶν μεταγενεστέρων νομικῶν βιβλίων. Αἱ ἐπανορθωτικαὶ διατάξεις Λέοντος τοῦ Σοφοῦ περὶ κλοπῆς ἐν ναυαγίῳ (Νεαρὰ 64), περὶ (plagium) ἀνδραποδισμοῦ (Νεαρὰ 66), καὶ περὶ (sepulcri violatio) τυμβωρυχίας (Νεαρὰ 96) παρὰ τῆς μεταγενεστέρας νομολογίας ἐν μέρει μόνον ἐγένοντο παραδεκταί.

(ἕπεται τὸ τέλος)

ΘΑΛΗΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ
δικηγόρος καὶ Καθηγητὴς τοῦ δικαίου
ἐν τῇ Θεολογ. Σχολῇ Χάλκης

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΑΛΓΕΡΟΣ ΙΗΣΟΥΙΤΗΣ
ἐλεγχόμενος ἐν τοῖς περὶ τοῦ ἔτει ᾳχοε' ἱεράρχου τῶν Χίων.

Ροβέρτος Σαλγέρος ἰησουίτης ἀνὴρ Γάλλος, ἐν ᾧ ἔγραψε συγγράμματι τῆς Ἱστορίας τῶν ἀρχαίων **δουκῶν** καὶ τῶν ἄλλων αὐθεντῶν τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους[1] ὃ ἐν ἑλληνίδι γλώσσῃ μετέφρασεν

1. Histoire nouvelle des anciens ducs et autres souverains de l' Archipel, avec la descripsion des principales isles, et des choses les plus remarcables qui s' y voyent encore aujourd' huy, [Paris, 1698, in—12].

Ἀλέξανδρος Καράλης[2] γράφει σὺν ἄλλοις κατὰ τῶν ἑλλήνων καὶ τῆς τούτων Ἐκκλησίας περὶ ἱεράρχου τῶν Χίων τάδε «ὁ δυστυχὴς de Brosses γραμματεὺς τῆς Ὁλλανδικῆς πρεσβείας τῷ 1675, δύναται νὰ δώσῃ μαρτυρίαν περὶ τῶν δολιοτήτων τούτων, ἐὰν ζῇ εἰσέτι», (τῶν δολιοτήτων τῶν ἱερομονάχων καὶ μοναχῶν τῶν πραττόντων «πᾶν εἶδος δολιότητος καὶ ἀπάτης, ὅπως πορισθέντες τὰ χρηματικὰ μέσα φθάσωσιν εἰς τὸν σκοπόν των»). «Ἕλλην ἱερεὺς γνωστὸς αὐτῷ ἐδανείσθη παρὰ τοῦ de Brosses σισχίλια τάλληρα, ὅπως ἀγοράσῃ τὴν ἀρχιεπισκοπὴν τῆς Χίου, ἥτις ἐπωλεῖτο, ὑποχρεωθεὶς διὰ συμβολαίου ὅπως ἀποδώσῃ αὐτῷ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους τρισχίλια τάλληρα. Ὁ ἕλλην ἱερεὺς λαβὼν ταῦτα ἐπορεύθη πρὸς Ἰάκωβον τὸν πατριάρχην του, καὶ πληρώσας τὸ ποσὸν τοῦτο πρὸς αὐτὸν, ἐστάλη ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως εἰς Χίον, ὡς ἀρχιεπίσκοπος. Μετὰ πεντεκαίδεκα μῆνας ὁ de Brosses, βλέπων, ὅτι δὲν ἐλάμβανε τὰ χρήματά του ἔπεμψεν ἐπίτηδες ἀπεσταλμένον εἰς Χίον, μὲ τὸ γραμμάτιον τοῦ ἀρχιεπισκόπου, ὅπερ ἔμελλε νὰ τῷ ἐγχειρίσῃ μετὰ τὴν παραλαβὴν τῶν τρισχιλίων ταλλήρων. Ὁ νέος ἱεράρχης τὸν ἐδέχθη εὐμενέστατα, εἰπὼν αὐτῷ, ὅτι ἐγνώριζε τὸν σκοπὸν τῆς ἀφίξεώς του, ὅτι τὰ χρήματα ἦσαν ἕτοιμα καὶ ὅτι τὴν ἐπαύριον ἤθελε τὰ πληρώσει ἄνευ ἀναβολῆς· παρεκάλεσε δ' αὐτὸν νὰ εὐαρεστηθῇ νὰ λάβῃ μέρος εἰς γεῦμα διδόμενον παρ' αὐτοῦ τὴν ἰδίαν ἑσπέραν εἰς τοὺς φίλους του. Ὁ ἀπεσταλμένος ἐδέχθη, καὶ διαρκοῦντος τοῦ δείπνου ἄνθρωποι πρὸς τοῦτο διατεταγμένοι, παρεκίνησαν αὐτὸν νὰ πίῃ τοσοῦτον οἶνον, ὥστε ἐμεθύσθη ὑπερβαλλόντως. Ἐν τοιαύτῃ καταστάσει τὸν μετέφερον ἐπὶ κλίνης τινος, ἔνθα αὐτὸς ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἐρευνήσας τὰ θυλάκιά του τῷ ἀφῄρεσε τὸ γραμμάτιον. Ὁ Ὁλλανδὸς κατὰ τὴν ἔγερσίν του μὴ εὑρὼν τὸ γραμμάτιον, ἤρξατο κραυγάζων καὶ ὀργιζόμενος, ὁ δ' ἀρχιεπίσκοπος, διέταξε νὰ τὸν ἀποδιώξωσι τῆς οἰκίας του, ὡς ἄνθρωπον διατελοῦντα ἔτι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς μέθης, καὶ ἔχοντα τὸ πνεῦμα τεταραγμένον. Ἐπανελθὼν ταχέως εἰς Κωνσταντινούπολιν, διηγήθη τῷ κυρίῳ του τὸν δόλον τοῦ ἱεράρχου τῆς Χίου. Ὁ de Brosses παρεπονέθη εἰς τὸν μέγαν βεζύρην, ὅστις προσεκάλεσαν ἐπὶ τούτῳ ἐκ Χίου τὸν ἱεράρχην εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ὁ ἕλλην ἐπίσκοπος, πορεύεται κατὰ πρῶτον εἰς τὸν πατριάρχην εἰς ὃν διηγεῖται τὴν θέσιν του, οὗτος δὲ πανουργότερος ἔτι τοῦ δολίου αὐτοῦ ἱεράρχου, συλλαμβάνει ἀμέσως σχέδιον διαβολικώτατον. Ἐνθυμηθεὶς ὅτι ὁ de Brosses ἦτο μύωψ, κρύπτει παρ' αὐτῷ τὸν ὀφειλέτην, πορεύεται δὲ εἰς τὸ διβάνιον συνοδευόμενος ὑπό τινος ἐκκλησιαστικοῦ, τὸ ἀνάστημα καὶ τὸ ἦθος ἐκείνου ἔχοντος. Ἅμα εἰσῆλθεν ὁ de Brosses. ὃν ἡ ἀνυπομονησία ἐξηρέθισεν, ἐκλαβὼν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς Χίου **Ἀρνεῖσαι, δυστυχῆ. ἀρνεῖσαι, ὅτι σοὶ ἔδωκα δισχίλια τάλληρα διὰ νὰ γίνῃς ἀρχιεπίσκοπος Χίου;** Τότε ὁ πανοῦργος πατριάρχης, ὅστις τὸ λᾶθος τοῦτο ἀνέμενεν ὅπως ἀρχίσῃ τὴν κωμῳδίαν, Ὑψηλότατε, εἶπε, δι' ὅρους τεθλιμμένου ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν μέγαν βεζύρην, βλέπεις πόσον οἱ ἄπιστοι Λατῖνοι μᾶς μισοῦσιν· ὁ ἐκκλησιαστικὸς οὗτος ὁ κατηγορούμενος ὡς ἀρχιεπίσκοπος Χίου δὲν εἶναι οὔτε ἱερεύς, ὡς δύνανται νὰ μαρτυρήσωσι πάντες οἱ παρευρισκόμενοι. Καὶ πράγματι οἱ ἐκεῖ παρευρισκόμενοι Τοῦρκοι καὶ ἕλληνες εἶπον ὅτι ὁ πατριάρχης ἔχει δίκαιον καὶ ὅτι ἐγνώριζον τὸν κατηγορούμενον. Ὁ μέγας βεζύρης Καρᾶ Μουσταφᾶ, ἀγανακτήσας κατὰ τοῦ de Brosses, καὶ νομίσας ὅτι ἤθελε νὰ τὸν ἀπατήσῃ διέταξε νὰ τὸν μαστιγώσωσιν ἐνώπιόν του διὰ ὀγδοήκοντα ῥαβδισμῶν ἐπὶ τῶν ποδῶν· ὁ δυστυχὴς παρ' ὀλίγον νὰ ἀποθάνῃ ἕνεκα τῆς ποινῆς ταύτης[3]».

Τίς ὁ ἱεράρχης οὗτος τῶν χίων ὁ τοσοῦτον μοχθηρὰν ἔχων ψυχὴν κατὰ Ροβέρτου Σαλγέρου, ὃς μετὰ τοῦ πατριάρχου Ἰακώβου ἔτει ᾳχοε' διεπράξαντο τοιοῦτον κακούργημα κατὰ τοῦ ὁλλανδοῦ Φραγκίσκου Βρόσση καὶ αἴτιοι ἐγένοντο ἵνα Καρᾶ Μουσταφᾶ ὁ μέγας βεζύρης κολάσῃ δι' ἀτίμου ποινῆς ὀγδοήκοντα ῥαβδισμῶν τὸν γραμματέα τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀντιπρέσβεως τῶν ὁλλανδῶν Ἰουστίνου Κολιέρου;

Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἀνάγει Ροβέρτος Σαλγέρος ἔτει ᾳχοε' ἐπὶ πατριάρχου Ἰακώβου· ὅμως δ' ὁ μὲν πατριάρχης Ἰάκωβος ὁ ἀπὸ Λαρίσης ἀνὴρ χῖος, τρὶς προέστη τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου ἔτεσι ᾳχοθ'—ᾳχπγ', ᾳχπε'—ᾳχπς", ᾳχπ϶'—ᾳχπη'[4]· ὁ δὲ Φραγκίσκος Βρόσ-

2. Ἱστορία τῶν ἀρχαίων δουκῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἡγεμόνων τοῦ Αἰγαίου πελάγους μετὰ περιγραφῆς τῶν κυριωτέρων νήσων καὶ τῶν ἀξιολογωτέρων μνημείων αὐτῶν . . . ὑπὸ τοῦ Ἰησουΐτου P. Sauger, μεταφρασθεῖσα δὲ ὑπὸ Α. Μ, Καράλη (ἐν Ἑρμουπόλει, 1878, εἰς 8ον).

3. Histoire nouvelle des ancieus ducs et autres souverains de l' Archipel. pp. 372—4. Ἡ παροῦσα κατάστασις τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους. Συνέχεια τῆς ὑπὸ P. Sauger ἐν ἔτει 1678 συγγραφείσης ἱστορίας τῶν ἀρχαίων δουκῶν, (ἐν Ἑρμουπόλει, 1879, εἰς 8ον) 6. 10—12.

4. Μανουὴλ Γεδεὼν Πατριαρχικοὶ πίνακες. Εἰδήσεις ἱστορικαὶ, βιογραφικαὶ περὶ τῶν πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως, (ἐν Κωνστανινουπόλει, 1885-1890, εἰς 8ον), σ. 603-4, 605-606.

σης ἀνὴρ ὁλλανδὸς, ὃν ἡμαρτημένως Κάρολος Σχέφερος λέγει γεγονότα ἑρμηνέα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀντιπρεσβέων τῶν ὁλλανδῶν[5] «étoit entre autre en 1661 chancelier-adjoint, de 1664-8 résident—interimaire, et après la nomination de Colyer, sécrétaire et trésorier de l' ambassade. Je est decédé le 16 octobre 1682»· ὁ δὲ Καρὰ Μουσταφᾶ ἐγένετο μέγας βεζύρης ἔτει ᾳχος'—ᾳχπγ'.[6]

(Ἕπεται συνέχεια)

ΠΕΡΙΚΛΗΣ Γ. ΖΕΡΛΕΝΤΗΣ

5. Charles Schefer Journal d' Antoine Galland pendant son sejour à Constantinople 1672-3, (Paris, 1881, in-4o). tom. I, p. 65.

6. Joseph von Hammer Geschichte des osmanishen Reichs, (Pest, 1830 in-8o, Bd. VI, S. 764.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Γεώργιος Σταθόπουλος, λιθογράφος ὀρθόδοξος χριστιανὸς, ὑπήκοος Ἕλλην, πρώην κάτοικος Κωνσταντινουπόλεως, ἤδη δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον Πέμπτην καὶ ὥραν 2αν μ. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς (ἀριθ. 31) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου Θεοδώρας Γεωργίου Σταθοπούλου, τὸ γένος Φιλιπούτζη, δυτικῆς τὸ δόγμα ὑπηκόου Ἑλληνίδος, τὰ οἰκιακὰ μετερχομένης, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδος».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 5 Μαΐου 1906.

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος.**

ὁ Ἀός γραμματεὺς 2

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ἡ Αἰκατερίνα Γρηγόρεβνα, Μιτιούτνα, χριστιανὴ ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ρωσσὶς, ἄνευ ἔργου, τέως μὲν κάτοικος Ὀδησσοῦ, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, καλεῖται, ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον πέμπτην καὶ ὥραν 2 μ. μ. εὐρωπαϊστὶ μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ δικαστηρίου ὡς ἐναγομένη ὑπὸ τοῦ ἑαυτῆς συζύγου Λουδοβίκου Ἰβάνοβιτς Χμελένσκη, εἰσοδηματίου, κατοίκου Κωνσταντινουπόλεως καὶ ὑπηκόου ρώσσου, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην αὐτῆς.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως» καὶ διὰ τοῦ ἐν Ὀδησσῷ «Βεδομόστη Ὀδέσκαβο Γραδονατσάλνικα».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 28 Ἀπριλίου 1906.

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος** 2

Ὁ Α' Γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

(Διαταχτικὸν τῆς ὑπ' ἀρ. 32 καὶ χρονολογ. 27 Ἀπριλ. 1906).

Διὰ ταῦτα

Ἰδὸν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἐπ. 207 τῶν Πατριαρχικῶν Διοικονομικῶν Ὀδηγιῶν

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφαίζον παμψηφεὶ

Ἀπορρίπτει τὰ ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀπορριπτέα,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 171 καὶ ἀπὸ 13 Δεκεμβρ. 1905 ἀγωγὴν τῆς Πολυξένης Ι. Μανιατάκη, τὸ γένος Κωνσταντίνου Παλαιοῦ, κατὰ Ι. Μανιατάκη, ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην κατὰ τὸ πρὸς τοῦτο ταχθὲν θέμα τῆς ἐπταετοῦς ἄνευ προνοίας ἐγκαταλείψεως τῆς ἐναγούσης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου,

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφισταμένον γάμον διαλυτέον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου.

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Ταχυδρόμου» δημοσίευσιν τοῦ διαταχτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως, καὶ

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ, ὡς ἡττηθέντι ἐν τῇ δίκῃ, τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πραχτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια τριακόσια ἑβδομήκοντα πέντε (ἀρ. 375) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ὁ προεδρεύων 1

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

Ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ — ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΨΙΣ

Προκειμένου νὰ γένηται νέα ἔκδοσις τῆς Ἱερᾶς Συνόψεως ἐγκρίσει τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἡ διευθύνουσα τὸ Πατριαρχικὸν Τυπογραφεῖον καὶ τὴν «Ἐκκλησιαστικὴν Ἀλήθειαν» Ἐπιτροπὴ ἐν συνεδρίᾳ αὐτῆς ἐνέκρινεν ὅπως ἡ ἔκδοσις αὕτη, ἐξ 20 χιλ. ἀντιτύπων, ἐκχωρηθῇ εἰς ἐκδότην-βιβλιοπώλην ὑποβάλλοντα τοὺς μᾶλλον συμφέροντας ὅρους.

Οἱ βουλόμενοι τῶν ἐκδοτῶν βιβλιοπωλῶν δύνανται νὰ ὑποβάλωσι τοὺς σχετικοὺς περὶ τῆς ἐκδόσεως ταύτης ὅρους.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.

ΑΡΙΘ.— 23

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 9 ΙΟΥΝΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ... 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ὀρφανοτροφεῖον τῶν θηλέων Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά —Συμπνοίας ἔργα Λαμπραὶ πράξεις— Ροβέρτος Σάλγερος Ἰησουίτης — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΘΗΛΕΩΝ

Καθηγιάζετο τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, 4 ἀρξαμένου, διὰ τῶν εὐχῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ μετὰ τὴν ἱερὰν τελετήν, τὸ εὐλογίᾳ τοῦ ἐν οὐρανοῖς πατρὸς τῶν ὀρφανῶν ἐν τῇ νησίδι Πρώτῃ ὀρθόδοξον Ὀρφανοτροφεῖον τῶν θηλέων, τιμῶν τὸν ἐν νῷ συλλαβόντα τὴν ἰδέαν τῆς συστάσεως τοῦ εὐαγγελικοῦ τούτου καθιδρύματος, συνιστῶν εἰς τὸν ἔπαινον τῶν τε συγχρόνων καὶ τῶν ἐπιγενομένων τόν τε ἀδρᾷ δαπάνῃ τὴν σύστασιν αὐτοῦ ἐμπεδώσαντα καὶ περὶ συντηρήσεως ἀρκετὸν κεφάλαιον χορηγήσαντα καὶ τὸν ὑπὲρ αὐτοῦ γενναῖον κληροδότημα καταλιπόντα. Οἱ σύγχρονοι καὶ οἱ μεταγενέστεροι, οἱ τιμῇ δικαίᾳ περιβάλλοντες τὴν μνήμην τοῦ τε ἀοιδίμου ὀρφανοτρόφου τῆς Μ. Ἐκκλησίας Συμεὼν τοῦ Σινιόσογλου, καὶ τοῦ ἀειμνήστου εὐεργέτου τῶν ἐν τῷ γένει κοινωφελῶν ἱδρυμάτων Ἀνδρέου τοῦ Συγγροῦ, γινώσκουσι καὶ ἀνομολογοῦσι τὸν μετατρέψαντα τὴν ἐν τῇ Πρώτῃ μονὴν εἰς Ὀρφανοτροφεῖον θηλέων, τὸν εἰς τὸν ἀγαθὸν αὐτοῦ σκοπὸν ἐγκαίρως εὑρόντα σύνδρομον τὸν ὀρφανοτρόφον. Οἱ σύγχρονοι, τὴν ἀνάγκην τῆς ἱδρύσεως ὀρφανοτροφείου θηλέων ἀναγνωρίζοντες, ἤρξαντο δεικνύοντες ἤδη προθυμίαν φιλάνθρωπον εἰς ὑλικὴν ὑποστήριξιν καὶ βοήθειαν. Καὶ χρηματικὰ ποσὰ προσηνέχθησαν ὑπὸ ὁμογενῶν καὶ μὴ τοιούτων πρὸς εὐόδωσιν ἱεροῦ σκοποῦ. Οἱ μεταγενέστεροι οὐδεμίᾳ ἀμφιβολίᾳ ὅτι θέλουσι μιμηθῇ τοὺς πρὸ αὐτῶν, βλέποντες τὸ φιλάνθρωπον ἔργον ὡς ἡμέραι, σὺν ἀρωγῷ τῷ Θεῷ, προαγόμενον. Καὶ ὡς διετήρησαν αἱ πρὸ ἡμῶν γενεαὶ ἐπὶ μακροὺς αἰῶνας ὀρφανῶν ἄσυλα καὶ μετανοίας οἴκους, γηροκομεῖά τε καὶ βρεφοτροφεῖα, νοσοκομεῖα καὶ ἐνδιαιτήματα τῶν τῇ ἱερᾷ νόσῳ δοκιμιζομένων, οὕτως αἱ γενεαὶ αἱ μεθ' ἡμᾶς καθῆκον θεωρήσουσι τὴν διατήρησιν καὶ τὴν ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν προαγωγὴν τοῦ τῇ 4 ἰουνίου 1906 ἐγκαινισθέντος Ὀρφανοτροφείου τῶν θηλέων Σινιόσογλου.

*

Τὴν θείαν εὐλογίαν ἐπὶ τὸ ἔργον ἐπεκαλέσατο

ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, πρῶτον μὲν τελέσας τὴν λειτουργίαν ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς ἐν Πρώτῃ βασιλικῆς καὶ πατριαρχικῆς μονῆς τῆς Μεταμορφώσεως σὺν τοῖς σεβασμ. συνοδικοῖς μητροπολίταις Τραπεζοῦντος, Μεθύμνης καὶ Σισανίου, ἀναγνοὺς εἶτα τρισάγιον ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ μακαρίτου ἱδρυτοῦ Συμεὼν ὀρφανοτρόφου, κατόπι δὲ καὶ τὸν ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς τοῦ Ὀρφανοτροφείου λειτουργίας ἁγιασμὸν, παρόντων καὶ τῶν σεβασμ. μητροπολιτῶν Ἰωαννίνων, Πισιδίας, Γρεβενῶν, τοῦ πανιερ. ἀρχιεπισκόπου Νεαπόλεως, τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Σταυροπόλεως καὶ σχολάρχου τῆς Θεολογ. Σχολῆς, καὶ πολλῶν ἐπιλέκτων, ὧν προεξῆρχον οἱ ἐκ τῶν ἀρρένων μελῶν τῆς οἰκογενείας Σινιόσογλου. Τὸν ὀφειλόμενον τῆς κοινῆς εὐγνωμοσύνης φόρον εἰς τὴν μνήμην τοῦ Συμεὼν Σινιόσογλου ἀπένειμε δημοσίᾳ ὁ τελεταρχῶν παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης, ἀνομολογήσας ἐκ καθήκοντος καὶ τὴν ὀφειλομένην τῷ φιλολάῳ ἄνακτι εὐγνωμοσύνην, εὐμενῶς εὐνοοῦντι τοὺς ὑπὲρ φιλανθρωπικῶν σκοπῶν ἐργαζομένους καὶ εὐδοκήσαντι νὰ ἐκδώσῃ τὴν ὑψηλὴν ἄδειαν πρὸς ἔναρξιν τῆς φιλανθρώπου λειτουργίας τοῦ Ὀρφανοτροφείου τῶν θηλέων.

*

Τὰ ἐπὶ ταῖς δωρεαῖς τῆς οἰκογενείας Σινιόσογλου ἐν κοινῇ συνεδρίᾳ τῆς ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ψηφισθέντα διαιωνίζουσι τὰ ἑξῆς δύο γράμματα, ὧν τὸ πρῶτόν ἐστι πιττάκιον πρὸς τὸν πρωτότοκον υἱὸν τοῦ ἱδρυτοῦ κ. Ἀλέξ. Σινιόσογλουν τὸ δὲ δεύτερόν ἐστι τὸ πρακτικὸν τῆς κοινῆς συνεδρίας· ἃ καὶ συνεκδίδομεν ἐν τῷ μετὰ χεῖρας τεύχει·

ΙΩΑΚΕΙΜ ἐλέῳ Θεοῦ κτλ.

Ἀριθ. πρωτοκ. 3059.

Εὐγενέστατε κ. Ἀλ. Σ. Σινιόσογλου, ἡμέτερε κατὰ Πνεῦμα υἱὲ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε, τὴν φίλην ἡμῖν αὐτῆς εὐγένειαν ἐκ ψυχῆς εὐχόμενοι εὐλογοῦμεν πατρικῶς. Ὁ ἐν ἀγαθοεργίαις διακριθεὶς ἀείμνηστος πατὴρ ὑμῶν μεγίστην τοῦ Γένους ἐθεράπευσεν ἀνάγκην διὰ τῆς ἐν τῇ σεπτῇ ἀρχαίᾳ μονῇ τῇ ἐν τῇ νήσῳ Πρώτῃ ἱδρύσεως Ὀρφανοτροφείου θηλέων καὶ τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ προσφορᾶς γενναίου χρηματικοῦ κεφαλαίου, οὗ αἱ πρόσοδοι, μετὰ τῶν λοιπῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων πόρων τῶν τε ὑπαρχόντων καὶ τῶν μελλόντων, σὺν Θεῷ, ἵνα προστεθῶσιν ἐκ τῆς συνδρομῆς τοῦ καθ' ἡμᾶς κοινοῦ, ἀσφαλῶς, ὡς πεποίθαμεν, παγιώσουσι τὴν εὐπρεπῆ συντήρησιν καὶ προαγωγὴν τοῦ κοινωφελοῦς τούτου ἱδρύματος, δι' οὗ συμπληροῦται ἡ ὑπὲρ τῶν ἀπόρων ὀρφανῶν ἑκατέρου τοῦ φύλου ὀφειλομένη ἐθνικὴ πρόνοια, ἥτις, περισώζουσα πληθὺν ἀτυχῶν παίδων ἐκ τοῦ ἐπαπειλοῦντος κινδύνου ψυχικῆς τε καὶ σωματικῆς ἀπωλείας, ἀποδίδωσι τούτους ὑγιεῖς κατ' ἄμφω καὶ ἐπαρκῶς κατηρτισμένους πρὸς ἔντιμον ἐργασίαν, ἐπιτελοῦσα οὕτως ἔργον σωτηριῶδες καὶ τὰ μάλιστα τῇ κοινωνίᾳ λυσιτελές.

Ἀλλὰ καὶ ὁ λοιπὸς οἶκος Σ. Σινιόσογλου, ὑμεῖς τε οἱ ἄξιοι τῶν φιλογενῶν τοῦ πατρὸς αἰσθημάτων κληρονόμοι καὶ ἡ εὐγενεστάτη ὑμῶν μήτηρ τὴν κοινὴν ἐφειλκύσατε εὐγνωμοσύνην ἐν τῇ πιστῇ ἐκτελέσει τῶν πατρικῶν βουλῶν, ἐν αἷς καὶ ἡ ἄρτι ὑφ' ὑμῶν ἀγγελθεῖσα ὑπὲρ ἀποκαταστάσεως δύο κατ' ἔτος ἐκ τῶν ἀποφοιτώντων ὀρφανῶν κορασίων γενναιόφρων δωρεά, ἡ σκοπιμωτέραν ἔτι ἀναδεικνύουσα τὴν κοινωνικὴν τοῦ ἱδρύματος λυσιτέλειαν. Εὐλόγως ἄρα τὰ ἁρμόδια περὶ ἡμᾶς δύο Σώματα ἐν κοινῇ αὐτῶν συνεδρίᾳ θερμὰς ὁμοφώνως ἐψηφίσαντο εὐχαριστίας παρὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους τῷ φιλανθρώπῳ καὶ φιλογενεῖ ὑμῶν οἴκῳ, τῷ οὐ μόνον τὰς πατρικὰς προθέσεις ἐκθύμως καὶ ἀνελλιπῶς ἐκπληρώσαντι, ἀλλὰ καὶ νέας ὑπὲρ τοῦ ἱδρύματος δαπάνας προσφέροντι καὶ μετὰ πάσης περιβάλλοντι τοῦτο στοργῆς. Ἐπισυνάπτοντες τοίνυν τῇ παρούσῃ ἀντίγραφον ἐπικεκυρωμένον τοῦ εὐχαριστηρίου τῶν δύο Σωμάτων ψηφίσματος, ἐν πρώτοις μὲν δεόμεθα ἐκ μέσης καρδίας ὑπὲρ αἰωνίου ἐν σκηναῖς δικαίων ἀναπαύσεως τῆς μακαρίας τοῦ ἱδρυτοῦ ψυχῆς, εἶτα δὲ προφρόνως ἀγόμεθα εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ψηφισθεισῶν ἀποφάσεων, ἀνακηρύττοντες τὸν ὑμέτερον οἶκον "εὐεργέτην τῶν πτωχῶν καὶ ὀρφανῶν κορασίων„ καὶ ἀπονέμοντες τῇ εὐγενεστάτῃ ὑμῶν μητρὶ κυρίᾳ Εὐλαμπίᾳ Σ. Σινιόσογλου εἰς ἔνδειξιν τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης τὴν ἱερὰν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ καὶ τὸν Τίμιον Σταυρὸν τῆς εὐεργεσίας, ἐπικαλούμενοι ἅμα ἐφ' ὑμᾶς πλουσίαν τὴν παρὰ τοῦ χαριτοδότου Θεοῦ ἀνταπόδοσιν, παρ' οὗ καὶ τὰ ἔτη ὑμῶν εἴησαν ὅτι πλεῖστα, ὑγιεινὰ καὶ σωτηριωδέστατα.

ᾳ͵ωδτ' ἰουνίου γ'.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ
ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐχέτης.

Ἀριθ. πρωτοκ. 3059.

Ἀπόσπασμα τοῦ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 5ης μαΐου πρακτικοῦ τῶν δύο Σωμάτων.

Ἡ συνέλευσις τῶν Δύο Σωμάτων, λαβοῦσα γνῶσιν ἐξ ἀνακοινώσεως τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ὅτι ἡ οἰκογένεια τοῦ μακαρίτου Συμεωνάκη Σινιόσογλου

συνεπλήρωσε τὸ φιλάνθρωπον αὐτῆς ἔργον τῆς ἱδρύσεως τοῦ ἐν τῇ Πρώτῃ Ὀρφανοτροφείου τῶν θηλέων, οὗτινος τῇ 28ῃ τρέχοντος μηνὸς γενήσονται τὰ ἐγκαίνια, προσέτι δὲ ὅτι καὶ νεωτέραν αὐτῆς δωρεὰν, ἐκ 2500 λιρῶν, ἀνήγγειλεν, ἧς ὁ καρπὸς ἐν καιρῷ θέλει διατίθεσθαι ὑπὲρ τῶν ἀποφοιτωσῶν ἐκ τοῦ ἱδρύματος τούτου ἀπόρων καὶ ὀρφανῶν κορασίδων, ἐνέκρινε τῇ προτάσει τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ὅπως πρωτίστως μὲν ἐκδοθῇ τὸ ἀπαιτούμενον σχετικὸν πρὸς τὴν ἵδρυσιν τοῦ Ὀρφανοτροφείου πατριαρχικὸν σιγιλλιῶδες γράμμα· χάριν δὲ τῆς ὀφειλομένης τιμῆς τῇ οἰκογενείᾳ Σινιόσογλου ἐπὶ τῇ γενναιόφρονι αὐτῆς δωρεᾷ, ἥτις ἐν συνόλῳ ἀνέρχεται εἰς 14—15 χιλιάδας λιρῶν, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς ἀναγκαίας ἐπιπλώσεως καὶ τῶν ἄλλων χρησίμων ἐν τῇ λειτουργίᾳ τοῦ ἱδρύματος, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀνακηρυχθῇ αὕτη εὐεργέτρια τῶν πτωχῶν καὶ ὀρφανῶν κορασίδων, ἀφ' ἑτέρου δὲ χορηγηθῇ τῇ εὐγενεστ. χήρᾳ Σ. Σινιόσογλου ἱερὰ εἰκὼν μετὰ τοῦ «Σταυροῦ τῆς εὐεργεσίας»

Πατριαρχεῖα τῇ 6 μαΐου 1906.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου
† Κυζίκου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ.

Ὁ γραμματεὺς
Π. Δ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ.

*

Ἡ τῆς Πρώτης μονὴ. ἡ μόνη ἐκ τῶν αὐτόθι κειμένων ἄλλοτε περισωζομένη, ἡ κτίτορα σχοῦσα, καθὼς ἐν καιρῷ ἐγράψαμεν, τὸν αὐτοκράτορα Ρωμανὸν Δ΄ τὸν Διογένη, τὸν ἐκ Ναζιανζοῦ πιθανῶς τῆς Καππαδοκίας, ὑφίσταται ἀπὸ τοῦ 1070 τοὐλάχιστον, ὅτε δῆλον οὖν ἀπεβίωσεν ὁ ἀτυχὴς αὐτῆς ἱδρυτὴς, ὁ «μνήμην καταλιπὼν πειρασμῶν καὶ δυστυχημάτων ὑπερβαινόντων ἀκρόασιν», κατὰ τοὺς χρονογράφους, «ἐπὶ δὲ τοῖς τοιούτοις καὶ τηλικούτοις κακοῖς οὐδὲν βλάσφημον ἢ ἀπόφημον»φθεγξάμενος. Οἰκητήριον κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας αὐτοῦ ἐγένετο καὶ τάφος τοῦ κτίτορος, ζήσασα πολλοὺς αἰῶνας καὶ τὴν νησίδα Πρώτην ὅλην ἔχουσα κτῆμα αὐτῆς καὶ ἀπολέσασα πρὸ ἑνὸς αἰῶνος μόλις, δι' ἔλλειψιν ἢ ἀταξίαν ἐγγράφων. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀγνοοῦμεν καὶ τὰ περιστατικὰ τοῦ βίου τ.ις μονῆς. Ἀλλὰ καθὼς ἐσώθησαν καὶ διετηροῦντο αἱ δύο ἢ τρεῖς ἐν Πριγκήπῳ μοναὶ, καὶ αἱ δύο ἢ τρεῖς τῆς Χάλκης, οὕτως ἐσώθη καὶ ἡ ἐν Πρώτῃ μονὴ αὕτη, ἧς γινώσκομεν ἀνακαινισμὸν τῷ 1722, διότι ἡ πυρκαϊαὶ, ἢ σεισμοὶ ἐπέφερον κατὰ καιροὺς εἰς τὴν οἰκοδομὴν βλάβας ὁλικὰς ἢ μερικάς. Ἐπὶ πατριάρχου Ἱερεμίου Γ' ἡ Ἐκκλησία ἐμερίμνησε περὶ σωτηρίας τῆς μονῆς, καὶ τῷ 1724 παρεχώρησεν εἰς τὴν ἐποπτείαν καὶ κηδεμονίαν τῶν ἐπιτρόπων τοῦ ἐν Γαλατᾷ ναοῦ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, οἵτινες ἐξώφλησαν τὸ διὰ τὴν τότε γενομένην οἰκοδομὴν χρέος ἐκ τριακοντακισχιλίων περίπου φράγκων, ὅπερ ἀπὸ τῶν ἐλεημοσυνῶν τῶν χριστιανῶν ἐξόφλησαντες ἐν μέρει, μὴ δυνάμενοι δὲ καὶ διατηρῆσαι τὸ μονύδριον, πολλὰς ἔχον ἀνάγκας, παρεχώρησαν, τετραετίαν μετὰ τὴν ἄρτι σημειωθεῖσαν ἀνοικοδόμησιν, καλογήρῳ τινὶ τῆς ἐν Ἀνδρῳ μονῆς τῆς Παναχράντου καταβαλόντι τὸ μεῖναν ἓν τρίτον τοῦ ἐπὶ τῇ ἀνοικοδομῇ χρέους.

Οἱ πατριαρχικοὶ κώδηκες καὶ ὁ χρονογράφος Κομνηνός εἰσι διὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην καὶ κατόπι ἀξιόπιστοι μάρτυρες τῶν περιπετειῶν τοῦ μοναστηριδίου, καθὼς ὁ τελευταῖος οὗτος ἀποκαλεῖ τὴν μονὴν. Γράμμα δὲ τοῦ πατριάρχου Παϊσίου ἀπὸ τοῦ 1747 ἀναγγέλλει ὅτι οἱ ἐκ Χίου ἔμποροι ἐν Κωνσταντινουπόλει «παρακλήσεσι καὶ ὑποσχέσεσιν ἀναπεισθέντες ἀνήγειραν καὶ ἀνῳκοδόμησαν τὴν μονὴν ἐκ βάθρων καὶ θεμελίων, (1722—1726) τὸν ναὸν περικαλλῆ δομησάμενοι καὶ τείχει περιβαλόμενοι, κελλία περιοικοδομήσαντες». Οἱ καλόγηροι τῆς ἐν Ἀνδρῳ μονῆς τῆς Παναχράντου, κατέχοντες ἐπὶ εἰκοσαετίαν καὶ μὴ δυνηθέντες ἀπὸ τοῦ χρέους αὐτὴν ν' ἀπαλλάξωσιν, ἐξεχώρησαν κατὰ μάϊον τοῦ 1746 τῷ μητροπολίτῃ Χαλκηδόνος Γαβριὴλ τῷ ἐκ Βρυούλλων, πληρώσαντι τὸ μένον χρέος (δεκακισχιλίων περίπου φραγκων) καὶ προσηλώσαντι τὴν μονὴν τῇ μητροπόλει Χαλκηδόνος ὡς ἐνοριακήν. Ἐν τοῖς ἐγγράφοις ἀναφέρονται πατέρες ἀσκούμενοι, ἐξ οὗ δῆλον ὅτι οὐχὶ εἰς ἐν αὐτῇ διέμενε μοναχός· ἀναφέρεται δ' ἐπίσης ὅτι εἶχε κτῆμα τὴν νησίδα σύμπασαν «μετὰ τῆς ὁλοκλήρου περιοχῆς τε καὶ ἐμπεριοχῆς καὶ παραλίου περιφερείας τῆς νήσου». Μετατεθεὶς εἰς τὴν Νικομήδειαν ὁ Γαβριὴλ τῷ 1748 κατὰ ὀκτώβριον, τήν τε μονὴν τοῦ Ρωμανοῦ καὶ τὴν νῆσον ὅλην παρεχώρησεν εἰς τὸν ἀπὸ τοῦ 1747 γενόμενον Χαλκηδόνος Ἰωαννίκιον τὸν Καρατζᾶν τὸν κατόπιν οἰκουμενικὸν πατριάρχην, ὅστις καὶ κατεκράτει αὐτὴν ὡς ἴδιον κτῆμα, παρ' ἡμέραν ἀφανιζόμενον, καίπερ ἀνῆκον τῇ μητροπόλει Χαλκηδόνος. Τότε παρεχωρήθη εἰς λαϊκὸν, φέροντα ἀξίωμά τι τῶν παραδουναβίων ἡγεμονιῶν, ὅστις ἀδείᾳ τοῦ μητροπολίτου Χαλκηδόνος ἐξεχώρησε τῷ ἡγεμόνι Βλαχίας Ἀλεξάνδρῳ Ὑψηλάντῃ, λαβὼν τὰ δοθέν-

τα ὑπ' αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς μονῆς χρήματα. Τότε προσηρτήθη ἡ μονὴ τῆς Πρώτης εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ μονὴν τῆς Θεοτόκου Καμαριωτίσσης διότι καὶ ταύτης τὴν προστασίαν ἀνέλαβεν ὁ ἡγεμὼν Γψηλάντης.

Ἡ μονὴ τῆς Πρώτης ἀναφέρεται ἀνακαινισθεῖσα πάλιν ἐκ βάθρων τῷ 1785 ζήλῳ φιλοθέῳ Ἰωακεὶμ μοναχοῦ τῆς ἐν Ἄθῳ μονῆς τοῦ Γρηγορίου, περὶ οὗ μαρτυρίαν ἀρίστην ὡς ἀνδρὸς ἐλεήμονος καὶ φιλανθρώπου εὑρίσκομεν ἐν τῷ Σημειωματαρίῳ τοῦ μακαρίτου Στεφάνου Καραθεοδωρῆ. Κατὰ τὰ πρῶτα δ' ἔτη τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος ἀναφέρεται ἔχουσα ποίμνιον τρεφόμενον ἀπὸ τῶν τῆς μονῆς, ἐν τῇ ἀκατοικήτῳ τότε νήσῳ, καὶ σκεύη πολλὰ χρήσιμα γεωπόνοις, καὶ διοικουμένη ὑπὸ ἐπισκόπου ἀπὸ τοῦ 1810 καὶ κατόπι, σταυροπηγιακὴ οὖσα καὶ ἀπαλλαγεῖσα τῆς οὐχὶ τοσοῦτον ὠφελίμου κηδεμονίας τῆς τε Καμαριωτίσσης καὶ τῆς οἰκογενείας τῶν Γψηλαντῶν. Ἀφ' ὅτου δὲ, μετὰ τὰ ἔτη ἐκεῖνα καὶ ποικίλοις τρόποις καὶ ἐπηρείαις χριστιανῶν οὐχὶ ὀρθοδόξων, παρεγνωρίσθησαν τὰ ἐπὶ τῆς νήσου Πρώτης κτητορικὰ δικαιώματα τῆς μονῆς, τὸ ἱερὸν τοῦτο σεμνεῖον ἦν ἀδύνατον νὰ διατηρήσῃ πλείονας τοῦ ἑνὸς μοναχοὺς, ἀπώλεσε δὲ καὶ τὰ ὑποζύγια καὶ τὸ ποίμνιον (142 αἶγας κλπ.), περιττὰ δὲ ἦσαν καὶ τὰ κηπευτικὰ ἐργαλεῖα καὶ τὰ τοιαῦτα

*

Συνεπῶς, ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης κ. Ἰωακεὶμ Γ' ὁ ἀπὸ Θεσσαλονίκης ἐσκέψατο περὶ τῆς ὑπὲρ τοῦ κλήρου χρησιμοποιήσεως τῆς μονῆς καὶ τῆς διατηρήσεως καὶ εὐεξίας αὐτῆς, προορίσας αὐτὴν εἰς γηροκομεῖον κληρικὸν τῷ 1879 κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἱερατείαν. Ἡ πραγματοποίησις τῆς ἰδέας ταύτης προσέκοπτεν ἕκτοτε κατὰ ἀγνώστων αἰτίων, ὀλίγισται δ' ἐπισκευαὶ ἐγένοντο ἐν τῇ μονῇ, χρησιμοποιουμένη, δυστυχῶς, εἰς κατοικίαν οἰκογενειῶν ἐν αὐτῇ. Σήμερον, εὐτυχῶς, προνοίᾳ τῆς Α. Θ. Π. προορίζεται εἰς Ὀρφανοτροφεῖον τῶν θηλέων καὶ οὕτως ἡ βασιλικὴ καὶ πατριαρχικὴ μονὴ αὕτη ἀναπαριστᾶ κατὰ τὰς ἡμέρας ἡμῶν τοὺς ἐν τοῖς βυζαντινοῖς χρόνοις παρθενῶνας, ὧν ἡ ὕπαρξις ἀπὸ τοῦ δωδεκάτου αἰῶνος ἐκλείπουσα παρ' ἡμῖν μόλις ἀναφαίνεται ἐν Ἑπτανήσῳ πολλὰ ἔτη μετὰ τὴν ἅλωσιν.

Ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ Ὀρφανοτροφείου ἀναγραφήσεται τὸ παρὰ πόδας ὀκτάστιχον ἐπίγραμμα, συντεθὲν ὑπὸ τοῦ πρωτοναταρίου τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἄλλοτε κ. Ἰω. Δ. Τανταλίδου.

Πάλαι ἡ πάνσεπτος ἵδρυται ἥδε μονὴ, ἧς ἡ κλῆσις
Θεία Σωτῆρος Χριστοῦ Μεταμόρφωσις, κτίτορα σχοῦσα
τὸν Ρωμανὸν Διογένην, θεόφρονος ἔμπλεω ζήλου.
Ἰωακεὶμ δὲ τοῦ Τρίτου τὸ δεύτερον πατριαρχοῦντος,
θείῳ ὡσαύτως πυρούμενος ζήλῳ ἀνὴρ εὐεργέτης
τῆς ἐν Χριστῷ εὐποιΐας ἐν ταύτῃ ἀνήγειρεν οἶκον
ὡς ἐθνικὸν τῶν θηλέων τοῦ Γένους Ὀρφανοτροφεῖον.
Μνήσθητι, Σῶτερ, Συμεὼν τοῦ Σινιόσογλου Ὀρφανο-
[τρόφου
σκέπε δ' υἱοὺς, θυγατέρας καὶ σύζυγον, δρῶντας ὁμοίως.

Ἐνεκαινίσθη τῇ δ' ἰουνίου, ἐν ἔτει σωτηρίῳ αωξ'.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Κανονικαὶ ψῆφοι.— Τῷ σαββάτῳ, ἡ ἱερὰ Σύνοδος προβᾶσα εἰς πλήρωσιν τῆς χηρευσάσης μητροπολιτικῆς ἕδρας Πισσιδίας, ἐξελέξατο παμψηφεὶ τὸν πανιερ. μητροπολίτην Γάνου καὶ Χώρας κ. Κωνσταντῖνον προκρίνασα τῶν τεθέντων συνυποψηφίων πανιερ. μητροπολιτῶν Φιλαδελφείας κ. Λεοντίου καὶ πρώην Μαρωνείας κ. Κωνσταντίου. Ὁ μητροπολίτης Πισσιδείας κ. Κωνσταντῖνος εὐχαριστήσας ἐπὶ Συνόδου, ἐποιήσατο καὶ ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ τὴν κεκανονισμένην εὐχαριστίαν.

Μητρόπολις Ἰωαννίνων.— Αἱ κοινοτικαὶ ἀρχαὶ τῆς ἐπαρχίας Ἰωαννίνων τηλεγραφικῶς ὑπέβαλον τὰς εὐχαριστίας αὐτῶν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ σεβασμ. αὐτῶν μητροπολίτου κ. Γερασίμου Τανταλίδου, ὡς ὑπέβαλον καὶ αὐτῷ τούτῳ τὰς συγχαρητικὰς αὐτῶν προσρήσεις καὶ τὰ σεβάσματα. Τὸν νέον μητροπολίτην Ἰωαννίνων κ. Γεράσιμον ἐπεσκέψατο τῇ κυριακῇ ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης συγχαίρων ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ.

Πρόεδρος Γάνου καὶ Χώρας. —Εἰς τὴν χηρεύουσαν μητρόπολιν Γάνου καὶ Χώρας διωρίσθη διὰ πράξεως συνοδικῆς προεδρικῶς ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Βερροίας κ. Κωνστάντιος.

Μητρόπολις Πελαγονίας. — Ἀφίκετο τῇ

τρίτῃ εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν, ἀδείᾳ τῆς Ἐκκλησίας· ὁ πανιερ. μητροπολίτης Πελαγονίας κ. Ἰωακείμ.

Μητρόπολις Πισιδίας.—Ἐπὶ τῶν δημογερόντων καὶ τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν τῆς ἐπαρχίας Πισιδίας ὑπεβλήθησαν εὐχαριστίαι τῇ Ἐκκλησίᾳ τηλεγραφικῶς ἐπὶ τῇ ἀναδείξει τοῦ τέως μητροπολίτου Γάνου καὶ Χώρας ὡς μητροπολίτου Πισιδίας, ᾧ ἐπίσης συνεχάρησαν ἐπὶ τούτῳ.

Μητροπολις 40 Ἐκκλησιῶν.—Ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐπεσκέψατο τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ τὸν πανιερ. μητροπολίτην Σαραντεκκλησιῶν κ. Ἄνθιμον συγχαίρων ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ.

Ἐθν. Ἰωακείμειον παρθεναγωγεῖον. — Πρόεδρος τῆς ἐφορίας τοῦ ἐθν. Ἰωακειμείου παρθεναγωγείου διωρίσθη ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τοῦ σαββάτου ὁ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτης Μαρωνείας κ. Νικόλαος ἀντὶ τοῦ σεβ. μητροπολίτου Ἰωαννίνων (ἀπὸ Πισσιδίας) κ. Γερασίμου.

Φιλόμουσος δωρεά.—Κατ' ἐπιστολὴν τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Μιτυλήνης κ. Κυρίλλου, ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Ποταμοῦ τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἀξιότιμος κ. Γεώργιος Μιχαὴλ Τραγάκης ἀνέλαβε τὴν ἐξ ἰδίων ἀνέγερσιν οἰκοδομήματος τῆς ἐν τῇ συνοικίᾳ Ταρσανᾶ τοῦ χωρίου τούτου δημοτικῆς σχολῆς. Ἡ δαπάνη, ἣν ἀξιεπαίνως ἐξ ἰδίων καταβάλλει ὁ κ. Τραγάκης, ἀνέρχεται εἰς 600 λίρας τουρκικάς.

Ἐκκλησ. μουσική.—Εἰς τὴν ἱερὰν Σύναξιν τοῦ Ἁγίου Ὄρους συνεστήθησαν διὰ πατριαρχικῆς ἐπιστολῆς οἱ ἑλλόγιμοι μουσικοδιδάσκαλοι κκ. Στέφανος Σμολένσκυς, διευθυντὴς τοῦ ἐν Μόσχᾳ συνοδικοῦ χοροῦ, Πέτρος Λαύρωφ, καθηγητὴς, Ἀντωνῖνος Πρεοβραζένσκυς καὶ Ἀναστάσιος Νικόλωφ, μέλη καὶ ἀπεσταλμένοι τῆς Ρωσσικῆς αὐτοκρατορικῆς Ἑταιρίας τῶν φίλων τῶν παλαιγράπτων μνημείων, μεταβαίνοντες εἰς Ἄθω πρὸς προσκύνησιν τῶν ἱερῶν μονῶν καὶ κυρίως πρὸς σπουδὴν καὶ φωτογράφησιν τῶν ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις τῶν ἱερῶν μονῶν περισωζομένων ἀρχαίων μουσικῶν χειρογράφων ὅσα σχετίζονται πρὸς τὴν παρὰ ρώσσοις παλαιὰν μουσικὴν γραφήν.

Ἅγιον Ὄρος. – Ἐπιστολαὶ ἐξ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω καθιστῶσι γνωστὸν ἡμῖν, ὅτι τὴν νέαν ἐπιστασίαν (βατοπαιδινὴν) διὰ τὴν ἀπὸ 1 ἰουνίου ἐτησίαν περίοδον ἀποτελοῦσιν οἱ ὁσιολογ. πατέρες γέρων Γεράσιμος Βατοπεδινὸς, πρωτεπιστάτης, Νίκανδρος ἰατρὸς καὶ μοναχὸς Κουτλουμουσιανὸς, Φίλιππος μοναχὸς Καρακαλλινὸς καὶ προηγούμενος Ἐλευθέριος Σταυρονικητινός. Γραμματεῖς τῆς ἱερᾶς Κοινότητος ἔμειναν οἱ αὐτοὶ ὁσιολογ. γέρων Κορνήλιος Λαυριώτης, πρῶτος, καὶ Φώτιος διάκονος Παντοκρατορινὸς, δεύτερος.

Σωματεῖα.—Κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίαν τῆς ἐν τοῖς Πατριαρχείοις συνερχομένης προσωρινῶς Μεσαιωνολογικῆς Ἑταιρίας ἐξελέγη πρόεδρος αὐτῆς ὁ ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν σεβασμ. μητροπολίτης Μαρωνείας κ. Νικόλαος. Τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου εἰσὶν οἱ κκ. Β. Α. Μυστακίδης, Μ. Ι. Γεδεών, Ἐλ. Γρ. Ταπεινὸς, Ἡλ. Ἀλεξανδρίδης, Β. Κ. Παλαμήδης (ταμίας) καὶ οἱ γραμματεῖς κκ. Νεοπτ. Καρατζᾶς, Σπ. Οἰκονόμου καὶ Ἡλ. Ραπτόπουλος.

Φιλογενεῖς πράξεις. — Ὁ ἀπό τινων ἡμερῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει παρεπιδημῶν ἐντιμολ. ἔκδικος τῆς Μ. Ἐκκλησίας κ. Παναγιώτης Ἀκρίτας, εἰς ὃν ἡ φιλόμουσος ὁμογενὴς κοινότης τῆς Τραπεζοῦντος ὀφείλει τὴν ἀνέγερσιν καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς φιλανθρώπου λειτουργίας τοῦ νοσοκομείου αὐτῆς, προσήνεγκεν ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου 50 λίρας, ἰσαρίθμους δὲ ὑπὲρ τῶν Ἐθνικῶν φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων καὶ 25 ὑπὲρ τοῦ Ὀρφανοτροφείου τῶν θηλέων.

Μητρόπολις Μογλενῶν.—Ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τούτου, καθὰ βλέπομεν ἐν τῇ «Ἀληθείᾳ» Θεσσαλονίκης, διαμένει, χάριν ἐπαρχιακῶν ὑποθέσεων, ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ὁ πανιερ. μητροπολίτης Μογλενῶν κ. Ἄνθιμος.

Μητρόπολις Δεβρῶν.—Ἐπίσης ἐν Θεσσαλονίκῃ, κατὰ τὴν αὐτὴν ἐφημερίδα, διαμένει διὰ λόγους τοὺς αὐτοὺς, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Δεβρῶν καὶ Βελισσοῦ κ. Πολύκαρπος.

Μητρόπολις Καρπάθου. — Μετὰ διαμονὴν ὀλιγοήμερον ἐν Σμύρνῃ, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ τὸ παρελθὸν σάββατον ὁ πανιερ. μητροπολίτης Καρπάθου καὶ Κάσου κ. Ἀγαθάγγελος.

Μητρόπολις Ἡλιουπόλεως.— Διῆλθε διὰ Σμύρνης τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα, μεταβαίνων εἰς Ἀλικαρνασσὸν πρὸς πνευματικὴν ἐπίσκεψιν τῶν ἐν τῷ

τμήματι τούτῳ ὀρθοδόξων, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Ἡλιουπόλεως καὶ Θυατείρων κ. Τιμόθεος.

Ὀνομαστικαὶ ἑορταί.—Τῇ δευτέρᾳ, μνήμῃ Δωροθέου ἱερομάρτυρος, ἡ Α. Θ. Π. συνεχάρη τηλεγραφικῶς τοῖς τὴν ὀνομαστικὴν αὐτῶν ἑορτὴν ἄγουσι πανιερ. μητροπολίταις τῷ τε Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης καὶ τῷ Σωζοπόλεως.

Ἐπισκέψεις.—Τῇ τετάρτῃ ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ὁ ἐξοχ. πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Ι. Γρυπάρης.

ΣΥΜΠΝΟΙΑΣ ΕΡΓΑ.— Μανθάνομεν μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως ὅτι συνεννόησις καὶ προθυμία πρὸς συμβιβασμὸν ἐπήνεγκε τὴν εἰρήνην ἐν τῇ συνοικίᾳ Ξυλοπόρτας, ἦλθε δὲ ἡ, δυστυχῶς, ἀπό τινος ἐπικρατοῦσα διαφορὰ μεταξὺ μέρους τινὸς κατοίκων καὶ τῆς ἀπὸ τεσσαράκοντα σχεδὸν ἐτῶν ἐν τῇ ἐνορίᾳ ταύτῃ μετὰ ζήλου ἐργαζομένης Ἀδελφότητος «Ἐννέα Μουσῶν». Ἑταῖροι τοῦ σωματείου τούτου καὶ κάτοικοι, καυχώμενοι ἐπὶ στοργῇ ὑπὲρ τῶν ἐκπαιδευτηρίων, ἐπ' εὐλαβείᾳ πρὸς ἱερὰ καθιδρύματα, καὶ τῆς εὐεστοῦς καὶ εὐπραγίας ἀμροτέρων μεριμνῶντες, εἰς τὸ τοιοῦτο συμπέρασμα ἔδει νὰ καταντήσωσι, παράδειγμα παρέχοντες ἑαυτοὺς εὖ ἠγμένων πολιτῶν καὶ χριστιανῶν εὐλαβῶν. Ἤδη μάλιστα καὶ λαμπρὸν ἐπῆλθε καὶ τοῖς κοινοῖς πράγμασι χρησιμώτατον τὸ τῆς διαλλαγῆς ἀποτέλεσμα, ληφθείσης ἀποφάσεως περὶ τῆς προσθήκης ἑνὸς ἔτι πατώματος ἐν τῇ οἰκοδομῇ τῆς σχολῆς πρὸς ἐγκατάστασιν τοῦ παρθεναγωγείου. Πρόχειρος συνδρομῶν κατάλογος ἀπήνεγκεν ὑπὲρ τῆς πραγματώσεως τῶν ἀποφασισθέντων περὶ τὰς 80 λίρας. Εὐχῆς ἔργον εἴπερ ἐν παντὶ συστήματι ἀνθρώπων κατεβάλλετο προθυμία καὶ τάσις ἵνα μὴ τῶν ἀντεγκλήσεων καὶ τῆς διαστάσεως ὁ σάρξ εἰσδύσῃ· ἐὰν δὲ ποτέ τι τοιοῦτον γένηται, ἄριστον ἔργον ἡ συνεννόησις, ἡ συνδιαλλαγὴ καὶ συμφιλίωσις, ριπτομένης εἰς λήθην πάσης ἀναμνήσεως παρελθόντος ἀξίου κατακρίσεως, ἀναξίου χριστιανῶν εὐσεβῶν καὶ φιλοπατρίδων πονούντων τὰ κοινὰ πράγματα.

ΔΥΟ ΛΑΜΠΡΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ἐγνώσθησαν ἡμῖν διὰ τῶν ἐν Κύπρῳ ἑλληνικῶν ἐφημερίδων, καὶ ταύτας ἐνταῦθα στηλογραφοῦμεν πρὸς ἔπαινον τῶν διαπραττόντων. Ἡ πρώτη ἀφορᾷ εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου καταδικασθέντας ὀρθοδόξους ἕλληνας, τοὺς προσβαλόντας τὰ ὀλίγα ἀργυρώνητα τῆς εὐαγγελικῆς προπαγάνδας ὄργανα, τὰ ἐν Βαρωσίοις ἀποθρασυνθέντα τοσοῦτον ὥστε νὰ θελήσωσι νὰ κατατάξωσιν εἰς τὴν εὐαριθμωτάτην αὐτῶν ὁμάδα καὶ σεβαστὸν ἱερέα τῆς ὀρθοδόξου κοινότητος, περὶ ὧν ἔν τινι τῶν προγενεστέρων φύλλων ἐγράψαμεν. Ἡ καταδίκη πτωχῶν οἰκογενειαρχῶν, προασπιζόντων τὸ δόγμα τὸ πάτριον, ἐπηρεαζόμενον αὐθαδῶς, ὅσον καὶ ἂν ᾖ ἐλαφρὰ—εἰς 105 λίρας ἀγγλικὰς — ἐξήγειρε τὴν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας Κύπρου συμπάθειαν, καὶ προεκλήθησαν ἔρανοι μεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων ὅπως ἀπὸ κοινοῦ καταβληθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο. Οὕτως οἱ κύπριοι πάντες, οἱ τῆς διδασκαλίας τῶν πατέρων αὐτῶν καὶ τῶν θρησκευτικῶν καὶ τῶν ἐθνικῶν παραδόσεων στερρῶς ἀντεχόμενοι, θέλουσι δείξει ὅτι ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας αἰσθήματος καὶ φρονήματος πληροῦνται, κοινὴν θεωροῦντες τὴν καταδίκην τῶν ὑπὲρ τοῦ πατρίου δόγματος ἐκδηλωθέντων. Ἐὰν δὲ γνώρισμα κοινωνίας εὐνομουμένης ᾖ, κατά τινα τῶν ἑπτὰ πάλαι σοφῶν, τὸ θεωρεῖσθαι κοινὸν πρὸς τὴν κοινωνίαν ἀδίκημα τὸ πρὸς ἕν τῶν μελῶν αὐτῆς ἐπιγενόμενον, ὁ λαὸς τῆς Κύπρου σύμπας θέλει δείξει βεβαίως ὅτι κέκτηται τὸ γνώρισμα τοῦτο, κοινὸν λογιζόμενος πάθος τὸ πρὸς ἕνα κύπριον γινόμενον καὶ συνεργαζόμενος ἀπὸ κοινοῦ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἐργαζομένων οὕτως ἢ ἄλλως ὑπὲρ τοῦ πατρίου δόγματος, θρασέως ἐπηρεαζομένου.

Ἡ δευτέρα πρᾶξις ἀποβλέπει εἰς ἔργον ἀγωγῆς ὡς ἡ Ἐκκλησία ἐννοεῖ, καθὼς ὁ ὀρθὸς ὑπαγορεύει λόγος. Ἀγγέλλεται ἡ σύστασις Ἀναγνωστηρίου ἐν Βαρωσίοις, σκοποῦντος τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐργατικῶν τάξεων καὶ τὴν παρακώλυσιν αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρτοπαιξίας. Εὐχόμεθα νὰ πολλαπλασιασθῶσι τοιαῦτα σωματεῖα, κοινῆς ὠφελείας στοχαζόμενα, τιθέμενα δὲ ὑπὸ τὴν προστασίαν καὶ τὸ κῦρος τῆς ἀρχῆς, εὐλογούμενα ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ρωννύμενα ὑπὸ τῆς πρὸς αὐτὰ στοργῆς καὶ συμπαθείας τῆς ὁμογενοῦς κοινωνίας, νὰ συντελέσωσιν εἰς ἀναχαίτησιν κακοῦ παρ' ἡμῖν ἀπὸ τῆς ἑσπερίου μοίρας εἰσαχθέν-ος. Ἡ μόρφωσις τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν λαοῦ, τοῦ δι' ἔλλειψιν ἴσως ἀνατροφῆς ἢ στέρησιν ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ κηρύκων τοῦ θείου λόγου, ἢ διὰ τὴν μετὰ ξένων καὶ ἐπηλύδων ἀναστροφὴν ὀλισθαίνοντος παρ' ἡμέραν ἐκ τῆς εὐθείας, τῆς ἁγίας ὁδοῦ, ἣν ἔβαινον οἱ πατέρες ἡμῶν, ἡ μόρφωσις αὕτη δέον νὰ καταστῇ κοινὸν μέλημα πάντων· ἡ δὲ καταστατάλησις ἐν τυχηροῖς παιγνιδίοις τῆς μετὰ μόχθων καὶ πολλῶν ἱδρώτων ἀποσυναγομένης περιουσίας, τῆς πρὸς ἀνατροφὴν καὶ παίδευσιν τῶν τέκνων ὡρισμένης, ζημία κοινὴ οὖσα, στερροῦσα συνήθως τῶν μέσων τῆς συντηρήσεως καὶ τῆς παιδεύσεως καὶ τῆς ἀναπτύξεως τὰ τέκνα τοῦ λαοῦ, καλὸν καὶ πρέπον νὰ παύσῃ. Ὁ ἱερὸς ἀμβων, οὗ τὸ ἔργον μόλις ὑποβαστάζουσι σήμερον

ἐν τοῖς πολυαρίθμοις ὀρθοδόξοις κοινότησι Κύπρου τέσσαρες ἢ πέντε κήρυκες, ὡς πρό τινος ἀνέγνωμεν ἐν ἐφημερίσι κυπριακαῖς, οἱ διδάσκαλοι, ὁ ἱερὸς ἐν γένει κλῆρος, ἡ δημοσιογραφία καὶ οἱ σύλλογοι καὶ αἱ κοινωφελεῖς ἀδελφότητες, οἱ πατέρες, αἱ μητέρες, οἱ προστάται τῶν παιδευομένων νέων, πάντες καὶ πᾶσαι καθῆκον ἔχουσι νὰ συνεργασθῶσιν ἀπὸ κοινοῦ πρὸς ἄρσιν ἐπιμέμπτου συνηθείας, εἰς ἣν αἱ παρ' ἡμῖν ἐργατικαὶ τάξεις ἐξολισθαίνουσιν, οὐχὶ πάρεργον, ἀλλ' ἔργον ποιούμεναι τὴν ἐπιζήμιον ταύτην ἐνασχόλησιν, ἣν αἱ πρὸ ἡμῶν γενεαὶ ἐθεώρουν ὡς τινα διάχυσιν. Ἀνάγκη καὶ διὰ τῆς ἀπὸ συλλογικῶν βημάτων διδασκαλίας ὡς ἄριστα νὰ διδαχθῶσιν ὅτι τῆς διὰ κόπου καὶ μεθ' ἱδρῶτας ἀθροιζομένης ὀλίγης ἢ πολλῆς χρηματικῆς ποσότητος εἰσὶν οἱ θεματοφύλακες, τηροῦντες αὐτὴν ὑπὲρ τῶν τέκνων καὶ οἰκείων καὶ συγγενῶν. Εἰ δέ ποτε, τοῦ Θεοῦ εὐλογοῦντος τὰς ἐπιχειρήσεις ἡμῶν, ἀθροισθῇ πολλὴ ποσότης, τότε μετὰ τοὺς οἰκείους τὰ κοινὰ καθιδρύματα, τὰ παιδευτικὰ καὶ φιλανθρωπικά, καὶ αἱ κοινοτικαὶ ἀνάγκαι ἀρ' ἡμῶν ἀπεκδέχονται προστασίαν, ὑποστήριξιν καὶ συνδρομήν. Οὔτε φιλάνθρωπον, οὔτε φιλόστοργον τὸ σπαταλᾶν τὸ χρῆμα, τὸ προϊὸν ἐργασίας ἐμπόνου, εἰς τὸν ἀέρα, ἀφοῦ ἐν τοιαύταις κακαῖς καὶ ἐπιμέμπτοις ἀσχολήσεσι δαπανῶσι καὶ τὴν ὑγιείαν αὐτῶν καὶ σωματικὴν καὶ ψυχικὴν ἠρεμίαν οἱ πρὸς τοιαῦτα πάθη ρέποντες. Καλὸν τὸ ἔργον τοῦτο καὶ ὅσιος ὁ σκοπὸς τοῦ ἐν Βαρωσίοις Ἀναγνωστηρίου, καὶ τοῦ σκοποῦ τούτου σύντομον εὐχόμεθα νὰ ἴδωμεν τὴν πραγματοποίησιν, ὅπως εἶτα καὶ ἕτερα τοιαῦτα σωματεῖα συντελέσωσι παρ' ἡμῖν εἰς ἐκρίζωσιν κακίστης συνηθείας, ὑπὸ παντὸς εὖ φρονοῦντος καταδικαζομένης.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΑΛΓΕΡΟΣ ΙΗΣΟΥΙΤΗΣ *
ἐλεγχόμενος ἐν τοῖς περὶ τοῦ ἔτει ᾳχοε' ἱεράρχου τῶν Χίων.

Ἡ δὲ διαδοχὴ τῶν ἱεραρχῶν τῆς χίων ἐκκλησίας ἔχει ἀπὸ τοῦ ἔτους ᾳχνθ' οὕτω· τὸν ἔτει ᾳχνθ' παραιτηθέντα Γεράσιμον διεδέξατο Θεοφάνης ὁ ἀπὸ Ἀρκαδίας τῆς ἐν Κρήτῃ[7], ὃς ἔτει ᾳχξθ' ἀπεστέρητο τὴν ἀρχιεπισκοπὴν χίων[8] δοθεῖσαν κατ' ἐπίδοσιν Ἰγνατίῳ τῷ πρώην Ἀχριδῶν[9] ὅμως δ' ὁ Θεοφάνης βίᾳ τῷ .... ἐκράτει τῆς χίων ἐκκλησίας ἀντικανονικῶς, ὅτε ἔτει ᾳχξδ' μηνὶ ἀπριλίῳ παρητήσατο ταύτης ὑπὲρ τοῦ εἰρημένου Ἰγνατίου[10]· ὅμως δὲ πῶς ὁ εἰρημένος Θεοφάνης μετέβη μετ' ἄλλων ἱεραρχῶν καὶ τῶν πατριαρχῶν Ἱεροσολύμων καὶ Ἀντιοχείας εἰς Ρωσσίαν ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀλεξίου καὶ παρεκάθισεν εἰς τὴν κατὰ τοῦ νεωτερίσαντος πατριάρχου Ρωσσίας Νίκωνος γενομένην σύνοδον ἔτει ᾳχξς' μηνὶ ἰανουαρίῳ, ἀφοῦ οὗτος ἀπὸ τοῦ ἔτους ᾳχξθ' ἀπεστέρητο τὴν χίων ἐκκλησίαν δοθεῖσαν προεδρικῶς Ἰγνατίῳ τῷ πρώην Ἀχριδῶν, καὶ κρατήσας ταύτης βίᾳ ἀντικανονικῶς περὶ τὰ δύο ἔτη, ἔτει ᾳχξδ' μηνὶ ἀπριλίῳ παρητήσατο ταύτης ὑπὲρ τοῦ εἰρημένου Ἰγνατίου[11]; Ὁ Ἰγνάτιος οὗτος ἐπικαλούμενος Νεοχώρης ἦν ὁ ἔτει ᾳχξδ' περιστείλας τὴν ἐν Χίῳ αὐθάδη φραγκικὴν ἐκκλησίαν[12].

Ἐν γράμματι ἐπὶ πατριάρχου Διονυσίου τοῦ ἀπὸ Λαρίσσης τοῦ ἔτους ᾳχξθ', περὶ τῆς ἐν Χίῳ Νέας μονῆς φέρονται συνυπογεγραμμένοι «ὁ πρώην ἀρχιεπίσκοπος Ἀχριδῶν καὶ πρόεδρος Χίου» καὶ «ὁ Χίου Νεόφυτος»· ὅμως δὲ ἦν ἐξήγησιν δίδωσιν ὁ ἐκδοὺς τὸ γράμμα Ἰωακεὶμ Φορόπουλος περὶ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ γράμματι δύο εἰρημένων ἱεραρχῶν εἶναι ἡμαρτημένη, οὐ μόνον διότι ἔτει ᾳχξθ, ἐδόθη προεδρικῶς, ὡς ἔφην εἶπων, ἡ χίων ἐκκλησία τῷ πρώην Ἀχριδῶν Ἰγνατίῳ καὶ ἐκράτει ταύτης βίᾳ ὁ ἀπὸ Ἀρκαδίας τῆς ἐν Κρήτῃ Θεοφάνης, ἀλλὰ καὶ διότι τὸ γράμμα δὲν κεῖται ἐν τῇ σειρᾷ τῶν

---

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 282—284.

7. Περίληψις πατριαρχικῶν ἐγγράφων (Δοσιθέου τοῦ Ἱεροσολύμων Νομικῆς συναγωγῆς), ἐν Κωνσταντίνου Ν. Σάθα Μεσαιωνικῇ βιβλιοθήκῃ, (ἐν Βενετίᾳ, 1872, εἰς 8ον), τόμ. γῳ, σ. 596.

8. Περίλ. πατρ. ἐγγρ. ἐν Μεσ. βιβλ. τόμ. γῳ, σ. 596.

9. Περίλ. πατρ. ἐγγρ. ἐν Μεσ. βιβλ. τόμῳ γῳ, σ. 596 καὶ Καλλινίκου Δελικάνη πατριαρχικῶν ἐγγράφων τόμος τρίτος ἤτοι τὰ ἐν τοῖς κώδιξι τοῦ πατριαρχικοῦ ἀρχειοφυλακείου σῳζόμενα ἐπίσημα ἐκκλησιαστικὰ ἔγγραφα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὰς σχέσεις τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχείου πρὸς τὰς ἐκκλησίας Ρωσσίας, Βλαχίας καὶ Μολδαβίας, Σερβίας, Ἀχριδῶν καὶ Πεκίου, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1905, εἰς 8ον), σ. 782-3.

10. Περίλ. πατρ. ἐγγρ. ἐν Μεσ. βιβλ. τόμῳ γῳ, σ. 596 καὶ Καλλινίκου Δελικάνη Πατριαρχικῶν ἐγγράφων τόμος γος 783—4.

11. Καλλινίκου Δελικάνη Πατριαρχικῶν ἐγγράφων τόμος γος, σ. 127-182· καὶ Μανουὴλ Γεδεὼν 'Ανέκδοτα σημειώματα περὶ τῶν πατριαρχῶν Ἀνθίμου Β', Διονυσίου Γ' καὶ Ἱερεμίου Γ', ἐν «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ» (ἐν Κωνσταντινουπόλει 1881—1882, εἰς φύλ.) ἔτει βῳ, σ. 604.

12. Paul Ricaut The present state of the Greek and Armenian churches, (London, 1679, in-8o), pp. 340-9. J. Aymon Monumens authentiques de la religion des Grecs, et de la fausseté de plusieurs confessions de la foi des chrétien orientaux, (La Haye, 1708, in-4o), pp. 468-70. Ἀλεξάνδρου Βλαστοῦ Χιακὰ ἤτοι Ἱστορία τῆς νήσου Χίου, (ἐν Ἑρμουπόλει, 1840, εἰς 8ον), τόμος β', σ. 104-7

πατριαρχικῶν γραμμάτων, ἀλλ' ἀντεγράφη ἐν ἑνὶ τῶν μετὰ ταῦτα κωδίκων[13]· τούτων ἕνεκα ἡ ὑπογραφὴ τοῦ Νεοφύτου εἶναι ἡμαρτημένη ἀνάγνωσις ἑτέρας ἐπαρχίας ἱεράρχου Νεοφύτου καλουμένου.

(ἕπεται συνέχεια)

ΠΕΡΙΚΛΗΣ Γ. ΖΕΡΛΕΝΤΗΣ

13. Ἰωακεὶμ Φοροπούλου ἔγγραφα τοῦ πατριαρχικοῦ ἀρχειοφυλακείου, ἐν Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ, ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1899, εἰς φύλ., ἔτει ιθ', σ. 61-3.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΖΟΛΩΤΑΣ

Ὀδυνηρὸν ἄγγελμα ἐκομίσθη ἐκ Χίου, ἡ εἴδησις τοῦ θανάτου τοῦ ἀπὸ δέκα καὶ ὀκτὼ ἐτῶν γυμνασιάρχου Χίου **Γεωργίου Ζολώτα.** Χῖος τὴν πατρίδα, διακούτας ἐν τῇ φιλολογικῇ σχολῇ τοῦ πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τὴν σειρὰν τῶν μαθημάτων, ἐδίδαξεν ἐπὶ δέκα ὀκτὼ ἔτη τὴν νέαν γενεὰν τῆς πατρίδος αὐτοῦ μετὰ ζήλου, διακρίνοντος τοὺς ἀειμνήστους διδασκάλους τῆς παρελθούσης ἡμῶν γενεᾶς. Εἰργάσθη ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ ἐν Ἀθήναις Συλλόγου πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων καὶ ἀπὸ ἐτῶν ἠσχολεῖτο συλλέγων ὕλην πρὸς συγγραφὴν ἱστορίας τῆς Χίου, εἰς ἣν ἀπεθησαύριζε πολυτίμους εἰδήσεις περὶ τῆς ἐν τοῖς κάτω χρόνοις ἰδίᾳ ἐθνικῆς ἡμῶν καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας ἐν γένει, ἥτις ἤθελε καταλάβει τὸν πρῶτον τόμον τῆς Ἱστορίας ταύτης. Ὁ θάνατος τοῦ Γεωργίου Ζολώτα, ἐν ἡλικίᾳ ἑξήντα πέντε ἐτῶν ἐπελθών, ἐστὶ ζημία μεγάλη διὰ τὴν Χίον καὶ μείζων διὰ τὴν ἐθνικὴν ἐκπαίδευσιν, ἧς ἦν ἔνθους ἐργάτης.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν Ἐπιτροπὴ εἰδοποιεῖ ὅτι τὴν προσεχῆ Δευτέραν ἀπὸ τῆς 9ης τῆς πρωΐας εὐρωπαϊστὶ γενήσεται ἡ διὰ δημοπρασίας ἐκποίησις τῶν ἀρχιερατικῶν ἀμφίων τοῦ ἀειμνήστου μητροπολίτου Βάρνης Πολυκάρπου, ἅμα δὲ εἰδοποιεῖ πρὸς τοὺς πιστωτὰς καὶ κληρονόμους τοῦ μακαρίτου, ὅπως ὑποβάλωσιν ἁρμοδίως τὰς ἀπαιτήσεις των, οἱ μὲν πρῶτοι ἐντὸς τριῶν μηνῶν, οἱ δὲ δεύτεροι ἐντὸς ἓξ ἀπὸ τῆς παρούσης κοινοποιήσεως.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 8 Ἰουνίου 1906.

Ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς

† Ὁ Σισανίου ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Γεώργιος Σταθόπουλος, λιθογράφος ὀρθόδοξος χριστιανὸς, ὑπήκοος Ἕλλην, πρώην κάτοικος Κωνσταντινουπόλεως, ἤδη δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον Πέμπτην καὶ ὥραν 2αν μ. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς (ἀριθ. 31) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου Θεοδώρας Γεωργίου Σταθοπούλου, τὸ γένος Φιλιπούτζη, δυτικῆς τὸ δόγμα ὑπηκόου Ἑλληνίδος, τὰ οἰκιακὰ μετερχομένης, ἐπὶ διαζυξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδος».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 5 Μαΐου 1906.

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος.**

ὁ Ἀος γραμματεὺς 3

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ἡ Αἰκατερίνα Γρηγόρεβνα, Μιτιούτνα, χριστιανὴ ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ρωσσὶς, ἄνευ ἔργου, τέως μὲν κάτοικος Ὀδησσοῦ, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, καλεῖται, ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον πέμπτην καὶ ὥραν 2 μ. μ. εὐρωπαϊστὶ μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ δικαστηρίου ὡς ἐναγομένη ὑπὸ τοῦ ἑαυτῆς συζύγου Λουδοβίκου Ἰβάνοβιτς Χμελένσκη, εἰσοδηματίου, κατοίκου Κωνσταντινουπόλεως καὶ ὑπηκόου ρώσσου, ἐπὶ διαζυξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην αὐτῆς.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως» καὶ διὰ τοῦ ἐν Ὀδησσῷ «Βεδομόστη Ὀδέσκαβο Γραδοναταλνικα».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 28 Ἀπριλίου 1906.

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος** 3

Ὁ Α' Γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

Τοῖς συνδρομηταῖς τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας».

Καίτοι, καθ' ἃ ἐν τῇ προμετωπίδι τοῦ φύλλου δηλοῦται, αἱ συνδρομαὶ προκαταβάλλονται, ἐν τούτοις ἔνιοι τῶν συνδρομητῶν ἀναβάλλουσι τὴν ἀπότισιν αὐτῶν καὶ δὴ ἀφοῦ λήγῃ ἤδη τὸ Α'. ἑξάμηνον τοῦ διανυομένου ἔτους· ὅθεν παρακαλοῦνται ὅπως ἐπισκεύωσι τὴν πληρωμὴν αὐτῶν.

Ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ.— 24

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 16 ΙΟΥΝΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ
Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἀνακριβειῶν ἐπανορθώσεις— Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Ἐπιστολαὶ ἐξ ἐπαρχιῶν (ἐκ Μελενίκου) — Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου Παύλου κατὰ τὴν γένεσιν καὶ τὴν οὐσίαν αὐτοῦ— Σχολείων τελεταὶ (Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς — Ζαππείου Παρθεναγωγείου — Ἑλληνογαλλικοῦ Λυκείου).

ΑΝΑΚΡΙΒΕΙΩΝ ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΙΣ

Μετὰ βαθείας λύπης διαπιστοῦμεν, πολλοστὴν ταύτην φορὰν, τὴν ἥκιστα εὐθυδικον πολιτείαν, προκειμένου περὶ τῶν καθ' ἡμᾶς ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐθνικῶν πραγμάτων, ἐνίων ἐγκρίτων ὀργάνων τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ τύπου, ἀποφαινομένων ἐπ' αὐτῶν πετῶντι καλάμῳ καὶ ἄνευ προηγηθείσης ἐπιμελοῦς καὶ ἐξηκριβωμένης ἐρεύνης, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ ὑπὸ τὸ πρίσμα τῶν ἀπηχήσεων τῶν χόλων καὶ τῶν ἀδίκων αἰτιάσεων ἐκείνων, οἵτινες, διεκδικοῦντες ἀπό τινος χρόνου, ἐπὶ καταπατήσει παντὸς δικαίου θείου τε καὶ ἀνθρωπίνου, ὡς ἴδια τὰ ἀλλότρια, ἀσχάλλουσι σρόδρα ἐπὶ τῇ μὴ αἰσίᾳ ἐκβάσει, ἐν τάχει καὶ ἀπροσκόπτως, τῶν ἰδίων ὀρέξεων καὶ πόθων. Ὡς ἐκ τούτου δὲ πληροφορίαι ἀνακριβειῶν μεσταί, ἢ οὐσιωδῶς παραμεμορφωμέναι, ἢ καὶ ὁλοσχερῶς ἀνυπόστατοι, μέχρι δὲ τῶν ὁρίων ἀδίκου κακολογίας, οὐχὶ σπανίως, ἐξικνούμεναι, ἀναστηλοῦνται ἐν Εὐρωπαϊκαῖς ἐφημερίσι, πολλῶν κακῶν πρόξενοι γινόμεναι, ἅτε συντελοῦσαι εἰς πλημμελῆ διαμόρφωσιν τοῦ δημοσίου φρονήματος διὰ τῆς ἀπομακρύνσεως αὐτοῦ ἀπὸ τῶν εὐθειῶν τρίβων τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης.

Οὕτως, ἐπὶ παραδείγματι, ἡ ἐν Βιέννῃ ἐκδιδομένη Πολιτικὴ Ἀνταπόκρισις (*Correspondance Politique*) ἐν τῷ φύλλῳ αὐτῆς τῆς 7 Ἰουνίου (ν. ἡμ.) παριστᾷ ὡς ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς τὰς μεταξὺ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου σχέσεις, ὡς ἐκ τῆς ἀξιώσεως τῆς πρώτης πρὸς ἀνάκλησιν τῶν μητροπολιτῶν Πελαγωνείας, Δράμας καὶ τοῦ πρωτοσυγκέλλου Γρεβενῶν, προσαπτομένης ἰδίᾳ, τῷ πρώτῳ τούτων, τῆς αἰτιάσεως ὅτι ἔν τινι τῶν ἐπ' ἐκκλησίας προσλαλιῶν αὐτοῦ καθήψατο τῆς Πολιτείας, κακίσας ἅμα καὶ τὸν ἐν Βιτωλίοις πανηγυρισμὸν τοῦ

Ἰωβιλαίου τοῦ βασιλέως Καρόλου· εἰς ταῦτα δὲ ἐπιπροστίθησιν ἡ αὐτὴ ἐφημερὶς, ἐν συμφυρμῷ, καὶ πολλὰς ἄλλας εἰδήσεις περὶ τῶν μελετωμένων ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου δραστηρίων μέτρων πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως ταύτης, καὶ περὶ σοβαρῶν ἀσυμφωνιῶν, δῆθεν, Πατριάρχου, Ἱερᾶς Συνόδου καὶ Μικτοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου.

Ἑτέρα ἔγκριτος Βιενναία ἐφημερὶς, ὁ «Νέος Ἐλεύθερος τύπος», δημοσιεύει ἐν τῷ φύλλῳ αὐτοῦ τῆς 15 Ἰουνίου τηλεγράφημα ἐκ Κων]πόλεως περὶ ἐκφρασθείσης προθέσεως τοῦ Οἰκουμ. Πατριάρχου πρὸς σύγκλησιν ἐν τῇ πρωτευούσῃ τῶν πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων, ἵνα γένηται ἀπὸ κοινοῦ σύσκεψις περὶ τοῦ Ἀντιοχικοῦ ζητήματος, περὶ τοῦ ἀφορισμοῦ τῶν Κουτσοβλάχων καὶ περὶ ἑτέρων γενικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐνδιαφέροντος ὑποθέσεων, ἥτις πρόθεσις ἐματαιώθη ὡς ἐκ τῆς ἀρνήσεως, ταχα, τῆς Ἱ. Πύλης, ἐπαγομένου ἅμα, ὅτι τόσον ἡ ἀποδοχὴ τῶν προσκλήσεως παρὰ τῶν λοιπῶν πατριαρχῶν ὅσον καὶ ἡ συναίνεσις τῆς ἱεραρχίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἔδει νὰ τεθῶσιν ἐν ἀμφιβόλῳ. Τέλος ὁ «Χρόνος» τῶν Παρισίων τῆς 17 Ἰουνίου, πραγματευόμενος ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ τὰ τῆς Ἑλληνορουμανικῆς ῥήξεως καὶ ἐκτιθεὶς τὰς θεωρίας ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, παρενείρει καὶ ἰδίας κρίσεις καὶ ἐπικρίσεις, προσάπτων εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὸ Ἑλληνικὸν στοιχεῖον τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὴν μομφὴν παρεμβολῆς κωλυμάτων ἐν τῇ ἀναγνωρίσει τῶν Κουτσοβλαχικῶν κοινοτήτων, διὰ τῆς δημιουργίας συγχύσεως, ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἑλληνικῶν συμφερόντων, μεταξὺ τῶν ὑποχρεώσεων τῆς θρησκείας καὶ τῶν πολιτικῶν πόθων· (*Ces autres— obstacles—venaient du patriarcat œcuménique et de l'élément grec de Constantinople, appliqués à confondre au mieux des intérêts Hellènes les obbligations de la foi et les aspirations de la politique.*

Ἀλλ' ἐὰν ἡ ἐπὶ μέρους ἀναίρεσις ἁπασῶν τούτων καὶ τῶν παρεμφερῶν ταυταις ποικίλων ἀνακριβειῶν, τῶν ἐγκατασπειρομένων ἀπό τινος ἐν Εὐρωπαϊκῆς φύλλοις, θὰ ἀπετέλει ἐγχείρημα ἐργῶδες καὶ δυσεπίτευκτον, ὃς δ' εἰπεῖν ἔν τινι μέτρῳ καὶ μὴ ἀπαραίτητον, ὡς ἐπιτελούμενον αὐτομάτως καὶ ἐναργῶς ὑπ' αὐτῆς τῆς βαθμιαίας ἐξελίξεως τῶν πραγμάτων, ὑπάρχουσιν ὅμως, μεταξὺ τούτων τῶν ἀνακριβειῶν καὶ αἰτιάσεων καί τινες, τόσῳ βαρεῖαι ὅσῳ καὶ τῆς ἀληθείας ἀφιστάμεναι, ὧν ἡ ἄνευ ἀναβολῆς ἀνασκευὴ διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν πραγμάτων ὑπὸ τὴν ἀληθῆ αὐτῶν ἄποψιν, ἀποτελεῖ καθῆκον ἐπιβαλλόμενον ἀπέναντι τοῦ δημοσίου φρονήματος· τοιαῦται δ' εἰσὶν αἱ κατὰ τῶν μητροπολιτῶν μακεδονικῶν τινῶν ἐπαρχιῶν αἰτιάσεις, καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ λεγομένου Κουτσοβλαχικοῦ ζητήματος στάσις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Καὶ ὅτι μὲν ἡ πολιτεία ἐνίων ἐκ τῶν μητροπολιτῶν τούτων ἀπετέλεσε τὸ ἀντικείμενον ἀνταλλαγῆς σκέψεων μεταξὺ τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Ἐκκλησιας, τυγχάνει ἀληθέστατον· ἀλλ' ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν σκέψεων τούτων δὲν ἔληξεν εἰσέτι, ὥστε νὰ ἠ δυνατὸν νὰ ἐξαχθῇ τὸ ἐκ ταύτης πόρισμα, οὐδ' ἀπεδείχθησαν τὸ παράπαν βάσιμοι αἱ κατηγορίαι ὅτι ὑπέχουσιν οὗτοι, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, οἱανδήποτε εὐθύνην ἐν τοῖς λυπηροῖς, ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, ἐπεισοδίοις τοῖς διαδραματιζομένοις, κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη, ἐν τοῖς νομοῖς Θεσσαλονίκης καὶ Μοναστηρίου, εἰς βάρος συνήθως τῶν φιλησύχων Ἑλλήνων καὶ Μωαμεθανῶν κατοίκων. Οὐδ' ἐξαρκεῖ πρὸς ἐμπέδωσιν ὅτι πιστοποιοῦνται αὗται δι' ἐγγράφων, μὴ προσαγομένων ἐν τούτοις, ἢ διὰ τῆς ἁπλῆς ἐπιδείξεως ἀποτυπώματος σφραγίδος φερούσης τὸ ὄνομα ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου κάτωθεν ὑπόπτου φύλλου χάρτου, ἀφοῦ εὑρηνται εἰς χεῖρας τῶν ὁρμοδίων ἀρχῶν ἔγγραφα, καὶ δὴ διπλώματα, ἐνοχοποιητικά, ὧν τὸ κίβδηλον κατεδείχθη περιτράνως· ἐπιμαρτυρεῖν οὕτω πανηγυρικῶς τὸ ἀβάσιμον τῶν καταγγελιῶν, καθόσον, κατὰ γενικὸν ἀξίωμα, εἰς τὸ ψεῦδος καὶ εἰς τὴν πλαστότητα μόνον ὁ μὴ ἔχων βασίμους τίτλους καὶ πεποίθησιν ἐπὶ τὸ δίκαιον τοῦ ἀγῶνος αὐτοῦ προσφεύγει.

Εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν τῶν ἀναποδείκτων καταγγελιῶν ἀνάγεται καὶ ἡ τῷ μητροπ. Πελαγωνείας ἀποδοθεῖσα ἔκφρασις μομφῆς κατὰ τῆς Πολιτείας ἔν τινι τῶν ἐπ' ἐκκλησίας προσλαλιῶν αὐτοῦ. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ Ἰωβιλαίου τοῦ βασιλέως Καρόλου στάσιν τοῦ αὐτοῦ μητροπολίτου, περὶ ἧς τοσαῦτα ἀβάσιμα διεσαλπίσθησαν, αὕτη ἦν κατὰ πάντα κανονικὴ, οὐδὲν τὸ ἐπίμεμπτον

παρουσιάζουσα, οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον ἐξερχομένη τοῦ κύκλου τῶν ποιμαντορικῶν αὐτοῦ καθηκόντων. Θεμελιώδης, τῳόντι, διάταξις τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ στόματος τοῦ θείου αὐτῆς ἱδρυτοῦ προελθοῦσα, τυγχάνει, ὅτι ὁ πιστὸς, ὁ παρακούων τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ μετὰ τὰς δεούσας νουθεσίας καὶ προτροπὰς ἐμμένων ἐν τῇ στάσει αὐτοῦ ταύτῃ, ἀποκόπτεται τῆς ὁλομελείας τοῦ σώματος αὐτῆς γινόμενος ἀλλότριος αὐτῇ, ὥσπερ ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης, ἀπαγορευομένης αὐστηρῶς πάσης ἐπικοινωνίας πνευματικῆς τῶν πιστῶν πρὸς αὐτὸν· τὴν δὲ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου παρουσιάζει ἡμῖν ἡ Καινὴ Διαθήκη ἐπιτελουμένην ὑπ' αὐτῶν τῶν Ἀποστόλων Παύλου καὶ Ἰωάννου. Κατ' ἀσυγκρίτως ἰσχυρότερον δὲ λόγον, ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται ὅταν ὁ ἔνοχος δὲν ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἁπλῶν πιστῶν ἀλλὰ τῶν ποιμένων, τῶν κληρικῶν, δηλονότι, τῶν ἀποβαλλόντων τὸ ἀξίωμα τοῦτο δι' εὐλόγους αἰτίας προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ κανονικοῦ δικαίου διὰ τῆς ὑπάτης ἐκκλησιαστικῆς ποινῆς τῆς καθαιρέσεως. Πρὸς προφυλακὴν δὲ τῶν πιστῶν ἀπὸ τῶν ὀλεθρίων ἐπηρειῶν τῆς μετὰ τῶν τοιούτων λυμεώνων ἀναστροφῆς, οἱ ἱεροὶ Κανόνες ῥητῶς θεσπίζουσιν αὐστηρὰς ἐκκλησιαστικὰς ποινὰς κατὰ παντὸς ὅστις θὰ ἤρχετο εἰς ἐπικοινωνίαν, καὶ δὴ θρησκευτικὴν, μετὰ τοιούτων καθηρημένων κληρικῶν. Τοιαύτη περίστασις παρουσιάσθη πρό τινος χρόνου ἐν Βιτωλίοις. Ἱερεύς τις, ὀνόματι Θεόδωρος, ἀποστασίαν κηρύξας κατὰ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου καὶ ἐμμείνας ἐν ταύτῃ, μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὡρισμένων ἐν τοιαύτῃ λυπηρᾷ περιπτώσει κανονικῶν διατυπώσεων, καθηρέθη ἐπισήμως ὑπ' αὐτῆς ταύτης τῆς ἀνωτάτης ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, καταχθεὶς οὕτως εἰς τὴν τάξιν τῶν ἁπλῶν λαϊκῶν· ἀλλ' οὗτος, καὶ τῆς ἐσχάτης ταύτης ποινῆς καταφρονήσας καὶ ἴδιον θυσιαστήριον πήξας, παρὰ γνώμην τοῦ ἑαυτοῦ ἐπισκόπου, ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ ἕδρᾳ τούτου, προσεταιρισάμενος δὲ καὶ ἑτέρους τρεῖς κληρικοὺς, ἐπίσης καθαιρεθέντας ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἐξηκολούθησεν ἱεροπράττων ἐν τῇ αἰθούσῃ τῇ μετατραπείσῃ παρ' αὐτοῦ εἰς παρεκκλήσιον, μετατρέψας αὐτοβούλως ἑαυτὸν εἰς ἀκέφαλον ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν. Ἐγγιζούσης τῆς τελετῆς ἐπὶ τῷ Ἰωβιλαίῳ τοῦ βασιλέως Καρόλου, ὁ ἐν τῇ πόλει πρόξενος τῆς Ρουμανίας, ἀντὶ νὰ ἀποταθῇ, ὡς ὀρθόδοξος, εἰς τὸν κανονικὸν μητροπολίτην, πρὸς ἐπιτέλεσιν ἐπισήμου δοξολογίας ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ, ὅπερ οὗτος θὰ ἔπραττεν ἀναντιρρήτως—ὃν τρόπον κατ' αἴτησιν τῆς ἐν τῇ πρωτευούσῃ ρωμουνικῆς πρεσβείας ἐπιτελεῖται ἐτησίως ἐν τῷ κεντρικῷ ναῷ τοῦ Πέραν ἐπίσημος δοξολογία ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ αὐτῆς ἑορτῇ—ἔγνω νὰ ἀποχισθῇ τοῦ σώματος τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ νὰ ἀποταθῇ πρὸς τοὺς ἀποστάτας καθηρημένους κληρικοὺς, πρὸς ἐπιτέλεσιν τῆς δοξολογίας ἐν τῷ δῆθεν εὐκτηρίῳ τούτων οἴκῳ. Τί ὤφειλε νὰ πράξῃ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ Μητροπολίτης; Ἀποταθήτω ὁ ἀμφιβάλλων πρὸς πάντα μὴ ὀρθόδοξον ἐπίσκοπον καὶ θὰ λάβῃ τὴν προσήκουσαν ἀπάντησιν· ὤφειλε, κατὰ ποιμαντορικὸν καθῆκον ἐπιβαλλόμενον αὐτῷ ὑπὸ τῶν ἱερῶν Κανόνων, νὰ προφυλάξῃ τὸ ποίμνιόν του ἀπὸ τοῦ κινδύνου τοῦ νὰ εὑρεθῇ ὑπὸ τὸ βάρος τῶν κανονικῶν ἐπιτιμίων, ἐὰν, ἐξ ἀγνοίας προσερχόμενον, παρίστατο καὶ συμμετεῖχε βεβήλου θρησκευτικῆς τελετῆς ἐπιτελουμένης ὑπὸ καθηρημένων ἀποστατῶν ἱερέων. Καὶ τὸ ποιμαντορικὸν τοῦτο καθῆκον ἐξεπλήρωσε, διὰ προσλαλιᾶς πρὸς τὸ κατὰ χιλιάδας συρρεῦσαν καὶ κατακλύσαν τὸν Μητροπολιτικὸν ναὸν ὀρθόδοξον πλήρωμα, μετὰ τῆς δεούσης περισκέψεως ἀναπτύξας ἁπλῶς τὰς σχετικὰς διαγορεύσεις τῶν ἱερῶν Κανόνων περὶ καθηρημένων κληρικῶν, ἄνευ μηδεμιᾶς μνείας ἢ ὑπαινιγμοῦ περὶ τοῦ βασιλέως Καρόλου καὶ τοῦ Ἰωβιλαίου αὐτοῦ· ἀνακοινώσας ἅμα γραπτῶς, οἷς ἔδει, το ξηρὸν ἁπλῶς γεγονὸς, ὅτι οἱ μέλλοντες ἐπιτελέσαι τὴν δοξολογίαν ἱερεῖς, ἦσαν καθηρημένοι ὑπὸ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας. Ἰδοὺ τὸ μέγα ἀνόμημα, ὅπερ διατυμπανίσθη ὡς σκαιὰ ὕβρις κατὰ ἐστεμμένης κεφαλῆς, δι' ἣν ἀπῃτήθη ἐπειγόντως περιφανὴς ἱκανοποίησις διὰ τῆς ἀπελάσεως τοῦ μητροπολίτου ἀπὸ τῆς παροικίας αὐτοῦ· διότι, δηλονότι, ἐνήργησεν οὐτ ς ἀπαραλλάκτως ὡς θὰ ἐνήργει ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Κάτω Δουνάβεως ἢ ὁ μητροπολίτης Βουκουρεστίου, ὃν αἴφνης τις τῶν ἱερέων τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ των ἑλληνικῶν κοινοτήτων ἐτόλμα νὰ κηρύξῃ ἑαυτὸν ἀνεξάρτητον ἀπὸ τῆς δικαιοδοσίας των, καὶ, ὀχυρούμενος ἐν τῷ ἰδιοκτήτῳ τῆς κοινότητος ναῷ, ἐξηκολούθει νὰ ἱερουργῇ καταπατῶν τοὺς ἱερούς

Κανόνας καὶ καταργήσας τὸ μνημόσυνον τοῦ οἰκείου ἐπισκόπου· εἶναι δὲ πλέον ἢ βέβαιον ὅτι, μὴ περιοριζόμενοι εἰς πνευματικὰς κατὰ τοῦ τολμητίου ἱερέως ποινάς, θὰ ἀπήτουν τὴν αὐθωρεὶ ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας σύλληψιν καὶ ἀπέλασιν τοῦ ἐνόχου. Ἀλλ' ἀτυχῶς, φαίνεται ὅτι τὸ μέτρον τὸ ὡς ὀρθὸν καὶ δίκαιον καὶ νόμιμον κρινόμενον, ὅταν ἐκτελῆται παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Δουνάβεως καὶ τῆς Διμποβίτσας, ἀποβαλλει τὰς ἀρετὰς ταύτας καὶ μετατρέπεται εἰς ἀνοσιούργημα ἀξιόποινον, ἅμα πρόκειται νὰ ἐφαρμοσθῇ παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ἐριγῶνος καὶ τοῦ Ἀλιάκμονος.

Ἤλθωμεν ἤδη εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ λεγομένου Κουτσοβλαχικοῦ ζητήματος στάσιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, κατηγορουμένου, καθὰ εἴδομεν, ὡς ἐπιζητοῦντος, ἐκ συμφώνου μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου, νὰ συγχύσῃ τὰς θρησκευτικὰς ὑποχρεώσεις πρὸς τοὺς πολιτικοὺς πόθους, πρὸς κάρπωσιν ἀθεμίτων ἐθνικῶν ὠφελημάτων.

Ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως οὐδέποτε διενοήθη νὰ ἀπαγορεύσῃ λαῷ τινὶ τὴν χρῆσιν τῆς ἰδίας γλώσσης ἐν τῇ θείᾳ λατρείᾳ, μαρτυρεῖ ὁλόκληρος ὁ μακραίων αὐτῆς βίος καὶ αὐτοὶ οἱ ὑπὸ τῶν ἀποστόλων αὐτῆς εὐαγγελισθέντες ὀρθόδοξοι λαοί· καὶ πρὸ πεντήκοντα δὲ μόλις ἐτῶν, ἐπικαλουμένη τὰς συνδρομὰς τῶν ἁπανταχοῦ ὀρθοδόξων πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ βουλγαρικοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Στεφάνου, παρ' αὐτὰς τὰς πύλας τῶν Πατριαρχείων, ἐτόνιζεν ἐν τοῖς σχετικοῖς ἐγκυκλίοις γράμμασι τὸ θεάρεστον τοῦ ἔργου τοῦ νὰ χορηγηθῇ «τοῖς Βουλγάροις **τὸ μέγα πλεονέκτημα τοῦ δοξολογεῖν τὸν Θεὸν ἐν τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ.** Μήπως δὲ ἡ Ἐκκλησία ἀντέταξεν ἀπόλυτον ἄρνησιν εἰς τοὺς εὐλαβῶς ἐκφρασθέντας πόθους τῆς μεγάλης συμπαγοῦς πλειονότητος τῶν χριστιανῶν τῶν μητροπόλεων Ρασκοπρεσρένης καὶ Σκοπίων ὅπως ἀποκτήσωσιν ὁμορύλους αὐτοῖς ποιμενάρχας;

Προκειμένου ὅμως περὶ τῶν Κουτσοβλάχων, τὸ ζήτημα μεταβάλλει οὐσιωδῶς μορφήν. Οἱ Κουτσόβλαχοι οὗτοι, περὶ τῆς καταγωγῆς τῶν ὁποίων δὲν κατώρθωσεν εἰσέτι, παρὰ τὰς εἰκοτολογίας τῶν παρὰ τὸν Ἴστρον δῆθεν ὁμαιμόνων αὐτῶν, νὰ ἀποφανθῇ μετὰ θετικότητος ἡ ἱστορικὴ ἐπιστήμη, μὴ ὑπερβαίνοντες ἐν συνόλῳ κατὰ πολύ, κατὰ τὰς μᾶλλον ἀμεροληπτους σπατιστικὰς, τὰς 100,000, ἀραιῶς καὶ σποραδικῶς ἐγκατεσπαρμένοι ἐπὶ χωρογραφικῆς ἐκτάσεως 70,000 περίπου τετραγωνικῶν χιλιαμέτρων (ἰσοφαριζούσης δηλονότι πρὸς δωδεκάδα νομῶν τῆς Γαλλίας) καὶ μεταξὺ ὁλικοῦ ἀριθμοῦ κατοίκων ὑπερτεροῦντος τὰ δύο ἑκατομμύρια, οὐδαμοῦ ἀποτελοῦσι συμπαγῆ ὁμοειδῆ πληθυσμόν· μάτην θὰ ἀναζητήσῃ τις ἐν ἁπάσῃ τῇ χώρᾳ μίαν ὑποδιοίκησιν, ἓν διαμέρισμα, ἕνα δῆμον (ναχιγὲ) ἀπαρτιζόμενον, ἔστω καὶ κατὰ πλειοψηφίαν, ὑπὸ Κουτσοβλάχων. Γινώσκοντες δὲ καὶ λαλοῦντες ἅπαντες τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, μεταχειρίζονται συνάμα καὶ ἴδιόν τι ἀνάμικτον γλωσσικὸν ἰδίωμα, κράμα λέξεων ἑλληνικῶν, τουρκικῶν, σλαυϊκῶν, ἀλβανικῶν καὶ λατινικῆς ρίζης, τόσον ὀλίγην ὁμοιότητα παρουσιάζον πρὸς τὴν ρουμανικὴν γλῶσσαν, ὥστε, ὅτε, οὐ πρὸ πολλοῦ, ὁ πασίγνωστος ἀποστάτης ἱερεὺς Θεόδωρος ἐκ Βιτωλίων περὶ οὗ ἐγένετο ἐν τοῖς προηγουμένοις μνεία, μεταβὰς εἰς Βουκουρέστιον παρουσιάσθη πρὸς τὸν ρουμᾶνον ὑπουργὸν τῆς παιδείας, μάτην ἀπεπειράθη νὰ συνδιαλεχθῇ μετὰ τούτου ἐν τῇ δῆθεν κοινῇ γλώσσῃ· ὁ ὑπουργὸς ἠννόει τόσον ὀλίγον τὰ κουτσοβλαχικὰ τοῦ παπᾶ Θεοδώρου ὅσον καὶ οὗτος τὰ ρουμανικὰ ἐκείνου· διὸ καὶ ἐδέησε νὰ κληθῇ διερμηνεὺς εἰδήμων τῆς τουρκικῆς, πρὸς μετάφρασιν τῶν τουρκιστὶ ὑπὸ τοῦ ἱερέως λεγομένων.

Παρὰ τοῖς Κουτσοβλάχοις λοιπὸν τούτοις, ἀνακαλύψαντες, κατὰ τὴν ἀντίληψιν των, οἱ παρὰ τὸν Ἴστρον ἀπό τινων δεκάδων ἐτῶν φυλετικὴν συνάφειαν, ἤρξαντο διενεργοῦντες προπαγάνδαν ἀφομοιώσεως, τῇ βοηθείᾳ ὀργάνων τινῶν μεταμορφωθέντων αἴφνης εἰς Ρωμούνους, διὰ τῆς ἀποκοπῆς τῆς ἑλληνικῆς καταλήξεως τοῦ ὀνόματος αὐτῶν· Π. Χ. ὁ ἕλλην Μαργαρίτης μετεβλήθη αἴφνης εἰς Ρωμοῦνον ἀπόστολον Μαργαρίτ, ὁ Ξενόπουλος εἰς ἐνθουσιώδη ρωμοῦνον συγγραφέα Ξενοπόλ, ὁ ἐν Βιτωλίοις διάκονος Πορφύριος εἰς Πορφυρέσκον, καὶ ὁ τὸ ἑλληνικώτατον ὄνομα φέρων Χονδρόσωμος, εἰς γνησιότατον ἀπόγονον τῶν ἐπὶ Τραϊανοῦ ἀποίκων καὶ ἐπιθεωρητὴν τῶν νέων ρωμουνικῶν σχολῶν κύριον Χονδροσώμ. Καὶ ἡ διὰ τῆς μεθόδου ταύτης κατασκευὴ Ρωμούνων δὲν εἶναι νέα. Ταύτην προεκήρυττεν ἤδη πρὸ εἰκοσιπενταετίας ὁ Ρωμοῦνος διπλωμάτης *Obedenares* ἐν τῷ συγγράμματι αὐ-

τοῦ *La Roumanie Économique*, ὡς γενικὸν ἀξίωμα, ἀνακράζων: *le grec se roumanise très facilement* (ὁ Ἕλλην πάνυ εὐχερῶς ἐκρουμανίζεται) καὶ ἐφιστῶν τὴν προσοχὴν τῶν πολιτικῶν τῆς Εὐρώπης, ὡς σπουδαίου σημείου διὰ τὰς περὶ τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης σκέψεις των. Διὰ τῆς ἐφαρμογῆς δὲ τῆς μεθόδου ταύτης κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐν εὐρείᾳ κλίμακι, ἅτε ἀφειδῶς χορηγουμένων τῶν πρὸς ἐπιτυχίαν αὐτῆς ἀπαραιτήτων σαγηνευτικῶν μέσων, ἐπετεύχθη ἡ ἄγρευσις 6—7 χιλιάδας ψυχῶν καὶ ἡ ἵδρυσις σχολῶν τινῶν. Καὶ ἐν ὀνόματι τῆς ἐλαχίστης ταύτης μειονότητος τῶν προσηλύτων, διαμαρτυρομένης τῆς πλειοψηφίας καὶ αὐτῶν τῶν Κουτσοβλάχων, καθὰ κατεδείχθη πανηγυρικῶς ἐν Βιτωλίοις, διετύπωσαν οἱ πολιτευταὶ τοῦ Βουκουρεστίου παρὰ τῷ Οἰκουμ. Πατριαρχείῳ τὴν ἀξίωσιν τῆς ἀπ' αὐτῶν τῶν βάσεων ἀνατροπῆς τοῦ ἐπὶ τῶν ἱερῶν Κανόνων ἑδραζομένου προαιωνίου διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τῆς ἐν ἑνὶ καὶ τῷ αὐτῷ τόπῳ συγκροτήσεως φυλετικῶν ἐκκλησιῶν, ἀποδεχομένων μὲν πάντας τοὺς ὁμοφύλους, πάντας δὲ τοὺς ἑτερορύλους ἀποκλειουσῶν καὶ ὑπὸ ὁμορύλων κληρικῶν διοικουμένων. Καὶ ἐπειδὴ οὐδαμοῦ τῆς χώρας ἀπαντᾷ, καθὰ ἐρρέθη, διαμέρισμα οἰκούμενον ὑπὸ Κουτσοβλαχικῆς πλειοψηφίας, πρὸς ἵδρυσιν καὶ μιᾶς κἂν μικροσκοπικῆς ὁμορύλου ἐπισκοπῆς—ἀφοῦ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἐπαρχίᾳ Γρεβενῶν ἐπὶ 106 χωρίων μόνον 6, καὶ ταῦτα οὐχὶ ἐν συναφείᾳ πρὸς ἄλληλα, εἰσὶ Κουτσοβλαχικά—προὐτάθη τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡ χειροτονία Κουτσοβλάχου ἐπισκόπου, ὅστις, μὴ ἔχων ἰδίαν ἕδραν, θὰ περιεφέρετο, πλάνης καὶ φερέοικος, ἐξασκῶν τὴν δικαιοδοσίαν του ἐν ἁπάσαις ταῖς ἐπισκοπαῖς τῶν συναδέλφων του ὅπου θὰ ὑπῆρχον Κουτσόβλαχοι ἀναγνωρίζοντες αὐτόν· ὃ ἐστι προὐτάθη ἡ ἐν τῇ διοικήσει τῆς ἐκκλησίας εἰσαγωγὴ ἀρχῶν ἀπαραδειγματίστων ἐν τοῖς χρονικοῖς αὐτῆς καὶ ἐκ διαμέτρου ἀντιευαγγελικῶν, ἀνατρεπουσῶν ἐκ βάθρων τὸ δόγμα τῆς ἑνότητος τῆς Ἐκκλησίας τὸ ἐκπροσωπούμενον ὑπὸ τῆς ἑνότητος τοῦ ἐπισκόπου ἐν ἑκάστῃ τοπικῇ ἐκκλησίᾳ. Καὶ ὅτι οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα δύναται νὰ ἐπιβεβαιωθῇ ὑπὸ τῆς μαρτυρίας αὐτῆς τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ρουμανίας, ἐπερωτωμένης ἐὰν θὰ ἀπεδέχετο ὅπως διὰ τὰς ἐν Ρουμανίᾳ ἑλληνικὰς κοινότητας χειροτονηθῇ ἴδιος περιοδεύων Ἕλλην ἐπίσκοπος, καθισταμένων οὕτως αὐτῶν ἀνεξαρτήτων ἀπὸ τῆς δικαιοδοσίας τῶν κατὰ χώραν Ρουμούνων ἐπισκόπων, ἢ διὰ τὰς ἐν Δόβρουτζα Βουλγαρικὰς κοινότητας ἴδιος Βούλγαρος ἐπίσκοπος· ἢ, ἂς βολιδοσκοπηθῇ ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ρωσσίας, ἂν θὰ ἐπέτρεπε τὴν χειροτονίαν Ρωμούνου περιοδευτοῦ ἐπισκόπου διὰ τὰς ἐν Βεσσαραβίᾳ ρωμουνικὰς κοινότητας, ἀνεξαρτήτως ὁρῶντος ἀπὸ τοῦ κατὰ τόπον κανονικοῦ ἐπισκόπου. Καὶ ἐπειδὴ τὸ Οἰκουμ. Πατριαρχεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ προβῇ εἰς τοιαύτην ἀσύστολον καταπάτησιν θεμελιωδῶν διατάξεων τῶν ἱερῶν Κανόνων, δι' ὧν ἐπεδιώκετο νὰ χρησιμοποιηθῇ τοῦτο, ἀσυναισθήτως ἢ μή, εἰς ἁπλοῦν ἑτεροκίνητον πεσσὸν ἐν τῷ ζατρικίῳ τῶν μεγαλεπιβόλων μελλοντικῶν σχεδίων τῶν παρὰ τὸν Ἴστρον διπλωματῶν, ἐξυβρίζεται καὶ ἀπειλεῖται καὶ καταρραδιουργεῖται καὶ καταγγέλλεται τοῦτο ὡς ἐκμεταλλευόμενον τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις, πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἰδιοτελῶν ἑλληνικῶν σχεδίων, καὶ ἐπιζητεῖται ἐκβιαστικῶς ἡ παρ' αὐτῷ χρησιμοποίησις τῆς ἐπιρροῆς τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, καὶ διαστρέφονται, ἢ μεγαλοποιοῦνται τερατωδῶς, λυπηρὰ κατὰ χώραν ἐπεισόδια, καὶ δημιουργοῦνται αἱ μᾶλλον ἀσύστατοι συκοφαντίαι· ἐνῶ ταυτοχρόνως παραβιάζονται μὲν στοιχειώδεις ἀρχαὶ τοῦ διεθνοῦς δικαίου καὶ ζημιοῦνται, δι' ἀκόσμων ἐκδικήσεων, οἱ ἀθῶοι καὶ ἀνεύθυνοι, ἐπιδιώκεται δὲ ἡ δηλητηρίασις τῆς δημοσίας γνώμης διὰ παντοειδῶν συκοφαντικῶν πληροφοριῶν ἐν εἴδει ἄρθρων, εἰδήσεων, τηλεγραφημάτων, καταπλημμυρούντων τὰ Εὐρωπαϊκὰ φύλλα καὶ ἡ διέγερσις αὐτῆς κατὰ τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου· διότι τοῦτο, μὴ πειθόμενον εἰς τὰς ἀξιώσεις τῶν αὐτοκλήτων νέων συνηγόρων ἐλαχίστης μειονότητος τοῦ Κουτσοβλαχικοῦ πληθυσμοῦ—οὐδέποτε τοιοῦτόν τι ἀξιώσαντος ἀπ' εὐθείας παρὰ τῆς Ἐκκλησίας οὔτε συστήσαντος αὐτῇ τοὺς πέραν τοῦ Ἴστρου ὡς φυσικοὺς κηδεμόνας του δικαιουμένους ἵνα ἐνεργῶσιν ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ— ἀπέκρουσε προτάσεις ἀνατρεπούσας ἐκ βάθρων τὸ πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας, καὶ δὲν διέταξε τὴν ἀντικατάστασιν τῆς ἐν τοῖς ναοῖς τῆς μέσης καὶ νοτίου Μακεδονίας, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἐν χρήσει ἑλληνικῆς γλώσσης, τῆς καταληπτῆς πᾶσι τοῖς Κουτσουβλάχοις, διὰ τῆς Ρωμουνικῆς, μᾶλλον ἀλλο-

τρίας καὶ ἀκαταλήπτου καὶ εἰς αὐτοὺς τούτους.

Οὕτως ἔχουσιν ἀπ' ἀληθείας τὰ πράγματα. Εἰς τὴν νοημοσύνην δὲ τῶν ἀναγνωστῶν ἐπαφίεται νὰ κρίνωσιν, ἂν, διὰ τῆς τοιαύτης πολιτείας καὶ τῆς χρήσεως τοιούτων μέσων, ἐπιζητεῖται ἡ προάσπισις τῶν ἀληθῶν συμφερόντων τοῦ, Κουτσουβλαχικοῦ καλουμένου λαοῦ, ἢ μᾶλλον ἡ ἐξυπηρέτησις ὀθνείων ὀπισθοβούλων σκοπῶν, κατασκευαζομένων βαθμηδὸν,διὰ τοῦ ἀφειδῶς ἐκχυνομένου χρυσοῦ, τῶν χρυσῶν κρίκων τῶν ἀλύσεων, δι' ὧν, συρόμενοι ὑπ' αὐτῶν τῶν σφυρηλατησάντων ταύτας, θὰ ἀχθῶσιν, ἐν καιρῷ εὐθέτῳ, οἱ ἀτυχεῖς Κουτσόβλαχοι, ἂν ἀφίσωσι νὰ δεσμευθῶσιν, ὡς πρόβατα ἐπὶ σφαγήν, ἐπὶ τοῦ βωμοῦ σκοτίας πολιτικῆς συναλλαγῆς.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ — ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΨΙΣ

Προκειμένου νὰ γένηται νέα ἔκδοσις τῆς Ἱερᾶς Συνόψεως ἐγκρίσει τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἡ διευθύνουσα τὸ Πατριαρχικὸν Τυπογραφεῖον καὶ τὴν «Ἐκκλησιαστικὴν Ἀλήθειαν» Ἐπιτροπὴ ἐν συνεδρίᾳ αὐτῆς ἐνέκρινεν ὅπως ἡ ἔκδοσις αὕτη, ἐξ 20 χιλ. ἀντιτύπων, ἐκχωρηθῇ εἰς ἐκδότην-βιβλιοπώλην ὑποβάλλοντα τοὺς μᾶλλον συμφέροντας ὅρους.

Οἱ βουλόμενοι τῶν ἐκδοτῶν βιβλιοπωλῶν δύνανται νὰ ὑποβάλωσι τοὺς σχετικοὺς περὶ τῆς ἐκδόσεως ταύτης ὅρους.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Συνδρομαὶ ὑπὲρ ἱδρυμάτων κοινοτικῶν. — Ἐπὶ αἰτήσεσιν ὑποβληθείσαις τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπὲρ παροχῆς συνδρομῆς ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου πρὸς ἀνοικοδόμησιν τοῦ ὑπὸ πυρκαϊᾶς ἀποτεφρωθέντος ἱεροῦ ναοῦ τῶν ἐν Βαλοὺκ-Κεσὲρ τῆς ἐπαρχίας Κυζίκου ὀρθοδόξων καὶ τοῦ πρό τινων μηνῶν πυρποληθέντος παρθεναγωγείου Χώρας τῆς ἐπαρχίας Γάνου καὶ Χώρας, τὸ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον ἐνέκρινεν ἵνα οἱ παραμένοντες ἐνταῦθα κυρίαρχοι μητροπολῖται διορίσωσιν ἐπιτροπὰς ἐξ εὐϋπολήπτων ὁμογενῶν πρὸς συλλογὴν δωρεῶν ὑπὲρ τῶν θεαρέστων καὶ κοινωφελῶν τούτων ἐπιχειρήσεων, ὅτε καὶ τὸ ἐθνικὸν ταμεῖον δύναται νὰ προσενέγκῃ ποσόν τι.

Μητρόπολις Γάνου καὶ Χώρας. — Τῇ πρωΐᾳ τῆς τρίτης ἀφίκετο διὰ τοῦ ἐκ Θεσσαλονίκης σιδηροδρόμου ὁ σεβασμ. πρόεδρος Γάνου καὶ Χώρας κ. Κωνστάντιος.

Πατριαρχικὸς ναός. — Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ σεπτοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ προσετέθησαν, αἰτήσει τῆς ἐπιτροπῆς αὐτοῦ, διὰ πατριαρχικῶν πιττακίων διορισθέντες, οἱ ἐκ τῶν εὐϋπολήπτων κατοίκων Φαναρίου ἀξιότιμοι κκ. Κωνστ. Θεοχαρίδης καὶ Νικ. Παπαδόπουλος, ἄνδρες δυνάμενοι καὶ διὰ τὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν καὶ διὰ τὸν ἔμφρονα ζῆλον αὐτῶν νὰ προαγάγωσι μετὰ τῶν ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ δοκίμων αὐτῶν συνεπιτρόπων τὰ συμφέροντα τοῦ ἱεροῦ ναοῦ.

Ἐπισκευαὶ πατριαρχικοῦ οἴκου. — Ἀναγράψαντες ἐν τῷ προηγουμένῳ ἡμῶν φύλλῳ τὴν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα δωρεὰν τοῦ ἐκ Τραπεζοῦντος ἐντιμολογ. ἐκδίκου τῆς τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας κ. Π. Ἀκρίτα ἐκ 50 λιρῶν ὀθωμανικῶν, προστιθέμεθα σήμερον, χάριν ἀκριβείας, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο προωρίσθη ὑπὸ τοῦ φιλογενοῦς δωρητοῦ ὑπὲρ τῶν ἐπισκευῶν τοῦ πατριαρχ. οἴκου.

Ποιμαντικὰ μέριμνα. — Ἐπανῆλθον ἐκ τῶν περιοδειῶν, ἃς ἐπεχείρησαν ἐπὶ πνευματικῇ ἐπισκέψει τῶν ὀρθοδόξων τῶν ἐπαρχιῶν Νικομηδείας καὶ Δέρκων ἐντολῇ τῶν οἰκείων σεβασμ. μητροπολιτῶν, οἱ πανιερ. μητροπολῖται πρώην Μαρωνείας κ. Κωνστάντιος καὶ πρώην Νευροκοπίου κ. Νικόδημος.

Κανονικὴ ἄδεια. — Χρησιμοποιοῦντες τὴν χορηγηθεῖσαν αὐτοῖς κανονικὴν ἄδειαν οἱ πανιερ. μητροπολῖται Φιλιππουπόλεως κ. Φώτιος καὶ Διδυμοτείχου κ. Φιλάρετος Βαφείδης ἀπῆλθον πρὸ εἰκοσαημέρου ὁ μὲν εἰς τὰ ἐν Προύσῃ, ὁ δὲ εἰς τὰ ἐν Σωτηρουπόλει (Κουρὶ) λουτρα, ἀφ' ὧν ἐπανῆλθεν ἐνταῦθα τῇ δευτέρᾳ.

Ἑλληνικὸς Φιλολ. Σύλλογος. — Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, γενομένης τῆς ἐπετείου ἑορτῆς τοῦ Ἑλλην. Φιλολ. Συλλόγου παρέστη ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ὁ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσύγκελλος. Τὴν συνεδρίαν ἐτίμησαν οἱ σεβ. μητροπολῖται Ἰωαννίνων, Πισσιδίας, Μαρωνείας, Σισανίου, Βελλᾶς καὶ Σκράντα Ἐκκλησιῶν· ἐπίσης δὲ ὁ ἐξ. πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἱκανοὶ τῶν ἐπιστημόνων καὶ λογίων. Τὴν λογοδοσίαν τοῦ λήξαντος ἔτους ἀνέγνω ὁ πρόεδρος κ. Χ. Χατζηχρήστου.

Ἐπισκέψεις. — Τῇ τρίτῃ ἐπεσκέψαντο τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην οἱ ἐξοχ. πρεσβευταὶ Ἑλλάδος καὶ Σερβίας κκ. Ι. Γρυπάρης καὶ Γ. Σῆμιτς.

Ἐκκλησιαστικὴ μουσική. — Ἐκ τῆς μουσικῆς ἐφημερίδος «Φόρμιγγος» ἐμάθομεν ὅτι ἐν Σκριποῦ

τῆς Λεβαδείας ὁ αἰδεσιμώτατος πρεσβύτερος κ. Θεοδόσιος Παπαγιαννάκης, ὢν κάτοχος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν μουσικῆς καὶ δυνάμενος εὐδοκίμως αὐτὴν νὰ διδάξῃ, συνέστησε μουσικὴν σχολήν, ἐν ᾗ, κατὰ τὴν ἐφημερίδα ταύτην, διδάσκει τὴν βυζαντινὴν μουσικὴν καθ' ὅλους αὐτῆς τοὺς κανόνας.— Καίτοι τὸ πρᾶγμα λίαν ἀορίστως ἀναγγέλλεται, εὐχόμεθα νὰ ἴδωμεν τὴν ἰδιωτικὴν ταύτην σχολὴν προαγομένην, ὡς εὐχόμεθα νὰ βλέπωμεν προαγόμενον τὸ ἔργον πάντων τῶν ἀναλαβόντων τὴν διὰ διδασκαλίας, διὰ βιβλίων καὶ ἐφημερίδων, δι' ἐγκυκλίων καὶ νουθεσιῶν σωτηρίαν τῆς πατρίου ἡμῶν ἱερᾶς μουσικῆς, ἀποκαθαιρομένης ἀπὸ τῶν ὧδε κἀκεῖσε παρεισφρησάντων ξενισμῶν. Ἀλλ' εὐχόμεθα νὰ ἴδωμεν πρώτιστα πάντων τοὺς ἱεροψάλτας ὑποστηρίζοντας τὸ τοιοῦτον ἔργον καὶ βοηθοῦντας ὑλικῶς ταῖς Ἀδελφότησι καὶ συλλόγοις, τοῖς ὑπὲρ ἐθνωφελοῦς ἔργου προθυμουμένοις ἐργασθῆναι.

Ἅγιον Ὄρος.— Διαμένουσιν ἐν τῇ πόλει ἡμῶν οἱ ἐκ τῶν προεχόντων πατέρων Κύριλλος προηγούμενος τῆς ἱερᾶς μονῆς Ξηροποτάμου, ἐρχόμενος ἐκ Σαράντα-Ἐκκλησιῶν, καὶ Μόδεστος μοναχὸς Κωνσταμονίτης, προερχόμενος ἐξ Ἁγίου Ὄρους.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ὁ πανιερ. μητροπολίτης Ναζαρὲτ κ. Θεοφάνης ἐπανῆλθεν ἐκ Συκῆς τῆς Βιθυνίας πρό τινος εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΕΝ ΤΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Κοινότης ἑλληνικὴ Λύνν.—Ἡ ἐν Λύνν Μασσ(αχουσέτης) ὀρθόδοξος ἑλληνικὴ κοινότης, προβᾶσα πρὸ μηνὸς σχεδὸν εἰς ἀνάδειξιν τῶν κοινοτικῶν αὐτῆς ἀρχῶν ἀνέδειξε πρόεδρον μὲν τὸν καὶ πέρυσι τοιοῦτον κ. Γ. Βατσινέαν, ἀντιπρόεδρον τὸν κ. Χρ. Ἀνδριανόν, ταμίαν τὸν κ. Ἠλίαν Ἀνδριὰν καὶ γραμματέα τὸν κ. Θ. Παπαδόπουλον.

Ἑλλην. κοινότης Πρόβιδενς. — Μετὰ τετράμηνον διαμονὴν παρὰ τῇ ἑλλην. ὀρθοδόξῳ κοινότητι Πρόβιδενς Ἀμερικῆς ὑπέβαλε παραιτησινό αἰδεσιμ. αὐτῆς προϊστάμενος κ. Λεωνίδας Ἀδαμάκος. — Μεταξὺ τῶν ἐν Πρόβιδενς ὁμογενῶν, ἐνεργηθέντος ἐράνου ὑπὲρ τῆς ἐν Ἀθήναις σχολῆς τῆς ἐκκλησιαστ. μουσικῆς εἰσεπράχθη ποσὸν 135 περίπου φράγκων.

Ἑλληνικὴ κοινότης Σάλεμ.—Μεταξὺ τῶν ὁμογενῶν τῶν ἀποτελούντων τὴν ἐν Σάλεμ τῆς Μασσαχουσέτης κοινότητα ἐδόθη πρὸ μηνὸς ἡμέρις θεατρικὴ πρὸς ὄφελος τοῦ ἐκεῖ ἑλληνικοῦ εὐκτηρίου. Παρευρέθησαν ὁμογενεῖς πολλοί, καὶ συνήχθησαν περὶ τὰ δισχίλια φράγκα· ἐλπὶς ὑπάρχει ὅτι συμπληρωθήσεται ταχέως ὁ διάκοσμος τοῦ εὐκτηρίου (καπέλλας) τῆς ἑλλην. ὀρθοδόξου κοινότητος Σάλεμ.

(ἐκ τῶν ἑλλην. ἐφημερίδων «Μετανάστου» Λόουελλ καὶ "Ἑλλάδος,, Σικάγου).

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Καὶ ἡ σήμερον ἐκδιδομένη ἐπιστολὴ ἐκ Μελενίκου συμπληροῖ τὴν εἰκόνα τῶν ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας παθημάτων τῶν ἐν μακεδονικαῖς τισιν ἐπαρχίαις ὁμογενῶν. Ἐπὶ τῇ προτάσει ταύτῃ κρίνομεν καλὸν νὰ συστήσωμεν ταῖς ἐφημερίσιν ὅσαι μετατυποῦσι τὰς τοιαύτας ἐπιστολὰς ἵνα πάντοτε ποιῶνται μνείαν τῆς τὸ πρῶτον ἐκδιδούσης αὐτὰς «Ἐκκλησιαστ. Ἀληθείας». Ἡ λεπτομέρεια αὕτη ἐπιβάλλεται ἕνεκα πολλῶν λόγων.

Παναγιώτατε δέσποτα,

Ἡ ἀγριότης καὶ πρὸς τὸ κακουργεῖν τάσις τῶν ἀξιούντων ὅπως κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον τῶν φώτων καὶ τῆς προόδου ἐπικρατήσωσι καὶ ἄρξωσι τῆς μεγάλης γενετείρας τῶν Ἀλεξάνδρων καὶ Ἀριστοτελῶν τῶν ἀνεφίκτων τῇ κακίᾳ σχισματικῶν αὐξάνει κατ' εὐθεῖαν ἀναλογίαν πρὸς τὰς ἀποτυχίας καὶ σοβαρὰς καταστροφὰς, ἃς ὑφίστανται καθ' ἑκάστην ὑπὸ τοῦ γενναίου αὐτοκρατορικοῦ στρατοῦ. Τὴν παρασκευὴν πρὸ τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς. 19 περισπεύσαντος μηνὸς, βούλγαροι κομιτατζῆδες συνοδευόμενοι καὶ ὑπότινων νεοφωτίστων ρωμουνιστῶν, ἐπιτεθέντες κατὰ καραβανίου ἐξερχομένου μετὰ φορτωμάτων καπνοῦ ἐκ τῆς Ἄνω Τζουμαγιᾶς, πολλὰ μὲν φορτώματα καπνοῦ ἔρριψαν εἰς τὸν Στρυμόνα, τὸν δὲ νεαρὸν καὶ συμπαθῆ ὁμογενῆ τοῦ καραβανίου ἀρχηγὸν, τὸν μόλις πρὸ πέντε μηνῶν ἐκ φιλανθρωπίας νυμφευθέντα ὀρφανὴν πατρός τε καὶ μητρὸς καὶ ἀπροστάτευτον Μελενικίαν κόρην, Σταῦρον ὀνόματι, πλείσταις πολυκρότου βολαῖς διατρήσαντες τὸ στῆθος, ἔρριψαν ἄπνουν ἐκτάδην ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ. Καὶ διατί; Διότι πρὸς συντήρησίν του μετέφερεν ἀπὸ τῆς Τζουμαγιᾶς εἰς τὸν σταθμὸν Δεμὶρ-Ἰσαρίου καπνὰ

ὀθωμανῶν καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ἄνω Τζουμαγιᾶν ἐμπορεύματα ἑλλήνων, οἵτινες κατὰ τὸ πρόγραμμα τῶν βουλγάρων καὶ ρωμούνων ἀνάγκη ἵνα ἐξαφανισθῶσιν ἐκ Τζουμαγιᾶς!

Τῇ 20 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐπιστρέφοντα ἐκ τῆς παρὰ τὸ Μελένικον κατ' ἔτος συγκροτουμένης ἐμπορικῆς πανηγύρεως **Τορίτσας** εἰς τὸ ὑπὸ τὸ τρομοκρατικὸν βασίλειον τῶν βουλγάρων κομιτατζήδων διατελοῦν Κρούσοβον τὸν ὀρθόδοξον Βέλιον Δημητρίου Μιτσκάρην κυριολεκτικῶς μετὰ μεγάλα βασανιστήρια ἐπριόνισαν, διότι ἀνήκων οὗτος εἰς τὴν ὀρθόδοξον μερίδα, παρὰ τὰς συχνὰς προτροπὰς, ἀπειλὰς καὶ ποικίλους ἐκφοβισμοὺς, δὲν συγκατετίθετο ἵνα ὑπαχθῇ ὑπὸ τὸν βεβαρυμένον καὶ βεβαμμένον ὑπὸ πολλῶν αἱμάτων τοῦ ἑπαράτου βουλγαρικοῦ σχίσματος ζυγόν.

Ἀλλ' ὁ τραγικώτερος πάντων ἦτο ὁ διὰ διστόμων μαχαιρῶν διενεργηθεὶς θάνατος κατὰ τὴν παρελθοῦσαν τρίτην, 6ην τρέχοντος, τοῦ πολυκλαύστου Σπάση Κοτζάμπαση τοῦ ὑπὲρ τὰς 230 οἰκογενείας ἀριθμοῦντος καὶ εἰς τὸ μέσον τῆς μεταξὺ Σερρῶν καὶ Δεμὶρ-Ἰσαρίου ἐμπορικῆς ὁδοῦ κειμένου χωρίου Σαβιάκου, ὡς καὶ τοῦ φύλακος τῆς μονῆς Κούλιας, Μήτα Κέκα ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου καταγομένου. Ἐπέστρεφον, παναγιώτατε δέσποτα, ἐπέστρεφον ἐκ τοῦ παζαρίου Σερρῶν οἱ δύο οὗτοι βουλγαρόφωνοι ὀρθόδοξοι, καὶ περὶ* τὴν δεκάτην καὶ ἡμίσειαν τουρκιστὶ ἐφθασαν πρὸ τοῦ χωρίου Μελνικίτς. Τί ἀκριβῶς συνέβη ἐκεῖ οὐδεὶς οἶδε· τὸ μόνον βέβαιον εἶναι, ὅτι τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης εὑρέθησαν ὑπὸ διερχομένων στρατιωτῶν τὰ σώματα τῶν νέων τούτων μαρτύρων τῆς ὀρθοδοξίας πλέοντα ἐν τῷ ἰδίῳ αἵματι καὶ διάτρητα ὑπὸ μαχαιρῶν. Οἱ ἀπάνθρωποι φονεῖς ἐν μεγίστῃ φαίνεται πληθύϊ, καθόσον ἀμφότεροι οἱ φονευθέντες ἦσαν ἄνδρες ἀτρόμητοι, ὑπὸ τὸ πρόσχημα φίλων παρηκολούθησαν αὐτοὺς ἐκ τῆς ἀγορᾶς Σερρῶν· ἰδόντες δὲ ὅτι τὴν στιγμὴν ἐκείνην οὔτε προεπορεύοντο, οὔτε ἠκολούθουν ἕτεροι ὀρθόδοξοι, ἐπετέθησαν κατὰ τῶν ἀνυπόπτων θυμάτων αὐτῶν ὡς ἀληθεῖς δολοφόνοι καὶ διὰ μαχαιρῶν, ὅπως μὴ διὰ τοῦ κρότου τῶν τυφεκίων ἡ πολυκρότων λάβωσι γνῶσιν τοῦ κακουργήματος οἱ ἐν μικραῖς ἀποστάσεσιν ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς σφαγῆς θερίζοντες τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν χωρικοὶ, ἀπετελείωσαν τὰ θύματα αὐτῶν. Ἐκ τῆς πληθύος τῶν τραυμάτων καὶ τῆς ὁρμῆς, μεθ' ἧς κατεφέροντο αἱ μάχαιραι, αἵτινες διερχόμεναι τὸ στῆθος καὶ τὴν ράχιν εἰσήρχοντο εἰς τὴν γῆν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐπ' αὐτῆς ὀπῶν, καταδείκνυται ἡ λύσσα, μεθ' ἧς αἱ αἱμοβόροι τίγρεις ἐπετέθησαν κατὰ τῶν πολυκλαύστων θυμάτων. Γενικῶς ἀποδίδεται ὁ φόνος εἰς τοὺς σχισματικοὺς τοῦ αὐτοῦ χωρίου, καθόσον ἂν ἦσαν βούλγαροι λησταντάρται, θὰ ἐποιοῦντο χρῆσιν μανλιχερ ἢ πολυκρότων· εἶτα δὲ ἂν ἤρχετο μακρόθεν ἢ ἔστω καὶ ἐκ μικρᾶς ἀποστάσεως ὁ ἐχθρὸς, ὁ ἀτρόμητος Μήτας φέρων πάντοτε μεθ' ἑαυτοῦ πολύκροτον, δὲν θὰ ἴστατο ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγήν. Ὁ νεκρὸς τοῦ Μήτα φέρει πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἓν κτύπημα ἐπὶ τῆς δεξιᾶς χειρὸς, ὅπερ μαρτυρεῖ ὅτι ἐπεχείρησε μὲν μετὰ τὴν σύλληψιν, ἵνα ποιήσηται χρῆσιν πολυκρότου, πλὴν ἡ κατὰ τῆς χειρὸς καταφορὰ τῆς μαχαίρας καὶ ἡ πληθὺς τῶν ἐπιτεθέντων σχισματικῶν παρημπόδισαν αὐτόν.

Ἐν γένει, παναγιώτατε, ἡ πρὸς τὸ κακουργεῖν τάσις τῶν σχισματικῶν δὲν ἔχει ὅρια· οἱ περισσότεροι φόνοι διὰ διαφόρους λόγους διενεργοῦνται μεταξὺ αὐτῶν τῶν ἰδίων. Ἐν τοῖς ἐσχάτοις ὁ ἄλλοτε παρουσιαζόμενος ἐνώπιον τῶν χωρικῶν ὡς κῆρυξ τοῦ Εὐαγγελίου, τῆς ἠθικότητος, τοῦ δικαίου καὶ τῆς φιλανθρωπίας πολυμήχανος Σανδάλσκης κατεκρεούργησε πολλοὺς χωρικοὺς ἐκ τοῦ χωρίου Πιρίνη, διότι ἐδέχθησαν ἐξ ἀνάγκης καὶ ἐτροφοδότησαν τοὺς τοῦ ἀντιθέτου βουλγαρικοῦ κόμματος· πολλοὺς χωρικοὺς ἠνάγκασεν ἰδίαις χερσὶν, ἵνα ἀνοίξωσι τοὺς ἑαυτῶν τάφους καὶ εἶτα φονεύσας ἔρριψεν αὐτοὺς ἐν αὐτοῖς!! Οὐδεμία ἡλικία ἢ γένος ἀπολαύει συμπαθείας παρ' αὐτῷ. Γυναῖκες ἐν γαστρὶ ἔχουσαι διὰ μαχαιρῶν διασχίζονται τὴν κοιλίαν ἢ εἰς τὸ πῦρ ῥίπτονται, παῖδες ἀπανθρωπότατα λιανίζονται.

Ἀπὸ τοῦ ἁγίου Πάσχα μέχρι σήμερον πολλαὶ συμμορίαι βουλγαρικαὶ ἐν τῇ ταπεινῇ μου ἐπαρχίᾳ κατεκόπησαν· ἡ δὲ τῆς ἀνταρσίας Ἥδρα ἀπώλεσε τρεῖς σημαινούσας κεφαλὰς, τὸν αἱμοβόρον Μπακάλτσεφ, τὸν ἐγγηράσαντα ἐν τῷ ληστρικῷ βίῳ Ρίζον, ὅστις διενήργησεν ἄλλοτε πολλὰς ἀπαγωγὰς καὶ καταστροφὰς Μελενικίων, καὶ τὸν εὐγενῆ τοῦ βουλγαρικοῦ στρατοῦ συνταγματάρχην Γιαγκώφ.

Κύριος ὁ Θεὸς, πέποιθα, ὅτι ἀπαλλάξει ἡμᾶς καὶ τῆς ἐναπολειπομένης ἀλώπεκος, τοῦ δεινοῦ

Σανδάλσκη, θεοπειθέσιν εὐχαῖς τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης Παναγιότητος, Ἧς διατελῶ

Ἐν Δεμὶρ-Ἰσαρίῳ τῇ 5 Ἰουνίου 1906

ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
καὶ ὁλοπρόθυμος θεράπων
† Ὁ Μελενίκου ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΓΕΝΕΣΙΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΥΣΙΑΝ ΑΥΤΟΥ

Τοιοῦτον ἐπὶ λέξει τίτλον φέρει Θεολογικὸν σύγγραμμα, οὗ ὁ α΄ μόνον τόμος (ἀποτελούμενος ἐξ 960 ὅλων σελίδων) ἐκδοθεὶς ἤδη οὐ πρὸ πολλοῦ ὑπεβλήθη εὐλαβῶς ὑπὸ τοῦ συγγραφέως Ν. Γλουμποκόσκη, τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς ἐν Πετρουπόλει Θεολογικῆς Ἀκαδημείας, πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, ἐπίτιμον μέλος τῆς ρηθείσης Ἀκαδημείας. Τὸ ἔργον ἅμα τῇ ἐκδόσει αὐτοῦ ἔτυχεν εὐφημοτάτης μνείας ἔν τε τῷ ρωσσικῷ καὶ τῷ Εὐρωπαϊκῷ καθόλου ἐπιστημονικῷ τύπῳ, εὐλόγως ἄλλως τε προσδοκωμένης διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν περιωπὴν εἰς ἣν ἀνήγαγον ἤδη τὸν συγγραφέα αἱ πρότεραι θεολογικαὶ συγγραφαὶ αὐτοῦ. Ἀληθῆ θαυμασμὸν καὶ ἔκπληξιν ἐμποιεῖ ἰδίως ὁ πλοῦτος τῶν συγγραφῶν (ἐν πάσαις ταῖς Εὐρωπαϊκαῖς γλώσσαις), ἃς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ὁ συγγραφεύς, μελετήσας, ἐπωφεληθεὶς καὶ ἐξελέγχων αὐτὰς, ἀνερχομένας δὲ εἰς πολλὰς ἑκατοντάδας καὶ προβαλλούσας πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἀναγνώστου τὴν καθ' ὅλας τὰς ὄψεις εὐρεῖαν ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἰδίως ἐπιστήμῃ διαπραγμάτευσιν τῶν ἀφορώντων εἰς τὸν Ἀπόστολον Παῦλον καὶ τὸ Εὐαγγελικὸν αὐτοῦ κήρυγμα. Τῆς ἀκαταβλήτου ταύτης μελετηρότητος καὶ φιλοπονίας τοῦ συγγραφέως ἀμυδράν ἔννοιαν παρέχουσιν ὅσα ἐξ ἀφορμῆς τῆς περὶ Θεοδωρήτου τοῦ Κύρρου μονογραφίας αὐτοῦ ἔγραψεν ἄλλοτε (Thel. Lit. z· 1890. σ 502—4) ὁ παγκοσμίου φήμης γερμανὸς θεολόγος Harnack: «δὲν ἠξεύρω σύγγραμμα ἐκ τῶν κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν ἐν Γερμανίᾳ ἐκδοθέντων, εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν ἀναφερομένων, ἐν ᾧ νὰ προσάγηται οὕτω πλουσίως ἥ τε παλαιοτέρα καὶ νεωτέρα Γερμανικὴ, Ἀγγλικὴ καὶ Γαλλικὴ φιλολογία. Ἐγὼ ἔλαβον διὰ τούτου γνῶσιν Γερμανικῶν ἔργων, ἄλλως ἀγνώστων μοι». Ἡ σπουδαιότης τοῦ περιεχομένου τοῦ ἐν λόγῳ θεολογικοῦ συγγράμματος, τὸ ἀναμφισβήτητον κῦρος τοῦ συγγραφέως αὐτοῦ καὶ ἡ παντελὴς παρ' ἡμῖν ἔλλειψις, καθ' ὅσον γινώσκομεν, παρομοίων θεολογικῶν μελετῶν ἔπεισαν ἡμᾶς, ὅπως προβῶμεν εἰς τὴν φιλοπόνησιν λεπτομεροῦς κατὰ τὸ ἐνὸν ἀναλύσεως αὐτοῦ παρὰ τὴν δυσχέρειαν τοῦ ἐξόχου ἀλλ' ἰδιορρύθμου ὕφους ᾧ τινι καθόλου χρῆται ὁ συγγραφεὺς, ὕφους, περιαγαγόντος τὸν ῥῶσσον κριτὴν τῆς ἑρμηνείας αὐτοῦ (Α. Ροζδενστβένσκι) εἰς τὴν πρὸς Γαλάτας ἐπιστολὴν τοῦ Παύλου εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀποφανθῇ «ὅτι πρὸς κατανόησιν αὐτῆς δέον νὰ καταβάλῃ τις κόπους οὐχὶ ἐλάττονας τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς κατανόησιν αὐτοῦ τοῦ κειμένου τῆς ἐπιστολῆς».

Π. ΚΟΜΝΗΝΟΣ
καθηγητὴς τῆς ἐν Χάλκῃ Θ. Σχολῆς

ΕΙΣΑΓΩΓΗ[1]
(σ. III – LXX)

Ἀφορῶσα εἰς τὴν αἰτιολογίαν τῆς συγγραφῆς ἐν ζωηρᾷ καὶ πιστῇ καλλιτέχνου εἰκόνι ἀναπαρίστησι τὴν ἀρνητικὴν καθόλου στάσιν, ἣν ἔναντι τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τοῦ προσώπου τοῦ ἔργου καὶ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ, διὰ τῶν πολυπληθῶν ποικίλων ἀποχρώσεων ἀντιπροσώπων αὐτῆς τηρεῖ ἡ νεωτέρα κριτικὴ ἐπιστήμη, ἀρνουμένη τὴν ὑπερφυσικὴν ἐπέμβασιν καὶ πειρωμένη διὰ μόνης τῆς φυσικῆς ὁδοῦ νὰ ἐξηγήσῃ πάντα τὰ ἐν λόγῳ ζητήματα. Ὡς ὁ χριστιανισμὸς ἐν τῷ συνόλῳ αὐτοῦ, οὕτω ὁ κατ' ἐξοχὴν ἀντίπροσωπος αὐτοῦ, κῆρυξ καὶ διδάσκαλος, ὁ κορυφαῖος τῶν Ἀποστόλων Παῦλος, ἀπογυμνοῦται παντὸς ὑπερφυσικοῦ στοιχείου, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ καθ' αὐτοὺς ἔτι, καθαρῶς ἀνθρωπίνως, ἥκιστα ἐπιεικῶς κρινόμενοι. Ὁ Ἀπ. Παῦλος ἐπιστρέφει εἰς Χριστὸν κατὰ τρόπον

1. Ἡ ἀνάλυσις τῆς εἰσαγωγῆς ταύτης εἶνε ἐπιτομωτάτη διὰ τὴν ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ συγγράμματος περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῶν κεφαλαίων, ὧν αὕτη ἀκριβῶς καὶ ἐξ ἀρνητικῆς μόνον ἐπόψεως διὰ τὸν δι' αὐτῆς προτιθέμενον ὑπὸ τοῦ συγγραφέως εἰδικὸν σκοπὸν ἅπτεται.

—ἐν λεπτομερείᾳ ἐκτιθέμενον κατωτέρω—οὐδὲν τὸ κοινὸν ἔχοντα πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν ἱστορικῶν πηγῶν ὑποδεικνυόμενον, τὸ δὲ Εὐαγγέλιον αὐτοῦ—τὸ κήρυγμα καὶ ἡ διδασκαλία, ἥκιστα πρωτότυπον ὄν—συμπίλημα Ἰουδαϊκῶν, μερικώτερον φαρισαϊκῶν καὶ ραββινικῶν διδασκαλιῶν, θεωριῶν καὶ προκαταλήψεων, καὶ Ἑλληνικῶν ἀμέσων ἢ ἐμμέσων, οὐδαμῶς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀντιπροσωπεύει τὸ κήρυγμα καὶ τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ, ὃν προϊὸν κυρίως ὑποκειμενικὸν ἐπὶ Ἰουδαϊκοῦ ἰδίᾳ ἐδάφους, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ποικίλων παραγόντων διαρκοῦντος τοῦ κηρύγματος ἀναπτυχθὲν, τῆς ἀναπτύξεως μὴ συντελεσθείσης ἐν βραχεῖ, ἀλλὰ παρατεινομένης ὑπό τινων μέχρι τῆς τελευτῆς αὐτῆς τοῦ Ἀπ. Παύλου καὶ ἥκιστα ἀποτελεσάσης ὀργανικῶς ἀπηρτισμένον συναφὲς καὶ ἀκόλουθον ἑαυτῷ σύνολον. Τὴν κορωνίδα τῆς καταστροφῆς ἀποτελεῖ ἡ ἐξ ἴσου ἀρνητικὴ στάσις τῆς ἐπιστήμης ταύτης ἐν ἀναφορᾷ εἰς τὰ προϊόντα τῆς γραφίδος τοῦ Ἀπ. Παύλου· τῆς γνησιότητος τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ πολλαχῶς ἀμφισβητουμένης εἰς τρόπον ὥστε νὰ αἴρηται σχεδὸν ἀπὸ τῆς ἱστορικῆς σκηνῆς αὐτὸ τὸ πρόσωπον τοῦ Ἀποστόλου ὑποκαθιστάμενον ὑπὸ διαφόρων θρησκευτικῶν καὶ ἄλλων τάσεων τῶν κατόπιν χρόνων·

Ἐν τοιαύτῃ διὰ γενικωτάτων γραμμῶν ἥκιστα ἐπαγωγῷ καὶ οἰκοδομητικῇ εἰκόνι παρισταμένου ὑπὸ τῆς νεωτέρας κριτικῆς ἐπιστήμης τοῦ τε Ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν Παύλου καὶ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ εὔδηλος ἡ ἐπείγουσα ἀνάγκη τῆς αὐστηρᾶς ἐπιστημονικῆς ἐξακριβώσεως καὶ ἐμπεδώσεως τῆς ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ οὕτως εἰς τὰ καίρια, ἀπειλουμένης χριστιανικῆς ἀληθείας.

Ἡ εἰς Χριστὸν ἐπιστροφὴ τοῦ Ἀπ. Παύλου καὶ τὸ Εὐαγγέλιον αὐτοῦ (σ. 1—142)

Ἡ ἔξοχος θέσις, ἣν ἐν τῇ χορείᾳ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἐπέχει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καὶ ἡ ἐξόχως ἰσχυρὰ ροπή, ἣν οὗτος ἤσκησεν ἐν τῇ ἀναπτύξει καὶ διαδόσει τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, γενόμενος ἐν ταῖς καρδίαις καὶ τῷ νῷ τῶν ἀνθρώπων, τῶν τε συγχρόνων αὐτῷ καὶ τῶν ἐπιγόνων, ὁ κατ' ἐξοχὴν τίμιος ἀντανακλαστικὸς φακὸς τοῦ ὑπερκοσμίου φωτὸς τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας, ἐπέσυραν καὶ ἐπισύρουσιν ἀμέριστον τὴν προσοχὴν ἐπὶ τὸν ἀπόστολον τοῦτον τοῦ Χριστοῦ, ἅτε δὴ ἐκ τῆς ἀποστολικῆς αὐτοῦ ἰδιότητος καὶ τοῦ χαρακτῆρος ἐξαρτωμένης ἐν πολλῷ μέτρῳ καὶ κρινομένης τῆς γνησιότητος καὶ ἀσφαλείας τῆς ἐν Χριστῷ θείας ἀποκαλύψεως. Ἀλλ' ὁ ἀποστολικὸς χαρακτὴρ καὶ ἡ ἰδιότης τοῦ Ἀπ. Παύλου καθορίζονται πρώτιστα καὶ μάλιστα ἐκ τοῦ ἐξαισίου γεγονότος τῆς αἰφνιδίας καὶ ἀποτόμου εἰς Χριστὸν ἐπιστροφῆς αὐτοῦ, ἀπὸ ἀμειλίκτου διώκτου ἐν μιᾷ στιγμῇ γενομένου τοῦ κατ' ἐξοχὴν κήρυκος καὶ προασπιστοῦ τῆς Εὐαγγελικῆς ἀληθείας. Ἐντεῦθεν τὸ ἐξαίσιον τοῦτο γεγονὸς τῆς ἀποστολικῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ προσκτᾶται ὑπέροχον καὶ μοναδικὴν σημασίαν καὶ σπουδαιότητα.

Τοῦ ἀπ. Παύλου διὰ τῆς εἰς Χριστὸν ἐπιστροφῆς αὐτοῦ μεταστάντος ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου ἐπὶ τὸ ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον, τῆς δ' ἐπιστήμης ἐπιζητούσης πανταχοῦ καὶ ἀποδεχομένης βαθμιαίαν μόνον μετάβασιν καὶ ἀνάπτυξιν, οὐδαμῶς δὲ ἅλματα, οἷον παρίσταται ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ ἀπ. Παύλου κατὰ τὴν ἱστορικὴν αὐτῆς ἔκθεσιν ἐζητήθη ἡ χρυσῆ γέφυρα ἡ συνάπτουσα τὰ ἄκρα. Οὕτω δὲ καὶ παλαιότερον, ἀλλ' ἰδίᾳ ἀπὸ τοῦ ἑκτῆς Νέας Σχολῆς τῆς Τυβίγγης C. Holsten, ἀκμάσαντος περὶ τὰ μέσα τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος, ἀνεπτύχθη καὶ διεμορφώθη ἐπιστημονικὴ θεωρία πειρωμένη νὰ ὑποδείξῃ τὴν ἐν λόγῳ φυσικὴν μετάβασιν. Κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην τὸ παρὰ τὴν Δαμασκὸν θαῦμα ἦτο οὐδὲν πλέον οὐδὲ ἔλαττον, ἀλλ' ἡ ψευδαίσθησις[1] παρασκευασθεῖσα καὶ προκληθεῖσα ὑπὸ τῆς στάσεως, ἣν ἔλαβεν ὁ ζηλωτὴς Ἰουδαῖος Σαῦλος ἔναντι τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὀφειλομένη δὲ εἰς τὴν φυσικὴν προδιάθεσιν αὐτοῦ πρὸς τοιαῦτα ἀνώμαλα ψυχολογικὰ φαινόμενα. Ἐμπεφορημένος δῆλον ὅτι ὑπὸ τῶν συγχρόνων αὐτῷ ἰουδαϊκῶν πεποιθήσεων περὶ Μεσσίου, διακαιόμενος δ' ἅμα καὶ ὑπὸ διαπύρου Φαρισαϊκοῦ ζή-

1. Ψευδαίσθησις εἶνε ἡ ἀντικειμενοποίησις νοητῆς εἰκόνος, παραστάσεως τοῦ νοῦ καὶ τῆς φαντασίας, ὅταν δηλ. τὸ ἔνδον καὶ ἐν τῇ ψυχῇ μόνῃ τοῦ ἀνθρώπου γεννώμενον καὶ ὑπάρχον θεωρηθῇ ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἐκτὸς κείμενον, ὡς κεκτημένον πραγματικήν καὶ αἰσθητὴν ὑπόστασιν.

λου ὁ Ταρσεὺς Ἰουδαῖος ἐν τῷ κηρύγματι τῶν πρώτων χριστιανῶν περὶ τοῦ σταυρωθέντος Χριστοῦ ὡς τοῦ ἀληθοῦς Μεσσίου ἐνεῖδεν ἐσχάτην βλασφημίαν ἐξεγείρασαν αὐτὸν εἰς λυσσώδη κατ' αὐτοῦ καταφοράν. Ἀλλ' ἡ ἀτρόμητος στάσις τῶν διωκομένων πιστῶν, ὁ ἔξοχος αὐτῶν ἠθικὸς χαρακτὴρ, ἡ γαλήνη τῆς ψυχῆς, ἡ ἐνθουσιώδης χαρὰ, μεθ' ἧς ὑπέκυπτον εἰς τὴν μάχαιραν τοῦ δημίου, ἐμάλαξαν ἀφ' ἑνὸς τὴν φύσει μαλακὴν καρδίαν τοῦ Παύλου, καλλιεργηθεῖσαν καὶ ὑπὸ τῶν περὶ ἀνοχῆς διαταγμάτων τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ Γαμαλιὴλ, ἐγέννησαν δ' ἀφ' ἑτέρου ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἐνδοιασμόν τινα ὡς πρὸς τὸ ἀπολύτως ψευδὲς καὶ βέβηλον τῶν πεποιθήσεων τῶν ὑπ' αὐτοῦ διωκομένων πιστῶν. Ὠφείλοντο ταῦτα πάντα, ἤρχετο λέγων καθ' ἑαυτὸν ὁ Σαῦλος, εἰς καθαρῶς ἀνθρωπίνην δύναμιν καὶ ἐνέργειαν; Οὗτος ἐπὶ τούτοις ἐπίστευεν, ὅτι ὁ προσδοκώμενος Μεσσίας θὰ ἐβασίλευε μεταξὺ δικαίων, ἀλλ' οὐδαμῶς ἠμβλυώπει πρὸς τὴν ἠθικὴν κατάστασιν τῶν ὁμοφύλων αὐτοῦ καὶ εἶχε πλήρη συνείδησιν τοῦ ἀνίσου ἀγῶνος, ὃν διεξῆγε κατὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ πρὸ Χριστοῦ ἄνθρωπος ὡς Φαρισαῖος δὲ ἐπίστευε καὶ εἰς ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν. Οἱ χριστιανοὶ ἐπὶ πᾶσιν ἀπεδείκνυον ἐκ τῶν Γραφῶν, ὅτι ὁ Μεσσίας ἔδει νὰ πάθῃ πρὸς ἐξιλέωσιν τῶν ἀνθρώπων. Πάντα ταῦτα ἐγέννησαν ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ Σαύλου ἰσχυρὰν ἀμφιβολίαν, ἣν οὗτος ἐζήτει νὰ καταπνίξῃ διπλασιάζων τὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν φαρισαϊκὸν αὐτοῦ ζῆλον. Ἡ μεταξὺ τῶν Ἰουδαϊκῶν προκαταλήψεων καὶ τῆς νέας πίστεως πάλη, ἡ κατὰ τὸν ὑποδειχθέντα τρόπον γεννηθεῖσα ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ Σαύλου, ἐπεδεινώθη κατὰ τὴν κρίσιμον στιγμὴν τῆς εἰς Δαμασκὸν προσεγγίσεως, ἔνθα προσεδόκων αὐτὸν νέοι ἀμείλικτοι κατὰ τοῦ χριστιανισμοῦ διωγμοί. Πρὸ τῆς ἐξημμένης φαντασίας αὐτοῦ διὰ ζωηρῶν χρωμάτων ἀναπαρεστάθησαν αἱ φρικαλέαι καὶ ἐξαίσιοι ἅμα σκηναὶ τῶν χριστιανικῶν μαρτυρίων, μερικώτερον τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου, ὁ στυγνὸς καὶ ἄκαμπτος Ἑόμος, ὑφ' οὗ τὴν σημείαν νέα τὰ ἐξέχεεν αἵματα ἀφ' ἑνὸς, καὶ ἡ αἰγλήεσσα, τὸ θάρρος καὶ τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς καὶ τὸ βάλσαμον τῆς παραμυθίας ἐνστάλαζουσα εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ὀπαδῶν αὐτῆς νέα πίστις ἀφ' ἑτέρου. Ὁ φύσει ἀσθενὴς ὀργανισμὸς τοῦ νευροπαθοῦς ἐπιληπτικοῦ Ἰουδαίου ζηλωτοῦ δὲν ἀντέσχε πλέον, ἡ κρίσις ἐξερράγη, ὁ Σαῦλος ὑπέκυψεν εἰς λιποθυμίαν, καθ' ἣν παρέστη πρὸ τῆς φαντασίας αὐτοῦ ἡ εἰκὼν τοῦ Στεφάνου καὶ μετ' αὐτοῦ ἐθεώρησε καὶ οὗτος «τοὺς οὐρανοὺς ἀνεῳγμένους καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου Ἰησοῦν ἑστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ» (Πρ. Ζ' 55—56). Τὸ ὅραμα τῆς ἰδίας φαντασίας, ἅτε μάλιστα σχὸν ἐξόχως εὐεργετικὴν ἐπ' αὐτοῦ ἐπιρροὴν, καθησυχάσαν τελείως τὴν εἰς ἄκρον τεταραγμένην συνείδησιν αὐτοῦ καὶ ἱκανοποιήσαν τοὺς μυχίους αὐτοῦ πόθους περὶ δικαιώσεως καὶ ἁγιασμοῦ, ἐθεώρησεν ὁ Παῦλος ὡς ἀντικειμενικὴν ἐμφάνειαν αὐτῷ τοῦ Χριστοῦ, εἰς οὗ τὰς τάξεις ἀνεπιφυλάκτως ἤδη τάσσεται. Ὁ σταυρωθεὶς Ἰησοῦς εἶνε ἤδη δι' αὐτὸν ὁ θεῖος, ὁ ἀληθὴς Μεσσίας, ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἐνέκρωσεν οὗτος τὴν ἐν σαρκὶ ἁμαρτίαν καὶ διὰ τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ προσάγει πάντας πρὸς τὸν Θεόν. Ἐντεῦθεν τὸ πάθος καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ καθίστανται τὸ κέντρον περὶ ὃ συγκεντροῦνται, μεταρρυθμίζονται καὶ ἀναπτύσσονται εἰς πρωτότυπον σύστημα αἱ πρότεραι φαρισαϊκαὶ πεποιθήσεις τοῦ Παύλου. Τὸ Εὐαγγέλιον αὐτοῦ εἶνε διάφορος τύπος Ἰουδαϊσμοῦ μὴ συμπίπτων οὔτε πρὸς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ, οὔτε πρὸς τὴν τῶν ἀποστόλων.

(ἕπεται συνέχεια).

ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΕΛΕΤΑΙ

Α'. Μεγάλη τοῦ Γένους Σχολή.

Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, ἡ πατριαρχικὴ Μ. τοῦ Γ. Σχολὴ διὰ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Σάρδεων κ. Μιχαὴλ, σχολάρχου αὐτῆς, ὑπέβαλε δημοσίᾳ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐν τῷ λήξαντι ἀκαδημαϊκῷ ἐνιαυτῷ καταστάσεως αὐτῆς. Τῆς ὁμηγύρεως, τῆς πληρούσης τὴν αἴθουσαν τῶν τελετῶν, προΐστατο ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης, σὺν τοῖς σεβασμ. μητροπολίταις Κυζίκου, Νικομηδείας, Ἰωαννίνων, Πελαγωνείας, Πισιδίας, Μαρωνείας, Μεθύμνης, Μεσημβρίας, Βάρνης, Σηλυβρίας, Σισανίου, Δρυϊνουπόλεως, Πρεσπῶν, Βελλᾶς καὶ Σαράντα-Ἐκκλησιῶν, τοῦ ἐξ. πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν πανσιολογ. ἀρχιμανδριτῶν ἐπιτρόπων τῶν ἁγίων τόπων Ἁγίου Ὄρους, Ἁγίου Τάφου καὶ Σινᾶ. — Κατὰ τὴν ἀναγνωσθεῖσαν ἔκθεσιν, ὁ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν τῆς Μ. τοῦ Γένους σχολῆς ἀνῆλθεν εἰς 402, ὧν 272 ἀνενέωσαν τὴν ἐγγραφὴν αὐτῶν, 130 δ' ἐνεγράφησαν τὸ πρῶτον — Οἱ δύο τῶν

μαθητῶν εἰσὶν ἀκροαταί. Οἱ τελειόφοιτοι ἀριθμοῦνται 34, τούτων δὲ 28 διήκουσαν καὶ τῶν μαθημάτων τοῦ παιδαγωγικοῦ τμήματος. Ὁ πανιερ. σχολάρχης τὰς δεούσας ἀπέτεινε νουθεσίας τοῖς ἀπολυομένοις, οἷς ηὔξατο ἡ Α. Θ. Π. τὰ δέοντα, προσφωνήσαντος ἐκ μέρους αὐτῶν τοῦ ἱερολογ. διακόνου Τιμοθέου Εὐαγγελινίδου. Ἡ Α. Θ Π. προέτρεψε τοὺς ἀπολυομένους ἵνα φέρωνται νομοταγῶς καθ' ὅλον τὸν κατόπι βίον αὐτῶν, εὐγνωμονοῦντες τῷ φιλολάῳ ἄνακτι καὶ προστάτῃ τῶν γραμμάτων μεγαλειοτάτῳ σουλτάνῳ Ἀβδοὺλ Χαμὴτ Χὰν τῷ Β', ηὐχαρίστησε δὲ κατόπι πᾶσι τοῖς ὑπὲρ τῆς γεραρᾶς σχολῆς ἐργασθεῖσι καὶ τοῖς τιμήσασι τὴν ἑορτὴν, ἰδίᾳ δὲ τῷ ἐξ. πρεσβευτῇ τῆς Ἑλλάδος

Β'. Ζάππειον Παρθεναγωγεῖον.

Σήμερον, παρασκευῇ, 16 μεσοῦντος, τὸ ἐθνικὸν Ζάππειον παρθεναγωγεῖον εἰς ἑορτὴν μεγαλοπρεπῆ συνεκάλει μετὰ μεσημβρίαν ἐκλεκτὴν τάξιν τῆς ὁμογενοῦς κοινωνίας, τοσαύτην χορηγούσης στοργὴν τῷ σεμνῷ τούτῳ ἐκπαιδευτικῷ καταστήματι. Τῆς ὁμηγύρεως προέστη ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης μετὰ τῶν σεβασμ. μητροπολιτῶν Ἰωαννίνων, Πισσιδίας, Φιλιππουπόλεως, Μεθύμνης, Μαρωνείας Βάρνης, Σηλυβρίας, Σισανίου, Δρυϊνουπόλεως, Κολωνίας καὶ Βελλᾶς καὶ τοῦ ἐξ. πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος. Παρῆσαν ὁ ἐνδοξ. ἀντιπρόσωπος τοῦ ὑπουργείου τῆς παιδείας, οἱ ἐπίτροποι τῶν Ἁγίων Τόπων μετὰ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Ναζαρὲτ, ὁ ἀρχιγραμματεὺς τῆς ἱερᾶς Συνόδου, τινὰ τῶν μελῶν τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου καὶ ἱκανοὶ τῶν λογάδων τοῦ Γένους. Τὰ μέρη τοῦ προγράμματος ἐξετελέσθησαν ἀκριβῶς· τὴν ἐφορειακὴν λογοδοσίαν ἀνέγνω ὁ ἀξιότιμος ἰατρὸς κ. Γ. Νούλης. Τὰς ἀποφοιτώσας προσεφώνησε λαμπρῶς ἡ ἔργῳ τε καὶ λόγῳ διδάσκουσα καὶ μορφοῦσα αὐτὰς, ἀπὸ δεκαοκτὼ ἐτῶν δεσποινὶς Εὐθαλία Ἀδὰμ, ὁ δὲ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης εὐλογῶν τὰ ἔργα τῶν ὑπὲρ τοῦ παρθεναγωγείου κοπιώντων ηὔξατο ὑπὲρ τοῦ προστάτου τῶν γραμμάτων μεγαλειοτάτου ἡμῶν ἄνακτος.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐδιδάχθησαν ἐν τῷ Ζαππείῳ 314, ὧν ἐσωτερικαὶ 107, συνεπλήρωσαν δὲ τὰς σπουδὰς αὐτῶν ἐν μὲν τῷ διδασκαλείῳ 13, ὧν δέκα ἔτυχον τοῦ βαθμοῦ ἄριστα, τρεῖς δὲ τοῦ βαθμοῦ λίαν καλῶς - ἐν τῷ γυμνασίῳ 30, ὧν δέκα καὶ πέντε μὲν ἔλαβον τὸ ἄριστα, ἓξ τὸν βαθμὸν Α' λίαν καλῶς καὶ ἐννέα τὸ Β' λίαν καλῶς — καὶ ἐν τῷ νηπιαγωγικῷ τμήματι τρεῖς καὶ μόναι, ὧν μία ἔλαβε τὸ ἄριστα, αἱ δὲ δύο τὸ λίαν καλῶς.

Αἱ τελειόφοιτοι τοῦ διδασκαλείου εἰσὶν· Ἀθηνᾶ Γαβριὴλ, Αἰκατερίνα Ἀριστοφάνους, Ἀναστασία Ἰωαννίδου, Ἀναστασία Χατζῆ Ἀλεξίου, Δέσποινα Φρυδᾶ, Ἑλένη Μιχαλοπούλου, Ἑλένη Πολιτοπούλου, Ἐλπὶς Βλάχου, Εὐφροσύνη Μουμτζόγλου, Θάλεια Σύρμα, Μαρία Οἰκονομίδου, Πολυξένη Ἰατροῦ καὶ Χαρίκλεια Μυστίδου.

Αἱ τελειόφοιτοι τοῦ γυμνασίου· Ἀγαθονίκη Διαμαντοπούλου, Ἀθηνᾶ Παλαμήδους, Αἴθρα Ἀγδρεάδου, Αἰκατερίνα Καφοπούλου, Αἰκατερίνα Τράπανη, Ἀναστασία Σεργιάδου, Ἀλεξάνδρα Μεϊμαρίδου, Ἀμαλία Μπίτζου, Ἄννα Βόγα, Ἄννα Γιαννοπούλου, Ἄννα Παπαντωνάτου, Ἀφροδίτη Σφήκα, Βαρβάρα Καπτάνου, Βικτωρία Φωτιάδου, Ἑλένη Ἀλγιανάκη, Ἑλλη Ἰωαννίδου, Εὐανθία Κοκκίνου, Εὐανθία Νοΐου, Θεοδούλη Παπαδοπούλου, Θωμαΐς Ποζάρη, Καλλιόπη Ξηρουδάκη, Καλυψὼ Μιχαηλίδου, Κορνηλία Γιαννάρου, Λευκὴ Ἰωαννίδου, Μαρία Γάγκου, Μαρία Κοκκίνου, Ὄλγα Ἀσλανίδου, Οὐρανία Μαμμοπούλου, Φεβρωνία Δημητριάδου καὶ Φωτεινὴ Τριανταφυλλίδου.

Αἱ νηπιαγωγοὶ εἰσὶν αἱ Ἀντιγόνη Ρήγα, Ἑλένη Κωφούδη καὶ Σουλτάνα Βρυζάλα.

Γ'. Ἑλληνογαλλικὸν Λύκειον.

Πρὸ μεσημβρίας τῆς χθὲς ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν τοῦ Ἑλλην. Φιλολ. Συλλόγου ἤχθη ἡ ἑορτὴ τῆς ἀπονομῆς τῶν πτυχίων τοῖς τελειοφοίτοις τοῦ ἐν Σταυροδρομίῳ Ἑλληνογαλλικοῦ Λυκείου, ὅπερ ἀπὸ εἰκοσιεπταετίας διευθύνει μετὰ φιλογενοῦς ἀφοσιώσεως, εἰς τὸ ἔργον τοῦ διδασκάλου ὁ σεβαστὸς διδάκτωρ κ. Χρῆστος Χατζηχρήστου. Τὴν Α. Θ. Π. κατὰ τὴν λαμπρὰν ταύτην τῶν γραμμάτων ἑορτὴν ἐξεπροσώπει ὁ πανοσιολ. Μ. πρωτοσύγκελλος, παρῆσαν δὲ οἱ σεβ. μητροπολῖται Βάρνης, Σισανίου, Γρεβενῶν, Κολωνίας. ὁ ἐπίτροπος τοῦ ὄρους Σινᾶ. Τὴν τελετὴν ἐτίμησεν ὁ ἐξ. πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ ὑπουργικὸς ἀντιπρόσωπος ἐνδοξ. Σαλὶχ ἐφέντης.

Οἱ τελειόφοιτοι τοῦ σχολικοῦ λήξαντος ἔτους εἰσὶ 33, ὧν ὁ μὲν ἐν μέσῳ τοῦ ἔτους ἀσθενήσας, οἱ δὲ τρεῖς ἐν τέλει, ὑστέρησαν ἐν τῇ τοῦ καθήκοντος ἐκπληρώσει. Τῶν μενόντων 29 τέσσαρες ἔτυχον τοῦ Α' ἄριστα· οἱ Ἀθαν. Γραμματίκας ἐκ Λαμίας, Ἀντ. Παντζαλῆς βυζάντιος, Κωνστ. Τελωνίδης ἐκ Γκιμουλτζίνης, Πολ. Χατζῆ Πέτρου ἐκ Βραΐλας — ὀκτὼ τοῦ Β' ἄριστα· Ἀλ. Β. Πανοικίδης βυζάντιος, Ἀλ. Παπαγιάννης βυζάντιος, Ἀριστοκλῆς Αἰγίδης ἐκ Μαλακοπῆς, Εὐάγγ. Σηλιβανιώτης ἐκ Λαμίας, Ἰω. Πριγκηφίλης ἐξ Εὐρυτανίας, Κ. Μορφιάδης βυζάντιος, Κ. Χατζῆ Πέτρου ἐκ Βραΐλας, καὶ Στεφ. Τζιμοῦρτος ἐκ Καβάλλας — ἑπτὰ τοῦ Α' πάνυ καλῶς· Ζαφ. Σακελλάριος ἐκ Πειραιῶς, Ἰω. Κεφαλίδης βυζάντιος, Κίμων Α. Φάκαρος βυζάντιος, Κλεάνθης Ἱβράκης ἐξ Εὐρυτανίας, Ν. Μεταξᾶς ἐκ Κεφαλληνίας, Πέτρος Ἀμηρᾶς καὶ Σόλων Ἀποστολίδης βυζάντιοι — ἓξ τοῦ Β' πάνυ καλῶς· Γ. Δημητριάδης βυζάντιος, Δ. Μέξης ἐκ Λεωνιδίου, Γ. Τζαμπετζῆς ἐξ Ἐπιβατῶν, Θεόδ. Ταχιντζῆς ἐκ Μερσίνης, Ν. Λαζαρίδης βυζάντιος, καὶ Φήλιξ Χὰρτ ἐξ Ἀθηνῶν — καὶ τέσσαρες τοῦ καλῶς· Ἄγγ. Ἀγγελίδης ἐκ Βόλου, Γ. Κρητίδης ἐκ Κολωνίας, Γ. Στεφάνου ἐξ Εὐβοίας καὶ Τρύφων Ντινος ἐκ Συκῆς τῆς Βιθυνίας.

Ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν τοῦ Λυκείου μαθητῶν ἀνῆλθε κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος εἰς 311, ὧν οἰκόσιτοι μὲν 73 – ἡμίτροφοι 20 καὶ ἐξωτερικοὶ 218. Εἴκοσιν ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν ἐδιδάχθησαν δωρεὰν, εἰς ἑπτὰ δὲ ἐκ τῶν ἐσωτερικῶν ἐχορηγήθη καὶ ἡ τροφή. Πλείονες τῶν ἑκατὸν εἴκοσι νέων ἐν τῷ Λυκείῳ τοῦ κ. Χατζῆ Χρήστου ἐκπαιδευθέντες μετέσχον καὶ τῆς τροφῆς ἐν εἰκοσιεπταετεῖ ἐκπαιδευτικῷ δολίχῳ ὃν καρποφόρως διήνυσεν ὁ καλὸς καγαθὸς γυμνασιάρχης τύπον χριστιανικῆς οἰκογενείας τὸ λύκειον αὐτοῦ καταστήσας καὶ δικαίως ἀπολαύσας τῶν εὐλογιῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἐπαίνων τῶν ἐπαϊόντων κατὰ τὴν πρὸ ἓξ μηνῶν ἑορταστεῖσαν διδασκαλικὴν ἐν τῷ λυκείῳ δρᾶσιν.

Ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ.— 25

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 23 ΙΟΥΝΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

Τὸ προσεχὲς τεῦχος τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» ἐκδοθήσεται τὸ σάββατον, ἀντὶ τῆς παρασκευῆς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Καθήκοντος ἀθέτησις—Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά—Νεκρολογία· Τραπεζοῦντος Κωνστάντιος· ἐπικήδειος εἰς αὐτὸν λόγος—Ροβέρτος Σαλγέρος Ἰησουίτης κτλ.—Τὸ εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου Παύλου κατὰ τὴν γένεσιν καὶ τὴν οὐσίαν αὐτοῦ—Σχολείων τελεταί—Πατριαρχικὴ Κεντρ. Ἐκκλησ. Ἐπιτροπή.

ΚΑΘΗΚΟΝΤΟΣ ΑΘΕΤΗΣΙΣ

Αἱ παρ' ἡμῖν ἐφημερίδες ἐδημοσίευσαν τὴν προσλαλιὰν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου τὴν γενομένην ἐν τῇ ἐν Χάλκῃ Ἐμπορικῇ σχολῇ τὴν παρελθοῦσαν κυριακήν, καὶ μία ἐξ αὐτῶν, ἡ «Κωνσταντινούπολις» καὶ ἴδιον ἄρθρον ἀφιέρωσεν, ἑρμηνεύουσα τὰς ἐν τῇ προσλαλιᾷ μετὰ πατρικῆς ὀδύνης ἀνομολογηθείσας ἀληθείας. Πρόκειται περὶ τῆς οὐχὶ ἐπαινετῆς τάσεως πολλῶν γονέων τοῦ στέλλειν τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς ξένας σχολὰς πρὸς σπουδήν. Τὸ ἀνιαρὸν φαινόμενον ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν πάντων σχεδὸν τῶν δυναμένων γράφειν καὶ ἀπό τινων ἐτῶν παρατάσσονται ἐν ταῖς ἐφημερίσιν ἄρθρα κατὰ τῆς τοιαύτης ἐπιμέμπτου τάσεως, ἥτις ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ, ὑφ' οἱανδήποτε καὶ ἂν ἐξετασθῇ ἄποψιν, καθίσταται ἐπιζήμιος εἰς τὰ κοινὰ παρ' ἡμῖν ἐκπαιδευτικὰ καθιδρύματα, ἀποτελοῦσα διαμπερῆ καθήκοντος ἀθέτησιν. Καὶ ἡ μήτηρ Ἐκκλησία συνέστησεν ἐπανειλημμένως τοῖς γονεῦσι πλείονα στοργήν, ἀληθῆ στοργήν, οὐ μόνον πρὸς τὰ τέκνα τὰ εἰς ξένας ἐκπαιδευόμενα σχολὰς ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰ ἡμέτερα σχολεῖα.

Ἀπέδειξεν ἡ καθ' ἡμέραν πεῖρα λίαν ἐπαρκῶς ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν παρ' ἡμῖν ξένων σχολείων ἐπιδιώκουσι σκοπὸν προσηλυτευτικόν, διότι τοῦτον ἐμαρτύρησαν οὐ μόνον ἀπὸ στόματος ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἰδεῶν καὶ φρονημάτων καὶ τῆς ἐν γένει πολιτείας οἱ ἐν αὐτοῖς ἐκπαιδευθέντες. Πάντες οὗτοι, καθὼς καὶ οἱ γονεῖς αὐτῶν, εἰσὶν ὁμογενεῖς ὀρθόδοξοι, διακρινόμενοι ἔν τε ταῖς κοινωνικαῖς σχέσεσι καὶ ταῖς ἐμπορικαῖς συναλλαγαῖς ἐπὶ νοημοσύνῃ. Τὴν νοημοσύνην αὐτῶν ἔχει ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐκκλησία συμβουλεύουσα τούτους ὡς πρὸς τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων αὐτῶν τὸ πρόσηκον. Ἡ πατρικὴ καὶ μητρικὴ φροντὶς ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως

τῶν τέκνων ἐπιβάλλει βεβαίως εἰς τοὺς συνετοὺς πατέρας καὶ μητέρας ἵνα σκεφθῶσιν ὅτι τὰ τέκνα δέον νὰ πιστεύωσιν ὅτι ἀνήκουσι καὶ εἰς μίαν μεγάλην οἰκογένειαν, ἥτις συνδέεται διὰ τῆς ἑνότητος τῶν ἐθνικῶν παραδόσεων, τῆς γλώσσης καὶ μάλιστα πάντων τοῦ δόγματος· ἡ ἑνότης αὕτη βεβαίως χαρακτηρίζει καὶ τὴν ἰδίαν οἰκογένειαν καὶ συνάπτει αὐτὴν πρὸς τὸ ἔθνος. Ἐὰν εἰς τῶν τριῶν τούτων ἀχειροτεύκτων κρίκων διασπασθῇ ὑπὸ διδασκαλίας συστηματικῶς ἐπιζημίου τῇ ὀρθοδοξίᾳ καὶ τῇ ἑλληνικῇ ἐθνικότητι, ἐὰν δὲ συνεπείᾳ τούτου παύσῃ ἡ συνείδησις ἡ ἐθνικὴ λειτουργοῦσα ἐν ἡμῖν, ἡ στοργὴ πρὸς τὰ κοινὰ καθιδρύματα ψυχομένη μὲν τὸ πρῶτον, ἐκλείπουσα δὲ κατ' ὀλίγον, κίνδυνον δημιουργεῖ μέγαν βλαπτικὸν καὶ καταστρεπτικὸν εἰς τὰ κοινωφελῆ παρ' ἡμῖν ἱδρύματα. Καὶ ὅταν ταῦτα ζημιωθῶσιν ὑλικῶς, ὅταν αὐτὰ στερηθῶσι τῆς τῶν δυναμένων ὑποστηρίξεως, ὑπάρχει πρόδηλον ὅτι οὐδὲ τὰ μέσα θέλουσιν ἔχει τῆς ἠθικῆς προαγωγῆς. Ἡ Α. Θ. Π. ὑπολογίζει ὅτι δεκακισχίλιαι λίραι κατ' ἔτος δίδονται εἰς ξένας σχολὰς ὑπὸ γονέων ἑλλήνων ὀρθοδόξων. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἀφαιρεῖται ἀπὸ τῶν ἡμετέρων σχολείων. Ἐὰν εἰσέλθῃ, λόγου χάριν, εἰς τὰ ταμεῖα εἴκοσιν ἐθνικῶν σχολείων δύναται νὰ καταστήσῃ αὐτὰ ἱκανὰ πρὸς συντήρησιν οὐχὶ εἴκοσιν ἀλλὰ διπλασίων διδασκάλων, διδασκόντων γλώσσας ξένας ἀποτελεσματικῶς.

Λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν Ἐμπορικὴν ἐν Χάλκῃ σχολὴν ἢ τὸ Ἑλληνογαλλικὸν Λύκειον τοῦ διδάκτορος Χατζῆ Χρήστου. Αἱ ἐξετάσεις ἀμφοτέρων, ἡ εἰς τὰς παραδόσεις ἐπίσκεψις, τὰ ἐρόδια τὰ γλωσσικά, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ἡ ἐν τῷ ἐμπορικῷ σταδίῳ εὐδοκίμησις τῶν τελειοδιδάκτων ἀποδεικνύουσι ταῦτα πάντα τρανῶς ὅτι γίνεται παρ' ἡμῖν πρόοδός τις—μείζων ἢ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη—ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν ξένων γλωσσῶν, ἰδίᾳ τῆς γαλλικῆς. Μαρτυρεῖται δὲ γενικῶς ὅτι καὶ τὸ συναίσθημα τῆς πρὸς τὴν πίστιν τῶν πατέρων ἡμῶν ἀφοσιώσεως καὶ τῆς πρὸς τὴν ἡμετέραν ἐθνικότητα στοργῆς ὑποθάλπεται καὶ ἀναπτύσσεται καταλλήλως, οὕτως ὥστε νὰ μὴ λησμονῶσιν οἱ διδαχθέντες τοιουτοτρόπως ὅτι εἰσὶν ὀστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς ἡμῶν.

Οἱ στέλλοντες εἰς ξένας σχολὰς τὰ τέκνα αὐτῶν πρὸς σπουδὴν τῆς γαλλικῆς ἢ τῆς τουρκικῆς ἀπεδείχθησαν ἠπατημένοι ἐν τῇ ἰδέᾳ αὐτῶν ὅτι μόνον εἰς ξένα παιδευτήρια διδάσκονται αὐταὶ καλλίτερον ἢ εἰς τὰ ἡμέτερα. Θέλουσι δὲ συνομολογήσει ἡμῖν ὅτι ἐὰν ὑποστηριχθῶσιν ὑλικῶς τὰ ἡμέτερα σχολεῖα, δύνανται ν' ἀπενέγκωσιν ὡς πρὸς τὴν μάθησιν τῶν γλωσσῶν τούτων τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα. Ἀλλ' ὅταν ἀπ' αὐτῶν ἀφαιρῶνται δεκακισχίλιαι λίραι κατ' ἔτος ἵνα δοθῶσιν εἰς τὰ κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπονομεύοντα τὴν θρησκευτικὴν καὶ τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ὕπαρξιν ξένα σχολεῖα, ἡ τοιαύτη τάσις κινδυνεύει νὰ λάβῃ μορφὴν ἐγκλήματος καὶ κατὰ τῆς ἐθνικότητος καὶ κατὰ τῆς θρησκείας ἡμῶν.

Ἐὰν ὅμως ἑτέραν τινὰ προβάλλωσι πρόφασιν οἱ τὰ τέκνα αὐτῶν ἐγκλείοντες εἰς ξένας σχολὰς, τὴν τῆς ἀρτίας δῆθεν ἀνατροφῆς, οὐχὶ καλῶς κρίνουσιν ἐπὶ τούτῳ. Ἀνατροφὴ ἀναιροῦσα τὸ κύριον γνώρισμα, τῆς ὑποθάλψεως τοῦ ἐθνικοῦ καὶ τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος, δηλαδὴ γνώρισμα ἀγωγῆς ἐθνικῆς, ἀποβαίνει πᾶν ἕτερον ἢ ἀρτία δι' ἡμᾶς τοὺς ὀρθοδόξους, καὶ ἰδίᾳ τοὺς ἕλληνας. Ἀλλὰ καὶ μόνον ἡ ὑπόνοια περὶ τοιαύτης προφάσεως ἐστι λίαν λυπηρὰ, δεικνύουσα ὅτι πατήρ τις ἢ μήτηρ ἀμφιβάλλει περὶ τῆς ἀγωγῆς, ἣν ἔδωκεν εἰς τὰ τέκνα αὐτοῦ καὶ τοῦτο ἥκιστα τιμᾷ τὴν νοημοσύνην τοῦ πατρὸς, μεριμνῶντος ὅπως ἕτερος χορηγήσῃ τοῖς τέκνοις ὅ τι αὐτὸς ἀδυνατεῖ νὰ χορηγήσῃ. Ἐὰν νομίζῃ δ' ὅτι τὴν οἴκοι δοθεῖσαν ἀνατροφὴν θέλει συμπληρώσει ἡ διαμονὴ ἐν ξένοις σχολείοις, δι' οὐδενὸς ἐθνικοῦ καὶ δογματικοῦ δεσμοῦ συνδεομένοις μεθ' ἡμῶν, ἀποδείκνυται ἀφελὴς ἢ κοῦφος ἐν ἐκείνῳ τῷ κεφαλαίῳ, ἐν ᾧ ἔδει νὰ ἐπιδεικνύῃ καὶ πλείονα νοημοσύνην ἢ ἐν ἑτέρῳ τινὶ κεφαλαίῳ τῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀναστροφῆς, ἀφοῦ πρόκειται σκοπὸς ὄχι μόνον ἡ ἀνάπτυξις τῆς διανοίας, ἀλλὰ καὶ ἡ διάπλασις τῆς καρδίας. Ἐὰν δὲ γινώσκωσιν οἱ τοιοῦτοι ὅτι ἡ μὲν εἰς τὰ τέκνα δοθεῖσα ἀνατροφὴ πλήρης ἐστὶ καὶ ἀρτία, δέον νὰ ἐξετάζωσι τὴν φύσιν οὕτως εἰπεῖν καὶ σύστασιν καὶ τὸ ποιὸν τῶν διδασκάλων τῶν ξένων σχολῶν, ἵνα μὴ τὸ τῆς σχολῆς ἐκείνης ἔργον ἔλθῃ εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἔργον τῆς οἰκογενείας, ὡς τις συνεργία τῶν οὐδέποτε δυναμένων νὰ συνεργασθῶσιν ἀνθρακέων καὶ γναφέων.

Ταῦτα πάντα γινώσκων καὶ μελετῶν ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἔψεξε κατὰ καθῆκον, ὡς πατὴρ πνευματικός, ἐκεῖνα τῶν τέκνων αὐτοῦ, ὅσα προτιμῶσι τῶν ἡμετέρων τὰς ξένας σχολάς, εἰς τὰς ὁποίας οὐδὲν τῶν θεμελιωδῶν γνωρισμάτων τῆς ἐθνικῆς ἀγωγῆς καὶ παιδεύσεως παρατηρεῖται, τοὐναντίον δὲ μάλιστα καὶ πόλεμος ἔν τισι τούτων ἰησουϊτικὸς καὶ λαθραῖος ἐναντίον ὀρθοῦ δόγματος καὶ ἐθνικότητος πάντοθεν ἐπηρεαζομένης. Ὅταν δὲ τὰ ἐννενήκοντα ἐννέα ἑκατοστὰ τοῦ ἔθνους φρονῶσιν ὡς φρονεῖ ἡ Α. Θ. Π., ὅταν, ἰδίως ἐν τοῖς ξένοις παρθεναγωγείοις, παρατηρῶμεν διδασκομένην ἀποστροφὴν καὶ μῖσος πρὸς τὸ πάτριον θρήσκευμα, ὅταν βλέπωμεν τὰ θύματα τῆς ἐπιβλαβοῦς καὶ καταστρεπτικῆς ἐθνικῶς καὶ θρησκευτικῶς διδασκαλίας ἐν τοῖς σχολείοις τούτοις τῶν θηλέων, ἡ τάσις τῶν γονέων, τῶν εἰσαγόντων εἰς αὐτὰ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἀποδεικνύεται παραφροσύνη. Ὁ βλέπων τὰ ἀποτελέσματα, περὶ ὧν αἱ τοῦ γείτονος ἑλληνικοῦ κράτους ἐφημερίδες κόπτονται, ὁ γινώσκων τὰ πρὸ ἑνὸς ἔτους ἐν Ρουμανίᾳ ἀνακαλυφθέντα σκάνδαλα ἐν ξένοις παρθεναγωγείοις, ἐπιμένων δὲ εἰς τὴν ἰδέαν ὅτι τὰ ἑαυτοῦ τέκνα δυνατὸν νὰ σωθῶσιν ἀπὸ τοῦ βεβαίου τούτου κατακλυσμοῦ, δείκνυται πολὺ στενοκέφαλος, ἥκιστα φροντίζων περὶ τοῦ μέλλοντος τῶν τέκνων, ἥκιστα μεριμνῶν περὶ τῶν ἤδη θρησκευτικῶς καὶ ἐθνικῶς διαφθειρομένων ἀπογόνων. Ἀποροῦμεν μάλιστα πῶς ἐν ταῖς τοιαύταις κεφαλαῖς ἐστι δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἀρτία καὶ σαφὴς ἰδέα οἰκογενείας, καὶ πῶς ἄρα δύναται νὰ ζήσῃ ὁ τοιοῦτος οἶκος εὐημερῶν ἠθικῶς καὶ κοινωνικῶς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Μητρόπολις Μελενίκου.—Εὐφρόσυνον ἄγγελμα διαβιβάζεται ἐκ Μελενίκου, τὸ τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ μητροπολιτικοῦ οἰκήματος, ὅπερ πυρποληθὲν πρὸ ὀκταετίας περίπου, ἀνηγέρθη νῦν καὶ συνετελέσθη, ἐπιπλωθὲν ἅμα καταλλήλως, μετὰ ζήλου πολλοῦ τῶν ὀρθοδόξων, καθ' οὗ οὐδαμῶς ἴσχυσαν αἱ ποικίλαι τῶν σχισματικῶν ἐπήρειαι. Τὰ πρὸς τοῦτο ἀναλώματα κατεβλήθησαν ἐκ τοῦ τριτημορίου τῆς περιουσίας τοῦ ἀοιδίμου μητροπολίτου Μελενίκου Ἀλεξάνδρου καὶ ἐκ συνεισφορῶν τῶν εὐσεβῶν μελενικίων.

Μητρόπολις Βοδενῶν.—Εὐχαρίστως ἀγγέλλομεν ὅτι ὁ ἐν τῷ χωρίῳ Σεχόβῳ τοῦ τμήματος Γεβγελῆ τῆς ἐπαρχίας Βοδενῶν ναὸς ὁ τῇ 12 νοεμβρίου 1905 ἁρπαγεὶς ὑπὸ σχισματικῶν ἀπεδόθη τοῖς ὀρθοδόξοις ὑπὸ τῆς σεβ. κυβερνήσεως ἀναγνωρισάσης τὰ ἐπὶ τοῦ ναοῦ ἀπαράγραπτα δίκαια αὐτῶν.

Μητρόπολις Παραμυθίας.—Κατόπιν ἐπαναλημμένων καταγγελιῶν ἐναντίον τινων ὀρθοδόξων ἐν Φιλιάταις, ἀρνουμένων νὰ συμμορφωθῶσι τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἀποφάσει περὶ τοῦ τμήματος τούτου, ζητούντων δὲ δι' ἀναβολῶν νὰ ἐξαπατῶσι τὴν τε ἱερὰν μητρόπολιν Παραμυθίας καὶ Φιλιατῶν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, ἐνεκρίθη συνοδικῶς ἵνα ἐπιβληθῇ τοῖς ἀντενεργοῦσιν ἡ ποινὴ τοῦ ἐξεκκλησιασμοῦ.

Ἐξαρχία Μετζόβου.—Κατόπι τῆς ἐξετάσεως τῶν ὑποβληθεισῶν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀλλεπαλλήλων ἐκθέσεων ἐκ Μετζόβου περὶ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ ἀειμνήστου εὐεργέτου Γεωργίου Ἀβέρωφ, ἐνεκρίθησαν ὑπὸ τῆς ἱ. Συνόδου ταῦτα· 1) συνῳδὰ τῷ πνεύματι τῆς διαθήκης Ἀβέρωφ, τόπος συναντήσεως τῶν ἐκτελεστῶν ὁρίζεται τὸ Μέτζοβον, οἱ δ' ἐκτελεσταὶ διατάσσονται ἵνα τοὐλάχιστον ἅπαξ τοῦ ἔτους ἐκεῖ συνέρχωνται πρὸς συνεννόησιν καὶ λῆψιν ἀποφάσεων ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ διὰ τῆς διαθήκης ἐπιδιωκόμενα ἔργα, ἐπιτρεπομένης ἀκολούθως τῆς δι' ἀλληλογραφίας συνεννοήσεως καὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφασισθέντων διὰ πληρεξουσίων ἀντιπροσώπων, ἐπιβαλλομένου δ' αὐτοῖς ὅπως διεξάγωσι τὴν πρός τε ἀλλήλους καὶ πρὸς τὴν Μ. Ἐκκλησίαν ἀλληλογραφίαν διὰ τοῦ ἐξάρχου Μετζόβου· 2) κατὰ τὴν ἐν Μετζόβῳ προσωπικὴν αὐτῶν συνάντησιν οἱ ἐκτελεσταὶ συντάσσουσι τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐτησίων δαπανῶν ἀποσπῶντες τὰ ἀπαιτούμενα ἑκάστοτε χρήματα μόνον ὅταν ἐπιστῇ ἀνάγκη τῆς χρησιμοποιήσεως αὐτῶν, οὐχὶ δὲ πρότερον· 3) τὰ ζητήματα ἐν ταῖς συνεδριάσεσι τῶν ἐκτελεστῶν λύονται διὰ πλειοψηφίας, ἐν ἰσοψηφίᾳ ζητουμένης τῆς γνώμης τοῦ ἐξάρχου· 4) αὐστηρῶς ἀπαγορεύεται πᾶσα μονομερὴς ἐνέργεια ἑκάστου τῶν ἐκτελεστῶν· 5) αἱ πληρωμαὶ πᾶσαι διενεργοῦνται μόνον ἐν Μετζόβῳ καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ἐκτελεστῶν ἢ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν· 6) ἡ ἐξαργύρωσις τῶν συναλ-

λαγμάτων διενεργεῖται πάντοτε ἐκεῖ ἔνθα ἀπαιτεῖ τὸ συμφέρον τοῦ κληροδοτήματος· καὶ 7) συνῳδὰ τῷ β' ἐδαφίῳ τοῦ ιθ' ἄρθρου τῆς διαθήκης τοῦ ἀειμνήστου Γεωργίου Ἀβέρωφ ἀπαγορεύεται ἡ προικοδότησις κορασίων ἔξω τοῦ Μετζόβου. Αἱ ἀνωτέρω ἀποφάσεις ἀπεφασίσθη ν' ἀνακοινωθῶσι τῷ τε ἐξάρχῳ Μετζόβου καὶ τοῖς ἀξιοτίμοις ἐκτελεσταῖς τῆς διαθήκης.

Ἐκκλησιαστ. μουσική.—Ἐξεδόθησαν ὑπὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις συνερχομένου Ἐκκλ. Μουσικοῦ Συλλόγου αἱ κατὰ τὴν 12 ἀπριλίου ὑποβληθεῖσαι γνωμοδοτήσεις περὶ τοῦ ἐν τῷ ψάλλειν ὁμοιομόρφου. Ἀποτελοῦσιν αὗται φυλλάδιον ἐξ 28 σελίδων. Ἐλπίζομεν ὅτι τῶν ἱεροψαλτῶν οἱ δυνάμενοι καὶ οἱ ἐκ τῶν ἡμετέρων λογίων ἀσχολούμενοι περὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἡμῶν μουσικὴν θέλουσι διέλθει τὰς ἐκτυπωθείσας γνωμοδοτήσεις καὶ, ἀποφαινόμενοι γνώμην ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου θέματος, ἀφορμὴν θέλουσι παράσχει πρὸς εὐρυτέραν αὐτοῦ συζήτησιν καὶ βαθεῖαν μελέτην ἐπί τε τῶν δεόντων καὶ τῶν δυναμένων γενέσθαι.

ΤΥΠΟΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ εὐσεβοῦς καὶ φιλογενοῦς ὀρθοδόξου ἐγνώσθη τῇ παρελθούσῃ πέμπτῃ ἐν τῷ ἐκκλησιαστικῷ Μικτῷ δικαστηρίῳ Σμύρνης ἡ μυστικὴ διαθήκη τοῦ πρό τινων ἡμερῶν ἀποθανόντος ἐν Βουρνόβᾳ Ἰωάννου Μαυροειδῆ. Ἐκτὸς ποσῶν τινων, ἃ κατέλιπεν ὑπὲρ ἱερῶν ναῶν, ἐκληροδότησεν ὁ μακαρίτης Μαυροειδῆς ἀνὰ 50 λίρας τοῖς ἁγιωτάτοις πατριάρχαις Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων καὶ 30 τῷ σεβ. μητροπολίτῃ Σμύρνης. Ἔθος ὅσιον, παρὰ τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἐν χρήσει, ἀναζῇ τοιουτοτρόπως καὶ παρ' ἡμῖν, εὐχόμεθα δ' ἵνα καὶ ἕτεροι μιμηθῶσι τὸ παράδειγμα τοῦ Ἰωάννου Μαυροειδοῦς μιμνησκόμενοι, κατὰ τὴν ἐκ τοῦ φθαρτοῦ κόσμου ἐκδημίαν, τῶν μεγάλων κέντρων τῆς ἐθνικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν ζωῆς καὶ τῶν ἁγιωτάτων ἐν αὐτοῖς προϊσταμένων, ἐνισχύοντες ἐκεῖνά τε καὶ τούτους εἰς τὸν ἱερὸν ἀγῶνα τῆς τῶν κεκτημένων ἀγαθῶν τε καὶ δικαίων ἀνασώσεως.

ΕΚ ΧΙΟΥ γράφουσιν εἰς τὴν «Ἀμάλθειαν» τῆς Σμύρνης ὅτι ἡ ἐφορία τῶν τῆς ὁμογενοῦς ἐν Χίῳ κοινότητος σχολείων, φόρον εἰς τὴν μνήμην ἀποτίννουσα τοῦ πρὸ μικροῦ τὸν γεηρὸν βίον λιπόντος διευθυντοῦ τοῦ γυμνασίου Γεωργίου Ζολώτα, κατήργησε τὸ πρὸ τῶν ἐξετάσεων καταρτισθὲν πρόγραμμα καὶ συνέταξε νέον, καθ' ὃ, ἀντὶ τῆς κυριακῆς (18) καὶ ἀντὶ τῆς ἑορτῆς τῆς 24 ἰουνίου, αἱ ἐξετάσεις ἔμελλον νὰ ἄρξωνται τῇ 19 αἱ τοῦ γυμνασίου καὶ τῇ 26 αἱ τοῦ κεντρικοῦ παρθεναγωγείου. Ἐπὶ τιμῇ δὲ τοῦ μακαρίτου διδασκάλου ἀπηγορεύθησαν ἡ κατὰ τὰς ἐξετάσεις μουσικὴ καὶ τὰ ἄσματα· καὶ συνεστήθη μαθηταῖς καὶ μαθητρίαις ἵνα παρασταθῶσιν ἐν καιρῷ τῶν ἐξετάσεων κοσμίαν καί πως πένθιμον φέροντες τὴν περιβολήν. Φρονοῦμεν ὅτι καὶ πᾶσι τοῖς ἄλλοτε χρηματίσασι μαθηταῖς τοῦ μακαρίτου Γεωργίου Ζολώτα καὶ διακρινομένοις ἐν τῷ κόσμῳ τῶν ἐπιστημῶν καὶ τοῦ ἐμπορίου καθῆκον ἐπιβάλλεται τὸ μιμνήσκεσθαι τῶν ὑπὲρ τοῦ Γένους καὶ τῆς ὀρθῆς καὶ κατὰ Χριστὸν παιδεύσεως ἀγώνων τοῦ διαπρεποῦς αὐτῶν διδασκάλου, οὕτω δὲ καὶ μιμούμενοι κατὰ τὸ δυνατὸν τὸν ζῆλον ἐκείνου θέλουσι παραδώσει καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἑαυτοὺς ὑποδείγματα καλῶν μαθητῶν τιμώντων τοὺς ὑπὲρ τοῦ Γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας διὰ διδασκαλίας καὶ συγγραφῆς ἀγωνισαμένους.

Κανονικὴ ἄδεια.— Τῷ σεβασμ. μητροπολίτῃ πρώην Ἰωαννίνων κ. Σωφρονίῳ ἐφιεμένῳ νὰ διέλθῃ τὰς ἐπιλοίπους τῆς ζωῆς ἡμέρας ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ Προικονήσῳ, ἐχορηγήθη ἡ ἄδεια, ἐγκριθέντος νὰ γραφῶσι τὰ δέοντα καὶ τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Προικοννήσου κ. Σωφρονίῳ.— Τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Μιτυλήνης κ. Κυρίλλῳ, κατ' ἰδίαν αἴτησιν, ἐχορηγήθη συνοδικῶς ἡ ἄδεια τῆς εἰς Ἅγιον Ὄρος πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἱερῶν μονῶν μεταβάσεως.

Πατριαρχικαὶ προσφωνήσεις. — Τὸν ἀνακεχωρήσαντα ἐκ τῆς ἡμετέρας πόλεως ἔξοχ. πρεσβευτὴν τῆς Ἑλλάδος Ρπρυέπεμψ ν ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Πανκγιότητος τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ τῷ παρελθόντι σαββάτῳ ὁ ἱερολογ. δευτερεύων.

Ἐπισκέψεις. —Τῇ δευτέρᾳ ἡ Α. Θ. Π. ἐπεσκέψατο ἐν τῷ Ἁγιοταφικῷ μετοχίῳ τοὺς πανιερ. ἀρχιεπισκόπους Νεαπόλεως κ. Ἀρτενίου καὶ Ναζαρὲτ κ. Θεοφάνην—Τῇ παρελθούσῃ ἑβδομάδι προσῆλθεν εἰς ἐπίσκεψιν τῆς Α. Θ. Πανκγιότητος ὁ διὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως διελθὼν πράκτωρ ἐν Σμύρνῃ τῆς ρωσσικῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας κ. Γεώργιος Π. Βεγλερῆς.

— Χθὲς ἦλθεν εἰς ἐπίσκεψιν τῆς Α. Θ. Π. ὁ παρεπιδημῶν ἀπό τινων ἡμερῶν πρόεδρος τῆς Βουλῆς τῶν σαμίων κ. Θ. Σοφούλης.

Ἅγιον Ὄρος. — Ἀνεχώρησε τῇ προχθές, τετάρτῃ, εἰς Ἅγιον Ὄρος ὁ ὁσιωτ. μοναχὸς κ. Μόδεστος Κωνσταμονίτης. Πρὸ τούτου ἀπῆλθεν ἐπιστρέφων εἰς τὴν μονὴν αὐτοῦ ὁ ὁσιολογ. προηγούμενος κ. Κύριλλος Ξηροποταμηνός — Ὁ νέος ἐπίτροπος τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἐν Θεσσαλονίκῃ ὁσιολογ. κ. Κοσμᾶς Ἁγιοπαυλίτης ἀπῆλθεν ἤδη εἰς τὴν πόλιν ταύτην.

Σωματεῖα. — Τῷ παρελθόντι σαββάτῳ τὸ νέον προεδρεῖον τοῦ Ἑλλην. Φιλολογ. Συλλόγου προσελθὸν ὑπέβαλε τῇ Α. Θ. Π. τὰ σέβη αὐτοῦ, προσειπόντος τὰ δέοντα τοῦ ἐλλογ. προέδρου αὐτοῦ κ. Α. Γ. Λιμαράκη ἰατροῦ. Κάλλιστον τὸ ἔθος τοῦ ζητεῖν τὰς πατριαρχικὰς εὐχὰς πᾶν νέον διοικητικὸν ἀδελφότητος καὶ συλλόγου συμβούλιον καὶ συνιστᾷν μὲν ἑαυτὸ τῷ πανα γιωτάτῳ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ, ἐξαιτεῖσθαι δὲ τὰς εὐχὰς καὶ τὴν προστασίαν αὐτοῦ, ἅτε προέδρου αὐτοδικαίως ὄντος καὶ προστάτου πάντων τῶν παρ' ἡμῖν κοινωφελῶν συνεταιρισμῶν.

Ὀρφίκια πατριαρχ. αὐλῆς.— Εὐχαρίστως ἀγγέλλομεν ὅτι τῷ ἀρχαίῳ ἡμῶν συναδέλφῳ καὶ πρώτῳ τῶν τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἀρχισυντακτῶν καὶ Μ. ῥήτορι τῆς Μ. Ἐκκλησίας κ. Μηνᾷ Δ. Χαμουδοπούλῳ ἡ Α. Α. Μ. ὁ Σουλτᾶνος ἀπένειμε τὸν πολιτικὸν βαθμὸν αὐλιᾶ β΄ τάξεως.

Βιβλία συνιστώμενα.—Ἀπελύθη ἐκ τοῦ πατριαρχικοῦ τυπογραφείου τὸ πρὸ ἑξαμηνίας ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου συστηθὲν μουσικὸν βιβλίον τοῦ μουσικολογ. κ. Ἀγαθαγγέλου Κυριαζίδου, ἄλλοτε πρωτοψάλτου τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως ἐν Ἱεροσολύμοις. Διῃρημένον εἰς δύο τόμους ἐκτείνεται εἰς 720 σελίδας καὶ φέρει τίτλον «Δύο μέλισσαι». Περιέχον τὰς ἀκολουθίας τοῦ ἑσπερινοῦ, τοῦ ὄρθρου καὶ τῆς λειτουργίας, δῆλα δὴ μαθήματα ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων μουσικοδιδασκάλων, ἄξιον καθίσταται συστάσεως καὶ διὰ τὴν προταττομένην συνοπτικὴν καὶ πρακτικὴν μέθοδον τῆς ἐκκλησιαστ. ἡμῶν μουσικῆς, τὰ στοιχεῖα ὀρθογραφίας τῆς ἐκκλησ. μουσικῆς παρασημαντικῆς καὶ διὰ τὴν συνοπτικὴν πραγματείαν περὶ μέλους, ἤχων καὶ μαρτυριῶν· αἱ τρεῖς αὗται χρήσιμοι διατριβαὶ καταλαμβάνουσι 37 σελίδας εἰς ὄγδοον μεγα. Ὁ φιλόπονος ἐκδότης πολὺν κατέβαλε κόπον περὶ τὴν τοῦ βιβλίου συναρμολογίαν, πολὺν κεκτημένος ζῆλον ὑπὲρ τῆς ἱερᾶς ἡμῶν μουσικῆς, ἐντεῦθεν δὲ οὐ μόνον εἰς τοῦτο περιορισθήσεται, καθὰ προνοοῦμεν, ἀλλὰ καὶ θέλει ἐξακολουθήσει τὰς τοιαύτας αὐτοῦ καλλίστας ἐνασχολήσεις. Ἕνεκα τούτου πᾶσης ἐστὶν ἄξιος ὑποστηρίξεως ἠθικῆς καὶ μάλιστα ὑλικῆς, καθὸ καὶ πολλὰ ἀναλώσας εἰς ἔκδοσιν τοῦ καλοῦ βιβλίου αὐτοῦ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ἀνεχώρησεν ἐπιστρέφων εἰς τὴν Ἁγίαν Πόλιν ὁ πανιερ. ἀρχιεπίσκοπος Ναζαρὲτ κ. Θεοφάνης Παπαδόπουλος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀργολίδος.—Ἐκ τῆς ἐφημερίδος «Ἄργους» ἐμάθομεν ὅτι ὁ ἱερὸς κλῆρος Ἄργους ᾐτήσατο ἀπὸ τοῦ πανιερ. ἀρχιεπισκόπου Ἀργολίδος κ. Νικάνδρου τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐν ἀρχῇ τοῦ μηνὸς περιφορᾶς τοῦ τιμίου Σταυροῦ πρὸς ἁγιασμὸν τῶν οἰκιῶν, λέγεται δ' ὅτι τὴν αἴτησιν ταύτην ἀπεδέξατο ὁ πανιερ. ἀρχιεπίσκοπος. —Ἐπίσης ὑπὸ τῶν εὐλαβεστάτων κληρικῶν τῆς πόλεως ταύτης ἀπεφασίσθη νὰ συνέρχωνται κατὰ καιροὺς ἀπὸ κοινοῦ καὶ νὰ συζητῶσι θέματα ἀφορῶντα εἰς τὴν ἐξύψωσιν τοῦ γοήτρου τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου. — Οἱ εὐσεβεῖς ἀργεῖοι ἐνεργοῦσιν ἐράνους πρὸς ἀνέγερσιν τῆς ἐν ἀρχαῖς ἀπριλίου καειρης αὐτόθι μονῆς τῆς Θεοτόκου. Ἐξ Ἀμερικῆς ἀπεστάλησαν ἐπὶ τῷ ἱερῷ τούτῳ σκοπῷ ὑπὸ τῶν ἀργείων 800 περίπου φράγκα, ὧν 500 μὲν ὑπὸ τῶν ἐν Σαβάνᾳ, 300 δὲ ὑπὸ τῶν ἐν Κέλεσβουργ.

Ἀρχιεπισκοπὴ Χαλκίδος.—Ὑπὸ τῆς ἐφημερίδος «Εὐρίπου» τῆς Χαλκίδος ἀγγέλλεται ὅτι, κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου τῆς πόλεως, ἡ ἑορτὴ τῆς πολιούχου ἁγίας Παρασκευῆς πανηγυρισθήσεται ἐφέτος μεγαλοπρεπῶς, ἐπὶ σκοπῷ ἐξυψώσεως τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος.

Ἐπισκοπὴ Καλαβρύτων. — Διέτριβε κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς τούτου εἰς τὰ λουτρὰ τῆς Κυλλήνης ὁ πανιερ. ἐπίσκοπος Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Φιλάρετος Γιαννούλης μετὰ τοῦ ἐξαδέλφου αὐτοῦ πανιερ. ἐπισκόπου Ἠλείας κ. Δαμασκηνοῦ Σπηλιωτοπούλου.

Ἐπισκοπὴ Ἠλείας.—Ἐπερατώθη ἡ οἰκοδομὴ τοῦ νέου ἐν Πύργῳ (Ἠλείας) καθεδρικοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἐποπτείᾳ καὶ φροντίδι δραστηρίᾳ τοῦ πανιερ. ἐπισκόπου κ. Δαμασκηνοῦ, ὃς καὶ ἐξ ἰδίων μὲν, καθὰ μανθάνομεν, προσήνεγκε περὶ τὰς τετρακισχιλίας δραχμὰς καὶ παρ' ἄλλων δ' εἰσέπραξε μέχρι 35000 δραχμῶν.

Φιλομουσία μονῶν.—Ἐπιστολαὶ ἐξ Ἀθηνῶν ἀγγέλλουσιν ἡμῖν ὅτι ἡ αὐτόθι ἱερὰ μονὴ Πεντέλης ἐχορήγησέ τινι τῶν λογίων δισχιλίας δραχμὰς πρὸς ἔκδοσιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ συγγραφείσης Δογματικῆς.

ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ

Ἐν ἀκμῇ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ποιμαντικοῦ σταδίου μετέστη πρὸς τὸν Κύριον τοῦ θανάτου καὶ τῆς ζωῆς **ὁ μητροπολίτης Τραπεζοῦντος Κωνστάντιος** τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, 18 μεσοῦντος. Τρόφιμος τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς, ἀφ' ἧς ἀπεφοίτησεν εἰκοσιπενταετὴς τῷ 1886 μετὰ βαθμοῦ λίαν καλῶς, ὑπηρετήσας παρὰ τῇ ἱερᾷ μητροπόλει Νεοκαισαρείας ἐπὶ βραχὺν χρόνον, εἰσήχθη κατόπιν ὡς διδάσκαλος τῆς Κεντρικῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς, καὶ μικρὸν ἐν αὐτῇ διαμείνας διωρίσθη δευτερεύων τῶν Πατριαρχείων καὶ περὶ τὰ μέσα τοῦ 1889 Μ. ἀρχιδιάκονος καὶ μετὰ ἓξ μῆνας Μ. πρωτοσύγκελλος, ἐξασκήσας τὰ καθήκοντα τῆς θέσεως ταύτης μετὰ δραστηριότητος μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς ἀπριλίου τοῦ 1893, ὅτε ἐξελέγη μητροπολίτης Τραπεζοῦντος. Δέκα τρία ὅλα ἔτη ποιμάνας τὴν ἐπαρχίαν ταύτην, ἣν εὗρεν οὐχὶ ἥσυχον, καταλείπει μνήμην ἱεράρχου συνετοῦ μεμετρημένους τοὺς λόγους καὶ τὰς σκέψεις ἔχοντος καὶ ζηλωτοῦ τῆς εὐκλείας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους. Διετέλεσε συνοδικὸς ἀπὸ τοῦ φεβρουαρίου 1897 ἐπὶ ἓν ἔτος καὶ ἀπὸ τῆς 2 δεκεμβρίου τοῦ 1904, κληθείς, ὡς γνωστόν, τῇ 6 ὀκτωβρίου καὶ καθῆκον αὐτοῦ θεωρήσας νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν πρόσκλησιν τοῦ παναγ. οἰκουμενικοῦ πατριάρχου.

Ὁ θάνατος τοῦ ἀειμνήστου Κωνσταντίου Τραπεζοῦντος, αἰφνίδιος ἐπελθών, κατελύπησε πάντας, ἡ δὲ κηδεία αὐτοῦ ἐγένετο πάνδημος ἐν μεγίστῃ συγκινήσει, προεξάρχοντος ἐν τῷ σεπτῷ πατριαρχικῷ ναῷ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου μετὰ τῶν σεβ. μητροπολιτῶν Μεθύμνης, Χίου, Μεσημβρίας, Βάρνης, Μαρωνείας, Σηλυβρίας, Γρεβενῶν, Σισανίου, Κολωνίας, Βελλᾶς καὶ 40 Ἐκκλησιῶν, τοῦ σεβ. μητροπολίτου Κυζίκου προστάντος τῆς ἐκφορᾶς, (ἀπὸ τῆς οἰκίας, μέχρι τοῦ ναοῦ). Τῇ κηδείᾳ τοῦ πολυκλαύστου ἱεράρχου ἠκολούθουν οἱ σεβ. μητροπολῖται Ἰωαννίνων, Πισσιδίας, Σκρέων, Ναζαρέτ, ὁ θεοφιλ. ἐπίσκοπος Μοσχονησίων, πάντες οἱ ἀνώτεροι πατριαρχικοὶ ὑπάλληλοι, οἱ πανοσ. ἐπίτροποι τῶν Ἁγίων Τόπων, μέλη τινα τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου, ὁ ἐκ τῶν διερμηνέων τῆς σερβικῆς πρεσβείας κ. Κ. Κρούπτσεβιτζ, καὶ πλῆθος πολὺ λαοῦ καὶ προκρίτων καὶ λογάδων τοῦ Γένους, ἀνομολογούντων πάντων τὴν ἐπελθοῦσαν τῇ τε ἐπαρχίᾳ καὶ τῷ Γένει ζημίαν, καθ' ἃ καὶ ἐν τῇ συνεδρίᾳ τοῦ Δ.Ε.Μ. Συμβουλίου τῇ προχθὲς τετάρτῃ ἐδηλώθη.

Ἐπικήδειον λόγον εἰς τὸν ἀείμνηστον μητροπολίτην Τραπεζοῦντος Κωνστάντιον ἀπήγγειλεν ὁ ἱερολογ. δευτερεύων κ. Ἱερόθεος Ἀνθουλίδης, ὃν ἐκδίδομεν κατωτέρω, ἐν δὲ τῷ προαυλίῳ τοῦ ναοῦ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ὅπου ἐτάφη ὁ ἀοίδιμος, προσεφώνησεν αὐτὸν ὁ πανιερ. μητροπολίτης Γρεβενῶν κ. Ἀγαθάγγελος, μεταβὰς ἐκ Φαναρίου μέχρι τοῦ νεκροταφείου σὺν τοῖς σεβ. μητροπολίταις Ἰωαννίνων, Πισσιδίας, Σισανίου, Κολωνίας, Βελλᾶς καὶ 40 Ἐκκλησιῶν. Ὁ λόγος τοῦ ἱερολογ. δευτερεύοντος ἐκδιδόμενος οἷος ἐλέχθη ἔχει οὕτω:

«Ὡς ἄνθος μαραίνεται καὶ ὡς ὄναρ παρέρχεται καὶ διαλύεται πᾶς ἄνθρωπος».

Παναγιώτατε δέσποτα, σεβασμιώτατοι ἱεράρχαι, εὐσεβὲς ἐκκλησίασμα,

Οἱ λόγοι τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὑμνογράφου, οὓς προέταξα, καὶ ἡ θαυμασία σειρὰ τῶν δύο ἐν αὐτοῖς εἰκόνων καὶ πάλιν, ἢ μᾶλλον διὰ μίαν ἔτι φοράν, μὴ ἀριθμουμένην πλέον, εὑρίσκουσι τὴν πραγματοποίησίν των ἐν τῷ ὁμογενεῖ πληθυσμῷ τῆς βασιλευούσης, ἐν ἡμῖν. Ὁ μητροπολίτης Τραπεζοῦντος Κωνστάντιος, ὅστις πρὸ ὀλίγων κυριολεκτικῶς ὥρῶν ἔθαλλε, ἐν μιᾷ στιγμῇ ἐν ταῖς ἀνεξερευνήτοις βουλαῖς τοῦ Παναγάθου, ὡς ἄνθος ἐμαράνθη καὶ ὡς ὄναρ παρῆλθε καὶ ὁσονούπω ὁλοτελῶς διαλύεται. Ὁποία ὅμως σκληρὰ τῶν λόγων τούτων παρῳδία! Ἐντὸς τοῦ κήπου αὐτοῦ, ἐν μέσῳ τῶν προσφιλῶν αὐτοῦ ἀνθέων, ἅτινα καθ' ἑκάστην περιεποιεῖτο καὶ ἐθαύμαζε καὶ ἐξ ὧν τὴν διάνοιαν αὐτοῦ ἀνέτεινε πρὸς τὸν συντηρητὴν αὐτῶν καὶ δημιουργὸν Θεόν, ἐκεῖ ἐπέπρωτο ἵνα βληθῇ ὑπὸ τοῦ θανάτου καὶ ἀποθάνῃ. Οὕτως φοβερώτατον τὸ τοῦ θανάτου μυστήριον! Ὁ μητροπολίτης Τραπεζοῦντος Κωνστάντιος, ὁ σοβαρὸς τὸ ἦθος καὶ τὴν καθόλου συμπεριφοράν, ἀλλὰ πάντοτε ἀναπόσπαστον φέρων καὶ τὸ λεπτὸν καὶ ἐπίχαρι τῆς πρὸς πάντας εὐγενείας καὶ ἀγαθότητος μειδίαμα, ὁ εἰς μεμετρημένα περιοριζόμενος ἔν τε λόγοις καὶ πράξεσι, ἀλλ' ἀεί τε φιλοτιμούμενος, ἵνα τηρῇ ἑαυτὸν συνεπῆ ἐν ἐκείνοις τε καὶ ταύταις, ὁ κατὰ κανόνα, ὃν αὐτὸς ἑαυτῷ ἔθετο, ἐπιμελῶς ἀποφεύγων πᾶν ὅπερ ἤθελεν, ἔστω καὶ κατ' ἐλάχιστον, εἴτε ἐν τῷ παρόντι, εἴτε καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. ἐκθέσῃ τὴν φιλοτιμίαν αὐτοῦ καὶ τὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ διαπρεπῆ αὐτοῦ θέσιν, ἡ ἐπιβλητικὴ αὕτη καὶ τὴν συμπάθειαν ἐν τούτοις προκαλοῦσα φυσιογνωμία ἐσβέσθη διὰ παντὸς καὶ ἀπηλείφθη ἐκ τοῦ κύκλου τῶν ζώντων· ἀνηρπάγη αἴφνιδίως, ἵνα μὴ κοσμήσῃ πλέον, οὔτε τὸν ἑαυτοῦ οἶκον, οὔτε τὴν χορείαν τῶν ἀναστρεφομένων αὐτῷ, οὔτε τὴν ἐπαρχίαν, ἣν ἐπὶ δεκατετραετίαν ὅλην θεοφιλῶς καὶ ὁσίως ἐποίμανεν, οὔτε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Γένος, ὧν στρατιώτης πιστὸς καὶ γενναῖος ἐχρημάτισε καὶ δοκιμώτερος ἐμπλέτα καὶ ἐφιλοτιμεῖτο, ὡς ἐκ πολλῶν τεκμηρίων ἀσφαλῶς δύναταί τις νὰ εἰκάσῃ, ἵνα ἀποθῇ. Τὸ πένθος ἐπὶ τῇ στερήσει τοῦ Τραπεζοῦντος Κωνσταντίου πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἀρκετὰ σημαντικὸν καὶ πρὸς ἐκτίμησιν αὐτοῦ ἀσφαλῆ, ἂς μοι ἐπιτραπῇ, ἵνα, ὅσον ἡ ἀσθενής μου φωνὴ μοι ἐπιτρέπει, ποιήσωμαι ὑπόμνησιν τῶν κατ' αὐτόν.

Ὁ ἀοίδιμος γεννηθεὶς ἐν Φερτεκίῳ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐκ γονέων εὐσεβῶν καὶ ἀπὸ παίδων ἀγαπήσας τὰ ἱερὰ γράμματα, μετὰ τὴν τελείαν περάτωσιν τῶν ἐν τῇ σχολῇ τῆς πατρίδος αὐτοῦ μαθημάτων ἦλθεν εἰς Βασιλεύουσαν ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἐξευρέσεως μέσων πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ ἱερὰν θεολογικὴν σχολήν. Ἐνταῦθα κινήσας τὴν συμπάθειαν τοῦ μακαρί-

του συμπολίτου αὐτοῦ Νικολάου Σουλλίδου, ἐπιτυγχάνει δι' αὐτοῦ τοῦ σκοπουμένου καὶ μετὰ ἑπταετῆ φιλότιμον, συνεχῆ καὶ παραδειγματικὴν φοίτησιν ἀναγορεύεται κατὰ τὸ 1886 διδάσκαλος τῆς ὀρθοδόξου χριστιανικῆς θεολογίας. Χρηστὸς καὶ φρόνιμος ὁ νεαρὸς Κωνστάντιος, πεπληρωμένος δὲ πρὸ παντὸς ἐξ ἰδανικῶν, ὅπως τιμήσῃ τὸ ὄνομα τῆς γαλουχησάσης αὐτὸν Σχολῆς καὶ παραστήσῃ ἑαυτὸν τῇ Ἐκκλησίᾳ δόκιμον τοῦ εὐαγγελίου ἐργάτην καὶ ἀνεπαίσχυντον, δὲν ἐδίστασεν εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τοῦ σταδίου του, ἵνα μεταβὰς παρὰ τῷ τότε μητροπολίτῃ Νεοκαισαρείας καὶ νῦν γηραιῷ προέδρῳ Γάνου καὶ Χώρας κυρίῳ Κωνσταντίῳ μετὰ σθένους καὶ ζήλου οὗ τοῦ τυχόντος ὑπηρετήσῃ παρ' αὐτῷ ὡς τε ἀρχιδιάκονος καὶ ἱεροκῆρυξ. Ἡ εὐρύτης τῶν ἀποστάσεων μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ κοινοτήτων καὶ αἱ πολλαπλαῖ τῶν χριστιανῶν ἀνάγκαι ἀντὶ ἀπογοητεύσεως, ἀντὶ ἀποκαρτερίας, ἀντὶ λειποψυχίας ἤναπτον ἐν αὐτῷ πυρὰν δράσεως μεστῆς αὐταπαρνήσεως· ἀλλ' ἐν ταὐτῷ καθ' ὅστων αὐτὸν ποθοῦντα καὶ ῥέποντα πρὸς σοβαρώτερα καὶ οἷον εἰπεῖν διδακτικώτερα, δυνάμενα ἵνα μεῖζον κῦρος προσδώσωσιν ἐν ταῖς ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας μελλούσαις ἐνεργείαις του Ἐφ' ᾧ καὶ ὁ ἀείμνηστος ἐπανελθὼν εἰς Κων)πολιν καὶ ἐπιτυχὼν θέσιν δευτερεύοντος ἐν τοῖς Πατριαρχείοις διακόνου προήχθη σὺν τῷ χρόνῳ ἐξ ἐκτιμήσεως πάντως τοῦ προϊσταμένου αὐτοῦ ἀειμνήστου πατριάρχου Διονυσίου τοῦ Ε', ἀλληλοδιαδόχως εἰς μέγαν ἀρχιδιάκονον καὶ μέγαν πρωτοσύγκελλον. Καὶ ὅτε πλέον ὁ ἀείμνηστος τὰ ἐκ τῆς ὑπερτετραετοῦς ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ὑπηρεσίας κτηθέντα προσόντα ἐφάνη ἔχων πολλαπλᾶ καὶ ἀνεκτίμητα, ἐτέθη ἐπὶ τὴν λυχνίαν καὶ πατριαρχεύοντος τοῦ παναγιωτάτου πατριάρχου Νεοφύτου τοῦ Η', προήχθη ὁμοφώνῳ ψήφῳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς μητροπολίτην Τραπεζοῦντος. Δὲν θέλω πολὺ νὰ ἐκταθῶ πρὸς περιγραφὴν τοῦ πνευματικοῦ κλύδωνος, ὅστις κατετάραττε τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὴν ἐκκλησίαν τῆς Τραπεζοῦντος. Τὰ φιλότιμα αὐτῆς τέκνα, τὰ πάντοτε ἐπιδιξάμενα καὶ φιλογένειαν οὐ τὴν τυχοῦσαν καὶ εὐσεβειαν ἀξίαν τοῦ ὀνόματος τῶν ἡμετέρων πατέρων διετέλουν ἐν συγχύσει ἕνεκα πολλῶν προηγουμένων κοινοτικῶν ἀτυχημάτων. Οἱ πρῶτοι μεταξὺ αὐτῶν δὲν διέφερον ναυτῶν, οἵτινες ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ἑαυτῶν ἐνεργειῶν κατατείνουσιν εἰς καταποντισμὸν αὐτάνδρου τοῦ σκάφους, ἐφ' οὗ ἐπιβαίνουσιν. Ἔλειπεν ὁ πηδαλιοῦχῶν, ἔλειπεν ὁ κυβερνήτης. Καὶ ὁ κλῆρος ἔπεσεν ἐπὶ τὸν μέγαν πρωτοσύγκελλον Κωνστάντιον, ἀποστελλόμενον ὑπὸ τῆς Μ Ἐκκλησίας πρὸς κατάπαυσιν τοῦ σάλου, πρὸς εἰρήνευσιν, πρὸς σωτηρίαν.

Τὸ φέρον τὸν νέον μητροπολίτην Τραπεζοῦντος Κωνστάντιον ἀτμόπλοιον ἔρθασεν ἤδη εἰς Τραπεζοῦντα, ἀλλ' οὐδεὶς ὁ ἐπ' αὐτοῦ ἀναβὰς ὅπως προσαγορεύσῃ τὸν καταφθάντα. Πάντες οἱ χριστιανοὶ ἀναμένουσι τὴν ἔξοδον αὐτοῦ οὐχὶ πρὸς προϋπάντησιν, οὐδὲ πρὸς ἕτερόν τι παρόμοιον, ἀλλ' ὅπως συστήσωσιν αὐτῷ τὴν ἐπάνοδον εἰς βασιλεύουσαν. Βεβαρυμμένος ὑπὸ τῆς λύπης, ἀλλὰ καὶ πλήρης ἐλπίδων πρὸς τὸν Θεὸν, οὗ τὸ ὄνομα ἐκλήθη, ἵνα ἐν Τραπεζοῦντι δοξάσῃ, ἀφανῶς πως καὶ σιωπηλῶς ἐξέρχεται τοῦ ἀτμοπλοίου καὶ διευθύνεται πρὸς τὸ οἴκημα τῆς μητροπόλεως ἀναμένων τὰ περαιτέρω. Ἐξ ὀνόματος τῆς δοκιμαζομένης κλεινῆς Τραπεζοῦντος ἐμφανίζεται πρὸ αὐτοῦ ἡ δημογεροντία, συνιστῶσα τὴν εἰς τὰ ἴδια ἐπιστροφήν. Ἀλλ' ὑποία ἡ τῶν πραγμάτων μεταστροφή! Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἀπὸ τῆς ἀπογοητευτικῆς ταύτης προτάσεως ἡ αὐτὴ δημογεροντία ἐκ τοῦ ὅλου, ἐκ τῶν τρόπων καὶ ἐκ τοῦ εὐαγγελικοῦ χαρακτῆρος τοῦ πρὸ αὐτῆς παρισταμένου ποιμένος τῆς Τραπεζοῦντος μαγευθεῖσα ἀνακρούει πρύμναν καὶ καθίσταται ἡπιωτέρα. Τί συνέβη; Ἂς ἐξηγήσωσι τοῦτο τὰ κατόπιν γεγονότα. Ἀρχιερατεύοντος τοῦ ἀειμνήστου Κωνσταντίου ἡ ἐπαρχία Τραπεζοῦντος ηὐτύχησεν, ἵνα ἴδῃ τὰ ἄριστα ἐν αὐτῇ ἐπιτελούμενα. Ἐπροικίσθη διὰ φροντιστηρίου καλλιπρεπεστάτου, διὰ σχολείων, διὰ νοσοκομείου, εἶδε δρᾶσιν ἐκκλησιαστικὴν καὶ ἐκπαιδευτικὴν σοβαρωτάτην, ὑπὸ τοὺς θόλους δὲ τῶν ἱερῶν αὐτῆς ναῶν συχνότατα τὰ ῥήματα τοῦ Εὐαγγελίου, τὰ πλήρη ζωῆς αἰωνίου, ἀντήχουν βροντόφωνα. Καὶ σήμερον οὐδεὶς ἀπέμεινεν ἐν Τραπεζοῦντι, ὁ μὴ λατρεύων τὸν ἀείμνηστον μητροπολίτην Τραπεζοῦντος Κωνστάντιον. Ἀλλ' ἡ δρᾶσις αὐτοῦ, ἀγαπητοί, δὲν περιωρίσθη μόνον ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς ἐπαρχίας του, καθόσον δὶς κληθεὶς ὡς συνοδικὸς καὶ προθύμως εἰς τὴν ῳνὴν τῆς Ἐκκλησίας ὑπακούσας, σπουδαίαν καὶ ἐνταῦθα παρέσχε τὴν συμβολὴν αὐτοῦ ἐν τῇ διοικήσει τῶν καινῶν πραγμάτων.

Ἀλλ' ἤδη ἐν τῇ φαντασίᾳ μου πτερυγίζουσι καὶ αἱ μορφαὶ πολλῶν πασχόντων τῆς κοινωνίας μελῶν περὶ ὧν, ὡς πρόεδρος τῆς ἐφορίας τῶν Ἐθν. Φιλ. Καταστημάτων, ἐμερίμνησε. Δὲν δύναμαι δὲ νὰ λησμονήσω καὶ τοὺς μικροὺς ἀγγέλους τοῦ νεοσυστάτου ἐν Πρώτῃ Ὀρφανοτροφείου τῶν θηλέων, Συμεὼν Σινόσογλου, οὗ πρῶτος πρόεδρος ἐφορεύων ἐτάχθη. Τίς τώρα θὰ παρηγορήσῃ τὸ πρίμνιον αὐτοῦ κλαῖον, τίς τοὺς σχόντας τὸ εὐτύχημα, ἵνα ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ μέλιτος ἡδύτερα ἀκροῶνται τὰ ἐξερχόμενα λόγια; τίς τοὺς μετ' αὐτοῦ συνεργασθέντας καὶ ἀείποτε ἐν αὐτῷ σοβαρὸν καὶ ἀκαταπόνητον τῶν σεμνῶν καὶ ἱερῶν ἐργάτην καὶ συνεργὸν εὑρίσκοντας; Ἀλλ' ἂς παύσῃ ἡ λύπη καὶ τὰ σχόλια ἂς ὀλιγοστεύσωσιν. Ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτω καὶ ἐγένετο. Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον.

Ὑπεράνω πάσης ἀνθρωπίνης κρίσεως ἵσταται τὸ θεῖον θέλημα, ὅπερ διέπει τὸ σύμπαν.

Πρὸς τὴν θείαν λοιπὸν ἀγαθότητα καὶ εὐσπλαγχνίαν ἂς στραφῶμεν εὐέλπιδες περὶ τοῦ ἀειμνήστου Τραπεζοῦντος Κωνσταντίου, τοῦ ἀποπτάντος ἀφ' ἡμῶν· καὶ συνενοῦντες τὰς ἡμετέρας δεήσεις μετὰ τῶν τοῦ παναγιωτάτου Δεσπότου καὶ Πατριάρχου ἡμῶν, τοῦ προεξάρχοντος τῆς πενθίμου ταύτης τελετῆς, καὶ τῆς περὶ Αὐτὸν χορείας τῶν σεβασμιωτάτων ἁγίων ἀρχιερέων δεηθῶμεν, τοῦ Παναγάθου ὅπως ἀναπαύσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ καὶ ἐν ἡμῖν ἄληστον ἐπιτρέψῃ τὴν μνήμην αὐτοῦ πρὸς παραδειγματισμὸν καὶ διδασκαλίαν.

Αἰωνία ἡ μνήμη τοῦ ἀοιδίμου μητροπολίτου Τραπεζοῦντος Κωνσταντίου.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΑΛΓΕΡΟΣ ΙΣΟΥΙΤΗΣ*

ἐλεγχόμενος ἐν τοῖς περὶ τοῦ ἔτει ᾳχοε' ἱεράρχου τῶν Χίων.

Ἰγνάτιος ὁ πρώην Ἀχιδῶν καὶ πρόεδρος Χίου φέρεται συνυπογεγραμμένος εἰς γράμματα γεγονότα ἐπὶ πατριάρχου Παρθενίου τοῦ ἀπὸ Προύσης ἔτει ᾳχξς'[14]

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 291—292.

14. τὸ γράμμα παρ' ἐμοί.

καὶ ἔτει ᾳχξζ' μηνὶ φεβρουαρίῳ[15] καὶ μηνὶ μαΐῳ[16]· καὶ μνημονεύεται ἐν γράμματι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Παρθενίου τοῦ ἀπὸ Προύσης τοῦ ἔτους ᾳχξζ' μηνὶ ἰουνίῳ[17]· καὶ ἔτει ᾳχξζ' μηνὸς νοεμβρίου ὀγδόῃ καὶ εἰκοστῇ ἔγραψεν αὐτῷ ἐπιστολὴν ὁ ἐν Κρήτῃ παρεπιδημῶν Πανταγιώτης Νικούσης τοῦ Ἰγνατίου μέμνηται καὶ Μιχαὴλ Λέκιεν[18].

Μετὰ τὸν Ἰγνάτιον προέστη τῆς χίων ἐκκλησίας ἱεράρχης καλούμενος Νεόφυτος, περὶ οὗ Ἀντώνιος Γαλλάνδος λέγει ἔτει ᾳχοδ' μηνὸς φεβρουαρίου ἕκτῃ καὶ εἰκοστῇ «L' evesque de Scio vint luy mesme mettre entre les mains de Son Excellence (l' ambassadeur de France à Constantinople) une attestation contre Calvinistes qu' il luy avoit demandée, laquelle il avoit apportée icy pour la rendre luy mesme, en ayant envoyé un autre original par une autre voie[19]». ὅμως δὲ τὸ δημοσιευθὲν τοῦτο γράμμα τῆς χίων ἐκκλησίας κατὰ τῆς Καλβίνου κακοδοξίας καὶ τῆς ἐν τῇ Εὐχαριστίᾳ συμφωνίας τῶν ἐκκλησιῶν Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς φέρει μέν τὸ ἔτος ᾳχοδ'. ἀλλὰ τὸν μῆνα ὀκτώβριον·[20] τὸ γράμμα τοῦτο Ἰωάννης Αὐμώνιος λέγει γενόμενον ὑπὸ ἑλλήνων φραγκιζόντων τὴν θρησκείαν[21]· ὁ Νεόφυτος ἀπέθανεν ἔτει ᾳχοδ'.[22] Τελευτῶντος δὲ τοῦ ἔτους τούτου ἐδόθη κατ' ἐπίδοσιν ἡ Χίων ἐκκλησία Γερασίμῳ τῷ ἀπὸ Τορνόβου πρώην πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως[23] μέχρι τοῦ ἔτους ᾳχος' ὅτε μηνὶ μαΐῳ προήχθη εἰς τὴν Χίων ἐκκλησιαν ἐπὶ πατριάρχου Παρθενίου τοῦ ἀπὸ Προύσης τὸ τέταρτον πατριαρχοῦντος ἱεράρχης Γρηγόριος καλούμενος[24] ἀνὴρ Χῖος, ἐξ οἴκου δοκίμου καὶ πλουσίου τῶν Βεσταρχῶν[25], ἀρχιερατεύσας περὶ τὰ εἴκοσιν ἔτη· ὥστε δὲν ἐδόθη ἡ Χίων ἐκκλησία προεδρικῶς κατὰ τὴν ἀδήλου «Σύνοψιν περὶ τῶν πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως» Ἰωαννικίῳ τῷ ἀπὸ Λαρίσσης πρώην πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως ἔτει ᾳχογ'[26] ὡς ἐκ τῶν εἰρημένων ἐγένετο δῆλον. Ὁ Γρηγόριος οὗτος ἦν βεβαίως ὁ ἕλλην ἱεράρχης τῶν Χίων, ὃς ἔτει ᾳχπδ' μηνὶ μαρτίῳ ἐπεσκέψατο ἐν Χίῳ τὸν εἰς τὴν νῆσον παραγεγονότα Ἰωάννην βαπτιστὴν Δονᾶτον, βάϊλον ἐν Κωνσταντινουπόλει τῶν Βενετῶν[27]. Ὁ Γρηγόριος συνυπέγραψε γράμματι δυσὶν ἐπὶ πατριάρχου Ἰακώβου τοῦ ἀπὸ Λαρίσσης ἔτει ᾳχπζ' μηνὶ φεβρουαρίῳ[28], καὶ ἐπὶ πατριάρχου Διονυσίου τοῦ ἀπὸ Λαρίσσης τὸ τέταρτον πατριαρχοῦντος ἔτει ᾳχπζ' μηνὶ αὐγούστῳ[29]. Μνημονεύεται καὶ ἐν πατριαρχικῷ γράμματι δι' οὗ προήχθη εἰς τὴν Παρωναξίων ἐκκλησίαν τελευτῶντος τοῦ ἔτους ᾳχπζ' ἢ ἀρχομένου τοῦ ἔτους ᾳχπη' ὁ ἀπὸ πρωτοσυγκέλλων Ἰωάσαφ[30]· καὶ ἐπὶ πατριάρχου Καλλινίκου τοῦ ἀπὸ Προύσης συνέγραψε γράμμασιν ἔτει ᾳχγα'[31], μηνὶ ἰανουαρίῳ[32], μηνὶ μαΐῳ[33], καὶ μηνὶ ἰουλίῳ[34] καὶ

15. τὸ γράμμα παρ' ἐμοί.

16. Μανουὴλ Γεδεὼν Κανονικαὶ διατάξεις, ἐπιστολαί, λύσεις θεσπίσματα τῶν ἁγιωτάτων πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως, [ἐν Κων]πόλει, 1888, εἰς 8ον, τόμ. α', σ. 56-8.

17. Ἰωάννου Βελούδου χρυσόβουλλα καὶ γράμματα τῶν οἰκουμενικῶν πατριαρχῶν ἀνήκοντα εἰς τοὺς μητροπολίτας Φιλαδελφείας ὑπερτίμους καὶ ἐξάρχους πατριαρχικούς, ἔκδ βα, ἐν Βενετίᾳ, 1891, εἰς 8ον, σ. 99-105.

18. Michelis Le Quieni Oriens christianus in quator patriarchatus digestus Patrisiis, (1740, in fol). tom. I, col. 933.

19. Charles Schefer Journal d' Antoine Galland pendant son sejour à Constantinople. tom. II, p. 60.

20. Nicole, Arnauld. Renaudot Perpétuité de la foir de l' église catholique sur l' Eucharistie, [Paris. 1841, in—4o]. tom. II, col. 1128.

21. J. Aymon Monumens authentiques de la religion des Grecs, p. 69.

22. Περιλ, πατρ. ἐγγρ· ἐν Μεσ. βιβλ. τομ. γῳ, σ. 601,

23. Μανουὴλ Γεδεὼν Πατριαρχ. πίνακες, σ. 598.

24. Περιλ. πατρ. ἐγγρ. ἐν Μισ. βιβλ. τομ. γῳ, σ. 601.

25. Γρηγορίου Φωτεινοῦ. Τὰ Νεαμονήσια δύο βιβλία, [ἐν Χίῳ. 1865, εἰς 8ον], βιβλ. β', σ. 292.

26. Σύνοψις τῶν πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως, ἐν Anselmi Banduri Imperium orientale sive antiquitates Constantinopolitanae in puat. part. distributae, [Venetiis. 1729, in—fol] tom. I, p. 697.

27. Antonio Benetti Viaggi à Constantinopoli di gi. Bat. Donato senator Veneto spedito bailo à la Porta Ottomana l' anno 1680, [Venezia, 1688, tn—12o], parte IV p. 31.

28. Τὰ περὶ τῆς ἐκλογῆς καὶ χειροτονίας ἀρχιεκισκόπου Σινᾶ ἐπίσημα ἔγγραφα, [ἐν Ἱεροσολύμοις, 1860, εἰς 8ον], σ. 73-9. Παύλου Νεοκλέους Τὸ κανονικὸν δίκαιον τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων ἐπὶ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Σινᾶ, [ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1868, εἰς 8ον], σ. 67—72, 73—7. Καλλινίκου Δελικάνη Τὰ ἐν τοῖς κώδηξι τοῦ πατριαρχικοῦ ἀρχειοφυλακείου σῳζόμενα ἐπίσημα ἐκκλησιαστικὰ ἔγγραφα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὰς σχέσεις τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχείου πρὸς τὰς ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου, [ἐν Κων]πόλει, 1904, εἰς 8ον, σ. 399—405, 405—10.

29. Ἰωάννου Βελούδου Χρυσόβουλλα καὶ γράμματα τῶν οἰκουμενικῶν ππτριαρχῶν ἀνήκοντα εἰς τοὺς μητροπολίτας Φιλαδελφείας, ἔκδ. βα, σ. 6. ε5—8.

30. Α. Π. Κεραμέως Ἱεροσολυμιτικὴ βιβλιοθὴκη ἤτοι κατάλογος τῶν ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις τοῦ ἁγιωτάτου . . . θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων . . . ἑλληνικῶν κωδίκων, [ἐν Πετρουπόλει, 1899, εἰς 8ον], τόμ. δ', σ. 369.

31. Δοσιθέου τοῦ Ἱεροσολύμων Ἐγχειρίδιον κατὰ Ἰωάννου Καρυοφύλλου, σ. 98—108. George Williams The orthodoxe churche of the East in the eighteen century, Cambridge, 1868, in-8o, pp. 76—83. Μανουὴλ Γεδεὼν Κανονικαὶ διατάξεις, ἐπιστολαί, λύσεις, θεσπίσματα τῶν ἁγιωτάτων πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως, τόμος α', σ. 99—105.

32. Π. Νεοκλέους Τὸ κανονικὸν δίκαιον τοῦ πατριαρχικοῦ

ἔτει ᾳχυβ' μηνὶ μαρτίῳ[35] καὶ ἔτει ᾳχυγ' γίγνεται μνεία αὐτοῦ ἐν συμβολαίῳ[36]. Ὁ Γρηγόριος παρητήσατο τῆς χίων ἐκκλησίας ἔτει ᾳχυς' μηνὶ μαΐῳ[37]· ἔξη ἔτει ᾳχυη' μηνὶ ἀπριλίῳ καὶ ἔτει ᾳψα' μηνὶ αὐγούστῳ[38] καὶ μνημονεύεται ἐν Τακτικῷ τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς τελευτῶντος ἑπτακαιδεκάτου ἢ ἀρχομένου ὀκτωκαιδεκάτου αἰῶνος[39]. Περὶ τῶν ἱεραρχῶν τῆς Χίου καὶ περὶ τῶν δοκίμων καὶ πλουσίων νησιωτῶν ἐπελθόντων τῶν Βενετῶν ἔτει ᾳχυδ' εἰς τὴν νῆσον λέγει Πέτρος Ἀντώνιος Πακίφικος τάδε «Li Vescovi Greco, e Latino, come parimente li Deputati delle Città, e Primati corsero con seguito numeroso à benedire le verghe delli Moisè, che dovevano liberarli dalla schiauitù de Jaraoni ottomani, implorando tutte le Celesti benedittioni alle Armi della Serenissima Republica[40]». Ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα ὅμως γεγονότων γίγνεται δῆλον, ἐπελθόντων τῶν ὀσμανιδῶν εἰς τὴν νῆσον, ὅτι οἱ ἕλληνες ἀπέστεργον τοὺς ἐπελθόντας Βενετούς.

Ἐκ τῶν προϊστορηθέντων γίγνεται δῆλον ὅτι ὁ πατριάρχης Ἰάκωβος ὁ ἀπὸ Λαρίσης οὐ προϊστατο τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου ἔτει ᾳχοε', ἐπὶ δὲ τῶν τριῶν αὐτοῦ πατριαρχειῶν οὐδεὶς ἐγένετο ἀρχιεπίσκοπος χίων· ὁ δὲ Καρᾶ Μουσταφᾶ ἐγένετο ἐπίτροπος τῆς ὀσμανιδῶν βασιλείας ἔτει ᾳχος'· μόνος δὲ Φραγκίσκος Βρόσσης ἦν γραμματεὺς τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀντιπρέσβεως τῶν ὁλλανδῶν ἔτει ᾳχοε'.

Περὶ τῆς γενομένης ταύτης ὕβρεως ὡς ἀπὸ τοῦ πατριάρχου τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἰακώβου τοῦ ἱεράρχου τῶν χίων καὶ τοῦ μεγάλου βεζύρου Καρᾶ Μουσταφᾶ ἔγραφέ μοι ὁ χαρτοφύλαξ τοῦ ἐν Ἅγῃ γραμματοφυλακείου τῶν ὁλλανδῶν Th. H. F. von Riemsdyk τάδε «Les lettres de 1670-8 ne font pas mention de ce qui est arrivé à François de Brosses par suite de la cruauté des Turcs et d' autres. Seulement Colyer écrit dans sa lettre du 18 janvier 1675 eux Directeurs d' Amsterdam, que son secréteur François de Brosses avoit eu en Moldavie, ou il se trouvait alors, la maladie contagieuse, dont il s' était remis du reste, et qu' il attendait en vain son retour depuis trois mois. Dans la lettre du 26 mars de la même année, également adresée aux Directeurs, il écrit que de Brosses, étoit arrivé le 25 de ce mois après avoir esseuyé d' etranger dangers». Βεβαίως δὲ τοιαύτην ὕβριν γενομένην ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως τῶν χίων καὶ τοῦ πατριάρχου τῆς Κωνσταντινουπόλεως τῷ γραμματεῖ τοῦ ἀντιπρέσβεως τῶν ὁλλανδῶν ἔν τε Χίῳ καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀφοῦ μάλιστα ἐγένοντο αἴτιοι ἵνα οὗτος τιμωρηθῇ δι' ἀτίμου ποινῆς ὑπὸ τοῦ μεγάλου βεζύρου Καρᾶ Μουσταφᾶ θὰ ἀνήγγελλε τῇ πολιτείᾳ τῶν ὁλλανδῶν ὁ ἀντιπρέσβευτὴς αὐτῆς· ἡ δὲ τότε ἰσχυρὰ τῶν ὁλλανδῶν πολιτεία θὰ ἐζήτει τὴν τιμωρίαν τοῦ τε ἱεράρχου τῶν χίων καὶ τοῦ πατριάρχου.

Ροβέρτος Σαλγέρος ὡς προείρηκα ἔγραψε τὴν ἱστορίαν τῶν ἀρχαίων **δουκῶν** καὶ τῶν ἄλλων αὐθεντῶν τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους· ἀλλ' ὁ ἀνὴρ ὕβρισε μᾶλλον καὶ προεπηλάκισε τοὺς ἤδη **διεστῶτας ἀδελφούς**· πάλαι δέ ποτε **σχισματικοὺς** ἕλληνας, καὶ τὴν ἑλλήνων ἐκκλησίαν ἀντὶ νὰ ἱστορήσῃ ἀκριβῶς τὰ γεγονότα ὧν ἀνέλαβε τὴν διήγησιν. Κάρολος Χόπριος ὁ ἐρευνήσας τὴν ἱστορίαν τῶν ἑλλήνων ἐπὶ φράγκων ἔγραψε περὶ τοῦ μὴ ἀξιοπίστου τῆς Ροβέρτου Σαλγέρου ἱστορίας, ἐν δὲ τῇ εἰς ἰταλίδα γλῶσσαν μεταφράσει τοῦ περὶ Ἄνδρου συγγράμματος αὐτοῦ, λαβὼν τὸ ἐνδύσιμον ἐκ παριστορήσεώς τινος τοῦ Σαλγέροτ λέγει τάδε «ma i continui strafalcioni di quello scrittore non ci permettono di prestar piena fede a questa notizia[41]». Ροβέρτος Σαλγέρος

θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων ἐπὶ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Σινᾶ, σ. 96-105. Καλλινίκου Δ λικάνη Τὰ ἐν τοῖς κώδιξι τοῦ πατριαρχικοῦ ἀρχειοφυλακείου σῳζόμενα ἐπίσημα ἔγγραφα, σ. 431—4, 448.

33. Τὸ γράμμα παρ' ἐμοί.

34. Ἀθανασίου Κομνηνοῦ ὑψηλάντου ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν τῶν εἰς δώδεκα... Τὰ μετὰ τὴν ἅλωσιν ... ἔκδ. Γερμανοῦ Ἀφθονίδου, ἐν Κων]πόλει, 1870, εἰς 4ον, σ. 204-8. Μ. Δ. Χ. Ἡ πατριαρχικὴ μεγάλη τοῦ Γένους σχολή, ἐν Ἀληθείᾳ συγγράμματι ἐκκλησιαστικῷ περιοδικῷ, ἐν Κων]πόλει, 1880, εἰς φύλ., ἔτει, α', σ. 146—151.

35. Α. Π. Κεραμέως κατάλογος τῶν ἐν τῷ ἑλληνικῷ φιλολογικῷ συλλόγῳ χειρογράφων βιβλίων, ἐν Παραρτήματι τοῦ κ'. κβ' τόμου τοῦ περιοδικοῦ τοῦ ἐν Κων]πόλει ἑλλ. φιλ. συλ., ἐν Κων]πόλει, 1892, εἰς 4ον, σ. 105.

36. Γρηγορίου Φωτεινοῦ τὰ Νεαμονήσια, βιβλ. βον, σ. 219-220.

37. Γραμματοφυλάκιαν τῶν Κων]πόλει πατριαρχείων, κῶδ. διξ γ', σ. 12.

38. Γρηγορίου Φωτεινοῦ τὰ Νεαμονήσια, βιβλ. βον, σ. 218-9, 259-60.

39. Α. Π. Κεραμέως Τακτικὸν τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς καὶ κατάλογος ἀρχιερέων ἀκμασάντων ἐν αὐταῖς κατὰ τὸν ιζ' καὶ ιη' αἰῶνα, ἐν Δελτίῳ τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρίας τῆς Ἑλλάδος [ἐν Ἀθήναις, 1891, εἰς 8ον], τόμος γ', σ. 471.

40. Historiographia dell' isola, s Città di Scio divisa in parte superiore, e inferiore descriggione topografica, in Venetia, 1694, in-12o, p. 82.

41. Carlo Hopf Dissertazione documentata sulla storia dell' isola di Andros e dei suoi signori dell, an-

ἔμεινεν ἐν Νάξῳ περὶ τὰ τριάκοντα ἔτη, γενόμενος καὶ ἡγούμενος τῶν ἐν τῇ νήσῳ ἰησουϊτῶν· καὶ ἦν κατὰ Ἰωσὴφ Πιττῶνα Τουρνεφόρτιον «fort estimé en Levant sous le nom du P. Robert[42]» ἐκ Νάξου ἐπορεύθη εἰς Γαλλίαν καὶ ἀλλαχοῦ (ἔτει ᾳχογ' ἦν ἐν Κωνσταντινουπόλει[43]) πρὸς ἀργυρολογίαν, καὶ ἀπέθανεν ἐν Νάξῳ ἔτει ᾳψθ'. Ἦν δὲ Ροβέρτος Σαλγέρος ἀνὴρ βιομήχανος καὶ βιοπλανής, ραδιουργὸς καὶ συκοφάντης, ἐπιθέτης καὶ φύσις πονηρά, ὡς χαρακτηρίζουσι τὸν ἄνδρα οἱ ὁμότεχνοι τῶν ἰησουϊτῶν ἐν Νάξῳ μοναχοὶ καπουκῖνοι[44]. ἦν δ' ὁ ἀνὴρ καὶ φίλτατος τῶν ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει φράγκων πειρατῶν καὶ ἰδίᾳ Οὔγωνος Κρεβελιέρου, οὗ ἔγραψε τὸν βίον.

Τοιοῦτος ὁ ἀνὴρ ὢν ἠθέλησε νὰ διαβάλῃ τὸν πρόεδρον τῆς χίων ἐκκλησίας τὸν πρώην Ἀχριδῶν Ἰγνάτιον ἐκδικούμενος αὐτόν τε καὶ τοὺς κατ' αὐτὸν νεωτερίσαντας χίους δι' ἃ παρήγαγον πράγματα τῇ φράγκων ἐκκλησίᾳ· ἔπλασε τοιοῦτον κακοήθη μῦθον· ἐν ᾧ λεληθότως καὶ τὸν Φραγκίσκον Βρόσσην αἰσχρὸν τοκογλύφον παρέστησεν. Τὰ κατ' αὐτὸν ὅμως οὐ διέθετο καλῶς καὶ περιέπεσεν εἰς ἀναχρονισμοὺς ἐνῷ ἐν Νάξῳ οἰκῶν κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους καὶ σχέσεις ἔχων μετ' ἄλλων ὁμοτέχνων ἰησουϊτῶν καὶ ἐν Χίῳ καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἠδύνατο νὰ μάθῃ κάλλιστα τὰ γεγονότα, ἐὰν ταῦτα ἦσαν ἀληθῆ, ὧν ἀνέλαβε τὴν διήγησιν καὶ νὰ καταστῇ ὀπωσοῦν πιθανός· ἀλλὰ κακοήθη μῦθον πλάσας διεσκεύασεν αὐτὸν συγκεχυμένως κατὰ τὴν ἀγρίαν καὶ ἀθλίαν αὐτοῦ ψυχὴν οὐδὲν αἰδεσθείς οὐδὲ φοβηθείς, οὗ τὸ ὄνομα ἔφερε πράου Ἰησοῦ. Τοιούτας χαμερπεῖς καὶ κακοήθεις διαβολὰς καθ' ἡμῶν ἀνεδίδασκον ἐπ' ἀδείας (impunément) τοὺς ἑαυτῶν πολίτας οἱ τὰς χώρας ἡμῶν ἐπισκεπτόμενοι ἐσπέριοι εἰς οὓς προσήκει τὸ τοῦ Ἀριστοφάνους «τὸ γένος οὐ καταισχυνῶ· παππῷος ὁ βίος συκοφαντεῖν ἐστί μοι».

ΠΕΡΙΚΛΗΣ Γ. ΖΕΡΛΕΝΤΗΣ

no 1207 al 1566, trad. da G. B. Sardagna, Venezia, 1859, in-8o, pp. 23-5, 137.

42. Relation d' un voyage du Levant, Amsterdam, 1718, in-4o, tom. I, p. 81.

43. Chazles Schefer Journal d' Antoine Galland pendant son séjour à Constantinople, tom. II, p. 157.

44. Notes historiques du livre du couvent des pp. capucins à l' ile de Naxos, ms. fol. 94, 97, 122, 123, 151, 152, 153, 154, 160, 161, 173, 176, 188.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΓΕΝΕΣΙΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΥΣΙΑΝ ΑΥΤΟΥ*

Τοιαύτη διὰ βραχέων ἡ ψυχολογικὴ θεωρία τῆς ἐπιστροφῆς εἰς Χριστὸν τοῦ ἀπ. Παύλου πειρωμένη νὰ ὑποδείξῃ τὴν φυσικὴν ὁδὸν τῆς μεταβάσεως τοῦ ἀπ. Παύλου ἀπὸ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ εἰς τὸν Χριστιανισμὸν, τοιαύτη δὲ ἡ δι' ὁμοίου τρόπου ἐπίσης ἐξήγησις τῆς προελεύσεως καὶ τῆς οὐσίας τοῦ Εὐαγγελικοῦ αὐτοῦ κηρύγματος. Ἀλλ' αὐτὸς ὁ Holsten ὁμολογεῖ ὅτι ἄμεσοι εἰδήσεις περὶ τῆς ψυχικῆς καταστάσεως τοῦ Παύλου κατά τε τὸν χρόνον τῆς διὰ τοῦ ὁράματος ἐπιστροφῆς αὐτοῦ καὶ πρότερον ἐλλείπουσι καὶ ἅμα ὅτι ὁ Παῦλος δὲν ἦτο φανατικός τις. Ὅθεν δῆλον ὅτι διώκων τοὺς χριστιανοὺς ἐνέβλεπεν ἐν αὐτοῖς ὀλεθρίαν αἵρεσιν ἀνατρέπουσαν τὰς θεμελιώδεις θρησκευτικὰς αὐτοῦ πεποιθήσεις. Ἡ κατὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἄρα θεωρίαν ψυχικὴ κατάστασις τοῦ ἀπ. Παύλου πρὸ καὶ κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν αὐτοῦ εἶνε καθαρῶς **ὑποθετικὴ** μὴ δυναμένη νὰ στηριχθῇ καὶ ὡς τοιαύτη ἔτι. Παρὰ τὴν σκότωσιν αὐτοῦ ὁ διώκτης Ἰουδαῖος Παῦλος διέκρινε βεβαίως τὴν ἀδελφικὴν πρὸς ἀλλήλους τῶν πιστῶν ἀγάπην καὶ ἐν παντὶ βήματι παρίστατο μάρτυς τῆς ἀκάμπτου ἐν τῇ πίστει εὐσταθείας αὐτῶν, ἀλλὰ φυσικὸν ἦτο τὰ φαινόμενα ταῦτα ἀντὶ νὰ διασαλεύσωσιν αὐτὸν ἐν ταῖς πατροπαραδότοις πεποιθήσεσι, νὰ στηρίξωσιν ἐπὶ μᾶλλον καὶ ἐπιρρώσωσι, καταδήλου ὄντος, ὅτι ἡ ὀλεθρία αἵρεσις διέθετεν οὐχὶ ἀξιοκατοφρόνητον δύναμιν ἀντιστάσεως ἐπιδεομένη δραστικωτέρων καὶ βιαιοτέρων μέσων πρὸς καταπολέμησιν, διότι ἀναντιρρήτως ὁ Παῦλος εἶχεν ἤδη ἐσχηματισμένην τὴν πεποίθησιν περὶ τῆς ὀλεθριότητος αὐτῆς· ἄλλως οὐδαμῶς ἐξηγεῖται ἡ λυσσαλέα πολεμιότης κατ' αὐτῆς. Ἂν καὶ σκιὰ ἀμφιβολίας περὶ ἐνδεχομένης ἀληθείας τῆς χριστιανικῆς πίστεως, οἵαν ἡ ψυχολογικὴ θεωρία τίθησιν ὡς βάσιν τοῦ ὅλου συστήματος αὐτῆς, ἐγεννᾶτο ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ Σαύλου, εἴτε πρὸ εἴτε διαρκούντων τῶν διωγμῶν αὐτοῦ κατ' αὐτῆς οὐδαμῶς θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξηγηθῇ ἡ κατ' αὐτῆς

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 301-303.

ὁρμὴ αὐτοῦ, τῆς ἀμφιβολίας οὐ μόνον ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ συνήθει βίῳ ἀφορμῆς γινομένης ζητήσεως καὶ ἐρεύνης ἢ τὸ πολὺ παθητικοῦ τινος ἐλδοιασμοῦ οὐχὶ δὲ ἔχθρας.

Ἀλλὰ καὶ δεκτῆς γενομένης τῆς πρὸς τὴν ἱστορίαν ἀντικειμένης καὶ ἀπιθάνου ὅλως ὑποθέσεως, ὅτι ὁ Σαῦλος διώκων τοὺς χριστιανοὺς ἐχρῆτο κατ' αὐτῶν καὶ διαλεκτικῇ, ὅτι ἐπειρᾶτο ἅμα νὰ μεταπείσῃ αὐτοὺς καὶ εὑρέθη αἴφνης αὐτὸς μεταπεισθείς, ἐνέλλειπε πᾶσα ὑποδεικνυομένη ὑπὸ τῆς ψυχολογικῆς θεωρίας ἀφετηρία πρὸς τοῦτο· τῶν περὶ τοῦ Χριστοῦ ἀξιώσεων τῶν πιστῶν πᾶν τοὐναντίον αἴσθημα δυναμένων νὰ γεννήσωσιν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ χριστιανικοῦ φωτὸς ἀφώτιστον ἔτι ψυχὴν τοῦ Σαύλου. Μεσσίας πάσχων, Μεσσίας ἐσταυρωμένος ἀπετέλει σκάνδαλον, ὑπάτην βλασφημίαν διὰ πάντα ὀρθόδοξον Ἑβραῖον, τὸ δὲ σκάνδαλον ἤρετο μόνον διὰ τῆς πίστεως εἰς τὴν τῇ δυνάμει τοῦ Θεοῦ ἀνάστασιν αὐτοῦ, ἀποδεικνυομένου οὕτω τοῦ Ἰησοῦ ὡς τοῦ Χριστοῦ Κυρίου, τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς δόξης καὶ τῆς βασιλείας τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Ἡ ἀνάστασις τῶν σωμάτων ἀπετέλει θεμελιῶδες δόγμα τῆς Φαρισαϊκῆς αἱρέσεως, ἥτινι ἀνῆκε καὶ ὁ Παῦλος ὡς Σαῦλος, ἀλλ' ὑπὸ τύπον, ὃς οὐ μόνον δὲν ἠνύει, ἀλλ' ἀπέκλειεν ὁλοσχερῶς τὴν εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Ἰησοῦ πίστιν. Ὁ Ἰησοῦς κατὰ τὴν πίστιν τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει, ζῇ ἤδη αἰωνίως παρὰ τῷ Πατρί· κατὰ δὲ τὰς πεποιθήσεις τῶν Φαρισαίων διὰ τὸν παρόντα αἰῶνα ἦτο ἀποδεκτὴ μόνον πρόσκαιρος ἀναβίωσις τοῦ τῇ δυνάμει τοῦ Θεοῦ ἀναστάντος μέλλοντος ἀναγκαίως νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὸν θάνατον, ὅπως συναναστῇ μετὰ τῶν ἄλλων ἐν τῇ μεγάλῃ ἡμέρᾳ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου. Εἶχε δ' ἅμα ἡ ἀνάστασις αὕτη διὰ τοὺς Φαρισαίους σημασίαν μόνον καθ' ὅσον ἦτο ἀναγκαία ὅπως μετάσχωσι πάντες οἱ Ἰσραηλῖται τῶν μεσσιακῶν ἀγαθῶν καὶ δέν ἠδύνατο νὰ νοηθῇ ἄλλως ἢ ἐν ἀρρήκτῳ δεσμῷ πρὸς τὴν ἔναρξιν τῆς Μεσσιακῆς βασιλείας.

Προσδοκῶν ὁ Σαῦλος μετὰ τῶν λοιπῶν Φαρισαίων ταχεῖαν τὴν ἔλευσιν τοῦ Μεσσίου πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ πολλαχῶς καταθλιβομένου Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ, ἀλλὰ πιστεύων ἅμα μετ' αὐτῶν ὅτι ὁ Μεσσίας θὰ ἄρξῃ ἐν μέσῳ δικαίου λαοῦ καὶ ἀνελογιζόμενος ἀφ' ἑτέρου τὴν ἥκιστα ἐνθαρρυντικὴν περὶ τὸ σημεῖον τοῦτο κατάστασιν τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ, ἠδύνατο κατὰ τὴν ψυχολογικὴν θεωρίαν μεταξὺ συζητῶν ν' ἀποκλίνῃ καὶ ἀσπασθῇ τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν περὶ τῆς διὰ τοῦ Χριστοῦ δικαιώσεως τῶν ἀνθρώπων, μεταβαλλομένου οὕτω τοῦ κατὰ τοὺς Ἰουδαίους ἀναγκαίου **ὄρου** διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ Μεσσίου εἰς **σκοπὸν** αὐτῆς καὶ **ἐνέργειαν** τόσῳ μᾶλλον ὅσῳ κατὰ τὴν κρατοῦσαν Φαρισαϊκὴν θεολογίαν τὰ παθήματα τῶν δικαίων ἐλογίζοντο ὡς εὐπρόσδεκτος ἐξιλαστικὴ θυσία. Ἀλλὰ α') ἡ Φαρισαϊκὴ αὕτη θεολογία οὐδαμῶς ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τοῦ Μεσσίου τῆς ἰδέας παθημάτων οὐδαμῶς συναδούσης πρὸς τὸ κρατοῦν ἔνδοξον πολιτικὸν περὶ αὐτοῦ ἰδεῶδες πρὸς ἔλευσιν δ' αὐτοῦ οὐδαμῶς ἀναγκαῖον ἦτο ὅπως καταφύγῃ ὁ ὀρθόδοξος Ἰουδαῖος εἰς τὴν διὰ τοῦ σταυρικοῦ πάθους ἀτίμασιν τοῦ Μεσσίου. Τὴν δικαιοσύνην ἀπετέλει διὰ τὸν Ἰουδαῖον ἡ αὐστηρὰ καὶ ἀκριβὴς τήρησις τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου, προϋποθέτουσα τὴν γνῶσιν αὐτοῦ, ἀκμάζουσαν τότε, διὸ καὶ περὶ πλείστου λογιζομένην μέχρι τοῦ νὰ τάσσηται αὕτη παρὰ τοῖς ραββίνοις ἐν μείζονι μοίρᾳ αὐτῆς τῆς πληρώσεως τῶν ἐντολῶν. Ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους ἡ δικαιοσύνη οὐδαμῶς ἦτό τι ἀνέφικτον ἐν σχετικῷ μέτρῳ διὰ πάντα Ἰουδαῖον, ὑπῆρχον δὲ πολλοί, ὡς ἰδίως οἱ Πατριάρχαι, ὁ Μωϋσῆς οἱ προφῆται ὑπερβάλλοντες πολὺ τὸ ἀναγκαῖον διὰ πάντα μέτρον τῆς δικαιοσύνης καὶ τούτων αἱ πράξεις κατὰ τὴν φαρισαϊκὴν διδασκαλίαν περὶ ἀκριβοῦς ἀριθμητικῆς ἀνταποκρίσεως μεταξὺ πράξεων καὶ ἀμοιβῆς κατελογίζοντο τῷ πλησίον, ἢ ὡς ἡ ὑλικὴ περιουσία ἐκληροδοτοῦντο τοῖς ἀπογόνοις. Οὕτω διετίθετο παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις ἀποτελοῦσι συμπτυγὲς ἐνιαῖον ὀργανικὸν σύνολον σημαντικὸν κεφάλαιον ἀγαθῶν ἔργων αὐξανόμενον ὁσημέραι καὶ δυνάμενον νὰ διατεθῇ πρὸς κάλυψιν τοῦ ἐλλείμματος τῶν ἀτελῶν, καθ' ὃν χρόνον ἀφ' ἑτέρου ἀναξιοπαθήματα τῶν δικαίων ἀνεπλήρουν τὰς ποινὰς, εἰς ἃς κατὰ τὴν θείαν δικαιοσύνην ἔδει νὰ ὑποβληθῶσιν οἱ ἁμαρτωλοί. Ὑπὸ τοιοῦτον πνεῦμα ἡρμηνεύοντο καὶ σαφῶς διὰ τὴν χριστιανικὴν συνείδησιν, ἀλλ' οὐχὶ κατὰ τὴν Ἰουδαϊκὴν μεσσιακὰ καὶ προφητεῖαι, οἷα ἡ τοῦ Ἡσαΐου «ὡς πρόβα-

τον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν κλπ.» ὑπαινισσομένη δῆθεν τὸν ἰδεώδη Ἰσραὴλ, οὗ τὰ παθήματα, σωτηριώδη διὰ τοὺς ἀσθενεῖς ἀδελφούς, ἀποτελοῦσιν ἀσφαλὲς ἐχέγγυον τῆς ἀποκαλύψεως τῆς μεσσιακῆς δόξης. Σταυρὸς κατὰ ταῦτα διὰ τὸν Μεσσίαν οὐ μόνον οὐδαμῶς ἀπῃτεῖτο, ἀλλὰ τοὐναντίον ἀπετέλει μέγα καὶ ἀφόρητον διὰ τὸν ὀρθόδοξον Ἰουδαῖον σκάνδαλον, ὡς μαρτυρεῖ καὶ ἡ στάσις τῶν Ἀποστόλων ἀκουόντων τῶν λόγων τοῦ Ἰησοῦ περὶ τοῦ ἐπικειμένου πάθους αὐτοῦ. Τὸ σκάνδαλον ᾖρετο, μόνον ἂν προηγεῖτο ἡ πίστις εἰς τὸ Μεσσιακὸν ἀξίωμα καὶ τὴν θείαν ἀρχὴν τοῦ ἐσταυρωμένου. Ἄλλως τὸ γεγονὸς ἀπετέλει τὸν ἰσχυρότατον λόγον τῆς ἀρνήσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ, τοῦ γραφικοῦ «ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου» ἐφαρμοζομένου ἐν ὅλῃ τῇ εἰδεχθεῖ αὐτοῦ ὄψει, ὡς ἐξ ἀσφαλῶν μαρτυριῶν δῆλον γίνεται, κατὰ γράμμα καὶ ἐπὶ τοῦ Ἰησοῦ.

Πρὸς τοιαύτας πεποιθήσεις, ὧν εἴπερ τις καὶ ἄλλος ἐμπεφορημένος ἦτο καὶ ὁ ζηλωτὴς Φαρισαῖος Σαῦλος μόνον μέλημα ἔχων, ὅπως διὰ τοῦ ζήλου καὶ τῆς αὐστηρᾶς τηρήσεως τῶν νομικῶν διατάξεων συμβάλῃ τὸ ἐφ' ἑαυτῷ εἰς τὸν ἐθνικὸν θησαυρὸν πρὸς ἐπίσπευσιν τῆς ἐνδόξου παρουσίας τοῦ Μεσσίου, προσέκρουε καὶ διελύετο ὡς κατὰ βράχου πᾶσα ἡ ἀποδεικτικὴ καὶ ἡ λογικὴ τῶν χριστιανῶν προκαλοῦσα μάλιστα ἀκάθεκτον ἀγανάκτησιν καὶ ὀργὴν ἅτε ἐπιχειρούντων νὰ στηρίξωσι τὴν σατανικὴν πλάνην ἐπὶ τῶν ἱερῶν Γραφῶν καὶ νὰ ἐπιρρίψωσι τὸ αἷμα τοῦ ἀθῴου ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους!

(ἕπεται συνέχεια).

Π. ΚΟΜΝΗΝΟΣ

καθηγητὴς τῆς ἐν Χάλκῃ Θ. Σχολῆς

ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΕΛΕΤΑΙ

Δ' Ζωγραφείου Γυμνασίου.

Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, πρὸ μεσημβρίας, ἐν τῇ λαμπρᾷ αὐτοῦ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν ἐν Σταυροδρομίῳ, τὸ Ζωγράφειον συνεκάλει ὁμήγυριν ἐκλεκτὴν καὶ πολυάριθμον εἰς ἀκρόασιν τῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος αὐτῷ πεπραγμένων. Τῆς ὁμηγύρεως προέστη ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης μετὰ τῶν πανιερ. μητροπολιτῶν Φιλιππουπόλεως, Σάρδεων καὶ πρώην Δεβρῶν, παρῆσαν δὲ ἀντιπρόσωποι τοῦ Ὑπουργείου τῆς παιδείας καὶ ὁ ἐπιτετραμμένος τῆς Ἑλλάδος. Ἐκ τῆς τοῦ διευθυντοῦ λογοδοσίας ἐγνώσθη ὅτι οἱ μαθητεύσαντες ἐν τῷ Ζωγραφείῳ καὶ τοῖς ἑνοριακοῖς αὐτοῦ τμήμασι κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἀνῆλθον εἰς 1379, οὗ ἕνεκεν ἀνάγκη παρίσταται τῆς συστάσεως σχολῶν ἀστικῶν νέων. Ἐκ τῆς λογοδοσίας τῆς ἐφορίας ἐγνώσθη ὅτι πρὸς συντήρησιν τῶν σχολείων ἐδαπανήθησαν 4270 τουρκικαὶ λίραι. Ὁ προεδρεύων τῆς τελετῆς παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης, μετὰ τὰς πρὸς τοὺς 17 τελειοφοίτους τοῦ Ζωγραφείου νουθεσίας, ἀπένειμε τὴν δέουσαν εὐγνωμοσύνην δημοσίᾳ τῷ μεγαλειοτάτῳ ἡμῶν ἄνακτι, εὐφημομνείαν ποιησάμενος καὶ τῶν ἀειμνήστων Χρηστάκη Ζωγράφου καὶ Ζήση Θ. Ζήση, καθὸ συντελεσάντων τοῦ μὲν ὑλικῶς, τοῦ δὲ ἠθικῶς εἴς τε τὴν οἰκοδομὴν καὶ τὴν παγίωσιν καὶ πρόοδον τοῦ Ζωγραφείου.

Ε' Ἑλληνικῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς.

Μετὰ μεσημβρίαν τῆς κυριακῆς ἑορτὴν γραμμάτων ἦγεν ἡ ἐν Χάλκῃ Ἐμπορικὴ Σχολή. Τῆς εὐγενοῦς καὶ φιλομούσου συναθροίσεως προέστατο ἐπευλογῶν τὸ ἔργον τῆς σχολῆς ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης, σὺν τοῖς σεβ. μητροπολίταις Ἰωαννίνων, Πελαγωνείας, Πισιδίας, Βάρνης, Μαρωνείας, Σισανίου, Πισπῶν, Κολωνίας, πρώην Μαρωνείας, Σταυροπόλεως καὶ Νεαπόλεως. Παρῆσαν ἐπίσης ὁ ἐπιτετραμμένος τῆς Ἑλλάδος, τινὰ τῶν μελῶν τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου, καὶ πολλοὶ ἔμποροι, διδάσκαλοι καὶ ἐπιστήμονες. Ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἑλλογ. σχολάρχου κ. Ηλ. Καπετανάκη ἐγνώσθη ὅτι κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος εἶχεν ἡ Σχολὴ μαθητὰς 111, ὧν 84 ἐκ τῶν παλαιῶν, 27 δὲ τὸ πρῶτον ἐγγραφέντας. Ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς σχολῆς ἦν δυσάρεστος, καθότι ὁ ἰσολογισμὸς τοῦ σχολικοῦ ἑαυτοῦ παρουσίασεν ἔλλειμμα 812 λιρῶν. Ἡ Α. Θ. Π. ἐξέφρασε τὴν λύπην αὐτοῦ διὰ τὴν τοιαύτην οἰκονομικὴν κατάστασιν μεμψάμενος τῆς οὐκ εὐνομπρεποῦς τάσεώς τινων γονέων τοῦ πέμπειν τὰ τέκνα αὐτῶν πρὸς σπουδὴν εἰς ξένας σχολὰς, ἀστόργως δὲ φερομένων πρὸς τὰς ἡμετέρας.

Μετὰ τὴν τελετὴν ταύτην ἡ Α. Θ. Π. κατέθετο τὸν θεμέλιον λίθον τῆς οἰκοδομῆς τῆς νέας πτέρυγος τοῦ κτιρίου, ἀντὶ τῆς καταστραφείσης ὑπὸ πυρκαϊᾶς τῇ 5 ἰανουαρίου 1905. Δεόντως δ' ἐξῆρε τὴν ὑψηλὴν εὐμένειαν τοῦ μεγαλειοτάτου ἡμῶν ἄνακτος, εὐδοκήσαντος νὰ διατάξῃ τὴν ἔκδοσιν τοῦ νενομισμένου περὶ τῆς οἰκοδομῆς φιρμανίου.

ΠΑΤΡΙΑΡΧ. Κ. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ἐκδικαζομένης ἐνώπιον αὐτῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ ἰατροῦ κ. Α. Ξανθοπούλου καὶ τοῦ ἱεροψάλτου Βαλατᾶ Ρίζου Γεωργιάδου ἐξ ἀφορμῆς δημοσιεύσεώς τινος ἐν ἐγχωρίῳ ἐφημερίδι, ἐπὶ τῇ ὁμολογίᾳ τοῦ ὑπογράψαντος αὐτὴν ὅτι εἰς τοῦτο προέβη κατ' ἐπίμονον ἀπαίτησιν τῶν ἐπιτρόπων, ὑποβαλόντων αὐτῷ τὸ κείμενον τῆς διατριβῆς, ἐπεβλήθη τῷ δευτέρῳ ἡ αἴτησις συγγνώμης παρὰ τοῦ πρώτου.

Τῇ 23 ἰουνίου 1906.

Ἐκ τοῦ Γραφείου.

Ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΓΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ